

PAD HIPERIONA

— Den Simons —

Druga knjiga u seriji »Hiperion«

Prvi deo

1.

Onog dana kada je armada krenula u rat, poslednjeg dana života koji smo dotad poznavali, bio sam pozvan na jednu zabavu. Te večeri posvuda su se održavale zabave, na više od stotinu pedeset svetova u Mreži, ali samo je ova zabava bila značajna.

Potpisao sam pristanak preko datasfere, uverio se da mi je najfiniji formalni sako čist, okupao se i obrijao, odenuo sa krajnje pomnom pažnjom i upotrebio jednokratni disključ u čipu sa pozivnicom kako bih dalekobacačem prešao sa Esperance na Tau Ceti Centar u zakazano vreme.

Na ovoj polulopti TC2 bilo je veče i prigušeno, bogato svetlo obasjavalo je brda i doline Parka jelenova, sive tornjeve Upravnog kompleksa daleko na jugu, žalosne vrbe i sjajne plamene paprati kojima su obrasle obale reke Tetis, kao i bele kolonade samog Doma Vlade. Pristizale su hiljade gostiju, ali osoblje iz bezbednosti dočekivalo je svakoga od nas, proveravalo da li nam se obrasci DNK slažu sa šiframa na pozivnici i pokazivali kako da stignemo do šanka i bifea gracioznim pokretima ruku.

"M. Džozef Severn?" primeti vodič ljubazno.

"Da", slagah ja. To mi je bilo ime, ali nikada i identitet.

"CEO Gledston i dalje želi da se sastane sa vama kasnije u toku večeri. Javićemo vam kada će biti slobodna za sastanak."

"Vrlo dobro."

"Ako poželite bilo šta od osveženja ili zabave, a što već nije izloženo, samo glasno izgovorite svoju želju i uslužni pratioci postaraće se da vam to pribave."

Klimnuh glavom, osmehnuh se i ostavih vodiča. Pre nego što sam prešao desetak stepenika, on se okrenu sledećim gostima koji su pristizali sa platforme sa terminalima.

Sa svog mesta na niskom brežuljku, mogao sam da vidim kako više hiljada gostiju mili preko nekoliko stotina jutara negovanog travnjaka, a mnogi od njih tumaraju po šumama ukrasnog rastinja. Iznad travnatog proplanka na kome sam stajao, već zasenčenog nizom stabala uz reku, prostirali su se formalni vrtovi, a iza njih

uzdizala se upečatljiva građevina Doma Vlade. U jednom udaljenom otvorenom dvorištu svirao je orkestar, a skriveni zvučnici nosili su zvuk do najudaljenijih kutaka Parka jelenova. Neprekidni niz EMV-a spuštao se u spirali od portala dalekobacača postavljenog visoko iznad nas. Nekoliko sekundi posmatrao sam kako se njihovi nacifrani putnici iskrcavaju na platformi blizu pešačkog terminala. Opčinjavala me je raznolikost letelica; večernja svetlost blistala je ne samo na školjkama standardnih 'Vikena', 'Alkova' i 'Sumatosa', već i na rokoko palubama levitacionih barži i metalnim trupovima drevnih letaća koji su bili zastareli i u doba kada je još postojala Stara Zemlja.

Otišao sam dugačkom, blagom padinom do reke Tetis, kraj dokova gde su neverovatno raznovrsna rečna plovila bljuvala putnike napolje. Tetis je bio jedina reka koja je tekla čitavom Mrežom, kroz stalne portale dalekobacača i delove više od dve stotine svetova i meseca, a ljudi koji su živeli na njenim obalama spadali su među najbogatije u Hegemoniji. To se moglo i videti po vozilima na reci: po velikim jahtama sa zupčastim otvorima, barkama prekrivenim platnom i baržama sa pet paluba, od kojih su mnoge pokazivale znake opremljenosti za levitaciju; po podrobno uređenim kućama-brodovima, očigledno opremljenim sopstvenim dalekobacačima; po malim, pokretnim ostrvima uvezenim sa okeana Maui-Kovenanta; po sportskim predhedžirskim gliserima i podmornicama; po raznovrsnim, ručno rezbarenim, nautičkim EMV-ima sa Renesanse Vektor; i po nekoliko savremenih jahti za sva podneblja, obrisa skrivenih bešavnim, reflektivnim, jajastim površinama zaštitnih polja.

Gosti koji su se iskricali sa tih plovila nisu bili ništa manje kitnjasti i upečatljivi od svojih vozila: lični stilovi obuhvatali su sve, od predhedžirske konzervativne večernje odeće na telima koja Polsenovi tretmani očigledno nikada nisu ni dodirnuli, pa do ovonedeljne najviše mode sa TC2 na figurama koje su oblikovali najčuveniji ARNisti Mreže. Onda sam krenuo dalje, zastavši kraj dugačkog stola samo toliko da napunim tanjir rostbifom, salatam, fileom od nebeske sipe, karijem sa Parvatija i sveže pečenim hlebom.

Prigušeno večernje svetlo izbledelo je u sumrak dok sam ja

pronašao mesto i seo blizu vrtova, a onda počeo da se pojavljuju zvezde. Svetla obližnjeg grada i Upravnog kompleksa bila su prigušena kako bi večeras mogla da se posmatra armada, a noćno nebo Tau Ceti Centra izgledalo je jasnije nego što je to prethodno bilo vekovima.

Jedna žena me pogleda i osmehnu se. "Sigurna sam da smo se negde već upoznali."

Uzvratih joj osmehom, siguran da nismo. Bila je veoma privlačna, možda dvostruko starija od mene, u poznim pedesetim, ali delovala je mlađe nego ja u svojim dvadeset šest, zahvaljujući novcu i Polsenu. Koža joj je bila toliko svetla da je izgledala gotovo providna. Frizura joj se uzdizala u pletenici, a dojke, više otkrivene nego skrivene tanušnom haljinom, imali su besprekoran oblik. Oči su joj bile surove.

"Možda i jesmo", rekoh, "mada to nije mnogo verovatno. Moje ime je Džozef Severn."

"Naravno", reče ona. "Vi ste umetnik!"

Ja nisam umetnik. Ja sam... bio sam... pesnik. Ali Severnov identitet, koji sam nastanio posle smrti i rođenja svoje stvarne ličnosti pre godinu dana, tvrdio je da sam umetnik. To je stajalo u mom fajlu u SveStvari.

"Setila sam se", nasmejala se dama. Lagala je. Pristupila je datasferi zahvaljujući svojim skupim komlog implantima.

Ja nisam imao potrebu za pristupom... to je nezgrapna, izlišna reč koju prezirem uprkos njenoj drevnosti. Mentalno sam zatvorio oči i našao se u datasferi, kliznuo pored površinskih barijera SveStvari, provukao se ispod talasa površinskih podataka i krenuo za svetlucavom pupčanom vrpcom njenog pristupa daleko u mračne dubine 'bezbednog' toka informacija.

"Moje ime je Dajana Filomel", reče ona. "Moj muž je upravnik sektora transporta na Sol Drakoni Septemu."

Klimnuh glavom i uzeh je za ruku koju mi je pružila. Nije rekla ništa o činjenici da je njen muž bio siledžija sindikata čistača plesni na Rajskoj Kapiji pre nego što je, zahvaljujući političkom patronatu, unapređen na mesto na Sol Drakoniju... ili da je njeno ime nekada bilo Dini Sisulja, da je bila bivša dronfulja i povremena hostesa za

trahejne zastupnike u Središnjoj Jalovini... ili da je dvaput hapšena zbog zloupotrebe Flešbeka i da je drugi put ozbiljno povredila kućnog medicinara... ili da je u devetoj godini otrovala svog polubrata, pošto je zapretio da će je tužiti očuhu da se viđa sa rudarem Blatoravni po imenu...

"Drago mi je što smo se upoznali, M. Filomel", rekoh ja. Ruka joj je bila topla. Rukovala se sa mnom za tren predugo.

"Nije li ovo uzbudljivo?" prodahta ona.

"Šta to?"

Ona načini sveobuhvatni pokret rukom, pokazavši na noć, na svetleće kugle koje su se upravo palile, na vrtove i gomilu. "O, zabava, rat, sve", reče.

Osmehnuh se, klimnuh glavom i okusih rostbif. Bio je krvav i sasvim dobar, ali slankast ukus odavao je bačve za kloniranje sa Lususa. Činilo se da je sipa autentična. Poslužitelji naidoše, ponudiše nam šampanjac i ja probah svoj. Bio je slabašan. Kvalitetno vino, skoč i kafa ostali su tri nezamenljiva prehrambena proizvoda posle smrti Stare Zemlje. "Smatrate li da je rat neophodan?" upitah.

"Prokletstvo, jašta da je neophodan." Dajana Filomel je otvorila usta, ali umesto nje, odgovorio je njen muž. On priđe otpozadi i zauze mesto na veštačkoj kladi gde smo večerali. Bio je to krupan muškarac, najmanje stopu i po viši od mene. Ali, opet, ja sam nizak. Pamćenje mi govori da sam jednom napisao strofu u kojoj sam ismejao samoga sebe, kao '...gos'in Džon Kits, visok punih pet stopa', iako imam pet stopa i jedan inč, što je bilo oniže u vreme kada su živeli Napoleon i Velington i kada je prosečna visina za muškarce bila pet stopa i šest inča, a smešno nisko sada, kada je visina muškaraca sa svetova sa prosečnim 'g' imala raspon od šest do gotovo sedam stopa. Ja očigledno nisam posedovao mišićnu masu ili kosti koje bi navodile na pomisao da sam došao sa sveta s visokim 'g', pa sam u svačijim očima naprosto bio nizak. (Svoje misli sam gore naveo u jedinicama u kojima mislim... od svih mentalnih promena posle mog ponovnog rođenja u Mreži, razmišljanje u metrima daleko je najteže. Ponekad odbijam to i da pokušam.)

"Zbog čega je rat neophodan?" upitah Hermunda Filomela,

Dajaninog muža.

"Zbog toga što su ti prokletnici sami to tražili", zareža krupni muškarac. Bio je od onih koji škripe zubima i razvlače mišiće na licu. Gotovo da nije imao vrat, a potkožna brada očito je prkosila depilatoru, oštrici ili aparatu za brijanje. Šake su mu bile upola veće nego moje i mnogo puta snažnije.

"Shvatam", rekoh ja.

"Ti prokletnici, Proterani, prokleta su sami to tražili", ponovi on, izloživši mi iznova svoje ključne argumente. "Zajebavali su se s nama na Bresiji, a sad se zajebavaju s nama na... u... kako ono beše..."

"Hiperionovom sistemu", reče njegova žena, ne skidajući oči sa mojih.

"Jah", reče njen gospodar i muž, "u Hiperionovom sistemu. Zajebavali su se s nama, pa sad ima da odemo tamo i da im pokažemo da Hegemonija neće to da trpi. Razumete?"

Pamćenje mi je govorilo da su me kao dečaka poslali na akademiju Džona Klarka u Enfildu i da je tamo bilo dosta ovakvih siledžija malog mozga i pesnica poput šunki. Neposredno pošto sam stigao, izbegavao sam ih ili umirivao. Posle smrti moje majke, pošto se svet izmenio, jurcao sam na njih s kamenjem u malim pesnicama i ustajao sa zemlje da ponovo zamahnem na čak i kada su mi udarcima razbijali nos ili rasklimavali zube.

"Razumem", rekoh blago. Tanjir mi je bio prazan. Podigoh poslednje ostatke svog lošeg šampanjca da bih nazdravio Dajani Filomel.

"Nacrtajte me", reče ona.

"Molim?"

"Nacrtajte me, M. Severn. Vi ste umetnik."

"Slikar", rekoh, načinivši bespomoćni pokret praznom rukom. "Bojim se da nemam olovku."

Dajana Filomel posegnu u džep muževljeve tunike i pruži mi svetlosno pero. "Nacrtajte me. Molim vas."

Nacrtao sam je. Portret je poprimio oblik u vazduhu između nas, dok su se linije uzdizale i spuštale, okretale se natrag u sebe kao neonska vlakna u žičanoj skulpturi. Grupica ljudi okupila se da

posmatra. Mlaki pljesak zamreška vazduh kada sam završio. Crtež nije bio loš. Uhvatio je damino dugačko, pohotno zakrivljenje vrata, visoki i upleteni most kose, isturene jagodice... čak i blagi, dvosmisleni sjaj u očima. Bilo je to onoliko dobro koliko sam mogao da izvedem posle RNA tretmana i lekcija koje su me pripremile za tu ličnost. Pravi Džozef Severn bio bi bolji... i radio je bolje u svoje doba. Sećam se kako me je skicirao dok sam ležao na samrti.

M. Dajana Filomel ozari se s odobravanjem. M. Hermund Filomel me pogleda mrko.

Začu se povik. "Eno ih!"

Gomila zamrmlja, uzdahnu i učuta se. Svetleće kugle i svetla u vrtu prigušiše se, a potom i pogasiše. Hiljade gostiju podigoše oči ka nebesima. Obrisah crtež i zataknuh svetlosno pero natrag u Hermundovu tuniku.

"To je armada", reče jedan stariji čovek važnog izgleda, u crnoj uniformi SILE. On podiže piće kako bi pokazao nešto svojoj mladoj pratilji. "Upravo su otvorili portal. Najpre će proći izviđači, a potom pratnja bakljobrodova."

Vojni portal dalekobacača SILE nije se mogao videti sa našeg mesta; čak i u svemiru, pretpostavljam da bi izgledao samo kao pravougaono izobličenje zvezdanog polja. Ali fuzioni repovi izviđačkih brodova jasno su se videli - najpre kao grupa svitaca ili svetlećih leptirova, a onda kao plamteće komete, kada su brodovi palili glavne pogone i brisali kroz cislunarnu saobraćajnu oblast Sistema Tau Cetija. Začu se još jedan zajednički uzdah kada bakljobrodovi prođuše kroz dalekobacač u postojanje, sa vatrenim repovima stotinu puta dužim od repova izviđača. Nebo TC2 bilo je od zenita do obzorja ispresecano zlatnocrvenim prugama.

Negde krenu pljesak i za nekoliko sekundi polja, travnjaci i formalni vrtovi Parka jelenova Doma Vlade bili su ispunjeni divljim aplauzom i bučnim bodrenjem lepo odevene gomile milijardera, vladinih zvaničnika i pripadnika plemenitih kuća sa stotinu svetova, koji su zaboravili na sve osim na šovinizam i ratnu pomamu probuđenu sada, posle više od jednog i po veka uspavanosti.

Ja nisam pljeskao. Zanemaren od onih oko sebe, dovršio sam svoju zdravicu - sada ne Gospi Filomel, već upornoj gluposti

sopstvene rase - i sasuo poslednje ostatke šampanjca. Bio je izvetrio.

Iznad nas, važniji brodovi flotile prešli su unutar sistema. Znao sam iz ovlašnog dodira datasfere - čija je površina sada bila toliko uzburkana od naleta informacija da je podsećala na olujno more - da se glavna linija armade SILE:svemir sastoji od više od stotinu kapitalnih kovit-brodova: mat crnih napadačkih nosača koji su ličili na bačena koplja, sa priljubljenim lanserima; Tri-K komandnih brodova, divnih i nezgrapnih poput meteora sačinjenih od crnog kristala; okruglih razarača koji su ličili na predimenzionirane bakljobrodove, što su i bili; odbrambenih čuvara perimetra, koji su se sastojali više od energije nego od materije, masivnih zaštitnih polja sada postavljenih za potpuno odbijanje - poput blistavih ogledala u kojima se odražavao Tau Ceti, sa stotinom plamenih tragova unaokolo; brzih krstarica, koje su se kretale kao ajkule među sporijim jatima brodova; glomaznih transportera za trupe, koji su nosili na hiljade SILA:Marinaca u spremištima sa nultom gravitacijom; i gomila pratećih brodova-fregata; lovaca za brze napade; torpednih ALR-a; fetlinijskih relejnih stražara; i samih dalekobacačkih Skok-Brodova, masivnih dodekahedrona sa bajkovitim mnoštvom antena i sondi.

Svuda oko flote, na sigurnoj udaljenosti koju je održavala kontrola saobraćaja, tamo-amo letele su jahte, letelice na sunčev pogon i privatni brodovi za letove unutar sistema, sa jedrima koja su hvatala sunževu svetlost i odraz veličanstvene armade.

Gosti na imanju Doma Vlade podvrisivali su i pljeskali. Džentlmen u crnoj uniformi SILE nemo je plakao. U blizini, skrivene kamere i širokotračni imažeri prenosili su taj trenutak svim svetovima u Mreži i - preko fetlinije - mnoštvu svetova koji u njoj još nisu bili.

Zavrteo sam glavom i ostao da sedim.

"M. Severn?" Stražarka iz bezbednosti stvorila se iznad mene.

"Da?"

Ona klimnu glavom prema kući zvaničnika. "CEO Gledston će vas sada primiti."

2.

Svako doba praćeno razmiricama i opasnošću kao da iznedri vođu namenjenog samo tom vremenu, političkog diva čije odsustvo, u retrospektivi, izgleda nezamislivo kada se piše istorija tog doba. Meina Gledston bila je upravo takav vođa za naše Konačno Doba, mada tada niko nije mogao ni da sluti da baš niko osim mene neće preostati da napiše njenu istinitu istoriju i povest njenog vremena.

Gledstonovu su poredili sa klasičnom figurom Abrahama Linkolna u toj meri da sam, kada su me konačno uveli kod nje te noći zabave sa armadom, bio delom iznenađen što je ne vidim u crnom fraku i sa cilindrom na glavi. CEO Senata i vođa vlade koja je služila stotinu i trideset milijardi ljudi nosila je sivo odelo od meke vune, pantalone i tuniku ukrašenu samo najdiskretnijim crvenim obrubom na šavovima i manžetnama. Nisam pomislio da izgleda kao Abraham Linkoln... niti kao Alvarez-Temp, drugi najpoznatiji junak iz drevnih vremena navođen u štampi kao njen dvojnik. Pomislio sam da izgleda kao stara dama.

Meina Gledston bila je visoka i mršava, ali njen izgled imao je više orlovskog nego linkolnovskog, sa tupim kljunom nosa; a i njena seda kosa uzdizala se u grubo podšišanom talasu koji je zaista podsećao na perje. Ali, za mene, ono najvrednije pamćenja u pojavi Meine Gledston bile su njene oči: krupne, smeđe i beskrajno tužne.

Nismo bili sami. Uveli su me u dugačku, blago osvetljenu prostoriju, oivičenu drvenim policama na kojima se nalazilo mnogo stotina štampanih knjiga. Dugački holoram simulirao je prozor sa pogledom na vrtove. Upravo je okončan neki sastanak i desetak muškaraca i žena stajalo je ili sedelo u nepravilnom polukrugu u čijem je središtu bio radni sto Gledstonove. CEO se nehajno oslanjala na prednji deo stola, prekrštenih ruku. Podigla je pogled kada sam ušao.

"M. Severn?"

"Da."

"Hvala vam što ste došli." Njen glas bio mi je poznat iz hiljada debata u SveStvari, sa bojom ogrubelom od starosti i tonom glatkim

poput skupog likera. Naglasak joj je bio čuven - u njemu je bila stopljena precizna sintaksa sa gotovo zaboravljenim pevušenjem predhedžirskog engleskog, koji se sada očigledno mogao čuti još samo u oblastima rečne delte na njenom rodnom svetu, Patopi. "Dame i gospodo, dozvolite da vam predstavim M. Džozefa Severna", reče ona.

Nekolicina ljudi u grupi klimnu glavama, očito nemajući pojma zbog čega sam tu. Gledstonova nije više nikoga predstavljala, ali ja dodirnuh datasferu kako bih svakoga identifikovao: tri pripadnika kabineta, uključujući i ministra odbrane; dva načelnika štaba SILE; dva pomoćnika Gledstonove; četiri senatora, uključujući i uticajnog senatora Kolčeva; i projekciju savetnika iz TehnoSrži, poznatog kao Albedo.

"M. Severn je ovde pozvan kako bi onome što se dešava dao viđenje jednog umetnika", reče CEO Gledston.

General SILE:tle Morpurgo zafrkta od smeha. "Viđenje jednog umetnika? Sa dužnim poštovanjem, CEO, šta, kog đavola, to znači?"

Gledstonova se osmehnu. Umesto da odgovori generalu, ona se ponovo okrenu ka meni. "Šta vi mislite o prolasku armade, M. Severn?"

"Lepo je", rekoh ja.

General Morpurgo se ponovo oglasi. "Lepo? Posmatra najveću koncentraciju vatrene moći svemirske sile u istoriji Galaksije i kaže da je to lepo?" On se okrenu ka drugom vojnom licu i zavrte glavom.

Osmeh Gledstonove i dalje je bio tu. "A o ratu?" upita me ona. "Imate li svoje mišljenje o našem pokušaju da izbacimo Hiperion od varvara Proteranih?"

"Da je glup", rekoh ja.

Prostorija postade veoma tiha. Trenutno rangiranje SveStvari u stvarnom vremenu pokazivalo je 98 procenata podrške odluci CEO Gledston da se bori umesto da Proteranima prepusti svet Hiperion. Politička budućnost Gledstonove zavisila je od pozitivnog ishoda sukoba. Muškarci i žene u prostoriji bili su od ključnog značaja za formulisanje politike, donošenje odluke o invaziji i izvršenje logistike. Tišina se rastegnu.

"Zbog čega je taj pokušaj glup?" upita Gledstonova tiho.

Načinih pokret desnom rukom. "Hegemonija nije ratovala od svog osnivanja, pre sedam vekova", rekoh. "Blesavo je oprobavati njenu osnovnu stabilnost na ovaj način."

"Nije ratovala!" dreknu general Morpurgo. On zgrabi kolena masivnim šakama. "Kako onda, kog đavola, zovete Glenon-Hajtovu pobunu?"

"Pobunom", rekoh ja. "Oružanom pobunom. Policijskom akcijom."

Senator Kolčev pokaza zube u osmehu lišenom veselosti. On je bio sa Lususa i više je ličio na mišićnu masu nego na čoveka. "Akcije flote", reče on, "pola miliona mrtvih, dve divizije SILE uključene u borbu duže od jedne godine. To ti je poprilična policijska akcija, sinko."

Ne rekoh ništa.

Li Hant, stariji muškarac sušičavog izgleda, za koga se pričalo da je najbliži saradnik Gledstonove, pročisti grlo. "Ali to što M. Severn kaže jeste zanimljivo. Gde vi vidite razliku između ovog... ah... sukoba i ratova sa Glenon-Hajtom, ser?"

"Glenon-Hajt je bio bivši oficir SILE", rekoh ja, svestan da tvrdim nešto očigledno. "Proterani su već vekovima nepoznanica. Snage pobunjenika bile su poznate i njihov potencijal lako se mogao proceniti; Rojevi Proteranih nalaze se izvan Mreže još od Hedžire. Glenon-Hajt je ostao u okviru Protektorata i pljačkao je svetove koji od Mreže nisu bili udaljeniji više od dva meseca vremenskog duga; Hiperion se nalazi tri godine daleko od Parvatija, najbližeg područja koncentracije Mreže."

"Mislite da nismo o tome razmišljali?" upita general Morpurgo. "A Boj za Bresiju? Tamo smo se već borili protiv Proteranih. To nije bila... pobuna."

"Tišina, molim vas", reče Li Hant. "Nastavite, M. Severn."

Ponovo slegnuh ramenima. "Osnovna razlika je u tome što ovde imamo posla sa Hiperionom."

Senatorica Rišo, jedna od prisutnih žena, klimnu glavom, kao da sam u potpunosti objasnio svoje stanovište. "Plašite se Šrajka", reče ona. "Da li pripadate Crkvi Konačnog Ispaštanja?"

"Ne", rekoh ja. "Nisam pripadnik Kultra Šrajka."

"A šta jeste?" upita General Morpurgo.

"Umetnik", slagah ja.

Li Hant se osmehnu i okrenu se Gledstonovoj. "Slažem se da nam je potrebno i ovakvo gledište da nas otrezni, CEO", reče on, mahnuvši ka prozoru i holo slikama gomile koja je još pljeskala, "ali iako je naš prijatelj umetnik izneo neophodna pitanja, ona su sva već razmotrena i u potpunosti procenjena."

Senator Kolčev pročisti grlo. "Ne volim da pominjem ono što je očigledno kada mi se čini da svi imamo nameru da to prenebregnemo, ali ima li ovaj... džentlmen... odgovarajući stepen bezbednosne provere kako bi prisustvovao jednoj ovakvoj raspravi?"

Gledstonova klimnu glavom i osmehnu se onim svojim osmehom koji su toliki karikaturisti pokušavali da uhvate. "M. Severn mi je dodeljen od strane Ministarstva Umetnosti kako bi u sledećih nekoliko dana ili nedelja uradio seriju mojih crteža. Teorija je, kako verujem, da će oni imati izvestan istorijski značaj i da će možda dovesti čak i do formalnog portreta. U svakom slučaju, M. Severn je dobio T-zlatni nivo bezbednosne provere i mi možemo slobodno pred njim da govorimo. Takođe, cenim njegovu iskrenost. Možda će njegov dolazak poslužiti da nagovesti kako je naš sastanak zaključen. Pridužiću vam se u Ratnoj Sobi sutra ujutro, u 08.00, neposredno pre nego što flota pređe u Sistem Hiperiona."

Grupa se smesta razide. General Morpurgo mrko me je pogledao dok je odlazio. Senator Kolčev zurio je u prolazu sa izvesnom ljubopitljivošću. Savetnik Albedo izbledeo je u ništavilo. Li Hant je bio jedini koji je ostao, osim Gledstonove i mene. On se raskomoti i prebaci jednu nogu preko rukonaslona neprocenjive predhedžirske fotelje u kojoj je bio zavaljen. "Sedite", reče Hant.

Bacih pogled na CEO. Ona je zauzela svoje mesto iza masivnog radnog stola i sada mi je klimnula glavom. Sedoh u stolicu sa pravim naslonom, koju je ranije zauzimao General Morpurgo. CEO Gledston reče: "Da li zaista mislite da je odbrana Hiperiona glupa?"

"Da."

Gledstonova skupi prste i kucnu po donjoj usni. Iza nje, kroz prozor se videlo kako se zabava sa armadom nastavlja u bešumnom uzbuđenju. "Ukoliko imate ikakve nade da se ponovo spojite sa svojim... ovaj... parnjakom", reče ona, "činilo bi se da je baš vama u

interesu da izvedemo pohod na Hiperion."

Ne rekoh ništa. Pogled kroz prozor premesti se tako da prikaže noćno nebo i dalje u plamenu fuzionih tragova.

"Jeste li doneli pribor za crtanje?" upita Gledstonova.

Izvukoh olovku i mali notes za skice, za koje sam Dajani Filomel rekao da ih nemam.

"Crtajte dok razgovaramo", reče Meina Gledston.

Počeh da skiciram, ovlaš, najpre opuštenu, gotovo klonulu figuru, a onda poradih na detaljima lica. Oči su me kopkale. Bio sam neodređeno svestan toga da Li Hant napeto zuri u mene. "Džozef Severn", reče on. "Zanimljiv izbor imena."

Brzim, debelim linijama naglasio sam visoko čelo i snažan nos Gledstonove.

"Znate li zbog čega su ljudi nepoverljivi prema kibridima?" upita Hant.

"Da", rekoh ja. "Sindrom Frankenštajnovog čudovišta. Strah od svega u ljudskom obličju što nije sasvim ljudsko. To je, prema meni, pravi razlog zbog koga su androidi stavljeni van zakona."

"Aha", saglasi se Hant. "Ali kibridi jesu sasvim ljudski, zar ne?"

"Genetski jesu", rekoh ja. Zatekoh sebe kako mislim na majku, kako se sećam vremena kada sam joj čitao dok je bila bolesna. Pomislih na svog brata, Toma. "Ali oni su ujedno i delovi Srži", rekoh, "pa tako odgovaraju opisu 'ne sasvim ljudski.'"

"Jeste li vi deo Srži?" upita Meina Gledston, okrenuvši lice u potpunosti ka meni. Započeh novu skicu.

"Ne baš", rekoh. "Mogu slobodno da putujem oblastima u koje mi dopuste pristup, ali to je pre kao kod nekoga ko pristupa datasferi nego kao sposobnost prave ličnosti iz Srži." Puno lice bilo joj je zanimljivije iz poluprofila, ali oči su joj delovale moćnije kada su gledale pravo. Radio sam na rešetkastim linijama koje su se pružale u zracima od uglova tih očiju. Meina Gledston očito se nikada nije upuštala u Polsenove tretmane.

"Kada bi bilo moguće sakriti nešto od Srži", reče Gledstonova, "bila bi ludost dozvoliti vam slobodan pristup većanju vlade. Ali kada je već ovako kako jeste..." Ona spusti ruke i uspravi se u stolici. Okrenuh novu stranu.

"Ovako kako već jeste", reče Gledstonova, "vi posedujete informacije koje su mi potrebne. Je li istina da možete da čitate um svog parnjaka, prve obnovljene ličnosti?"

"Ne", rekoah ja. Bilo je teško uhvatiti zapetljanu igru bora i mišića na uglovima njenih usta. Skicirao sam u pokušaju da to izvedem, prešao na snažnu bradu i zasenčio deo ispod donje usne.

Hant se namršti i baci pogled na CEO. M. Gledston ponovo spoji vrške prstiju. "Objasnite", reče ona.

Podigoh pogled sa crteža. "Sanjam", rekoah. "Sadržaji sna kao da odgovaraju događajima oko osobe koja nosi implant prethodne Kitsove ličnosti."

"To je žena po imenu Bron Lamija", reče Li Hant.

"Da."

"Gledstonova klimnu glavom. "Znači, prvobitna Kitsova ličnost, ona za koju se misli da je ubijena na Lusus, još je u životu?"

Zastadoh. "Ona... on... još je svestan", rekoah. "Znate da je supstrat primarne ličnosti ekstrahovan iz Srži i da je to verovatno učinio sam kibrid, da bi ga implantirao u bio-priključak sa Šrenovom petljom koji nosi M. Lamija."

"Da, da", reče Li Hant. "Ali činjenica je da ste vi u kontaktu sa Kitsovom ličnošću, a kroz nju i sa hodočasnicima Šrajka."

Brzi, senoviti potezi obezbedili su tamnu pozadinu kako bi skica Gledstonove imala veću dubinu. "Nisam zaista u kontaktu", rekoah ja. "Sanjam snove o Hiperionu koje je vaše fetlinijsko emitovanje potvrdilo kao odgovarajuće događajima u stvarnom vremenu. Ne mogu da komuniciram sa pasivnom Kitsovom ličnošću, niti sa njegovom domaćicom ili drugim hodočasnicima."

CEO Gledston trepnu. "Otkud znate za fetlinijsko emitovanje?"

"Konzul je ispričao ostalim hodočasnicima za mogućnost da pomoću komloga emituje kroz fetlinijski primopredajnik na svom brodu. Rekao im je to neposredno pre nego što su sišli u dolinu."

Ton Gledstonove ukazivao je na godine koje je provela kao advokat pre nego što je ušla u politiku. "A kako su drugi reagovali na Konzulova priznanja?"

Vratih olovku u džep. "Znali su da je među njima uhoda", rekoah. "Kazali ste to svakome od njih."

Gledstonova baci pogled na svog pomoćnika. Hantov izraz bio je neutralan. "Ako ste u dodiru sa njima", reče ona, "onda svakako znate da nismo primili nikakvu poruku otkad su krenuli iz Utvrđenja Hronos kako bi se spustili do Vremenskih Grobnica."

Odmahnuh glavom. "Sinoćni san završio mi se baš dok su se približavali dolini."

Meina Gledston ustade, ode do prozora, podiže ruku i slika postade crna. "Dakle, ne znate da li je iko od njih još u životu?"

"Ne."

"Kakav je bio njihov status poslednji put kada ste... sanjali?"

Hant me je posmatrao krajnje napeto. Meina Gledston zurila je u tamni ekran, leđima okrenuta obojici. "Svi hodočasnici bili su u životu", rekoh ja, "sa mogućim izuzetkom Heta Mastina, Istinskog Glasa Drveta."

"Je li on bio mrtav?" upita Hant.

"Nestao je iz vetrokola na Moru Trave dve noći ranije, samo nekoliko sati pošto su izviđači Proteranih uništili drvobrod Igdrasil. Ali neposredno pre nego što su se hodočasnici spustili iz Utvrđenja Hronos, ugledali su neku priliku u ogrtaču kako hoda po pesku ka Grobnicama."

"Het Mastin?" upita Gledstonova.

Podigoh ruku. "Pretpostavili su da je on. Nisu bili sigurni."

"Ispričajte mi za ostale", reče CEO.

Udahnuh duboko. Znao sam iz snova da Gledstonova poznaje najmanje dvoje ljudi iz poslednjeg Hodočašća Šrajku; otac Bron Lamije bio je njen kolega senator, a Konzul Hegemonije bio je lični predstavnik Gledstonove u tajnim pregovorima sa Proteranima. "Otac Hojt trpi veliki bol", rekoh ja. "Ispričao je priču o kruciformi. Konzul je saznao da Hojt takođe nosi jednu... u stvari, dve, onu Oca Direa i sopstvenu." Gledstonova klimnu glavom. "Dakle, on i dalje nosi vaskrsavajućeg parazita?"

"Da."

"Da li mu sve više smeta kako se približava Šrajkovoj jazbini?"

"Mislim da je tako", rekoh ja.

"Nastavite."

"Pesnik, Silenus, najveći deo vremena proveo je pijan. Ubeđen je

da njegova nedovršena poema predviđa i određuje sled događaja."

"Na Hiperionu?" upita Gledstonova, i dalje okrenuta leđima.

"Svuda", rekoh ja.

Hant pogleda ženu u kojoj je bila oličena vrhovna izvršna vlast, a onda ponovo osmotri mene. "Je li Silenus poludeo?"

Uzvratih mu pogled, ali ne rekoh ništa. Uistinu, nisam to ni znao.

"Nastavite", reče Gledstonova ponovo.

"Pukovnik Kasad i dalje ima istovetnu opsesiju da pronađe ženu po imenu Moneta i da ubije Šrajka. Svestan je toga da to dvoje mogu biti jedno isto stvorenje."

"Da li je naoružan?" Glas Gledstonove bio je veoma tih.

"Da."

"Nastavite."

"Sol Vejntraub, naučnik sa Barnardovog Sveta, nada se da će ući u grobnicu zvanu Sfinga čim..."

"Izvinite", reče Gledstonova, "ali da li je njegova kćer još sa njim?"

"Jeste."

"I koliko je Rejčel sada stara?"

"Mislim, pet dana." Zatvorih oči kako bih se setio sna od prethodne noći sa više pojedinosti. "Da", rekoh, "pet dana."

"I dalje stari unazad kroz vreme?"

"Da."

"Nastavite, M. Severn. Molim vas, ispričajte mi za Bron Lamiju i za Konzula."

"M. Lamija ispunjava želju svoje bivše mušterije... i ljubavnika", rekoh ja. "Kitsova ličnost smatrala je da je neophodno da se suoči sa Šrajkom. M. Lamija čini to umesto njega."

"M. Severn", započe Li Hant, "govorite o 'Kitsovoj ličnosti' kao da ona nema nikakve veze sa vašom sopstvenom..."

"Kasnije, Li, molim te", reče Meina Gledston. Ona se okrenu da me pogleda. "Zanima me Konzul. Da li je, kada je došao red na njega, ispričao zbog čega se pridružio hodočašću?"

"Da", rekoh.

Gledstonova i Hant sačekaše.

"Konzul im je ispričao o svojoj baki", rekoh ja. "O ženi po imenu

Siri, koja je započela pobunu na Maui-Kovenantu pre više od pola veka. Ispričao im je o smrti sopstvene porodice za vreme Boja za Bresiju i otkrio je sve o svojim tajnim sastancima sa Proteranima."

"Je li to sve?" upita Gledstonova. Smeđe oči bile su joj veoma napete.

"Ne", rekoah ja. "Konzul im je rekao da je on bio taj koji je aktivirao napravu Proteranih što je ubrzala otvaranje Vremenskih Grobnica."

Hant se uspravi u fotelji i noga mu spade sa rukonaslona. Gledstonova uočljivo duboko udahnu. "Je li to sve?"

"Da."

"Kako su ostali reagovali na to otkriće... izdaje?" upita ona.

Zastadoh, u pokušaju da rekonstruišem slike iz sna linearnije nego što mi je to pamćenje omogućavalo. "Neki su se razbesneli", rekoah. "Ali u ovom času niko od njih ne oseća neku neodoljivu odanost prema Hegemoniji. Rešili su da nastave dalje. Verujem da svaki od hodočasnika smatra da će kaznu izvršiti Šrajk, a ne ljudski posrednik."

Hant tresnu pesnicom po rukonaslonu fotelje. "Da je Konzul ovde", odbrusi on, "vrlo brzo bi saznao da nije tako."

"Tišina, Li." Gledstonova ode natrag do stola i dodirnu tamo neke papire. Sva komunikaciona svetla nestrpljivo su gorela. Ustanovio sam da sam zapanjen činjenicom da je mogla toliko vremena da provede u razgovoru sa mnom, u jednom takvom trenutku. "Hvala vam, M. Severn", reče ona. "Želim da budete sa nama sledećih nekoliko dana. Neko će vam pokazati vaš apartman u gostinskom krilu Doma Vlade."

Ustadoh. "Vratiću se do ulaza po svoje stvari", rekoah.

"Nema potrebe", reče Gledstonova. "Doneli su ih ovamo pre nego što ste i kročili sa platforme terminala. Li će vas otpratiti."

Klimnuh glavom i krenuh za višim muškarcem ka vratima.

"O, M. Severn..." pozva me Meina Gledston.

"Da?"

CEO se osmehnu. "Dopala mi se vaša pređašnja iskrenost", reče ona. "Ali od ovog trenutka pretpostavimo da ste dvorski umetnik i samo dvorski umetnik, bez mišljenja, bez vidljivosti, bez usta. Razumeli ste?"

"Razumeo, M. Vrhovna", rekoah ja.

Gledstonova klimnu glavom, obrativši odmah pažnju na žmirkanje svetala na telefonu. "Vrlo dobro. Molim vas da ponesete svoj blok za skiciranje u ratnu Sobu u 08.00 sati."

Stražar iz bezbednosti sačeka nas u predvorju i krenu da me vodi ka lavirintu hodnika i stražarskih mesta. Hant mu doviknu da stane; prešao je preko širokog hodnika, dok su mu koraci odzvanjali na pločama. Dodirnuo mi je mišicu. "Nemojte se zavaravati", reče on. "Mi znamo... ona zna... ko ste, šta ste i koga predstavljate."

Suočih se sa njegovim pogledom i mirno izvukoh ruku. "Baš dobro", rekoah, "zato što sam u ovom trenutku sasvim siguran da ja to ne znam."

3.

Šestoro odraslih i beba u neprijateljskom pejzažu. Njihova vatra majušna je u mraku koji se spušta. Iznad i iza njih, obronci doline uzdižu se kao zidovi, dok bliže, umotana u tamu same doline, ogromna obličja Grobnica kao da se privlače nalik na gušterske prikaze iz nekog prepotopskog doba.

Bron Lamija je umorna, sve je boli i vrlo je razdražljiva. Zvuk plača bebe Sola Vejntrauba tera je da stiska zube. Zna da su i ostali umorni; niko od njih nije spavao duže od nekoliko sati u protekle tri noći, a dan koji se upravo završava bio je ispunjen napetošću i nerazrešenom stravom. Ona stavlja poslednje parče drveta u vatru.

"Toga više nema tamo odakle je stiglo", osorno joj govori Martin Silenus. Vatra obasjava odozdo pesnikovo satirsko lice.

"Znam to", kaže Bron Lamija, suviše umorna da glas ispuni besom ili bilo kojom drugom energijom. Drva za potpalu poticala su iz spremišta koja su godinama ranije punile grupe hodočasnika. Njihova tri mala šatora postavljena su u delu koji hodočasnici po tradiciji koriste poslednje noći pre suočavanja sa Šrajkom. Ulogoreni su blizu Vremenske Grobnice zvane Sfinga i crni zamah onoga što bi moglo biti krilo zaklanja nešto neba.

"Upalićemo fenjer kada ovo dogori", kaže Konzul. Diplomata izgleda još iscrpljenije nego ostali. Treperava svetlost obasjava mu tužno lice crvenim prelivom. Odenuo je za taj dan svoju gizdavu diplomatsku odeću, ali sada ogrtač i trorogi šešir izgledaju ukaljani i uveli koliko i sam Konzul.

Pukovnik Kasad vraća se vatri i podiže noćni vizir na vrh kacige. Kasad je u punoj borbenoj opremi i u aktiviranom kameleonskom polimeru vidi mu se samo lice koje lebdi dva metra iznad tla. "Ništa", kaže on. "Nikakvo kretanje. Nikakvi tragovi toplote. Nikakav zvuk osim vetra." Kasad naslanja višenamensku jurišnu pušku SILE na kamen i seda blizu ostalih, dok se vlakna njegovog zaštitnog oklopa deaktiviraju u mat crnu boju, ne mnogo uočljivija nego ranije.

"Mislite da će Šrajk večeras doći?" pita Otac Hojt. Sveštenik je umotan u crni plašt i izgleda kao deo noći koliko i pukovnik Kasad.

Glas mršavog muškarca je napet.

Kasad se naginje napred i podstiče vatru palicom. "Nemamo načina da to utvrdimo. Za svaki slučaj, ja ću ostati na straži."

Najednom, svih šestoro podižu pogled dok se nebo osuto zvezdama grči bojama, narandžastim i crvenim pupoljcima koji se nemo otvaraju, brišući zvezdano polje.

"U poslednjih nekoliko sati nije bilo mnogo toga", kaže Sol Vejntraub, dok ljulja svoju bebu. Rejčel je prestala da plače i sada pokušava da uhvati očevu kratku bradu. Vejntraub joj ljubi majušnu ruku.

"Ponovo isprobavaju odbranu Hegemonije", kaže Kasad. Iskre se dižu iz podstaknute vatre, žar lebdi u nebo kao da teži da se spoji sa tamošnjim jarkijim plamenovima.

"Ko je pobedio?" pita Lamija, misleći na nemu svemirsku bitku koja je nebo ispunjavala nasiljem čitave prethodne noći i skoro celog dana.

"Jebote, koga je briga?" kaže Martin Silenus. On pretražuje džepove bunde kao da bi tamo mogao da pronađe punu bocu. Ne pronalazi je. "Jebote, koga je briga", ponovo mrmlja.

"Mene je briga", kaže Konzul umorno. "Ako se Proterani probiju, mogu da unište Hiperion pre nego što pronađemo Šrajka."

Silenus se podrugljivo smeje. "O, to bi baš bilo strašno, zar ne? Da umremo pre nego što otkrijemo smrt? Da budemo ubijeni pre nego što je predviđeno? Da odemo brzo i bez bola, umesto da se večno koprcamo na Šrajkovom trnju? O, kako je to strašna pomisao."

"Umukni", kaže Bron Lamija i glas joj je ponovo lišen osećanja, ali ovaj put ne i pretnje. Ona gleda Konzula. "Pa gde je taj Šrajk? Zašto ga nismo pronašli?"

Diplomata zuri u vatru. "Ne znam. Zbog čega bi ja trebalo da znam?"

"Možda je Šrajk nestao", kaže Otac Hojt. "Možda ste ga, rušenjem antientropijskih polja, oslobodili zauvek. Možda ga je pustošenje odnelo na neko drugo mesto."

Konzul odmahuje glavom i ništa ne govori.

"Ne", kaže Sol Vejntraub. Beba mu spava na ramenu. "Biće on tu."

Osećam to."

Bron Lamija klima glavom. "I ja. Čeka." Ona je izvadila nekoliko porcija iz ranca i sada povlači prstenove za podgrevanje i pruža porcije redom u krug.

"Znam da je antiklimaks osnova i potka sveta", kaže Silenus. "Ali, jebote, ovo je smešno. Svi smo se picnuli, a nema gde da umremo."

Bron Lamija gleda mrko, ali ne govori ništa, i neko vreme oni jedu u tišini. Plamenovi blede na nebu i gusto rasute zvezde se vraćaju, ali žar nastavlja da se diže kao da želi da umakne.

Umotan kroz dvostruko posredovanje u snenu izmaglicu ispreturanih misli Bron Lamije, pokušavam da ponovo sklopim događaje od poslednjeg svog sanjanja njihovih života.

Hodočasnici su se spustili u dolinu pred zoru, pevajući, dok su pred njima stupale njihove senke zahvaljujući svetlosti bitke milijardu kilometara iznad njih. Čitav dan istraživali su Vremenske Grobnice. Svakog trena očekivali su da umru. Posle nekoliko sati, kada se sunce uzdiglo i hladnoća visoke pustinje ustupila mesto toploti, njihov strah i likovanje su izbledeli.

Dugi dan bio je tih, ako se izuzmu šuštanje peska, povremeni povici i neprekidno stenjanje vetra oko stena i grobnica gotovo ispod praga svesti. I Kasad i Konzul poneli su instrumente koji su merili intenzitet antientropijskih polja, ali Lamija je prva primetila da oni nisu potrebni, da se vremenska oseka i plima mogu osetiti kao blaga mučnina ispunjena osećajem deja vu koji nije bledeo.

Najbliže ulazu u dolinu nalazila se Sfinga; zatim Grobnica od žada, zidova providnih samo ujutro i u ranom sumraku; potom, na manje od stotinu metara dublje unutra, uzdizala se grobnica zvana Obelisk; staza hodočašća vodila je dalje uz sve šire korito potoka do najveće od svih grobnica, smeštene u središtu, do Kristalnog Monolita, površine lišene bilo kakvih šara ili otvora, ravnog krova u nivou sa vrhovima zidova doline; onda su nailazile Pećinske Grobnice, čiji su ulazi bili vidljivi samo zahvaljujući tome što su do njih vodile dobro utabane staze; i konačno - gotovo kilometar dalje u dolini - ležala je takozvana Šrajkova Palata, čiji su oštri rubovi i istureni tornjevi podsećali na šiljke stvorenja za koje se govorilo da

pohodi tu dolinu.

Čitav dan išli su od grobnice do grobnice, niko od njih sam, i grupa je zastajala pre ulaska u one artefakte u koje se moglo ući. Sol Vejntraub bio je gotovo zgromljen osećanjima kada je video Sfingu i ušao u nju, u istu onu grobnicu u kojoj je njegova kćer bila zaražena Merlinovom bolešću dvadeset šest godina ranije. Instrumenti koje je ostavila ekipa njenog univerziteta još su stajali na tronošcima izvan grobnice, mada niko iz grupe nije mogao da utvrdi da li i dalje dejstvuju i izvršavaju svoje osmatračke dužnosti. Prolazi u Sfingi bili su uski i slični lavirintu baš onako kao što su na to navodili zapisi u Rejčelinom komlogu, sa nizovima svetlećih kugli i električnih svetiljki koje su za sobom ostavile razne grupe istraživača, sada tamnim i istrošenim. Koristili su ručne baklje i Kasadov noćni vizir da bi istražili to mesto. Nije bilo nikakvog traga prostoriji u kojoj se Rejčel nalazila kada su se zidovi zatvorili i stisnuli oko nje i kada je bolest počela. Bili su to samo poslednji ostaci nekada moćnih vremenskih plima. Šrajku nije bilo ni traga.

Svaka grobnica nudila je svoj trenutak strave, iščekivanja ispunjenog nadom i strahom, samo da bi ga zamenila antiklimaksom u trajanju od sat ili duže, u prašnjavim, praznim prostorijama istim kao što su bile i za turiste i Hodočasnike Šrajka u proteklim vekovima.

Konačno, dan se okončao razočarenjem i umorom, a senke istočnog zida doline navukle su se preko Grobnica i doline kao zavesa koja se zatvara posle neuspešne pozorišne predstave. Toplina dana je nestala, a hladnoća visoke pustinje brzo se vratila, nošena vetrom koji je mirisao na sneg i na visoka prostranstva Masiva Uzde, dvadeset kilometara ka jugozapadu. Kasad je predložio da se ulogore. Konzul ih je poveo do tradicionalnog mesta gde su Hodočasnici Šrajka provodili poslednju noć pre susreta sa stvorenjem za kojim su tragali. Zaravan blizu Sfinge, sa razbacanim otpacima istraživačkih grupa kao i hodočasnika, zadovoljila je Sola Vejntrauba, koji je pretpostavljao da je tu logorovala i njegova kćer. Niko se nije usprotivio.

Sada, u potpunom mraku, dok je gorelo parče drveta, osetio sam kako se njih šestoro zbijaju bliže... ne samo ka toploti vatre, već i

jedno ka drugome... privučeni krhkim, ali opipljivim nitima podeljenog iskustva, ispredenim za vreme putovanja uz reku levitacionom baržom Benares i prelaska planina do Utvrđenja Hronos. I više od toga, osetio sam jedinstvo opipljivije od emotivnih veza; bio mi je potreban tren za to, ali ubrzo sam shvatio da je grupa povezana u mikrosferi podeljenih podataka i mreže čula. Na svetu čiji su primitivni, regionalni releji podataka bili raskinuti već prvim nagoveštajem borbe, pripadnici ove grupe povezali su komloge i biomonitore kako bi podelili informacije i međusobno se čuvali što su bolje mogli.

Iako su barijere za ulazak bile očigledne i čvrste, nisam imao nikakvih problema da kliznem kraj, kroz i ispod njih, hvatajući ograničeni, ali veliki broj nagoveštaja - puls, temperaturu kože, aktivnost kortikalnih talasa, zahteve za pristupom, inventar podataka - što mi je omogućilo izvestan uvid u to šta svako od hodočasnika misli, oseća i radi. Kasad, Hojt i Lamija imali su implante i tok njihovih misli bilo je najlakše osetiti. U toj sekundi, Bron Lamija se pitala nije li potraga za Šrajkom bila greška; nešto ju je grizlo, neposredno ispod površine, ali nepokolebljivo u svom zahtevu da bude saslušano. Osećala je da prenebregava neki strašno važan trag u kome bi moglo da se nalazi razrešenje za... šta?

Bron Lamija je oduvek prezirala misterije; to je bio jedan od razloga koji su je naterali da napusti život izvesne udobnosti i zadovoljstva kako bi postala privatna detektivka. Ali kakva misterija? Gotovo je razrešila ubistvo svoje kibridne mušterije... i ljubavnika... i došla je na Hiperion da ispuni njegovu poslednju želju. A opet, osećala je da ta sumnja koja je grize ima malo veze sa Šrajkom. Šta je to bilo?

Lamija odmahnu glavom i prodžara vatru koja je gasnula. Telo joj je bilo snažno, odgojeno tako da odoleva Lususovoj gravitaciji od 1,3 standardne i uvežbano da bude još snažnije, ali ona već nekoliko dana nije spavala i bila je veoma, veoma umorna. Postala je neodređeno svesna toga da neko govori.

"...samo da se istuširamo i uzmemo nešto hrane", kaže Martin Silenus. "Možda da upotrebimo vašu komunikacionu jedinicu i

fetlinijsku vezu i vidimo ko pobeđuje u ratu."

Konzul odmahuje glavom. "Još ne. Brod je samo za slučaj krajnje nužde."

Silenus uzmahuje ka noći, Sfingi i sve jačem vetru. "Mislite da ovo nije krajnja nužda?"

Bron Lamija shvata da govore o tome da Konzul dovede svoju svemirsku letelicu ovamo iz grada Kitsa. "Jesi li siguran da ne misliš na krajnju nuždu koja se ogleda u odsustvu alkohola?" pita ona.

Silenus zuri u nju. "Zar bi smetalo ako bismo štogod popili?"

"Ne", kaže Konzul. On trlja oči i Lamija se priseća da je i on alkoholičar. Ali njegov odgovor na dovođenje broda ovamo bio je odričan. "Sačekaćemo sve dok ne budemo morali to da učinimo."

"A šta je sa fetlinijskim predajnikom?" kaže Kasad.

Konzul klima glavom i vadi drevni komlog iz malog ranca. Instrument je pripadao njegovoj baki Siri, a pre nje njenim dedovima. Konzul dodiruje diskluč. "Ovim mogu da emitujem, ali ne i da primam."

Sol Vejntraub je spustio usnulo dete u otvor najbližeg šatora. Sada se okreće ka vatri. "A poslednji put ste poslali poruku kada smo stigli u Utvrđenje?"

"Da."

Ton Martina Silenusa je sarkastičan. "I treba da poverujemo... kada nam to kaže dokazani izdajnik?"

"Da." Konzulov glas je destilisani, čisti premor.

Kasadovo suvonjavo lice lebdi u tami. Njegovo telo, noge i ruke mogu se razaznati samo kao crnilo naspram ionako tamne pozadine. "Ali poslužiće da pozovemo brod ako nam zatreba?"

"Da."

Otac Hojt prikuplja plašt oko sebe, kako ovaj ne bi lepršao na sve jačem vetru. Pesak škripi po vuni i tkanini šatora. "Zar se ne plašite da će lučke vlasti ili SILA premestiti brod kako bi čačkali po njemu?" pita on Konzula.

"Ne." Konzulova glava jedva se pomera, kao da je suviše umoran da u potpunosti odmahne njome. "Našu dozvolu za sletanje izdala je sama Gledstonova. Takođe, Guverner-General mi je prijatelj... bio mi je prijatelj."

Ostali su upoznali nedavno postavljenog guvernera Hegemonije neposredno po sletanju; za Bron Lamiju, Teo Lejn izgledao je kao čovek katapultiran u događaje prekrupne za njegove sposobnosti.

"Vetar je sve jači", kaže Sol Vejntraub. On okreće telo tako da zaštiti bebu od letećeg peska. I dalje žmirkajući u oluju, naučnik kaže: "Pitam se je li Het Mastin tamo napolju?"

"Sve smo pretražili", kaže Otac Hojt. Glas mu je prigušen pošto je pognuo glavu u prevoje plašta.

Martin Silenus se smeje. "Izvini, pope", kaže on, "ali neviđeno sereš." Pesnik ustaje i odlazi do ruba svetlosti vatre. Vetar mu nabira krzno bunde i otkida mu reči u noć. "U zidovima litica postoji hiljadu mesta za skrivanje. Kristalni Monolit krije svoj ulaz pred nama... ali pred jednim Templarom? A osim toga, videli ste stepenište koje vodi do lavirinta iz najdublje sobe Grobnice od žada."

Hojt diže pogled, stisnuvši oči zbog bockanja peska u vetru. "Mislite da je tamo? U lavirintu?"

Silenus se smeje i diže ruke. Svila njegove komotne bluze nabire se i nadima. "Jebote, kako ja to mogu da znam, Padre? Sve što znam jeste da je Het Mastin sada možda tamo, možda nas posmatra i čeka da se vrati i zatraži svoj prtljag." Pesnik pokazuje na Mebijusovu kocku u središtu male gomile opreme. "Ili je možda već mrtav. Ili možda nešto još gore."

"Još gore?" kaže Hojt. Sveštenikovo lice ostarilo je u poslednjih nekoliko sati. Oči su mu upala ogledala bola, a osmeh mu je grč.

Martin Silenus vraća se dugim koracima do zamiruće vatre. "Još gore", kaže on. "Možda se koprscia na Šrajkovom čeličnom drvetu. Gde ćemo se i mi naći za nekoliko..."

Bron Lamija iznenada ustaje i hvata pesnika za košulju. Podiže ga sa tla, trese i spušta sve dok mu se lice ne nađe na istoj visini kao i njeno. "Još jednom", kaže ona tiho, "i uradiću ti neke jako bolne stvari. Neću te ubiti, ali poželećeš da sam to učinila."

Pesnik se smeši svojim osmehom satira. Lamija ga ispušta i okreće leđa. Kasad kaže: "Umorni smo. Lezite svi i spavajte. Ja ću ostati na straži."

Moji snovi o Lamiji mešaju se sa Lamijinim snovima. Nije

neprijatno deliti snove i misli s jednom ženom, makar to bila i žena od koje me razdvaja ponor vremena i kulture daleko veći od bilo kog zamišljenog jaza među polovima. Na čudan način, neobično sličan odrazu u ogledalu, ona sanja o svom mrtvom ljubavniku, Džoniju, o njegovom premalenom nosu i previše tvrdoglavoj vilici, o predugačkoj kosi koja mu u uvojcima pada na okovratnik i očima - tim izražajnim, prekomerno otvorenim očima koje odveć slobodno animiraju lice što bi moglo, da nije tih očiju, da pripada bilo kom od hiljadu seljaka rođenih na dan jahanja od Londona.

Lice o kome je sanjala bilo je moje. Glas koji je čula u tom snu bio je moj. Ali vođenje ljubavi koje je sanjala - a sada ga se i sećala - nije bilo nešto što sam ja iskusio. Tražio sam način da umaknem iz njenog sna, makar pronašao samo sopstveni. Ako je već trebalo da budem voajer, onda je bolje bilo da to budem u ispreturanim veštačkim sećanjima koja su mi zamenjivala snove.

Ali nije mi bilo dopušteno da sanjam sopstvene snove. Još ne. Sumnjam da sam rođen - i ponovo rođen na svojoj smrtnoj postelji - naprosto samo da bih sanjao snove o svom mrtvom i dalekom blizancu.

Prepuštam se, prestao sa borbom da se probudim, i nastavio da sanjam.

Bron Lamija se budi brzo, s trzajem, izbačena iz prijatnog sna nekim zvukom ili pokretom. Jedan dugi sekund rastrojena je; mrak je, čuje se buka - ne mehanička - snažnija od većine zvukova u Košnici Lususa u kojoj živi; opijena je umorom, ali zna da se probudila posle vrlo malo sna; sama je u malom, zatvorenom prostoru, u nečemu što podseća na predimenzioniranu vreću za spavanje.

Podignuta na svetu gde je zatvoreni prostor značio bezbednost od surovog vazduha, vetra i životinja, gde su mnogi ljudi patili od agorafobije suočeni sa retkim otvorenim mestima, ali je malo njih uopšte znalo za značenje reči klaustrofobija, Bron Lamija svejedno reaguje kao klaustrofob: maše rukama kroz vazduh, odguruje sa sebe prekrivač i šatorsko krilo u paničnoj žurbi da pobegne iz male čaure od fiberplastike, puzi, provlači se pomoću šaka, podlaktica i

laktova, sve dok se ne nađe napolju, sa peskom pod rukama i nebom iznad sebe.

Nije to nebo, shvata ona i najednom vidi i priseća se gde se nalazi. Pesak. Razduvani, jarosni kovitlac peščane oluje pune čestica, bocka joj lice poput čioda. Logorska vatra je ugašena i prekrivena peskom. Pesak se nataložio na stranama sva tri šatora izloženim vetru i njihova krila lepeću, pucaju poput praskova puške na vetru, a dine novonanesenog peska narasle oko logora ostavljaju pruge, brazde i hrbate tamo gde se nalaze šatori i oprema. Niko se ni ne pomera u drugim šatorima. Šator koji je delila sa Ocem Hojtom napola se srušio, gotovo zatrpan sve višim dinama.

Hojt.

Njegovo odsustvo bilo je ono što ju je probudilo. Čak i u snovima, neki deo njene svesti bio je svestan tihog disanja i gotovo nerazaznatljivog stenjanja usnulog sveštenika dok se ovaj hrvao sa bolom. Negde u proteklih pola sata, on je otišao. Verovatno pre samo nekoliko minuta; Bron Lamija je znala da je, čak i dok je sanjala Džonija, bila svesna zvuka šuštanja i klizanja bučnijeg od škripe peska i urlika vetra.

Lamija ustaje i zaklanja oči pred peščanom olujom. Veoma je mračno, zvezde su zaklonjene visokim oblakom i površinskom olujom, ali slabo, gotovo električno zračenje ispunjava vazduh i odbija se od površine stenja i dina. Lamija shvata da njegovo poreklo i jeste električno, da je vazduh ispunjen statikom od koje uvojci njene kose skaču i koprcaju se u krug, kao kod Meduze. Statički naboji puze uz rukave njene tunike i lebde iznad površine šatora kao vatra svetog Elma. Dok joj se oči prilagođavaju, Lamija shvata da su nestalne dine obasjane bledom vatrom. Četrdeset metara istočno, grobnica zvana Sfinga pucketa i pulsira svojim obrisima u noći. Talasi struje prelaze preko izbočenih dodataka koje često zovu krilima.

Bron Lamija gleda oko sebe, ne vidi ni traga Ocu Hojtu, pa pomišlja da pozove upomoć. Shvata da joj se glas neće čuti od rike vetra. Pita se na sekund nije li sveštenik naprosto otišao u jedan od preostalih šatora ili u grubi klozet dvadeset metara zapadno, ali nešto joj govori da nije tako. Ona gleda Sfingu i - za najkraći mogući

tren - kao da vidi obličje muškarca, čiji crni plašt leprša kao oboreni barjak na ramenima pogurenim protiv vetra, ocrtano naspram statičkog sjaja grobnice.

Neka ruka spušta joj se na rame.

Bron Lamija se izvija, pada u borbeni čučanj, isturivši levu pesnicu, ukrotivši desnu ruku. Prepoznaje Kasada koji stoji tamo. Pukovnik je upola viši od Lamije - i upola vitkiji - i minijaturna munja seva i obasjava njegovo mršavo telo dok se naginje da joj vikne u uvo. "Onamo je otišao!" Dugačka, crna ruka strašila opruža se prema Sfingi.

Lamija klima glavom i viče, mada i sama gotovo ne čuje sopstveni glas od rike. "Hoćemo li povesti i ostale?" Zaboravila je da je Kasad na straži. Zar taj čovek nikada ne spava?

Fedman Kasad odmahuje glavom. Viziri su mu podignuti, a kaciga rastavljena tako da obrazuje kapuljaču na zadnjoj strani njegovog borbenog oklopnog kombinezona. Kasadovo lice izgleda veoma bledo zbog svetlucanja njegove odeće. On pokazuje na Sfingu. Višenamenska puška SILE ugneždena mu je u prevoju leve ruke. Ručne bombe, kutija za dvogled i tajanstveniji predmeti vise mu o kukicama i mrežastim pojasevima sa oklopa. On ponovo pokazuje na Sfingu.

Lamija se naginje napred i viče. "Da li ga je uzeo Šrajk?"

Kasad odmahuje glavom.

"Možete li da ga vidite?" Ona pokazuje na njegov noćni vizir i dvogled.

"Ne", kaže Kasad. "Oluja. Smeta svetlosnim otiscima."

Bron Lamija okreće leđa vetru, oseća kako joj čestice udaraju o vrat kao iglice iz flešetnog pištolja. Ispituje svoj komlog, ali ovaj joj saopštava samo to da je Hojt živ i da se kreće; ništa drugo ne prenosi se na opštoj frekvenciji. Ona se pomera sve dok ne dođe do Kasada, tako da im leđa obrazuju zid pred olujom. "Hoćemo li krenuti za njim?" viče.

Kasad odmahuje glavom. "Ne smemo ostaviti perimetar bez straže. Ostavio sam indikatore, ali..." On pokazuje na oluju.

Bron Lamija se saginje natrag u šator, navlači čizme i izlazi sa ogrtačem za sve vremenske uslove i očevim automatskim pištoljem.

Konvencionalnije oružje, Gir-ošamućivač, nalazi joj se u grudnom džepu ogrtača. "Idem, onda, ja", kaže.

Isprva misli da je pukovnik nije čuo, ali onda vidi nešto u njegovim bledim očima i zna da jeste. On kucka po vojnom komlogu na ručnom zglobu.

Lamija klima glavom i proverava da li su njen implant i komlog postavljeni na najširu frekvenciju. "Vratiću se", kaže ona i gaca uz sve veću dinu. Nogavice pantalona svetlucaju joj od statičkog pražnjenja, a pesak izgleda kao da je živ zbog srebrnastobelih pulseva struje koja hita po njegovoj išaranoj površini.

Dvadeset metara od logora, ona više ne može uopšte da ga vidi. Još deset metara dalje i Sfinga se uzdiže iznad nje. Ocu Hojtu nema ni traga; otisci stopala u oluji ne potraju ni deset sekundi.

Široki ulaz u Sfingu otvoren je, kao što je bio otvoren otkad je čovečanstvo saznalo za to mesto. Sada je on crni pravougaonik u zidu slabog sjaja. Logika je navodila na pomisao da je Hojt otišao tamo - ako ništa drugo, ono da se skloni od oluje, ali nešto potpuno izvan logike govori joj da to nije sveštenikovo odredište.

Bron Lamija s naporom hoda pored Sfinge, odmara se nekoliko trenutaka u zavetrini i briše pesak s lica kako bi ponovo mogla slobodno da diše, a onda kreće dalje, prateći slabo vidljivu, utabanu stazu između dina. Ispred nje, Grobnica od žada svetluca mlečnozelena u noći, glatkih oblina i vrhova masnih od zlokobnog sjaja.

Stisnuvši oči, Lamija ponovo gleda i vidi kako se neko ili nešto ocrtava naspram tog sjaja za najkraći mogući tren. Onda prilika ili nestaje u unutrašnjosti grobnice ili ponovo ostaje nevidljiva naspram crnog polukruga njenog ulaza.

Lamija spušta glavu i kreće napred, dok je vetar gura i naleće na nju kao da je požuruje prema nečemu važnom.

4.

Vojni brifing jednolično se nastavljao ka sredini prepodneva. Pretpostavljam da su takvi sastanci delili iste osobine - sažeti, monotoni govor koji se nastavljao kao zujanje u pozadini, ustajali ukus prevelikih količina kafe, koprena dima u vazduhu, gomile odštampanih stvari i iznad svega kortikalna vrtoglavica od pristupa kroz implante - već mnogo vekova. Pretpostavljam da je, u vreme kada sam bio dečak, to bilo jednostavnije; Velington bi okupio svoje ljude, one koje je hladno i precizno nazivao 'zemaljskim kalom', ne bi im rekao ništa i poslao bi ih u smrt.

Ponovo usmerih pažnju na grupu. Nalazili smo se u velikoj prostoriji sivih zidova, oživljenoj belim pravougaonicima svetla, sivim tepihom, potkovičastim stolom sivim kao čelik sa crnim disklučevima i ponekom bocom vode. CEO Meina Gledston sedela je u središtu luka stola, sa hijerarhijski poređanim senatorima i ministrima kabineta kraj sebe, kao i vojnim oficirima i ostalim drugorazrednim donosiocima odluka dalje niz zakrivljenje. Iza svih njih, ali ne za stolom, sedeo je neizbežni grozd ađutanata (niko iz SILE nije imao čin niži od pukovnika), a iza njih - u foteljama koje su izgledale manje udobno - ađutanti ađutanata.

Ja nisam imao fotelju. Sa grozdom ostalog pozvanog, ali očito nepotrebnog osoblja, sedeo sam na stoličici u zadnjem uglu sobe, dvadeset metara od CEO i još dalje od oficira koji je držao brifing, mladog pukovnika sa pokazivačem u ruci i glasom u kome nije bilo ni trunke oklevanja. Iza pukovnika nalazila se zelenosiva ploča pozivnih šablona, a ispred njega malo uzdignuta omnisfera nalik na one koje se mogu naći u svakoj holojama. S vremena na vreme, šablon bi se zamaglio i oživeo; ponekad se u vazduhu javljala izmaglica složenih holoa. Minijature tih dijagrama svetlucale su na svakoj pločici diskluča i lebdele iznad nekoliko komlogova.

Sedeo sam na svojoj stoličici, posmatrao Gledstonovu i crtao poneku skicu.

Pošto sam se tog jutra probudio u gostinskoj sobi Doma Vlade, sa jarkom svetlošću Tau Cetijevog sunca koja je nadirala između

zavesa boje breskve, automatski razvučenih u 06.30, kada je trebalo da se probudim, na sekund sam bio izgubljen, izmešten, i dalje u poteri za Lenarom Hojtom i u strahu od Šrajka i Heta Mastina. A onda, kao da je neka sila udovoljila mojoj želji da me ostavi da sanjam sopstvene snove, zbunjenost se zakratko povećala i ja sam seo uz nagli uzdah, ogledajući se pometeno, očekujući da tepih boje limuna i svetlost boje breskve izblede kao grozničavi san da bi ostavili samo bol, šljajm i strašna krvarenja, krv na čaršavima, dok se soba ispunjena svetlom rastače u senke tamnog stana na 'Piazza di Spagna', a iznad svega se nadnosi senzitivno lice Džozefa Severna koji se naginje napred, posmatra i čeka da umrem.

Dvaput sam se istuširao, najpre vodom, a potom zvukom, odenuo novo sivo odelo koje me je čekalo na upravo nameštenom krevetu kada sam izišao iz kupatila i krenuo da pronađem istočno dvorište gde se - kako me je obavestila poruka ostavljena kraj moje nove odeće - služio doručak gostima Doma Vlade.

Sok od pomorandže bio je sveže isceden. Slanina je bila reš pečena i prava. U novinama je stajalo da će se CEO Gledston obratiti Mreži preko SveStvari i medija u 10.30 po standardnom vremenu Mreže. Stranice su bile pune vesti o ratu. Ravne fotografije armade sijale su u punoj boji. General Morpurgo smrknuto je zurio sa treće strane; novine su ga nazivale 'herojem Druge Hajtove pobune.' Dajana Filomel okrnula me je pogledom sa obližnjeg stola, gde je doručkovala sa svojim mužem Neandertalcem. Haljina joj je tog jutra bila formalnija, tamnoplava i daleko je manje otkrivala, ali šlic sa strane pružao je makar naznaku sinoćne predstave. Nije skidala oči sa mene dok je podizala režanj slanine lakiranim noktima i oprezno zagrizala. Hermund Filomel zaroktao je kada je pročitao nešto što mu je odgovaralo na presavijenim finansijskim stranama.

"Migracioni grozd Proteranih... opštepoznat kao Roj... otkrila je oprema za praćenje Hokingove distorzije u Kamovom Sistemu pre manje od tri standardne godine", govorio je mladi oficir koji je držao brifing. "Odmah po otkrivanju, udarna jedinica SILE broj 42 izvršila je prethodnu konfiguraciju za evakuaciju Hiperionovog sistema, prešla kovitom u status C-plus sa Parvatija sa zapečaćenim naređenjima

da omogući postavljanje dalekobacača u portalnom dometu Hiperiona. Istovremeno, udarna jedinica 87,2 odaslana je iz pripremne oblasti Solkov-Tikate oko Kama III, sa naređenjima da se susretne sa evakuacionim snagama u Hiperionovom sistemu, da pronađe migracioni grozd Proteranih i da se upusti u borbu i uništi njihove vojne komponente..." Slike armade pojaviše se na pozivnom šablonu ispred mladog pukovnika. On mahnu pokazivačem i linija rubinske svetlosti preseče veći holo kako bi osvetlila jedan od Tri-K brodova u formaciji. "Udarna jedinica 87,2 nalazi se pod komandom admirala Našite, koji je na palubi HS Hebrida..."

"Da, da", progundā general Morpurgo, "sve to znamo, Jani. Ubrzaj malo."

Mladi pukovnik prisili se na osmeh, neprimetno klimnu glavom generalu i CEO Gledston, pa nastavi glasom za trunku manje sigurnim. "Šifrovane fetlinijske poruke UJ 42 u poslednja sedamdeset dva standardna sata opisuju bitke između izvidnica evakuacione udarne jedinice i spoljnih elemenata migracionog grozda Proteranih..."

"Roja", prekinu ga Li Hant.

"Da", reče Jani. On se okrenu prema šablonu i pet metara zamagljenog stakla buknu i ožive. Za mene je displej bio nerazumljivi lavirint tajanstvenih simbola obojenih vektorskih linija, supratnih šifara i akronima SILE koji su samo doprinosili opštem haosu. Možda sve to nije značilo ništa ni najvišim oficirima i starijim političarima u prostoriji, ali niko nije stavio do znanja da je tako. Započeo sam novi crtež Gledstonove, sa Morpurgovim profilom buldoga u pozadini.

"Iako su prvi izveštaji nagoveštavali prateće Hokingove talase od otprilike četiri hiljade pogona, taj broj može da zavede", nastavio je pukovnik po imenu Jani. Zapitao sam se da li mu je to ime ili prezime. "Kao što znate, groz... ovaj... Rojevi Proteranih mogu se sastojati i od deset hiljada zasebnih pogonskih jedinica, ali ogromna većina otpada na male jedinice koje su ili nenaoružane ili imaju zanemarljivi vojni značaj. Procene mikrotalasnih, fetlinijskih i drugih emisija navode na pomisao da..."

"Izvinite", reče Meina Gledston, čiji je vremešni glas bio u oštroj suprotnosti sa sladunjavim i tečnim glasom oficira za brifing, "ali,

možete li nam reći koliko brodova Proteranih ima vojni značaj?"

"Ah..." reče pukovnik, bacivši pogled ka pretpostavljenima.

General Morpurgo pročisti grlo. "Mi mislimo oko šest... možda najviše sedam stotina", reče on. "Ništa zbog čega bi se trebalo zabrinuti."

CEO Gledston podiže obrvu. "A kolike su naše borbene grupe?"

Morpurgo klimnu glavom ka mladom pukovniku da stane na mestu voljno. Morpurgo odgovori. "Udarna jedinica 42 sastoji se od oko šezdeset brodova, CEO. Udarna jedinica..."

"Udarna jedinica 42 je grupa za evakuaciju?" reče Gledstonova.

General Morpurgo klimnu glavom i ja pomislih da sam ugledao naznaku snishodljivosti u njegovom osmehu. "Da, gospo. Udarna jedinica 87,2, borbena grupa koja je prešla unutar sistema pre oko jedan sat..."

"Da li je šezdeset brodova bilo dovoljno za sukob sa šest ili sedam stotina njihovih?" upita Gledstonova.

Morpurgo baci pogled na jednog od svojih kolega oficira, kao da moli za strpljenje. "Da", reče on, "više nego dovoljno. Morate razumeti, CEO, da šest stotina Hokingovih pogona možda zvuči kao mnoštvo, ali o njima ne treba uopšte brinuti kada se nalaze u brodovima za jednu osobu, izviđačkim brodovima ili u jednoj od onih jurišnih letelica za pet osoba, koje nazivaju kopljanicama. Udarna jedinica 42 sastojala se od preko dvadeset kovit-brodova glavne linije, uključujući i nosače Olimpova senka i Stanica Neptun. Svaki od njih može da lansira više od stotinu lovaca ili ALR-a." Morpurgo zapetlja po džepu, izvuče dimni štapić veličine cigare, onda kao da se seti da Gledstonova mrko gleda na to, pa ga strpa natrag u sako, namrštivši se. "Kada Udarna jedinica 87,2 završi sa svojim borbenim raspoređivanjem, imaćemo više nego dovoljno vatrene moći da se pozabavimo i sa desetak Rojeva." I dalje namršten, on klimnu glavom Janiju da nastavi.

Pukovnik pročisti grlo i uperi pokazivač u pozivni displej. "Kao što možete da vidite, udarna jedinica 42 bez po muke je raščistila neophodni prostor za početak izgradnje dalekobacača. Ta izgradnja započela je pre šest nedelja, po standardnom vremenu Mreže, i dovršena je juče u 16.24. Početni napadi Proteranih odbijeni su bez

gubitaka UJ 42 i u proteklih četrdeset osam sati zapodenuta je velika bitka između isturenih formacija udarne jedinice i glavnine snaga Proteranih. Žiža tog okršaja nalazila se ovde" - Jani ponovo pokaza i deo displeja zapulsira plavim svetlom ispod vrha njegovog pokazivača - "dvadeset devet stepeni iznad ravni ekliptike, trideset AJ *Astronomskih jedinica - prim. prev.* do Hiperionovog sunca, približno 0,35 AJ od hipotetičkog oboda Ortovog oblaka sistema."

"Gubici?" reče Li Hant.

"Sasvim u okviru prihvatljivih granica za jednu ovako dugotrajnu bitku", reče mladi pukovnik, koji je izgledao kao da nikada nije bio ni svetlosnu godinu blizu neprijateljske vatre. Plava kosa bila mu je pažljivo začesljana u stranu i blistala je pod snažnim sjajem tačaka. "Dvadeset šest lovaca Hegemonije za brze napade uništeno je ili nestalo, dvanaest torpednih ALR-a, tri bakljobroda, transport goriva Ponos Askvita i krstarica Drakoni III."

"Koliko je izgubljeno ljudi?" upita CEO Gledston. Glas joj je bio veoma tih.

Jani brzo pogleda Morpurga, ali sam odgovori na postavljeno pitanje. "Oko dve hiljade trista", reče on. "Ali trenutno su u toku operacije spasavanja i ima nade da će se pronaći neki od preživelih sa Drakonija." On ispravi tuniku i brzo nastavi. "To bi trebalo odvagnuti naspram potvrđenog uništenja stotinu pedeset ratnih brodova Proteranih. Naši upadi u migracioni gr... Roj imali su za ishod uništenje dodatnih trideset do šezdeset letelica, uključujući i farme kometa, brodove za preradu rude i najmanje jedan komandni grozd."

Meina Gledston protrlja čvornovate prste. "Da li je procena gubitaka - naših gubitaka - obuhvatila i putnike i posadu uništenog drvobroda Igdrasil, koji smo odredili za evakuaciju?"

"Ne, gospo", odgovori Jani kratko. "Iako je u to vreme bio u toku napad Proteranih, naše analize pokazuju da Igdrasil nije uništen u neprijateljskoj akciji."

Gledstonova ponovo podiže obrvu. "Nego kako?"

"Sabotažom, koliko u ovom trenutku možemo da ustanovimo", odvratila pukovnik. On izbacila novi dijagram Hiperionovog Sistema na displeju.

General Morpurgo baci pogled na svoj komlog i reče: "A-a, pređi na odbranu na tlu, Jani. CEO mora da održi govor za trideset minuta."

Dovršio sam skicu Gledstonove i Morpurga, protegnuo se i potražio oko sebe novu temu. Li Hant je izgledao kao izazov, sa tim neupadljivim, gotovo zgrčenim licem. Kada sam ponovo podigao pogled, holo Hiperionovog globusa prestao je da se okreće i razvio se u niz pljosnatih projekcija: kosi ekvipravougaonici, Boneove ortografske rozete, sinusoidne azimutne ekvidistance, polikonusni hiperkorigovani Kuvaci, kompjuterski ešerovani, Brizmajsterove, Bakminsterove i Milerove cilindrične ravni, multikoligrafske i 'satplot' standardne, pre nego što su se razvile u uobičajenu Robinson-Beirdovu mapu Hiperiona.

Osmehnuo sam se. Bilo je to nešto najlepše što sam video otkad je započeo brifing. Nekoliko ljudi Gledstonove pomeralo se nestrpljivo. Želeli su da dobiju makar deset minuta sa CEO pre početka emitovanja.

"Kao što znate", započe pukovnik, "Hiperion je devet zarez osamdeset devet standarda Stare Zemlje na Turon-Lomijeovoj Skali..."

"O, zaboga", zareža Morpurgo, "pređi na raspored trupa i završi više s tim."

"Da, ser." Jani proguta knedlu i podiže pokazivač. Glas mu više nije bio siguran. "Kao što znate... hoću da kažem..." On pokaza na najseverniji kontinent, koji je lebdeo kao loše izvedena skica konjske glave i vrata, završavajući se nazubljeno tamo gde bi kod životinje počeli grudni i leđni mišići. "Ovo je Ekvus. Zvanično se zove drugačije, ali svako ga tako zove otkad... to je Ekvus. Lanac ostrva koji se pruža jugoistočno... ovde i ovde... zovu Mačkom sa Devet Repova. U stvari, to je arhipelag sa više od stotinu... u svakom slučaju, drugi po veličini kontinent nazivaju Akvila, a možda i možete da uočite kako mu oblik podseća na orla sa Stare Zemlje, sa ovim kljunom ovde... na severozapadnoj obali... i kandžama isturenim ovde, na jugozapadu... i najmanje jednim podignutim krilom ovde, tako da se pruža do severoistočne obale. Ovaj deo je takozvana Visoravan Pinion i gotovo je nepristupačan zahvaljujući plamenim

šumama, ali ovde... i ovde... jugozapadno, nalaze se glavne plantaže fiberplastike..."

"Raspored trupa", zareža Morpurgo.

Skicirao sam Janija. Ustanovio sam da je grafitom nemoguće dočarati preznojavanje.

"Da, ser. Treći kontinent je Ursus... pomalo liči na medveda... ali nijedna od trupa SILE nije se tamo spustila zato što je on kod južnog pola i gotovo je nenastanljiv, iako teritorijalne snage Hiperiona tamo drže stanicu za osluškivanje..." Jani kao da je osetio da blebeće. Pribrao se, obrisao gornju usnu nadlanicom i nastavio staloženijim tonom. "Primarni raspored SILE:tle nalazi se ovde... ovde... i ovde." Njegov pokazivač obasja oblasti blizu prestonice Kitsa, visoko na vratu Ekvusa. "Jedinice SILE:svemir obezbedile su primarnu svemirsku luku u prestonici, kao i sekundarna polja ovde... i ovde." On dodirnu gradove Endiminion i Port Romens, oba na kontinentu Akvila. "Jedinice SILE:tle pripremile su odbrambene instalacije ovde..." Žmirnu dvadesetak crvenih svetala; većina na delovima vrata i grive Ekvusa, ali nekoliko i na Akvilinom Kljunu i u regionima Port Romensa. "To obuhvata i elemente Marinaca, kao i kopnenu odbranu i komponente zemlja-vazduh i zemlja-svemir. Vrhovna Komanda očekuje da, za razliku od Bresije, na samoj planeti neće doći do borbi, ali ukoliko pokušaju sa invazijom, bićemo spremni za to."

Meina Gledston pogleda na svoj komlog. Do njenog emitovanja uživo ostalo je još sedamnaest minuta. "Šta je sa planovima za evakuaciju?"

Janijeva obnovljena pribranost namah se raspade. On pogleda sa izvesnim očajanjem ka svojim pretpostavljenim oficirima.

"Nema nikakve evakuacije", reče admiral Sing. "Bila je to finta, mamac za Proterane."

Gledstonova poče da lupka vrhovima prstiju. "Na Hiperionu se nalazi nekoliko miliona ljudi, admirale."

"Da", reče Sing, "i mi ćemo ih zaštititi, ali evakuacija makar i šezdesetak hiljada građana Hegemonije ne dolazi u obzir. Nastao bi kaos kada bismo dopustili da sva tri miliona navale u Mrežu. Osim toga, iz bezbednosnih razloga, to nije moguće."

"Šrajk?" zapita Li Hant.

"Bezbednosni razlozi", ponovi general Morpurgo. "Proterani su se povukli do središta Roja, oko šezdeset AJ od Hiperiona. U pogledu bilo kakvih namera i ciljeva, sistem je bezbedan. Hiperion je bezbedan. Čekamo na protivnapad, ali znamo da možemo da ga izdržimo. Ponovo, u pogledu bilo kakvih namera i ciljeva, Hiperion je sada deo Mreže. Pitanja?"

Nije ih bilo. Gledstonova iziđe sa Li Hantom, čoporom senatora i svojih ađutanata. Vojna lica okupiše se u gomile, očigledno onako kako im je to nalagao čin. Ađutanti se raštrkaše. Nekoliko izveštača kojima je bilo dopušteno da uđu u prostoriju otrča do svojih ekipa sa imažerima koje su ih čekale napolju. Mladi pukovnik, Jani, ostade u stavu na mestu voljno, zagledan u prazno, veoma bledeg lica.

Sedeo sam još trenutak, zureći u prizvanu mapu Hiperiona. Sličnost kontinenta Ekvusa sa konjem bila je veća sa ove udaljenosti. Sa mesta na kom sam sedeo, mogao sam taman da razlučim planine Masiva Uzde i narandžastožutu boju visoke pustinje ispod konjskog 'oka.' Nikakvi odbrambeni položaji SILE nisu bili označeni severoistočno od planina, nikakvi simboli osim majušnog crvenog sjaja koji je mogao predstavljati mrtvi Grad Pesnika. Vremenske Grobnice uopšte nisu bile označene. Kao da Grobnice nisu imale nikakav vojni značaj, nikakvu ulogu u onome što će se dogoditi tokom dana. Ali ja sam nekako znao da nije tako. Nekako sam pretpostavljao da čitav rat, pokreti hiljada, sudbina miliona - možda i milijardi - zavise od postupaka šestoro ljudi u tom neoznačenom potezu narandžaste i žute boje.

Zatvorio sam blok za skiciranje, strpao olovke u džepove, potražio izlaz, pronašao ga i upotrebio.

Li Hant mi priđe u jednom od dugačkih hodnika koji su vodili ka glavnom ulazu. "Odlazite?"

Udahnuh. "Zar mi to nije dopušteno?"

Hant se osmehnu, ako se to izvijanje tankih usana uopšte može nazvati osmehom. "Naravno da jeste, M. Severn. Ali CEO Gledston me je zamolila da vam kažem da bi ponovo želela da porazgovara sa vama danas po podne."

"Kada?"

Hant slegnu ramenima. "U bilo koje doba posle njenog govora. Kad vama to bude odgovaralo."

Klimnuh glavom. Bukvalno milioni lobista, lovaca na posao, potencijalnih biografa, poslovnih ljudi, obožavalaca CEO i mogućih atentatora dali bi gotovo sve samo da mogu da provedu jedan minut sa najistaknutijim vođom Hegemonije, nekoliko sekundi sa CEO Gledston, a ja sam mogao da se sastanem sa njom 'kad mi to bude odgovaralo.' Ko je ikada rekao da vasiona nije luda?

Progurah se pored Lija Hanta i krenuh ka prednjim vratima.

Zahvaljujući dugoj tradiciji, Dom Vlade nije imao javne dalekobacačke portale unutar svojih zidova. Kratka staza vodila je kraj bezbednosnih pregrada na glavnom ulazu i kroz vrt ka niskoj, beloј zgradi koja je služila kao štab izveštača i terminal. Izveštači su se okupili oko centralne jame za posmatranje, gde su poznato lice i glas Luelina Drejka, 'glasa SveStvari', objašnjavali da je nastupajući govor CEO Gledston 'od životne važnosti za Hegemoniju.' Klimnuh glavom ka njemu, pronađoh slobodni portal, pokazah svoju univerzalnu karticu i krenuh u potragu za nekom kafanom.

Veliko Predvorje bilo je, kad jednom stignete tamo, jedino mesto u Mreži gde ste mogli besplatno da koristite dalekobacač. Svaki svet u Mreži nudio je najmanje jedan svoj najfiniji urbani blok - TC2 je obezbedio dvadeset tri takva bloka - za kupovinu, zabavu, fine restorane i kafane. Naročito kafane.

Kao i reka Tetis, Veliko Predvorje teklo je između vojnički velikih dalekobacačkih portala, visine dve stotine metara. Sa omotačem, dobijao se efekt beskrajne glavne ulice, torusa materijalnih zadovoljstava dugačkog stotinu kilometara. Čovek je mogao, poput mene tog jutra, da stoji pod blistavim suncem Tau Cetija i da gleda niz Predvorje u noćni centar Deneba Drei, pun neona i holoa, kao i da ugleda Glavnu Tržnicu Lususa sa stotinu spratova, znajući da iza nje leže zasenčeni butici Božjeg Gaja sa sopstvenim predvorjem od opeka i liftovima za Krošnje, gde se najskuplje ručavalo u Mreži.

Nije me bilo ni najmanje briga za to. Želeo sam samo da

pronađem neku mirnu kafanu.

Kafane na TC2 bile su previše ispunjene birokratama, izveštačima i raznim poslovnim tipovima, pa sam uzeo jedan od šatlova Predvorja i sišao na glavni bulevar Sol Drakoni Septema. Gravitacija je mnoge obeshrabrivala - obeshrabrivala je i mene - ali to je značilo da su kafane praznije i da su oni koji se u njima nalaze došli tamo zbog pića.

Mesto koje sam odabrao bila je kafana na nivou tla, gotovo skrivena pod potpornim stubovima i servisnim toboganima glavnog tržnog centra, tako da je unutrašnjost bila mračna: tamni zidovi, tamno drvo, tamne mušterije - kože crne onoliko koliko je moja bila bleđa. Bilo je to dobro mesto za piće i ja ga i poručih, započevši duplim skočem, sve ozbiljniji kako je vreme odmicalo.

Čak se ni tamo nisam mogao osloboditi Gledstonove. Daleko na drugom kraju prostorije, TV ravnog ekrana prikazivao je CEO-ino lice sa plavozlatnom pozadinom koju je koristila za državno emitovanje. Nekolicina drugih mušterija okupila se da posmatra. Čuo sam delove govora: "...kako bismo osigurali bezbednost građana Hegemonije i... ne sme im se dopustiti da ugrožavaju bezbednost Mreže ili naših saveznika u... te sam zato odobrila puni vojni odgovor na..."

"Utišajte tu prokletu stvar!" Zapanjio sam se kada sam shvatio da to ja vičem. Mušterije su me mrko pogledale preko ramena, ali su utišale ton. Posmatrao sam za trenutak kako Gledstonova pomera usne, a onda mahnuo šankeru da mi da još jedan dupli.

Nešto kasnije, možda i satima posle toga, podigao sam pogled i shvatio da neko sedi preko puta mene u mračnom separeu. Bio mi je potreban sekund da trepćući shvatim ko je to u mutnom osvetljenju. U jednom trenu srce mi je jurnulo kada sam pomislio: Fani, ali onda sam ponovo trepnuo i rekao: "Gospo Filomel."

Još je nosila tamnoplavu haljinu u kojoj sam je video za doručkom. Nekako mi se sada činilo da je dublje sečena. Lice i ramena kao da su joj svetlucali u pomrčini. "M. Severn", reče ona, glasom koji je bio gotovo šapat. "Došla sam zbog vašeg obećanja."

"Obećanja?" Mahnuh šankeru da dođe, ali on nije reagovao. Namrštih se i zagledah u Dajanu Filomel. "Kakvog obećanja?"

"Da me nacrtate, naravno. Zar ste zaboravili šta ste mi obećali na

zabavi?"

Pucnuh prstima, ali drski šanker ponovo se nije udostojio da pogleda ka meni. "Ja vas jesam nacrtao", rekoh ja.

"Da", reče Gospa Filomel, "ali ne celu."

Uzdahnuh i iskapih poslednje ostatke skoča. "Pijem", rekoh.

Gospa Filomel se osmehnu. "Vidim."

Krenuh da ustanem i pođem po šankera, pa se predomislih i polako sedoh natrag na vremešno drvo klupice. "Armagedon", rekoh. "Igraju se Armagedonom." Pažljivo pogledah ženu, zažmirivši malo kako bi mi došla u žižu. "Znate li za tu reč, moja gospo?"

"Ne verujem da će vam on više dati imalo alkohola", reče ona. "Imam piće kod kuće. Možete da cugnete dok budete crtali."

Ponovo stisnuh oči, sada prepredeno. Možda sam i popio koji skoč previše, ali to mi nije uticalo na svest. "Muž", rekoh.

Dajana Filomel se ponovo osmehnu, isuviše srdačno. "Provešće nekoliko dana u Domu Vlade", reče ona, sada zaista šapatom. "Ne sme da se udaljava od izvora moći u tako važnim trenucima. Hodi, moje vozilo je odmah tu, napolju."

Ne sećam se da sam platio, ali pretpostavljam da jesam. Ili je platila Gospa Filomel. Ne sećam se da mi je pomogla da iziđem, ali pretpostavljam da neko jeste. Možda vozač. Sećam se muškarca u sivoj tunici i pantalonama, sećam se da sam se oslanjao na njega.

EMV je imao vrh u obliku mehura, polarizovan spolja, ali potpuno providan sa mesta na kome smo sedeli u dubokim jastucima i gledali napolje. Izbrojao sam jedan, dva portala, a onda smo se udaljili od Predvorja i počeli da se uspinjemo iznad plavih polja pod žutim nebom. Pažljivo izgrađene kuće, od nekog drveta sličnog abonosu, nalazile su se na vrhovima brda okruženim poljima maka i bronzanim jezerima. Renesansa Vektor? Bila je to u tom trenutku preteška zagonetka za rešavanje, pa sam oslonio glavu o mehur i odlučio da počinem na tren ili dva. Morao sam biti odmoran za portret Gospe Filomel... he, he.

Ispod nas prolazili su seoski pejzaži.

5.

Pukovnik Fedman Kasad prati Bron Lamiju i Oca Hojta kroz prašinu oluje ka Grobnici od žada. Slagao je Lamiju; njegov noćni vizir i senzori radili su dobro uprkos električnim pražnjenjima koja su treperila svuda oko njih. Praćenje njih dvoje činilo mu se kao najbolja prilika da pronađe Šrajka. Kasad se seti lova na kamene lavove na Hebronu - čovek priveže jare i čeka.

Podaci indikatora koje je postavio oko logorišta trepere na Kasadovom taktičkom displeju i šapuću mu kroz implant. To što je ostavio Vejntrauba i njegovu kćer, Martina Silenusa i Konzula da tamo spavaju, nezaštićeni osim automatike i alarma, bio je sračunati rizik. Ali opet, Kasad ionako ozbiljno sumnja da je u stanju da zaustavi Šrajka. Svi su oni jarići, privezani, ostavljeni da čekaju. Kasad je rešen da pronađe ženu, fantoma po imenu Moneta, pre nego što umre.

Vetar je nastavio da jača i sada vrišti oko Kasada, smanjuje mu normalnu vidljivost na nulu i dumbara mu po oklopu. Dine svetlucaju od pražnjenja, a minijaturne munje pucketaju mu oko čizama i nogu dok korača kako bi mu Lamijin toplotni otisak ostao jasno u vidokrugu. Informacije se ulivaju iz njenog otvorenog komloga. Hojtovi zatvoreni kanali otkrivaju samo to da je živ i da se kreće.

Kasad prolazi ispod ispruženog krila Sfinge i oseća nevidljivu težinu nad sobom, kako visi tamo kao potpetica neke ogromne čizme. Onda skreće dublje u dolinu, vidi Grobnicu od žada kao odsustvo toplote u infracrvenom polju, hladne obrise. Hojt upravo ulazi u otvor u obliku polulopte; Lamija je dvadeset metara iza njega. Ništa se drugo ne pomera u dolini. Indikatori iz logora, skriveni u noći i oluji iza Kasada, otkrivaju da Sol i beba spavaju, da Konzul leži budan, ali se ne pomera, i ništa drugo unutar perimetra.

Kasad otkočuje oružje i brzo se kreće napred, grabeći dugačkim nogama velike korake. Dao bi sve u toj sekundi da ima pristup špijunskom satelitu, sa kompletnim taktičkim kanalima, umesto da mora da ima posla sa ovom delimičnom slikom fragmentarne situacije. Sleže ramenima pod okloпом i nastavlja dalje.

Bron Lamija umalo da ne uspe da prevali poslednjih petnaest metara koliko je deli od Grobnice od žada. Vetar je narastao do snage oluje, pa i više od toga, i gura je tako da ona dvaput gubi oslonac pod nogama i pada naglavce u pesak. Munje su sada stvarne, cepaju nebo u snažnim prašnjenjima i osvetljavaju grobnicu koja svetluca pred njom. Dvaput pokušava da pozove Hojta, Kasada ili ostale, sigurna da niko nije u stanju da ovo prespava tamo, u logoru, ali komlog i implant daju joj samo statiku, na širokim frekvencijama koje registruju besmislice. Posle drugog pada, Lamija se uspravlja na kolena i gleda napred; Hojtu nije bilo ni traga još od tog kratkog pogleda na nekoga ko se kreće ka ulazu.

Lamija grabi očev automatski pištolj i ustaje, dopušta vetru da je ponese preko poslednjih nekoliko metara. Zastaje pred ulaznom poluloptom.

Bilo zbog oluje i električne predstave, bilo zbog nečeg drugog, Grobnica od žada svetluca jarkom, žučnozelenom bojom koja obasjava dine i zbog koje koža na njenim šakama i zglobovima izgleda kao nešto iz groba. Lamija poslednji put pokušava da dozove nekoga preko komloga, a onda ulazi u grobnicu.

Otac Lenar Hojt iz hiljadu dvestogodišnjeg Društva Isusovog, stanovnik Novog Vatikama na Pacemu i odani sluga njegove Svetosti Pape Urbana XVI, vrišti opscenosti.

Hojt je izgubljen i trpi veliki bol. Široke prostorije blizu ulaza u Grobnicu od žada sužavale su se, a hodnik se kružno vraćao sam u sebe već toliko puta da je Otac Hojt sada izgubljen u nizu katakombi i luta između zidova koji zrače zelenkastim sjajem, u lavirintu koga se ne seća posle istraživanja izvršenih tokom dana ili iz mapa koje je ostavio za sobom. Bol - bol koji je bio godinama sa njim, bol koji mu je saputnik još otkad mu je pleme Bikura usadilo dve kruciforme, njegovu sopstvenu i kruciformu Pola Direa - sada preti da ga otera u ludilo svojom novom silinom.

Hodnik se ponovo sužava. Lenar Hojt vrišti, više nije svestan da to čini, više nije svestan reči koje izvikuje - reči koje nije koristio još od detinjstva. Želi oslobođenje. Oslobođenje od bola. Oslobođenje

od tereta nošenja DNK i ličnosti Oca Direa... Direove duše... u parazitu u obliku krsta na leđima. I od nošenja strašne kletve sopstvenog gnusnog vaskrsnuća u kruciformi na grudima.

Ali i dok vrišti, Hojt zna da ga nisu sada mrtve Bikure osudile na takav bol; izgubljeno pleme kolonista, vaskrsavanih sopstvenim kruciformama već toliko puta da su postali idioti, puka vozila za sopstvenu DNK i DNK svojih parazita, takođe je bilo pleme sveštenika... sveštenika Šrajka.

Otac Hojt iz Društva Isusovog poneo je bočicu svete vodice koju je blagosloвила njegova Svetost, euharistiju posvećenu u Svečanoj Misi i primerak Crkvinog drevnog obreda egzorcizma. Te stvari sada su zaboravljene, zapečaćene u mehuru od 'Perspeksa', u džepu njegovog plašta.

Hojt naleće na zid i ponovo vrišti. Bol je sada sila koja se ne može opisati, a puna ampula ultramorfa koju je ubrizgao sebi pre samo petnaest minuta nemoćna je pred njim. Otac Hojt vrišti i kida odeću, cepa teški plašt, crnu tuniku i rimski okovratnik, pantalone, košulju i donji veš, sve dok ne ostane nag, drhteći od studeni i hladnoće u svetlucavim hodnicima Grobnice od žada, vrišteći opscenosti u noć.

On ponovo posrće napred, pronalazi otvor i ulazi u sobu veću od svega što je zapamtio posle celodnevnog pretrage. Goli, prozirni zidovi uzdižu se trideset metara sa obe strane praznog prostora. Hojt se sapliće i pada na ruke i kolena, spušta pogled i shvata da je pod postao gotovo providan. On zuri u okomiti šaht ispod tanke membrane poda; šaht koji se spušta kilometar ili više u plamenove. Sobu ispunjava crveno i narandžasto pulsiranje sjaja vatre tako duboko ispod nje.

Hojt se prevaljuje na bok sa smehom. Ako je ovo neki prizor pakla prizvan njega radi, onda je zakazao. Hojtov pogled na pakao je taktilan; bol je ono što se kreće u njemu poput bodljikave žice provučene kroz njegove žile i creva. Pakao je takođe sećanje na izgladnelu decu u sirotinjskim četvrtima Armagasta i na osmeh političara koji šalju dečake da ginu u kolonijalnim ratovima. Pakao je pomisao na Crkvu koja umire za njegovog života, za Direovog života, sa poslednjom šačicom vernika, staraca i starica koji mogu

da ispune samo nekoliko redova u ogromnim katedralama Pacema. Pakao je licemerje izgovaranja jutarnje mise sa zlom kruciforme koja mu toplo, opsceno pulsira iznad srca.

Oseća se nalet vrelog vazduha i Hojt posmatra kako deo poda klizi pozadi i otvara šaht. Soba se puni zadahom sumpora. Hojt se smeje tom klišeju, ali posle samo nekoliko sekundi, smeh se pretvara u jecaje. Sada je na kolenima i okrvavljenim noktima grebe po kruciformama na leđima i prsima. Masnice u obliku krsta kao da sijaju na crvenom svetlu. Hojt može da čuje plamenove odozdo.

"Hojte!"

I dalje u jecajima, okreće se i vidi ženu - Lamiju - uokvirenu vratima. Ona gleda pored njega, iza njega, i podiže drevni pištolj. Oči su joj razrogačene.

Otac Hojt oseća vrelinu iza sebe, čuje riku udaljene peći, ali iznad toga iznenada čuje škripu metala po kamenu. Korake. Dok i dalje grebe raskrvavljenu masnicu na prsima, Hojt se okreće, kolena odranih na podu.

Najpre vidi senku: deset metara oštih uglova, trnja, sečiva... noge poput čeličnih cevi sa rozetom sečiva sablji oko kolena i članaka. A onda, kroz pulsiranje vrele svetlosti i crne senke, Hojt vidi oči. Stotinu površina... hiljadu... crveni sjaj, laser propušten kroz istovetne rubine, iznad okovratnika od čeličnog trnja i prsa od žive u kojima se vidi odraz plamena i senke...

Bron Lamija puca iz očevog pištolja. Prasak pucnjeva visoko i ravno odjekuje iznad tutnjave peći.

Otac Lenar Hojt obrće se ka njoj, podiže ruku. "Ne, nemojte!" vrišti. "Udovoljava jednoj želji! Moram da poželim..."

Šrajk, koji je bio tamo - pet metara dalje - najednom je tu, na rukohvat od Hojta. Lamija prestaje da puca. Hojt podiže pogled, vidi sopstveni odraz u vatrom izglaćanom hromu bodljastog oklopa tog stvorenja... vidi u tom trenu nešto drugo u Šrajkovim očima... a onda toga više nema, nema ni Šrajka i Hojt polako podiže ruku, gotovo zbunjeno dodiruje grlo, zuri na sekund u kaskadu crvenila koje mu prekriva šaku, prsa, kruciformu, trbuh...

Okreće se ka vratima i vidi kako Lamija i dalje zuri u stravi i šoku, sada ne u Šrajka, već u njega, u Oca Lenara Hojta iz Društva

Isusovog, i u tom trenu on shvata da je bol nestao, otvara usta da progovori, ali još, samo još crvenila izlazi napolje, kao crveni gejzir. Hojt ponovo spušta pogled, prvi put primećuje da je nag, vidi kako mu sa brade i grudi kaplje krv, kaplje i kulja ka sada tamnom podu, vidi kako krv kulja kao da je neko prevrnuo kofu punu crvene boje, a onda više ne vidi ništa dok pada licem ka podu tako duboko... silno duboko... pod njim.

6.

Telo Dajane Filomel bilo je onoliko savršeno koliko su nauka i umešnost ARNista mogli da ga učine takvim. Ležao sam u krevetu nekoliko minuta posle buđenja i divio se njenom telu: bila mi je okrenuta leđima i klasično zakrivljenje guzova, kukova i bedara nudilo je geometriju divniju i moćniju od svega što je Euklid ikada otkrio, sa dve jamice vidljive ispod krsta, odmah iznad mlečno bele zadnjice koja se širila tako da je od toga zastajalo srce, sa ukrštanjem mekih uglova, a zadnji delovi punih butina nekako su bili senzualniji i čvršći nego što bi se ijedan vid muške anatomije ikada mogao ponadati da će biti.

Gospa Dajana je spavala ili se pravila da spava. Naša odeća ležala je razbacana po širokom, zelenom tepihu. Gusta svetlost, obojena u magentu i plavo, preplavila je široke prozore, kroz koje su se mogle videti sive i zlatne krošnje. Veliki listovi papira za crtanje bili su razbacani unaokolo, ispod i preko naše odbačene odeće. Nagnuo sam se na levu stranu, podigao list papira i ugledao žurno nažvrljane dojke, butine, mišicu prerađenu u žurbi i lice bez crta. Izvođenje životne studije u stanju pijanstva i postupku prepuštanja zavodjenju nikada nije formula za kvalitetnu umetnost.

Zastenjah, prevrnuh se na leđa i proučih izvajani svitak na tavanici dvanaest stopa iznad nas. Da je žena kraj mene bila Fani, možda nikada ne bih poželeo ni da se pomerim. Ali ovako, kliznuo sam ispod prekrivača, pronašao svoj komlog, primetio da je na Tau Ceti Centru rano jutro - četrnaest sati posle mog sastanka sa CEO - i otapkao do kupatila u potrazi za pilulom protiv mamurluka.

U ormariću za lekove gospe Dajane moglo se odabrati nekoliko vrsta medikamenata. Pored uobičajenih aspirina i endorfina, ugledao sam stimulatore, sedative, cevčice za Flešbek, derme za orgazam, premaze za utičnice, udisnike za kanabis, nepreporučljive cigarete od duvana i na stotinu manje prepoznatljivih droga. Pronašao sam čašu i na silu popio dve pilule 'Dan posle', osetivši kako mi mučnina i glavobolja nestaju posle samo nekoliko sekundi.

Gospa Dajana bila je budna i sedela je na krevetu, i dalje naga,

kada sam izišao. Htedoh da se osmehnem, ali tada videh dva muškarca kraj istočnih vrata. Nijedan od njih nije bio njen muž, iako su obojica bila podjednako krupna, negujući isti stil nedostatka vrata, pesnica veličine šunki i tamnog podbratka koji je Hermund Filomel usavršio.

U dugoj procesiji ljudske istorije, siguran sam da je postojao neki muškarac koji je mogao da stoji, iznenađen i nag, pred dvojicom sasvim obučenih i potencijalno neprijateljski nastrojenih stranaca, muškaraca-takmaca, a da ne ustukne, da ne oseti poriv da prekrije genitalije i presamiti se i da se ne oseća potpuno ranjivo i hendikepirano... ali ja taj muškarac nisam.

Presamitio sam se, prekrio prepone, uzmakao ka kupatilu i rekao: "Šta... ko...?" Pogledao sam ka Dajani Filomel kako bih joj se obratio za pomoć i spazio tamo osmeh... osmeh sasvim u skladu sa surovošću koju sam joj prvi put video u očima.

"Hvatajte ga. Brzo!" zatraži moja donedavna ljubavnica.

Stigoh do kupatila i posegnuh za manuelnim prekidačem kako bih zatvorio vrata, kada me dohvati bliži od one dvojice, zgrabi me, gurnu natrag u spavaću sobu i baci me ka svom pajtašu. Obojica su bila sa Lususa, ili nekog sveta sa podjednako visokom gravitacijom, ili su jeli samo steroide i Samsonove ćelije, pošto su me bez ikakvog napora bacakali tamo-amo. Nije bilo važno koliko su bili krupni. Pored moje kratke karijere borca u školskom dvorištu, moj život... uspomene na moj život... nudio mi je vrlo malo trenutaka nasilja, a još manje onih u kojima sam izlazio kao pobednik iz gužve. Jedan pogled na dvojicu muškaraca koji su se zabavljali na moj račun bio je dovoljan da znam da su to tipovi o kakvima čovek čita, ali nikad u njih sasvim ne poveruje - osobe koje mogu da polome kosti, spljeskaju nos ili razbiju čašicu kolena sa isto onoliko griže savesti sa koliko bih ja bacio neispravnu olovku.

"Brzo", prošišta Dajana ponovo.

Pretražih dataseru, memoriju kuće, Dajaninu pupčanu vrpcu komloga, krhku vezu dvojice siledžija sa vasionom inforamcija... i mada sam sada znao gde sam: na seoskom imanju Filomelovih, šest stotina kilometara od prestonice Pir, u poljoprivrednom pojasu teraformirane Renesanse Minor... kao i ko su tačno siledžije: Debin

Farus i Hemit Gorma, iz fabričkog obezbeđenja sindikata čistača plesni sa Rajske Kapije... nisam imao pojma zbog čega jedan sedi na meni, sa kolenom na mojim krstima, dok mi drugi mrvu komlog pod petom i navlači mi osmotsku manžetu uz ručni zglob, mišicu...

Začuh šištanje i klonuh.

"Ko i ti?"

"Džozef Severn."

"Da li je to tvoje pravo ime?"

"Ne." Osetih učinak seruma istine i shvatih da bih mogao da ga prevladam naprosto tako što bih otišao, kročio natrag u datasferu ili se u potpunosti povukao u Srž. Ali to bi značilo ostavljanje mog tela na milost i nemilost onoga ko je postavljao pitanja. Ostadoh tu. Oči su mi bile zatvorene, ali prepoznao sam novi glas.

"Ko jesi?" upita Dajana Filomel.

Uzdahnuh. Na to pitanje bilo je teško odgovoriti iskreno. "Džon Kits", rekoh konačno. Njihov muk saopšti mi da im to ime ništa ne znači. Zbog čega i bi? upitah sebe. Jednom sam predvideo da će to ime biti 'napisano u vodi.' Iako nisam mogao ni da se pomerim ili otvorim oči, nisam imao nikakvih problema oko pretraživanja datasfere i praćenja njihovih pristupnih vektora. Pesnikovo ime nalazilo se među stotinama Džona Kitsova na spisku koji im je ponudio javni fajl, ali izgleda da nisu bili naročito zainteresovani za nekoga ko je bio mrtav već devet stotina godina.

"Za koga radiš?" Bio je to glas Hermunda Filomela. Iz nekog razloga, bio sam blago iznenađen.

"Ni za koga."

Slabi Dopler glasova izmeni se dok su razgovarali međusobno. "Da li može da se opire drogi?"

"Niko ne može da joj se opire", reče Dajana. "Ljudi mogu da umru kada im je ubrizgaš, ali ne mogu da se opiru."

"Šta se onda dešava?" upita Hermund. "Zašto bi Gledstonova dovela nekog nikogovića u Savet, u samo predvečerje rata?"

"On može da te čuje, znaš", reče glas drugog muškarca - jednoga od siledžija.

"Nije važno", reče Dajana. "Ionako neće ostati živ posle

ispitivanja." Njen glas ponovo se začu, ovaj put upućen direktno meni. "Zašto te je CEO pozvala u Savet... Džone?"

"Nisam siguran. Verovatno da bi čula šta rade hodočasnici."

"Koji hodočasnici, Džone?"

"Hodočasnici Šrajka."

Neko drugi se oglasi. "Tiše", reče Dajana Filomel. Meni reče: "Da li su ti Hodočasnici Šrajka na Hiperionu, Džone?"

"Da."

"Hodočašće je u toku?"

"Da."

"A zašto Gledstonova tebe pita za njih, Džone?"

"Ja ih sanjam."

Začu se zgađeni zvuk. Hermund reče: "Ovaj je lud. Čak i pod serumom istine ne zna ko je, a sad nam trabunja ovo. Daj da svršimo s tim i..."

"Umukni", reče Gospa Dajana. "Gledstonova nije luda. Pozvala ga je, sećaš se? Džone, kako to misliš da ih sanjaš?"

"Sanjam utiske prve Kitsove obnovljene ličnosti", rekoah ja. Glas mi je bio nejasan, kao da govorim u snu. "On se hardverski povezao sa jednim od hodočasnika kada su mu ubili telo i sada luta po njihovoj mikrosferi. Njegova opažanja su nekako moji snovi. Možda su moji postupci njegovi snovi, ne znam."

"Ludilo", reče Hermund.

"Ne, ne", reče Gospa Dajana. Glas joj je bio napet, gotovo šokiran. "Džone, jesi li ti kibrid?"

"Jesam."

"O, Hriste i Alahu", reče Gospa Dajana.

"Šta je to kibrid?" upita jedan od siledžija. Imao je visok, gotovo ženski glas.

Za trenutak nastade tišina, a onda Dajana progovori. "Idiote. Kibridi su ljudi koje je stvorila i kojima na daljinu upravlja Srž. Bilo ih je nekoliko u Savetodavnom Veću sve do prošlog veka, kada su stavljeni van zakona."

"Kao android, ili tako nešto?" reče siledžija.

"Umukni", reče Hermund.

"Ne", odgovori Dajana. "Kibridi su bili genetski savršeni, izgrađeni

iz DNK čije je poreklo još sa Stare Zemlje. Bila je dovoljna kost... komadić dlake... Džone, možeš li da me čuješ? Džone?"

"Da."

"Džone, ti si kibrid... da li znaš ko je bila tvoja ličnost-šablon?"

"Džon Kits."

Čuo sam kako duboko uvlači vazduh. "Ko je... ko je bio... Džon Kits?"

"Pesnik."

"Kada je živio, Džone?"

"Od 1795. do 1821", rekoh ja.

"Po kom to kalendaru, Džone?"

"Po zemaljskom računanju vremena", rekoh ja. "Pre Hedžire. Moderno doba..."

Ubaci se Hermundov glas, uzbuđen. "Džone, da li si... da li si i sada u kontaktu sa TehnoSrži?"

"Da."

"Možeš li... jesi li u stanju slobodno da komuniciraš uprkos serumu istine?"

"Da."

"O, jebi ga", reče siledžija sa visokim glasom.

"Moramo da se gubimo odavde", odbrusi Hermund.

"Samo još minut", reče Dajana. "Moramo da znamo..."

"Možemo li ga povesti sa sobom?" upita siledžija dubokog glasa.

"Idiote", reče Hermund. "Ako je živ i u dodiru sa datasferom i Srži... do đavola, on živi u Srži, njegov um je tamo... onda može da javi Gledstonovoj, Izvršnoj Bezbednosti, SILI, bilo kome!"

"Umukni", reče Gospa Dajana. "Ubićemo ga čim završim. Još malo pitanja, Džone?"

"Da."

"Zašto Gledstonova mora da zna šta se dešava sa Hodočasnicima Šrajka? Ima li to nekakve veze sa ratom s Proteranima?"

"Nisam siguran."

"Sranje", šapnu Hermud. "Hajdemo."

"Tiše. Džone, odakle si?"

"Poslednjih deset meseci živio sam na Esperanci."

"A pre toga?"

"Pre toga na Zemlji."

"Na kojoj Zemlji?" upita Hermund. "Novoj Zemlji? Zemlji Dva? Zemljogradu? Na kojoj?"

"Na Zemlji", rekoh ja. Onda se setih. "Na Staroj Zemlji."

"Na Staroj Zemlji?" reče jedan od siledžija. "Ovo je skroz sjebano. Čistim se ja odavde."

Začu se crvčanje laserskog oružja, nalik na prženje slanine. Osetih miris nečeg slađeg od pržene slanine i začu se teški, tupi udarac. Dajana Filomel reče: "Džone, da li to govoriš o životu tvoje ličnosti-šablona na Staroj Zemlji?"

"Ne."

"Ti - kao kibrid - bio si na Staroj Zemlji?"

"Da", rekoh ja. "Tamo sam se probudio iz smrti. U istoj sobi na 'Piazza di Spagna' u kojoj sam umro. Severn nije bio tamo, ali dr Klark i još neki drugi jesu..."

"On jeste lud", reče Hermund. "Stara Zemlja je uništena pre više od četiri veka... osim ako kibridi ne mogu da žive duže od četiri stotine godina...?"

"Ne", odbrusi Gospa Dajana. "Umukni i dozvoli mi da završim s ovim. Džone, zašto te je Srž... dovela natrag?"

"Ne znam sa sigurnošću."

"Ima li to nekakve veze sa građanskim ratom među AI?"

"Možda", rekoh. "Verovatno." Postavljala je zanimljiva pitanja.

"Koja te je grupa stvorila? Ultimativci, Stabilni ili Prevtljivi?"

"Ne znam."

Začu se uzdisaj očajanja. "Džone, da li si ikoga obavestio o tome gde si ili šta ti se događa?"

"Ne", rekoh ja. To što je gospa toliko dugo čekala da postavi ovo pitanje bilo je samo znak njene manje nego upečatljive pameti.

Hermund takođe ispusti vazduh. "Sjajno", reče on. "Hajde da se gubimo do sto đavola odavde, pre nego što..."

"Džone", reče Dajana, "da li znaš zbog čega je Gledstonova izazvala ovaj rat sa Proteranima?"

"Ne", rekoh ja. "Ili, bolje, može da postoji mnoštvo razloga. Najverovatniji razlog je dobijanje pozicije za cenkanje sa Srži."

"Zašto?"

"Neki elementi u ROM vođstvu Srži plaše se Hiperiona", rekoħ ja. "Hiperion je nepoznata varijabla u Galaksiji gde je svaka varijabla već kvantifikovana."

"Ko se plaši, Džone? Ultimativci, Stabilni ili Prevtljivi? Koja se to AI grupa plaši Hiperiona?"

"Sve tri", rekoħ ja.

"Sranje", šapnu Hermund. "Slušaj... Džone... imaju li Vremenske Grobnice i Šrajk ikakve veze sa svim tim?"

"Da, imaju mnogo veze sa tim."

"Kako to?" upita Dajana.

"Ne znam. Niko ne zna."

Hermund, ili neko drugi, udari me oštro, bolno u prsa. "Hoćeš da kažeš da jebeno Savetodavno Veće Srži nije predvidelo ishod ovog rata, ovih događaja?" zareža Hermund. "Očekuješ da poverujem da su se Gledstonova i Senat upustili u rat bez predviđanja verovatnoće?"

"Ne", rekoħ ja. "To je predviđeno pre više vekova."

Dajana Filomel ispusti zvuk deteta suočenog sa velikom gomilom slatkiša. "Šta je predviđeno, Džone? Ispričaj nam sve."

Usta su mi bila suva. Serum istine sasušio mi je svu pljuvačku. "Predviđen je rat", rekoħ. "Identitet hodočasnika u Hodočašću Šrajka. Izdaja Konzula Hegemonije u aktiviranju sprave koja će otvoriti - koja je otvorila - Vremenske Grobnice. Pomaljanje Šrajkove napasti. Ishod rata i Pustošenja..."

"Kakav je ishod, Džone?" šapnu žena sa kojom sam pre nekoliko sati vodio ljubav.

"Kraj Hegemonije", rekoħ ja. "Uništenje Mreže svetova." Pokušah da se obliznem, ali jezik mi je bio suv. "Kraj ljudske rase."

"O, Isuse i Alahu", šapnu Dajana. "Postoje li ikakvi izgledi da je predviđanje pogrešno?"

"Ne", rekoħ ja. "Ili, bolje, samo u učinku Hiperiona na ishod. Sve ostale varijable su uračunate."

"Ubij ga", viknu Hermund Filomel. "Ubij to... kako bismo mogli da iziđemo odavde i obavestimo Harbrita i ostale."

"U redu", reče Gospa Dajana. A onda, sekund kasnije: "Ne, ne

laserom, idiote. Ubrizgaćemo mu smrtonosnu dozu alkohola kao što smo i planirali. Evo, pridrži osmotsku manžetu kako bih pričvrstila ovaj špric."

Osetih pritisak na desnoj mišici. Sekund kasnije začuše se eksplozije, udarci, povik. Namirisah dim i jonizovani vazduh. Neka žena vrisnu.

"Skinite mu tu manžetu", reče Li Hant. Mogao sam da ga vidim kako stoji tamo, i dalje u konzervativnom sivom odelu, okružen komandosima Izvršne Bezbednosti u punim borbenim oklopima i kameleonskim polimerima. Komandos dvaput viši od Hanta klimnu glavom, okači svoj đavolji bič o rame i pohita da učini ono što je Hant zatražio.

Na jednom od taktičkih kanala, na onom koji sam već neko vreme pratio, mogao sam da vidim prenos slike samog sebe... nagog, raširenih ruku i nogu na krevetu, sa osmotskom manžetom na ruci i sve uočljivijom modricom na grudnom košu. Dajana Filomel, njen muž i jedan od siledžija ležali su u nesvesti, ali živi, u iverju i srči na podu sobe. Drugi snagator ležao je do pola u vratima, a gornji deo tela ličio mu je po boji i teksturi na pregoreli biftek.

"Da li ste dobro, M. Severn?" upita Li Hant dok mi je podizao glavu i stavljao mi preko nosa i usta masku sa kiseonikom tanku poput opne.

"Hrrmmmmggh", rekoh ja. "Dombmro." Isplivao sam na površinu sopstvenih čula kao ronilac koji prebrzo izranja iz dubine. Glava me je bolela. Rebra su mi đavolski bridela. Oči me još nisu savršeno služile, ali preko taktičkog kanala mogao sam da vidim kako se Liju Hantu trzaju tanke usne u grimasi koja je kod njega važila kao osmeh.

"Pomoći ćemo vam da se obučete", reče Hant. "Daćemo vam i malo kafe dok budemo leteli natrag. A onda ćete ponovo u Dom Vlade, M. Severn. Kasnite na sastanak sa CEO."

7.

Svemirske bitke u filmovima i holićima uvek su mi bile dosadne, ali u posmatranju prave stvari bilo je nečeg opčinjavajućeg: kao kada gledate reportažu sa lica mesta neke saobraćajne nesreće. U stvari, produkcionni standardi za stvarnost - kao što je nesumnjivo bilo vekovima - bili su mnogo niži nego za neku skromnobudžetsku holodramu. Čak i sa tolikim energijama, preovlađujuća reakcija na pravu bitku u svemiru bila je uviđanje da je svemir tako velik, dok su flote, brodovi, drednoti i druge koještarije čovečanstva tako male.

Ili sam tako mislio dok sam sedeo u Taktičkom Informativnom Centru, takozvanoj Ratnoj Sobi sa Gledstonovom i njenim vojnim glupanima i posmatrao kako zidovi postaju dvadesetometarske rupe koje vode u beskraj, dok nas četiri masivna holorama okružuju dubinskim prizorima, a zvučnici ispunjavaju sobu fetlinijskim transmisijama: međusobno radio-brbljanje lovaca, taktički komandni kanali koji zveče, poruke jednog broda drugom preko široke frekvencije, laserski kanali i obezbeđena fetlinija, sva ona dreka, vrištanje, povici i opscenosti bitke koje prethode u svim medijima izuzev u vazduhu kroz koji se prenosi ljudski glas.

Bila je to dramtizacija potpunog haosa, delotvorna definicija zbrke, nekoreografisani ples tužnog nasilja. Bio je to rat.

Gledstonova je sedela sa šačicom svojih ljudi usred sve te buke i svetlosti, dok je Ratna Soba lebdela kao pravougaonik postavljen sivim tepihom usred zvezda i eksplozija, sa planetnim rubom Hiperiona koji je blistavom bojom lapis-lazulija ispunjavao polovinu severnog holozida, kao i sa kricima umirućih muškaraca i žena na svakom kanalu i u svakom uhu. Ja sam bio jedan od te šačice ljudi Gledstonove, sa povlasticom i kletvom da tome prisustvuju.

CEO se okrenu u svojoj fotelji sa visokim naslonom, kucnu po donjoj usni spojenim prstima i okrenu se vojnoj grupi. "Šta mislite?"

Sedam muškaraca sa ordenjem načas se zgledaše, a onda njih šestorica pogledaše generala Morpurga. On je žvakao nepripaljenu cigaru. "Ne valja", reče on. "Držimo ih dalje od mesta

dalekobacača... naša odbrana se tamo dobro drži... ali gurnuli su nas isuviše duboko u sistem."

"Admirale?" upita Gledstonova, nakrivivši malčice glavu ka visokom, mršavom muškarcu u crnoj uniformi SILE:svemir.

Admiral Sing dodirnu dobro potkresanu bradu. "General Morpurgo je u pravu. Pohod se ne odvija kao što je planirano." On klimnu glavom ka četvrtom zidu, gde su dijagrami - mahom elipsoidi, ovali i lukovi - bili superponirani na statički snimak Hiperionovog sistema. Neki lukovi rasli su dok smo ih posmatrali. Svetloplave linije predstavljale su trajektorije Hegemonije. Crveni tragovi bili su Proterani. Bilo je daleko više crvenih linija nego plavih.

"Oba napadačka nosača dodeljena udarnoj jedinici 42 izbačena su iz akcije", reče admiral Sing. "Olimpova senka je uništena zajedno sa čitavom posadom, dok je Stanica Neptun ozbiljno oštećena, ali se vraća u cislunarnu oblast za pristajanje sa pet bakljobrodova u pratnji."

CEO Gledston polako klimnu glavom, spustivši usnu tako da joj dodirne vrhove spojenih prstiju. "Koliko je ljudi bilo na palubi Olimpove senke, admirale?"

Singove smeđe oči bile su krupne kao i CEO-ine, ali nisu nagoveštavale podjednako duboku tugu. Izdržao je njen pogled nekoliko sekundi. "Četiri hiljade dve stotine", reče on. "Ne računajući marince, kojih je bilo šest stotina. Neki od njih bili su iskrcani na Dalekobacačku stanicu Hiperion, tako da nemamo tačan podatak o tome koliko ih je ostalo na brodu."

Gledstonova klimnu glavom. Ona ponovo pogleda generala Morpurga. "Otkud te iznenadne poteškoće, generale?"

Morpurgovo lice bilo je mirno, ali on samo što nije progrizao cigaru stisnutu među zubima. "Više borbenih jedinica nego što smo očekivali, CEO", reče on. "Plus njihovi kopljanici... letelice za pet osoba - u stvari, minijturni bakljobrodovi, brži i teže naoružani od naših lovaca velikog dometa... oni su smrtonosni mali obadi. Možete da ih uništavate na stotine, ali dovoljno je da samo jedan uspe da prođe da bi izazvao procep u odbrani flote i napravio pustoš." Morpurgo slegnu ramenima. "Prošlo ih je više od jednog."

Senator Kolčev sedeo je s druge strane stola sa osam kolega.

Kolčev se okrenu tako da može da vidi taktičku mapu. "Izgleda da samo što nisu došli do Hiperiona", reče on. Njegov čuveni glas bio je promukao.

Sing progovori. "Setite se razmere, senatore. Istina je da još držimo najveći deo sistema. Sve na deset AJ od Hiperionove zvezde pripada nama. Bitka se vodila izvan Ortovog oblaka, a mi smo se u međuvremenu pregrupisali."

"A ti crveni... mehurovi... iznad ravni ekliptike?" upita senatorka Rišo. I sama je nosila crveno; bio je to jedan od njenih zaštitnih znakova u Senatu.

Sing klimnu glavom. "Zanimljiva ratna varka", reče on. "Roj je lansirao napad od približno tri hiljade kopljanika kako bi dovršio opkoljavanje perimetra udarne jedinice 87,2. To je neutralisano, ali čovek ne može da se ne zadivi zbog pameti..."

"Tri hiljade kopljanika? upade Gledstonova tiho.

"Da, gospo."

Gledstonova se osmehnu. Prekinuh sa skiciranjem i pomislih da mi je drago što taj osmeh nije upućen meni.

"Zar nam nije juče rečeno, na brifingu, da će Proterani u bitku poslati šest... možda najviše sedam stotina borbenih jedinica?" Reči su bile upućene Morpurgu. CEO Gledston se obrnu kako bi pogledala generala u lice. Njena desna obrva se izvi.

General Morpurgo izvadi cigaru, namršti se na nju i iskopa još parčence između zuba donje vilice. "Tako su rekli naši obaveštajci. Pogrešili su."

Gledstonova klimnu glavom. "Da li je Savetodavno Veće AI imalo veze sa tim obaveštajnim podatkom?"

Sve oči okrenuše se ka Savetniku Albedu. Bila je to savršena projekcija; on je sedeo na svojoj stolici među ostalima, a šake su mu bile opuštene sklopljene na rukonaslonima; nije bilo nikakve zamućenosti ili providnosti uobičajene za pokretne projekcije. Lice mu je bilo izduženo, sa visokim jagodicama i pokretnim ustima koja su nagoveštavala sardonični osmeh čak i u najozbiljnijim trenucima. Ovaj trenutak bio je ozbiljan.

"Ne, CEO", reče Savetnik Albedo, "od Savetodavne Grupe nije zatraženo da proceni snagu Proteranih."

Gledstonova klimnu glavom. "Pretpostavljala sam", reče, i dalje se obraćajući Morpurgu, "da izveštaji obaveštajaca SILE po pristizanju obuhvataju i projekcije Veća."

General SILE:tle zurio je u Albeda. "Ne, gospo", reče on. "Pošto Srž ne priznaje nikakav kontakt sa Proteranima, mislili smo da njihove projekcije neće biti ništa bolje od naših. Koristili smo MIT:ŠKO agregatnu AI mrežu kako bismo izvršili sopstvene procene." On gurnu skraćenu cigaru natrag u usta. Brada mu se isturi. Kada je progovorio, učinio je to oko cigare. "Zar bi Veće imalo više uspeha?"

Gledstonova pogleda Albeda.

Savetnik mrdnu dugačkim prstima desne šake. "Naše procene... za ovaj Roj... nagoveštavale su od četiri do šest hiljada borbenih jedinica."

"Vi..." započe Morpurgo, crven u licu.

"Niste to pomenuli za vreme brifinga", reče CEO Gledston. "Ni za vreme naših ranijih donošenja odluka."

Savetnik Albedo slegnu ramenima. "General je u pravu", reče on. "Mi nemamo nikakav kontakt s Proteranima. Naše procene nisu nimalo pouzdanije od procena SILE, samo su... zasnovane na različitim premisama. Mreža istorije taktike škole komande Olimp izvrsno obavlja svoj posao. Da su AI koji se tamo nalaze za samo jedan red umne oštine viši na Turnig-Demlerovoj skali, uveli bismo ih u Srž." On ponovo graciozno pomeri ruku. "Ovako, premise Veća mogu biti od koristi za buduće planiranje. Mi ćemo, naravno, sve projekcije predati ovoj grupi u svako doba."

Gledstonova klimnu glavom. "Učinite to smesta."

Ona se ponovo okrenu ka ekranu, a i ostali učiniše isto. Osetivši tišinu, sobni monitori ponovo pojačaše zvuk i još jednom se začuše povici pobede, vrištanje upomoć i mirno recitovanje pozicija, pravaca za kontrolu vatre i komandi.

Najbliži zid bio je napajan u stvarnom vremenu sa bakljobroda HS N'Džamena koji je tragao za preživelim u uzvitlanim ostacima Borbene Grupe B.5. Oštećeni bakljobrod kome se približavao, uveličan hiljadu puta, izgledao je kao rasprsnuti nar, sa semenom i crvenom ljuskom koji su usporeno isticali, premećući se u oblaku

čestica, gasova, zamrznutih isparenja, neprojenih mikroelektronika iskidanih iz ležišta, skladišta hrane, zapetljane opreme i - prepoznatljivog tu i tamo po marionetskom premetanju ruku i nogu - mnoštva, nepreglednog mnoštva tela. Reflektor N'Džamene, deset metara širok posle koherentnog skoka od dvadeset hiljada milja, obasjavao je zamrznutu olupinu u svetlosti zvezda i dovodio u žižu pojedine predmete, površine i lica. Na neki strašni način, bilo je to predivno. U odbijenoj svetlosti, lice Gledstonove izgledalo je mnogo starije.

"Admirale", reče ona, "da li je bitno to što je Roj sačekao da se udarna jedinica 87,2 prevede u sistem?"

Sing dodirnu bradu. "Pitate li vi to, CEO, da li je ovo bila zamka?"

"Da."

Admiral baci pogled na kolege, a onda ponovo na Gledstonovu. "Mislim da nije. Mi verujemo... ja verujem... da su Proterani, kada su videli silovitost naše reakcije, odgovorili na sličan način. To, međutim, znači da su potpuno rešeni da zauzmu Hiperionov sistem."

"Mogu li to da izvedu?" upita Gledstonova, ne skidajući oči sa olupine koja se premetala iznad nje. Telo nekog mladića, napola u svemirskom odelu, napola izvan njega, obrtalo se dok se približavalo kameri. Lako su se mogle razabrati rasprsnute oči i pluća.

"Ne", reče admiral Sing. "Mogu da nas raskrvare. Mogu da nas potisnu natrag do krajnje defanzivnog perimetra oko samog Hiperiona. Ali ne mogu da nas poraze, niti da nas isteraju."

"Niti da unište dalekobacač?" Glas senatorke Rišo bio je napet.

"Niti da unište dalekobacač", reče Sing.

"U pravu je", reče general Morpurgo. "Kladio bih se u svoju profesionalnu karijeru da je tako."

Gledstonova se osmehnu i ustade. Ostali, uključujući i mene, pohitaše da takođe ustanu. "Već jeste", reče Gledstonova tiho Morpurgu. "Već jeste." Ona pogleda oko sebe. "Sastaćemo se kada događaji to budu zahtevali. M. Hant će biti moja veza sa vama. U međuvremenu, gospodo i dame, vlada će nastaviti sa svojim poslom. Do viđenja."

Dok su ostali odlazili, ja se vratih na svoje mesto i ostadoh poslednji u sobi. Zvučnici ponovo grunuše svom snagom. Na jednoj

frekvenciji, neki muškarac je plakao. Manijakalni smeh prodirao je kroz statiku. Iznad mene, iza mene, sa obe strane, zvezdana polja sporo su se pomerala na tamnoj podlozi, a svetlost zvezda hladno je blistala na ostacima i olupinama.

Dom Vlade bio je izgrađen u obliku Davidove zvezde, a u središtu zvezde, zaklonjen niskim zidovima i strateški posađenim drvećem, nalazio se vrt: manji od formalnih jutara cveća u Parku jelenova, ali ne manje lep. Hodao sam tuda dok se spuštalo veče i blistava, plavobela boja Tau Cetija bleдела u zlatne nijanse, kada mi je prišla Meina Gledston.

Neko vreme hodali smo zajedno u tišini. Primetio sam da je odelo zamenila dugačkom haljinom kakve su nosile velike gospe na Patopi; haljina je bila široka i lepršala je, sa zamršenim tamnoplavim i zlatnim šarama koje gotovo da su se slagale sa sve mračnijim nebom. Ruke Gledstonove nisu se videle u skrivenim džepovima; široki rukavi mreškali su se na lahoru; rub se vukao po mlečnobelom kamenju staze.

"Dopustili ste da me ispitaju", rekoh. "Zanima me zašto."

Glas Gledstonove bio je umoran. "Nisu emitovali. Nije postojala nikakva opasnost da informacije budu prenete dalje."

Osmehnuh se. "Svejedno, dopustili ste im da mi sve to urade."

"Bezbednost je želela da zna o njima sve što su bili spremni da otkriju."

"Po cenu svake... neugodnosti... po mene", rekoh ja.

"Da."

"I zna li Bezbednost za koga rade?"

"Muškarac je pomenuo ime Harbrit", reče CEO. "Bezbednost je prilično sigurna da su mislili na Emlem Harbrit."

"Na brokera za berzansku robu sa Askvita?"

"Da. Ona i Dajana Filomel imaju veze sa starim rojalističkim klikama Glenon-Hajt."

"Oni su bili amateri", rekoh, pomislivši na to da je Hermund pomenuo ime Harbritove, na zbrkani redosled Dajaninog ispitivanja.

"Naravno."

"Da li su rojalisti povezani sa bilo kojom ozbiljnom grupom?"

"Samo sa crkvom Šrajka", reče Gledstonova. Ona zastade tamo gde je staza preskakala potočić kamenim mostom. CEO skupi haljinu oko sebe i sede na klupu od kovanog gvožđa. "Znate, još nijedan biskup nije izišao iz skrovišta."

"Sa svim ovim pobunama i jakom reakcijom, ne krivim ih", rekoj ja. Ostao sam da stojim. Na vidiku nije bilo nikakvih telohranitelja ili pratilaca, ali znao sam da bih se, načinim li samo jedan preteći pokret prema Gledstonovoj, probudio u pritvoru Izvršne Bezbednosti. Iznad nas, oblaci su izgubili poslednji preliv zlata i zasvetlucali odbijenim srebrnim svetlom bezbrojnih gradova-tornjeva na TC2. "Šta je Bezbednost učinila sa Dajanom i njenim mužem?"

"Iscrpno su ispitani. Nalaze se u... pritvoru."

Klimnuh glavom. Iscrpno ispitivanje značilo je da im mozgovi već plutaju u rezervoarima sa punim rasponom priključaka. Tela će im držati u kriogenskom skladištu sve dok tajno suđenje ne donese presudu o tome da li su njihovi postupci bili izdajnički. Posle suđenja, tela će biti uništena, a Dajana i Hermund ostaće u 'pritvoru' sa isključenim svim senzornim i komunikacionim kanalima. Hegemonija nije koristila smrtnu kaznu već vekovima, ali alternative nisu bile baš prijatne. Sedoh na dugačku klupu, šest stopa od Gledstonove.

"Da li još pišete poeziju?"

Njeno pitanje me je iznenadilo. Pogledao sam niz stazu vrta gde su se upravo palili japanski fenjeri i svetleće kugle. "Ne, zaista", rekoj. "Ponekad sanjam u stihu. Ili sam sanjao..."

Meina Gledston sklopi ruke u krilu i zagleda se u njih. "Ako biste pisali o događajima koji se sada odigravaju", reče ona, "kakvu biste pesmu sačinili?"

Nasmejah se. "Već sam to pokušao i dvaput odustao... ili bolje, on je to učinio. Pesa je govorila o smrti bogova i njihovim poteškoćama da prihvate svoju zamenu. Govorila je o preobražaju i trpljenju nepravde. I govorila je o pesniku... za koga je on mislio da trpi najveću nepravdu."

Gledstonova me pogleda. Lice joj je bilo masa bora i senki u sve slabijem svetlu. "A koji to bogovi bivaju zamenjeni ovaj put, M. Severn? Čovečanstvo ili lažni bogovi koje smo stvorili da nas svrgnu?"

"Do đavola, kako bih ja to mogao znati?" odbrusih i okrenuh se da posmatram potok.

"Vi ste deo oba sveta, zar ne? I čovečanstva i TehnoSrži?"

Ponovo se nasmejah. "Nisam ja deo nijednog sveta. Ovde kibridno čudovište, tamo istraživački projekt."

"Da, ali za čije istraživanje? I u kom cilju?"

Slegnuh ramenima.

Gledstonova ustade i ja krenuh za njom. Prešli smo preko potoka osluškujući kako voda teče po kamenju. Staza je vijugala između visokih stena prekrivenih nežnim lišajem koji je svetlucao na svetlosti fenjera.

Gledstonova zastade na vrhu kratkog kamenog stepeništa. "Da li smatrate da će Ultimativni u Srži uspeti da sačine svoju Ultimativnu Inteligenciju, M. Severn?"

"Da li će napraviti Boga?" rekoh ja. "Postoje oni AI koji ne žele da prave Boga. Iz ljudskog iskustva naučili su da je stvaranje sledećeg koraka u svesti poziv na ropstvo, ako ne i na potpuno istrebljenje."

"Ali da li bi pravi Bog istrebio svoja stvorenja?"

"U slučaju Srži i hipotetičke UI", rekoh ja, "Bog je stvor, a ne tvorac. Možda Bog mora da stvori niža bića u kontaktu sa njim kako bi za njih mogao da oseća bilo kakvu odgovornost."

"A opet, čini se da je Srž preuzela na sebe odgovornost za ljudska bića u vekovima posle Secesije AI", reče Gledstonova. Napeto je zurila u mene, kao da meri nešto prema izrazu mog lica.

Pogledah u vrt. Staza je belo, gotovo jezivo svetlucala u mraku. "Srž deluje kako bi ostvarila sopstvene ciljeve", rekoh, znajući u istom trenu da ne postoji ljudsko biće koje zna tu činjenicu bolje od CEO Meine Gledston.

"A vi smarate da čovečanstvo više nije sredstvo za postizanje tih ciljeva?"

Odmahnuh nestrpljivo rukom. "Ja sam stvorenje koje ne pripada nijednoj kulturi", rekoh ponovo. "Niti sam blažen prostodušnošću slučajnih tvoraca, niti proklet strašnom svešću njihovih stvorova."

"Genetski, vi ste u potpunosti ljudsko biće", reče Gledstonova.

To nije bilo pitanje. Nisam odgovorio.

"I za Isusa Hrista se govorilo da je u potpunosti ljudsko biće",

reče ona. "A isto tako i potpuno božansko. Presek ljudskog i božanskog."

Bio sam zapanjen njenom referencom na tu staru religiju. Hrišćanstvo je našlo zamenu najpre u Zen Hrišćanstvu, zatim u Zen Gnosticizmu, a potom i stotinu vitalnijih teologija i filozofija. Rodni svet Gledstonove nije bio grobnica odbačenih verovanja, pa sam pretpostavljao - i nadao se - da to nije bila ni CEO. "Ako je on bio u potpunosti čovek i u potpunosti Bog", rekoh ja, "onda sam ja njegova slika u antimateriji."

"Ne", reče Gledstonova. "Mislim da je to upravo Šrajk, sa kojim se suočavaju vaši prijatelji hodočasnici."

Zurio sam. Bilo je to prvi put da mi je pomenula Šrajka, uprkos činjenici da sam znao - i da je ona znala da znam - da je njen plan naveo Konzula da otvori Vremenske Grobnice i oslobodi tu stvar.

"Možda je trebalo i vi da budete na tom hodočašću, M. Severn", reče CEO.

"Na neki način", rekoh ja, "i jesam."

Gledstonova mahnu i pojaviše se vrata njenih privatnih odaja. "Da, na neki način jeste", reče ona. "Ali ako žena koja nosi vašeg parnjaka bude raspeta na legendarnom Šrajkovom drvetu trnja, da li ćete vi čitavu večnost propatiti u snovima?"

Nisam imao odgovor, pa sam stajao tamo bez reči.

"Razgovaraćemo ujutro posle konferencije", reče Meina Gledston. "Laku noć, M. Severn. Želim vam prijatne snove."

8.

Martin Silenus, Sol Vejntraub i Konzul posrću uz dine prema Sfingi, dok se Bron Lamija i Fedman Kasad vraćaju sa telom Oca Hojta. Vejntraub drži ogrtač uz sebe, pokušavajući da zaštiti bebu od jarosti peska u vetru i pucketave svetlosti. On gleda dok Kasad silazi niz dinu, crnih i karikaturnih dugačkih nogu naspram elektrificiranog peska, dok Hojtu vise i ruke i noge, pomerane blago sa svakim klizanjem i korakom.

Silenus viče, ali vetar nosi reči kao bič. Bron Lamija maše ka jedinom šatoru koji još stoji; oluja je srušila ili otrgla ostale. Ulaze u mali Silenusov šator, a pukovnik Kasad stiže poslednji i blago im dodaje telo. Unutra mogu da čuju sopstvenu viku iznad puckanja platna od fiberplastike i papirnog cepanja groma.

"Mrtav?" viče Konzul i razmotava plašt koji je Kasad obavio oko Hojtovog nagog tela. Kruciforme svetlucaju ružičastim sjajem.

Pukovnik pokazuje na indikatore koji trepere na površini medicinskog paketa SILE pričvršćenog za sveštenikova prsa. Svetla žmirkaju crveno, osim žutog namigivanja vlakana i pipaka za održanje sistema. Hojtova glava je zabačena i Vejntraub sada može da vidi dugački šav koji drži neravne rubove preklanog vrata jedan uz drugi.

Sol Vejntraub pokušava rukom da opipa puls; ne pronalazi ga. Naginje se napred, spušta uvo svešteniku na prsa. Nema otkucaja srca, ali masnica kruciforme koja se tamo nalazi vreća je na Solovom obrazu. On gleda Bron Lamiju. "Šrajk?"

"Da... mislim... ne znam." Ona pokazuje na drevni pištolj koji još drži. "Ispraznila sam magacin. Dvanaest hitaca u... šta god to bilo."

"Jeste li ga videli?" pita Konzul Kasada.

"Ne. Ja sam ušao u prostoriju deset sekundi posle Bron, ali nisam video ništa."

"A vaše jebene vojničke spravice?" kaže Martin Silenus. On je potisnut u zadnji kraj šatora, sklupčan u gotovo fetalni položaj. "Zar sva ta govna SILE nisu ništa pokazala?"

"Ne."

Oglašava se mali alarm iz medpaka i Kasad vadi novi plazma-uložak iz opasača, ubacuje ga u spremište paketa i seda na pete, spustivši vizir kako bi osmatrao ulaz u šator. Glas mu je izobličen u zvučniku kacige. "Izgubio je više krvi nego što možemo ovde da mu nadoknadimo. Da li je iko poneo pribor za prvu pomoć?"

Vejntraub poretura po rancu. "Imam osnovni komplet. Ipak, to nije dovoljno za ovo. Šta god da ga je preklalo, proseklo je sve što je moglo."

"Šrajk", šapuće Martin Silenus.

"Nije važno", kaže Lamija, uhvativši se za mišice kako bi sprečila drhtanje tela. "Moramo mu pomoći." Ona pogleda Konzula.

"Mrtav je", kaže Konzul. "Ne bi mu pomogla čak ni operacija na brodu."

"Moramo da pokušamo!" viče Lamija dok se naginje da zgrabi Konzula za tuniku. "Ne možemo ga ostaviti tim... stvarima..." Ona pokazuje na kruciformu koja svetluca pod kožom na prsima mrtvaca.

Konzul trlja oči. "Možemo uništiti telo. Tom pukovnikovom puškom..."

"Mi ćemo pomreti ako se ne sklonimo s ove jebene oluje!" uzvikuje Silenus. Šator vibrira, fiberplastika udara pesnika po glavi i leđima sa svakim naletom. Zvuk peska na tkanini liči na raketu koja upravo poleće negde napolju. "Pozovite taj prokleti brod! Pozovite ga!"

Konzul privlači svoj ranac bliže, kao da čuva drevni komlog u njemu. Znoj mu blista na obrazima i čelu.

"Mogli bismo da sačekamo da oluja prođe u nekoj od Grobnica", kaže Sol Vejntraub. "Možda u Sfingi."

"Jebeš to", kaže Martin Silenus.

Naučnik se premešta u skućenom prostoru i zuri u pesnika. "Došli ste čak ovamo da biste pronašli Šrajka. Hoćete da nam kažete da ste se predomislili sad kada se čini da se pojavio?"

Silenusove oči sijaju ispod nabijene beretke. "Neću da vam kažem ništa osim da hoću da se taj njegov prokleti brod nalazi ovde, i to odmah."

"Možda je to i dobra zamisao", kaže pukovnik Kasad.

Konzul ga gleda.

"Ako postoje izgledi da spasemo Hojtvov život, treba da pokušamo."

Konzul se i sam muči. "Ne smemo otići", kaže. "Ne smemo sada otići."

"Ne", slaže se Kasad. "Nećemo upotrebiti brod za odlazak. Ali operacija bi Hojtu možda mogla da pomogne. A unutra možemo sačekati i da prođe oluja."

"I možda saznati šta se dešava tamo gore", kaže Bron Lamija, pokazujući palcem ka tavanici šatora.

Beba, Rejčel, kreštavo plače. Vejntraub je ljulja, drži joj glavu širokom šakom. "Ja se slažem", kaže on. "Ako Šrajk želi da nas nađe, može da nas pronade u brodu podjednako lako kao i ovde. Postaraćemo se da niko ne ode." On dodiruje Hojtova prsa. "Koliko god užasno zvučalo, informacije koje bude mogla da nam da operacija o tome kako deluje ovaj parazit mogle bi da budu neprocenjive za Mrežu."

"U redu", kaže Konzul. On izvlači drevni komlog iz ranca, spušta šaku na diskliuč i šapuće nekoliko rečenica.

"Dolazi li?" pita Martin Silenus.

"Potvrdio je komandu. Moraćemo da izvučemo opremu zbog transfera. Rekao sam mu da se spusti neposredno iznad ulaza u dolinu."

Lamija je iznenađena kada shvata da plače. Briše obraze i osmehuje se.

"Šta je smešno?" pita Konzul.

"Sve ovo", kaže ona, zabadajući brid šake u obraze, "a sve na šta mogu da pomislim jeste koliko bi lepo bilo jedno tuširanje."

"Piće", kaže Silenus.

"Sklonište od oluje", kaže Vejntraub. Beba sisa mleko iz dojilice.

Kasad se naginje napred, glava i ramena su mu izvan šatora. Podiže oružje i prebacuje ga tako da bude otkočeno. "Indikatori", kaže on. "Nešto se kreće odmah iza dine." Vizir se okreće ka njima i u njemu se vidi odraz blede i zgurene grupe, okupljene oko još bleđeg tela Lenara Hojta. "Proveriću šta je to", kaže on. "Sačekajte ovde dok brod ne stigne."

"Ne idi", kaže Silenus. "Ovo je kao u nekom od onih jebenih,

drevnih, horor holića gde odlaze jedan po jedan... hej!" Pesnik prestaje da govori. Ulaz u šator je trougao svetlosti i buke. Fedmana Kasada više nema.

Šator počinje da se ruši, kočici i žičani tegovi popuštaju dok se pesak pomera oko njih. Zgureni jedni uz druge, vičući da bi se čuli od rike vetra, Konzul i Lamija umotavaju Hojtovo telo u plašt. Medpak i dalje žmirka i očitava crveno. Krv je prestala da teče iz grubog šava.

Sol Vejntraub stavlja svoje četiri dana staro dete u nosiljku na grudima, obavija ga ogrtačem i čuči na ulazu. "Pukovniku ni traga!" viče. Dok posmatra, grom udara u opruženo krilo Sfinge.

Bron Lamija se premešta do ulaza i podiže sveštenikovo telo. Zapanjena je njegovom lakoćom. "Odnosimo Oca Hojta na brod, da bi bio operisan. Onda će se neki od nas vratiti da potraže Kasada."

Konzul nabija nisko svoj trorogi šešir i podiže okovratnik. "Brod ima jaki radar i senzore kretanja. Tako ćemo znati gde je pukovnik otišao."

"Šrajk takođe", kaže Silenus. "Ne smemo zaboraviti svog domaćina."

"Hajdemo", kaže Lamija i ustaje. Mora da se poguri na vetru kako bi uopšte napredovala. Slobodni krajevi Hojtovog plašta lepršaju i puckaju oko nje, dok joj plašt vijori pozadi. Pronašavši stazu pri naizmeničnim bleskovima munje, ona odlazi ka ulazu u dolinu, osvrćući se samo da bi videla da li je ostali prate.

Martin Silenus iskoračuje iz šatora, podiže Mebijusovu kocku Heta Mastina, a vetar mu odnosi pururnu beretku i baca je visoko. Silenus stoji i na sva usta psuje, sve dok mu se ona ne napune peskom.

"Hajde", viče Vejntraub, sa rukom na pesnikovom ramenu. Sol oseća kako mu pesak udara o lice, prlja mu kratku bradu. Drugom rukom pokriva grudi kao da čuva nešto beskraino dragoceno. "Izgubićemo Bron iz vidokruga ako ne požurimo." Njih dvojica pomažu jedan drugome da se kreću protiv vetra. Silenusova bunda divlje se mreška dok on skreće da uzme beretku sa mesta u zavetrini dine na kome je pala.

Konzul kreće poslednji i nosi svoj i Kasadov ranac. Minut pošto napusti malo sklonište, kočici popuštaju, tkanina se cepa, a šator odleće u noć, okružen oreolom statičkog elektriciteta. On posrće tri stotine metara uz stazu, povremeno opaža dva muškarca pred sobom, često gubi stazu i mora da hoda u krug sve dok ponovo ne naiđe na nju. Vremenske Grobnice vide se iza njega kada peščana oluja malo popusti, a munje sevaju jedna za drugom u brzom nizu. Konzul vidi Sfingu koja još sija od uzastopnih električnih udara, Grobnicu od žada iza nje, prozirnih zidova, a iza njih Obelisk koji ne sija, okomiti potez čistog crnila spram zidova litice. Onda Kristalni monolit. Kasadu nema ni traga, iako se zbog nestalnih dina, peska u vetru i iznenadnih bleskova čini da se mnoge stvari kreću.

Konzul diže pogled, sada vidi široki ulaz u dolinu i oblake koji nisko jure iznad njega, upola očekujući da ugleda plavi sjaj fuzije dok se brod spušta kroz njih. Oluja je strašna, ali njegova svemirska letelica spuštala se i pod gorim uslovima. On se pita da li se već spustila i da li ostali čekaju u njenom podnožju da stigne i on.

Ali pošto stigne do sedla između zidova litice i otvora doline, vetar ga iznova napada i on vidi ostalih četvoro zgurene na početku široke ravnice, ali broda nema.

"Zar nije trebalo već da stigne?" viče Lamija dok se Konzul približava grupi.

On klima glavom i spušta se u čučanj kako bi izvukao komlog iz ranca. Vejntraub i Silenus stoje iza njega, pognuti tako da ga malo zaklone od peska u vetru. Konzul vadi komlog i zastaje, gledajući okolo. Zbog oluje čini se kao da se nalaze u nekoj ludačkoj sobi čiji se zidovi i tavanica menjaju iz trenu u tren, u jednom sekundu blizu njih, na samo nekoliko metara, sledećeg sekunda izgubljeni daleko, dok tavanica lebdi naviše, kao u sceni kada se soba i Božićna jelka šire pred Klarom u Krcku Oraščiću Čajkovskog.

Konzul pritiska diskluč dlanom, naginje se napred i šapuće u kvadrat za glas. Drevni instrument uzvraća mu šapatom i reči jedva da se čuju od šuštanja peska. On se uspravlja i okreće prema ostalima. "Brodu nije bilo dopušteno da poleti."

Povici protesta. "Kako to mislite 'nije mu bilo dopušteno'?" pita Lamija kada ostali začute.

Konzul sleže ramenima i gleda u nebo kao da bi plavi rep plamena još mogao da najavi dolazak broda. "Nije dobio dozvolu u svemirskoj luci u Kitsu."

"Zar niste rekli da imate dozvolu od jebene kraljice?" viče Martin Silenus. "Od same Matore Gledstonke?"

"Signal sa dozvolom Gledstonove nalazio se u memoriji broda", kaže Konzul. "To su znali i SILA i lučke vlasti."

"Šta se onda, kog đavola, dogodilo?" Lamija briše lice. Suze koje je isplakala u šatoru ostavile su joj majušne tragove blata u sloju peska na obrazima.

Konzul sleže ramenima. "Gledstonova je poništila prvobitni signal. Ovde se nalazi poruka od nje. Želite li da je čujete?"

Jedan minut niko ne odgovara. Posle nedelju dana putovanja, pomisao na to da imaju kontakt sa nekim izvan grupe toliko je neprilična da ne mogu smesta da je prihvate; kao da je svet izvan hodočašća prestao da postoji, izuzev eksplozija na noćnom nebu. "Da", kaže Sol Vejntraub, "da čujemo." U iznenadnom zatišju oluje reči mu zvuče veoma glasno.

Okupljaju se i čuče blizu starog komloga, sa Ocem Hojtom u središtu kruga. Tokom jednog minuta koliko nisu obraćali pažnju na njega, oko njegovog tela počela je da se obrazuje mala dina. Svi indikatori sada su crveni osim monitora za krajnje mere koji svetlucaju ćilibarskim sjajem. Lamija stavlja novi plazma-uložak na mesto i uverava se da je osmotska maska sigurna na Hojtovim ustima i nosu, da filtrira čisti kiseonik i da zadržava pesak napolju. "U redu", kaže ona.

Konzul pritika diskliuč.

Poruka je fetlinijski mlaz, koji je brod snimio nekih deset minuta ranije. Vazduh se magli od kolona sa podacima i koloida sferične slike osobenog za komlogove iz vremena Hedžire. Lik Gledstonove treperi, lice joj se bizarno, a onda se gotovo komično krivi dok milioni čestica peska u vetru probijaju sliku. Čak i pri punoj jačini tona, glas jedva da joj se čuje od oluje.

"Žao mi je", kaže poznati lik, "ali još ne mogu da dopustim da se vaša svemirska letelica približi Grobnicama. Iskušenje da odete bilo bi preveliko, a važnost vašeg zadatka mora da prevaziđe sve druge

činioce. Molim vas da shvatite da od vas možda zavisi sudbina čitavih svetova. Molim vas da budete uvereni da su moja nadanja i moje molitve uz vas. Gledston, kraj."

Lik se sklapa u sebe i bleđi. Konzul, Vejntraub i Lamija i dalje zure u tišini. Martin Silenus ustaje, baca pregršt peska u prazan vazduh gde je pre samo nekoliko sekundi bilo lice Gledstonove i vrišti: "Prokleta bila, da joj oca jebem, ta seratorka od političarke, moralna paraplegičarka i usrane kučka!" On šutira pesak u vazduh. Ostali sada zure u njega.

"Pa, to nam je stvarno pomoglo", kaže Bron Lamija tiho.

Silenus maše rukama u gađenju i udaljava se, i dalje šutirajući dine.

"Ima li još nešto?" pita Vejntraub Konzula.

"Ne."

Bron Lamija prekršta ruke i mršti se na komlog. "Zaboravila sam kako ste ono rekli da ta stvar dejstvuje. Kako se probijate kroz interferenciju?"

"Uskim snopom do džepnog komunikacionog satelita koji sam posadio na orbitu dok smo se spuštali sa Igdrasila", kaže Konzul.

Lamija klima glavom. "Dakle, kada se javite, samo pošaljete kratku poruku brodu, a ovaj pošalje fetlinijski mlaz Gledstonovoj... i vašim kontaktima među Proteranima."

"Da."

"Može li brod da uzleti bez dozvole?" pita Vejntraub. Stariji muškarac sedi, kolena su mu podignuta, a ruke spuštene na njih u klasičnoj pozi čistog umora. I glas mu je umoran. "Da naprosto premostite zabranu Gledstonove?"

"Ne", kaže Konzul. "Kada je Gledstonova rekla ne, SILA je postavila zaštitno polje klase tri iznad jame u kojoj smo parkirali brod."

"Stupite u vezu s njom", kaže Bron Lamija. "Objasnite joj."

"Pokušao sam." Konzul drži komlog u rukama, a onda ga vraća natrag u ranac. "Bez odgovora. Takođe, u prvobitnom mlazu pomenuo sam da je Hojt ozbiljno povređen i da nam je potrebna medicinska pomoć. Želeo sam da brodska operaciona sala bude spremna za njega."

"Povređen", ponavlja Martin Silenus dok hoda krupnim koracima natrag ka mestu gde sede zgureni. "Sranje. Naš drugar padre mrtav je koliko i Glenon-Hajtovo kuće." On pokazuje palcem na telo umotano u plašt; svi pokazivači na monitoru su crveni.

Bron Lamija se saginje bliže i dodiruje Hojtov obraz. Hladan je. Oba njegova komlog biomonitora i medpak počinju da cvrkuću upozorenje o moždanoj smrti. Osmotska maska i dalje mu na silu uduvava O₂ u pluća, a stimulatori medpaka i dalje mu rade na plućima i srcu, ali cvrkut raste u vrisak, a onda se spušta u ravan, strašan ton.

"Izgubio je isuviše krvi", kaže Sol Vejntraub. On dodiruje lice mrtvog sveštenika, i sam zatvorenih očiju, pognute glave.

"Sjajno", kaže Silenus. "Jebote, sjajno. A kako je sam rekao, Hojt ima da se raspadne i ponovo sastavi, zahvaljujući toj proklesoj kruciformi... dve proklete stvari, taj tip ima bogato osiguranje za vaskrs... a onda će da se vrati posrćući kao neka verzija duha Hamletovog ćaće s oštećenjem mozga. Šta ćemo onda?"

"Umukni", kaže Bron Lamija. Ona umotava Hojtovo telo u sloj cerade koju je donela iz šatora.

"Umukni ti", vrišti Silenus. "Okolo se muva čudovište. Matori Grendel, lično, nalazi se tamo negde i oštri kandže za sledeći obrok i zar zaista hoćeš da se Hojtov zombi pridruži našoj srećnoj ekipi? Sećaš se kako je opisao Bikure? Puštali su da kruciforme vraćaju njih vekovima, a razgovor sa jednim od njih bio je kao razgovor sa pokretnim sunderom. Zar zaista hoćeš da Hojtov leš hoda sa nama?"

"Dva", kaže Konzul.

"Šta?" Martin Silenus se obrće oko ose, gubi oslonac i pada na kolena blizu tela. Naginje se ka starom naučniku. "Šta rekoste?"

"Dve kruciforme", kaže Konzul. "Njegova i Oca Pola Direa. Ako je njegova priča o Bikurama bila tačna, onda će obojica biti... vaskrsnuti."

"O, mili Bože", kaže Silenus i seda u pesak.

Bron Lamija je završila sa umotavanjem sveštenikovog tela. Ona ga posmatra. "Sećam se toga iz priče Oca Direa o Bikuri po imenu Alfa", kaže. "Ali i dalje ne razumem. Tu negde mora da se ubaci i

zakon o održanju mase."

"Biće to kratki zombiji", kaže Martin Silenus. On privlači bundu uz sebe i udara pesnicom po pesku.

"Ima toliko toga što bismo saznali da je brod stigao", kaže Konzul. "Autodijagnostici bi mogli..." On zastaje i odmahuje rukom. "Gledajte. U vazduhu ima manje peska. Možda je oluja..."

Munja seva i počinje kiša, zasipa im lica ledenim projektilima sa više besa nego peščana oluja.

Martin Silenus počinje da se smeje. "Jebote, pa ovo je pustinja!" viče ka nebu. "Verovatno ćemo se udaviti u poplavi."

"Trebalo da se sklonimo odavde", kaže Sol Vejntraub. Lice njegove bebe vidi se kroz otvore u njegovom plaštu. Rejčel plače; lice joj je veoma crveno. Izgleda kao novorođenče.

"Utvrđenje Hronos?" kaže Lamija. "Trebalo bi nam par sati..."

"Predaleko", kaže Konzul. "Ulogorimo se u jednoj od Grobnica." Silenus se ponovo smeje. On kaže:

Ko su ovi što prilaze žrtvi?

I kakvom zelenom oltaru, o, tajnoviti pope,

Doveo si tu junicu što spušta se nebom

U svilu i vence zaodenuta boka?

"Da li to znači 'da'?" pita Lamija.

"To znači jebeno 'zašto ne?'" smeje se Silenus. "Zašto terati našu hladnu muzu da se muči tražeći nas? Možemo da gledamo kako nam se drugar raspada dok čekamo. Koliko je, ono, po Direovoj priči trebalo da prođe pre nego što se neki od Bikura ne vrati svom stadu posle smrti koja mu je prekinula ispašu?"

"Tri dana", kaže Konzul.

Martin Silenus se pljeska po čelu rubom dlana. "Naravno. Kako sam samo mogao da zaboravim? Kako se to predivno uklapa, kao u Novom Zavetu. U međuvremenu, možda će naš vuk Šrajk odneti još koju ovčicu iz ovog stada. Mislite da bi mi padre zamario kada bih pozajmio od njega jednu kruciformu, čisto onako, za svaki slučaj? Hoću reći, ima višak..."

"Hajdemo", kaže Konzul. Kiša mu curi sa trorogog šešira u jakom

mlazu. "Ostaćemo do jutra u Sfingi. Ja ću poneti višak Kasadove opreme i Mebijusovu kocku. Bron, vi ponesite Hojtove stvari i Solov ranac. Sol, vi se starajte da bebi bude toplo i da je na suvom."

"A padre?" pita pesnik, pokazujući palcem na telo.

"Ti ćeš da nosiš Oca Hojta", kaže Bron Lamija tiho dok se okreće.

Martin Silenus otvara usta, vidi pištolj u Lamijinoj ruci, sleže ramenima i saginje se da podigne telo na rame. "Ko će da nosi Kasada kad ga budemo pronašli?" pita. "Naravno, možda će biti u dovoljno komada da možemo svi..."

"Umukni, molim te", kaže Bron Lamija umorno. "Ako budem morala da te ubijem, imaćemo samo još jednu stvar više za nošenje. Samo hodaj."

Sa Konzulom na čelu, Vejntraubom odmah iza njega, Martinom Silenusom koji se tetura nekoliko metara pozadi i Bron Lamijom na začelju, grupa još jednom silazi niskim klancem u Dolinu Grobnica.

9.

Raspored CEO Gledston za to jutro bio je ispunjen. Tau Ceti Centar imao je dan od dvadeset tri sata, zbog čega je vladi zgodno da radi po Standardnom vremenu Hegemonije, a da u potpunosti ne uništi dnevne ritmove. U 05.45 sati, Gledstonova se sastala sa svojim vojnim savetnicima. U 06.30 doručkovala je sa dvadesetak najvažnijih senatora i sa predstavnicima SveStvari i TehnoSrži. U 07.15, CEO je prešla dalekobacačem na Renesansu Vektor, gde je bilo večer, kako bi zvanično otvorila Medicinski Centar Hermes u Kadui. U 07.40 'bacila se natrag u Dom Vlade, kako bi proradila govor koji je trebalo da održi u Senatu i SveStvari u 10.00 sati. U 08.30 Gledstonova se ponovo sastala sa generalom Morpurgom i admiralom Singom kako bi dopunila informacije o situaciji u Hiperionovom sistemu. U 08.45 sati, sastala se sa mnom.

"Dobro jutro, M. Severn", reče CEO. Nalazila se za svojim stolom u kancelariji u kojoj sam je prvi put sreo pre tri noći. Mahnula je rukom ka bifeu kraj zida, gde su vrčevi od najčistijeg srebra bili puni vrele kafe, čaja i kafe.

Odmahnuo sam glavom i seo. Tri hologrfska prozora pokazivala su belu svetlost, ali onaj koji mi se nalazio sleva, nudio mi je trodimenzionu mapu Hiperionovog sistema koju sam pokušao da dešifrujem u Ratnoj sobi. Učinilo mi se da je sada crvenilo Proteranih prekrilo sve i probilo se u sistem kao boja koja se rastvara i taloži u plavom rastvoru.

"Hoću da čujem šta ste sanjali", reče CEO Gledston.

"Ja hoću da čujem zbog čega ste ih ostavili", rekoah ja, ravnim glasom. "Zašto ste pustili Oca Hojta da umre."

Gledstonova svakako nije navikla da joj se obraćaju takvim tonom, ne posle četrdeset osam godina u Senatu i decenije i po provedene kao CEO, ali jedina njena reakcija bila je u tome što je uzdigla jednu obrvu za delić inča. "Dakle, vi zaista sanjate stvarne događaje."

"Zar ste sumnjali?"

Ona spusti radnu beležnicu koju je još držala, isključi je i

odmahnu glavom. "Ne zaista, ali svejedno me šokira kada čujem nešto za šta niko drugi u Mreži ne zna."

"Zašto ste im uskratili korišćenje Konzulovog broda?"

Gledstonova se okrenu tako da pogleda na prozor gde se taktički displej pomerio i menjao sa pristizanjem dopuna koje su preinačavale tok crvene boje, povlačenje plave, kretanje planeta i meseca, ali ako je vojna situacija trebalo da bude deo njenog objašnjenja, odustala je od takvog pristupa. Ona se okrenu natrag. "Zašto bih vama morala da objašnjavam bilo koju izvršnu odluku, M. Severn? Koja je vaša izborna jedinica? Koga vi predstavljate?"

"Predstavljam petoro ljudi i jednu bebu koje ste ostavili nasukane na Hiperionu", rekoj ja. "Hojt se mogao spasti."

Gledstonova stisnu pesnicu i kucnu donju usnu savijenim kažiprstom. "Možda", reče ona. "A možda je već i bio mrtav. Ali nije u tome stvar, zar ne?"

Zavalih se u stolicu. Nisam se potrudio da ponesem blok za skiciranje i prsti su me boleli od želje da nešto drže. "Šta onda, dakle?"

"Sećate li se priče Oca Hojta... priče koju je ispričao za vreme njihovog putovanja do Grobnica?" upita Gledstonova.

"Da."

"Svaki od hodočasnika sme da zamoli Šrajka za jednu uslugu. Tradicija veli da stvorenje udovolji jednoj želji, dok druge odbije i pobije one koje je odbio. Sećate li se šta je želeo Otac Hojt?"

Oklevao sam. Prisećanje događaja iz prošlosti hodočasnika bilo je nalik na pokušaje da se prisetim pojedinosti iz prošlonedeljnih snova. "Želeo je da mu se uklone kruciforme", rekoj. "Želeo je slobodu, za... dušu, DNK, šta god... kako Oca Direa, tako i svoju."

"Ne baš", reče Gledstonova. "Otac Hojt je želeo da umre."

Ustadoh, umalo ne preturivši stolicu, i pridoh krupnim koracima pulsirajućoj mapi. "To je čisto sranje", rekoj. "Čak i da jeste, ostali su imali obavezu da ga spasu... a vi isto tako. Pustili ste ga da umre."

"Da."

"Baš kao što ćete pustiti i ostale da umru?"

"Ne obavezno", reče CEO Meina Gledston. "To je njihova volja... i Šrajkova, ako takvo stvorenje zaista postoji. Sve što u ovom trenutku

znam jeste da je njihovo hodočašće isuviše važno da bi im se dopustilo sredstvo... povlačenja... u trenucima odluke."

"Čije odluke? Njihove? Kako mogu životi šestoro ili sedmoro ljudi... i jedne bebe... uticati na ishod društva od stotinu pedeset milijardi?" Naravno, znao sam odgovor na to. Savetodavno Veće AI, kao i manje svesni prediktivci Hegemonije veoma su pažljivo odabrali hodočasnike. Ali za šta? Za nepredvidljivost. Oni su bili šifre koje su se poklapale sa krajnjom zagonetkom čitave Hiperionove jednačine. Da li je Gledstonova to znala ili je znala samo ono što su joj govorili Savetnik Albedo i njene uhode? Uzdahnuh i vratih se stolici.

"Da li vam je san saopštio kakva je sudbina pukovnika Kasada?" upita CEO.

"Ne. Probudio sam se pre nego što su se vratili u Sfingu da se sklone sa oluje."

Gledstonova se blago osmehnu. "Shvatate, M. Severn, da bi za naše ciljeve bilo zgodnije da ste pod sedativima, podstaknuti istim serumom istine koji su koristili i vaši prijatelji Filomeli, i povezani sa subrazglasom radi stalnijeg izveštavanja o događajima na Hiperionu."

Uzvratih joj osmehom. "Da", rekoh, "to bi bilo zgodnije. Ali bilo bi vam manje zgodno kada bih kliznuo u Srž preko datasfere i ostavio telo za sobom. Što ću neumitno i učiniti ako ikada ponovo budem podvrgnut prinudi."

"Naravno", reče Gledstonova. "To je upravo ono što bih ja uradila kada bih se našla u takvim okolnostima. Recite mi, M. Severn, kako izgleda biti u Srži? Kako izgleda to daleko mesto gde zaista obitava vaša svest?"

"Užurbano", rekoh ja. "Da li ste danas hteli da me vidite još zbog nečega?"

Gledstonova se ponovo osmehnu i ja osetih da je taj osmeh iskren, a ne oružje jednog političara koje je ona tako dobro koristila. "Da", reče CEO, "imala sam još nešto na umu. Da li biste želeli da pođete na Hiperion? Na pravi Hiperion?"

"Na pravi Hiperion?" ponovih glupavo, kao odjek. Osećao sam da me peckaju prsti na rukama i nogama dok me je obuzimalo čudno

uzbuđenje. Moja svest možda zaista obitava u Srži, ali moje telo i mozak isuviše su ljudski, isuviše podložni adrenalinu i drugim nasumičnim hemikalijama.

Gledstonova klimnu glavom. "Milion ljudi žele da odu tamo. Da pređu dalekobacačem na neko novo mesto. Da posmatraju rat izbliza." Ona uzdahnu i pomeri radnu beležnicu. "Idioti." Ona podiže pogled ka meni; smeđe oči bile su joj ozbiljne. "Ali ja želim da neko ode tamo i da me izveštava lično. Li ovog jutra koristi jedan od novih vojnih dalekobacačkih terminala, pa sam pomislila da biste mu se možda pridružili. Možda neće biti dovoljno vremena da se sleti na sam Hiperion, ali bili biste unutar sistema."

Pomislilih na nekoliko pitanja i postideh se prvog koje se pojavilo. "Hoće li to biti opasno?"

Gledstonova nije izmenila ni izraz ni ton. "Moguće. Iako ćete biti daleko iza borbenih linija, a Li ima izričita uputstva da ne izlaže sebe... niti vas... bilo kakvom očiglednom riziku."

Očiglednom riziku, pomislilih. Ali koliko je bilo manje nego očiglednih rizika u ratnoj zoni, blizu sveta gde je stvorenje poput Šrajka slobodno haralo? "Da", rekoah, "poći ću. Ali ima jedna stvar..."

"Da?"

"Treba da znam zbog čega želite da pođem. Izgleda da se, ukoliko me želite samo zbog veze sa hodočasnicima, izlažete nepotrebnom riziku šaljući me tamo."

Gledstonova klimnu glavom. "M. Severn, tačno je da je vaša povezanost sa hodočasnicima... iako pomalo krhka... za mene zanimljiva. Ali takođe je tačno da me zanimaju i vaša zapažanja i procene. Vaša zapažanja."

"Ali ja za vas ništa ne značim", rekoah. "Ne znate koga još možda izveštavam, namerno ili ne. Ja sam stvorenje TehnoSrži."

"Da", reče Gledstonova, "ali vi ste u ovom trenutku i osoba sa možda najmanje veza na Tau Ceti Centru, možda u čitavoj Mreži. Takođe, vaša zapažanja biće zapažanja obučenog pesnika, čoveka čiji genije poštujem."

Prasnuh u smeh. "On je bio genije", rekoah. "Ja sam simulakrum. Kopija. Karikatura."

"Jeste li baš sigurni u to?" upita Meina Gledston.

Podigoh prazne ruke. "Nisam napisao niti jedan stih u proteklih deset meseci koliko sam živ i svestan u ovom čudnom životu posle života", rekoh ja. "Ne razmišljam kroz poeziju. Zar to nije dovoljan dokaz da je sa ovim projektom obnavljanja ličnosti Srž doživela neuspeh? Čak je i moje lažno ime uvreda za čoveka beskrajno nadarenijeg nego što ću ja ikada biti... Džozef Severn bio je senka u poređenju sa pravim Kitsom, ali ja kaljam njegovo ime time što ga koristim."

"To je možda tačno", reče Gledstonova. "A možda i nije. U svakom slučaju, zatražila sam da krenete sa M. Hantom na ovaj kratak put do Hiperiona." Ona zastade. "Nemate nikakvu... obavezu... da pođete. U više značenja te reči, vi čak niste ni građanin Hegemonije. Ali ja bih cenila vaš pristanak da pođete."

"Poći ću", rekoh ponovo, a rođeni glas kao da mi je dopirao sa velike udaljenosti.

"Vrlo dobro. Biće vam potrebna topla odeća. Nemojte nositi ništa što se može izvući ili izazvati vam neprijatnosti u bestežinskom stanju, iako je malo verovatno da ćete naići na to. Sastaćete se sa M. Hantom u primarnom dalekobacačkom neksusu Doma Vlade za..." - na baci pogled na komlog - "...dvanaest minuta."

Klimnuh glavom i okrenuh se da pođem.

"Oh, M. Severn..."

Zastadoh na vratima. Starica za stolom najednom je izgledala prilično mala i veoma umorna.

"Hvala vam, M. Severn", reče ona.

Bilo je tačno da su milioni želeli da pređu dalekobacačem u ratnu zonu. U SveStvari su kreštale molbe, argumenti za dopuštenje da civili pređu dalekobacačem na Hiperion, zahtevi linijskih krstarica da im se dopuste kratke ekskurzije i planetnih političara i predstavnika Hegemonije da im se dopusti da prođu sistemom u 'misiji pronalaženja činjenica'. Svi takvi zahtevi bili su odbijeni. Građani Mreže - naročito moćni i uticajni građani Mreže - nisu navikli da im se uskraćuju nova iskustva, a za Hegemoniju, totalni rat ostao je jedno od retkih još neoprobanih iskustava.

Ali kancelarija CEO i zvaničnici SILE bili su nepopustljivi: nikakvo

civilno ili neodobreno prelaženje dalekobacačem u Hiperionov sistem, nikakvo necenzurisano izveštavanje. U eri kada nije postojala nedostupna informacija ili zabranjeno putovanje, takvo isključenje bilo je izluđujuće i nečuveno.

Sastao sam se sa M. Hantom u neksusu izvršnog dalekobacača pošto sam pokazao svoju zvezdicu sa ovlašćenjem ravno desetini pripadnika obezbeđenja. Hant je bio odeven u crnu vunu, bez oznaka čina, ali sličnu uniformama SILE prisutnim svuda u ovom delu Doma Vlade. Ja sam imao malo vremena za presvlačenje i vratio sam se u svoj stan samo da bih zgrabio udobnu jaknu sa mnoštvom džepova u koje je mogao da stane materijal za crtanje i imažer od 35 mm.

"Spremni?" reče Hant. Lice psa baseta nije izgledalo zadovoljno što me vidi. Nosio je običnu crnu tašnu.

Klimnuh glavom.

Hant mahnu transportnom tehničaru SILE i pojavi se treperavi jednokratni portal. Znao sam da je podešen za potpise naših DNK i da neće primiti nikog drugog. Hant udahnu i kroči kroz portal. Posmatrao sam kako se živina površina portala mreška posle njegovog prolaska kao rečica koja se ponovo smiruje posle najblažeg mogućeg lahora, a onda kročih i sam.

Govorkalo se da prvobitni prototipovi dalekobacača nisu omogućavali da se oseti bilo šta za vreme prelaska i da su AI i ljudski dizajneri izmenili mašineriju tako da se doda neodređeno peckanje, dejstvo ozonskog naboja, kako bi putnik osetio da je uopšte putovao. Bilo to tačno ili ne, koža mi je još bila ispunjena tenzijom kada sam kročio dalje od portala, zastao i pogledao oko sebe.

Čudno je, ali istinito, da se ratna svemirska letelica opisivala u prozi, na filmu, u holićima i stimsimovima već više od osam stotina godina; i pre nego što je čovečanstvo napustilo Staru Zemlju u bilo čemu što nisu bili preuređeni avioni, njihovi ravni filmovi prikazivali su epske svemirske bitke, ogromne međuzvezdane drednote sa neverovatnim naoružanjem kako tumaraju svemirom kao gradovi na mlazni pogon. Čak je i bujica skorih ratnih holića posle Boja za Bresiju prikazivala bitke velikih flota na udaljenostima koje bi i za dva

vojnika na tlu bile klaustrofobične, brodove koji se zabadaju jedni u druge i gore kao grčke trireme nagomilane u Artemizijskom moreuzu.

Nije ni čudo što mi je srce lupalo, a dlanovi bili pomalo vlažni, kada sam stupio na brod-stegonošu flote, očekujući da se pojavim na širokom mostu ratnog broda iz holića, gde ogromni ekrani prikazuju neprijateljske brodove, gde se oglašavaju sirene, namrgođeni zapovednici stoje pognuti iznad taktičkih komandnih ploča dok brod trza najpre ulevo, potom udesno.

Hant i ja stajali smo u nečemu što je mogao biti uski hodnik elektrane. Cevi označene bojama izvijale su se na sve strane, povremeni rukohvati i hermetički kapci na pravilnim razmacima stavljali su do znanja su da smo zaista na svemirskoj letelici, a najsavremeniji disklučevi i interaktivni paneli ukazivali su na to da hodnik nema samo svrhu da pruži pristup nekom drugom mestu, ali preovlađivao je utisak klaustrofobije i primitivne tehnologije. Upola sam očekivao da vidim žice kako izlaze iz čvorišta kola. Okomiti šaht ukrštao se s našim hodnikom; drugi uski, pretrpani prolazi videli su se kroz druge kapke.

Hant me pogleda i blago slegnu ramenima. Zapitao sam se da li je moguće da smo dalekobacačem prešli na pogrešno odredište.

Pre nego što je ijedan od nas išta rekao, mladi poručnik korvete SILE:svemir u crnoj borbenoj odeći pojavi se iz jednog od bočnih hodnika, salutira Hantu i reče: "Dobro došli na HS Hebrid, gospodo. Admiral Našita zamolio me je da vam prenesem njegove pozdrave i da vas pozovem u borbeni kontrolni centar. Ako biste pošli za mnom, molim vas." Na to se mladi poručnik korvete obrnu, posegnu za prečkom i povuče se naviše u skučeni okomiti šaht.

Pratili smo ga što smo bolje mogli, Hant boreći se da ne ispusti tašnu, a ja pokušavajući da izbegnem da mi šake budu zgnječene pod Hantovim petama dok smo se peli. Posle samo nekoliko jardi, shvatio sam da je ovde gravitacija prilično ispod jedne standardne, da, u stvari, uopšte nije gravitacija, već pre mnoštvo malih, ali istrajnih ruku koje me potiskuju 'naniže'. Znao sam da svemirska letelica koristi zaštitno polje klase jedan kroz čitavi brod kako bi simulirala gravitaciju, ali ovo je bilo prvi put da sam to neposredno

iskusio. To baš i nije bio prijatan osećaj; stalni pritisak ličio je na pogureno hodanje protiv vetra, a učinak je pojačavao klaustrofobičnost uskih hodnika, malih kapaka i pregradnih zidova ispunjenih opremom.

Hebrid je bio Tri-K brod, Komunikacioni-Kontrolni-Komandni, a borbeni kontrolni centar bio mu je i srce i mozak - ali to srce i taj mozak nisu bili naročito upečatljivi. Mladi poručnik korvete proveo nas je kroz tri hermetička kapka, poveo poslednjim hodnikom pored straže Marinaca, salutirao i ostavio nas u prostoriji od možda dvadeset kvadratnih jardi, ali tako punoj buke, osoblja i opreme da je prvo što je čovek nagoniski želeo da učini bilo da iziđe kroz kapak i nadiše se vazduha.

Nije bilo džinovskih ekrana, ali desetak mladih oficira SILE:svemir bilo je pogureno iznad tajanstvenih displeja, sedelo uključeno u aparaturu stimsima ili stajalo pred pulsirajućim, prizvanim slikama koje kao da su dolazile sa svih šest pregradnih zidova. Muškarci i žene bili su vezani u stolicama i senzornim kolevkama, sa izuzetkom nekoliko oficira - a većina ih je izgledala pre kao iznurene birokrate nego kao namrgođeni ratnici - koji su tumarali po uskim prolazima, tapšali podređene po leđima, odsečno zahtevali još informacija i uključivali se svojim implantiranim priključcima u konzole. Jedan od tih muškaraca dođe žurno do nas, pogleda obojicu, salutira meni i reče: "M. Hant?"

Klimnuh glavom ka svom saputniku.

"M. Hant", reče mladi gojazni zapovednik, "admiral Našita će vas odmah primiti."

Zapovednik svih snaga Hegemonije u Hiperionovom sistemu bio je niski muškarac sa kratkom, sedom kosom, kožom daleko glađom nego što su to njegove godine nagoveštavale i namrštenim, gotovo isklesanim licem. Admiral Našita nosio je crnu uniformu sa visokim okovratnikom, bez oznaka čina, osim jednog jedinog sunca crvenog patuljka na okovratniku. Ruke su mu bile zdepaste i izgledale su baš moćno, ali nokti su mu nedavno bili manikirani. Admiral je sedeo na malom podijumu okružen opremom i displejima u stanju mirovanja. Gužva i delotvorno ludilo kao da su tekli oko njega poput brze struje oko neosetljivog kamena.

"Vi ste vesnik Gledstonove", reče on Hantu. "Ko je ovaj?"

"Moj ađutant", reče Li Hant.

Odupreh se porivu da podignem obrvu.

"Šta želite?" upita Našita. "Kao što vidite, u poslu smo."

Li Hant klimnu glavom i pogleda okolo. "Imam nešto materijala za vas, admirale. Postoji li neko mesto gde možemo privatno razgovarati?"

Admiral Našita zagunđa, pređe dlanom preko reosensa i vazduh se iza mene zgusnu i sabi u polučvrstu izmaglicu dok se uspostavljalo zaštitno polje. Buka borbenog kontrolnog centra nestade. Nas trojica nalazili smo se u malom iglou tišine.

"Požurite sa tim", reče admiral Našita.

Hant otključa tašnu i izvadi mali koverat sa simbolom Doma Vlade na poledini. "Privatna poruka od Vrhovne Izvršne", reče Hant. "Da je pročitate kada vam bude odgovaralo, admirale."

Našita zagunđa i odloži koverat u stranu.

Hant stavi veći koverat na sto. "A ovo je napismeni primerak odluke Senata o izvođenju ove... ovaj... vojne akcije. Kao što znate, volja Senata je da ovo bude brzo ispoljavanje sile za postizanje ograničenih ciljeva, sa što je manje moguće izgubljenih života, uz standardnu ponudu pomoći i zaštite našem novom... kolonijalnom imanju."

Našitino smrknuto lice malo se trže. Nije načinio nikakav pokret kako bi dodirnuo ili pročitao poruku u kojoj se nalazila volja Senata. "Je li to sve?"

Hant nije žurio sa odgovorom. "To je sve, osim ako vi ne želite da prenesete preko mene ličnu poruku za CEO, admirale."

Našita je zurio u njega. U njegovim malim, crnim očima nije bilo aktivnog neprijateljstva, samo nestrpljenja koje, pretpostavio sam, neće biti umireno sve dok te oči ne zamagli smrt. "Imam privatni fetlinijski pristup do Vrhovne Izvršne", reče admiral. "Mnogo vam hvala, M. Hant. U ovom trenutku nema uzvratnih poruka. A sad vas ljubazno molim da se vratite do središnjeg dalekobacačkog nekusa i da me pustite da nastavim da izvodim ovu vojnu akciju."

Zaštitno polje spade oko nas i buka poteče unutra kao voda preko istopljene ledene brane.

"Postoji još jedna stvar", reče Li Hant, čiji se tihi glas gotovo izgubio u tehnbuci borbenog centra.

Admiral Našita obrnu stolicu i sačeka.

"Želimo da se spustimo na planetu", reče Hant. "Na Hiperion."

Admiralovo mrštenje kao da se produbilo. "Ljudi CEO Gledston nisu rekli ništa o pripremanju padobroda."

Hant ne trepnu. "Guverner-General Lejn zna da ćemo možda doći."

Našita baci pogled na jedan od svojih displeja, pucnu prstima i zalaja nešto na majora Marinaca koji požuri ka nama. "Moraćete da požurite", reče admiral Hantu. "Jedan kurir upravo je spreman da krene sa porta dvadeset. Major Invernes pokazaće vam put. Bićete vraćeni na primarni Skok-brod. Hebrid odlazi sa ovog položaja za dvadeset tri minuta."

Hant klimnu glavom i okrenu se da pođe za majorom. Ja im se priključih. Zaustavi nas admiralov glas.

"M. Hant", doviknu on, "molim vas da kažete CEO Gledston da će brod stegonoša od ovog trenutka biti previše zauzet za primanje novih političkih poseta." Našita se okrenu ka treperavim displejima i redu potčinjenih koji su ga čekali.

Krenuh za Hantom i majorom natrag u lavirint.

"Trebalo bi da postoje prozori."

"Šta?" Razmišljao sam o nečemu i nisam obraćao pažnju.

Li Hant okrenu glavu ka meni. "Nikada nisam bio u padobrodu bez prozora ili ekrana sa spoljnom slikom. Baš je čudno."

Klimnuh glavom i pogledah okolo, primetivši prvi put skučenu i pretrpanu unutrašnjost. Tačno je da su tu bili samo prazni pregradni zidovi i gomile namirnica, a sa nama se u putničkom odeljku padobroda nalazio jedan mladi poručnik. To kao da je odgovaralo klaustrofobičnom ambijentu komandnog broda.

Odvratih pogled, vrativši se mislima koje su me zaokupile pošto smo otišli od Našite. Dok sam pratio drugu dvojicu do kapije dvadeset, najednom mi je palo na pamet da ne propuštam nešto što sam očekivao da propustim. Deo moje napetosti zbog ovog putovanja ležao je i u pomisli o napuštanju datasfere; bio sam kao

riba koja razmišlja o napuštanju mora. Deo moje svesti ležao je uronjen negde u tom moru, u okeanu podataka i komunikacionih veza dve stotine svetova sa Srži, povezanih nevidljivim medijem nekada zvanim datumravan, a sada poznatim samo kao megasfera.

Dok smo odlazili od Našite, shvatio sam da još mogu da čujem bilo tog mora - udaljeno ali stalno, kao zvuk talasa na pola milje od obale - i pokušavao sam sve to da razumem dok smo žurili ka padobrodu, vezivali se i odvajali, a onda hitali u cislunarnom sprintu ka rubovima Hiperionove atmosfere.

SILA se ponosila time što je koristila sopstvene veštačke inteligencije, sopstvene datasfere i računarske izvore. Tobožnji razlog ležao je u potrebi da se operiše u velikim prostorima između svetova Mreže, na tamnim i tihim mestima između zvezda i izvan megasfere Mreže, ali dobar deo stvarnog razloga ležao je u žestokoj potrebi za nezavisnošću koju je SILA vekovima pokazivala prema TehnoSrži. A opet, na brodu SILE, u središtu armade SILE, u sistemu koji nije bio ni u Mreži, ni u Protektoratu, uključio sam se u istu ugodnu podlogu brbljanja podataka i energije koju bih pronašao bilo gde u Mreži. Zanimljivo.

Pomislilo sam na veze koje je dalekobacač doneo Hiperionovom sistemu: ne samo na Skok-brod i na zaštitnu sferu dalekobacača koja je lebdela na Hiperionovoj tački L3 kao blistavi novi mesec, već i na gigakanalski kabl od optičkog vlakna koji je vijugao kroz stalne dalekobacačke portale Skok-broda, mikrotalasne repetitore koji su se pomerili nekoliko inča kako bi ponavljali svoje poruke u gotovo stvarnom vremenu, pitome AI komandnog broda koji su zahtevali - i dobijali - nove veze sa Vrhovnom Komandom Olimpa na Marsu i drugde. Negde se uvukla datasfera, možda bez znanja mašina SILE i njihovih operatera i saveznika. AI iz Srži znali su sve što se dešavalo ovde, u Hiperionovom sistemu. Da je moje telo sada moralo da umre, imao bih isto pribežište kao i uvek i umakao bih niz pulsirajuće veze koje su vodile kao tajni prolazi izvan Mreže, izvan svakog ostatka datumravni kakvu je čovečanstvo poznavalo, niz tunele dataveza do same TehnoSrži. Ne zaista do Srži, pomislilo sam, jer Srž okružuje, obavija ostalo, kao okean koji drži razdvojene struje, velike struje koje o sebi misle kao o zasebnim morima.

"Samo bih voleo da postoji neki prozor", šapnu Li Hant.

"Da", rekoh ja. "Ja takođe."

Padobrod je poskakivao i vibrirao dok smo ulazili u gornji sloj Hiperionove atmosfere. Hiperion, pomislih. Šrajk. Teška košulja i jakna bile su mi lepljive i prijanjale su mi uz kožu. Slabo šuštanje spolja govorilo je da letimo, da sukljamo preko nebesa boje lapisa nekoliko puta brži od zvuka.

Mladi poručnik nagnu se preko prolaza. "Spuštate se prvi put, gospodo?"

Hant klimnu glavom.

Poručnik je žvakao gumu i pokazivao koliko je opušten. "Vi ste ona dva civilna tehničara sa Hebrida?"

"Upravo smo odatle došli, da", reče Hant.

"Tako sam i mislio", isceri se poručnik. "Ja nosim kurirsku poštu dole u bazu Marinaca blizu Kitsa. Ovo mi je peto putovanje."

Blago se trgoh kada me to podseti na ime prestonice; Hiperion su ponovo naselili Tužni Kralj Bili i njegova kolonija pesnika, umetnika i drugih otpadnika koji su bežali od invazije Horasa Glenon-Hajta na svoje rodne svetove - od invazije do koje nikada nije ni došlo. Pesnik koji se trenutno nalazio na Hodočašću Šrajku, Martin Silenus, savetovao je Kralju Biliju pre gotovo dva veka kako da nazove prestonicu. Kits. Lokalci su stari deo grada zvali Džektaun.

"Nećete poverovati kako izgleda ovo mesto", reče poručnik. "To vam je pravi pravcati šupak nedođije. Hoću da kažem, nema datafere, nema EMV-a, nema dalekobacača, nema stimsim barova, nema ničega. Nije ni čudo što se na hiljade domorodaca ulogorilo oko svemirske luke i što pokušavaju da sruše ogradu kako bi otišli na neki drugi svet."

"Da li zaista napadaju svemirsku luku?" upita Hant.

"Ne", reče poručnik uz pucanj balona od žvake. "Ali spremni su za to, ako znate šta hoću da kažem. Zato je Drugi Bataljon Marinaca postavio tamo perimetar i obezbedio put do grada. Osim toga, ti seljoberi misle da ćemo danas-sutra postaviti dalekobacače i pustiti ih da se izbave iz govana u koja su sami upali."

"Oni su u njih upali?" rekoh ja.

Poručnik slegnu ramenima. "Mora da su uradili nešto zbog čega

su Proterani popizdeli, je l' tako? Mi smo ovde samo da umesto njih izvlačimo ostrige iz vatre."

"Kestenje", reče Li Hant.

Žvaka puče. "Šta god."

Šum vetra narastao je do vriska koji se jasno čuo kroz oplatu. Padobrod poskoči dvaput, a onda glatko - zlokobno glatko - kliznu, kao da je naišao na ledeni tobogan deset milja iznad tla.

"Voleo bih da nam je makar jedan prozor", šapnu Li Hant.

U padobrodu je bilo toplo i zagušljivo. Poskakivanje me je čudnovato opuštalo, slično kao maloj jedrilici koja se uzdiže i spušta na sporim talasima. Zatvorih oči na nekoliko minuta.

10.

Sol, Bron, Martin Silenus i Konzul nose opremu, Mebijusovu kocku Heta Mastina i telo Lenara Hojta niz dugački nagib ka ulazu u Sfingu. Sada veje sneg, izvija se po već uskomešanim površinama dina u složenom plesu čestica nošenih vetrom. Uprkos tvrdnji njihovih komlogova da se noć bliži kraju, na istoku nema nikakve naznake osvita. Uzastopni pozivi preko radija komloga ne uspevaju da izazovu odgovor pukovnika Kasada.

Sol Vejntraub zastaje pred ulazom u Vremensku Grobnicu zvanu Sfinga. Oseća prisustvo svoje kćeri kao toplinu na prsima pod plaštom i bebine tople udisaje i izdisaje uz grlo. Podiže ruku, dodiruje mali zamotuljak i pokušava da zamisli Rejčel kao mladu ženu od dvadeset šest godina, istraživačicu koja zastaje na istom ovom ulazu pre nego što uđe da testira antientropijske tajne Vremenske Grobnice. Sol odmahuje glavom. Prošlo je dvadeset šest dugih godina i čitav jedan život od tog trenutka. Za četiri dana biće rođendan njegove kćeri. Ukoliko Sol nešto ne preduzme, ako ne pronađe Šrajka i ne nagodi se nekako sa tim stvorenjem, ukoliko nešto ne učini, Rejčel će umreti za četiri dana.

"Idete li, Sol?" dovikuje Bron Lamija. Ostali su ostavili opremu u prvoj prostoriji, pet-šest metara niz uski hodnik kroz kamen.

"Stižem", dovikuje on i ulazi u grobnicu. Svetleće kugle i električna svetla pružaju se tunelom, ali mrtva su i prekrivena prašinom. Samo Solova baterijska svetiljka i sjaj jednog od Kasadovih malih fenjera obasjavaju put.

Prva prostorija je mala, ne veća od četiri sa šest metara. Preostalih troje hodočasnika ostavili su prtljag kraj zadnjeg zida i raširili ceradu i prostirke na središtu hladnog poda. Dva fenjera šište i bacaju hladnu svetlost. Sol se zaustavlja i gleda oko sebe.

"Telo Oca Hojta nalazi se u susednoj prostoriji", kaže Bron Lamija, odgovarajući na njegovo neizgovoreno pitanje. "Tamo je još hladnije."

Sol zauzima svoje mesto blizu ostalih. Čak i ovako duboko unutra, može da čuje škripu peska i sneg nošen vetrom na kamenu.

"Konzul će kasnije ponovo pokušati da upotrebi komlog", kaže Bron. "Da opiše situaciju Gledstonovoj."

Martin Silenus se smeje. "Ne vredi. Jebote, uopšte to ne vredi. Zna ta šta radi, neće ta nikad da nas pusti odavde."

"Pokušaću odmah posle osvita", kaže Konzul. Glas mu je veoma umoran.

"Ja ću ostati na straži", kaže Sol. Rejčel se meškolji i slabašno plače. "Ionako moram da nahranim bebu."

Ostali izgledaju previše umorno da bi odgovorili. Bron se naslanja na ranac, zatvara oči i diše duboko posle samo nekoliko sekundi. Konzul nabija trorogi šešir duboko na oči. Martin Silenus prekršta ruke i zuri u ulaz, sa iščekivanjem.

Sol Vejntraub petlja oko kompleta za hranjenje i ima poteškoća da hladnim, artritičnim prstima povuče uzicu za zagrevanje. Gleda u torbu i shvata da ima još samo deset kompleta i nekoliko pelena.

Beba sisa, a Solu pada glava, samo što nije zaspao, kada ih zvuk budi sve.

"Šta?" viče Bron, petljajući oko očevog pištolja.

"Šššš!" ućutkuje je pesnik, sa rukom ispruženom u gestu kojim zahteva tišinu.

Odnekud izvan grobnice ponovo dopire zvuk. Ravan je i konačan, proseca buku vetra i škripu peska.

"Kasadova puška", kaže Bron Lamija.

"Ili puška nekog drugog", šapuće Martin Silenus.

Sede u tišini i upinju se da čuju. Jedan dugi trenutak ne čuje se nikakav zvuk. A onda, u trenu, noć eruptira bukom... bukom od koje se svako od njih skuplja i prekriva uši. Rejčel vrišti prestravljena, ali njena vriska ne može se čuti od eksplozija i prolamanja izvan grobnice.

11.

Probudio sam se baš dok je padobrod sletao. Hiperion, pomislio sam, još razdvajajući misli od ostataka sna.

Mladi poručnik požele nam sreću i iziđe prvi kada su se vrata otvorila kao dužica oka i kada je redak vazduh zamenio gustu atmosferu kabine pod pritiskom. Pođoh za Hantom napolje i niz standardnu rampu za pristajanje, kroz zaštitni zid, na betonsku ploču.

Bila je noć i nisam imao pojma koliko je sati po lokalnom vremenu, da li je terminator upravo prošao preko ove tačke planete ili se tek približavao, ali mirisalo je i odavalo opšti utisak da je kasno. Padala je blaga kiša, lako rominjanje začinjeno slanim mirisom mora i svežom naznakom vlažnog rastinja. Svetlosti polja bleštala su oko udaljenog perimetra, a grupa osvetljenih tornjeva bacala je oreole ka niskim oblacima. Pet-šest mladih muškaraca u poljskim uniformama Marinaca brzo je istovarivalo padobrod i video sam kako naš mladi poručnik odsečno razgovara sa nekim oficijom trideset jardi desno od nas. Mala svemirska luka ličila je na nešto iz istorijske knjige, na kolonijalnu luku iz najranijih dana Hedžire. Primitivne jame za paljenje i kvadrati za sletanje pružali su se milju ili više ka tamnom obličju brda na severu, portalni kranovi i servisni tornjevi opsluživali su grupu vojnih šatlova i malih ratnih letelica oko nas, a oblasti za sletanje bile su okružene prstenom vojnih zgrada sa mnoštvom antena, ljubičastim zaštitnim poljima i gomilom letaća i vazdušnih vozila.

Pogledah tamo gde je zurio Hant i primetih letaća koji se kretao ka nama. Plavi i zlatni geodezijski simbol Hegemonije na jednom od zakrilaca bio je obasjan njegovim signalnim svetlima; kiša je isprugala prednje mehurove, odbacivana elisama u silovitom zastoru izmaglice. Letač se spusti, mehur od 'perspekta' se rascepi i sklopi, a napolje istupi neki muškarac i požuri preko betonske ploče ka nama.

On pruži ruku Hanru. "M. Hant? Ja sam Teo Lejn."

Hant se rukova s njim, pa klimnu glavom ka meni. "Drago mi je

što smo se upoznali, Guverneru-Generale. Ovo je Džozef Severn."

Rukovao se sa Lejnom, uz šok prepoznavanja koji je izazvao taj dodir. Sećao sam se Tea Lejna kroz izmaglice deaja vu Konzulovih sećanja, prisećao se godina kada je taj mladi čovek bio Vice-Konzul; takođe sam se spominjao kratkog sastanka nedelju dana pre toga, kada je dočekaao sve hodočasnike pre nego što su krenuli uzvodno levitacionom baržom Benares. Izgledao je stariji nego samo šest dana ranije. Ali neobuzdani pramen kose na njegovom čelu bio je isti, kao i arhaične naočari koje je nosio, odnosno žustro, čvrsto rukovanje.

"Drago mi je što ste imali toliko vremena da se spustite na planetu", reče Guverner-General Hantu. "Moram nekoliko stvari da prenesem CEO."

"Zbog toga i jesmo ovde", reče Hant. On začkilji u kišu. "Imamo oko jedan sat. Postoji li neko mesto gde bismo mogli da se osušimo?"

Guverner-General nam uputi mladalački osmeh. "Ovde je prava ludnica, čak i u 05.20 sati, a konzulat je pod opsadom. Ali znam jedno mesto." On pokaza na letača.

Dok smo uzletali, primetio sam da dva letača Marinaca održavaju rastojanje iza nas, ali svejedno sam bio iznenađen što Guverner-General sveta pod protektoratom upravlja sopstvenim vozilom i nema stalne telohranitelje. Onda se setih šta je Konzul ispričao ostalim hodočasnicima o Teu Lejnu - o delotvornosti i samopožrtvovanju mladog čoveka - i shvatih da je takav povučeni pristup u skladu sa stilom diplomate.

Sunce se pomaljalo dok smo uzletali iz svemirske luke i skretali ka gradu. Niski oblaci blistali su kao da su osvetljeni odozdo, brda na severu svetlucala su svetlozelenom bojom, ljubičastom i žućkastomrkom, a pruga neba ispod oblaka na istoku imala je onu zelenu boju lapisa od koje je srce zastajkivalo i koje sam se sećao iz snova. Hiperion, pomislih i osetih duboku napetost i uzbuđenje u grlu.

Naslonio sam glavu na oplatu kabine ispruganu od kiše i shvatio da vrtoglavica i zbunjenost koje sam osećao delimično potiču i od sve slabijeg pozadinskog kontakta sa datasferom. Veza je još bila tu,

prenošena prvenstveno mikrotalasnim i fetlinijskim kanalima, ali krhkija nego što sam to ikada iskusio - da je datasfera bila more u kom sam plivao, sada bih se nalazio u veoma plitkoj vodi, možda bi barica posle oseke bila bolja metafora, a voda je postajala sve plića dok smo napuštali omotač svemirske luke i njenu grubu mikrosferu. Prisilih sebe da obratim pažnju na ono o čemu su razgovarali Hant i Guverner-General Lejn.

"Možete da vidite straćare i kućice", reče Lejn, skrenuvši malo kako bismo imali bolji pogled na brda i doline koje su razdvajale svemirsku luku od predgrađa prestonice.

Straćare i kućice bile su isuviše učtiv termin za jadnu zbirku panela od fiberplastike, parčića platna, gomila sanduka za pakovanje i krhotina stiropora, koja je prekrivala brda i duboke kanjone. Ono što je nekada očigledno bila vožnja od sedam-osam milja sa razgledanjem živopisnih pejzaža od grada do svemirske luke kroz šumovita brda, sada je otkrivalo zemlju na kojoj je sve drveće bilo raskršeno, zbog potpale ili izgradnje skloništa, dolove utabane u jalove ravnice blata pritiskom stopala, kao i grad od sedam ili osam stotina hiljada izbeglica koje su zaposele svako ravno parče tla na vidiku. Dim hiljada vatri na kojima se pripremao doručak lebdeo je ka oblacima i svuda sam mogao da vidim kretanje, decu koja trče bosonoga, žene koje nose vodu sa sigurno strašno zagađenih potoka, muškarce koji čuče na otvorenim poljima i čekaju u redu pred priručnim klozetima. Primetio sam da su sa obe strane auto-puta postavljene ograde od bodljikave žice i ljubičaste barijere zaštitnih polja, a na svakih pola milje bile su vidljive vojne kontrole. Dugački redovi kamufliranih kopnenih vozila i letaća SILE kretali su se u oba smera po auto-putu i niskim letaćkim trasama.

"...većina su izbeglice i domoroci", govorio je Guverner-General Lejn, "iako su tu i hiljade izbeglih zemljoposjednika iz južnih gradova i sa velikih plantaža fiberplastike na Akvili."

"Da li su ovde zato što smatraju da će Proterani izvršiti invaziju?" upita Hant.

Teo Lejn baci pogled na ađutanta Gledstonove. "Prvobitno je to bilo zbog panike na pomisao o otvaranju Vremenskih Grobnica", reče on. "Ljudi su bili ubeđeni da Šrajk dolazi po njih."

"Da li je tako i bilo?" upitah ja.

Mladi čovek se pomeri na sedištu kako bi se osvrnuo ka meni. "Treća Legija teritorijalnih snaga otišla je pre nekoliko meseci na sever", reče on. "Nije se vratila."

"Rekoste da su isprva bežali od Šrajka", reče Hant. "Zašto su došli ostali?"

"Oni čekaju na evakuaciju", reče Lejn. "Svi znaju šta su Proterani... i trupe Hegemonije... učinili od Bresije. Ne žele da budu ovde kada se to dogodi Hiperionu."

"Svesni ste da SILA smatra evakuaciju krajnje poslednjim pribežištem?"

"Da. Ali to ne objavljujemo izbeglicama. Već je došlo do strašnih nereda. Hram Šrajka je uništen... gomila je organizovala opsadu, a neko je upotrebio oblikovane naboje plazme ukradene iz rudnika na Ursusu. Prošle nedelje došlo je do napada na konzulat i svemirsku luku, kao i do nereda zbog hrane u Džektaunu."

Hant klimnu glavom i zagleda se u grad koji se približavao. Zgrade su bile niske, samo nekoliko ih je imalo više od pet spratova, a njihovi beli i pastelni zidovi bogato su sijali na kosim zracima jutarnjeg svetla. Pogledah preko Hantovog ramena i videh nisku planinu sa isklesanim licem Tužnog Kralja Bilija namrštenim iznad doline. Reka Huli vijugala je kroz središte starog grada, ispravljala se pre nego što će krenuti severozapadno prema nevidljivom Masivu Uzde, izvijala se van vidokruga u močvarama vrše na jugoistoku, gde sam znao da se širila u deltu duž Visoke Grive. Grad je izgledao neprenaseljen i miran posle tužne zbrke sirotinjskih staništa izbeglica, ali već kada smo počeli da se spuštamo ka reci, primetio sam vojni saobraćaj, tenkove, APC-e i GAV-e na raskrsnicama i smeštene u parkove, sa kamuflažnim polimerom namerno isključenim, kako bi mašine izgledale više preteće. Tada videh izbeglice u gradu: priručne šatore na trgovima i u sokacima, hiljade usnulih obličja duž ivičnjaka, nalik na mnoštvo neuglednih zavežljaja veša koji čekaju da ih neko pokupi.

"Kits je pre dve godine imao dve stotine hiljada stanovnika", reče Guverner-General Lejn. "Sada, uključujući i naselja straćara, blizu smo tri i po miliona."

"Mislio sam da na celoj planeti ima manje od pet miliona ljudi", reče Hant. "Uključujući i domoroce."

"To je tačno", reče Lejn. "Shvatate zbog čega sve propada. U druga dva velika grada, Port Romensu i Endimionu, nalazi se najveći deo preostalih izbeglica. Plantaže fiberplastike na Akvili prazne su i ponovo ih osvaja džungla i plamene šume, a poljoprivredni pojas duž Grive i Devet Repova ne proizvodi ništa - a ako i proizvodi, ne može da dostavi hranu tržištu zbog sloma civilnog sistema prevoza."

Hant je gledao kako se reka približava. "Šta radi vlada?"

Teo Lejn se osmehnu. "Mislite, šta ja radim? Pa, kriza se krčka već skoro tri godine. Prvi korak bio je raspuštanje Zakonodavnog Veća i formalno dovođenje Hiperiona pod Protektorat. Kada sam dobio izvršnu vlast, nacionalizovao sam preostale tranzitne kompanije i linije diržablova - sada se ovde letačima prevozi samo vojska - i raspustio teritorijalne snage."

"Raspustili ste ih?" reče Hant. "Mislio sam da ste želeli da ih iskoristite."

Guverner-General odmahnu glavom, a zatim dodirnu lako, sigurno, omnikontrolu i letač poče da se spušta u spirali ka središtu starog Kitsa. "Ne samo da su bili beskorisni", reče on, "bili su opasni. Nisam se mnogo uznemirio kada se 'Borbena treća legija' zaputila na sever i nestala. Čim su se spustile trupe SILE:tle i Marinaca, razoružao sam preostale teritorijalne bitange. Oni su najviše pljačkali. Ovde ćemo nešto doručkovati i porazgovarati."

Letač propade nisko iznad reke, napravi poslednji krug i lako se spusti u dvorište drevne građevine sazdane od kamena, drveta i maštovito oblikovanih prozora: bio je to 'Ciceron.' I pre nego što je Lejn rekao Liju Hantu kako se to mesto zove, ja sam ga prepoznao zbog prolaska hodočasnika - stari restoran/pab/gostionica ležao je u srcu Džektauna i širio se u četiri zgrade na devet nivoa, sa balkonima, dokovima i potamnelim nogostupima od vrše, isturenim iznad sporog Hulija s jedne strane, i uskih ulica i sokaka Džektauna s druge. 'Ciceron' je bio stariji od kamenog lica Tužnog Kralja Bilija i njegovi sumračni odeljci i duboki vinski podrumi bili su pravi Konzulov dom tokom godina izgnanstva koje je proveo ovde.

Sten Leveski sačekao nas je na vratima dvorišta. Visok i

masivan, lica podjednako potamnelog i ispucalog od starosti kao i kameni zidovi njegove gostionice, Leveski je bio 'Ciceron', kao i njegov otac, deda i praded.

"Proklet da sam!" izjavi div, pljesnuvši Guvernera-Generala, zapravo diktatora ovog sveta po ramenima dovoljno snažno da natera Tea da se zatetura. "Za promenu ste ustali rano, a? Dovedi prijatelje na doručak? Dobro došli kod 'Cicerona'!" Ogromna šaka Stena Leveskog proguta Hantovu, a onda i moju, u dobrodošlici posle koje sam proverio da li su mi prsti i zglavci povređeni ili ne. "Ili je za vas kasnije - po vremenu Mreže?" zabrunđa on. "Možda ste za piće ili večeru!"

Li Hant začkilji u vlasnika paba. "Kako ste znali da smo iz Mreže?"

Leveski se grohotom nasmeja, tako da su se vetrokazi na rubu krova zavrteli. "Ha! Teško je to ustanoviti, zar ne? Dolazite ovamo ujutro sa Teom - zar mislite da on ovde svakoga vozi? - a nosite i vunenu odeću, iako mi ovde nemamo ovaca. Niste iz SILE, a niste ni budže sa plantaža fiberplastike... njih sve poznajem! Prema tome - dabome, došli ste dalekobacačem iz Mreže na brodove, a onda se spustili ovamo zbog dobre klope. E sad, hoćete li doručak, ili puno pića?"

Teo Lejn uzdahnu. "Daj nam neki tihi kutak, Stene. Slanina, jaja i sled u turšiji za mene. Gospodo?"

"Samo kafu", reče Hant.

"Da", rekoh ja. Sada smo išli za vlasnikom kroz hodnike, uz kratko stepenište i niz rampe od kovanog gvožđa, pa onda kroz još hodnika. Ovo mesto bilo je niže, mračnije, zadimljenije i čudesnije nego što sam ga se sećao iz sna. Nekoliko redovnih gostiju podiže pogled ka nama dok smo prolazili, ali bilo je tu mnogo manje ljudi nego što sam se sećao. Lejn je očito poslao trupe da izbace poslednje varvare-teritorijalce koji su zauzeli celo mesto. Prošli smo kraj visokog, uskog prozora i jedan pogled na APV SILE:tle parkiran u uličici kao i na trupe koje su se muvale tamo-amo sa oružjem očito na gotovs, potvrdio je tu hipotezu.

"Evo", reče Leveski i mahnu nam da stupimo na malu verandu koja je visila nad Hulijem i gledala na kose krovove i kamene

tornjeve Džektauna. "Za dva minuta stižu vam doručak i kafe." On nestade brzo... za jednog džina.

Hant baci pogled na komlog. "Imamo oko četrdeset pet minuta pre nego što padobrod krene sa nama natrag. Porazgovarajmo."

Lejn klimnu glavom, skinu naočari i protrlja oči. Shvatio sam da je cele noći bio na nogama... možda i svih nekoliko noći. "Fino", reče on, vrativši naočari na mesto. "Šta to CEO Gledston želi da zna?"

Hant zastade dok nam je veoma nizak muškarac kože bele kao pergament i žutih očiju donosio kafu u dubokim, debelim vrčevima i spuštao poslužavnik sa Lejnovom hranom. "CEO želi da zna šta smatrate svojim prioritetima", reče Hant. "I mora da zna možete li ovde da izdržite ukoliko se borbe produže."

Lejn je jeo nekoliko trenutaka pre nego što je odgovorio. Otpio je dugi gutljaj kafe i pomno se zagledao u Hanta. Po ukusu bi se reklo da je to bila prava kafa, bolja od većine koje se gaje u Mreži. "Prvo pitanje na kraju", reče Lejn. "Definišete produženje borbi."

"Nedelje."

"Nedelje, možda. Meseci, nipošto." Guverner-General proba sleđa u turšiji. "Vidite u kakvom nam je stanju privreda. Da nije zaliha koje nam spušta SILA, imali bismo nereda zbog hrane svakodnevno umesto jednom nedeljno. Zbog karantina nema izvoza. Polovina izbeglica želi da pronađe sveštenike iz Hrama Šrajka i da ih pobije, a druga polovina želi da promeni veru pre nego što Šrajk pronađe njih."

"Da li ste pronašli sveštenike?" upita Hant.

"Ne. Sigurni smo da su pobešli pre bombardovanja hrama, ali vlasti ne mogu da ih lociraju. Govorka se da su otišli na sever, u Utvrđenje Hronos, u kameni zamak iznad visoke stepe gde se nalaze Vremenske Grobnice."

Ja sam znao da nije tako. Bar sam znao da hodočasnici nisu videli nijednog sveštenika Hrama Šrajka za vreme svog kratkog boravka u Utvrđenju. Ali tamo je bilo tragova klanice.

"Što se prioriteta tiče", govorio je Teo Lejn, "prvi je evakuacija. Drugi je eliminacija pretnje Proteranih. Treći je pomoć oko panike zbog Šrajka."

Li Hant se zavalio uz nauljeno drvo. Para se uzdizala iz teškog

vrča u njegovim rukama. "Evakuacija u ovom trenutku nije moguća..."

"Zašto?" Lejn je ispalio to pitanje kao hitac iz paklenog biča.

"CEO Gledston nema dovoljno političke moći... u ovom trenutku... da ubedi Senat i SveStvar da Mreža može da primi pet miliona izbeglica..."

"Sranje", reče Guverner-General. "Najmanje dvaput toliko turista preplavilo je Maui-Kovenant u prvoj godini Protektorata. A to je uništilo jedinstvenu planetnu ekologiju. Smestite nas na Armagast ili na neki pustinski svet dok ne prođe ratna opasnost."

Hant odmahnu glavom. Njegove oči baseta izgledale su tužnije nego obično. "Nije to samo pitanje logistike", reče on. "Ili politike. To je..."

"Šrajk", reče Lejn. On prelomi parče slanine. "Šrajk je pravi razlog.

"Da. Kao i naša strahovanja od infiltracije Proteranih u Mrežu."

Guverner-General se nasmeja. "Dakle, plašite se da će se, ako postavite ovde dalekobacačke portale kako biste nas izbacili, gomila Proteranih trometraša spustiti i stati u red, a da to niko ne primeti?"

Hant srknu kafu. "Ne", reče, "ali postoje realni izgledi za invaziju. Svaki dalekobacački portal ujedno je i otvor koji vodi u Mrežu. Savetodavno Veće upozorava nas na to."

"U redu", reče mlađi čovek, polupunim ustima. "Onda obavite našu evakuaciju brodovima. Zar nije upravo to bilo razlog dolaska prvobitne udarne jedinice?"

"To je bio tobožnji razlog. Naš pravi cilj sada je da porazimo Proterane, a onda da u potpunosti uključimo Hiperion u Mrežu."

"A šta je sa pretnjom Šrajka?"

"On će biti... neutralisan", reče Hant, zastavši dok je grupica muškaraca i žena prolazila kraj naše verande.

Podigoh pogled, počeh ponovo da usmeravam pažnju na sto, a onda naglo okrenuh glavu. Grupa je prošla hodnikom i nestala iz vidokruga. "Zar to nije bio Melio Arundez?" rekoh, prekinuvši Guvernera-Generala.

"Šta? O, dr Arundez. Da. Zar ga poznajete, M. Severn?"

Li Hant je zurio u mene, ali ja sam to prenebregao. "Da", rekoh

Lejnu, iako Arundeza nikada zaista nisam sreo. "Šta on traži na Hiperionu?"

"Njegova ekipa spustila se pre više od šest lokalnih meseci sa predlogom projekta od Rajhs Univerziteta sa Friholma da obavi dodatna istraživanja Vremenskih Grobnica."

"Ali Grobnice su bile zatvorene za istraživanja i za turiste", rekoah ja.

"Da. Ali njihovi instrumenti - dozvolili smo da im se podaci jednom nedeljno šalju preko fetlinijskog predajnika u konzulatu - već su pokazali promene u antientropijskim poljima oko Grobnica. Rajhs Univerzitet je znao da se Grobnice otvaraju... ako promena zaista to znači... pa je poslao vrhunske istraživače Mreže da to prouče."

"Ali vi im niste dali dozvolu", rekoah ja.

Teo Lejn se hladno osmehnu. "CEO Gledston im nije dala dozvolu. Zatvaranje Grobnica direktno je naređenje sa TC2. Da je od mene zavisilo, ja bih hodočasniciima zabranio prolaz, a ekipi dr Arundeza dozvolio prioritetni pristup." On se ponovo okrenu Hantu.

"Izvinite", rekoah i izvukoh se iz separea.

Pronašao sam Arundeza i njegove tri žene i četiri muškarca, sa odećom i fizičkim stilovima koji su nagoveštavali različite svetove Mreže - dve verande dalje. Bili su pognuti nad doručkom i naučnim komlogovima i prepirali su se u tehničkim terminima toliko nerazumljivim da bi im svaki izučavalac Talmuda pozavideo.

"Dr Arundez?" rekoah.

"Da?" On podiže pogled. Bio je dve decenije stariji nego što sam ga se sećao, ulazio je u srednje doba u svojim ranim šezdesetim, ali upečatljiv i lep profil bio je isti, sa istom bronzanom kožom, čvrstom vilicom, talasastom crnom kosom koja je tek malo sedela kod slepoočnica i prodornim očima boje lešnika. Shvatio sam kako je jedna mlada diplomka mogla tako brzo da se zaljubi u njega.

"Zovem se Džozef Severn", rekoah ja. "Vi me ne poznajete, ali ja sam poznavao jednu vašu prijateljicu... Rejčel Vejntraub."

Arundez se za sekund nađe na nogama, izvini se ostalima i povede me za lakat sve dok ne pronađosmo prazan separe u odeljku ispod okruglog prozora koji je gledao na krovove sa crvenim

crepom. On mi pusti lakat i pažljivo me osmotri, obrativši pažnju na odeću iz Mreže. Okrenu mi ručne zglobove, u potrazi za izdajničkim plavetnilom Polsenovih tretmana. "Premladi ste", reče on. "Osim ako Rejčel niste poznavali kao dete."

"U stvari, najbolje poznajem njenog oca", rekoh ja.

Dr Arundez ispusti vazduh i klimnu glavom. "Naravno", reče. "Gde je Sol? Mesecima pokušavam da ga pronađem preko konzulata. Vlasti na Hebronu samo kažu da se odselio." Ponovo se procenjivački zagledao u mene. "Znali ste za Rejčelinu... bolest?"

"Da", rekoh ja. Za Merlinovu bolest koja je izazvala njeno starenje unazad, gubljenje sećanja sa svakim proteklom danom i satom. Melio Arundez je bio jedno od tih sećanja. "Znam da ste pre oko petnaest standardnih godina otišli da je posetite na Barnardovom Svetu."

Arundez iskrivi lice. "To je bila greška", reče on. "Mislio sam da ću razgovarati sa Solom i Sarai. Kada sam je video..." On odmahnu glavom. "Ko ste vi? Da li znate gde su sada Sol i Rejčel? Za tri dana biće joj rođendan."

Klimnuh glavom. "Njen prvi i poslednji rođendan." Obazreh se. Hodnik je bio tih izuzev dalekog mrmljanja smeha sa nižeg nivoa. "Ovde sam radi prikupljanja podataka, a poslala me je CEO", rekoh ja. "Imam informaciju da su Sol Vejntraub i njegova kćer otputovali do Vremenskih Grobnica."

Arundez je izgledao kao da sam ga tresnuo u solarni pleksus. "Ovde? Na Hiperionu?" Za trenutak je zurio u krovove. "Trebalo je da shvatim... iako je Sol uvek odbijao da se vrati ovamo... ali pošto Sarai više nema..." On me pogleda. "Jeste li u vezi s njim? Da li je ona... da li su oni dobro?"

Odmahnuh glavom. "Trenutno ne postoji nikakva veza sa njima putem radija ili datasfere", rekoh. "Znam da su bezbedno doputovali. Pitanje je - šta vi znate? Vaša ekipa? Podaci o onome što se dešava u Vremenskim Grobnicama mogu da budu veoma bitni za njihov opstanak."

Melio Arundez prođe rukom kroz kosu. "Da su nam samo dozvolili da odemo tamo! Ta prokleta, glupa, birokratska kratkovidost... Kažete da vas šalje Gledstonova. Možete li joj objasniti zbog čega nam je toliko važno da stignemo tamo?"

"Ja sam samo glasnik", rekoh. "Ali recite mi zbog čega je to tako važno, pa ću pokušati nekome da prenesem tu informaciju."

Arundezove krupne šake obavije se u vazduhu oko nevidljivog obličja. Njegova napetost i gnev bili su opipljivi. "Tri godine, podaci su stizali putem telemetrije u mlazevima koje je konzulat želeo da dozvoli jednom nedeljno, preko svog dragocenog fetlinijskog predajnika. Oni su pokazivali sporu, ali neumoljivu degradaciju antientropijskog omotača - vremenskih plima - u Grobnicama i oko njih. Bila je neredovna, nelogična, ali stalna. Naša ekipa ovlašćena je da doputuje ubrzo posle početka te degradacije. Stigli smo pre oko šest meseci, videli podatke koji su ukazivali na to da se Grobnice otvaraju... da dolaze u fazu sa sadašnjicom... ali četiri dana posle našeg dolaska, instrumenti su prestali da odašilju. Svi do jednog. Molili smo tog gada Lejna da nam dozvoli samo da odemo i da ih ponovo podesimo, da postavimo nove senzore ako nam već ne dozvoljava da lično istražujemo.

I ništa. Nikakva dozvola za prevoz. Nikakva komunikacija sa univerzitetom... čak i sa dolaskom brodova SILE koji su to olakšali. Pokušali smo sami da krenemo uzvodno, bez dozvole, ali neke Lejnovе kabadahije od Marinaca presrele su nas kod Prevodnice Karla i vratile nas u lisicama. Proveo sam četiri nedelje u zatvoru. Sada nam je dopušteno da lunjamo po Kitsu, ali zatvoriće nas na neodređeno vreme ako ponovo odemo iz grada." Arundez se nagnu napred. "Možete li da pomognete?"

"Ne znam", rekoh ja. "Želim da pomognem Vejntraubovima. Možda bi najbolje bilo ako biste mogli da odvedete ekipu na lice mesta. Da li znate kada će se Grobnice otvoriti?"

Fizičar vremena ljutito mahnu rukom. "Da su nam samo novi podaci!" On uzdahnu. "Ne, ne znamo. Možda su se već otvorile, a možda će do tada proteći još šest meseci."

"Kada kažete 'otvorile', mislite li na fizičko otvaranje?"

"Naravno da ne. Vremenske Grobnice su fizički otvorene za ispitivanje još otkad su otkrivene, pre četiri standardna veka. Mislim na otvaranje u smislu spadanja vremenskih zastora koji skrivaju njihove delove i dovođenja čitavog kompleksa u fazu sa lokalnim protekom vremena."

"Pod 'lokalnim' mislite na..."

"Mislim na vreme u ovoj vasioni, naravno."

"I sigurni ste da se Grobnice kreću unazad kroz vreme... iz naše budućnosti?" upitah ja.

"Unazad kroz vreme, da", reče Arundez. "Ali ne možemo da utvrdimo da li iz naše budućnosti. Nismo čak ni sigurni šta 'budućnost' znači u vremensko/fizičkom smislu. Mogao bi to da bude niz sinusnih talasa verovatnoća ili megavasiona grananja odluka, pa čak i..."

"Ali šta god da je", rekoh ja, "Vremenske Grobnice i Šrajka dolaze odatle?"

"Vremenske Grobnice sigurno", reče fizičar. "Za Šrajka ne znam. Lično nagađam da je to mit pothranjen istom glađu za sujevernim istinama koja podstiče i druge vere."

"Čak i posle onoga što se desilo sa Rejčel?" rekoh ja. "Još ne verujete u Šrajka?"

Melio Arenduz se namršti. "Rejčel je zaražena Merlinovom bolešću", reče on. "To je antientropijska bolest starenja, a ne ujed mitskog čudovišta."

"Ujed vremena nikada nije bio mitski", rekoh ja, iznenadivši samog sebe tako jevtinom i zbrzanom filozofijom. "Pitanje je - hoće li Šrajka, ili ona sila koja nastanjuje Vremenske Grobnice, vratiti Rejčel u 'lokalni' protok vremena?"

Arundez klimnu glavom i skrenu pogled ka krovovima. Sunce je zašlo za oblake i jutro je bilo bezbojno, a crvene pločice kao da su bile isprane. Ponovo je počela kiša.

"I pitanje je", rekoh ja, iznenadivši ponovo samoga sebe, "da li je vi još volite?"

Fizičar polako okrenu glavu i zagleda se u mene ljutito. Osetih kako u njemu narasta, dostiže vrhunac, a onda splašnja želja za uzvraćanjem - možda i fizičkim. On posegnu u džep sakoa i pokaza mi holo snimak privlačne žene prosede kose i dvoje dece u poznim tinejdžerskim godinama. "Moja žena i deca", reče Melio Arundez. "Čekaju na Renesansi Vektor." On uperi zdepasti prst u mene. "Kada bi Rejčel bila... danas izlečena, ja bih imao osamdeset dve standardne godine pre nego što ona ponovo dođe u godine kada

smo se prvi put sreli." On spusti prst i vrati holo u džep. "I, da", reče, "još je volim."

"Spremni?" Glas prekinu tišinu samo tren kasnije. Podigoh pogled i videh Hanta i Tea Lejna na vratima. "Padobrod uzleće za deset minuta", reče Hant.

Ustadoh i rukovah se sa Meliom Arundezom. "Pokušaću", rekoh.

Guverner-General Lejn naredio je da nas jedan od njegovih pratećih letaća vrati do svemirske luke, a sam se vratio u konzulat. Vojni letać nije bio ništa udobniji od njegove mašine iz konzulata, ali bio je brži. Već smo bili vezani i smešteni u svoja mrežna sedišta na palubi padobroda, kada Hant reče: "Šta je to bilo sa tim fizičarem?"

"Samo sam obnavljao stare veze sa jednim strancem", rekoh ja.

Hant se namršti. "Šta ste mu to obećali da ćete pokušati?"

Osetih kako padobrod grmi, trza se, a onda skače dok nas rešetka za katapultiranje lansira ka nebu. "Rekao sam mu da ću pokušati da mu omogućim da poseti bolesnu prijateljicu", rekoh.

Hant nastavi da se mršti, ali ja izvukoh blok za skiciranje da škrabam slike iz 'Cicerona' sve dok nismo petnaest minuta kasnije pristali uz Skok-brod.

Iskorak kroz dalekobacački portal u izvršni neksus Doma Vlade predstavljao je pravi šok. Novi korak odveo nas je u galeriju Senata, gde je Meina Gledston još govorila pred punom kućom. Imažeri i mikrofoni prenosili su njen govor SveStvari i stotinama milijardi građana u iščekivanju.

Bacih pogled na svoj hronometar. Bilo je 10.38 sati. Nije nas bilo samo devedeset minuta.

12.

Zgrada u kojoj je bio smešten Senat Hegemonije Čoveka više se ugledala na zgradu Senata Sjedinjenih Država od pre osam vekova nego na imperijalnije građevine Severnoameričke Republike ili Prvog Svetskog Veća. Glavna skupštinska prostorija bila je velika, okružena galerijama i dovoljno prostrana za više od tri stotine senatora sa svetova Mreže i više od sedamdeset predstavnika kolonija pod Protektoratom, bez prava glasa. Tepisi su imali bogatu crvenu boju vina i pružali su se u zracima od središnjeg podijuma gde su sedeli Predsedavajući, Govornik SveStvari i, danas, Vrhovni Izvršni Službenik Hegemonije. Stolovi senatora bili su sačinjeni od mjuirovine, dara Templara sa Božjeg Gaja, za koje su takvi proizvodi bili sveti; sjaj i miris uglačanog drveta ispunjavali su prostoriju čak i kada je bila prepuna kao danas.

Li Hant i ja ušli smo baš kada je Gledstonova dovršavala govor. Uključio sam komlog, zatraživši brzo listanje. Kao i većina njenih govora, i ovaj je bio kratak, srazmerno jednostavan, bez snishodljivosti ili bombastike, a opet začinjen izvesnom melodičnošću originalnih fraza i mašte koja je imala veliku moć. Gledstonova je opisala incidente i sukobe koji su doveli do trenutnog stanja zaraćenosti sa Proteranima, proklamovala starostavnu želju za mirom koja je još bila najviša svrha politike Hegeomonije i pozvala na jedinstvo unutar Mreže i Protektorata sve dok ova trenutna kriza ne prođe. Saslušao sam njen zaključak.

"...i tako je došlo do toga, sugrađani, da smo posle više od jednog veka mira ponovo uključeni u borbu da održimo ona prava kojima je naše društvo bilo odano još pre smrti Majke Zemlje. Posle više od veka mira, sada moramo podići - koliko god nerado, koliko god sa gnušanjem - štit i mač, koji su oduvek čuvali naše pravo stečeno rođenjem i jemčili našu zajedničku dobrobit, kako bi mir ponovo prevagnuo.

Ne smemo... i nećemo... biti zavedeni jekom truba ili naletom osećanja sličnog radosti koje poziv na oružje neumitno izaziva. Oni koji prenebregavaju nauke iz istorije o krajnjoj ludosti rata bivaju

prisiljeni ne samo da ih ponovo prožive... nego možda i da zbog njih izginu. Pred svima nama možda leže velike žrtve. Neke od nas čeka veliki jad. Ali do kakvog god uspeha ili neuspeha neumitno bude došlo, kažem vam sada da moramo imati na umu ove dve stvari iznad svega: prvo, da se borimo za mir i da znamo da rat nikada ne sme biti stanje već, radije, privremeno pustošenje koje trpimo kao dete koje boluje od groznice, znajući da zdravlje sledi posle duge noći bola i da je to zdravlje mir. Drugo, da se nikada nećemo predati... nikada se nećemo predati, pokleknuti ili povinovati nižim glasovima ili ugodnijim porivima... nikada nećemo posustati sve dok pobeda ne bude naša, dok agresija ne bude okončana i dok mir ne pobedi. Zahvaljujem."

Li Hant se nagnuo napred da napeto posmatra kako većina senatora ustaje uz ovacije Gledstonovoj, koje su se odbijale natrag od visoke tavanice kao rika i naletele u talasima na nas u galeriji. Većina senatora. Video sam da Hant prebrojava one koji su ostali da sede, neki prekrštenih ruku, mnogi vidljivo namršteni. Rat nije još trajao ni dva dana, a već se gradila opozicija... najpre iz kolonijalnih svetova zaplašeni zbog sopstvene bezbednosti dok je SILA zaokupirana Hiperionom, a onda kod protivnika Gledstonove - kojih je bilo mnogo, jer niko ne ostaje na vlasti tako dugo kao ona, a da ne stvori neprijatelje, i konačno kod članova njene sopstvene koalicije koji su na rat gledali kao na uludo poništavanje prosperiteta kome nije bilo predsedana.

Gledao sam je kako napušta podijum, rukuje se sa starim Predsedavajućim i mladim Govornikom, a onda izlazi središnjim prolazom - dodirujući mnoge i razgovarajući s njima, osmehujući se poznatim osmehom. Imažeri SveStvari pratili su je i mogao sam da osetim pritisak nadimanja debatne mreže dok su milijarde izražavale svoje mišljenje na interaktivnim nivoima megasfere.

"Moram odmah da se sastanem sa njom", reče Hant. "Jeste li svesni da ste večeras pozvani na državnu večeru u Krošnjama?"

"Da."

Hant jedva primetno zavrte glavom, kao da nije bio u stanju da shvati zašto CEO želi moje prisustvo. "Trajaće do kasno, a posle toga uslediće sastanak sa SILOM:komanda. Ona želi da

prisustvujete i jednom i drugom."

"Biću na raspolaganju", rekoah ja.

Hant zastade na vratima. "Imate li nešto da obavite u Domu Vlade pre večere?"

Osmehnuh mu se. "Radiću na svojim skicama za portret", rekoah. "Onda ću se verovatno prošetati kroz Park jelenova. Posle toga... ne znam... možda ću odremati."

Hant ponovo zavрте glavom i žurno ode.

13.

Prvi hitac promašuje Fedmana Kasada za manje od metar i cepa stenu kraj koje prolazi, a on je u pokretu pre nego što udar stigne do njega; kotrlja se u potrazi za zaklonom, kamuflažni polimer u potpunosti mu je aktiviran, oklop napet, jurišna puška spremna, vizir u punom modu za odabir mete. Kasad leži tamo jedan dugi trenutak, oseća kako mu srce lupa i pretražuje brda, dolinu i Grobnice u potrazi za najmanjom naznakom toplote ili pokreta. Ništa. Počinje da se ceri iza crnog ogledala vizira.

Ko god ga je gađao, nameravao je da ga promaši, u to je siguran. Koristio je standardni pulsirajući zrak, potpaljen osamnaest milimetarskim punjenjem, i ako se strelac nije nalazio na većoj udaljenosti od deset kilometara... nije imao nikakvih izgleda da promaši.

Kasad ustaje i juri ka skloništu, a drugi hitac pogađa ga u grudi i baca natrag.

Ovaj put on stenje i kotrlja se u stranu, baulja ka ulazu Grobnice od žada sa svim aktivnim sensorima. Drugi hitac bio je tane iz puške. Ko god da se igra sa njim, koristi višenamensko jurišno oružje SILE slično njegovom. Nagađa da napadač zna da je on u telesnom oklopu, da zna da metak ne bi imao učinka ni sa koje udaljenosti. Ali višenamensko oružje ima i druge stvari i ako na sledećem nivou igre bude upotrebljen laser za ubijanje, Kasad je mrtav. On se baca ka ulazu u grobnicu.

I dalje na sensorima nema nikakve toplote ili kretanja, sa izuzetkom crvenožutih slika stopa njegovih kolega hodočasnika, koje se brzo hlade, tamo gde su pre nekoliko minuta ušli u Sfingu.

Kasad koristi svoje taktičke implante da prebaci displej i brzo pretražuje VHF i optičke komunikacione kanale. Ništa. On uveličava dolinu za stotinu puta, uračunava vetar i pesak i aktivira pokazivač pokretnih meta. Ne kreće se ništa krupnije od insekta. Šalje radarske, sonarne i lorfo pulseve, izazivajući snajpera da njih gađa. Ništa. Priziva taktički displej prva dva pucnja; naglo se pojavljuju plavi balistički tragovi.

Prvi hitac došao je iz Grada Pesnika, sa manje od četiri klika jugozapadno. Drugi hitac, ni deset sekundi kasnije, došao je sa Kristalnog Monolita, gotovo puni klik severoistočno niz dolinu. Logika nalaže da postoje dva snajpera. Kasad je siguran da postoji samo jedan. On podešava skalnu displeja. Drugi pucanj došao je sa mesta visoko na Monolitu, najmanje trideset metara uz njegovu strmu površinu.

Kasad se kotrlja napolje, pojačava uvećanje i zuri kroz noć i poslednje ostatke peščane i snežne oluje ka ogromnoj građevini. Ništa. Nikakvi prozori, nikakvi prorezi, nikakvi otvori.

Samo milijarde koloidalnih čestica preostalih u vazduhu posle oluje omogućavaju da laser bude vidljiv u deliću sekunde. Kasad vidi zeleni zrak tek pošto ga ovaj udara u grudi. Kotrlja se natrag u ulaz Grobnice od žada, pitajući se da li će zeleni zidovi pomoći skretanju zelenog svetlosnog koplja, dok superprovodnici u njegovom borbenom oklopu zrače toplotom na sve strane, a taktički vizir mu saopštava ono što već zna: hitac je došao visoko sa Kristalnog Monolita.

Kasad oseća žiganje u grudima i spušta pogled na vreme da vidi kako sa kruga neranjivog oklopa prečnika pet centimetara na pod kaplju istopljena vlakna. Spasao ga je samo poslednji sloj. Ovako, po telu mu lije znoj unutar odela i on može da vidi kako zidovi grobnice bukvalno sijaju od toplote koju je njegovo odelo odbacilo. Biomonitori buče tražeći da na njih obrati pažnju, ali ne javljaju ništa ozbiljno, senzori njegovog odela izveštavaju o nešto oštećenja u kolima, ali ne opisuju ništa nezamenljivo, a oružje mu je još puno, nabijeno i operativno.

Kasad razmišlja o tome. Sve Grobnice su neprocenjiva arheološka blaga, čuvana vekovima kao dar za buduća pokolenja, iako se zaista kreću natrag kroz vreme. Bio bi međuplanetni zločin kada bi pukovnik Fedman Kasad sopstveni život stavio iznad očuvanja tako neprocenjivih artefakata.

"O, jebeš ga", šapuće Kasad i kotrlja se u položaj za gađanje.

Zaliva laserskom vatrom lice Monolita sve dok se kristal ne pretvori u šljaku i dok ne pocuri. Ispumpava visokoeksplozivne pulsirajuće naboje u tu stvar na razmacima od po deset metara,

počevši od gornjih nivoa. Hiljade krhotina materijala sličnog ogledalu lete u noć, premeću se usporeno ka dnu doline, ostavljaju procepe u licu građevine ružne poput zuba koji nedostaju. Kasad prebacuje ponovo na široki zrak koherentne svetlosti i zasipa unutrašnjost kroz procepe, isceren iza vizira, kada nešto bukne u plamen na nekoliko spratova. Kasad ispaljuje 'zvee' - zrake visokoenergetskih elektrona - koji čupaju Monolit i riju savršeno cilindrične tunele širine četrnaest centimetara pola kilometra kroz zid doline. Ispaljuje kanister-granate, koje eksplodiraju u desetinama hiljada igličastih projektila posle prolaska kroz kristalno lice Monolita. Nasumce kosi pulsirajućim laserom, tako da zaslepi sve što gleda ka njemu sa građevine. Ispaljuje strelice koje traže telesnu toplotu u svaki otvor koji mu nudi razorena građevina.

Kasad se kotrlja natrag u ulaz Grobnice od žada i podiže vizir. Plamenovi sa zapaljene kule odražavaju se u hiljadama kristalnih krhotina razbacanih gore-dole po dolini. Dim se naglo uzdiže u noć, bez vetra. Dine boje cinobera svetlucaju od plamenova. Vazduh je najednom ispunjen zvukom zvončića na vetru dok se još komada kristala lomi i pada, a neki vise na dugačkim nitima istopljenog stakla.

Kasad izbacuje istrošeni energetski uložak i magacine s municijom, menja ih onima sa opasača, pa se kotrlja na leđa, udišući svežiji vazduh koji dopire kroz otvoreni ulaz. Nema nikakvih iluzija da je ubio snajpera.

"Moneta", šapuće Fedman Kasad. Zatvara oči sekund pre nego što nastavi.

Moneta je Kasadu prvi put došla kod Aginkorta, jednog poznog oktobarskog jutra 1415. nove ere. Polja su bila puna mrtvih Francuza i Engleza, šuma ispunjena pretnjom usamljenog neprijatelja, ali taj neprijatelj izišao bi kao pobednik da nije bilo pomoći koju je Kasadu pružila visoka žena kratke kose, sa očima koje nikada neće zaboraviti. Posle zajedničke pobede, dok su još bili obliveni krvlju poraženog viteza, Kasad i žena vodili su ljubav u šumi.

Mreža Istorije Taktike Škole Komande Olimp bila je iskustvo stimulacije i simulacije, bliže stvarnosti od svega što će civili ikada

iskusiti, ali fantomska ljubavnica po imenu Moneta nije bila artefakt stimsima. Tokom godina, dok je Kasad bio kadet u Školi Komande SILE Olimp i kasnije, u postkatarzičnim snovima drogiranim od iscrpljenosti, koji su neumitno pratili stvarnu borbu, ona mu je dolazila.

Fedman Kasad i sen po imenu Moneta vodili su ljubav na tihim rubovima bojnih polja od Antietama do Kom-Rijada. Neznana za sve ostale, nevidljiva za druge stimsim kadete, Moneta mu je dolazila u tropskim noćima na straži i u ledenim danima pod opsadom u ruskim stepama. Šaputali su u Kasadovim snovima jedno drugome svoju strast posle noći prave pobede na ostrvskim bojištima Maui-Kovenanta i za vreme agonije fizičke rekonstrukcije posle njegove gotovo potpune smrti u Južnoj Bresiji. I uvek je Moneta bila njegova jedina ljubav - preovlađujuća strast pomešana sa zadahom krvi i baruta, ukusom napalma, mekih usana i jonizovanog mesa.

A onda je došao Hiperion.

Bolnički brod pukovnika Fedmana Kasada napali su bakljobrodovi Proteranih dok se vraćao iz Bresijinog sistema. Preživio je samo Kasad, tako što je ukrao šatl Proteranih i prisilno se spustio na Hiperion. Na kontinent Ekvus. U visoke pustinja i jalove pustare izolovanih zemalja iza Masiva Uzde. U dolinu Vremenskih Grobnica. U carstvo Šrajka.

A Moneta ga je čekala. Vodili su ljubav... a kada su se Proterani u punoj sili spustili da ga zarobe, Kasad, Moneta i polunaslućeno prisustvo Šrajka razorili su brodove Proteranih, uništili njihove grupe koje su sletele i poklali im vojnike. Zakratko, pukovnik Fedman Kasad iz sirotinjskih četvrti Tarzisa, dete, unuk i praunuk izbeglica, građanin Marsa u svakom smislu te reči, dokučio je čistu ekstazu korišćenja vremena kao oružja, nevidljivog kretanja među neprijateljima, poput boga uništenja, na način o kome smrtni ratnici nisu ni sanjali.

Ali tada, još dok su vodili ljubav posle klanice bitke, Moneta se izmenila. Postala je čudovište. Ili ju je zamenio Šrajk. Kasad nije mogao da se seti pojedinosti; ne bi ni hteo da ih se seti, da nije morao kako bi preživio.

Ali znao je da se vratio da bi pronašao Šrajka i ubio ga. Da bi

pronašao Monetu i ubio je. Ubio je? To nije znao. Pukovnik Fedman Kasad znao je samo da su ga sve velike strasti jednog strasnog života dovele do ovog mesta i ovog trena - i ako ga ovde čeka smrt, onda neka tako i bude. A ako ga čekaju ljubav, slava i pobeda od koje će se i Valhala uzdrmati, onda neka tako i bude.

Kasad udarcem spušta vizir, ustaje i juriša iz Grobnice od žada, s vriskom. Njegovo oružje lansira dimne granate i blokatore radara ka Monolitu, ali oni nude slabi zaklon za razdaljinu koju mora da prevali. Neko je još živ i još puca sa kule; meci i pulsirajući naboji eksplodiraju mu na putu dok se on izmiče i baca se od dine do dine, od jedne gomile krša do druge.

Sitni projektili udaraju mu po kacigi i nogama. Vizir mu puca, a upozoravajući indikatori žmirkaju. Kasad treptajem uklanja taktički displej i ostavlja samo pomoćni noćni vid. Čvrsta tanad velike brzine udaraju ga u rame i koleno. Kasad pada, prisiljen je da padne. Oklop se kruti, opušta i on ponovo ustaje i trči, dok oseća kako se duboke modrice već obrazuju. Njegov kameleonski polimer očajnički pokušava da pruži odraz u ogledalu ničije zemlje preko koje prelazi: noć, plamen, pesak, istopljeni kristal i zapaljeni kamen.

Pedeset metara od Monolita, i trake svetlosti zabadaju se levo i desno od njega, pretvaraju jednim dodiranjem pesak u staklo, dosežu ga brzinom kojoj niko i ništa ne može da izmakne. Laseri za ubijanje prestaju da se poigravaju sa njim i zabadaju se na pravo mesto, kao koplja, u kacigu, srce i prepone, praćeni toplotom zvezda. Njegov oklop postaje kao ogledalo, menja frekvencije u mikrosekundama kako bi se uskladio sa promenljivim bojama napada. Okružuje ga nimbus superzagrejanog vazduha. Mikrokola krešte od preopterećenja i više od toga dok otpuštaju toplotu i muče se da načine mikrometarski tanko polje sile kako bi od nje spasla meso i kosti.

Kasad se bori da pređe poslednjih dvadeset metara, koristi energetska pomoć za preskakanje barijera stopljenog kristala. Eksplozije eruptiraju sa svih strana, bacaju ga na tle, a onda ponovo podižu. Odelo je potpuno kruto; on je lutka koju jedna drugoj dobacuju plamene šake.

Bombardovanje prestaje. Kasad se pridiže na kolena, a onda ustaje. Gleda uz lice Kristalnog Monolita i vidi plamenove, raspukline i malo šta drugo. Vizir mu je polomljen i mrtav. Kasad ga diže, udiše dim i jonizovani vazduh i ulazi u grobnicu.

Njegovi implanti saopštavaju mu da ga ostali hodočasnici dozivaju preko svih komunikacionih kanala. Isključuje ih. Kasad skida kacigu i ulazi u tamu.

To je jedna jedina prostorija, velika, četvrtasta i mračna. U središtu se otvorio šaht i on diže pogled stotinu metara uz razoreni svetlarnik. Na desetom nivou, šezdeset metara iznad njega, ocrтана plamenovima, čeka jedna prilika.

Kasad kači oružje o rame, stavlja kacigu pod pazuhu, pronalazi veliko zavojito stepenište u središtu šahta i počinje da se penje.

14.

"Jeste li odremali?" upita me Hant dok smo istupali u prijemni dalekobacački deo Krošnji.

"Da."

"Prijatno ste sanjali, nadam se?" reče Hant, ne potrudivši se da prikrije ni sarkazam ni svoje mišljenje o onima koji spavaju dok je u državi sve postavljeno naglavce.

"Ne baš", rekoh ja i pogledah okolo dok smo se peli širokim stepeništem ka nivoima za obedovanje.

U Mreži, gde svaki grad u svakoj provinciji svake zemlje na svakom kontinentu kao da se razmeće restoranom sa četiri zvezdice, gde pravih gurmana ima na desetine miliona i gde se nepca upoznaju sa egzotičnim ukusima sa dve stotine svetova, čak i u Mreži tako oguglaloj na kulinarske trijumfe i restoranske uspehe, Krošnje su bile jedinstvene.

Smeštene na desetak najviših stabala na svetu šumskih divova, Krošnje su zauzimale nekoliko jutara gornjih grana na pola milje iznad tla. Stepenište kojim smo se Hant i ja popeli, ovde široko četiri metra, gubilo se u neizmernom mnoštvu grana širokih poput avenija, lišća veličine jedara, i kraj glavnog debla - osvetljenog reflektorima i jedva naslućenog kroz procepe u rastinju - uspravnijeg i masivnijeg od većine planinskih litica. Krošnje su imale dvadesetak platformi za obedovanje u gornjim brajdama i one su se uzdizale u skladu sa činom, povlasticama, bogatstvom i vlašću. Naročito vlašću. U društvu gde su milijarder bili gotovo uobičajena stvar, gde je ručak na Krošnjama mogao da košta hiljadu maraka i da bude dostupan milionima, konačni sud o mestu i povlastici donosila je vlast - valuta koja nikada nije izišla iz mode.

Večernje okupljanje trebalo je da se održi na najvišoj palubi, širokoj, zakrivljenoj platformi od vrše (pošto se na mjuirovinu nije smelo stupati), sa pogledom na sve mračnije nebo boje limuna, na beskraj nižih krošnji koje su se protezale ka dalekom obzorju, i na blaga narandžasta svetla templarskih drvokuća i hramova koja su sjala kroz udaljeno zelenilo, umbru i ćilibarske zidove blago

zanjihanog rastinja. Na večeri je bilo šezdesetak ljudi; prepoznao sam senatora Kolčeva, čija je seda kosa sijala pod japanskim fenjerima, kao i Savetnika Albeda, generala Morpurga, admirala Singa, Predsedavajućeg Denzela-Hajat-Amina, Govornika SveStvari Gibonsa, još desetak senatora sa tako moćnih svetova kao što su Sol Drakoni Septem, Deneb Drei, Nordholm, Fudži, obe Renesanse, Metaksas, Maui-Kovenant, Hebron, Nova Zemlja i Iksion, kao i grupu političara nižeg ranga. Tu je bio i Spenser Reynolds, umetnik akcije, gizdav u somotskoj formalnoj tunici boje kestena, ali druge umetnike nisam primetio. Video sam Tajrenu Vingrin-Fajf s druge strane prepune palube; urednica koja je postala filantrop još se isticala u gomili svojom haljinom sačinjenom od hiljada kožnih latica tankih poput svile i plavocrnom kosom koja se uzdizala visoko u izvajanom talasu, ali haljina je bila original Tedekaj, šminka je bila dramatična, ali ne i interaktivna, a pojava joj je bila daleko umerenija nego što bi bila pre samo pet ili šest decenija. Krenuh ka njoj kroz gužvu dok su gosti mileli okolo po preposlednjoj palubi, u pohodu na brojne barove i iščekivanju poziva na obed.

"Džozefe, dragi", povika Vingrin-Fajfova, dok sam prelazio poslednjih nekoliko jardi, "kako si, za ime sveta, i ti bio pozvan na ovako groznu funkciju?"

Osmehnuh se i ponudih joj čašu šampanjca. Carica-majka književne mode poznala me je samo zahvaljujući svojoj poseti umetničkom festivalu na Esperanci u trajanju od nedelju dana, prethodne godine, i mom prijateljstvu sa takvim imenima Mrežne klase kao što su Salmud Brevi III, Milon De Avr i Ritmet Korber. Tajrena je bila dinosaurus koji je odbijao da izumre - njeni ručni zglobovi, dlanovi i vrat sijali bi plavom bojom od ponovljenih Polsena da nije bilo šminke, a provodila je decenije na međuzvezdanim krstarenjima kratkog skoka ili u neverovatno skupom kriogenskom snu u banjama suviše ekskluzivnim da imaju nazive; a najvažnije je bilo to da je Tajrena Vingrin-Fajf držala društvenu scenu u gvozdenom stisku više od tri veka i nije pokazivala nikakve znakove da će zahvat popustiti. Sa svakim dvadesetogodišnjim snom, njeno bogatstvo je raslo, a legenda se širila.

"Da li još živiš na toj groznoj planetici koju sam posetila lane?"

upita ona.

"Na Esperanci", rekoh ja, znajući da ona tačno zna gde koji važan umetnik živi na tom nevažnom svetu. "Ne, izgleda da sam se trenutno preselio na TC2."

M. Vingrin-Fajf iskrivi lice. Bio sam neodređeno svestan toga da nas pomno posmatra grupa od osam ili deset muvala koja se pitaju ko je taj drski mladić koji je ušao u njenu unutrašnju orbitu. "Baš strašno za tebe", reče Tajrena, "što moraš da boraviš na svetu poslovnih ljudi i državnih birokrata. Nadam se da će ti uskoro dopustiti da pobegneš!"

Podigoh čašu da joj nazdravim. "Hteo sam da te pitam", rekoh, "zar nisi ti bila urednica Martinu Silenusu?"

Carica-majka spusti čašu i zagleda se hladno u mene. Na sekund zamislih Meinu Gledston i ovu ženu u borbi volja; stresoh se i sačekah odgovor. "Dragi moj dečače", reče ona, "to je tako drevna istorija. Zašto bi gnjavio svoju lepu, mladu glavicu takvim praistorijskim tričavostima?"

"Zanima me Silenus", rekoh ja. "Njegova poezija. Samo me je interesovalo da li si još u kontaktu sa njim."

"Džozefe, Džozefe, Džozefe", zatrubi M. Vingrin-Fajf, "niko već decenijama nije ništa čuo o jadnom Martinu. Pa taj jadnik sada bi bio tako mator!"

Nisam rekao Tajreni da je, dok je ona Silenusu bila urednica, pesnik bio mnogo mlađi od nje.

"Čudo da ga pominješ", nastavi ona. "Moja stara firma, Translinija, rekla je nedavno da razmišlja o objavljivanju nekih Martinovih dela. Ne znam da li su stupili u vezu sa njegovim zastupnicima."

"Njegove knjige o Umirućoj Zemlji?" rekoh ja, pomislivši na tomome ispunjene nostalgijom za Starom Zemljom, koji su se davno tako dobro prodavali.

"Ne, zamisli. Mislim da su nameravali da štampaju njegov Spev", reče Tajrena. Ona se nasmeja i pruži štapić kanabisa u dugačkoj muštikli od abonosa. Jedan iz njene svite požuri da joj ga pripali. "Tako čudnovat izbor", reče ona, "ako se ima u vidu da niko nije čitao Spev dok je jadni Martin bio živ. Pa, uvek velim da ništa ne pomaže

toliko karijeri umetnika kao malo smrti i opskurnosti." Ona se nasmeja - oštrim, kratkim zvucima nalik na metal koji odvaljuje kamen. Pet-šest ljudi u njenom krugu nasmeja se sa njom.

"Bolje da proveriš da li je Silenus zaista mrtav", rekoh ja. "Spev bi se mnogo bolje čitao kao dovršeno delo."

Tajrena Vingrin-Fajf me pogleda čudno, oglasiše se zvončići za večeru kroz lišće u pokretu, Spenser Dejvis ponudi ruku velikoj gospi dok su ljudi počinjali da se penju polednjim stepeništem ka zvezdama, a ja dovrših piće, ostavih praznu čašu na ogradi i popeh se da se pridružim krdu.

CEO i njena svita stigli su nedugo pošto smo mi seli i Gledstonova je održala kratak govor, verovatno dvadeseti tog dana, ne uzimajući u obzir jutarnji govor Senatu i Mreži. Prvobitni razlog za ovu večeru bilo je priznanje napora za prikupljanje sredstava koji je uložio Fond za pomoć sa Armagasta, ali govor Gledstonove ubrzo se okrenuo ratu i neophodnosti da se on žustro i delotvorno vodi dok vođe iz svih delova Mreže izražavaju puno jedinstvo.

Zurio sam preko ograde dok je govorila. Nebo boje limuna rastvorilo se u prigušeni šafran, a onda brzo izbledelo u tropski suton tako bogat da se činilo kao da je debela, plava zavesa navučena preko neba. Božji Gaj imao je šest malih meseca, od kojih se sa ove geografske širine moglo videti pet, a četiri su se utrkivala nebom dok sam ja posmatrao kako se pojavljuju zvezde. Vazduh je ovde bio bogat kiseonikom, gotovo opojan, i nosio je težak miris vlažnog rastinja koje me je podsećalo na jutarnju posetu Hiperionu. Ali nikakvi EMV-i, letači ili leteće mašine nisu bili dopušteni na Božjem Gaju - petrohemijske emisije ili talasi fuzionih ćelija nikada nisu zagadili ova nebesa - a zbog odsustva gradova, autostrada i električkog osvetljenja zvezde su izgledale dovoljno jarke da se takmiče sa japanskim fenjerima i svetlećim kuglama koje su visile sa grana i podupirača.

Lahor je ponovo dunuo posle sutona i sada se čitavo drvo malo njihalo, široka platforma pomerala se blago poput broda na mirnom moru, a direci i podupirači od vrše i mjuira tiho su škripali od blagog ljuljanja. Video sam kako sijaju svetla kroz daleke krošnje i znao sam

da su mnoga od njih poticala iz 'soba' - nekoliko od hiljada onih koje su Templari izdavali - koje je čovek mogao da doda svom višesvetskom stanu povezanom dalekobacačima, pod uslovom da ima milion maraka, što je bila početna cena za takvu ekstravaganciju.

Templari se nisu upuštali u svakodnevno upravljanje Krošnjama ili agencijama za izdavanje, već su samo postavljali stroge, nepovredive ekološke uslove za svaki takav poduhvat, ali imali su udeo u stotinama miliona maraka koje su takva preduzeća zarađivala. Pomislio sam na njihovu međuzvezdanu krstaricu, Igdrasil, kilometar dugačko Drvo iz najsvetije šume planete, terano generatorima singularnosti Hokingovog pogona i zaštićeno najstrožijim mogućim zaštitnim poljima i poljima sila Erga koja su se mogla nositi. Zbog nečeg neobjašnjivog, Templari su pristali da pošalju Igdrasil na zadatak evakuacije koji je bio puka maska za invaziju udarnu jedinicu SILE.

I kao što obično biva kada se neprocenjivi predmeti nađu u blizini opasnosti, Igdrasil je uništen dok se nalazio na orbiti oko Hiperiona i nije se još znalo da li su to učinili Proterani ili neka druga sila. Kako su Templari reagovali? Koji bi zamislivi razlog mogao da ih natjera da rizikuju jedan od četiri postojeća Drvobroda? I zašto je kapetan njihovog Drvobroda - Het Mastin - bio odabran kao jedan od sedam hodočasnika Šrajka, a onda nestao pre nego što su vetrokola stigla do Masiva Uzde na obalama Mora Trave?

Bilo je tu isuviše prokletih pitanja, a rat je trajao tek nekoliko dana.

Meina Gledston završila je sa svojim primedbama i podstakla nas sve da uživamo u finoj večeri. Učtivo sam joj zapljeskao i mahnuo stjuardu da mi napuni čašu. Prvo jelo bila je klasična salata a la period carstva, i ja sam poletno prionuo na nju. Shvatio sam da tog dana od doručka nisam ništa okusio. Poštedevši mladice potočarke, setio sam se da je Guverner-General Teo Lejn jeo jaja sa slaninom i sledom, dok je kiša blago padala sa Hiperionovog neba boje lapis-lazulija. Da li je to bio san?

"Šta mislite o ratu, M. Severn?" upita Reynolds, umetnik akcije. On je sedeo nekoliko mesta dalje i na suprotnoj strani širokog stola,

ali glas mu se vrlo dobro čuo. Video sam da Tajrena diže obrvu ka meni tamo gde je sedela, tri mesta desno od mene.

"Šta može čovek da misli o ratu?" rekoh ja, okusivši ponovo vino. Bilo je sasvim dobro, iako ništa u Mreži nije moglo da se uporedi sa mojim sećanjima na francuski bordo. "Rat ne traži procenu", rekoh, "samo preživljavanje."

"Naprotiv", reče Rejnolds, "poput tolikog mnoštva drugih stvari koje je čovečanstvo ponovo definisalo posle Hedžire, ratovanje je na pragu toga da postane umetnički oblik."

"Umetnički oblik", uzdahnu žena kratko podšišane, kestenjaste kose. Datasfera mi reče da je to M. Sudet Kjer, žena senatora Fjodora Kolčeva, i sama nezavisna, moćna politička sila. M. Kjer je nosila haljinu od plavog i zlatnog lamea, kao i izraz ushićenog zanimanja na licu. "Rat kao umetnički oblik, M. Rejnolds! Kako opčinjavajuća zamisao!"

Spenser Rejnolds bio je nešto niži od prosečne visine u Mreži, ali daleko zgodniji od proseka. Kosa mu je bila kovrdžava, ali kratko podšišana, koža kao da mu je poprimila bronzanu boju zahvaljujući blagonaklonom suncu, pomalo pozlačena tananom bojom za telo, odeća i ARNarije bili su mu skupoceno gizdavi, ali ne i outrQ, a ponašanje mu je izražavalo opuštenu sigurnost o kojoj svi muškarci sanjaju, ali je samo nekolicina postiže. Njegova mudrost bila je očita, njegova pažnja usmerena ka drugima iskrena, a duhovitost poslovična.

Smesta sam ustanovio da mi se taj kučkin sin ne sviđa.

"Sve je umetnički oblik, M. Kjer, M. Severn." Rejnolds se osmehnu. "Ili mora to da postane. Prešli smo tačku u kojoj ratovanje može da bude samo vulgarno nametanje politike drugim sredstvima."

"Diplomatije", reče general Morpurgo, s Rejnoldsove leve strane.

"Izvinite, generale?"

"Diplomatije", reče on. "I ne 'nametanje', već 'produžetak.'"

Spenser Rejnolds se nakloni i načini kratki, kružni pokret rukom. Sudet Kjer i Tajrena nasmejaše se tiho. Slika savetnika Albeda nagnu se napred s moje leve strane i reče: "Fon Klauzevic, ako se ne varam."

Bacih pogled na savetnika. Prenosiva projektorska jedinica, ne mnogo veća od sjajnih leptirova koji su leteli tamo-amo kroz granje, lebdela je dva metra iznad i iza njega. Opsena nije bila tako savršena kao u Domu Vlade, ali bila je daleko bolja od bilo kog privatnog holoa koji sam ikada video.

General Morpurgo klimnu glavom ka predstavniku Srži.

"Šta god", reče Kjerova. "Zamisao o ratovanju kao o umetničkom obliku ono je što je blistavo."

Dovrših salatu i ljudski kelner ugrabi mi činiju, zamenivši je tamnosivom supom koju nisam prepoznao. Bila je zadimljena, sa malčice mirisa cimeta i mora, i izvrsna.

"Ratovanje je savršeni medij za jednog umetnika", započe Reynolds, sa podignutim priborom za salatu kao palicom. "I to ne samo za one... zanatlije koji su izučavali takozvanu nauku o ratu." On se osmehnu Morpurgu i drugom oficiru SILE s generalove desne strane, isključivši ih obojicu iz razmatranja. "Samo neko voljan da pogleda iza birokratskih granica taktike i strategije i zastarele volje za 'pobedom' zaista može da pristupi dodirnom jednog umetnika mediju tako teškom kao što je ratovanje u moderno doba."

"Zastarele volje za pobedom?" reče oficir SILE. Satisfakcija mi došapnu da je to komandant Vilijam Ahunta Li, pomorski heroj iz sukoba na Maui-Kovenantu. Izgledao je mlad - možda u srednjim pedesetim - a njegov čin stavljao je do znanja da mladost duguje pre međuzvezdanim putovanjima nego Poljsenu.

"Naravno zastarele", nasmeja se Reynolds. "Zar mislite da vajar želi da porazi glinu? Da li slikar napada platno? Kad smo već kod toga, da li orao ili Tomasov soko kidišu na nebo?"

"Orlovi su izumrli", progundā Morpurgo. "Možda je trebalo da kidišu na nebo. Ono ih je izdalo."

Reynolds se ponovo okrenu meni. Kelneri ukloniše njegovu zanemarenu salatu i donesoše supu koju sam ja dovršavao. "M. Severn, vi ste umetnik... ako ništa drugo, ilustrator", reče on. "Pomozite mi da objasnim ovim ljudima ono na šta mislim."

"Ne znam na šta to mislite." Dok sam čekao na sledeće jelo, kucnuo sam po vinskoj čaši. Bila je smesta napunjena. Sa čela stola, trideset stopa dalje, čuo sam kako se Gledstonova, Hant i nekoliko

predsednika fonda smeju.

Spenser Reynolds nije izgledao iznenađen zbog mog neznanja. "Da bi naša rasa postigla pravi satori, da bismo prešli na taj sledeći nivo svesti i evolucije koju proklamuju mnoge naše filozofije, sva ispoljavanja ljudskih poduhvata moraju postati svesna stremljenja ka umetnosti."

General Morpurgo otpi dugi gutljaj i progundā: "Uključujući i takve telesne funkcije kao što su ishrana, reprodukcija i uklanjanje otpadaka, pretpostavljam."

"Naročito takve funkcije!" uzviknu Reynolds. On raširi ruke, ponudivši čitav dugački sto i mnoštvo zadovoljstava na njemu. "Ovo što vidite ovde jeste životinjska potreba za pretvaranjem mrtvih organskih sastojaka u energiju, bazični čin proždiranja drugog života, ali Krošnje su to pretvorile u umetnost! Reprodukcija je odavno zamenila svoje grubo životinjsko poreklo suštinom plesa za civilizovana ljudska bića. Uklanjanje mora postati čista poezija!"

"Setiću se toga kad sledeći put odem da se iskenjam", reče Morpurgo.

Tajrena Vingrin-Fajf nasmeja se i okrenu ka čoveku u crvenom i crnom, koji joj je sedeo s desne strane. "Monsinjur, vaša crkva... katolička, ranohrišćanska, zar ne?... zar vi nemate neko izvrsno staro učenje o postizanju uzvišenijeg evolutivnog statusa čovečanstva?"

Svi se okrenusmo da pogledamo malog, tihog čoveka u crnoj odori i sa čudnom kopicom. Monsinjur Eduar, predstavnik gotovo zaboravljene ranohrišćanske sekte sada ograničene na svet Pacem i nekoliko kolonijalnih planeta, bio je na listi gostiju zbog angažmana u projektu pomoći Armagastu, i do sada je tiho jeo svoju supu. On podiže pogled sa pomalo iznenađenim izrazom lica izboranog od decenija izlaganja vremenskim uslovima i brigama. "Oh, da", reče on, "učenja svetog Tejara sagledavaju evoluciju prema Tački Omega."

"A Tačka Omega slična je našoj zen-gnostičkoj zamisli o praktičnom satoriju?" upita Sudet Kjer.

Monsinjur Eduar pogleda čežnjivo svoju supu, kao da mu je u tom trenutku ona važnija od razgovora. "Ne baš preterano slična", reče

on. "Sveto Tejar smatrao je da je sav život, svaki nivo organske svesti, deo planirane evolucije prema konačnom spajanju sa Božjim." On se malo namršti. "Tejarovo stanovište preinačeno je u proteklih osam vekova, ali zajednička nit bila je to što mi smatramo da je Isus Hrist bio otelovljeni primer toga kako bi mogla da izgleda krajnja svest na ljudskoj ravni."

Pročistih grlo. "Nije li jezuit Pol Dire naširoko pisao o Tejarovoj hipotezi?"

Monsinjur Eduar nagnu se napred kako bi video još nešto osim Tajrene, pa pogleda pravo u mene. Na tom zanimljivom licu videlo se iznenađenje. "Oh, da", reče on, "ali ja sam zapanjen što je vama poznato delo Oca Direa."

Uzvratih pogled čoveku koji je bio Direov prijatelj čak i kada je proterivao ovog jezuitu na Hiperion zbog apostazije. Pomislih na još jednog izbeglicu iz Novog Vatikana, mladog Lenara Hojta, koji leži mrtav u Vremenskoj Grobnici dok paraziti kruciforme sa mutiranom DNK Direa i njega samog ispunjavaju svoj mračni zadatak vaskrsavanja. Kako se grozota kruciforme uklapala u Tejarov i Direov pogled na neizbežnu, blagonaklonu evoluciju prema Božjem?

Spenser Reynolds je očito smatrao da je razgovor isuviše dugo bio van njegovog terena. "Stvar je u tome", reče on, prigušivši svojim dubokim glasom sav drugi razgovor do polovine stola, "da ratovanje, kao i religija ili bilo koji drugi ljudski poduhvat koji crpi i organizuje ljudske energije na takvoj skali, mora napustiti svoju detinjastu zaokupljenost bukvalnošću, Ding an sich - obično izraženu ropskom opčinjenošću 'ciljevima' - i uživati u umetničkoj dimenziji sopstvenog dela. E sad, moj najnoviji projekt..."

"A kakva je svrha vašeg kulta, Monsinjur Eduar?" upita Tajrena Vingrin-Fajf, otimajući konverzacijsku loptu od Reynoldsa bez podizanja glasa ili pomeranja pogleda sa sveštenika.

"Da pomogne čovečanstvu da dokuči Boga i služi mu", reče on i dovrši supu bučnim srkanjem. Arhaični sveštenuć pogleda niz sto ka projekciji savetnika Albeda. "Čuo sam govorkanja, savetniče, da TehnoSrž želi da ostvari čudnovato sličnu svrhu. Je li istina da vi pokušavate da sačinite sopstvenog Boga?"

Albedov osmeh bio je savršeno proračunat tako da bude

prijateljski bez ikakve snishodljivosti. "Nije tajna da elementi Srži vekovima rade na tome da stvore bar teorijski model takozvane veštačke inteligencije daleko iznad našeg jadnog intelekta." On omalovažavajuće mahnu rukom. "To teško da je pokušaj da se sačini Bog, Monsinjore. Više je to istraživački projekt koji ispituje mogućnosti čiji su pioniri bili vaši Sveti Tejar i Otac Dire."

"Ali verujete da je moguće orkestrirati vašu evoluciju do takve više svesti?" upita zapovednik Li, pomorski heroj, koji je pažljivo slušao. "Načiniti ultimativnu inteligenciju onako kako smo mi načinili vaše grube pretke od silikona i mikročipova?"

Albedo se nasmeja. "Ništa tako jednostavno ili grandiozno, plašim se. A kada kažete 'vi', komandante, molim vas da se setite da sam ja samo jedna ličnost u mnoštvu inteligencija ne manje raznolikih od ljudskih bića na ovoj planeti... u stvari, i u samoj Mreži. Srž nije nikakav monolit. Postoje mnogi tabori filozofija, verovanja, hipoteza - religija, ako hoćete - baš kao i u svakoj drugoj raznovrsnoj zajednici." On sklopi ruke, kao da uživa u nekoj internoj šali. "Mada ja više volim da razmišljam o potrazi za Ultimativnom Inteligencijom pre kao o hobijskom nego kao o religiji. Poput pravljenja brodova u boci, komandante, ili rasprava o tome koliko anđela može da stane na glavu čiode, Monsinjore."

Grupa se učtivo nasmeja, sa izuzetkom Rejnoldsa koji se nenamerno mrštio, nesumnjivo mozgajući kako da povрати kontrolu nad razgovorom.

"A šta je sa glasinama da je Srž stvorila savršenu repliku Stare Zemlje u potrazi za Ultimativnom Inteligencijom?" upitah ja, zapanjivši tim pitanjem i sebe samog.

Albedov osmeh nije se izgubio, prijateljski pogled nije zadrhtao, ali postojala je nanoseknuda nečega što je projekcija prenela. Čega? Šoka? Besa? Podsmešljivosti? Nisam imao pojma. Za vreme tog večnog sekunda mogao je privatno da komunicira sa mnom, prenoseći ogromne količine podataka preko moje pupčane vrpce sa Srži ili nevidljivim hodnicima koje smo rezervisali za sebe u lavirintu datafere za koju je čovečanstvo smatralo da je tako lako sazdana. Ili je mogao da me ubije, u dogovoru sa bogovima Srži koji su kontrolisali okruženje za svesti poput moje - bilo bi to jednostavno,

kao kada direktor instituta zove odozgo da naredi tehničarima da zauvek uspravaju odvratnog laboratorijskog miša.

Razgovor se prekinu sa obe strane stola. Čak i Meina Gledston i njen grozd ultraVIP-ovaca pogledaše ka nama.

Savetnik Albedo osmehnu se još više. "Predivno čudnovata glasina! Recite mi, M. Severn, da li iko... naročito organizam poput Srži, koji su vaši komentatori zvali 'bestelesnom gomilom mozgova, odbeglim programima koji su umakli iz svojih kola, pa najveći deo vremena provode čupkajući intelektualnu prljavštinu iz svojih nepostojećih pupaka'... kako bilo ko može da stvori 'savršenu repliku Stare Zemlje'?"

Pogledah u projekciju, kroz projekciju, shvativši prvi put da su Albedovo posuđe i večera takođe projektovani; jeo je dok je govorio.

"I", nastavi on, očito silno se zabavljajući, "da li je tvorcima te glasine palo na pamet da bi 'savršena replika Stare Zemlje', što se svrha i namera tiče, bila Stara Zemlja? Kakve bi koristi takav napor doneo u istraživanju teorijskih mogućnosti pojačanog matriksa veštačke inteligencije?"

Pošto ništa nisam odgovorio, nelagodna tišina spusti se na čitav srednji deo stola.

Monsinjur Eduar pročisti grlo. "Čini se", reče on, "da nijedno... ovaj... društvo kadro da proizvede tačnu repliku bilo kog sveta - ali naročito sveta uništenog već četiri veka - ne bi imalo nikakvu potrebu da traga za Bogom; ono bi bilo Bog."

"Baš tako!" nasmeja se savetnik Albedo. "To je luda glasina, ali predivna... potpuno predivna!"

Smeh pun olakšanja ispuni rupu tišine. Spenser Reynolds poče da priča o svom sledećem projektu - pokušaju da natera samoubice da koordiniraju svoje skokove sa mostova na dvadesetak svetova dok SveStvar to posmatra - a Tajrena Vingrin-Fajf ote od njega pažnju svih ostalih tako što je obgrlila Monsinjora Eduara i pozvala ga na žurku sa golim plivanjem posle večere, koja će se održati na njenom plutajućem imanju na Mare Infinitusu.

Video sam da savetnik Albedo zuri u mene, okrenuo sam se na vreme da primetim upitan pogled Lija Hanta i CEO, a onda se obrnuo na drugu stranu da posmatram kako kelneri donose predjela

na srebrnim poslužavnicima.
Večera je bila odlična.

15.

Nisam otišao na Tajreninu žurku sa golim plivanjem. Nije ni Spenser Reynolds, koji je poslednji put kada sam ga video ozbiljno razgovarao sa Sudet Kjer. Ne znam da li je Monsinjur Eduar popustio pred Tajreninim zavodjenjem.

Večera još nije bila gotova, ljudi iz predsedništva fonda držali su kratke govore i većina važnijih senatora počela je već da se vrpolti, kada mi je Li Hant šapnuo da je grupa sa CEO spremna da krene i da se zahteva i moje prisustvo.

Bilo je gotovo 23.00 po standardnom vremenu Mreže i ja sam pretpostavljao da će se grupa vratiti u Dom Vlade, ali kada sam kročio kroz jednokratni portal - bio sam poslednji u grupi koji je to učinio sa izuzetkom pretorskih telohranitelja koji su čuvali začelje - šokirao me je pogled niz hodnik naizmeničnih kamenih zidova i dugačkih prozora kroz koje se video osvit na Marsu.

Tehnički, Mars nije u Mreži; najstarija vanzemaljska kolonija čovečanstva namerno je sačinjena tako da je do nje teško doći. Hodočasnici Zen Gnostici koji putuju do Gospodareve Stene u Basenu Helas moraju da se 'bace do Stanice Matičnog Sistema i šatlovima da se spuste sa Ganimeda ili Evrope na Mars. To je neugodnost od samo nekoliko sati, ali za društvo u kome je sve bukvalno udaljeno deset koraka daje osećaj žrtvovanja i pustolovine. Osim za istoričare i stručnjake za poljoprivredu rakijskog kaktusa, postoji vrlo malo stručnih razloga koji bi čoveka privukli na Mars. Sa postepenim opadanjem Zen Gnosticizma tokom proteklog veka, ovde je čak i promet hodočasnika postao ređi. Nikoga nije briga za Mars.

Osim SILE. Iako su administrativne kancelarije SILE na TC2, a baze širom Mreže i Protektorata, Mars je ostao istinski dom vojne organizacije, čije je srce Škola Komande Olimp.

Grupica vojnih VIP-ovaca čekala je da pozdravi grupicu političkih VIP-ovaca, i dok su se ova dva grozda kovitlala kao Galaksije u sudaru, ja sam prišao prozoru i zagledao se napolje.

Hodnik je bio deo kompleksa uklesanog u gornji rub Mons

Olimpusa, a sa mesta gde smo stajali, na nekih deset milja visine, činilo se da čovek može jednim pogledom da obuhvati pola planete. Sa ove tačke svet je bio drevni vulkanski štit, a trik udaljenosti svodio je prilazne puteve, stari grad uz zidove litice i sirotinjske četvrti, kao i šume visoravni Tarzis na obično migoljenje u crvenom pejzažu koji je izgledao neizmenjen od vremena kada je prvi čovek stupio na taj svet, proglasio ga vlasništvom nacije po imenu Japan i okinuo fotografiju.

Gledao sam kako se rađa malo sunce, uz pomisao: To je ono sunce, uživao u neverovatnoj igri svetlosti na oblacima koji su puzali iz tame uz bok beskrajne planine, kada mi je prišao Li Hant. "CEO će vas primiti posle konferencije." On mi dodade dva bloka za skiciranje koja je jedan od ađutanata doneo iz Doma Vlade. "Shvatate da je sve što budete čuli i videli na ovoj konferenciji vrhunska tajna?"

Nisam shvatio tu tvrdnju kao pitanje.

Široka, bronzana vrata otvorila su se u kamenim zidovima i popalila su se svetla-vodiči, obasjavši rampu i stepenište prekriveno tepihom, kojima se stizalo do stola Ratne Sobe u središtu široke, crne prostorije koja je mogla da bude masivni auditorijum utonuo u potpunu tamu s izuzetkom jednog jedinog, malog ostrva osvetljenja. Ađutanti pohitaše da nam pokažu put, izvuku stolice i stope se ponovo sa senkama. Nerado okrenuh leđa osvitu i krenuh za našom grupom u jamu.

General Morpurgo i trojica ostalih šefova SILE lično su vodili ovaj brifing. Grafikoni su bili svetlosnim godinama daleko od grubih displeja i holoa brifinga u Domu Vlade; bili smo u ogromnom prostoru, dovoljno prostranom da primi svih osam hiljada kadeta i osoblje kada je to bilo potrebno, ali sada je najveći deo crnila iznad nas bio ispunjen holoima omega-kvaliteta i dijagramima veličine fudbalskih igrališta. Bilo je to na izvestan način zastrašujuće.

Baš kao i sadržina brifinga.

"Gubimo bitku u Hiperionovom sistemu", zaključio je Morpurgo. "U najboljem slučaju, možemo da izvučemo nerešeno, zadržavajući Roj Proteranih iza perimetra nekih petnaest AJ od sfere singularnosti

dalekobacača, sa iscrpljujućim naletima njihovih malih brodova kao stalnim izvorom uznemiravanja. U najgorem slučaju, moraćemo da se povučemo na odbrambene položaje dok budemo evakuisali flotu i građane Hegemonije, a onda da dopustimo da Hiperion padne u ruke Proteranih."

"Šta bi sa odlučnim udarom koji nam je obećan?" upita senator Kolčev sa svog mesta blizu čela stola u obliku dijamanta. "Sa odlučujućim napadom na Roj?"

Morpurgo pročisti grlo, ali baci pogled na admirala Našitu, koji ustade. Crna uniforma zapovednika SILE:svemir ostavljala je utisak da samo njegovo namršteno lice lebdi u tami. Pomislivši na tu sliku, osetih da me obuzima deja vu, ali onda ponovo pogledah Meinu Gledston, sada osvetljenu ratnim kartama i bojama koje su lebdele iznad nas kao holospektrum-verzija čuvenog Damoklovog mača, pa se vratih crtanju. Odložio sam papirni blok za skiciranje i crtao svetlosnom olovkom po fleksibilnom listu displeja.

"Kao prvo, naša obaveštenja o Rojevima bila su nužno ograničena", započe Našita. Grafikoni se izmeniše iznad nas. "Izviđačke sonde i dalekometne izvidnice nisu mogle da nas obaveste o punoj prirodi svake jedinice u migracionoj floti Proteranih. Ishod toga bilo je očito i ozbiljno potcenjivanje stvarne borbene snage u ovom Roju. Naši naponi da prodremo kroz odbrane Roja, korišćenjem samo dalekometnih lovaca i bakljobrodova, nisu bili uspešni onoliko koliko smo se nadali.

Kao drugo, potrebe obezbeđenja sigurnog odbrambenog perimetra takve veličine u Hiperionovom sistemu postavile su pred naše dve operativne udarne jedinice takve zahteve da je do sada bilo nemoguće odvojiti dovoljan broj brodova za napad."

Kolčev ga prekinu. "Admirale, ono što čujem jeste da imate premalo brodova da biste izveli misiju uništenja ili odbijanja ovog napada Proteranih na Hiperionov sistem. Je li tako?"

Našita se zagleda u senatora i ja se prisetih slika samuraja u sekundi pred izvlačenje ubilačkog mača iz korica. "Tako je, senatore Kolčev."

"A opet, na brifinzima našeg ratnog kabineta koliko pre samo standardnih nedelju dana, uveravali ste nas da će dve udarne

jedinice biti dovoljne da zaštite Hiperion od invazije ili uništenja, kao i da zadaju odlučujući udarac ovom Roju Proteranih. Šta se to dogodilo, admirale?"

Našita se uspravi do svoje pune visine - koja je bila veća od Morpurgove, ali i dalje ispod proseka Mreže - i skrenu pogled ka Gledstonovoj. "M. Vrhovna, objasnio sam varijable koje zahtevaju izmenu našeg borbenog plana. Treba li ponovo da počnem sa tim brifingom?"

Lakat Meine Gledston bio je na stolu, a desna šaka pridržavala joj je glavu sa dva prsta uz obraz, dva pod bradom i palcem duž linije vilice u stavu umorne pažnje. "Admirale", reče ona tiho, "iako verujem da je pitanje senatora Kolčeva veoma značajno, mislim da situacija koju ste ocrtali na ovom brifingu i onima koji su mu danas prethodili odgovara na njega." Ona se okrenu Kolčevu. "Gabrijele, zakazali smo u nagađanju. Sa ovakvim angažovanjem SILE, u najboljem slučaju izvući ćemo pat. Proterani su opakiji, tvrdi i brojniji nego što smo mislili." Ona ponovo pogleda Našitu. "Admirale, koliko će vam još biti potrebno brodova?"

Našita udahnu, očito izbačen iz koloseka postavljanjem tog pitanja već na početku brifinga. On baci pogled na Morpurga i druge načelnike štabova, pa sklopi ruke ispred prepona kao pogrebnik. "Dve stotine ratnih brodova", reče. "Najmanje dve stotine. To je minimalni broj."

U prostoriji nastade komešanje. Podigoh pogled sa crteža. Svi su šaputali ili menjali mesta izuzev Gledstonove. Trebao mi je sekund da bih to shvatio.

Čitava flota SILE:svemir imala je manje od šest stotina ratnih brodova. Naravno, svaki je bio užasno skup - malo je planetnih ekonomija moglo da priušti izgradnju jednog ili dva kapitalna međuzvezdana broda, a čak i šačica bakljobrodova opremljenih Hokingovim pogonom mogla je da otera jedan kolonijalni svet u bankrot. A svaki je bio grozno moćan: jurišni nosač mogao je da uništi čitav jedan svet, a formacija krstarica i kovit-razarača mogla je da uništi sunce. Bilo je blizu pameti da brodovi Hegemonije već nagomilani u Hiperionovom sistemu mogu - ukoliko su vektorisani kroz veliki tranzitni dalekobacački matriks SILE - da unište većinu

zvezdanih sistema u Mreži. Trebalo je manje od pedeset brodova istog tipa koji je Našita zahtevao da se uništi Glenon-Hajtova flota vek ranije i da se uguši Pobuna jednom za svagda.

Ali stvarni problem oko Našitinog zahteva bilo je istvoreneno angažovanje dve trećine flote Hegemonije u Hiperionovom sistemu. Osećao sam kako napetost u političarima i tvorcima politike teče poput električne struje.

Senatorica Rišo sa Renesanse Vektor pročisti grlo. "Admirale, nikada ranije nismo tako usredsredili snage flote, zar ne?"

Našitina glava obrnu se glatko kao da počiva na kugličnim ležajima. I dalje se mrštio. "Nikada ranije nismo se upustili u akciju flote od ovakve važnosti za budućnost Hegemonije, senatorko Rišo."

"Da, to razumem", reče Rišoova. "Ali moje pitanje postavljeno je sa namerom da ustanovim kakav bi to udar značilo za odbranu Mreže na drugim mestima. Nije li to strašno kockanje?"

Našita progundā nešto i grafikoni u ogromnom prostoru iza njega zavrteše se, zamagliše i zgusnuše u zapanjujući pogled na Mlečni Put viđen visoko iznad ravni ekliptike; ugao se menjao i činilo se kao da jurimo vrtoglavom brzinom ka jednoj spirali sve dok nije postala vidljiva isprepletana plava mreža dalekobacača, Hegeomonija, nepravilni zlatni nukleus sa tornjevima i pseudopodima koji su se širili u zeleni nimbus Protektorata. Mreža je izgledala nasumično sastavljena, patuljasta naspram gole veličine Galaksije... a oba ova utiska tačno su odražavala stvar.

Najednom se grafički prikaz pomeri i Mreža i kolonijalni svetovi postaše vasiona, sa izuzetkom nekoliko raštrkanih stotina zvezda, radi perspektive.

"Ovo predstavlja položaj elemenata naše flote u ovom trenutku", reče admiral Našita. Unutar i izvan zlatne i zelene boje pojavi se nekoliko stotina jarkonarandžastih tačkica; najveća usredsređenost bila je oko jedne daleke zvezde Protektorata koju sam zakasnelo prepoznao kao Hiperionovu.

"A ovo su Rojevi Proteranih, prema njihovom najskorijem rasporedu." Pojavi se desetak crvenih linija, vektorskih znakova i plavih, nestalnih repova koji su pokazivali smer putovanja. Čak i u ovoj razmeri, činilo se da nijedan od vektora Rojeva ne proseca

svemir Hegemonije izuzev Roja - velikog Roja - koji kao da je skretao u Hiperionov sistem.

Primitih da razmeštaj SILE:svemir često odražava vektore Rojeva, izuzev grozdova blizu baza i problematičnih svetova poput Maui-Kovenanta, Bresije i Kom-Rijada.

"Admirale", reče Gledstonova, preduhitivši bilo kakvo opisivanje tih razmeštaja, "pretpostavljam da ste uzeli u obzir vreme reakcije flote za slučaj da dođe do pretnje nekoj drugoj tački naše granice."

Našitino mrgođenje trznu se u nešto što je moglo biti i osmeh. U glasu mu se naslućivala snishodljivost. "Da, CEO. Primitićete da su najbliži Rojevi, osim onog kod Hiperiona..." Pogled mi se približi crvenim vektorima iznad zlatnog oblaka, koji je obuhvatao zvezdane sisteme za koje sam bio prilično siguran da ih prepoznajem, uključujući Rajsku Kapiju, Božji Gaj i Mare Infinitus. U ovoj razmeri, pretnja Proteranih činila se zaista veoma daleka.

"Predviđamo smer migracija Rojeva prema tragovima Hokingovog pogona koje hvataju naši osluškivači unutar i izvan Mreže. Pored toga, naše dalekometne sonde učestalo verifikuju veličinu Roja i pravac kretanja."

"Koliko učestalo, admirale?" upita senator Kolčev.

"Najmanje jednom u par godina", odbrusi admiral. "Morate shvatiti da putovanje traje mnogo meseci, čak i pri brzinama kovit-brodova, a vremenski dug s naše tačke gledanja može iznositi i dvanaest godina za jedan takav tranzit."

"Sa razmacima od više godina između direktnih posmatranja", bio je uporan senator, "kako znate gde su Rojevi u svakom datom trenutku?"

"Hokingovi pogoni ne lažu, senatore." Našitin glas bio je krajnje ravan. "Nemoguće je simulirati trag Hokingove distorzije. Ono što sada gledamo jeste stvarnovremenska lokacija stotina... ili u slučaju većih Rojeva, hiljada... pogona singularnosti u radu. Kao i kod fetlinijskog emitovanja, ne postoji vremenski dug za transmisiju Hokingovog efekta."

"Da", reče Kolčev, glasom ravnim i smrtonosnim poput admiralovog, "ali šta ako Rojevi putuju brzinama manjim od brzine kovit-broda?"

Našita se zaista osmehnu. "Ispod brzine hipersvetlosti, senatore?"

"Da."

Video sam kako Morpurgo i još nekoliko vojnih lica odmahuju glavama ili kriju osmehe. Samo se mladi zapovednik SILE:more, Vilijam Ahunta Li, nagnuo napred s pažnjom i ozbiljnim izrazom lica.

"Pri brzinama manjim od svetlosne", nastavi bezizražajno admiral Našita, "naši čukununci morali bi da brinu o tome kako da upozore svoje unuke na invaziju."

Kolčev nije odustajao. On ustade i pokaza ka mestu gde se najbliži Roj izvijao dalje od Hegemonije, iznad Rajske Kapije. "Šta ako bi se ovaj Roj približavao bez Hokingovog pogona?"

Našita uzdahnu, očito ozlojeđen činjenicom da je suština sastanka potisnuta nevažnim stvarima. "Senatore, uveravam vas da bi, ukoliko bi Roj isključio svoje pogone sada, odnosno skrenuo prema Mreži sada, prošlo" - Našitine oči trepnuše dok je konsultovao svoje implante i komunikacione veze - "prošlo dve stotine trideset standardnih godina pre nego što bi se približio našim granicama. To nije činilac u donošenju ove odluke, senatore."

Meina Gledston se nagnu napred i sve oči okrenuše se ka njoj. Sačuvah svoju prethodnu skicu u displeju i započeh novu.

"Admirale, čini mi se da je glavni razlog za brigu ovde priroda usredsređenosti sila blizu Hiperiona, koja je bez presedana, kao i činjenica da sva svoja jaja stavljamo u istu kotaricu."

Začu se uveseljeno mrmljanje oko stola. Gledstonova je bila čuvena po svojim aforizmima, pričama i klišeima tako starim i zaboravljenim da su delovali kao potpuno novi. Ovo je mogao biti jedan od njih.

"Da li stavljamo sva jaja u istu kotaricu?" nastavi ona.

Našita kroči napred i spusti ruke na sto, ispruženih i raširenih prstiju koji su snažno pritiskali naniže. Ta snaga odgovarala je moći čovečuljkove ličnosti; on je bio jedan od onih retkih pojedinaca koji su bez ikakvog napora zapovedali pažnjom i poslušnošću drugih. "Ne, CEO, ne stavljamo." Ne okrećući se, on mahnu ka displeju iznad i iza sebe. "Najbliži Rojevi ne bi mogli da priđu svemiru Hegemonije bez vremena upozorenja od dva meseca pod

Hokingovim pogonom... a to je tri godine našeg vremena. Jedinicama naše flote kod Hiperiona - čak i pod pretpostavkom da su razmeštene i duboko upletene u borbene operacije - trebalo bi manje od pet sati da se vrate i prebace bilo gde u Mrežu."

"To ne uključuje jedinice flote izvan Mreže", reče senatorka Rišo. "Kolonije se ne mogu ostaviti nebranjene."

Našita ponovo mahnu. "Dve stotine ratnih brodova koje ćemo pozvati da donesu odluku u pohodu na Hiperion jesu oni koji se već nalaze u Mreži ili imaju dalekobacačke mogućnosti Skok-brodova. To neće uticati ni na jednu nezavisnu jedinicu flote dodeljenu kolonijama."

Gledstonova klimnu glavom. "Ali šta ako Hiperionov portal bude oštećen ili ga osvoje Proterani?"

Po pomeranju, klimanju glava i izdisajima civila oko stola, pretpostavio sam da je pogodila šta je glavna briga.

Našita klimnu glavom i ode natrag do malog podijuma kao da je to pitanje očekivao i bio zadovoljan što je nevažnim stvarima došao kraj. "Odlično pitanje", reče on. "Pomenuto je i u prethodnim brifinzima, ali ja ću podrobno pokriti tu mogućnost."

Kao prvo, imamo isuviše dalekobacača, sa najmanje dva Skok-broda u sistemu u ovom trenutku, a planiramo još tri kada stigne pojačanje udarnim jedinicama. Izgledi da svih pet ovih brodova budu uništeni jesu veoma, veoma mali... gotovo beznačajni kada se pomisli na naše defanzivne sposobnosti uvećane pojačanjem udarnih jedinica.

Kao drugo, izgledi da Proterani zauzmu nedirnuti vojni dalekobacač i upotrebe ga kako bi izvršili invaziju na Mrežu sasvim su ništavni. Svaki brod... svaki pojedinac... koji prolazi kroz portal SILE mora biti identifikovan od strane sigurnih, šifrovanih transpondera, koji se dnevno ažuriraju..."

"Zar Proterani ne bi mogli da provale te šifre... da ubace svoje?" upita senator Kolčev.

"Nemoguće." Našita je koračao napred-nazad na malom podijumu, sa rukama na leđima. "Ažuriranje šifara vrši se dnevno preko fetlinijskih jednokratnih poruka iz štaba SILE unutar Mreže..."

"Izvinite", rekoh ja, zapanjen što tu čujem sopstveni glas, "ali ja

sam jutros bio u kratkoj poseti Hiperionu i nisam bio svestan nikakvih šifara."

Glave se okrenuše. Admiral Našita ponovo izvede svoju upečatljivo oponašanje sove koja okreće glavu na kugličnim ležajima bez trenja. "Svejedno, M. Severn", reče on, "vi i M. Hant bili ste šifrovani - bezbolno i neprimetno, infracrvenim laserima, na oba kraja dalekobacačkog tranzita."

Klimnuh glavom, zapanjen na sekund što se admiral setio mog imena, a onda shvatih da i on ima implante.

"Kao treće", nastavi Našita, kao da ja nisam ni progovorio, "ako bi se i desilo nemoguće i ako bi snage Proteranih savladale našu odbranu, zarobile naš dalekobacač nedirnut, premostile nepremostive sisteme tranzitnih šifara i aktivirale tehnologiju koja im je nepoznata i koju smo im mi uskraćivali više od četiri veka... onda bi opet sav njihov trud bio uzaludan, jer se sav vojni saobraćaj do Hiperiona odvija preko baze na Madhiji."

"Gde?" začu se hor glasova.

Čuo sam za Madhiju samo zahvaljujući priči Bron Lamije o smrti njenog klijenta. I ona i Našita izgovarali su to ime kao 'mad-ji'.

"Na Madhiji", ponovi admiral Našita, sada sa širokim osmehom. Bio je to čudnovato dečaćki osmeh. "Ne pitajte svoje komlogove, gospodo i dame. Madhija je 'crni' sistem i ne može se naći ni u jednom inventaru civilnih dalekobacačkih karti. Nju rezervišemo upravo za takvu svrhu. Sa samo jednom nastanjivom planetom, pogodnom samo za rudnike i naše baze, Madhija je poslednje uporište za povlačenje. Ukoliko brodovi Proteranih učine nemoguće i probiju našu odbranu i portale kod Hiperiona, jedino mesto na koje mogu da odu jeste Madhija, gde je značajna automatizovana vatrena moć upravljena pravo ka svemu onome što može tamo da prođe. Ukoliko se dogodi i ono sasvim nemoguće, da njihova flota preživi tranzit do sistema Madhije, izlazne dalekobacačke veze automatski bi uništile same sebe i njihovi brodovi našli bi se nasukani godinama daleko od Mreže."

"Da", reče senatorka Rišo, "ali i naši bi. Dve trećine naše flote ostalo bi u Hiperionovom sistemu."

Našita zauze paradni stav na mestu voljno. "To je tačno", reče on,

"i svakako da smo načelnici štabova i ja odvagnuli posledice ovako neverovatnog... moram reći statistički nemogućeg... događaja mnogo puta. Smatramo da su rizici prihvatljivi. Ukoliko se i dogodi nemoguće, još imamo više od dve stotine ratnih brodova za odbranu Mreže. U najgorem slučaju, izgubili bismo Hiperionov sistem posle zadavanja strašnog udarca Proteranima... udarca koji bi, sam po sebi, gotovo sigurno sprečio svaku dalju agresiju.

Ali to nije ishod koji očekujemo. Sa dve stotine uskoro premeštenih ratnih brodova - u roku od sledećih osam standardnih sati - naši prediktivci i prediktivci Savetodavnog Veća AI... vide verovatnoću od 99 odsto za potpunu pobedu nad agresivnim Rojem Proteranih, sa beznačajnim gubicima naših snaga."

Meina Gledston se okrenu ka savetniku Albedu. Na slabom svetlu projekcija je bila savršena. "Savetniče, nisam znala da je Savetodavnoj Grupi postavljeno ovakvo pitanje. Da li je vrednost od 99 odsto pouzdana?"

Albedo se osmehnu. "Sasvim pouzdana, CEO. A činilac verovatnoće iznosi 99,962794 odsto." Osmeh mu se raširi. "Sasvim ohrabrujuće, tako da zakratko mogu da se stave sva jaja u istu kotaricu."

Gledstonova se ne osmehnu. "Admirale, koliko smatrate da će još trajati borbe pošto dobijete pojačanja?"

"Jednu standardnu nedelju, CEO. Najduže."

Gledstonova blago podiže obrvu. "Tako kratko?"

"Da, CEO."

"Generale Morpurgo? Šta misli SILA:tle?"

"Mi se slažemo, CEO. Pojačanje je neophodno, i to smesta. Transporti će poneti blizu stotinu hiljada Marinaca i kopnenih trupa za čišćenje ostataka Roja."

"Za sedam standardnih dana ili manje?"

"Da, CEO."

"Admirale Sing?"

"Krajnje neophodno, CEO."

"Generale Van Zajdt?"

Gledstonova zatraži mišljenje od svakog načelnika štaba i prisutnog oficira najvišeg ranga ponaosob, zapitavši čak i

zapovednika Škole Komande Olimp, koji se nado od ponosa što ga ona konsultuje. I od svakog ponaosob dobi istovetni savet da se pojačanje izvrši.

"Zapovedniče Li?"

Svi pogledi uperiše se u mladog pomorskog oficira. Primetih krutost u stavu i mrke poglede starijih vojnih lica i najednom shvatih da se Li tu nalazi zahvaljujući pozivu CEO, a ne blagonaklonosti njegovih pretpostavljenih. Setih se da su naveli Gledstonovu kada je rekla da zapovednik Li pokazuje inicijativu i inetligenciju kakva ponekad nedostaje SILI. Pretpostavljao sam da će na karijeru tog čoveka biti stavljena tačka zbog prisustva na ovom sastanku.

Zapovednik Vilijam Ahunta Li nelagodno se promeškolji u svojoj udobnoj stolici. "Sa svim dužnim poštovanjem, CEO, ja sam samo mlađi pomorski oficir i nisam kvalifikovan da dajem mišljenje o stvarima takve strateške važnosti."

Gledstonova se ne osmehnu. Jedva primetno klimnu glavom. "Cenim to, zapovedniče. Sigurna sam da to podjednako cene i vaši pretpostavljeni ovde. Međutim, u ovom slučaju, pitam se da li biste mi udovoljili i prokomentarisali pitanje o kome se odlučuje."

Li se uspravi na stolici. Za trenutak, u očima je imao kako ubeđenost, tako i očajanje uhvaćene zverčice. "U redu, onda, CEO, ako već moram da komentarišem, prisiljen sam da kažem da bi me moji instinkti - a to su samo instinkti: nemam ni najmanjeg pojma o međuzvezdanoj taktici - savetovali protiv takvog pojačanja." Li udahnu. "To je čisto vojnička tvrdnja, CEO. Ja ne znam ništa o političkim implikacijama odbrane Hiperionovog sistema."

Gledstonova se nagnu napred. "Onda, na čisto vojničkoj osnovi, zapovedniče, zbog čega se vi protivite pojačanju?"

Tamo gde sam sedeo, pola stola dalje, mogao sam da osetim silinu pogleda načelnika SILE kao jedan od onih laserskih hitaca od stotinu miliona džula, kakvi su se koristili za paljenje deuterijum-tritijumskih sfera u nekom od drevnih inercionih fuzionih reaktora. Bio sam zapanjen što se Li nije srušio, implodirao, zapalio i istopio pred našim očima.

"Na vojničkoj osnovi", reče Li, bez nade u očima, ali staloženog glasa, "dva najveća greha koja neko može da počini jesu da podeli

snage i da... kako ste vi to rekli, CEO... stavi sva jaja u jednu jedinu kotaricu. A u ovom slučaju, tu kotaricu čak nismo ni sami napravili."

Gledstonova klimnu glavom i zaveli se natrag, spojivši prste ispod donje usne.

"Zapovedniče," reče General Morpurgo, i ja otkrih da se reč zaista može ispljunuti, "pošto smo sada imali to zadovoljstvo da čujemo vaš... savet... da li bih smeo da vas pitam jeste li ikada učestvovali u svemirskoj borbi?"

"Ne, ser."

"Jeste li ikada bili obučavani za svemirsku borbu, zapovedniče?"

"Ako se izuzme minimum neophodan u ŠKO, što se svodi na nekoliko kurseva iz istorije, ne, ser, nisam."

"Da li ste ikada učestvovali u bilo kakvom strateškom planiranju iznad nivoa... sa koliko ste pomorskih površinskih brodova komandovali na Maui-Kovenantu, zapovedniče?"

"Komandovao sam jednim, ser."

"Jednim", produha Morpurgo. "Je li to bio veliki brod, zapovedniče?"

"Nije, ser."

"Da li vam je dato zapovedništvo nad tim brodom, zapovedniče? Da li ste ga zaslužili? Ili vam je dopalo zahvaljujući zloj ratnoj sreći?"

"Naš kapetan je poginuo, ser. Ja sam preuzeo dužnost kao prvi sledeći po činu. Bila je to poslednja pomorska akcija u pohodu na Maui-Kovenantu i..."

"To bi bilo sve, zapovedniče." Morpurgo okrenu leđa ratnom heroju i obrati se CEO. "Da li ponovo želite naše mišljenje, gospo?"

Gledstonova odmahnu glavom.

Senator Kolčev pročisti grlo. "Možda bi trebalo da održimo zatvoreni sastanak kabineta u Domu Vlade."

"Nema potrebe", reče Meina Gledston. "Donela sam odluku. Admirale Sing, ovlašćeni ste da rasporedite onoliko jedinica flote u Hiperionovom sistemu koliko vi i načelnici štabova smatrate da je potrebno."

"Da, CEO."

"Admirale Našita, očekujem uspešno okončanje neprijateljstava u roku od jedne standardne nedelje od trenutka kada dobijete

prikladna pojačanja." Ona pogleda oko stola. "Dame i gospodo, ne mogu dovoljno da vam iskažem od kolike je važnosti naše posjedovanje Hiperiona i okončavanje jednom za svagda pretnje Proteranih." Ona ustade i ode do podnožja rampe koja je vodila naviše i napolje u tamu. "Laku noć, gospodo, dame."

Bilo je gotovo 04.00 po vremenu Mreže i Tau Ceti Centra kada mi je Hant pokucao na vrata. Borio sam se sa snom tri sata otkad smo se 'bacili natrag. Upravo sam zaključio da je Gledstonova zaboravila na mene i zadremao, kada se začulo kucanje.

"Vrt", reče Li Hant, "i za ime Božje, uvucite tu košulju u pantalone."

Moje čizme pravile su meke zvuke na finom šljunku staze dok sam tumarao tamnim alejama. Fenjeri i svetleće kugle jedva da su odašiljale svetlost. Zvezde su bile nevidljive iznad dvorišta zbog sjaja beskrajnih gradova na TC2, ali signalna svetla orbitalnih staništa kretala su se nebom kao beskrajni prsten svitaca.

Gledstonova je sedela na gvozdenoj klupi blizu mosta.

"M. Severn", reče ona tihim glasom, "hvala vam što ste mi se pridružili. Izvinjavam se što je do toga došlo ovako kasno. Upravo je prekinut sastanak kabineta."

Ne rekoh ništa i ostadoh da stojim.

"Želela sam da vas pitam o vašoj jutrošnjoj poseti Hiperionu." Ona se zakikota u mraku. "Juče ujutro. Nosite li ikakve utiske odande?"

Zapitah se na šta to misli. Pretpostavljao sam da ta žena ima neutaživi apetit za podacima, bez obzira na to koliko su oni naizgled nevažni. "Sreo sam nekoga", rekoh ja.

"Oh?"

"Da, dr Melija Arundeza. On je bio... jeste..."

"...prijatelj kćeri M. Vejntrauba", dovrši Gledstonova. "Deteta koje stari unazad. Imate li ažurirane podatke o njenom stanju?"

"Ne baš", rekoh ja. "Danas sam nakratko zadremao, ali snovi su bili fragmentarni."

"A šta je doneo sastanak sa dr Arundezom?"

Protrljah bradu najjednom hladnim prstima. "Njegova istraživačka

ekipa čekala je mesecima u prestonici", rekoh ja. "Oni su možda naša jedina nada da shvatimo šta se to dešava sa Grobnicama. A Šrajk..."

"Naši prediktivci kažu da je važno da hodočasnici ostanu sami sve dok ne odigraju svoju ulogu", začu se glas Gledstonove iz tame. Činilo se da gleda u stranu, ka rečici.

Osetih kako me prožima iznenadni, neobjašnjivi, neumoljivi gnev. "Otac Hojt je već 'odigrao svoju ulogu'", rekoh oštrije nego što sam nameravao. "Mogli su da ga spasu da je brodu bilo dopušteno da se sastane sa hodočasnicima. Arundez i njegovi možda bi bili u stanju da spasu bebu - Rejčel - iako je za to preostalo samo nekoliko dana."

"Manje od tri dana", reče Gledstonova. "Da li se dogodilo još nešto? Ima li kakvih utisaka o planeti ili o komandnom brodu admirala Našite koje biste smatrali... zanimljivim?"

Šake mi se stegoše u pesnice, a onda opustiše. "Nećete dozvoliti Arundezu da odleti do Grobnica?"

"Ne sad, ne."

"A šta je sa evakuacijom civila sa Hiperiona? Bar građana Hegemonije?"

"To je u ovom trenutku nemoguće."

Zaustih da kažem nešto, pa se obuzdah. Zagledah se ka zvuku vode ispod mosta.

"Nikakvi drugi utisci, M. Severn?"

"Ne."

"Pa, želim vam laku noć i prijatne snove. Sutra će dan možda biti veoma buran, ali želim da porazgovaram sa vama u nekom trenutku o tim snovima."

"Laku noć", rekoh ja i okrenuh se na peti, pa se brzo vratih u svoje krilo Doma Vlade.

U tami sobe, prizvao sam Mocartovu sonatu i uzeo tri trisekobarbitala. Oni će me najverovatnije oboriti u opijeni san bez snova, gde duh mrtvog Džona Kitsa i njegovi - duhovima još sličniji - hodočasnici neće moći da me pronađu. To je značilo da ću razočarati Meinu Gledston, ali to me ni najmanje nije užasnulo.

Pomislih na Sviftovog mornara, Gulivera, i na njegovo gađenje

nad čovečanstvom posle povratka iz zemlje inteligentnog konja - Hojnmsa - gađenje nad sopstvenom vrstom koje je naraslo do te tačke da je morao da spava u štalama sa konjima, samo da bi ga ohrabrio njihov miris i prisustvo.

Moja poslednja pomisao pre sna bila je: Do đavola s Meinom Gledston, do đavola s ratom i do đavola s Mrežom.

I do đavola sa snovima.

Drugi deo

16.

Bron Lamija utonula je u nemiran san neposredno pred zoru i snovi su joj bili ispunjeni slikama i zvucima koji nisu poticali odatle - polusaslušanim i gotovo nerazumljivim razgovorima sa Meinom Gledston, prostorijom koja kao da je lebdela u svemiru, kretanjem muškaraca i žena hodnicima čiji su zidovi šaputali kao slabo podešeni fetlinijski prijemnik - a ispod tih grozničavih snova i nasumičnih slika počivao je izluđujući osećaj da je Džoni - njen Džoni - tako blizu, tako blizu. Lamija uzviknu u snu, ali taj zvuk se izgubi u nasumičnim odjecima među zidovima Sfinge, koji su se hladili, i u buci pomeranja peska.

Lamija se naglo probudi, potpuno svesna poput nekog upravo uključenog električnog instrumenta. Sol Vejntraub je trebalo da stražari, ali on je sada spavao kraj niskih vrata prostorije u koju se grupa sklonila. Njegova beba, Rejčel, spavala je među prekrivačima na podu kraj njega; zadnjica joj je bila uzdignuta, lice uprto u prekrivač, a na usnama je imala mehurić pljuvačke.

Lamija pogleda okolo. U mutnom osvetljenju slabe svetleće kugle i bledom svetlu dana koje se odbijalo duž četiri metra hodnika, video se samo još jedan od njenih saputnika, hodočasnika, kao tamna hrpa na kamenom podu. Tamo je ležao i hrkao Martin Silenus. Lamija oseti nalet straha, kao da je, dok je spavala, bila napuštena. Silenus, Sol, beba... ona shvati da nedostaje samo Konzul. Osipanje je načelo grupu od sedam odraslih hodočasnika i jedne bebe: Het Mastin, nestao na vetrokolima pri prelasku preko Mora Trave; Lenar Hojt ubijen prethodne noći... Konzul... gde je Konzul?

Bron Lamija ponovo pogleda okolo, zadovolji se potvrdom da se u tamnoj prostoriji ne nalazi ništa osim paketa, uvezanih prekrivača, usnulog pesnika, naučnika i deteta, onda ustade, pronađe očev automatski pištolj među zgužvanim prekrivačima, opipa ranac u potrazi za nervnim ošamućivačem, pa kliznu kraj Vejntrauba i bebe u hodnik iza njih.

Bilo je jutro, toliko blistavo da je Lamija morala da zakloni oči rukom dok je silazila sa kamenih stepenica Sfinge na utabanu stazu

koja je vodila dalje niz dolinu. Oluja je prošla. Hiperionovo nebo imalo je duboku, kristalnu boju lapis-lazulija prošaranu zelenom, sa Hiperionovom zvezdom, blistavobelom tačkom koja se upravo uzdizala iznad istočnog zida litice. Senke stena stapale su se sa razbacanim obrisima Vremenskih Grobnica u dolini. Grobnica od žada je svetlucala. Lamija vide sveže nanose i dine koje je premestila oluja, pesak beo i boje cinobera stopljen u senzualnim oblinama i brazdama oko kamena. Od njihovog sinočnjeg logorišta nije bilo ni traga. Konzul je sedeo na kamenu deset metara niz brdo. Zurio je u dolinu, a dim mu se u spirali uzdizao iz lule. Lamija ubaci pištolj u džep gde joj se nalazio i ošamućivač, pa krenu ka njemu.

"Nema nikakvog traga pukovniku Kasadu", reče Konzul dok mu je prilazila. Nije se ni okrenuo.

Lamija pogleda niz dolinu ka mestu gde je stajao Kristalni Monolit. Njegova nekad sjajna površina bila je izrovašena i izbušena, gornjih dvadeset ili trideset metara kao da je nedostajalo, a otpaci su mu se još pušili u podnožju. Oko pola kilometra tla između Sfinge i Monolita bilo je sprženo i puno kratera. "Izgleda da nije otišao bez borbe", reče ona.

Konzul progundā nešto. Lamija oseti glad od mirisa dima iz lule. "Tražio sam ga čak do Šrajbove Palate, dva klika niz dolinu", reče Konzul. "Poprište pucnjave izgleda da je bio Monolit. Još nema nikakvog traga otvoru te stvari na nivou tla, ali sada gore ima dovoljno rupa da može da se vidi saće čije je postojanje dubinski radar oduvek pokazivao."

"Ali Kasadu ni traga?"

"Ne."

"Krv? Spržene kosti? Poruka da će se vratiti pošto odnese veš na pranje?"

"Ništa."

Bron Lamija uzdahnu i sede na stenu blizu Konzulovog kamena. Sunce joj je zagrevalo kožu. Ona žmirnu ka otvoru doline. "Pa, nek ide do đavola", reče. "Šta ćemo sad?"

Konzul izvadi lulu iz usta, namršti se na nju i odmahnu glavom. "Jutros sam ponovo isprobao relej komloga, ali brod je i dalje zarobljen." On istrese pepeo napolje. "Pokušao sam i na

frekvencijama za slučaj opasnosti, ali očito se ne probijamo. Ili brod ne prenosi ili ljudi imaju naređenje da ne odgovaraju."

"Zar biste zaista otišli?"

Konzul slegnu ramenima. Presvukao je finu diplomatsku odeću od prethodnog dana i sada je na sebi imao grubi vuneni pulover, sive somotske pantalone i visoke čizme. "Da je brod ovde, mi bismo - vi biste - imali opciju odlaska. Voleo bih da i ostali razmisle o odlasku. Najzad, Mastin je nestao, Hojta i Kasada nema... Nisam siguran šta treba sledeće učiniti."

Duboki glas reče: "Mogli bismo da probamo sa doručkom."

Lamija se okrenu i vide kako Sol silazi stazom. Rejčel se nalazila u nosiljci za bebu na naučnikovim grudima. Sunčeva svetlost blistala je na pročelavoj starčevoj glavi. "Nije to loša zamisao", reče ona. "Da li nam je ostalo dovoljno namirnica?"

"Dovoljno za doručak", reče Vejntraub. "A onda još nekoliko obroka hladne konzervisane hrane iz pukovnikove torbe sa viškom namirnica. Potom ćemo jesti stonoge, a onda jedni druge."

Konzul pokuša da se osmehne i vrati lulu u džep tunike. "Ja predlažem da se vratimo u Utvrđenje Hronos pre nego što stignemo dotle. Upotrebili smo svu zaleđenu i sušenu hranu sa Benaresa, ali i u Utvrđenju je bilo spremišta."

"Biće mi drago da..." započe Lamija, ali je prekinu povik iz unutrašnjosti Sfinge.

Stigla je prva do Sfinge i automatski pištolj našao joj se u ruci pre nego što je prošla kroz ulaz. Hodnik je bio mračan, prostorija za spavanje još mračnija, pa joj je trebao sekund da shvati da tu nikoga nema. Bron Lamija čučnu, zamahnuvši pištoljem ka mračnom zakrivljenju hodnika baš kada Silenusov glas ponovo viknu: "Hej! Dođite ovamo!" odnekud van vidokruga.

Ona se osvrnu dok je Konzul prolazio kroz ulaz.

"Sačekajte tu!" reče Lamija oštro i krenu brzo hodnikom, držeći se zida i ispruživši otkočeni pištolj sa aktiviranim propulzivnim nabojem. Ona zastade u čučnju na otvorenom ulazu u malu prostoriju gde je ležalo Hojtovo telo i okrenu se u luku tražeći oružjem metu.

Martin Silenus podiže pogled dok je čučao kraj leša. Prekrivač od fiberplastike kojim su prekrili sveštenikovo telo ležao je zgužvan i

pridignut u Silenusovoj ruci. On se izbulji u Lamiju, pogleda u pištolj sa zanimanjem, a onda se ponovo zagleda u telo. "Možeš li da poveruješ u ovo?" upita on tiho.

Lamija spusti pištolj i priđe bliže. Iza njih, Konzul proviri unutra. Bron je mogla da čuje Sola Vejntrauba u hodniku; beba je plakala.

"Bože moj", reče Bron Lamija i čučnu do tela Oca Lenara Hojta. Crte lica mladog sveštenika, opustošene bolom, bile su preoblikovane u lice muškarca u poznim šezdesetim godinama: visoka čela, dugačkog aristokratskog nosa, tankih usana koje su se prijatno izvijale naviše u uglovima, oštarih jagodica, oštarih ušiju ispod ruba sede kose, krupnih očiju pod kapcima bledim i tankim poput pergamenta.

Konzul čučnu kraj njih. "Video sam holoe. Ovo je Otac Pol Dire."

"Gledajte", reče Martin Silenus. On još malo spusti prekrivač, zastade, a onda prevrnu leš na bok. Dve male kruciforme na prsima ovog čoveka pulsirale su ružičastom bojom, baš kao i Hojtova, ali leđa su mu bila gola.

Sol stade kraj vrata, umirujući Rejčelin plač nežnim pocupkivanjem i šaputanjem jednosložnih reči. Kada je beba utihnula, on reče: "Zar Bikurama nije trebalo tri dana da se... regenerišu?"

Martin Silenus uzdahnu. "Paraziti kruciforme vaskrsavale su Bikure duže od dva standardna veka. Možda je prvi put lakše."

"Je li..." započe Lamija.

"Živ?" Silenus je uze za ruku. "Pipni."

Čovekova prsa su se jedva primetno uzdizala i spuštala. Koža mu je bila topla na dodir. Vrelina kruciformi pod kožom bila je opipljiva. Bron Lamija trže ruku natrag.

Stvar koja je pre samo šest sati bila leš Oca Lenara Hojta otvori oči.

"Otac Dire?" reče Sol, kročivši napred.

Čovek okrenu glavu. Žmirnu kao da mu mutna svetlost vređa oči, a onda načini nerazumljiv zvuk.

"Vode", reče Konzul i posegnu u džep tunike kako bi odatle uzeo malu plastičnu bocu. Martin Silenus pridržava čoveka dok mu je Konzul pomagao da pije.

Sol priđe bliže, kleknu na jedno koleno i dodirnu čoveku podlakticu. Čak su i Rejčeline tamne oči izgledale pomalo radoznale. Sol reče: "Ako ne možete da govorite, žmirnite dvaput za 'da', jedno za 'ne.' Jeste li vi Dire?"

Čovek okrenu glavu ka naučniku. "Da", reče tiho, dubokim glasom, kultivisanim tonom, "ja sam Otac Pol Dire."

Doručak se sastojao od poslednjih ostataka kafe, parčića mesa isprženih iznad nerasklopljene jedinice za zagrevanje, žitne kaše sa rehidriranim mlekom i okrajka njihove poslednje vekne hleba razdeljenog na pet komada. Za Lamiju, doručak je bio izvrstan.

Sedeli su na rubu senke pod ispruženim krilom Sfinge, sa niskom stenom ravnog vrha umesto stola. Sunce se uspinjalo ka prepodnevnu, a nebo je i dalje bilo bez oblaka. Nije se čuo nikakav zvuk osim povremenog odzvanjanja viljuške ili kašike i tihih tonova njihovog razgovora.

"Sećate se onoga što je bilo... pre?" upita Sol. Sveštenik je nosio rezervni komplet Konzulove brodske odeće, sivi kombinezon sa pečatom Hegemonije na levoj strani grudi. Uniforma mu je bila malo tesna.

Dire je držao šoljicu sa kafom obema rukama, kao da se sprema da je podigne radi posvećenja. Digao je pogled i oči su mu nagoveštavale podjednako duboku inteligenciju i tugu. "Pre nego što sam umro?" reče Dire. Patricijske usne izviše se u osmeh. "Da, sećam se. Sećam se izгона, Bikura..." On spusti pogled. "Čak i tesla drveta."

"Hojt nam je ispričao o drvetu", reče Bron Lamija. Sveštenik je prikovao sebe za aktivno tesla drvo u plamenoj šumi, trpeći godinama agoniju, smrt, vaskrs i ponovo smrt, radije nego da se preda lakoj simbiozi života pod kruciformom.

Dire odmahnu glavom. "Mislio sam... u tim poslednjim sekundima... da sam je pobedio."

"I jeste", reče Konzul. "Pronašli su vas Otac Hojt i ostali. Isterali ste tu stvar iz vašeg tela. Onda su Bikure usadile vašu kruciformu Lenaru Hojtu."

Dire klimnu glavom. "I tom momku nema ni traga?"

Martin Silenus pokaza na njegova prsa. "Očito da ta jebena stvar ne može da prkosi zakonima koji vladaju očuvanjem mase. Hojtov bol bio je tako veliki tako dugo - nije hteo da se vrati tamo gde ga je ta stvar terala - da nikada nije postigao težinu za... do đavola, kako biste to nazvali? Dvostruki vaskrs."

"Nije važno", reče Dire. Osmeh mu je bio tužan. "DNK parazit u kruciformi beskrajno je strpljiv. Ponovo će obrazovati jednog domaćina, pokolenjima ako treba. Ranije ili kasnije, oba parazita imaće dom."

"Sećate li se ičega posle tesla drveta?" upita Sol tiho.

Dire srknu poslednje ostatke kafe. "Smrti? Raja ili pakla?" Osmeh mu je bio iskren. "Ne, gospodo i damo, voleo bih da mogu da kažem da se sećam. Sećam se bola... večnosti bola... a onda oslobođenja od njega. Potom tame. A zatim buđenja ovde. Koliko kažete da je prošlo godina?"

"Skoro dvanaest", reče Konzul. "Ali samo polovina od toga za Oca Hojta. On je vreme proveo u tranzitu."

Otac Dire ustade, protegnu se i ushoda tamo-amo. Bio je to visoki muškarac, mršav, ali tako da ostavlja utisak snage, i Bron Lamija shvati da je impresionirana njegovim prisustvom, tom čudnom, neobjašnjivom harizmom ličnosti koja je uz kletvu davala i moć retkim pojedincima od osvita vremena. Morala je da podseti sebe na to da je, kao prvo, on bio sveštenik kulta koji je zahtevao celibat od svojih sveštenih lica i, kao drugo, da je do pre samo jedan sat bio leš. Lamija je posmatrala kako stariji muškarac hoda gore-dole, pokretima elegantnim i opuštenim poput mačjih, i shvatila da su oba zapažanja bila tačna, ali nijedno od njih nije mogla da se suprotstavi ličnom magnetizmu koji je sveštenik zračio. Pitala se da li to osećaju i muškarci.

Dire sede na stenu, protegnu noge pravo ispred sebe i protrlja butine kao da pokušava da se otarasi grča. "Rekli ste mi nešto o tome ko ste... zbog čega ste ovde", reče on. "Možete li mi reći više?"

Hodočasnici se zgledaše.

Dire klimnu glavom. "Mislite li da sam ja čudovište? Nekakav izaslanik Šrajka? Ne bih vas krivio da je tako."

"Ne mislimo to", reče Bron Lamija. "Šrajku nisu potrebni izaslanici

da radi ono što hoće. Osim toga, poznajemo vas iz priče Oca Hojta i iz vaših dnevnika." Ona baci pogled na ostale. "Bilo nam je... teško... da pričamo svoje priče o razlozima za dolazak na Hiperion. Bilo bi nam gotovo nemoguće da ih ponovimo."

"Ja sam sačinio beleške u komlogu", reče Konzul. "Veoma su sažete, ali trebalo bi da razaberete bar nešto o našem ličnom istorijatu... i istorijatu protekle decenije Hegemonije. Zbog čega je Mreža u ratu s Proteranima. Takve stvari. Možete slobodno da im pristupite, ako hoćete. Ne bi trebalo da traje duže od jedan sat."

"Rado", reče Otac Dire i krenu za Konzulom natrag u Sfingu.

Bron Lamija, Sol i Silenus odoše do ulaza u dolinu. Sa sedla između niskih litica mogli su da vide kako se dine i pustare protežu ka planinama Masiva Uzde, manje od deset klika ka jugozapadu. Izlomljene kugle, blagi minareti i razorene galerije Grada Pesnika bile su vidljive samo dva ili tri klika desno od njih, duž širokog grebena koji je pustinja nemo osvajala.

"Vratiću se u Utvrđenje da pronađem malo namirnica", reče Lamija.

"Ne bih voleo da nam se grupa razdvaja", reče Sol. "Mogli bismo da se vratimo svi."

Martin Silenus prekrsti ruke. "Neko bi trebalo da ostane ovde za slučaj da se pukovnik vrati."

"Pre nego što bilo ko ode", reče Sol, "mislim da treba da pretražimo ostatak doline. Konzul jutros nije proveravao daleko iza Monolita."

"Slažem se", reče Lamija. "Učinimo to pre nego što bude prekasno. Hoću da uzmem namirnice u Utvrđenju i da se vratim pre noći."

Spuštali su se ka Sfingi kada se pojaviše Dire i Konzul. Sveštenik je u jednoj ruci držao Konzulov rezervni komlog. Lamija objasni plan potrage i dva muškarca se saglasiše da im se pridruže.

Još jednom su prošli hodnicima Sfinge, dok su zraci njihovih ručnih svetiljki osvetljavali oznojeni kamen i bizarne uglove. Kada su izišli na svetlost podneva, prepešačili su tri stotine metara do Grobnice od žada. Lamija shvati da drhti dok su ulazili u prostoriju u kojoj se prethodne noći pojavio Šrajk. Hojtova krv ostavila je mrlju

smeđu poput rđe na zelenom keramičkom podu. Ispod njega nije bilo nikakvog traga providnom otvoru ka lavirintu. Nije bilo nikakvog traga Šrajku.

U Obelisku nije bilo nikakvih prostorija, već samo centralni šaht u kome se spiralna rampa, suviše strma da bi odgovarala ljudima, izvijala naviše između zidova od abonosa. Ovde je čak i šapat odjekivao i grupa je razgovarala što je manje mogla. Nije bilo nikakvih prozora, nikakvog vidikovca na vrhu rampe, pedeset metara iznad kamenog poda, a njihove svetiljke osvetljavale su samo crnilo dok im se krov zakrivljavao nad glavama. Pričvršćeni konopci i lanci preostali posle dva veka turizma omogućili su im da se spuste bez nepotrebnog straha od toga da će se okliznuti i pasti u smrt. Kada su zastali na ulazu, Martin Silenus je poslednji put pozvao Kasada i odjeci su ih ispratili na sunčevu svetlost.

Proveli su nešto više od pola sata ispitujući oštećenja u blizini Kristalnog Monolita. Lokve peska pretvorenog u staklo, prečnika od pet do deset metara, prelamale su podnevnu svetlost i odbijale im toplotu u lica. Izlomljeno lice Monolita, rošavo od rupa i još obešenih niti istopljenog kristala, izgledalo je kao meta čina bezumnog vandalizma, ali svi su oni znali da Kasad mora da se borio za život. Nisu postojala vrata, niti bilo kakav otvor u lavirint saća koji se nalazio unutra. Instrumenti su im saopštili da je unutrašnjost prazna i nepovezana kao što je oduvek i bila. Otišli su odatle s oklevanjem i popeli se strmim stazama ka podnožju severnih litica gde su Pećinske Grobnice ležale međusobno udaljene manje od stotinu metara.

"Rani arheolozi smatrali su da su ovo najstarije Grobnice zbog njihove grube izrade", reče Sol kada su ušli u prvu pećinu i obasjali zracima iz svetiljki kamen isklesan u hiljadu nerazaznatljivih šara. Nijedna pećina nije bila dublja od trideset ili četrdeset metara. Svaka se završavala kamenim zidom kome nikakvo radarsko slikanje ili sondaža nisu mogli da otkriju produžetak.

Po izlasku iz treće Pećinske Grobnice, grupa je sela u ono malo hladovine koju je mogla da pronađe i podelila vodu i proteinske kekse iz viška Kasadovih poljskih porcija. Vetar je narastao i sada je uzdisao i šaputao kroz izdubljeni kamen visoko iznad njih.

"Nećemo ga pronaći", reče Martin Silenus. "Odneo ga je jebeni Šrajk."

Sol je hranio bebu iz jednog od poslednjih pakovanja za hranjenje. Teme joj je porumenelo od sunca uprkos Solovom trudu da je zaklanja dok su hodali napolju. "Možda se nalazi u nekoj od Grobnica u kojima smo bili", reče on, "ukoliko postoje odeljci koji nisu sa nama u istoj vremenskoj fazi. To je Arundezova teorija. On vidi Grobnice kao četvorodimenzione konstrukte sa složenim prevojima kroz prostor-vreme."

"Sjajno", reče Lamija. "Znači, čak i da je Fedman Kasad tu, mi ne možemo da ga vidimo."

"Pa", reče Konzul, osovivši se na noge s umornim uzdahom, "hajde bar da to mehanički odradimo. Ostala je još jedna grobnica."

Šrajkova Palata nalazila se kilometar dalje niz dolinu, niže od ostalih i skrivena svijenim zidom litice. Građevina nije bila velika; bila je manja od Grobnice od žada, ali imala je složenu konstrukciju - obode, minarete, potporne lukove i lučne potporne stubove u kontrolisanom haosu - zbog koje je izgledala veća nego što jeste.

Unutrašnjost Palate Šrajka bila je odjekujuća prostorija nepravilnog poda sačinjenog od hiljada zakrivljenih, zglobnih segmenata koji su Lamiju podsećali na rebra i kičmene pršljenove nekog fosilnog stvorenja. Petnaest metara iznad njih, kupola je bila izukršтана desetinama hromiranih 'sečiva' koja su se nastavljala kroz zidove i jedno kroz drugo kako bi izranjala kao trnje čeličnih vrhova iznad građevine. Materijal same kupole bio je blago zamućen i odavao je bogati, mlečni sjaj u zatvoreni prostor.

Lamija, Silenus, Konzul, Vejntraub i Dire - svi zajedno počеше da dozivaju Kasada, dok su im glasovi odjekivali u uzaludnim rezonancama.

"Ni traga ni glasa Kasadu ili Hetu Mastinu", reče Konzul kada su izišli napolje. "Možda će ovakav biti obrazac... svi ćemo nestajati, sve dok ne ostane samo jedno od nas."

"A da li će tome jednome biti ispunjena želja kao što proriče Legenda o Šrajku?" upita Bron Lamija. Ona sede na kamenito ognjište Šrajkove Palate, tako da su joj kratke noge visile u vazduhu.

Pol Dire podiže lice ka nebu. "Ne mogu da verujem da je Otac

Hojt poželeo da umre kako bih ja ponovo živeo."

Martin Silenus začkilji u sveštenika. "Kakva bi onda bila vaša želja, Padre?"

Dire nije oklevao. "Poželeo bih... pomolio bih se... da Bog ukloni pustošenje tih opscenih blizanaca - rata i Šrajka - iz blizine čovečanstva jednom za svagda."

Nastade tišina koju vetar ranog popodneva ispuni udaljenim stenjanjem i uzdasima. "U međuvremenu", reče Bron Lamija, "moramo naći nešto hrane ili naučiti kako da živimo od vazduha."

Dire klimnu glavom. "Zašto ste poneli tako malo toga?"

Martin Silenus se nasmeja i reče glasno:

Briga njega beše za špricer il' vino,
I briga ga beše za ribu, meso, il' živinu,
Sosovi mu nisu bili ništa fino;
Prezir'o je gulaš, sočnu svinjetinu,
Ni s huljama nije delio užinu,
Ni s Droljama nije sprdao se, znaj
Al' posle vode s potoka, Hodočasnik taj
Mučio se, sa vazduhom šumskim kao hranom
Mada bi se katkad pogostio cvećem sa elanom.

Dire se osmehnu, očito i dalje zbunjen.

"Svi smo očekivali da likujemo ili umremo još prve noći", reče Konzul. "Nismo verovali da ćemo ovde duže boraviti."

Bron Lamija ustade i obrisa pantalone. "Idem", reče. "Trebalo bi da mogu da donesem natrag porcija za četiri ili pet dana ukoliko se to uopšte nalazi u onim poljskim sledovanjima ili pakovanjima koje smo videli."

"Idem i ja", reče Martin Silenus.

Nastade tišina. Za nedelju dana hodočašća, pesnik i Lamija su pet-šest puta došli umalo do toga da se potuku. Jednom mu je čak zapretila da će ga ubiti. Gledala ga je jedan dugi trenutak. "U redu", reče ona konačno. "Svratimo prvo do Sfinge da pokupimo rančeve i boce za vodu."

Grupa krenu dolinom dok su senke polako rasle sa zapadnih zidova.

17.

Dvanaest sati ranije, pukovnik Fedman Kasad stupio je sa zavojitog stepeništa na najviši preostali nivo Kristalnog Monolita. Plamenovi su se uzdizali sa svih strana. Kroz procepe koje je probio u kristalnoj površini građevine, Kasad je mogao da vidi tamu. Oluja je nosila prašinu boje cinobera kroz pukotine sve dok nije ispunila vazduh kao krv u prahu. Kasad stavi kacigu na glavu.

Deset koraka ispred njega, čekala je Moneta.

Bila je naga pod energetskim odelom koje joj je prijanjalo uz kožu, a posledica toga bio je izgled sličan živi prosutoj pravo na njenu put. Kasad je video odraz plamenova u oblinama njenih dojki i butina, zakrivljenje svetlosti u udubljenju grla i pupka. Vrat joj je bio dugačak, lice kao hrom isklesan u savršenu glatkoću. U očima su joj bili istovetni odrazi visoke senke Fedmana Kasada.

Kasad podiže jurišnu pušku i ručno škljocnu podešivačem na vatru punog spektra. Unutar aktiviranog oklopa, telo mu se zgrči u iščekivanju napada.

Moneta pomeri ruku i zaštitno odelo joj izblede od temena do vrata. Sada je bila ranjiva. Kasad pomisli da pozna je svaku površinu tog lica, svaku poru i boricu. Smeđa kosa bila joj je kratko podšišana i meko joj je padala ulevo. Oči su joj bile iste, krupne, radoznale, zapanjujuće zbog svojih zelenih dubina. Mala usta sa punom donjom usnom još su oklevala na rubu osmeha. On primeti pomalo upitno povijene obrve, male uši koje je ljubio i u koje je šaputao toliko puta. Meko grlo gde je naslanjao obraz kako bi joj osluškivao bilo.

Kasad podiže pušku i uperi je u nju.

"Ko si ti?" upita ona. Glas joj je bio mek i senzualan, baš kao što ga se sećao, a blagi naglasak podjednako je izmicao prepoznavanju.

Sa prstom na obaraču, Kasad zastade. Toliko puta su vodili ljubav, poznavali su se godinama u njegovim snovima i njihovom ljubavnom pejsažu vojnih simulacija. Ali ako se ona zaista kretala natrag kroz vreme...

"Znam", reče ona, mirnim glasom, naizgled nesvesna pritiska kojim je on već počeo da povlači obarač, "ti si onaj koga je obećao

Bog Bola."

Kasad je teško disao. Kada je progovorio, glas mu je bio hrapav i veoma napet. "Ne sećaš me se?"

"Ne." Ona nakrivi glavu da ga pogleda ispitivački. "Ali Bog Bola je obećao ratnika. Bilo nam je suđeno da se sretnemo."

"Sreli smo se davno", uspe da izgovori Kasad. Puška bi automatski nišaniła ka licu, menjala talasne dužine i frekvencije u svakoj mikrosekundi sve dok odbrane zaštitnog odela ne bi bile poražene. Uz đavolji bič i laserske zrake, trenutak kasnije bili bi ispaljeni flešetni i pulsirajući naboji.

"Ne sećam se šta je to bilo davno", reče ona. "Mi se krećemo suprotnim smerovima duž opšteg vremenskog toka. Pod kojim me imenom poznaješ u mojoj budućnosti, svojoj prošlosti?"

"Moneta", prodahla Kasad, primoravajući šaku i prst da pucaju.

Ona se osmehnu, klimnu glavom. "Moneta. Dete Sećanja. Tu ima grube ironije."

Kasad se seti njene izdaje, promene dok su vodili ljubav taj poslednji put na pesku iznad mrtvog Grada Pesnika. Ili je postala Šrajk ili je dopustila Šrajku da zauzme njeno mesto. To je ljubavni čin pretvorilo u čin opscenosti.

Pukovnik Kasad povuče obarač.

Moneta trepnu. "Ovde to neće dejstvovati. Ne unutar Kristalnog Monolita. Zbog čega želiš da me ubiješ?"

Kasad zareža, zavitla beskorisno oružje preko platforme, usmeri energiju u rukavice i jurnu.

Moneta nije ni pokušavala da pobegne. Posmatrala je kako juriša deset koraka; glava mu je bila pognuta, oklop mu je stenjaó dok je menjao kristalni poredak polimera, a Kasad je vrištao. Ona spusti ruke da dočeka juriš.

Kasadova brzina i masa oboriše Monetu i oboje se otkotrljaše, Kasad u pokušaju da joj šakama u rukavicama stegne vrat, Moneta držeći ga za ručne zglobove snažno kao mengelama, dok su se kotrljali preko platforme, sve do njenog ruba. Kasad se obrnu tako da bude na njoj, u pokušaju da dopusti sili teže da doprinese silini njegovog napada, ispruženih ruku, ukrućenih rukavica, prstiju skupljenih u ubilački šiljak. Leva noga visila mu je iznad tamnog

poda šezdeset metara niže.

"Zbog čega želiš da me ubiješ?" šapnu Moneta i skotrlja ga na bok, preturivši oboje sa platforme.

Kasad vrisnu i spusti vizir trzajem glave. Prevrtali su se kroz prostor, obavivši noge jedno oko drugog čvrsto poput makaza, dok su Kasadove ruke bile bezopasne u snažnom zahvatu na njegovim ručnim zglobovima. Vreme kao da se usporavalo dok su padali kao na usporenom filmu, dok se vazduh kretao preko Kasada kao prekrivač koji mu se polako navlači na lice. Onda vreme ubrza, postade normalno: padali su kroz poslednjih deset metara. Kasad viknu i vizuelizova odgovarajući simbol kako bi mu se oklop ukrutio; začu se strašan prasak.

Sa udaljenosti crvene kao krv, Fedman Kasad se izbori da izroni na površinu svesti, znajući da je prošao samo sekund ili dva otkad su udarili o tle. On se zatetura i ustade. Moneta je takođe sporo ustajala, sa jednom nogom savijenom u kolenu, zureći u tle gde je keramički pod bio razoren njihovim padom.

Kasad posla energiju servomehanizmima noge njegovog odela i šutnu je iz sve snage u glavu.

Moneta izbeže udarac, uhvati mu nogu, izvi je i baci ga na kristalni kvadrat od tri metra u osnovici, koji puče s treskom, a on prolete napolje na pesak i u noć. Moneta dodirnu leđa, po licu joj poteče živa, pa iskorači napolje za njim.

Kasad podiže razbijeni vizir, skinu kacigu. Vetar mu namreška kratku, crnu kosu, a pesak mu zagreba po obrazima. On kleknu, pa ustade. Indikatori na displeju njegovog okovratnika žmirkali su crvenom bojom, objavljujući presahnuće poslednjih rezervoara energije. Kasad je prenebregao alarme; ostalo je dovoljno za sledećih nekoliko sekundi... a to je jedino bilo važno.

"Šta god da se desilo u mojoj budućnosti... tvojoj prošlosti", reče Moneta, "nisam ja bila ta koja se izmenila. Ja nisam Bog Bola. On..."

Kasad preskoči tri metra koji su ih razdvajali, dočeka se iza Monete i zamahnu ubilačkom rukavicom na desnoj šaci u luku koji probi zvučni zid, sa bridom dlana krutim i oštrim onoliko koliko su mu to omogućavala ugljenična piezoelektrična vlakna.

Moneta se ne sagnu, niti pokuša da blokira napad. Kasadova

rukavica dohvati je po podnožju vrata udarcem koji bi presekao drvo ili bi se usekao u pola metra kamena. Na Bresiji, u borbi prsa u prsa u prestonici Bakminsteru, Kasad je ubio pukovnika Proteranih tako brzo - rukavica mu je prosekla oklop, kacigu, lično zaštitno polje, meso i kosti bez ikakve pauze - da je čovekova glava žmirkala u sopstveno telo dvadeset sekundi pre nego što je smrt nastupila.

Kasadov udarac pogodi valjano, ali zaustavi se na površini zaštitnog odela od žive. Moneta nije ni posrnula niti reagovala. Kasad oseti kako energija u njegovom odelu nestaje istog trena kada mu je ruka utrnula, a mišići ramena zgrčili se u agoniji. On se zatetura natrag, sa desnom rukom mrtvom i opruženom niz bok, dok je energija odela isticala kao krv iz ranjenog čoveka.

"Ne slušaš", reče Moneta. Ona kroči napred, zgrabi Kasada za prednju stranu borbenog odela i zavitla ga dvadeset metara ka Grobnici od žada.

On teško pade i oklop mu se ukruti da apsorbuje samo deo sudara pošto rezervi energije više nije bilo. Levom rukom zaštitio je lice i vrat, ali onda mu se oklop ukočio, tako da mu je ruka ostala beskorisno savijena pod telom.

Moneta preskoči dvadeset metara, čučnu kraj njega, podiže ga u vazduh jednom rukom, zgrabi pregršt oklopna drugom rukom i rascepa mu borbeno odelo spreda, rasparavši dve stotine slojeva mikrovlakana i polimera od omega-tkanine. Ošamari ga blago, gotovo mlitavo. Kasadova glava polete ukруг i on umalo da ne izgubi svest. Vetar i pesak bockali su mu голу put na prsima i stomaku.

Moneta mu strgnu ostatak odela, počupavši biosenzore i uzvratne tipsove. Ona podiže nagog muškarca, uhvativši ga za nadlaktice, pa ga protrese. Kasad okusi krv i crvene tačke zaplivaše mu u vidnom polju.

"Nismo morali da budemo neprijatelji", reče ona blago.

"Pucala... si... na mene."

"Da bih ti oprobala reakcije, a ne da bih te ubila." Usta su joj se normalno pomerale pod opnom od žive. Ona ga ponovo ošamari i Kasad odlete dva metra u vazduh, pa se sruši na dinu i skotrlja nizbrdo u hladan pesak. Vazduh je bio ispunjen milionima čestica - snegom, prašinom, čigrama obojenog svetla. Kasad se prevrnu, s

mukom kleknu, zgrabi nestalni pesak dine prstima pretvorenim u utrnule kandže.

"Kasade", šapnu Moneta.

On se preturi na leđa, u iščekivanju.

Deaktivirala je zaštitno odelo. Meso joj je izgledalo toplo i ranjivo, koža tako bleđa da je bila gotovo providna. Na vrhovima savršenih dojki bile su joj vidljive blage, plavičaste vene. Noge su joj izgledale snažno, pažljivo izvajane, butine blago razmaknute tamo gde su se spajale sa telom. Oči su joj bile tamnozeleno.

"Ti voliš rat, Kasade", šapnu Moneta dok se spuštala ka njemu.

On počeo da se otima, pokušava da se izvije u stranu, podiže ruke da je udari. Moneta mu jednom šakom prikova ruke iznad glave. Telo joj je zračilo toplotom dok mu je trljala dojku napred-nazad po prsima, spuštala se među njegove raširene noge. Kasad oseti blagu oblinu njenog stomaka uz svoj donji trbuh.

On tada shvati da je to silovanje, da može da se bori jednostavno tako što neće reagovati, što će je odbiti. Nije delovalo. Vazduh kao da je bio tečan oko njih, vetar oluje dalek, a pesak je visio u vazduhu poput čipkane zavese nošene upornim lahorom.

Moneta se pomerala napred-nazad iznad njega, uz njega. Kasad oseti sporo meškoljenje sopstvenog uzbuđenja, poput kretanja kazaljke na satu. Borio se protiv toga, borio se protiv nje, hrvao i ritao, otimao se da oslobodi ruke. Ona je bila mnogo jača. Desnim kolonom odgurnula mu je nogu u stranu. Njene bradavice trljale su mu prsa kao topli kamičci; toplina njenog stomaka i prepona terala mu je meso da reaguje poput cveta koji se izvija prema svetlosti.

"Ne!" vrisnu Fedman Kasad, ali ućuta kada Moneta spusti svoje usne na njegove. Levom šakom i dalje mu je prikivala ruke iznad glave, a desnom je posegnula između njih, pronašla ga, povelala ga.

Kasad je ujede za usnu dok ga je obavijala toplota. Njegovo otimanje samo ga je još više približilo njoj, uteralo ga dublje u nju. On pokušava da se opusti, a ona se spusti na njega tako da su mu leđa bila utisnuta u pesak. On se seti kako su ranije vodili ljubav i pronalazili razum u međusobnoj toplini dok je rat besneo izvan kruga njihove strasti.

Kasad zatvori oči, izvi leđa kako bi odložio agoniju zadovoljstva

koja ga je oblivala kao talas. Osećao je ukus krvi na usnama, ali nije znao čije, njene ili svoje.

Minut kasnije, dok su se njih dvoje još pomerali zajedno, Kasad shvati da mu je oslobodila ruke. Bez oklevanja, on spusti obe ruke oko nje, stavi joj prste na leđa i grubo je pritisnu bliže sebi, jednom rukom kliznu naviše da joj obavije potiljak blagim pritiskom.

Vetar ponovo nalete, zvuk se vrati, pesak polete sa ruba dine u kovrdžama nanosa u kovitlacu. Kasad i Moneta skliznuše niže po blago zaobljenom peščanom nasipu, skotrljaše se zajedno niz topli talas do mesta gde će se on razbiti, zaboravivši noć, oluju, već zaboravljenu bitku i sve ostalo osim tog trenutka i njih dvoje.

Kasnije, dok su zajedno hodali kroz razorenu lepotu Kristalnog Monolita, ona ga jednom dodirnu zlatnom ferulom, a onda još jednom plavim torusom. Posmatrao je u krhotini kristalnog panela kako mu odraz postaje skica muškarca izvedena u živi, savršena sve do pojedinosti njegovog pola i linija gde su mu se videla rebra na vitkom trupu.

- Šta sad? upita Kasad preko medija koji nije bio ni telepatija ni zvuk.

- Bog Bola čeka.

- Ti si njegov sluga?

- Nikada. Ja sam njegova saputnica i smrtni neprijatelj. Njegov čuvar.

- Došla si sa njim iz budućnosti?

- Ne. Uzeta sam iz svog vremena kako bih putovala natrag kroz vreme sa njim.

- Onda, ko si bila pre nego...

Kasadovo pitanje prekinu iznenadna pojava... Ne, pomisli on, iznenadno prisustvo, ne pojava... Šrajka.

Stvorenje je bilo onakvo kakvog ga se sećao posle prvog susreta koji se zbio pre više godina. Kasad primeti da je ta stvar glatka poput žive koja teče po hromu i toliko sličan njihovim zaštitnim odelima, ali intuitivno je znao da ispod tog nazubljenog oklopa nije puko meso i kost. Bilo je visoko najmanje tri metra, četiri ruke izgledale su normalno na elegantnom trupu, a telo je bilo izvajana masa trnja,

šiljaka, zglobova i slojeva bodljikave žice oštre kao brijlač. Oči sa hiljadu površina buktale su svetlom koje kao da je stvarao rubinski laser. Dugačka vilica i slojevi zuba kao da su poticali iz noćnih mora.

Kasad je stajao spreman. Ako mu je zaštitno odelo davalo istu snagu i pokretljivost koju je omogućavalo Moneti, možda će moći bar da umre u borbi.

Nije bilo vremena za to. U jednom trenutku, Bog Bola stajao je pet metara dalje na crnim pločama, a već u sledećem našao se kraj Kasada i šćepao pukovnika za nadlakticu mengelama sa čeličnim sećivima koja su prosekla polje zaštitnog odela i raskrvarila mu biceps.

Kasad se ukoči, oćekujući udarac, odlučan da uzvрати na njega makar to znaćilo nabosti se na sećiva, trnje i žicu oštru kao brijlač.

Šrajk podiže desnu šaku i pojavi se pravougaoni portal od četiri metra. Bio je sličan dalekobacaćkom portalu, ako se izuzme ljubićasti sjaj koji je ispunio unutrašnjost Monolita gustim svetlom.

Moneta mu klimnu glavom i kroći kroz portal. Šrajk kroći napred, dok su sećiva njegovih prstiju samo blago zasećala Kasadovu nadlakticu.

Kasad razmisli o tome da se povuće, shvati da je radoznalost u njemu jaća od poriva da umre, pa kroći kroz portal zajedno sa Šrajkom.

18.

CEO Meina Gledston nije mogla da zaspi. Ustala je, brzo se obukla u tami svog apartmana duboko u Domu Vlade i učinila ono što je često činila kada joj san nije dolazio - krenula je u šetnju svetovima.

Njen privatni portal dalekobacača zapulsira u postojanje. Gledstonova ostavi svoju ljudsku stražu da sedi u predvorju i povede sa sobom samo jednog mikrodaljinca. Ne bi povelala nijednog da su to dopuštali zakoni Hegemonije i vlasti TehnoSrži. Ali nisu.

Na TC2 prošla je ponoć, ali ona je znala da će na mnogim svetovima biti dan, pa je nosila dugački ogrtač sa okovratnikom za privatnost sa Renesanse. Njene pantalone i čizme nisu odavale ni pol ni klasu, iako je sam kvalitet ogrtača mogao da je oda na nekim mestima.

CEO Gledston kroči kroz jednokratni portal, osetivši pre nego videvši ili čuvši mikrodaljinca koji je prozujao za njom, uspinjući se u visinu i nevidljivost dok je ona stupala na Trg svetog Petra u Novom Vatikanu na Pacemu. Na sekund, nije znala zašto je ubacila šifru tog odredišta u implant - zbog prisustva onog starog monsinjora na večeri na Božjem Gaju? - ali onda shvati da je razmišljala o hodočasnicima dok je ležala budna, razmišljala o njih sedmoro koji su krenuli pre tri godine da se sretnu sa sudbinom na Hiperionu. Pacem je bio dom Oca Lenara Hojta... i onog drugog popa pre njega, Direa.

Gledstonova slegnu ramenima pod ogrtačem i pređe preko trga. Poseta rodnim svetovima hodočasnika bila je dovoljno dobra shema za njenu šetnju koliko i svaka druga; u većini besanih noći šetala je mnoštvom svetova, vraćajući se neposredno pred zoru, pre prvih sastanaka na Tau Ceti Centru. Ovo će bar biti samo sedam svetova.

Ovde je bilo rano. Nebesa Pacema bila su žuta, sa zelenim oblacima i mirisom amonijaka koji joj je napao sinuse i naterao joj suze na oči. U vazduhu je počivao redak, gadan hemijski smrad sveta koji nije ni potpuno teraformiran, ni sasvim negostoljubiv za čoveka. Gledstonova zastade da se obazre.

Sveti Petar nalazio se na vrhu brda i trg je grlio polukrug stubova, sa velikom bazilikom u središtu. S njene desne strane, tamo gde su se stubovi otvarali ka stepeništu koje se spuštalo kilometar ili više ka jugu, video se gradić čije su se grube kuće zgurile pod koštano belim drvećem koje je podsećalo na kosture odavno uginulih kržljivih stvorenja.

Moglo se videti samo nekoliko ljudi, koji su žurili trgom ili hitali uz stepenice kao da kasne na službu. Negde pod velikom kupolom katedrale zazvoniše zvona, ali redak vazduh oduzimao je tom zvuku svaki autoritet.

Gledstonova prošeta krugom stubova, pognute glave, prenebregavajući radoznale poglede sveštenika i ekipe za čišćenje ulica, koja je jahala na zveri sličnoj ježu od pola tone. U Mreži je postojalo mnoštvo marginalnih svetova poput Pacema, a još više u Protektoratu i u obližnjoj Zabačenosti - isuviše siromašnih da bi bili privlačni beskrajno pokretljivom građanstvu, isuviše sličnih Zemlji da bi se prenebregli u mračnim danima Hedžire. Pacem je odgovarao maloj grupi poput katolika koji su tu došli u potrazi za obnavljanjem vere. Tada ih je bilo na milione, znala je Gledstonova. Sada ih nije moglo biti više od nekoliko desetina hiljada. Ona zatvori oči i prizva holoe dosjea Oca Pola Direa.

Gledstonova je volela Mrežu. Volela je ljudska bića u njoj; pored sve njihove plitkosti, sebičnosti i nesposobnosti da se menjaju, oni su činili čovečanstvo. Gledstonova je volela Mrežu. Volela ju je dovoljno da zna da mora da pomogne njenom uništenju.

Ona se vrati do malog terminala sa tri portala, prizva sopstveni dalekobacački neksus jednostavnom komandom premošćavanja koju je dala datasferi, pa kroči u svetlost sunca i miris mora.

Maui-Kovenant. Gledstonova je tačno znala gde se nalazi. Stajala je na brdu iznad Prvenca gde je Sirina grobnica još označavala tačku sa koje je započela kratkotrajna pobuna gotovo čitav vek ranije. U to vreme, Prvenac je bio selo od nekoliko hiljada stanovnika i u svakoj Svetkovinskoj Nedelji frulaši su dočekivali sa dobrodošlicom pokretna ostrva na putu ka severu, gde su im se nalazila pasišta, u Polutarnom Arhipelagu. Sada se Prvenac protezao van vidokruga oko ostrva, sa lučnim gradovima i

stambenim košnicama uzdignutim pola kilometra u svim pravcima, iznad brda koje je nekada imalo neprikosnoveno najbolji pogled na morski svet Maui-Kovenant.

Ali grobnica je ostala. Telo Konzulove bake više nije bilo tamo... nikada zaista i nije bilo tamo... ali poput toliko simboličnih stvari sa ovog sveta, prazna krupta zahtevala je klanjanje, gotovo strahopoštovanje.

Gledstonova pogleda između kula, dalje od starog mola gde su plave lagune postale smeđe, dalje od platformi za bušenje i turističkih barži, tamo gde je počinjalo more. Sada više nije bilo pokretnih ostrva. Više se nisu kretala u velikim krdima preko okeana sa drvojedrima punim južnih vetrova i delfinskim pastirima koji seku vodu, praćeni belim tragovima pene.

Ostrva su bila pripitomljena i sada su ih nastanjivali građani Mreže. Delfini su bili mrtvi - neki pobijeni u velikim bitkama sa SILOM, ali većina ih je izvršila samoubistvo u neobjašnjivom Masovnom Samoubistvu Južnog Mora, poslednjoj tajni rase zaodenuće tajnama.

Gledstonova sede na nisku klupu blizu ruba litice i pronade vlat trave koju je mogla da iščupa i gricka. Šta se desi sa svetom koji postane, od doma za stotinu hiljada ljudi, u tananoj ravnoteži sa tananom ekologijom, igralište za više od stotinu miliona u prvoj standardnoj deceniji građanskog statusa u Hegemoniji?

Odgovor: svet umre. Ili umre njegova duša, bez obzira na to što je ekosfera nastavila nekako da dejstvuje. Planetni ekolozi i stručnjaci za teraformiranje održavali su ljušturu u životu, sprečavali da se mora potpuno zaguše neizbežnim đubretom, otpadnim vodama i izlivanjem nafte, radili su na tome da dovedu do minimuma ili prikriju zagađenje bukom i hiljadama drugih stvari koje je doneo napredak. Ali Maui-Kovenant, koji je Konzul poznao kao dete pre manje od jednog veka, dok se peo ovim istim brdom na sahranu svoje bake, nestao je zauvek.

Iznad nje prolete formacija hoking-prostirki, dok su se turisti na njima smejali i vikali. Visoko iznad njih, masivni izletnički EMV natren zakloni sunce. U iznenadnoj senci, Gledstonova baci svoju vlat trave i osloni podlaktice o kolena. Razmišljala je o Konzulovom izdajstvu.

Računala je na Konzulovo izdajstvo, uložila je sve da bi se taj čovek, odgajan na Maui-Kovenantu, Sirin potomak, pridružio Proteranima u neizbežnoj borbi za Hiperion. Nije to bio samo njen plan; Li Hant je bio veoma važan u decenijama planiranja, u tananoj hirurgiji uspostavljanja kontakta tačno određenog pojedinca sa Proteranima, u položaju u kome on može da izda obe strane aktiviranjem sprave Proteranih za izazivanje kolapsa vremenskih oseka i plima na Hiperionu.

A ovaj je to i učinio. Konzul, čovek koji je četiri decenije života, kao i ženu i dete, dao službi Hegemoniji, konačno je eksplodirao u osveti kao bomba uspavana pola veka.

Gledstonova nije osećala nikakvo zadovoljstvo zbog tog izdajstva. Konzul je prodao dušu i za to će platiti strašnu cenu - u istoriji, u sopstvenoj glavi - ali njegovo izdajstvo nije bilo ništa u poređenju sa izdajstvom zbog koga je Gledstonova bila spremna da trpi. Kao CEO Hegemonije, ona je bila simbolični vođa za stotinu pedeset milijardi ljudskih duša. Bila je spremna da ih izda sve, kako bi spasla čovečanstvo.

Ona ustade, oseti starost i reumu u kostima, pa polako ode do terminala. Zastade na tren kraj portala koji je blago zujao i osvrnu se da poslednji put baci pogled na Maui-Kovenant. Lahor je duvao sa mora, ali nosio je ravni zadah izlivene nafte i gasova rafinerija, pa Gledstonova okrenu glavu.

Težina Lususa pade joj na zaogrnutu ramena poput gvozdениh beočuga. U Predvorju je bilo vreme najveće gužve i hiljade putnika, kupaca i turista zagušile su sve nivoe prolaza, ispunile kilometar dugačke pokretne stepenice živopisnom ljudskošću i dale vazduhu težinu od izdisaja koji su se mešali sa zadahom ulja i ozona osobenog za hermetički zatvoren sistem. Gledstonova je prenebregla skupe nivoe za kupovinu i prevalila je pešačkim prevoznim diskputem deset klika do glavnog Hrama Šrajka.

Tamo se nalazila policijska zapreka i zaštitna polja koja su svetlucala ljubičasto i zeleno iza podnožja širokog stepeništa. Sam hram bio je zatvoren i mračan; mnogi visoki, tanki prozori sa obojenim staklom okrenuti ka Predvorju bili su porazbijani. Gledstonova se seti izveštaja o neredima pre više meseci; znala je

da je Biskup pobjegao sa svojim akolitima.

Ona pride bliže polju zaprečavanja, zagledana kroz nestalnu ljubičastu izmaglicu u stepenište kojim je Bron Lamija nosila svog umirućeg klijenta i ljubavnika, prvobitnog Kitsovog kibrida, ka sveštenicima Šrajka koji su ih čekali. Gledstonova je dobro poznavala Broninog oca; zajedno su proveli prve godine u Senatu. Senator Bajron Lamija bio je blistavi čovek - u jednom trenutku, davno pre nego što se Bronina majka pojavila na društvenoj sceni iz svoje zabačene provincije, Friholma, Gledstonova je razmišljala o tome da se uda za njega - a kada je on umro, deo mladosti Gledstonove bio je pokopan sa njim. Bajron Lamija bio je opsednut TehnoSrži, potpuno posvećen zadatku oslobađanja čovečanstva od okova kojima su ga Al sputavali preko pet vekova i na prostoru od hiljadu svetlosnih godina. Otac Bron Lamije bio je taj koji je naterao Gledstonovu da postane svesna opasnosti i doveo je do ove posvećenosti koja će za ishod imati najstrašniju izdaju u ljudskoj istoriji.

A 'samoubistvo' senatora Bajrona Lamije bilo je ono što ju je obučilo za decenije opreza. Gledstonova nije znala da li su agenti Srži orkestrirali senatorovu smrt, možda su to bili i elementi hijerarhije Hegemonije koji su štitili sopstvene interese, ali znala je da Bajron Lamija nikada sebi ne bi oduzeo život, nikada ne bi napustio svoju bespomoćnu ženu i tvrdoglavu kćer na takav način. Poslednji senatski akt senatora Lamije bio je da učestvuje kao kopredlagač statusa Protektorata za Hiperion, što je bio potez koji bi taj svet uveo u Mrežu dvadeset godina pre događaja što su se sada odigravali. Posle njegove smrti, preživela kosponzorka - odnedavno uticajna Meina Gledston - povukla je predlog.

Gledstonova pronađe šaht za propadanje i skoči u pad kraj nivoa za kupovinu i stambenih nivoa, nivoa za proizvodnju i servisiranje, nivoa za uklanjanje otpada i reaktorskih nivoa. Njen komlog i zvučnik šahta za propadanje počеше istovremeno da je upozoravaju da ulazi u nedozvoljene i nesigurne oblasti ispod Košnice. Program šahta za propadanje pokuša da zaustavi njeno spuštanje. Ona premosti tu komandu i utiša upozorenja. Nastavi da pada, sada kraj nivoa bez panela ili svetiljki, spuštajući se kroz šumu optičkih špageti-vlakana,

kanale za grejanje i hlađenje i goli kamen. Konačno se zaustavi.

Gledstonova iziđe u hodnik osvetljen samo udaljenim svetlećim kuglama i masnom svitac-farbom. Voda je kapala iz hiljadu pukotina u tavanici i zidovima i skupljala se u toksične lokve. Para je lebdela iz otvora u zidu koji su mogli biti drugi hodnici, lični odeljci ili naprosto rupe. Negde u daljini začu se ultrazvučni vrisak metala koji seče metal; bliže, elektronsko kreštanje nihil-muzike. Negde neki muškarac vrisnu, a neka žena se nasmeja i glas joj odjeknu niz šahtove i kanale. Začu se zvuk kašlja flešetne puške.

Košnica Ološa. Gledstonova dođe do raskrsnice pećinskih hodnika i zastade da pogleda okolo. Njen mikrodaljinac sada se obruši i poče da kruži bliže, istrajan poput ljutitog insekta. Zvao je bezbednosno pojačanje. Samo zahvaljujući upornom premošćavanju Gledstonove, njegovi pozivi nisu se čuli.

Košnica Ološa. Tu su se skrivali Bron Lamija i njen kibridni ljubavnik tih poslednjih nekoliko sati pre pokušaja da stignu do Hrama Šrajka. Bilo je to jedno od bezbroj podzemlja Mreže, gde je crna berza mogla da obezbedi sve, od 'Flešbeka' do oružja kakvo je koristila SILA, od ilegalnih androida do piratskih Polsenovih tretmana koji su sa podjednakom verovatnoćom čoveka mogli da ubiju ili da mu podare još dvadeset godina mladosti. Gledstonova krenu desno, najmračnijim hodnikom.

Nešto veličine pacova, ali sa mnoštvom nogu, utrča u razbijenu ventilacionu cev. Gledstonova oseti smrad kanalizacije, znoja, ozona prenapregnutih paluba datumravni, slatki miris potisnika ručnih pištolja, povraćanja i zadah nižih feromona mutiranih u toksine. Hodala je hodnicima, mislila o nedeljama i mesecima koji će nastupiti, o strašnoj ceni koju će svetovi morati da plate zbog njenih odluka, njenih opsednutosti.

Pet mladića, koje su neovlašćeni ARNisti skrojili tako da su bili više životinje nego ljudi, istupiše u hodnik ispred Gledstonove. Ona zastade.

Mikrodaljinac se spusti ispred nje i neutralizova svoje kamuflažne polimere. Stvorenja pred njom nasmejaše se kada ugledaše samo mašinu veličinu ose koja je poskakivala i letela tamo-amo kroz vazduh. Bilo je sasvim moguće da su toliko odmakli u prekrajanju

RNK da uopšte nisu mogli da prepoznaju tu spravu. Dvojica trzajem ruku otvoriše vibrooštrice. Jedan isturi čelične kandže dugačke deset centimetara. Jedan škljocnu flešetnim pištoljem sa burencetom.

Gledstonova nije želela borbu. Znala je, čak i ako ove tupadžije iz Košnice Ološa to nisu, da mikro može da je odbrani od ove petorice i još od stotinu njih. Ali ona nije želela da neko pogine samo zato što je odabrala Ološku za šetnju.

"Odlazite", reče ona.

Mladići se upiljiše, žutim očima, iskolačenim crnim očima, maskiranim prorezima i fotoreceptivnim trbušnim trakama. Skladno, ali raširivši se u polukrug, oni načiniše dva koraka prema njoj.

Meina Gledston se uspravi, prikupi ogrtač oko sebe i spusti okovratnik za privatnost dovoljno da mogu da joj vide oči. "Odlazite", reče ona ponovo.

Mladići zastaše. Perje i krljušti vibrirali su na nevidljivom lahoru. Na dvojici, drhtale su antene i pulsirale hiljade senzornih dlačica.

Oni odoše. Odlazak im je bio nem i brz kao i dolazak. Za sekund nije se čuo nikakav zvuk osim kapanja vode i dalekog smeha.

Gledstonova zavrte glavom, prizva svoj lični portal i kroči kroz njega.

Sol Vejntraub i njegova kćer došli su sa Barnardovog sveta. Gledstonova se prebaci do malog terminala u njihovom rodnom gradu, Krofordu. Bilo je večer. Niske, bele kuće ležale su uvučene iza negovanih travnjaka, kao odraz senzibiliteta Rivajvla Kanadske Republike i farmerske praktičnosti. Drveće je bilo visoko, širokih grana i zapanjujuće verno svom nasleđu sa Stare Zemlje. Gledstonova okrenu leđa reci pešaka, od kojih je većina žurila kući posle radnog dana provedenog negde drugde u Mreži, i krenu trotoarima od opeke duž ciglenih zgrada postavljenih oko travnatog ovala. S leve strane, ugledala je obrađene njive iza niza kuća. Visoke, zelene biljke, verovatno kukuruz, rasle su u šumovitim redovima koji su se protezali do dalekog obzorja gde se spuštao poslednji luk ogromnog crvenog sunca.

Gledstonova prođe kroz kampus i zapita se da li je na tom koledžu Sol predavao, ali bila je nedovoljno ljubopitljiva da bi to

pitala dataseru. Gasne svetiljke palile su se pod baldahinom od lišća i prve zvezde javljale su se u procepima gde je nebo bledele iz azurne boje u ćilibar, a potom u abonos.

Gledstonova je pročitala Vejntraubovu knjigu, Abrahamovu nedoumicu, u kojoj je on analizirao odnos između Boga koji je zahtevao žrtvovanje sina i ljudske rase koja je na to pristajala. Vejntraub je tvrdio da Jehova iz Starog Zaveta nije naprosto iskušavao Abrahama, već je opštio samo jezikom odanosti, poslušnosti, žrtvovanja i zapovedanja koji je čovečanstvo u tom trenutku međusobne veze jedino moglo da shvati. Vejntraub je novozavetnu poruku smatrao predskazanjem nove faze u toj vezi - faze u kojoj čovečanstvo više neće žrtvovati svoju decu nijednom bogu, ni zbog čega, već će roditelji... čitava rasa roditelja... ponuditi sebe umesto toga. Otud Holokosti dvadesetog veka, Kratka Razmena, tripartitni ratovi, nemirni vekovi, a možda čak i Velika Greška iz '38.

Konačno, Vejntraub se pozabavio odbijanjem svakog žrtvovanja, odbijanjem svake veze sa Bogom izuzev veze obostranog poštovanja i iskrenog truda oko obostranog razumevanja. Pisao je o mnogostrukim smrtima Boga i o potrebi za božanskim vaskrsom sada, kad je čovečanstvo izgradilo sopstvene bogove i pustilo ih u vasionu.

Gledstonova pređe preko elegantnog kamenog mosta koji se nadvijao preko rečice izgubljene u senkama, tako da su na njen položaj ukazivali samo zvuci koje je pravila u tami. Blaga, žuta svetlost padala je na ograde od ručno obrađenog kamena. Negde izvan kampusa, zalaja pas i bi ućutkan. Svetla su gorela na trećem spratu stare zgrade, kose i ciglene građevine prekrivene grubim crepom, koja mora da je poticala još iz vremena pre Hedžire.

Gledstonova pomisli na Sola Vejntrauba, njegovu ženu Sarai i njihovu prelepu dvadeset šestogodišnju kćer, koja se vratila sa arheološkog nalazišta na Hiperionu bez ikakvog otkrića, izuzev Šrajtkove kletve, Merlinove bolesti. Na Sol i Sarai koji gledaju kako žena stari unazad u dete, od deteta u bebu. A onda na Sola koji to gleda sam posle Saraine smrti u besmislenom, glupom padu EMV-a prilikom posete sestri.

Na Rejčel Vejntraub, čiji će prvi i poslednji rođendan nastupiti za manje od tri standardna dana.

Gledstonova udari pesnicom po kamenu, prizva portal i ode na drugo mesto.

Na Marsu je bilo podne. Sirotinjske četvrti Tarzisa bile su sirotinjske četvrti već više od šest vekova. Nebo iznad njih bilo je ružičasto, vazduh suviše redak i suviše hladan za Gledstonovu, čak i tako umotanu u ogrtač, a prašina je letela posvuda. Ona krenu uskim stazama i šetalištem na liticama Grada Relokacije, ne pronalazeći nigde dovoljno otvoreno mesto da vidi bilo šta dalje od sledećeg grozda stračara ili kapavih tornjeva za filtriranje.

Tu je bilo malo biljaka - velike šume Zeleniša bile su posečene radi ogreva ili su izumrle, pa su ih prekrile crvene dine. Video se samo poneki kaktus, od koga se protivzakonito pravila rakija, i čopor užurbanih, parazitskih, paukolikih lišajeva između staza koje je dvadeset pokolenja bosih nogu utabalo tako da su bile tvrde kao kamen.

Gledstonova pronade niski kamen i odmori se, spustivši glavu i izmasiravši kolena. Grupe dece, polunage u trakama od krpa i sa obešenim priključcima, okupljale su se oko nje, prosile novac, a onda bežale pošto ona nije reagovala.

Sunce je bilo visoko. Mons Olympus i ogoljena lepota akademije SILE Fedmana Kasada nisu se videli odatle. Gledstonova se obazre. Odavde je došao taj gordi čovek. Ovde je jurcao sa mladim bandama pre nego što je bio osuđen na red, razum i čast vojske.

Gledstonova pronade zaklonjeno mesto i kroči kroz svoj portal.

Božji Gaj bio je isti kao i uvek - mirisan od arome milion miliona stabala, nem izuzev tihog šuštanja lišća i vetra, obojen polutonovima i pastelnim prelivima, sa svetlošću sunca koje je palilo bukvalno krov sveta, dok je okean krošnji hvatao svetlost, a svaki list drhtao je na lahoru, svetlucao od rose i jutarnjih pljuskova dok se povetarac uzdizao i nosio miris kiše i vlažnog rastinja do Gledstonove, na platformi visoko iznad sveta još utonulog u san i tamu pola kilometra niže.

Priđe neki Templar, vide sjaj pristupne narukvice Gledstonove kada je pomerila ruku i povuče se, visoka, zaogrnuta prilika koja se ponovo stopila sa lavirintom rastinja i puzavica.

Templari su bili jedna od najvarljivijih varijabli u igri Gledstonove. Njihovo žrtvovanje drvobroda Igdrasil bilo je jedinstveno, bez presedana, neobjašnjivo i zabrinjavajuće. Od svih potencijalnih saveznika u budućem ratu, niko nije bio neophodniji i nedostižniji od Templara. Posvećeno životu i odano Mjuiru, Bratstvo Drveta bilo je mala, ali moćna sila u Mreži - simbol ekološke svesti u društvu predanom samouništenju i traćenju, ali nevoljnom da shvati sopstveno ponašanje.

Gde je Het Mastin? Zašto je ostavio Mebijusovu kocku kod ostalih hodočasnika?

Gledstonova je posmatrala izlazak sunca. Nebo ispuniše mongolfjei-siročići, spaseni od klanice na Čigri, i njihova raznobojna tela zalebdeše ka nebesima poput mnoštva portugalskih oružnika. Svetleći paučinari raširiše solarna krila tanka poput membrana kako bi prikupili sunčevu svetlost. Jato gavranova prestade da se skriva i uzdiže se u nebo u spirali, uz kliktanje koje je bilo u oštroj suprotnosti sa blagim lahorom i šuštavim naletom kiše koja se približavala Gledstonovoj sa zapada. Istrajni zvuk kišnih kapi na lišću podseti je na njen dom u deltama Patope, na Stodnevni Monsun koji je nju i njenu braću slao napolje u močvare, u potragu za letećim krastačama, benditima i španskim mahovinastim zmijama koje su donosili u tegli u školu.

Gledstonova shvati po stohiljaditi put da još ima vremena da se stvari zaustave. Totalni rat u ovom trenutku nije bio neizbežan. Proterani još nisu uzvratili protivnapadom koji Hegemonija ne bi mogla da prenebregne. Šrajk nije bio slobodan. Još ne.

Sve što je morala da učini kako bi spasla stotinu milijardi života bilo je da se vrati u Senat, otkrije tri decenije prevare i dvostruke igre, otkrije svoje strahove i nesigurnost...

Ne. Ići će kao što je bilo planirano, sve dok ne stigne do tačke kada planiranje više nije moguće. U nepredviđeno. U divlje vode haosa gde će čak i prediktivci TehnoSrži, oni koji vide sve, biti slepi.

Gledstonova je hodala platformama, tornjevima, rampama i

zaljubljanim mostovima templarskog grada na drveću. Stanovnici drveća sa mnoštva svetova i ARNovane šimpanze rugali su joj se i bežali, ljuljajući se ljupko o tanušnim lijanama tri stotine metara iznad šumskog tla. Iz oblasti zatvorenih za turiste i povlašćene posetioce, Gledstonova uhvati miris tamjana i jasno ču gregorijanski napev templarske službe u osvit dana. Ispod nje, niži nivoi oživljavali su svetlom i kretanjem. Kratki pljuskovi su prošli i Gledstonova se vratila na više nivoa, uživajući u pogledu, prešavši preko šezdesetmetarskog, drvenog, visećeg mosta koji je njeno drvo povezivao sa jednim još većim, gde je visilo privezano pet-šest balona sa toplim vazduhom - jedina vazдушna prevozna sredstva koje su Templari dopuštali na Božjem Gaju - naizgled nestrpljivih da krenu, sa putničkim nacelama koje su se ljuljale kao teška, smeđa jaja, i kožom ljupko obojenom u šare živih stvorenja - mongolfjea, Monarh leptira, Tomasovih sokola, svetlećih paučinara, sada izumrlih zeplena, nebeskih sipa, mesečevih moljaca, orlova - toliko poštovanih u predanjima da nikada nisu bili obnovljeni ili ARNovani - i još drugih.

Sve bi ovo moglo da bude uništeno ukoliko nastavim. Biće uništeno.

Gledstonova zastade na rubu kružne platforme i zgrabi ogradu tako čvrsto da joj se staračke pege na rukama oštro pokazaše na naglo prebledeloj koži. Ona pomisli na stare knjige koje je pročitala, na vreme pre Hedžire, pre leta svemirom, kada su embrionske nacije kontinenta Evrope prevozile tamnije ljude - Afrikance - iz njihovih rodni zemalja u ropski život na kolonijalnom Zapadu. Da li bi ti robovi, u lancima i okovima, nagi i sklupčani u smrdljivom truhu broda za robove... da li bi ti robovi oklevali da se pobune, da zbace svoje porobljivače, ako bi to značilo uništenje lepote tog broda za robove... ili same Evrope?

Ali oni su imali Afriku kojoj su mogli da se vrate.

Meina Gledston se oglasi zvukom koji je delom bio stenjanje, delom jecaj. Hitro se okrenu dalje od veličanstvenog izlaska sunca, od zvukova napeva u pozdrav novom danu, od uzdizanja balona - živih i veštačkih - u novorođeno nebo, pa siđe niže, gde je bilo donekle mračno, kako bi prizvala svoj dalekobacač.

Nije mogla da ode tamo odakle je bio poslednji hodočasnik, Martin Silenus. Silenus je bio samo vek i po star, poluplav od Polsenovih tretmana, sa ćelijama koje su se sećale ledene hladnoće desetak dugih kriogenskih fuga i još hladnijeg skladištenja, ali njegov životni vek širio se kroz više od četiri veka. Bio je rođen na Staroj Zemlji u njenim poslednjim danima, majka mu je pripadala jednoj od najplemenitijih porodica, mladost mu je bila pastiš dekadencije i elegancije, lepote i slatkog mirisa raspadanja. Dok je njegova majka ostala sa umirućom Zemljom, on je poslat u svemir tako da neko može da vrati porodične dugove, makar to značilo... kao što i jeste značilo... godine službe u dužničkom ropstvu na jednom od najpaklenijih zabačenih svetova u Mreži.

Gledstonova nije mogla da ode na Zemlju, pa je otišla na Rajske Kapije.

Prestonica se zvala Blatoravan i Gledstonova je hodala njenim popločanim ulicama, diveći se velikim, starim kućama koje su izvirivale iznad uskih, kamenom oivičenih kanala izukrštanih uz veštačku planinsku padinu kao nešto sa Ešerove grafike. Elegantna stabla i još veće papratnice zvane 'konjski rep' krunisale su vrhove brda, ovičavale široke, bele avenije i gubile se iz vidokruga oko elegantnog zakrivljenja plaža belog peska. Lenja plima donosila je ljubičaste talase koji su se prelamali u mnoštvu boja pre nego što su umirali na savršanim plažama.

Gledstonova zastade u parku koji je gledao na Promenadu Blatoravni, gde su mnogi parovi i pažljivo odeveni turisti udisali večernji vazduh pod gasnim svetiljkama i senkama lišća, i ona zamisli kako je Rajske Kapije izgledala pre više od tri veka, kada je bila grubi svet Protektorata, još ne sasvim teraformiran, kada je Martin Silenus, koji je još patio od kulturne dislokacije, gubitka bogatstva i oštećenja mozga zbog Šoka Zamrzivača na dugom putovanju, radio tamo kao rob.

Stanica za generisanje atmosfere tada je obezbeđivala nekoliko stotina kvadratnih kilometara vazduha koji se mogao udisati, na zemljištu gde se jedva moglo živeti. Cunamiji su odnosili gradove, projekte osvajanja zemljišta i radnike, podjednako ravnodušno.

Dužnički robovi poput Silenusa kopali su kanale kiseline, strugali udisne bakterije u trahejnim lavirintima pod blatom i izbacivali đubre i mrtva tela sa plimnih blatoravni posle poplava.

Načinili smo izvestan napredak, pomisli Gledstonova, uprkos inerciji na koju nas je naterala Srž. Uprkos tome što je nauka gotovo umrla. Uprkos svojoj kobnoj zavisnosti o igračkama koje su nam podarile naše sopstvene tvorevine.

Bila je nezadovoljna. Pre nego što bude završila šetnju ovim svetom, želela je da poseti dom svakog hodočasnika sa Hiperiona, bez obzira na to koliko je znala da će taj gest biti jalov. Rajska Kapija bila je mesto gde je Silenus naučio da piše pravu poeziju, iako mu je privremeno oštećeni um bio izgubljen za jezik, ali ovo nije bio njegov dom.

Gledstonova je prenebregla prijatnu muziku koja se uzdizala sa koncerta na Promenadi, prenebregla je let putničkih EMV-a koji su se kretali iznad njene glave poput migrirajućih ptica, prenebregla je prijatan vazduh i blagu svetlost, dok je prizivala portal i zapovedala mu da je dalekobaci do Zemljinog Meseca. Onog Meseca.

Umesto da aktivira prebacivanje, komlog ju je upozori na opasnosti odlaska tamo. Ona ga premosti.

Njen mikrodaljinac zazuja u postojanje i glasić sprave u njenom implantu reče joj da nije baš dobra zamisao da Vrhovna Izvršna putuje na tako nepostojano mesto. Ona ga ućutka.

Portal dalekobacača i sam poče da se protivi njenom izboru, tako da je morala da upotrebi univerzalnu karticu kako bi ga ručno programirala.

Vrata dalekobacača zatreperaše u postojanje i Gledstonova kroči kroz njih.

Jedino mesto na mesecu Stare Zemlje na kome se još moglo živeti bila je planina i oblast Mare sačuvana za Masada Ceremoniju SILE, i Gledstonova upravo tu istupi. Posmatračke tribine i paradno polje bili su prazni. Zaštitno polje klase deset zamagljivalo je zvezde i daleke zidove ruba, ali Gledstonova je mogla da vidi mesta gde je unutrašnje zagrevanje izazvano strašnim gravitacionim plimama istopilo daleke planine i nateralo ih da poteku u nova mora kamena.

Ona krenu preko ravnice sivog peska, osetivši blagu gravitaciju kao poziv na letenje. Zamisli sebe kao jedan od templarskih balona, blago privezan, ali željan bekstva. Odupre se porivu da skoči, da krene dalje džinovskim skokovima, ali korak joj je bio lak i prašina je letela u neverovatnim šarama iza nje.

Vazduh je bio veoma redak pod kupolom zaštitnog polja i Gledstonova shvati da drhti uprkos elementima za grejanje u ogrtaču. Jedan dugi trenutak stajala je u središtu bezoblične ravnice i pokušavala da zamisli samo mesec, prvi korak čovečanstva u dugom posrtanju iz kolevke. Ali posmatračke tribine SILE i spremišta za uređaje skretali su joj pažnju, činili takva zamišljanja jalovim, i ona konačno podiže oči da bi videla ono zbog čega je, u stvari, i došla.

Stara Zemlja počivala je na crnom nebu. Ona nikada ranije nije bila tu, naterala je sebe da nikada ranije ne dođe tu, a sada, kada se već tu nalazila, očajnički je želela da oseti nešto, da čuje nešto, kao da bi joj neki glas opreza, nadahnuća ili običnog saučešća došao na ovom mestu.

Nije čula ništa.

Stajala je tamo još nekoliko minuta, sa malo misli, dok su uši i nos počinjali da joj mrznu, pre nego što je odlučila da pođe. Na TC2 još malo pa će zora.

Gledstonova je aktivirala portal i poslednji put je posmatrala unaokolo kada još jedna prenosiva dalekobacačka vrata zatrepereše u postojanje na manje od deset metara od nje. Ona zastade. Ni pet ljudskih bića u Mreži nije imalo pojedinačni pristup Zemljinom Mesecu.

Mikrodaljinac zazuja i spusti se tako da ostane da lebdi između nje i prilike koja se pomaljalo iz portala.

Li Hant kroči napolje, obazre se, strese se od hladnoće i krenu brzo ka njoj. Glas mu je bio tanak, gotovo zabavno dečji u retkom vazduhu.

"M. Vrhovna Izvršna, morate se smesta vratiti. Proterani su uspeli da se probiju u zapanjujućem protivnapadu."

Gledstonova uzdahnu. Znala je da će to biti sledeći korak. "U redu", reče ona. "Da li je Hiperion pao? Možemo li evakuisati svoje snage odatle?"

Hant odmahnu glavom. Usne su mu gotovo poplavele od hladnoće. "Ne shvatate", začu se izobličeni glas njenog ađutanta. "Nije reč samo o Hiperionu. Proterani napadaju na desetak tačaka. Vrše invaziju na samu Mrežu!"

Najednom utrnula i prožeta do srži jezom, više od šoka nego od lunarne hladnoće, Meina Gledston klimnu glavom, čvrše prikupi ogrtač oko sebe i kroči natrag kroz portal u svet koji više nikada neće biti isti.

19.

Okupili su se na ulazu u Dolinu Vremenskih Grobnica, Bron Lamija i Martin Silenus pod teretom onoliko ranaca i vreća koliko su bili u stanju da ponesu, Sol Vejntraub, Konzul i Otac Dire nemi kao tribunal patrijarha. Prve senke popodneva počinjale su da se izdužuju ka istoku preko doline, da posežu za mekim sjajem Grobnica kao prsti tame.

"I dalje nisam siguran da je ovakvo razdvajanje pametno", reče Konzul dok je trljao bradu. Bilo je veoma vruće. Znoj mu se skupljao na čekinjastim obrazima i slivao mu se niz vrat.

Lamija slegnu ramenima. "Znali smo da će se svako od nas susresti sa Šrajkom nasamo. Zar je važno to što ćemo biti razdvojeni nekoliko sati? Potrebna nam je hrana. Možete i vas trojica da počete ako želite."

Konzul i Sol pogledaše Oca Direa. Sveštenik je bio očito iscrpljen. Potraga za Kasadom iscrpela je ono malo rezervi energije koje je čovek sačuvao posle vaskrsavanja.

"Neko bi trebalo da sačeka ovde za slučaj da se pukovnik vrati", reče Sol. Beba mu je izgledala veoma mala u naručju.

Lamija klimnu glavom u znak saglasnosti. Ona podesi remenje na ramenima i vratu. "U redu. Do Utvrđenja će nam trebati oko dva sata. Nešto duže da se vratimo. Računajte da ćemo provesti puni sat u utovaru namirnica - i opet ćemo stići natrag pre mraka. Pred večeru."

Konzul i Dire rukovaše se sa Silenusom. Sol zagrlji Bron. "Vratite se zdravi i čitavi", šapnu on.

Ona dodirnu obraz bradatog muškarca, na sekund položi ruku na bebinu glavu, okrenu se i krenu dolinom žustrim korakom.

"Hej, jebote, sačekaj malo da te stignem!" povika Martin Silenus, uz zveket porcija i boca za vodu, dok je trčao.

Popeli su se zajedno na sedlo između litica. Silenus se načas osvrnu i vide ostalu trojicu koje je udaljenost već učinila patuljastim, obojenim štapićima usred gromada i dina blizu Sfinge. "Ne ide baš kao što smo planirali, zar ne?" reče on.

"Ne znam", odvrati Lamija. Ona se presvukla u kratke pantalone zbog pešačenja; mišići njenih kratkih, snažnih nogu blistali su pod premazom znoja. "Kako smo to planirali?"

"Moj plan bio je da završim najveću poemu vasiona, a onda da se vratim kući", reče Silenus. On otpi iz poslednje boce u kojoj se nalalila voda. "Bogte, voleo bih da smo poneli dovoljno vina da nam potraje."

"Ja nisam imala nikakav plan", reče Lamija, napola sebi. Njeni kratki uvojci, zamršeni od znoja, slepili su joj se za široki vrat.

Martin Silenus frknu u smeh. "Ti ne bi ni bila ovde da nije bilo tog tvog kiborg-ljubavnika..."

"Klijenta", odbrusi ona.

"Šta god. Obnovljena ličnost Džonija Kitsa mislila je da je važno stići ovamo. I ti si ga i dovukla čak ovamo... još nosiš Šrenovu petlju, zar ne?"

Lamija odsutno dodirnu majušni nervni priključak iza levog uha. Tanka membrana osmotskog polimera zadržavala je pesak i prašinu dalje od utičnica konektora veličine čaure. "Da."

Silenus se ponovo nasmeja. "Jebote, šta ti to vredi kad nemaš nikakvu datasferu sa kojom bi bila u međudejstvu, mala? Isto tako si mogla da ostaviš Kitsovu ličnost na Lususu ili gde god." Pesnik zastade na sekund kako bi podesio remenje i tovar. "Je li, možeš li sama da pristupiš toj ličnosti?"

Lamija pomisli na snove koje je sanjala preksinoć. Prisustvo u njima bilo je kao Džoni... ali slike su stizale iz Mreže. Sećanja? "Ne", reče ona. "Ne mogu sama da pristupim Šrenovoj petlji. Ona nosi više podataka nego što bi stotinu jednostavnih implanata moglo da uskladišti. A sad umukni i hodaj." Ona ubrza korak i ostavi ga da stoji tamo.

Nebo je bilo bez oblaka, zeleno i sa naznakama lapisnih dubina. Polje gromada pred njima protezalo se ka jugozapadu do pustara, dok su se pustare predavale poljima dina. Njih dvoje hodali su u tišini trideset minuta, razdvojeni mislima i međusobnom udaljenošću od pet metara. Hiperionovo sunce visilo je malo i jarko s njihove desne strane.

"Dine su strmije", reče Lamija dok su se s mukom uspinjali uz

novi vrh i klizali s druge strane. Površina je bila vrela i cipele su već počele da joj se pune peskom.

Silenus klimnu glavom, stade i obrisa lice svilenom maramicom. Meka, ljubičasta beretka bila mu je nabijena duboko preko čela i levog uha, ali nije ga nimalo zaklanjala. "Lakše bi bilo da pratimo uzvisine tamo, severno. Blizu mrtvog grada."

Bron Lamija zakloni oči kako bi se zagledala u tom pravcu. "Izgubićemo najmanje pola sata ako krenemo tuda."

"Izgubićemo i više ako nastavimo ovuda." Silenus sede na dinu i otpi iz boce s vodom. Skinu ogrtač, presavi ga i nabi u najveći ranac.

"Šta nosiš u tome?" upita Lamija. "Taj ranac izgleda pun."

"Gledaj svoja posla, ženo."

Lamija zavrte glavom, protrlja obraze i oseti da je izgorela na suncu. Nije navikla na tolike dane provedene na svetlosti sunca, a Hiperionova atmosfera zaprečavala je samo mali deo ultraljubičastih zraka. Ona zapetlja po džepu u potrazi za kremom za sunčanje i namaza malo. "U redu", reče ona. "Skrenućemo tamo. Pratićemo liniju grebena sve dok ne prođu najgore dine, a onda ćemo preseći natrag u pravoj liniji ka Utvrđenju." Planine su visile na obzorju i kao da se uopšte nisu približavale. Vrhovi prekriveni snegom mučili su je obećavajući hladni lahor i svežu vodu. Dolina Vremenskih Grobnica bila je nevidljiva iza njih i pogled su im zaklanjala polja dina i gromada.

Lamija premesti tovar, skrenu desno i upola skliznu, upola siđe niz trošnu dinu.

Dok su izlazili sa peska na nisku štipavicu i igličastu travu grebena, Martin Silenus nije mogao da odvoji oči od ruševina Grada Pesnika. Lamija preseče levo i oko njega, izbegavajući sve osim kamenja poluukopanih drumova koji su kružili oko grada i drugih puteva koji su vodili u pustare sve do mesta gde su nestajali pod dinama.

Silenus je sve više i više zaostajao, da bi na kraju stao i seo na oboreni stub, koji je nekada bio portal kroz koji su androidi-radnici svake večeri marširali u stroju posle rada u poljima. Tih polja više nije bilo. Akvadukti, kanali i drumovi bili su samo naznačeni srušenim

kamenjem, ulegnuća u pesku ili panjevi stabala skoreni od peska tamo gde su se nekada nadvijali nad vodovodom ili bacali hlad na prijatnu stazu.

Martin Silenus obrisa beretkom lice i zagleda se u ruševine. Grad je još bio beo... beo poput kostiju otkrivenih pod nestalnim peskom, beo poput zuba u zemljanosmedoj lobanji. Sa mesta gde je sedeo, Silenus je mogao da vidi da mnoštvo zgrada izgleda isto kao kada ih je poslednji put video, pre više od jednog i po veka. Amfiteatar Pesnika ležao je poludovršen, ali kraljevski u sopstvenim ruševinama, beli rimski koloseum s drugog sveta, zarastao u pustinjačke puzavice i bršljan fanfara. Veliki atrijum bio je otvoren prema nebu, a galerije razorene - ne učinkom vremena, znao je Silenus, već sondama, laserima i eksplozivnim nabojima beskorisnih ljudi iz obezbeđenja Tužnog Kralja Bilija u decenijama posle evakuacije grada. Nameravali su da ubiju Šrajka. Nameravali su da koriste elektroniku i ljute zrake koherentne svetlosti da bi ubili Grendela pošto je ovaj opustošio veliku dvoranu za ispijanje medovine.

Martin Silenus se zakikota i nagnu napred, u iznenadnoj vrtoglavici od toplote i iscrpljenosti.

Silenus je mogao da vidi veliku kupolu Većnice gde je jeo svoje obroke, najpre sa stotinama umetničkih drugova, potom u izdvojenosti i tišini sa nekolicinom drugih koji su ostali, iz sopstvenih nedokučivih i nezabeleženih razloga, posle Bilijeve evakuacije u Kits, a onda sam. Zaista sam. Jednom je ispustio pehar i odjek je zvonio pola minuta pod kupolom iškrabanom puzavicama.

Sam sa Morlocima, pomisli Silenus. Ali na kraju čak mi ni Morloci nisu pravili društvo. Samo moja muza.

Začu se iznenadna eksplozija zvuka i mnoštvo belih golubova prhnu iz neke niše u gomili izlomljenih tornjeva u koje je pretvorena palata Tužnog Kralja Bilija. Silenus je posmatrao njihovo prevrtanje i kruženje na pregrejanom nebu, začuđen što su preživeli tolike vekove ovde, na rubu ničega.

Ako sam mogao ja, zašto ne bi i oni?

U gradu je bilo senki, lokvi slatke hladovine. Silenus se upita valjaju li bunari još, veliki podzemni rezervoari, posađeni pre nego

što su stigli semebrodovi sa ljudima, i dalje puni slatke vode. Zapita se da li je njegov drevni radni sto, antikvitet sa Stare Zemlje, još u maloj sobi u kojoj je napisao najveći deo svog Speva.

"Šta je bilo?" Bron Lamija se vratila sopstvenim tragom i stala kraj njega.

"Ništa." On začkilji odozdo u nju. Žena je izgledala kao neko drvo koje čuči, sa masom tamnih, butnih korenova, suncem opaljenom korom i zamrznutom energijom. On pokuša da zamisli kako ona izgleda kada je iscrpljena... od tog pokušaja sam se umorio. "Upravo sam shvatio", reče on. "Gubimo vreme time što se vraćamo skroz do Utvrđenja. Postoje bunari u gradu. Verovatno i rezerve hrane."

"A-a", reče Lamija. "Konzul i ja pomislili smo na to i razgovarali smo o tome. Mrtvi Grad opljačkan je pre više pokolenja. Hodočasnici Šrajka mora da su ispraznili spremišta pre šezdeset ili osamdeset godina. Bunari su nepouzdan... vodovod se pomerio, rezervoari su ugađeni, Idemo u Utvrđenje."

Silenus oseti narastanje besa zbog ženine nepokolebljive nadmenosti i trenutne pretpostavke da može da preuzme komandu u svakoj situaciji. "Ja idem tamo da istražim", reče on. "To bi nam moglo uštedeti sate putovanja."

Lamija se pomeri između njega i sunca. Crni uvojci svetlucali su joj koronom pomračenja. "Ne. Ako ovde izgubimo vreme, nećemo se vratiti pre mraka."

"Idi ti, onda", odbrusi pesnik, iznenađen onim što je govorio. "Umoran sam. Idem da proverim skladište iza Većnice. Možda ću se setiti spremišta koja hodočasnici nikada nisu našli."

Mogao je da vidi kako se ženino telo napinje dok je razmišljala o tome da ga povuče na noge i izvuče ponovo na dine. Prešli su jedva nešto više od trećine puta do niskih brda gde je počinjao dugi uspon stepeništem Utvrđenja. Njeni mišići se opustiše. "Martine", reče ona, "ostali zavise od nas. Molim te, nemoj da zajebeš stvar."

On se nasmeja i nasloni se na srušeni stub. "Jebeš to", reče. "Umoran sam. Ionako znaš da ćeš ti preneti devedeset pet odsto stvari. Star sam, ženo. Stariji nego što možeš da zamisliš. Pusti me da ostanem i odmorim se malo. Možda ću pronaći nešto hrane. Možda ću nešto napisati."

Lamija čučnu kraj njega i dodirnu mu ranac. "To je ono što si nosio. Stranice sa tvojom poemom. Sa Spevom."

"Naravno", reče on.

"I još misliš da će ti blizina Šrajka dopustiti da je dovršiš?"

Silenus slegnu ramenima, osetivši kako se vrelina i vrtoglavica okreću oko njega. "Ta stvar je jedan jebeni ubica, limeni Grendel iskovan u paklu", reče on. "Ali to je moja muza."

Lamija uzdahnu, začkilji u sunce koje se već spuštalo ka planinama, a onda se osvrnu ka putu koji su već prešli. "Vrati se", reče tiho. "U dolinu." Oklevala je za trenutak. "Ja ću poći s tobom, a onda ću se vratiti."

Silenus se osmehnu ispucalim usnama. "Zašto bi se vraćala? Da igraš piljke sa tri čilagera dok naša zverčica ne dođe da nas ušuška pred spavanje? Ne, hvala, radije bih se ovde malo odmorio i otaljao nešto posla. Hajde samo, ženo. Ti možeš da poneseš više nego što bi mogla tri pesnika." On se pomuči oko svojih praznih paketa i boca, pa ih pruži njoj.

Lamija uze zamršeno remenje u pesnicu kratku i tvrdu poput glave čeličnog čekića. "Siguran si? Mogu ja da idem i polako."

On se uskobelja na noge, potpaljen trenom čistog gneva zbog njenog sažaljenja i snishodljivosti. "Jeb'o ja i tebe i konja na kom si dojahala, Lusijanko. Ako si zaboravila, svrha našeg hodočašća bila je da dođemo ovamo i pozdravimo Šrajka. Tvoj prijatelj Hojt to nije zaboravio. Kasad je ukapirao igru. Jebeni Šrajak u ovom trenutku verovatno žvaće njegove glupe vojničke kosti. Ne bi me iznenadilo da trojici koje smo ostavili za sobom u ovom trenutku hrana ili voda više nisu potrebne. Nastavi. Gubi se do sto đavola odavde. Umoran sam od tvog društva."

Bron Lamija ostade za tren da čučni, gledajući ga odozdo dok se ljuljao nad njom. Onda se osovi na noge, dodirnu mu rame u najkraćem mogućem trenu, podiže pakete i boce na leđa, pa se otklati dalje, korakom bržim od hoda kojim je on ikada mogao da korača, čak i kao mladić. "Vratiću se za nekoliko sati", doviknu mu ona, ne okrenuvši se da ga pogleda. "Budi napolju, na ovom rubu grada. Zajedno ćemo se vratiti u Grobnice."

Martin Silenus ne reče ništa dok je posmatrao kako se ona

smanjuje, a potom i nestaje na grubom tlu ka jugozapadu. Planine su treperele u vrelini. On spusti pogled i vide da mu je ostavila bocu s vodom. On pljunu, dodade bocu ostalom tovaru i krenu u hladovinu mrtvog grada koja ga je čekala.

20.

Dire samo što se nije srušio dok su ručali iz poslednje dve porcije. Sol i Konzul poneli su ga uz široko stepenište Sfinge u hlad. Svešteniku je lice bilo belo koliko i kosa.

On pokuša da se osmehne dok mu je Sol podizao bocu do usana. "Svi vi prilično lako prihvatate činjenicu mog vaskrsenja", reče, obrisavši uglove usta prstom.

Konzul se ponovo nasloni na kamen Sfinge. "Video sam kruciforme na Hojtu. Iste koje vi sada nosite."

"A ja sam poverovao njegovoj priči... vašoj priči", reče Sol. On pruži vodu Konzulu.

Dire dodirnu sebi čelo. "Slušao sam diskove komloga. Priče su, uključujući i moju... neverovatne."

"Sumnjate li u ijednu od njih?" upita Konzul.

"Ne. Ono što je u njima pravi smisao jeste utvrđivanje njihovog smisla. Pronalaženje zajedničkog elementa... niti koja ih povezuje."

Sol podiže Rejčel na grudi, ljuljajući je blago, sa rukom na njenom potiljku. "Mora li postojati veza? Druga veza osim Šrajka?"

"Oh, da", reče Dire. Nešto boje vraćalo mu se u obraze. "Ovo hodočašće nije slučajno. Niti vaš odabir."

"Različiti elementi odlučivali su o tome ko će poći na ovo hodočašće", reče Konzul. Savetodavna grupa AI, Senat Hegemonije, čak i Crkva Šrajka."

Dire odmahnu glavom. "Da, ali postoji samo jedna inteligencija koja je vodila tim odabirom, prijatelji moji."

Sol se nagnu bliže. "Bog?"

"Možda", reče Dire, sa osmehom, "ali ja sam mislio na Srž... na veštačke inteligencije koje su se tako tajanstveno ponašale kroz čitavu ovu sekvencu događaja."

Beba je tiho gukala. Sol joj pronađe cuclu i podesi komlog na ručnom zglobu tako da odašilje otkucaje srca. Dete jednom stisnu pesnice i opusti se na naučnikovom ramenu. "Bronina priča nagoveštava da elementi Srži pokušavaju da destabilizuju status quo... da dozvole čovečanstvu priliku za preživljavanje dok oni i dalje

izvode svoj projekt Ultimativne Inteligencije."

Konzul mahnu ka nebu bez oblaka. "Sve što se dogodilo... naše hodočašće, čak i ovaj rat... proizvedeno je zbog unutrašnje politike Srži."

"A šta mi znamo o Srži?" upita Dire tiho.

"Ništa", reče Konzul i baci kamičak ka izrezbarenom kamenu levo od Sfinginog stepeništa. "Kad se podvuče crta, ne znamo ništa."

Dire je sada sedeo uspravno i trljao lice malo navlaženom krpom. "A opet, njihov cilj čudnovato je sličan našem."

"A šta je to?" upita Sol, i dalje ljuljajući bebu.

"Da dokuče Boga", reče sveštenik. "Ili ako tu zakažu, da Ga stvore." On začkilji naniže, u dugačku dolinu. Senke su se sada kretale dalje od jugozapadnih zidova i počele su da dodiruju i obavijaju Grobnice. "Pomagao sam pri promociji takvih zamisli u okviru Crkve..."

"Čitao sam vaše rasprave o svetom Tejaru", reče Sol. "Blistavo ste odbranili neophodnost evolucije ka Tački Omega - ka Božjem - bez uvaljivanja u Socinijansku Jeres."

"U šta?" upita Konzul.

Otac Dire se malo osmehnu. "Socinus je bio italijanski jeretik u šesnaestom veku nove ere. Njegovo verovanje... zbog kog je bio ekskomuniciran... bilo je da je Bog ograničeno biće, kadro da uči i raste kako svet... vasiona... postaju sve složeniji. A ja se jesam uvalio u Socinijansku Jeres, Sole. Bio je to prvi od mojih grehova."

Solov pogled bio je otvoren. "A poslednji od vaših grehova?"

"Osim gordosti?" reče Dire. "Najveći moj greh bilo je krivotvorenje podataka sa sedmogodišnje iskopine na Armagastu. Pokušaj da obezbedim vezu između tamošnjih nestalih Graditelja Luka i forme protohrišćanstva. Ona nije postojala. Prepravio sam podatke. I tako je ironija upravo u tome što je najveći od mojih grehova, bar u očima Crkve, bila povreda naučnog metoda. U svojim poslednjim danima, Crkva može da prihvati teološku jeres, ali ne može da podnese petljanje sa protokolima nauke."

"Da li je Armagast bio ovakav?" upita Sol, načinivši pokret rukom koji je obuhvatio dolinu, Grobnice i grabljivu pustinju.

Dire pogleda okolo, očima za tren sjajnim. "Prašina, kamen i

osećaj smrti, da. Ali ovo mesto beskrajno je opasnije. Ovde nešto još nije podleglo smrti iako je trebalo."

Konzul se nasmeja. "Nadajmo se da mi spadamo u tu kategoriju. Idem ja da odnesem komlog gore do sedla i da pokušam da uspostavim relejnu vezu sa brodom."

"Idem i ja", reče Sol.

"Ja takođe", reče Otac Dire dok je ustajao, zaneo se samo na sekund i odbijao ponuđenu Vejntraubovu ruku.

Brod nije odgovarao na upite. Bez broda, nije moglo biti ni fetlinijskog releja ka Proteranima, ka Mreži ili bilo gde dalje od Hiperiona. Normalne komunikacione frekvencije nisu deystvovalе.

"Da li je moguće da je brod uništen?" upita Sol Konzula.

"Ne. Poruka je primljena, samo na nju nije odgovoreno. Gledstonova još drži brod u karantinu."

Sol začkilji preko pustara u mesto gde su planine treperele u izmaglici vreline. Nekoliko klika bliže, ruševine Grada Pesnika uzdizale su se nazubljene naspram linije neba. "Baš dobro", reče on. "Iovako imamo jednog deus ex machina previše."

Tada Pol Dire počе da se smeje, dubokim, iskrenim zvukom, pa prekinu tek kada se zakašljao i kada je morao da otpije vode.

"Šta je bilo?" upita Konzul.

"Deus ex machina. Ono o čemu smo već govorili. Pretpostavljam da je upravo to razlog što se nalazimo ovde. Jadni Lenar sa svojim deus ex machina u kruciformi. Bron sa svojim vaskrslim pesnikom uzapćenim u Šrenovoj petlji, u potrazi za mašinom koja će osloboditi njenog ličnog deusa. Vi, Sol, koji čekate da mračni deus razreši strašan problem vaše kćeri. Srž, nastala od mašine, koja želi da izgradi sopstvenog deusa."

Konzul podesi naočari za sunce. "A vi, Oče?"

Dire zavrte glavom. "Čekam da najveća mašina od svih proizvede svog deusa - vasiona. Koliko je od mog uzdizanja svetog Tejara poteklo do jednostavne činjenice da danas nisam pronašao nikakav trag živog Tvorca u svetu? Poput inteligencija TehnoSrži, i ja želim da sagradim ono što drugde ne mogu da pronađem."

Sol je osmatrao nebo. "Za kakvim deusom tragaju Proterani?"

Konzul odgovori. "Njihova opsednutost Hiperionom je stvarna. Oni smatraju da će ovo biti mesto na kom će se roditi nova nada za čovečanstvo."

"Bolje da se vratimo dole", reče Sol, zaklonivši Rejčel od sunca. "Bron i Martin treba da se vrate pre večere."

Ali nisu se vratili pre večere. Niti im je bilo ikakvog traga u suton. Svakog sata, Konzul je išao do ulaza u dolinu, peo se na gromadu i tragao za kretanjem daleko među dinama i na polju gromada. Nije bilo ničega. Konzul požele da je Kasad ostavio svoj energetski dvogled.

Još pre nego što je nebo izbledelo u sumrak, naleti svetlosti preko zenita najavili su nastavak bitke u svemiru. Tri muškarca sedela su na najvišem stepeniku Sfinginog stepeništa i posmatrali svetlosnu predstavu, spore eksplozije čiste beline, mutne crvene pupoljke i iznenadne zelene i narandžaste pruge koje su ostavljale tragove na rožnjači.

"Šta mislite, ko pobeđuje?" reče Sol.

Konzul ne diže pogled. "Nije važno. Mislite li da bi trebalo večeras da spavamo na nekom drugom mestu, a ne u Sfingi?"

"Ja Sfingu ne mogu da napustim", reče Sol. "Vi slobodno idite."

Dire dodirnu bebin obraz. Ona je žvakala cuclu i obraz joj se pomerao pod njegovim prstom. "Koliko sada ima, Sol?"

"Dva dana. Skoro tačno. Bila bi rođena oko petnaest minuta posle zalaska sunca na ovoj širini, po Hiperionovom vremenu."

"Idem ja gore još jedan, poslednji put", reče Konzul. "Onda ćemo morati da napravimo lomaču ili tako nešto kako bismo im pomogli da pronađu put natrag."

Konzul se spusti nekoliko stepenica ka stazi kada Sol ustade i pokaza. Ne ka mestu gde je otvor doline sijao na prigušenoj svetlosti zalaska sunca, već na drugu stranu, u senke same doline.

Konzul stade i druga dva muškarca mu se pridružiše. Konzul posegnu u džep i izvadi mali nervni ošamućivač koji mu je Kasad dao nekoliko dana ranije. Bez Lamije i Kasada, to je bilo jedino oružje koje su imali.

"Možete li da vidite?" šapnu Sol.

Prilika se kretala u tami izvan slabog sjaja Grobnice od žada. Nije izgledala dovoljno velika niti se kretala dovoljno brzo da bi bila Šrajk; napredovala je čudnovato... sporo, zastajkujući s vremena na vreme, zanoseći se.

Otac Dire se osvrnu ka ulazu u dolinu, a onda ponovo natrag. "Postoji li ikakva mogućnost da je Martin Silenus ušao u dolinu iz tog smera?"

"Samo ako je skočio niz zidove litice", šapnu Konzul. "Ili se vratio osam klika okolo, ka severoistoku. Osim toga, ta prilika je suviše visoka da bi bila Silenus."

Prilika ponovo zastade, zanese se, a onda pade. Sa udaljenosti veće od stotinu metara, izgledala je samo kao još jedna niska stena na tlu doline.

"Hajdemo", reče Konzul.

Nisu trčali. Konzul je išao prvi niz stepenište, sa ispruženim ošamućivačem, podešenim na dvadeset metara, iako je znao da će na toj udaljenosti nervni učinak biti minimalan. Otac Dire hodao je odmah iza njega i držao Solovo dete, dok je naučnik tražio neki manji kamen koji bi poneo.

"David i Golijat?" upita Dire kada se Sol pojavio sa kamenom veličine dlana i smestio ga u praćku od fiberplastike koju je tog popodneva isekao iz omota paketa.

Naučnikovo suncem opaljeno lice iznad brade poprими još tamniju boju. "Tako nešto. Evo, ja ću uzeti Rejčel natrag."

"Uživam u tome da je nosim. A ako uopšte treba da dođe do nekakve borbe, bolje da vas dvojica imate slobodne ruke."

Sol klimnu glavom i prevali razmak kako bi hodao rame uz rame sa Konzulom, dok su sveštenik i dete stupali nekoliko koraka iza njih.

Sa daljine od petnaest metara postade očito da je pala prilika bio čovek - veoma visoki čovek - koji je nosio grubu odeždu i ležao ničice u pesku.

"Ostanite tu", reče Konzul i potrča. Ostali su gledali dok je on okretao telo, vraćao ošamućivač u džep i izvlačio bocu sa vodom iz opasača.

Sol polako dokaska; osećao je iscrpljenost kao nekakvu prijatnu vrtoglavicu. Dire ih je pratio sporije.

Kada je sveštenik stupio u svetlost Konzulove ručne svetiljke, on vide da je kapuljača palog muškarca svučena sa neodređeno azijskog, čudnovato izobličnog, dugačkog lica osvetljenog sjajem Grobnice od žada, koliko i ručnom svetiljkom.

"To je Templar", reče Dire, zapanjen što je ovde zatekao jednog sledbenika Mjuira.

"To je Istinski Glas Drveta", reče Konzul. "To je prvi od naših nestalih hodočasnika... Het Mastin."

21.

Martin Silenus radio je čitavo popodne na svojoj epskoj poemi i samo ga je zamiranje svetla nateralo da prekine.

Ustanovio je da mu je stara radna soba poharana, da antikni sto nedostaje. Palata Tužnog Kralja Bilija pretrpela je najgore uvrede vremena, sa svim prozorima porazbijanim, minijaturnim dinamama nanetim preko izbledelih tepiha, nekada vrednih čitavo bogatstvo, i pacovima i malim kamenim jeguljama koji su živeli između srušenog kamenja. Tornjevi sa stanovima bili su dom za golubove i lovačke sokole koji su ponovo podivljali. Konačno, pesnik se vratio u Većnicu, pod veliku geodezijsku kupolu njene obedovaonice, kako bi seo za niski sto i pisao.

Prašina i otpaci prekrivali su keramički pod, a skerletni tonovi pustinjske puzavice gotovo su sasvim skrivali visoka slomljena okna, ali Silenus je prenebregao nevažne stvari i radio na svom Spevu.

Poema je govorila o smrti i zbacivanju Titana od strane njihovog potomstva, Grčkih bogova. Govorila je o olimpskoj borbi praćenoj odbijanjem Titana da budu zbačeni - o ključanju velikih mora dok se Okean borio sa Neptunom, svojim uzurpatorom, o izumiranju sunaca dok se Hiperion borio sa Apolonom za vlast nad svetlošću i o drhtanju same vasiona dok se Saturn borio sa Jupiterom za vlast nad tronom bogova. Nije u pitanju bila samo puka zamena jedne grupe božanstava drugom, već kraj zlatnog doba i početak mračnih vremena koja proriču propast svim smrtnim bićima.

Spev o Hiperionu nije skrivao mnogostruke identitete tih bogova: Titani su se lako mogli shvatiti kao heroji kratke istorije čovečanstva u Galaksiji, a olimpski uzurpatori bili su AI iz TehnoSrži, i njihovo bojište protezalo se preko poznatih kontinenata, okeana i vazdušnih puteva svih svetova Mreže. Usred svega toga, čudovište Dis, sin Saturnov željan da nasledi kraljevstvo sa Jupiterom, pratilo je svoje žrtve i kosilo kako bogove, tako i smrtnike.

Spev je takođe govorio o vezi između stvorenja i njihovih tvoraca, o ljubavi između roditelja i dece, umetnika i njihove umetnosti, svih tvoraca i njihovih tvorevina. Poema je slavila ljubav i odanost, ali se

teturala na rubu nihilizma sa neprekidnom niti kvarenja kroz ljubav prema moći, ljudsku častohlepnost i intelektualnu oholost.

Martin Silenus radio je na svom Spevu više od dva standardna veka. Njegov najbolji rad nastao je u ovom okruženju - u napuštenom gradu, gde su pustinjski vetrovi njištali poput zlokobnog grčkog hora u pozadini i gde ga je stalno prisutna pretnja Šrajka iznova iznenadno prekidala. Sačuvavši sopstveni život, otišavši odatle, Silenus je napustio svoju muzu i osudio svoje pero na tišinu. Započevši ponovo da radi, prateći tu sigurnu stazu, to savršeno kolo koje može da iskusi samo nadahnuti pisac, Martin Silenus je osetio kako se vraća u život... vene su mu se širile, pluća dublje punila, osećao je ukus bogatog svetla i čistog vazduha, a da toga nije bio ni svestan, uživao je u svakom potezu drevnog pera po pergamentu, sa velikom gomilom prethodnih strana složenim okolo po kružnom stolu, sa komadim izlomljenih zidova kao tegovima za papir, dok je priča ponovo slobodno tekla, a besmrtnost ga dozivala svakom strofom, svakim stihom.

Silenus je došao do najtežeg i najuzbudljivijeg dela poeme, do scena u kojima je sukob besneo u hiljadu pejsaža, čitave civilizacije ostale opustošene, a predstavnici Titana u potrazi za predahom kako bi se sastali i pregovarali sa olimpskim mračnim herojima. Tim širokim pejsažem njegove mašte koračali su Saturn, Hiperion, Kot, Japet, Okean, Brijar, Mim, Porfirion, Encelad, Ret i drugi - sa svojim podjednako titanskim sestrama, Tetis, Febe, Tejom i Klimenom - a nasuprot njima bili su tu turobni likovi Jupitera, Apolona i njihovih parnjaka.

Silenus nije znao ishod ove najepiskije od svih poema. Sada je živio samo za to da dovrši priču... i tako je bilo već decenijama. Nestali su njegovi snovi o mladosti i slavi, o bogatstvu stečenom zahvaljujući posvećenosti Reči - stekao je on i slavu i bogatstvo van svake mere, i to samo što ga nije ubilo, jeste ubilo njegovu umetnost - i mada je znao da je Spev najtananije književno delo njegovog doba, želeo je samo da ga dovrši, da i sam sazna ishod i da postavi svaku strofu, svaki stih, svaku reč u najfiniji, najčistiji, najlepši mogući sklad.

Sada je pisao grozničavo, gotovo lud od želje da dovrši ono što je

tako dugo smatrao nedovršivim. Reči i fraze letele su sa njegovog drevnog pera na vremešni papir; strofe su skakale u postojanje bez ikakvog napora, pesme su pronalazile svoj glas i dovršavale se bez potrebe za revizijom, bez pauze zbog potrage za nadahnućem. Poema se rasprostirala šokantnom brzinom, sa zapanjujućim otkrovenjima i lepotom kako reči, tako i slika, od koje se srce zaustavljalo.

Pod zastavom primirja, Saturn i njegov Uzurpator, Jupiter, seli su sučelice sa dve strane ploče od oštro klesanog mermera. Njihov dijalog bio je i epski i jednostavan, a njihovi argumenti za postojanje i razlozi za rat stvorili su najistančaniju debatu još od Tukididovog Melijskog dijaloga. Najednom nešto novo, nešto što Martin Silenus uopšte nije planirao u svim svojim dugim satima razmišljanja lišenog muze, uđe u poemu. Oba božja kralja ispoljila su strah od trećeg uzurpatora, neke strašne spoljne sile koja je pretila postojanosti vlasti obojice. Silenus je posmatrao u čistom zaprepašćenju kako likovi koje je stvorio u hiljadama sati truda prkose njegovoj volji i rukuju se iznad mermerne ploče, uspostavljajući savez protiv...

Protiv čega?

Pesnik zastade, pero se zaustavi i on shvati da jedva može da vidi stranicu. Već neko vreme pisao je u polutama, a sada se sasvim spustio mrak.

Silenus se vrati sebi u tom postupku dopuštanja svetu da ponovo nahrupi unutra, veoma nalik na vraćanje čulima koje sledi posle orgazma. Samo je spuštanje pisca ili spisateljice na svet bolnije pri povratku, u potrazi za oblacima slave koji se brzo rastvaraju u svetovnom prilivu čulnih beznačajnosti.

Silenus se obazre. Velika obedovaonica bila je sasvim mračna, izuzev nestalnog sjaja zvezda i dalekih eksplozija kroz visoka okna i bršljan. Stolovi oko njega bili su samo senke, a zidovi, udaljeni trideset metara u oba smera, tamnije senke prostreljene varikoznom tamom pustinske puzavice. Izvan obedovaonice, digao se večernji vetar i glas mu je sada bio jači, dok su pukotine u nazubljenim potpornim gredama i procepi u kupoli iznad njega solirali kontraaltom i sopranom.

Pesnik uzdahnu. Nije imao ručnu svetiljku u rancu. Nije poneo

ništa osim vode i svog Speva. Osećao je kako mu se stomak meškolji od gladi. Gde je ta prokleta Bron Lamija? Ali čim je pomislio na to, shvatio je da je zadovoljan što se žena nije vratila po njega. Bilo mu je potrebno da ostane sam kako bi završio poemu... ovom brzinom neće mu trebati duže od jednog dana, možda i noći. Još nekoliko sati i on će dovršiti svoje životno delo i biće spreman da se malo odmori i uživa u svakodnevnim sitnicama, u beznačajnostima života koji je sada već decenijama bio samo prekid rada na delu koje nije mogao da dovrši.

Martin Silenus ponovo uzdahnu i poče da stavlja stranice rukopisa u ranac. Pronaći će negde svetlost... upaliće vatru, makar morao za potpalu da upotrebi drevne tapiserije Tužnog Kralja Bilija. Pisaće napolju uz svetlost svemirske bitke, ako bude morao.

Silenus uze poslednjih nekoliko strana i pero u ruku, pa se okrenu da potraži izlaz.

Nešto je stajalo u mraku dvorane sa njim.

Lamija, pomisli on, osetivši kako se olakšanje i razočarenje bore jedno protiv drugog.

Ali nije to bila Bron Lamija. Silenus primeti distorziju, glomaznu masu iznad predugačkih nogu, igru svetla na leđnom oklopu i trnju, senku ruku ispod ruku, a naročito rubinski sjaj paklenog kristala tamo gde je trebalo da se nalaze oči.

Silenus zastenja i ponovo sede. "Ne sad!" viknu. "Odlazi, proklete ti oči bile!"

Visoka senka priđe bliže, koracima nemim na hladnoj kramici. Nebo se mreškalo od krvavo crvene energije i pesnik je sada mogao da vidi trnje, sečiva i namotaje žice oštre kao brijač.

"Ne!" viknu Martin Silenus. "Odbijam. Ostavi me na miru."

Šrajk kroči još bliže. Silenusova ruka se trže, ponovo podiže pero i ispisa po praznoj donjoj margini poslednje stranice: VREME JE, MARTINE.

Zurio je u ono što je napisao, potiskujući poriv da se ludački zakikoće. Koliko je znao, Šrajk nikada nije progovorio... nikada nije opštio... ni sa kim. Osim kroz uparene medije bola i smrti. "Ne!" vrisnu on ponovo. "Imam posla. Uzmi nekog drugog, proklet bio!"

Šrajk ponovo kroči napred. Nebo je pulsiralo od nemih eksplozija

plazme dok je žuta i crvena boja tekla stvorenju niz prsa i ruke od žive, kao prolivena farba. Ruka Martina Silenusa trže se i ispisa preko ranije poruke - SADA JE VREME, MARTINE.

Silenus prigrlji rukopis, podigavši poslednje stranice sa stola kako više ne bi mogao da piše. Zubi su mu se videli u strašnom grču kojim samo što nije šištao na prikazu.

BIO SI SPREMAN DA SE TRAMPIŠ ZA MESTO SA SVOJIM MECENOM, ispisa njegova ruka na samoj ploči stola.

"Ne sad!" vrisnu pesnik. "Bili je mrtav! Pusti me samo da završim. Molim te!" Martin Silenus nije nikada molio u svom dugom, dugom životu. Sada jeste. "Molim, o molim te. Molim te,пусти me samo da završim."

Šrajk kroči napred. Bio je tako blizu da mu je izobličeni trup zaklanjao zvezde i bacaio senku na pesnika.

NE, ispisa ruka Martina Silenusa, a onda pero ispade kada Šrajk pruži svoje beskrajno dugačke ruke, a beskrajno oštri prsti probodoše pesnikove mišice sve do srži.

Martin Silenus je vrištao dok ga je Šrajk vukao pod kupolom obedovaonice. Vrištao je dok je gledao dine pod nogama i čuo klizanje peska ispod zvuka sopstvenog vrištanja, a onda je ugledao drvo koje se uzdizalo iz doline.

Drvo je bilo veće od doline, više od planina koje su hodočasnici prešli; njegove najviše grane kao da su posezale u svemir. Drvo je bilo od čelika i hroma, a granje mu je bilo od trnja i kopriva. Ljudska bića upinjala su se i koprcala na tom trnju - hiljade, desetine hiljada. Na crvenom svetlu sa umirućeg neba, Silenus usmeri pažnju iznad sopstvenog bola i shvati da može da prepozna neka od tih obličja. Bila su to tela, ne duše ili drugi apstrakti, i očito su trpela agoniju živih bića slomljenih od bola.

NEOPHODNO JE, ispisa Silenusova ruka po nemilosrdnoj hladnoći Šrajkovih grudi. Krv zakapa po živi i pesku.

"Ne!" vrisnu pesnik. On zalupa rukama po sečivima skalpela i oštrim namotajima žice. Poče da se odguruje i izvija dok ga je stvorenje grlilo još jače, navlačilo ga na sopstvena sečiva kao da je on leptir za zbirku, primerak za pribadanje. Nije nezamislivi bol oterao Martina Silenusa u ludilo, već osećaj nepovratnog gubitka.

Zamalo što nije dovršio. Zamalo što nije dovršio!

"Ne!" vrisnu Martin Silenus, otimajući se još jače, sve dok mlaz krvi i opscenosti u vrisku ne ispuniše vazduh. Šrajk ga ponese ka drvetu koje je čekalo.

U mrtvom gradu, vrištanje je odjekivalo još minut, sve slabije i sve dalje. Onda nastupi tišina prekinuta samo povratkom golubova u gnezda, njihovim spuštanjem u razorene kupole i tornjeve, uz tiho šuštanje krila.

Diže se vetar i zalupeta labavim oknima od 'Perspeksa' i delovima zidova, premećući krto lišće po suvim vodoskocima, pronalazeći ulaz kroz slomljena okna kupole i podižući stranice rukopisa u blagom vihoru, a neke stranice pobegoše, nošene preko nemih dvorišta, praznih šetališta i srušenih akvadukta.

Nešto kasnije, vetar je zamro i onda se više ništa nije kretalo u Gradu Pesnika.

22.

Bron Lamija ustanovila je da se njen četvorosatni hod pretvorio u desetosatnu noćnu moru. Najpre je tu bilo skretanje ka mrtvom gradu i težak izbor ostavljanja Martina Silenusa za sobom. Nije želela da pesnik tamo ostane sam; nije želela da ga natera da pođe niti da utroši vreme na povratak do Grobnica. Ovako, obilazak duž linije grebena koštao ju je jedan sat putovanja.

Prelazak preko poslednjih dina i kamene pustare bio je iscrpljujući i tegoban. Kada je stigla do brežuljaka, bilo je već kasno popodne i Utvrđenje se nalazilo u senci.

Bilo je lako sići niz šest stotina šezdeset jednu kamenu stepenicu iz Utvrđenja četrdeset sati ranije. Uspon je bio test čak i za njene mišiće odgajane na Lususu. Dok se pela, vazduh je postajao sve svežiji, pogled sve spektakularniji, dok na visini od četiri stotine metara iznad brežuljaka, kada joj je Dolina Vremenskih Grobnica ponovo došla u vidokrug, nije prestala da se znoji. Iz ovog ugla video se samo vrh Kristalnog Monolita, a i to samo kao neredovno svetlucanje i svetlosni blesak. Jednom se zaustavila kako bi se uverila da to neko ne šalje svetlosnu poruku, ali svetlucanje je bilo nasumično, samo ploča kristala koja hvata svetlost dok visi sa razorenog Monolita.

Neposredno pred poslednjih stotinu stepenica, Lamija ponovo isproba komlog. Na komunikacionim kanalima čulo se uobičajeno šuštanje i besmislice, verovatno izobličene vremenskim plimama, koje su onemogućavale sve osim najbližih elektromagnetskih komunikacija. Komunikacioni laser bi delovao... činilo se da deluje kod antiknog Konzulovog komlog releja... ali osim te jedne mašine, više nisu imali komunikacionih lasera sada, kada je Kasad nestao. Lamija slegnu ramenima i pope se uz poslednje stepenice.

Utvrđenje Hronos sagradili su androidi Tužnog Kralja Bilija - nikada to nije bilo pravo utvrđenje, trebalo je da se koristi kao izletišta, gostionica za putnike i letnjikovac za umetnike. Posle evakuacije Grada Pesnika, to mesto ostalo je prazno više od jednog veka i posećivali su ga samo najodvažniji pustolovi.

Sa postepenim jenjavanjem opasnosti od Šrajka, turisti i hodočasnici počeli su da koriste to mesto, a onda ga je Crkva Šrajka konačno ponovo otvorila kao neophodnu postaju na godišnjem Hodočašću Šrajka. Pričalo se da su se u nekim njegovim sobama uklesanim duboko u planini ili na vrhovima najnepristupačnijih minareta upražnjavali tajanstveni obredi i složena žrtvovanja tom stvorenju koje su Kultisti Šrajka zvali Avatar.

Sa bliskim otvaranjem Grobnica, divljim nepravilnostima u vremenskim plimama i evakuacijom severnih oblasti, Utvrđenje Hronos ponovo je utihnulo. I takvo je i bilo kada se Bron Lamija vratila.

Pustinja i mrtvi grad izgledali su nepomični na svetlosti sunca, ali Utvrđenje je bilo u sumraku kada je Lamija stigla do terase na dnu, odmorila se načas, pronašla ručnu svetiljku u najmanjem rancu i ušla u lavirint. Hodnici su bili mračni. Za vreme njihovog boravka dva dana ranije, Kasad ih je pretražio i objavio da su svi izvori energije pokvareni bez nade za popravak - solarni konvertori bili su razoreni, fuzione ćelije smrvljene, a čak su i rezervne baterije bile porazbijane i razbacane po podrumima. Lamija je razmišljala o tome više puta dok se pela uz preko šest stotina stepenica, mrko zagledana u kabine lifta na njihovim zarđalim, okomitim šinama.

Veće dvorane, sazdate za večere i okupljanja, bile su upravo onakve kakve su ih i ostavili... posute raskomadanim ostacima napuštenih banketa i tragovima panike. Nije bilo leševa, ali smeđe pruge na kamenim zidovima i tapiserijama ukazivale su na orgiju nasilja samo koju nedelju ranije.

Lamija je prenebregla kaos, prenebregla je vesnike - velike, crne ptice sa opsceno ljudskim licima - koji su izletali iz centralne obedovaonice i prenebregla je sopstveni zamor dok se pela uz mnogo nivoa do spremišta u kome su bivakovali. Stepeništa su se neobjašnjivo sužavala, dok je bleđa svetlost kroz obojeno staklo popimala bolesne prelive. Tamo gde su okna bila razbijena ili odsutna, gargojli su virili unutra kao da su zamrznuti u trenutku ulaska. Hladan vetar duvao je snežnim prostranstvima Masiva Uzde i terao Lamiju da drhti uprkos opekotinama od sunca.

Paketi i višak njihovih stvari bili su tamo gde su ih i ostavili, u

malom spremištu visoko iznad središnje odaje. Lamija proveri da li se u nekim kutijama i sanducima u sobi nalaze trajni prehrambeni proizvodi, a onda iziđe na mali balkon gde je Lenar Hojt svirao balalajku tako malo sati - čitavu večnost - ranije.

Senke visova protezale su se kilometrima preko peska, gotovo do mrtvog grada. Dolina Vremenskih Grobnica i pustare u metežu iza nje još su čilele u večernjoj svetlosti i gromade i niske kamene formacije bacale su zbrku senki. Lamija odatle nije mogla da razazna Grobnice, iako se poneki svetlac još iskrio sa Monolita. Ona ponovo isproba komlog, opsova kada joj on pruži samo statiku i besmislenu podlogu, pa se vrati unutra da odabere i natovari namirnice.

Uzela je četiri pakovanja osnovnih namirnica umotanih u penu i livenu fiberplastiku. U Utvrđenju je bilo vode - korita za snežne otopine sa velikih visina bila su tehnologija koja nije mogla da se pokvari - i ona napuni sve boce koje je donela, pa potraži još. Voda je bila njihova najozbiljnija potreba. Ona opsova Silenusa što nije došao sa njom; starac je mogao da ponese bar pet-šest boca s vodom.

Bila je spremna da krene kada je čula buku. Nešto se nalazilo u Velikoj Dvorani, između nje i stepeništa. Lamija navuče i poslednji ranac, izvuče očev automatski pištolj iz opasača i polako siđe niz stepeništa.

Dvorana je bila prazna; vesnici se nisu vratili. Teške tapiserije koje je vetar pomerao lebdele su kao truli barjaci iznad razbacane hrane i kuhinjskog pribora. Kraj suprotnog zida, ogromna skulptura Šrajkovog lica, načinjena u potpunosti od lebdećeg hroma i čelika, rotirala je na lahoru.

Lamija krenu bočno preko praznog prostora, okrećući se naglo na svakih nekoliko sekundi, tako da joj leđa ne budu predugo okrenuta nijednom od mračnih uglova. Odjednom je vrisak zaledi na mestu.

Nije to bio ljudski vrisak. Tonovi su zavijali u ultrazvuk i dalje, nateravši Lamiju da zaškrguće zubima i stegne dršku pištolja pobelelim prstima. To najednom bi presečeno, kao kada se zrak plejera podigne sa diska.

Lamija vide odakle je došla buka. Iza stola za banket, iza skulpture, ispod šest velikih prozora od bojenog stakla gde je

umiruća svetlost krvarila u prigušenim bojama, nalazila su se mala vrata. Glas je odjeknuo naviše i napolje, kao da je umakao iz neke duboke tamnice ili podruma.

Bron Lamija je bila radoznala. Čitav njen život bio je sukob sa ljubopitljivošću većom od uobičajene, koji je dostigao vrhunac njenim izborom zastarele i ponekad zabavne profesije privatne detektivke. Radoznalost ju je više puta dovela u neprijatnosti, nevolje ili i jedno i drugo. I više puta njena radoznalost isplatila se znanjem koje je retko ko drugi posedovao.

Ovaj put ne.

Lamija je došla da pronađe veoma potrebnu hranu i vodu. Niko od ostalih nije mogao da dođe ovamo... tri starija muškarca nisu mogla da stignu pre nje čak i ako se uračuna skretanje do mrtvog grada... a nije je bilo briga ni za šta i ni za koga drugog.

Kasad? zapita se, ali priguši tu misao. Taj zvuk nije došao iz grla pukovnika SILE.

Bron Lamija uzmaknu od vrata, sa pištoljem na gotovs, pronađe stepenice do glavnih nivoa, pa siđe pažljivo, krećući se kroz svaku prostoriju što je tiše mogla dok je nosila sedamdeset kilograma hrane i više od deset boca s vodom. Ona ugleda načas sebe u izbledelom staklu na najnižem nivou - zdepasto telo pognuto, pištolj uzdignut i uperen čas tamo, čas ovamo, veliki tovar paketa koji joj se klatio na leđima i visio o širokom remenju, boce i čaturice koje su kuckale jedna o drugu.

Lamiji to nije bilo zabavno. Ona uzdahnu s olakšanjem kada se nađe napolju na najnižoj terasi, na svežem, retkom vazduhu, spremna da ponovo siđe. Još joj nije bila potrebna ručna svetiljka - večernje nebo najednom se ispunilo niskim oblacima koji su odbijali ružičastu i ćilibarnu svetlost na svet, obasjavši bogatim sjajem čak i Utvrđenje i brežuljke pod njim.

Ona krenu niz strme stepenice, prelazeći po dve odjednom, tako da su je snažne noge zbolele još pre nego što je stigla na pola puta. Nije zatakla pištolj za pojas, već ga je držala na gotovs za slučaj da se bilo šta spusti odozgo ili da se pojavi u otvoru litice. Kada je stigla do dna, odstupila je od stepeništa i podigla pogled ka tornjevima i terasama pola kilometra iznad nje.

Ka njoj je padalo kamenje. I ne samo kamenje, shvati ona, gargojli su bili oboreni sa svojih drevnih postolja i tumbali su se sa gromadama, demonskih lica osvetljenih sjajem sumraka. Lamija potrča, sa zaljuljanim paketima i bocama, shvati da nema vremena da stigne na bezbednu udaljenost pre nego što odron stigne i baci se između dve niske stene koje su se oslanjale jedna na drugu.

Zbog paketa nije mogla sasvim da se uvuče između njih, pa poče da se otima, da popušta remenje, svesna neverovatne buke kada je prvo kamenje popadalo iza nje i rikošetiralo naviše. Lamija je vukla i gurala snagom koja je kidala kožu, cepala fiberplastiku, a onda se našla ispod stena i počela da uvlači pakete i boce za sobom, rešena da se ne vraća u Utvrđenje.

Kamenje veličine njene glave i šaka zazvižda kroz vazduh oko nje. Razbijena glava kamenog goblina odskoči u blizini i tresnu o malu stenu ni tri metra dalje. Za trenutak, vazduh je bio pun projektila i krupnije kamenje treskalo je po stenama iznad njene glave, a onda lavina prođe i začu se samo štopot kamičaka naknadnog odrona.

Lamija se nagnu da povuče svoje pakete dublje u sigurnost, kada se jedan kamen veličine njenog komloga odbi spolja od litice, odskoči gotovo vodoravno ka njenom skrovištu, odbi se dvaput u maloj pećini skloništa i tresnu je u slepoočnicu.

Lamija se probudi i starački zastenja. Glava ju je bolela. Napolju je bila noć i pulsiranje dalekih čarki obasjavalo je unutrašnjost njenog skloništa odozgo, kroz pukotine. Ona podiže prste do slepoočnice i pronade usirenu krv na obrazu i vratu.

Zatim se izvuče iz procepa, iskobeljavši se napolje preko napadalog kamenja, pa sede na tren, spuštene glave, odupirući se porivu da povraća.

Paketi su joj bili nedirnuti, a samo jedna boca sa vodom bila je razbijena. Ona pronade pištolj tamo gde ga je ispustila, na malom mestu koje nije bilo zasuto kamenjem. Kamena izbočina na kojoj je stajala bila je puna ožiljaka i useka od siline kratkog odrona.

Lamija ispita komlog. Prošlo je manje od jednog sata. Ništa nije sišlo da je odnese ili da je zakolje dok je ležala u nesvesti. Ona se

poslednji put zagleda u grudobrane i balkone, sada nevidljive visoko iznad nje, izvuče opremu napolje i krenu niz varljivu kamenu stazu dvostruko bržim korakom.

Martin Silenus nije bio na rubu mrtvog grada kada je skrenula ka njemu. Nekako nije ni očekivala da ga tamo zatekne, iako se nadala da se samo umorio od čekanja i prepešačio nekoliko kilometara do doline.

Iskušenje da skine tovar, da spusti boce na tle i odmori se malo bilo je veoma jako. Lamija mu se odupirala. Sa malim automatikom u ruci, hodala je ulicama mrtvog grada. Eksplozije svetla bile su dovoljne da može da vidi kuda ide.

Pesnik nije odgovarao na njene odjekujuće povike, iako su stotine malih ptica koje Lamija nije mogla da prepozna prhtale u let, krila belih u tami. Hodala je nižim nivoima kraljeve stare palate, vikala uz stepeništa, čak je jednom i opalila iz pištolja, ali Silenusu nije bilo ni traga ni glasa.

Hodala je dvorištima ispod zidova koji su nosili veliki teret puzavica, izvikivala njegovo ime, lovila bilo kakav znak da je on bio tu. Jednom je videla vodoskok koji ju je podsetio na pesnikovu priču o noći kada je nestao Tužni Kralj Bili, kada ga je odneo Šrajk, ali bilo je tu i drugih vodoskoka, i nije mogla da bude sigurna da je ovaj baš taj.

Lamija prođe kroz središnju obedovaonicu ispod razbijene kupole, ali prostorija je bila mračna od senki. Začu se neki zvuk i ona se okrenu, sa pištoljem na gotovos, ali bio je to samo drevni list papira nošen vetrom preko keramike.

Uzdahnula je i napustila grad, laka koraka uprkos zamoru posle više dana provedenih bez sna. Nije bilo odgovora na njene upite preko komloga, iako je osećala daja vu privlačenje vremenskih plima i nije bila iznenađena. Večernji vetrovi izbrisali su sve tragove koje je Martin mogao da ostavi pri povratku u dolinu.

Grobnice su ponovo svetlucale, primetila je Lamija još pre nego što je stigla do širokog sedla na ulazu u dolinu. Nije to bio jarki sjaj - ništa što bi se moglo uporediti sa nemim haosom svetla iznad nje - ali svaka površinska Grobnica kao da je odavala bledu svetlost, nalik

na otpuštanje energije uskladištene tokom dugog dana.

Lamija se zaustavila na početku doline i viknula, da upozori Sola i ostale na svoj povratak. Ne bi ih odbila kada bi se ponudili da joj pomognu sa tovarom na ovih poslednjih stotinu metara. Lamijina leđa bila su izderana, a košulja skorena od krvi tamo gde se remenje useklo u meso.

Nije bilo nikakvog odgovora na njene povike.

Osećala je veliku iscrpljenost dok se polako pela stepenicama ka Sfingi, a onda je ispustila stvari na široku kamenu verandu i zapetljala u potrazi za ručnom svetiljkom. Unutrašnjost je bila mračna. Odeća za spavanje i paketi ležali su razbacani po prostoriji u kojoj su prespavali. Lamija viknu, sačeka da odjeci utihnu, pa ponovo prošara prostoriju svetlom. Sve je bilo isto. Ne, samo malo, nešto je bilo drugačije. Ona zatvori oči i priseti se kako je prostorija izgledala tog jutra.

Nedostajala je Mebijusova kocka. Čudna, energijom zapečaćena kutija koju je na vetrokolima ostavio Het Mastin, više se nije nalazila u uglu. Lamija slegnu ramenima i iziđe.

Šrajk je čekao. Stajao je odmah kraj vrata. Bio je viši nego što ga je zamišljala, nadnosio se nad njom.

Lamija iskorači u stranu i ustuknu, potiskujući poriv da vikne na stvorenje. Podignuti pištolj izgledao je mali i beskoristan u njenoj ruci. Ručna svetiljka pade na pod, zaboravljena.

Stvorenje nakrivi glavu i pogleda je. Crveno svetlo pulsiralo je negde iza očiju sa mnoštvom površina. Uglovi tela i sečiva hvatali su svetlost odozgo.

"Pseto jedno", reče Lamija, ravnim glasom. "Gde su? Šta si uradio sa Solom i sa bebom? Gde su ostali?"

Stvorenje nakrivi glavu na drugu stranu. Lice mu je bilo dovoljno tuđinsko, tako da Lamija na njemu nije mogla da razabere nikakav izraz. Telo mu je komuniciralo samo pretnjom. Čelični prsti skljojcuše i otvoriše se kao skalpeli na uvlačenje.

Lamija ga pogodi četiri puta u lice teškim zrnima od šesnaest milimetara, koja udariše u metu i odzujaše u noć.

"Ja nisamo došla ovamo da bih umrla, mater ti jebem metalnu", reče Lamija, nacilja, opali još tuce puta i svako tane pogodi u metu.

Poleteše iskre. Šrajc trgnu glavom naviše, kao da osluškuje neki daleki zvuk.

Zatim nestade.

Lamija zadahta, čučnu, obrnu se oko ose. Ništa. Dno doline svetlucalo je na svetlosti zvezda, dok se nebo smirivalo. Senke su bile crne kao mastilo, ali daleke. Nestao je čak i vetar.

Bron Lamija se otetura do svojih paketa i sede na najveći, pokušavajući da spusti ritam srca na normalu. Zainteresovala ju je uviđanje da se nije uplašila... ne, zaista... ali nije se mogao poreći priliv adrenalina u njenom sistemu.

Sa pištoljem još u ruci, pet-šest metaka preostalih u magacinu i još snažnim propulzivnim nabojem, ona podiže bocu s vodom i otpi iz nje dugi gutljaj.

Šrajc se pojavi kraj nje. Dolazak je bio trenutani i lišen svakog zvuka.

Lamija ispusti bocu, pokuša da okrene pištolj dok se izvijala u stranu.

Mogla je isto tako da se kreće kao usporeni film. Šrajc pruži desnu ruku, sečiva na prstima dužine igala za pletenje uhvatiše svetlost i jedan vrh skliznu joj iza uha, pronađe lobanju u ude joj u glavu bez ikakvog trenja, bez ikakvog bola, samo sa ledenim osećajem prodiranja.

23.

Pukovnik Fedman Kasad kročio je kroz portal očekujući nešto čudnovato; umesto toga, zatekao je koreografiju ratnog ludila. Moneta je prošla pre njega. Šrajk je išao za njim, sa sečivima prstiju uronjenim u Kasadovu mišicu. Kada je Kasad dovršio korak kroz peckavu zavesu energije, Moneta je stala da čeka, a Šrajk je nestao.

Kasad je istog trena znao gde se nalaze. Gledao je sa vrha niske planine u koju je, po naređenju Tužnog Kralja Bilija, bio uklesan njegov lik pre skoro dva veka. Zaravan na vrhu bila je pusta, ako se izuzmu tinjajući ostaci odbrambene baterije za presretanje projektila iz svemira. Po glazuri granita i mehurastom, istopljenom metalu, Kasad je pretpostavio da je baterija bila prostreljena laserom sa orbite.

Moneta priđe rubu litice, pedeset metara iznad masivnog čela Tužnog Kralja Bilija, i Kasad joj se pridruži. Pogled na rečnu dolinu, grad i uzvisine svemirske luke deset kilometara zapadno sve je objašnjavao.

Hiperionova prestonica je gorela. Stari deo grada, Džektaun, bio je obuhvaćen minijaturnom vatrenom olujom, a desetak manjih požara istačkalo je predgrađa i obrubilo autostradu ka aerodromu poput dobro održavanih signalnih vatri. Čak je i reka Huli gorela dok se zapaljena nafta širila ispod dotrajalih dokova i skladišta. Kasad vide zvonik drevne crkve koji se uzdizao iznad plamenova. On potraži 'Cicerona', ali kafana je bila skrivena dimom i plamenovima uzvodno.

Brda i dolina bili su mase u pokretu, poput mravinjaka koji je upravo rasturila neka džinovska čizma. Kasad vide drumove zagušene rekom čovečanstva, koja se kretala sporije od prave reke, dok su desetine hiljada ljudi bežale od borbe. Blesak čvrste artiljerije i energetske oružja rastezao se do obzorja i osvetljavao niske oblake. Svakih nekoliko minuta, neka leteća mašina - vojni letič ili padobrod - uzdigla bi se iz dima blizu svemirske luke ili sa pošumljenih brda severno i južno, vazduh bi ispunili ubodi koherentnog svetla odozgo i odozdo i vozilo bi se srušilo, ostavljajući

za sobom perjanicu crnog dima i narandžastog plamena.

Hoverkrafti su sukljali preko reke kao vodene bube, izbegavali zapaljene ostatke brodova, barži i drugih hoverkraftova. Kasad zapazi da je jedini drumski most srušen i da mu gore čak i betonski i kameni podupirači. Borbeni laseri i zraci paklenih bičeva šarali su kroz dim; protivpešadijski projektili videli su se kao bele čestice koje šibaju brže nego što oko može da prati i ostavljaju trag namreškano, superzagrejanog vazduha za sobom. Dok su on i Moneta posmatrali, eksplozija u blizini svemirske luke izbaci pečurku plamenog oblaka u vazduh.

- Nije nuklearna. pomisli on.

- Nije.

Zaštitno odelo koje mu je prekrivalo oči ponašalo se kao stravično poboljšani vizir SILE, i Kasad iskoristi njegovu mogućnost da zumira na brdo pet kilometara severozapadno preko reke. Marinci SILE pentrali su se ka vrhu, a neki su već padali i koristili svoje oblikovane naboje za ekskavaciju, kako bi sebi iskopali rovove. Odela su im bila aktivirana, kamuflažni polimeri savršeni, toplotni potpisi minimalni, ali Kasad nije imao nikakvih poteškoća da ih vidi. Mogao je da razabere i lica da je to želeo.

Taktička komanda i kanali uskog snopa šaputali su mu u ušima. On prepozna uzbuđeno brbljanje i nesmotrene opscenosti koje su bile osobene za ratovanje isuviše ljudskih pokolenja da bi se to dalo izbrojati. Hiljade vojnika raštrkale su se od svemirske luke i početnih položaja i sada su se ukopavale u krugu cirkumferencije dvadeset klika od grada, sa pažljivo planiranim poljima vatrenog dejstva i vektorima potpunog uništenja.

- Očekuju invaziju, saopštio je Kasad i osetio taj napor kao nešto više od subvokalizacije, a manje od telepatije.

Moneta podiže ruku od žive i pokaza ka nebu.

Bilo je puno oblaka, visokih najmanje dve stotine metara, i on oseti pravi šok kada vide da ga je probila najpre jedna zdepasta letelica, zatim još desetak i, za samo nekoliko sekundi, stotinu objekata u sletanju. Većinu su skrivali kamuflažni polimeri i zaštitna polja šifrirana tako da budu u skladu sa pozadinom, ali Kasadu ipak nije bilo teško da ih razazna. Ispod polimera, siva metalna koža

imala je slabo vidljive oznake u istančanoj kaligrafiji osobenoj za Proterane. Neke veće letelice očito su bile padobrodovi i plavi repovi plazme jasno su im se videli, ali ostali su se spuštali sporo pod namreškanim vazduhom suspenzionih polja i Kasad zapazi kabasti oblik i veličinu invazionih kanistera Proteranih, od kojih su neki očito nosili zalihe i artiljeriju, a mnogi nesumnjivo bili prazni, lažni mamci za odbranu na tlu.

Trenutak kasnije, tavanica od oblaka ponovo se razbi kada se nekoliko hiljada čestica u slobodnom padu sruči kao grad: pešadija Proteranih u padu kraj kanistera i padobrodova, koja čeka poslednji mogući sekund da upotrebi svoja zaštitna polja i padobranske folije.

Ko god da je zapovedao SILOM, posedovao je disciplinu - kako nad sobom, tako i nad svojim ljudima. Baterije na tlu i hiljade Marinaca raspoređene oko grada prenebregavali su lake mete padobrodova i kanistera i sačekali da se aktiviraju sredstva za ublažavanje pada padobranaca... kod nekih na visini jedva većoj od visine krošnje drveta. U tom trenutku, vazduh ispuniše hiljade treptaja i dimnih tragova kada laseri zablistaše kroz dim i kada stadoše da eksplodiraju projektili.

Na prvi pogled, bila je naneta katastrofalna šteta, više nego dovoljna da odvрати svaki napad, ali brzo skaniranje saopšti Kasadu da se spustilo najmanje četrdeset odsto Proteranih - prikladan broj za prvi talas u bilo kom planetnom napadu.

Grozd petorice padobranaca zanjih se ka planini na kojoj su stajali on i Moneta. Zraci sa brežuljaka pretvoriše dvojicu u plamen, jedan se obruši uspaničeno pokušavajući da izbegne nova laserska koplja, a poslednju dvojicu uhvati lahor sa istoka i posla ih u spirali ka šumi.

Sada su bila uključena sva Kasadova čula: osećao je miris jonizovanog vazduha, kordita i čvrstog propelanta; od dima i tupe kiselosti plazma-eksploziva širile su mu se nozdrve; negde u gradu, sirene su zavijale dok mu je blagi lahor donosio pucnjeve iz malog oružja i pucketanje zapaljenog drveća; radio i uhvaćeni kanali uskog snopa besomučno su brbljali; plamenovi su osvetljavali dolinu, a laserska koplja poigraval su kao reflektori kroz oblake. Pola kilometra ispod njih, na mestu gde se šuma proređivala u travu

brežuljaka, odredi Marinaca Hegemonije upuštali su se u borbu prsa u prsa sa padobrancima Proteranih. Čuli su se krici.

Fedman Kasad je posmatrao sa opčinjenošću koju je jednom iskusio u stimsimu, prilikom juriša francuske konjice kod Aginkorta.

- Ovo nije simulacija?

- Ne, odgovori Moneta.

- Dešava li se sada?

Srebrna prikaza kraj njega nakrivi glavu. Kada je sada?

- Neposredno posle našeg... susreta... u Dolini Grobnica.

- Ne.

- Onda, u budućnosti?

- Da.

- Ali u bliskoj budućnosti?

- Da. Pet dana posle vremena kada si sa svojim prijateljima došao u dolinu.

Kasad zavrte glavom u čuđenju. Ako je Moneti moglo da se veruje, putovao je napred kroz vreme.

Njeno lice odražavalo je plamenove i mnoštvo preлива dok se okretala ka njemu. Želiš li da učestvuješ u borbi?

- Da se borim protiv Proteranih?

On skrsti ruke i zagleda se sa novom pomnošću. Imao je prilike da se upozna sa borbenim sposobnostima ovog čudnog zaštitnog odela. Bilo je sasvim moguće da sam preokrene tok bitke... najverovatnije da uništi nekoliko hiljada vojnika Proteranih koji su se već nalazili na tlu. Ne, posla joj on, ne sada. Ne u ovom vremenu.

-Bog Bola veruje da si ti ratnik.

Kasad se okrenu da je ponovo pogleda. Bio je blago radoznao zbog čega je dala Šrajku tako tešku titulu. Bog Bola može da se jebe, posla joj on. Osim ako ne želi da se bori protiv mene.

Moneta je jedan dugi tren bila nepomična, kip od žive na vetrovitom vrhu.

-Da li bi se zaista borio sa njim? posla mu ona konačno.

-Došao sam na Hiperion da ga ubijem. I tebe. Boriću se dok god se ijedno od vas, ili oboje, ne saglasite sa tim.

-Još smatraš da sam ti neprijatelj?

Kasad se seti napada kod Grobnice, znajući sada da to nije toliko

bilo silovanje, koliko udovoljavanje njegovoj želji, njegovoj neizrečenoj žudnji da ponovo postane ljubavnik te neverovatne žene. Ne znam šta si ti.

-Isprva sam bila žrtva, poput mnogih, posla Moneta, zagledavši se ponovo u dolinu. A onda, daleko u našoj budućnosti, videla sam zbog čega je Bog Bola bio sazdan... zbog čega je morao da bude sazdan... a onda sam mu postala i saputnik i čuvar.

-Čuvar?

-Pratila sam vremenske plime, popravljala mašine i starala se da se Bog Bola ne probudi pre svog vremena.

-Dakle, ti možeš da ga kontrolišeš? Kasadov puls jurnu na tu pomisao.

-Ne.

-Ko ili šta onda može da ga kontroliše?

-Samo onaj ili ona koja ga pobedi u ličnoj borbi.

-Ko ga je pobedio do sada?

-Niko, posla Moneta. Ni u tvojoj budućnosti, ni u tvojoj prošlosti.

-Da li su mnogi pokušali?

-Milion.

-I svi su izginuli?

-Ili još gore.

Kasad udahnu. Znaš li da li će meni biti dopušteno da se borim sa njim?

-Hoće.

Kasad ispusti vazduh. Niko ga nije pobedio. Njegova budućnost bila je njena prošlost... ona je tamo živela... videla je strašno drvo trnja, baš kao i on, ugledala je poznata lica, baš kao što je on ugledao Martina Silenusa kako se oćima, nadirnut, godinama pre nego što je tog čoveka uopšte upoznao. Kasad okrenu leđa borbi u dolini ispod njih. Možemo li sada poći njemu? Izazivam ga na ličnu borbu.

Moneta je gledala njegovo lice jedan nemi trenutak. Kasad je video sopstveni lik od žive odražen u njenom. Bez odgovora, ona se okrenu, dodirnu vazduh i prizva portal u postojanje.

Kasad kroći i prođe prvi.

24.

Gledstonova je prešla pravo u Dom Vlade i uletela u Taktički Centar Komande sa Lijem Hantom i pet-šest drugih ađutanata koji su je čekali. Prostorija je bila prepuna: Morpurgo, Sing, Van Zajdt i desetak drugih predstavljali su vojsku, iako je Gledstonova primetila da je mladi pomorski heroj, Zapovednik Li, odsutan; većina ministara kabineta bila je tu, uključujući Alena Imotoa iz resora odbrane, Gariona Persova iz diplomatije i Barbru Den-Gidis iz ekonomije; senatori su pristizali zajedno sa Gledstonovom i neki od njih izgledali su kao da su se upravo probudili - 'krivulja moći' tog ovala obuhvatala je senatora Kolčeva sa Lususa, senatorku Rišo sa Renesanse Vektor, Roankvista sa Nordholma, Kakinumu sa Fudžija, Sabenstorafema sa Sol Drakoni Septema i Pitersa sa Deneba Drei; Predsedavajući, Denzel-Hajat-Amin, sedeo je sa zbunjenim izrazom na licu, a čela mu je blistala na svetlu koje je dopiralo odozgo, dok je njegov mladi parnjak, Govornik SveStvari Gibons, sedeo na rubu sedišta sa rukama na kolenima, u pozi koja je predstavljala pravu studiju jedva suzdržavane energije. Projekcija savetnika Albeda sedela je nasuprot praznoj stolici Gledstonove. Svi ustaše kada Gledstonova prolete prolazom, sede na svoje mesto i mahnu im svima da učine isto.

"Objasnite", reče ona.

General Morpurgo ustade, klimnu glavom nekom podređenom i svetla počеше da se prigušuju dok su se holoj maglili.

"Manite se vizualija", odbrusi Meina Gledston. "Recite nam."

Holoj izbledeše i svetla se ponovo upališe. Morpurgo je izgledao zapanjeno, pomalo prazno. On spusti pogled na svoj svetlosni pokazivač, namršti se na njega i spusti ga u džep. "Gospo Vrhovna, Senatori, Ministri, Predsedavajući i Govorniče, poštovani..." Morpurgo pročisti grlo, "Proterani su uspeli u razornom, iznenadnom napadu. Njihovi borbeni brodovi nalaze se blizu pet-šest svetova Mreže."

Gungula u prostoriji priguši mu glas. "Svetova Mreže!" povikaše različiti glasovi. Vikali su političari, ministri i izvršni funkcioneri

pojedinih resora.

"Tišina", zapovedi Gledstonova - i tišina i bi. "Generali, uverili ste nas da su sve neprijateljske snage najmanje pet godina udaljene od Mreže. Kako se i zašto to izmenilo?"

General uhvati pogled CEO. "Gospo Vrhovna, koliko možemo da ustanovimo, svi tragovi Hokingovog pogona bili su lažni mamci. Rojevi su izišli iz svojih pogona pre više decenija i krenuli ka svojim metama brzinom manjom od svetlosne..."

Nadjača ga uzbuđeno brbljanje.

"Nastavite, generale", reče Gledstonova, a metež ponovo utihnu.

"Pri brzinama manjim od svetlosne... neki od Rojeva putovali su tako pedeset i više standardnih godina... nije postojao nikakav način da ih otkrijemo. To jednostavno nije krivica..."

"Koji su svetovi u opasnosti, generale?" upita Gledstonova. Glas joj je bio veoma, veoma tih.

Morpurgo baci pogled ka praznom vazduhu kao da su vizualije još tu, a onda se ponovo zagleda u sto. Šake mu se stegnuše u pesnice. "Naši izveštaji u ovom trenutku, zasnovani na viđenim fuzionim pogonima koji su prebačeni u Hokingov pogon po otkrivanju, ukazuju na to da će prvi talas stići do Rajske Kapije, Božjeg Gaja, Mare Infinituma, Askvita, Iksiona, Cingtao-Hsišuang Pane, Akteona, Barnardovog sveta i Tempe u sledećih petnaest do sedamdeset dva sata."

Ovaj put nered se nije mogao utišati. Gledstonova pusti da se vika i usklici nastave nekoliko minuta pre nego što je podigla ruku da grupu vrati pod kontrolu.

Senator Kolčev bio je na nogama. "Do sto đavola, kako je ovo moglo da se dogodi, generale? Vaša uveravanja bila su bespogovorna!"

Morpurgo nije ustuknuo. U njegovom glasu nije bilo uzvratnog gneva. "Da, senatore, ali ujedno i zasnovana na pogrešnim podacima. Pogrešili smo. Naše pretpostavke bile su pogrešne. CEO će imati moju ostavku za jedan sat... ostali načelnici štabova pridružiće mi se u tome."

"More, nosite se i vi i vaša ostavka!" viknu Kolčev. "Možda ćemo svi posetiti sa direkta dalekobacača pre nego što se ovo bude završilo."

Pitanje je - šta, kog đavola, radite po pitanju ove invazije?"

"Gabrijele", reče Gledstonova blago, "sedi, molim te. To je bilo moje sledeće pitanje. Generale? Admirale? Pretpostavljam da ste već izdali naređenja u pogledu odbrane ovih svetova?"

Admiral Sing ustade i zauze mesto kraj Morpurga. "M. Vrhovna, učinili smo ono što smo mogli. Na nesreću, od svih svetova kojima preti prvi talas, samo Askvit ima kontigent SILE na licu mesta. Flota može da stigne do ostalih - svi oni imaju dalekobacače - ali flota se ne može razrediti tako da ih zaštiti sve. I, na nesreću..." Sing zastade na trenutak, a onda podiže glas kako bi mogli da ga čuju usred sve većeg meteža. "I, na nesreću, razmeštanje strateških rezervi radi pojačanja pohoda na Hiperion već je započelo. Približno šezdeset odsto od dve stotine jedinica flote koje smo odredili za ovo dodatno razmeštanje ili je već prešlo dalekobacačem u Hiperionov sistem, ili je prebačeno u područja razmeštanja sa svojih prednjih odbrambenih položaja na rubovima Mreže."

Meina Gledston protrlja obraz. Ona shvati da je još u ogrtaču, iako je okovratnik za privatnost bio spušten, i ona ga sada raskopča i pusti da joj spadne na naslon stolice. "Ono što govorite, Admirale, znači da su ti svetovi nebranjani i da ne postoji nikakav način da okrenemo snage i vratimo se tamo na vreme. Je li tako?"

Sing stade mirno, krut poput čoveka pred streljačkim vodom. "Tako je, CEO."

"Šta može da se učini?" upita ona iznad obnovljenih povika.

Morpurgo istupi. "Koristimo matriks civilnog dalekobacača da prebacimo što je više moguće pešadinaca SILE:tle i Marinaca na ugrožene svetove zajedno sa lakom artiljerijom i odbranom vazduh/svemir."

Ministar odbrane Imoto pročisti grlo. "Ali to neće značiti Bog zna šta bez odbrane flote."

Gledstonova pogleda Morpurga.

"To je tačno", reče general. "U najboljem slučaju, naše snage obezbediće akciju čuvanja začelja dok se izvodi pokušaj evakuacije..."

Senatorica Rišo bila je na nogama. "Pokušaj evakuacije! Generale, juče ste nam rekli da je evakuacija dva ili tri miliona civila

sa Hiperiona nepraktična. Da li sada tvrdite da možemo uspešno da evakuišemo" - ona zastade na sekund da prokonsultuje svoj implantirani komlog - "sedam milijardi ljudi pre intervencije invazione sile Proteranih?"

"Ne", reče Morpurgo. "Možemo da žrtvujemo trupe kako bismo spasli nekoliko... nekoliko odabranih zvaničnika, Prve Porodice, društvene i privredne vođe neophodne za nastavak ratnog napora."

"Generale", reče Gledstonova, "juče je ova grupa odobrila trenutni prevoz vojnika SILE u flotu za pojačanje koja se prebacivala ka Hiperionu. Da li to predstavlja problem u ovoj novoj situaciji?"

Ustade general Marinaca, Van Zajdt. "Jeste, M. Vrhovna. Trupe su prešle dalekobacačima na transportere koji su ih čekali samo jedan sat posle odluke ovog skupa. Gotovo dve trećine od stotinu hiljada dodeljenih vojnika prešle su u Hiperionov sistem do" - on baci pogled na svoj antikni hronometar - "05.30 sati po standardnom vremenu. Pre otprilike dvadeset minuta. Proći će najmanje još osam do petnaest sati pre nego što ti transporteri budu mogli da se vrate u područja razmeštaja u Hiperionovom sistemu, a zatim da pređu natrag u Mrežu."

"A koliko vojnika stoji SILI na raspolaganju širom Mreže?" upita Gledstonova. Ona podiže prst savijen u zglobu da dodirne donju usnu.

Morpurgo udahnu. "Približno trideset hiljada, M. Vrhovna."

Senator Kolčev tresnu dlanom po stolu. "Znači, ne samo što smo Mreži oduzeli borbene svemirske letelice, već i glavninu ljudstva SILE."

To nije bilo pitanje, pa Morpurgo nije ni odgovorio.

Senatorica Feldštajn sa Barnardovog Sveta ustade. "M. Vrhovna, moj svet... svi pomenuti svetovi... moraju biti upozoreni. Ukoliko niste spremni da smesta izdate saopštenje, onda ću to morati ja da učinim."

Gledstonova klimnu glavom. "Objaviću invaziju odmah posle ovog sastanka, Doroti. Olakšaćemo ti kontakt sa biračima preko svih medija."

"Đavo neka nosi medije", reče niska, tamnokosa žena, "idem kući dalekobacačem čim završimo s ovim. Gospodo i dame, trebalo bi svi

da visimo sa direkta ukoliko su vesti tačne." Feldštajnova sede usred mrmora i šapata.

Ustade Govornik Gibons i sačeka tišinu. Glas mu je bio napet kao struna. "Generale, govorili ste o prvom talasu... je li to oprezni vojnički žargon ili imate izveštaje o tome da će biti i kasnijih napada? Ako je već tako, koji drugi svetovi Mreže i Protektorata mogu da budu zahvaćeni?"

Morpurgove šake stezale su se i opuštale. On baci pogled ka praznom vazduhu, pa se okrenu ka Gledstonovoj. "M. Vrhovna, smemo li da upotrebimo jedan grafički prikaz?"

Gledstonova klimnu glavom.

Holo je bio isti kao onaj koji je vojska koristila za vreme brifinga u Olimpu - Hegemonija, zlatna; zvezde Protektorata, zelene; vektori Rojeva Proteranih, crvene linije sa promenljivim plavim repovima; razmeštaj flote Hegemonije, narandžast - i smesta je bilo očito da su se crveni vektori veoma udaljili od svojih starih putanja i zaboli se u svemir Hegemonije poput kopalja okrvavljenih vrhova. Narandžasti žar bio je sada teško usredsređen u Hiperionovom sistemu, dok su mu ostaci bili nanizani duž putanja dalekobacača kao zrna na lančiću.

Neki od senatora sa vojničkim iskustvom zaurili su otvorenih usta u ono što su videli.

"Od desetak Rojeva za čije se postojanje zna", reče Morpurgo, glasom još tihim, "čini se da su se svi uključili u invaziju na Mrežu. Nekoliko ih se razdelilo u više napadačkih grupa. Drugi talas, čiji se dolazak do ciljeva predviđa za stotinu do stotinu pedeset sati posle napada prvog talasa, ima vektore koji su ovde prikazani."

U prostoriji se nije čuo nikakav zvuk. Gledstonova se pitala da li i drugi zadržavaju dah.

"Metete drugog talasa obuhvataju - Hebron, za stotinu sati; Renesansu Vektor, stotinu deset sati; Renesansu Minor, stotinu dvanaest sati; Nordholm, stotinu dvadeset sedam sati; Maui-Kovenant, stotinu trideset sati; Taliju, stotinu četrdeset tri sata; Deneb Drei i Vier, stotinu pedeset sati; Friholm, stotinu sedamdeset sati; Novu Zemlju, stotinu devedeset tri sata; Fudži, dve stotine četiri sata; Novu Meku, dve stotine pet sati; Pacem, Armagast i Svobodu,

dve stotine dvadeset jedan sat; Lusus, dve stotine trideset sati i Tau Ceti Centar, dve stotine pedeset sati."

Holo izblede. Tišina se oduži. General Morpurgo reče: "Pretpostavljamo da će Rojevi prvog talasa imati sekundarne mete posle početne invazije, ali vreme prevoza pod Hokingovim pogonom biće, po standardnom vremenskom dugu Mreže, u rasponu od devet nedelja do tri godine." On se vrati jedan korak natrag i stade u stav na mestu voljno.

"Dobri Hriste", šapnu neko, nekoliko sedišta iza Gledstonove.

Vrhovna Izvršna protrlja donju usnu. Da bi spasla čovečanstvo od onoga što je smatrala večitim ropstvom... ili još gore, izumiranjem... bila je spremna da otvori ulazna vrata kuće vuku dok se najveći deo porodice krio na spratu, bezbedan iza zaključanih vrata. Samo, sada je taj dan došao, a vukovi su nadirali kroz sva vrata i prozore. Gotovo se osmehnula na pravednost toga, na svoju krajnje budalastu pomisao da će moći da pusti haos iz kaveza, a onda i da ga kontroliše.

"Kao prvo", reče ona, "neće biti nikakvih ostavki, nikakvih samokažnjavanja, dok god ih ja ne budem odobrila. Sasvim je moguće da će ova vlada pasti... da će, kako je to Gabrijel zgodno rekao, biti obešena o direke. Ali, u međuvremenu, mi jesmo vlada Hegemonije i tako moramo i da se ponašamo.

Kao drugo, sastaću se sa ovim telom i predstavnicima drugih komiteta Senata za jedan sat kako bismo proradili govor koji ću održati pred Mrežom u 08.00 sati po standardnom vremenu. Vaše sugestije biće dobrodošle u to vreme.

Kao treće, ovim zapovedam i odobravam vlastima SILE okupljenim ovde i širom Hegemonije da učine sve što je u njihovoj moći da sačuvaju i zaštite građanstvo i imovinu Mreže i Protektorata, svim izuzetnim sredstvima koja budu morali da upotrebe. Generale, admirale, želim da trupe budu prebačene natrag na ugrožene svetove Mreže u roku od deset sati. Ne zanima me kako će to biti učinjeno, ali biće učinjeno.

Kao četvrto, posle mog govora, sazvaću punu sednicu Senata i SveStvari. U to vreme objaviću da postoji ratno stanje između Hegemonije i Proteranih Naroda. Gabrijel, Doroti, Tom, Eiko... svi

vi... bićete vrlo zauzeti sledećih nekoliko sati. Pripremite govore za matične svetove, ali budite na glasanju. Hoću jednoglasnu podršku Senata. Govorniče Gibons, mogu samo da vas zamolim za pomoć u vođenju debate SveStvari. Od suštinske je važnosti da imamo glasanje okupljene SveStvari do 12.00 sati danas. Ne sme biti iznenađenja.

Kao peto, evakuisaćemo građane svetova kojima pretili prvi talas." Gledstonova podiže ruku i prekinu primedbe i objašnjenja stručnjaka. "Evakuisaćemo sve koje budemo mogli tokom razdoblja koje nam stoji na raspolaganju. Ministri Persov, Imoto, Den-Gidis i Krunens iz ministarstva Mreže za prevoz obrazovaće i voditi Veće za koordinaciju evakuacije i podneće mi iscrpan izveštaj i raspored aktivnosti danas do 13.00 sati. SILA i Biro za bezbednost Mreže nadgledaće kontrolu nad gomilom i štitiće prilaze dalekobacačima.

Konačno, hoću da vidim savetnika Albeda, senatora Kolčeva i govornika Gibonsa u svojim privatnim odajama za tri minuta. Ima li iko pitanja?"

Zapanjena lica zurila su u nju.

Gledstonova ustade. "Srećno", reče. "Radite brzo. Nemojte ni na koji način da širite nepotrebnu paniku. I neka Bog sačuva Hegemoniju." Ona se okrenu i odjezdi iz prostorije.

Gledstonova je sedela za svojim stolom. Kolčev, Gibons i Albedo sedeli su preko puta nje. Užurbanost u vazduhu koja se osećala iz polunaslućenih aktivnosti iza vrata još više je izluđivala zbog dugog odlaganja trenutka kada je Gledstonova progovorila. Nije skidala oči sa savetnika Albeda. "Vi", reče ona konačno, "izdali ste nas."

Urbani poluosmeh projekcije nije ni zatitrao. "Nikada, CEO."

"Onda imate jedan minut da objasnite zbog čega TehnoSrž, a pogotovo Savetodavno Veće AI, nije predvidelo ovu invaziju."

"Biće dovoljna jedna reč da to objasni, M. Vrhovna", reče Albedo. "Hiperion."

"Hiperion, sranje!" uzviknu Gledstonova i tresnu dlanom po drevnom stolu u krajnje negledstonovskoj eksploziji temperamenta. "Muka mi je više da slušam o nefaktorabilnim varijablama i prediktivnoj crnoj rupi Hiperiona, Albedo. Ili Srž može da nam

pomogne u shvatanju verovatnoće ili nas je lagala pet vekova. Šta je u pitanju?"

"Veće je predvidelo rat, CEO", reče sedokosa slika. "Naši poverljivi savetnici kod vas i kod grupe onih koji moraju da budu obavешteni objasnili su neodređenost događaja posle trenutka ulaska Hiperiona u igru."

"Ne seri", odbrusi mu Kolčev. "Vaša predviđanja navodno su nepogrešiva u pogledu opštih trendova. Ovaj napad mora da je bio planiran pre više decenija. Možda i pre više vekova."

Albedo slegnu ramenima. "Da, senatore, ali sasvim je moguće da je samo odluka ove vlasti da započne rat u Hiperionovom sistemu naterala Proterane da ostvare taj plan. Mi smo vas savetovali protiv svake akcije koja ima veze sa Hiperionom."

Gledstonova spoji prste i zakucka po bradi. "A jeste li stigli da odredite i kako će ti zahtevi izmeniti ishod tog rata... ovog rata?"

"Ne", reče Albedo.

"Savetniče", reče CEO Meina Gledston, "molim vas da primite k znanju da od ovog trenutka, u zavisnosti od ishoda događaja iz sledećih nekoliko dana, Hegemonija Čoveka razmišlja o tome da objavi kako između nas i entiteta poznatog kao TehnoSrž postoji ratno stanje. Kao de facto ambasadoru tog entiteta, poverava vam se da tu činjenicu prosledite dalje."

Albedo se osmehnu i raširi ruke. "M. Vrhovna, šok zbog ove strašne vesti sigurno vas je naterao da se neslano našalite. Objava rata Srži bila bi kao... da riba objavi rat vodi, kao da vozač napadne EMV zbog uznemirujućih vesti s druge strane."

Gledstonova se ne osmehnu. "Imala sam nekada dedu na Patopi", reče ona sporo, sa sve naglašenijim akcentom, "koji je saterao šest zrna iz pulsne puške u porodični EMV kada ovaj jednog jutra nije hteo da proradi. Slobodni ste, savetniče."

Albedo trepnu i nestade. Nagli odlazak bio je ili namerno kršenje protokola - projekcija je obično napuštala prostoriju ili puštala druge da odu pre nego što se rastoči - ili znak da je kontrolna inteligencija u Srži bila uzdrmana ovim razgovorom.

Gledstonova klimnu glavom Kolčevu i Gibonsu. "Neću vas zadržavati, gospodo", reče ona. "Ali budite sigurni da očekujem

potpunu podršku za pet sati, kada rat bude objavljen."

"Imaćete je", reče Gibons. Dva muškarca odoše.

Ađutanti udoše kroz vrata i skrivene panele, ispaljujući pitanja i tražeći uputstva preko komloga. Gledstonova podiže prst. "Gde je Severn?" upita. Kada je videla prazna lica, dodala je: "Pesnik... to jest, umetnik. Onaj što radi moj portret?"

Nekoliko ađutanata zглеdaše se kao da se Šefica otkočila.

"Još spava", reče Li Hant. "Uzeo je pilule za spavanje i niko se nije setio da ga probudi za sastanak."

"Hoću da bude ovde za dvadeset minuta", reče Gledstonova. "Izvestite ga. Gde je Zapovednik Li?"

Niki Kardon, mlada žena zadužena za vezu sa vojskom, progovori: "Lija su sinoć Morpurgo i šef sektora SILE:more prekomandovali u patrolu perimetrom. Skakaće od jednog do drugog okeanskog sveta dvadeset godina našeg vremena. Trenutno je... upravo je prešao u SILU:more-komcen na Bresiji i čeka prevoz koji će ga poneti sa planete."

"Vratite ga ovamo", reče Gledstonova. "Hoću da bude unapređen u admirala flote ili neki drugi neophodni, prokleti čin, a onda dodeljen ovamo, meni, ne Domu Vlade niti Izvršnom Resoru. Može da bude i nuklearni trgovački putnik, ako baš mora."

Gledstonova na tren pogleda u prazan zid. Pomisli na svetove kojima je te noći šetala: na Barnardov Svet i svetlost svetiljki kroz lišće, na drevne zgrade koledža; na Božji Gaj sa privezanim balonima i slobodnim zeplenima koji lebde i pozdravljaju zoru; na Rajsku Kapiju i njenu promenadu... sve su to bile mete prvog talasa. Ona zavrte glavom. "Li, hoću da mi ti, Tara i Brindenat donesete prvu verziju oba govora - opšteg obraćanja i objave rata - za četrdeset pet minuta. Kratko. Nedvosmisleno. Proverite fajlove pod 'Čerčil' i 'Strudenski.' Realistično, ali ne prkosno, optimistično, ali začinjeno mračnom odlučnošću. Niki, treba mi stvarno vremensko praćenje svakog poteza združenih načelnika štabova. Hoću sopstvene prikaze mapa - neka mi se prenose preko implanta. SAMO ZA CEO. Barbram, ti ćeš biti moj produžetak diplomatije drugim sredstvima u Senatu. Idi tamo i traži mišljenja, koristi veze, ucenjuj, laži i, uopštenog govoreći, nateraj ih da misle kako bi sada bilo bezbednije

otići i boriti se protiv Proteranih , nego zameriti se meni u sledeća tri ili četiri glasanja.

Ima li iko pitanja?" Gledstonova sačeka tri sekunde, pa pljesnu rukama. "Dakle, na posao, narode!"

U kratkom razmaku pre sledećeg talasa senatora, ministara i ađutanata, Gledstonova se okrenu ka praznom zidu iznad sebe, podiže prst ka tavanici i protrese rukom.

Okrenula se baš kada je sledeća gomila VIP-ovaca bila puštena unutra.

25.

Sol, Konzul, Otac Dire i onesvešćeni Het Mastin bili su u prvoj Pećinskoj Grobnici kada su čuli pucnjeve. Konzul je izišao sam, polako, oprezno, ispitujući ima li naznaka oluje vremenskih plima koja ih je oterala dublje u dolinu.

"U redu je", doviknu im on. Bledi sjaj Solovog fenjera obasjavao je zadnji deo pećine i osvetljavao tri bleđa lica i hrpu u ogrtaču - Templara. "Plime su oslabile", viknu im Konzul.

Sol ustade. Lice njegove kćeri bilo je bleđe oval ispod njegovog. "Sigurni ste da su pucnji bili iz Broninog pištolja?"

Konzul pokaza u tamu napolju. "Niko od nas ostalih ne nosi izbacivač metaka. Idem da proverim."

"Čekajte", reče Sol. "Idem i ja sa vama."

Otac Dire ostade da kleči kraj Heta Mastina. "Samo napred. Ja ću ostati sa njim."

"Jedan od nas vratiće se za nekoliko minuta", reče Konzul.

Dolina je svetlucala bleđim sjajem Vremenskih Grobnica. Vetar je urlao sa juga, ali vazдушna struja večeras je bila vrelija, iznad zidova litice, a digne na dnu doline nisu se pomerale. Sol je išao za Konzulom, koji se spustio grubom stazom do dna i okrenuo ka otvoru doline. Blago povlačenje daja vu podseti Sola na silovitost vremenskih plima pre samo jedan sat, ali sada su čak i ostaci bizarne oluje jenjavali.

Tamo gde se staza širila na dnu doline, Sol i Konzul hodali su zajedno kraj sprženog bojišta Kristalnog Monolita, visoke građevine koja je lučila mlečni sjaj odražen u bezbroj krhotina razbacanih po dnu jarka, zatim su se malo popeli kraj Grobnice od žada i njene bleđozelene fosforescencije, da bi se potom ponovo okrenuli i pošli blagim uzvisinama ka Sfingi.

"Bože", šapnu Sol i jurnu napred, pokušavajući da ne prignječi svoje usnulo dete u nosiljci. On kleknu kraj tamne prilike na najvišem stepeniku.

"Bron?" upita Konzul, zaustavivši se dva koraka iza njega da dođe do daha posle naglog uspona.

"Da." Sol poče da joj diže glavu, pa trgnu ruku natrag kada naiđe na nešto sluzavo i hladno što joj je izlazilo iz lobanje.

"Je li mrtva?"

Sol privi kćer na grudi dok je proveravao bilo na ženinom vratu. "Ne", reče i udahnu duboko. "Živa je... ali u nesvesti. Dajte to vaše svetlo."

Sol uze ručnu svetiljku i osvetli opruženo obličje Bron Lamije, prateći srebrnu vrpcu - 'pipak' bi bio bolji izraz, pošto je ta stvar posedovala mesnatu masu što je čoveka nagonilo na pomisao o organskom poreklu - koja je vodila od nervne utičnice u njenoj lobanji preko širokog najvišeg stepenika Sfinge, unutra kroz otvoreni portal. Sama Sfinga svetlela je najače od svih Grobnica, ali ulaz je bio veoma mračan.

Konzul priđe bliže. "Šta je to?" On posegnu da dodirne srebrni kabl, pa trže ruku brzo kao što je to učinio i Sol. "Bože, to je toplo."

"Kao da je živo na dodir", složi se Sol. On je trljao Bronine ruke i sada je lako pljesnu po obrazima, pokušavajući da je osvesti. Nije se ni pomerila. On se okrenu i isprati svetlošću svetiljke kabl do mesta gde je ovaj vijugao izvan vidokruga ulaznim hodnikom. "Mislim da ovo nije nešto na šta bi se ona dobrovoljno priključila."

"Šrajk", reče Konzul. On se nagnu bliže da aktivira biomonitorska očitavanja na Broninom ručnom komlogu. "Sve je normalno osim njenih moždanih talasa, Sole."

"Šta oni vele?"

"Vele da je mrtva. Ako ništa drugo, ono da joj je mrtav mozak. Nema nikakvih viših funkcija."

Sol uzdahnu i zaljulja se na petama. "Moramo da vidimo gde taj kabl vodi."

"Zar ne možemo naprosto da ga izvučemo iz te utičnice?"

"Gledajte", reče Sol i obasja svetlošću Bronin potiljak, podigavši u stranu masu uvojaka. Neuralna utičnica, u normalnim situacijama disk plas-mesa širine nekoliko milimetara, sa utičnicom od deset mikrometara, kao da se stopila... meso se uzdizalo u crvenom varu kako bi se spojilo sa mikroekstenzijama metalnog kabla.

"To bi moralo da se ukloni hirurškim putem", šapnu Konzul. On dodirnu var mesa ljutitog izgleda. Bron se ni ne pomeri. Konzul uze

ručnu svetiljku i ustade. "Vi ostanite sa njom. Ja ću poći za kablom unutra."

"Koristite komunikacione kanale", reče Sol, znajući koliko su oni besklorisni dok traju vremenske plime i oseke.

Konzul klimnu glavom i krenu brzo napred pre nego što ga strah natera na oklevanje.

Hromirani kabl vijugao je glavnim hodnikom i skretao iz vidokruga iza prostorije u kojoj su hodočasnici prethodne noći spavali. Konzul baci pogled u prostoriju, dok je zrak iz ručne svetiljke obasjavao ćebad i pakete koje su ostavili za sobom u žurbi.

Pratio je kabl oko skretanja hodnika; kroz središnji portal gde se razdvajao u tri uža hodnika; uz rampu i ponovo desno uskim prolazom koji su zvali 'Autostrada Kralja Tuta' u ranijim istraživanjima; onda niz rampu; duž niskog tunela gde je morao da puzi, postavljajući pažljivo ruke i kolena tako da ne dodirne metalni pipak topao kao meso; uz uspon tako strm da je morao da se penje kao da je u dimnjaku; niz širi hodnik koga se nije sećao, gde se kamenje naginjalo unutra, prema tavanici, i gde je sve kapalo od vlage; a zatim strmo dole, usporivši spuštanje samo tako što je odrao kožu na dlanovima i kolenima, da bi konačno otpuzao parčetom koje se činilo duže nego što je Sfinga izgledala široka. Konzul je bio potpuno izgubljen i uzdao se u kabl da ga vodi natrag kada za to dođe vreme.

"Sol", pozva on konačno, ne verujući ni za trenutak da će komunikator to preneti kroz kamen i vremenske plime.

"Tu sam", začu se se najtiši mogući šapat naučnikovog glasa.

"Đavolski sam zašao unutra", šapnu Konzul u komlog. "Nalazim se u hodniku za koji se ne sećam da sam ga ranije video. Izgleda da sam duboko."

"Da li ste pronašli mesto gde se kabl završava?"

"Da", odgovori Konzul tiho i sede da obriše maramicom znoj sa lica.

"Neksus?" upita Sol, misleći na jedan od bezbrojnih terminala gde su građani Mreže mogli da se uključe u datasferu.

"Ne. Ta stvar kao da se ovde pravo uliva u kamen poda. Ovde se hodnik i završava. Pokušao sam to da pomerim, ali spoj je sličan

načinu na koji je nervna utičnica zavarena za njenu lobanju. Naprosto izgleda kao deo kamena."

"Iziđite", začu se Solov glas iznad šuštanja statike. "Probaćemo da odsečemo to sa nje."

U vlazi i tami tunela, Konzul oseti prvi put kako se na njega spušta prava klaustrofobija. Bilo mu je teško da diše. Bio je siguran da je nešto iza njega u tami, da ga lišava vazduha i jedinog puta za uzmak. Lupanje srca gotovo da mu se moglo čuti u uskom kamenom prostoru za puzanje.

Udisao je polako, ponovo je obrisao lice i prisilio paniku da se povuče. "To bi moglo da je ubije", reče on između sporog gutanja vazduha.

Nije bilo odgovora. Konzul ponovo pozva, ali nešto je preseklo njihovu tanušnu vezu.

"Izlazim", reče on u nemi instrument i okrenu se, osvetlivši niski tunel ručnom svetiljkom. Da li se taj kabl-pipak trgao, ili je to bila samo igra svetlosti?

Konzul zapuza natrag putem kojim je i došao.

Pronašli su Heta Mastina u suton, samo nekoliko minuta pre naleta vremenske oluje. Templar se teturao kada su ga Konzul, Sol i Dire prvi put ugledali, a kada su stigli do njegovog palog obličja, Mastin je bio u nesvesti.

"Odnesimo ga do Sfinge", reče Sol.

U tom trenutku, kao da je sunce na zalasku priprenilo koreografiju, vremenske plime preplaviše ih kao talasi mučnine i daja vu. Sva tri čoveka popadaše na kolena. Rejčel se probudi i snažno zaplaka kao prestravljeno novorođenče.

"Krenimo ka ulazu u dolinu", produha Konzul dok je stajao sa Hetom Mastinom oklembešenim o rame. "Moramo... izaći... iz doline."

Tri čoveka krenuše ka početku doline, pored prve Grobnice, Sfinge, ali vremenske plime postaše još gore i zaduvaže na njih kao strašni vetar vrtoglavice. Trideset metara dalje, više nisu mogli da se penju. Popadali su na ruke i kolena, a Het Mastin se skotrljao utabanom stazom. Rejčel je prestala da kmeči i koprcala se od

neugodnosti.

"Natrag", prodahta Pol Dire. "Natrag niz dolinu. Bilo je... bolje... dole."

Vratili su se putem kojim su i došli, teturajući se stazom kao tri pijanca, od kojih svaki nosi teret previše dragocen da bi se ispustio. Ispod Sfinge, oni se odmoriše za trenutak, leđima uz gromadu, dok samo tkanje prostora i vremena kao da se pomeralo i poskakivalo oko njih. Činilo se da je svet sazdan od površine zastave i da ju je neko razmotao s ljutitim praskom. Stvarnost kao da se nadimala i splašnjavala, a onda uranjala još dublje, presavijajući se natrag kao talas koji se nadnosi nad njih. Konzul je ostavio Templara da leži kraj stene i pao na sve četiri, dahćući, ščepavši prstima tle u panici.

"Mebijusova kocka", reče Templar, promeškolvivši se, očiju još zatvorenih. "Moramo uzeti Mebijusovu kocku."

"Prokletstvo", izusti Konzul. On grubo prodrma Heta Mastina. "Šta će nam ona? Mastine, zašto nam je ona potrebna?" Templarova glava poskakivala je mlitavo napred-nazad. Ponovo se onesvestio.

"Ja ću je doneti", reče Dire. Sveštenik je izgledao drevno i bolesno, bledog lica i usana.

Konzul klimnu glavom, podiže Heta Mastina preko ramena, pomože Solu da stane na noge i otetura se niz dolinu, osećajući kako suprotstavljena strujanja antientropijskih polja slabe sa udaljavajem od Sfinge.

Otac Dire popeo se stazom, uspeo se dugačkim stepeništem i zateturao do ulaza u Sfingu, držeći se za grubo kamenje kao što se mornar drži za bačeno uže u nemirnom moru. Sfinga kao da se teturala iznad njega, najpre nakrivljena trideset stepeni u jednu stranu, potom pedeset u drugu. Dire je znao da mu to samo silovitost vremenskih plima izobličuje čula, ali bilo je dovoljno da ga natera da klekne i ispovraća se na kamen.

Plime su za trenutak zastale, kao siloviti vodeni front koji se odmara između strahovitih naleta talasa, i Dire se osovi na noge, obrisa usta nadlanicom i utetura se u mračnu grobnicu.

Nije poneo ručnu svetiljku; posrćući, pipao je po hodniku, užasnut istovetnim fantazijama o dodirivanju nečeg klizavog i hladnog u tami ili ulasku u prostoriju u kojoj je ponovo rođen, samo da bi tamo

zatekao svoj leš, još plesniv od groba. Dire vrisnu, ali zvuk se izgubi u urliku tornada njegovog sopstvenog pulsa dok su se vremenske plime vraćale punom snagom.

Prostorija za spavanje bila je mračna, u onom strašnom mraku koji je značio potpuno odsustvo svetla, ali Direove oči su se prilagodile i on shvati da sama Mebijusova kocka pomalo svetluca, uz žmirkanje indikatora.

Prešao je posrćući preko prostorije u neredu i zgrabio kocku, podigavši tu stvar u iznenadnom naletu adrenalina. Konzulove trake sa sažetim prikazom pominjale su taj artefakt - Mastinov tajanstveni prtljag za vreme hodočašća - kao i činjenicu da se veruje kako se unutra nalazi erg, jedno od onih tuđinskih stvorenja sa poljem sila koja se koriste za kretanje templarskih drvobrodova. Dire nije imao pojma zbog čega je erg sada važan, ali prigrlio je kutiju dok se upinjao da se vrati hodnikom, napolje i niz stepenice, dublje u dolinu.

"Ovamo!" pozva ga Konzul iz prve Pećinske Grobnice u podnožju zida litice. "Ovde je bolje."

Dire se zatetura stazom, umalo ne ispusti kocku usled zbunjenosti i iznenadnog gubitka energije; Konzul mu pomože da se popne uz poslednjih trideset stepenika u grobnicu.

Unutra je bilo bolje. Dire je mogao da oseti jenjavanje i narastanje vremenskih plima neposredno ispred ulaza u pećinu, ali u zadnjem delu, gde su svetleće kugle otkrivale zamršene rezbarije svojim hladnim svetlom, bilo je gotovo normalno. Sveštenik se sruči kraj Sola Vejntrauba i postavi Mebijusovu kocku blizu nemog, ali izbuljenog obličja Heta Mastina.

"Probudio se baš kada ste se vi približavali", šapnu Sol. Bebine oči bile su veoma krupne i veoma tamne na slabom svetlu.

Konzul se spusti kraj Templara. "Zašto nam je potrebna kocka? Mastine, zašto nam je potrebna?"

Pogled Heta Mastina nije skrenuo; nije ni trepnuo. "Naš saveznik", šapnu on. "Naš jedini saveznik protiv Boga Bola." Slogovi su bili nagriženi prepoznatljivim dijalektom templarskog sveta.

"Kako je to naš jedini saveznik?" upita Sol, zgrabivši čovekovu odoru obema pesnicama. "Kako da je koristimo? Kada?"

Templarov pogled bio je uperen u nešto neodredljivo daleko. "Mi

smo se utrivali za tu čast", šapnu on, promuklim glasom. "Istinski Glas Sequoie Sempervirensa prvi je stupio u kontakt sa kibridom obnovljenog Kitsa... ali meni je pripala čast da budem obasjan svetlom Mjuira. Igdrasil, moj Igdrasil, ponuđen je kao okajanje naših grehova počinjenih prema Mjuiru." Templar zatvori oči. Blagi osmeh izgledao mu je neprikladno na licu strogih crta.

Konzul pogleda Direa i Sola. "To pre zvuči kao terminologija Kulta Šrajka nego kao templarska dogma."

"Možda je i jedno i drugo", šapnu Dire. "Postojale su i čudnije koalicije u istoriji teologije."

Sol podiže dlan do Templarovog čela. Visoki muškarac goreo je od groznice. Sol je preturio njihov jedini medpak u potrazi za mašću protiv bola ili oblogom protiv groznice. Kada je pronašao jednu, zastao je. "Ne znam da li se Templari uklapaju u standardne medicinske norme. Ne želim da ga ubije nekakva alergija."

Konzul uze oblogu protiv groznice i pričvrsti je uz krhku Templarovu nadlakticu. "Uklapaju se." On se nagnu bliže. "Mastine, šta se desilo na vetrokolima?"

Templarove oči su se otvorile, ali ostale su bez žiže. "Vetrokolima?"

"Ne razumem", šapnu Otac Dire.

Sol ga povede u stranu. "Mastin nikada nije ispričao svoju priču o hodočašću", šapnu on. "Nestao je za vreme naše prve noći na vetrokolima. Ostalo je za njim krvi - dosta krvi - kao i njegov prtljag i Mebijusova kocka. Ali Mastina nije bilo."

"Šta se desilo na vetrokolima?" šapnu Konzul ponovo. On malo prodrma Templara kako bi ovaj obratio pažnju. "Razmisli, Istinski Glasu Drveta, Hete Mastine!"

Lice visokog muškarca izmeni se, oči mu dođoše u žižu, a neodređeno azijske crte vratiše se u poznato, strogo lice. "Pustio sam elementala iz zatočeništva..."

"Erga", šapnu Sol zbunjenom svešteniku.

"...i vezao ga disciplinom uma koju sam naučio na Visokim Granama. Ali onda, bez ikakvog upozorenja, došao nam je Bog Bola."

"Šrajk", šapnu Sol, više sebi nego svešteniku.

"Da li je tu prolivena vaša krv?" upita Konzul Templara.

"Krv?" Mastin navuče kapuljaču kako bi prikrio zbunjenost. "Ne, nije to bila moja krv. Bog Bola imao je... slavljenika... u naručju. Čovek se borio. Pokušao da izbegne šiljke okajanja..."

"Šta je s ergom?" navaljivao je Konzul. "S elementalom. Šta ste očekivali da učini za vas?... Da vas zaštiti od Šrajka?"

Templar se namršti i podiže drhtavu ruku do čela. "On... nije bio spreman. Ja nisam bio spreman. Vratio sam ga u zatočeništvo. Bog Bola dodirnuo mi je rame. Bio sam... zadovoljan... što će moje okajanje biti u istom satu kada i žrtvovanje mog drvobroda."

Sol se nagnu bliže Direu. "Te iste večeri, drvobrod Igdrasil bio je uništen na orbiti", šapnu on.

Het Mastin zatvori oči. "Umoran", šapnu, dok mu se glas gubio.

Konzul ga ponovo prodrma. "Kako ste vi stigli ovamo? Mastine, kako ste stigli ovamo sa Mora Trave?"

"Probudio sam se među Grobnicama", šapnu Templar ne otvarajući oči. "Probudio se među Grobnicama. Umoran. Moram da spavam."

"Pustite ga da se odmori", reče Otac Dire.

Konzul klimnu glavom i spusti muškarca u odori tako da može da zaspi.

"Ništa od svega toga nema nikakvog smisla", šapnu Sol dok su tri muškarca i beba sedeli na mutnom svetlu i osećali jenjavanja i nalete vremenskih plima napolju.

"Izgubimo jednog hodočasnika, dobijemo drugog", promrmlja Konzul. "Kao da se igra nekakva bizarna igra."

Sat kasnije, čuli su odjek pucnjeva iz doline.

Sol i Konzul čučali su kraj nemog obličja Bron Lamije.

"Trebao bi nam laser da odsečemo tu stvar", reče Sol. "Sa Kasadom, otišlo je i naše oružje."

Konzul dodirnu ručni zglob mlade žene. "Odsecanje bi moglo da je ubije."

"Prema biomonitoru, ona je već mrtva."

Konzul odmahnu glavom. "Ne. Nešto drugo se dešava. Ta stvar možda je spojena sa Kitsovom kibridnom ličnošću koju je nosila."

Možda će nam, kada bude završila, ponovo vratiti Bron."

Sol podiže kćer do ramena i zagleda se preko doline koja je blago svetlucala. "Kakva ludnica. Ništa se ne zbiva onako kako smo mislili. Da je samo taj vaš prokleti brod ovde... on bi imao alat za sečenje, za slučaj da moramo Bron da oslobodimo ovog... ove stvari... i ona i Mastin možda bi imali izgleda da prežive u odeljku za hirurgiju."

Konzul je ostao na kolenima, prazno zureći. Trenutak kasnije, on reče: "Sačekajte ovde sa njom, molim vas." Zatim ustade i nestade u tamnoj čeljusti ulaza u Sfingu. Pet minuta kasnije, vrati se sa svojom velikom putnom torbom. Izvadio je smotanu prostirku sa dna i razmotao je na kamenu najvišeg Sfinginog stepenika.

Bila je to drevna prostirka, nešto kraća od dva metra i nešto šira od metar. Složeno istkana tkanina izbledela je tokom vekova, ali monovlaknaste niti za let još su sijale kao zlato na mutnom svetlu. Tanki vodovi pružali su se sa tepiha do samostalne baterije koju je Konzul sada otkao.

"Dobri Bože", šapnu Sol. Setio se priče o Konzulovoj baki Siri i njenoj tragičnoj ljubavi sa Merinom Aspikom, članom posade broda Hegemonije. Bila je to ljubav koja je podigla pobunu protiv Hegemonije i uvalila Maui-Kovenant u godine ratnog stanja. Merin Aspik doleteo je do Prvenca na Hoking-prostirci svog prijatelja.

Konzul klimnu glavom. "Pripadala je Majku Ošou, prijatelju dede Merina. Siri ju je ostavila u grobnici, kako bi Merin mogao da je nađe. On mi ju je dao kada sam bio dete - neposredno pre Bitke za Arhipelag, gde su skončali i on i njegov san o slobodi."

Sol pređe rukom preko vekovima starog artefakta. "Šteta što ovde ne može da dejstvuje."

Konzul podiže pogled. "Zašto ne bi mogla?"

"Hiperionovo magnetno polje slabije je od kritičnog nivoa za EM vozila", reče Sol. "Zbog toga su ovde dirizabli i letači umesto EMV-a i zbog toga Benares nije više levitaciona barža." On prekinu, osetivši da je prilično blesavo objašnjavati to čoveku koji je bio Konzul Hegemonije na Hiperionu jedanaest lokalnih godina. "Ili možda grešim?"

Konzul se osmehnu. "U pravu ste da standardni EMV-i ovde nisu pouzdani. Odnos između mase i podizanja je preveliki. Ali Hoking-

prostirka sva je u podizanju, a gotovo bez mase. Probao sam je kada sam živeo u prestonici. Nije to glatka vožnja... ali trebalo bi da dejstvuje sa jednom osobom."

Sol baci pogled niz dolinu, kraj svetlucavih obličja Grobnice od žada, Obeliska i Kristalnog Monolita, ka mestu gde su senke zida litice skrivale ulaz u Pećinske Grobnice. Pitao se da li su Otac Dire i Het Mastin još sami... još u životu. "Mislite da odete po pomoć?"

"Da jedan od nas ode po pomoć. Da se vrati s brodom. Ili makar da ga oslobodi i pošalje natrag bez posade. Možemo da izvlačimo štapiće kako bismo videli ko će poći."

Došao je red na Sola da se osmehne. "Razmislite, prijatelju. Dire nije u stanju da putuje i u svakom slučaju ne poznaje put. Ja..." Sol podiže Rejčel sve dok mu njeno teme nije dodirnulo obraz. "Putovanje bi moglo da potraje nekoliko dana. Ja - mi - nemamo nekoliko dana. Ako nešto treba da se učini za nju, nas dvoje moramo ostati ovde i rizikovati. Vi ste onaj koji mora poći."

Konzul uzdahnu, ali se ne usprotivi.

"Osim toga", reče Sol, "brod je vaš. Ako iko može da ga oslobodi Gledstonove zabrane, onda ste to vi. A vi i dobro poznajete Guvernera-Generalu."

Konzul pogleda ka zapadu. "Pitam se da li je Teo uopšte još na vlasti."

"Vratimo se i saopštimo plan Ocu Direu", reče Sol. "Osim toga, ostavio sam pakovanja za hranjenje u pećini, a Rejčel je gladna."

Konzul smota tepih, ubaci ga u torbu i zagleda se u Bron Lamiju, u opsceni kabl koji je vijugao u tamu. "Da li će sa njom biti sve u redu?"

"Poslaću Pola natrag sa čebetom dok vi i ja budemo nosili našeg invalida ovamo. Hoćete li krenuti večeras ili ćete sačekati do osvita?"

Konzul umorno protrlja obraze. "Ne dopada mi se pomisao na to da noću prelazim preko planina, ali nemamo vremena za bacanje. Krenuću čim prikupim neke stvari."

Sol klimnu glavom i pogleda ka ulazu u dolinu. "Voleo bih da Bron može da nam kaže gde je otišao Silenus."

"Potražiću ga dok budem leteo", reče Konzul. On pogleda naviše, u zvezde. "Računam da će mi za povratak do Kitsa trebati trideset

šest do četrdeset sati. Nekoliko sati da oslobodim brod. Trebalo bi da se vratim ovamo za dva standardna dana."

Sol klimnu glavom, ljuljajući uplakano dete. Umoran, ali blag izraz njegovog lica nije skrivao sumnju. On spusti Konzulu ruku na rame. "Treba da probamo, prijatelju. Hajdemo, popričajmo sa Ocem Direom, pogledajmo da li je naš drugi saputnik budan, pa pojedimo zajedno obrok. Čini se da je Bron donela dovoljno zaliha da nam omogući poslednju gozbu."

26.

Kada je Bron Lamija bila dete, njen otac senator, a njihov dom premešten, iako nakratko, sa Lususa u pošumljena čudesa Rezidencijalnog Upravnog Komplexa Tau Ceti Centra, gledala je ravnofilmsku animaciju Volta Diznija, Petar Pan. Pošto je odgledala animaciju, pročitala je knjigu - i obe stvari zarobile su joj srce.

Mesecima potom, pet standardnih godina stara devojčica čekala je da Petar Pan stigne jedne noći i odvede je. Ostavljala je poruke koje su pokazivale put ka njenoj spavaćoj sobi ispod prekrivenog prozora u kosom krovu. Izlazila je iz kuće dok su joj roditelji spavali i ležala na mekoj travi travnjaka Parka jelenova, zagledana u mlečnosivo noćno nebo TC2, sanjareći o dečaku iz zemlje Nedođije koji će doći jedne noći da je odvede sa sobom u letu ka drugoj zvezdi zdesna, pravo sve do jutra. Ona bi mu bila saputnica, majka izgubljenim dečacima, drugi smrtni neprijatelj zlom Kuki i, najviše od svega, Petrova nova Vendi... novo dete-prijatelj detetu koje nije želelo da odraste.

I sada, dvadeset godina kasnije, Petar je konačno došao po nju.

Lamija nije osetila nikakav bol, samo iznenadni, ledeni nalet izmeštanja kada je Šrajkova čelična kandža prodrila u nervnu utičnicu iza njenog uha. A onda se otisnula i poletela.

I ranije se kretala kroz datumravan i ulazila u datasferu. Pre samo nekoliko nedelja, po njenom vremenu, Lamija je ujahala u matriks TehnoSrži sa svojim omiljenim kiberbljakom, BiBi Surbringerom, kako bi pomogla Džoniju da ponovo ukrade svoju kibridnu obnovljenu ličnost. Prodrli su u periferiju i ukrali njegovu ličnost, ali aktiviran je alarm, a BiBi je poginuo. Lamija nije želela nikada više da uđe u datasferu.

Ali sada je bila tamo.

Iskustvo nije ličilo ni na šta što je ikada ranije iskusila sa svojim komlog vodovima ili stecištima. Ovo je bilo kao puni stimsim - kao da se nalazi u holodrami sa punim kolorom i sveobuhvatnim stereom - ovo je bilo kao da se nalazi tamo.

Petar je konačno došao da je odvede.

Lamija se uzdigla iznad zakrivljenja Hiperionovog planetnog ruba i ugledala rudimentarne kanale mikorotalasnih tokova podataka i uskosnopskih komunikacionih veza koje su ovde predstavljale embrionsku datasferu. Nije zastala da se uključi u nju, jer je pratila narandžastu pupčanu vrpcu ka nebu, prema pravim avenijama i autostradama datumravni.

U Hiperionovom svemiru SILA i Roj Proteranih izvršili su invaziju i doneli složene prevoje i mreže datasfere sa sobom. Novim očima, Lamija je mogla da vidi hiljadu nivoa tokova podataka SILE, uzburkani zeleni okean informacija prošaran crvenim žilama obezbeđenih kanala i čigrastim ljubičastim sferama sa crnim fag-jahačima koji su bili AI SILE. Ovaj pseudopod velike megadatasfere Mreže isticao je iz normalnog svemira kroz crne levkove brodskih dalekobacača, duž sve širih talasnih frontova preklapajućeg, trenutnog mrežkanja koje je Lamija prepoznala kao neprekidne nalete iz mnoštva fetlinijskih predajnika.

Ona zastade, najednom nesigurna kuda da krene, kojom avenijom da pođe. Bilo je to kao da je letela i kao da je njena nesigurnost ugrozila čaroliju - zapretivši da je ispusti na tle toliko mnogo milja ispod nje.

Tada je Petar uze za ruku i podiže.

- Džoni!

- Zdravo, Bron.

Slika njenog tela škljocnu u postojanje istog sekunda kada je videla i osetila njegovo. Bio je to Džoni kao što ga je poslednji put videla - njen klijent i ljubavnik - Džoni oštih jagodica, očiju boje lešnika, kompaktnog nosa i čvrste vilice. Džonijevi riđkastosmeđi uvojci još su mu padali na okovratnik, a lice mu je ostalo studija svrhovite energije. I dalje se topila od njegovog pogleda.

- Džoni! Ona ga tada zagrlila i oseti taj zagrljaj, oseti njegove snažne ruke na leđima dok su lebdeli visoko iznad svega, oseti kako su joj se dojke spljoštile uz njegova prsa dok joj je uzvrćao zagrljajem iznenađujuće snažnim za njegovu malu priliku.

Lamija odlebde na daljinu ruku, držeći se za njegova ramena. Oboma su im lica bila su osvetljena zelenim i ljubičastim sjajem

velikog okeana datasfere iznad njih.

- Je li ovo stvarno? Čula je svoj glas i dijalekt u tom pitanju iako je znala da ga je samo pomislila.

- Da. Stvarno onoliko koliko ijedan deo matriksa datumravni može da bude. Nalazimo se na rubu megasfere u Hiperionovom svemiru. U glasu je još imao onaj neuhvatljivi naglasak koji je za nju bio tako zavodljiv i izluđujući.

- Šta se desilo? Uz te reči, prenela mu je slike Šrajkovog pojavljivanja i iznenadne, strašne invazije prsta-sečiva.

- Da, pomisli Džoni i zagri je čvršĆe. To me je nekako oslobodilo iz Šrenove petlje i uključilo nas direktno u datasferu.

- Jesam li ja mrtva, Džoni?

Lice Džonija Kitsa osmehnu joj se odozgo. On je blago prodrma, nežno je poljubi i obrnu tako da oboje mogu da vide spektakl iznad i ispod njih. Ne, nisi mrtva, Bron, iako si možda priključena na neki bizarni sistem za održavanje života dok tvoj analog datumravni luta ovuda sa mnom.

- Jesi li ti mrtav?

On joj se ponovo isceri. Više ne, mada život u Šrenovoj petlji nije ono što bi navodno trebalo da bude. Bilo je to kao da sanjam tuđe snove.

- Ja sam sanjala tebe.

Džoni klimnu glavom. Mislim da to nisam bio ja. I ja sam sanjao iste snove... razgovore sa Meinom Gledston, kratke prizore sastanaka vlade Hegemonije...

- Da!

Njen ljubavnik slegnu ramenima. Nosio je nabranu košulju i svileni sako do struka u stilu koji nikada ranije nije videla. Protok podataka kroz avenije iznad njih bojio ih je oboje pulsevima neonskog svetla dok su tamo lebdeli. Pretpostavljao sam da postoji više rezervi nego što smo BiBi i ja mogli da pronađemo prilikom tako plitkog prodora u periferiju Srži. Nije važno, Bron. Ako postoji druga kopija, onda sam to ja, i ne mogu da verujem da bi to mogao da nam bude neprijatelj. Hajde, da istražujemo.

Lamija je oklevala na sekund dok ju je on vukao naviše. Šta da istražujemo?

- Ovo je naša prilika da vidimo šta se dešava, Bron. Prilika da otkrijemo mnoge tajne.

Ona začu neosobenu stidljivost u svom glasu/misli. Nisam sigurna da želim to, Džoni.

On se obrnu da je pogleda. -Zar je to ona detektivka koju sam poznao? Šta je bilo sa ženom koja nije podnosila tajne?

- Ona je prošla kroz neke gadne stvari, Džoni. Bila sam u stanju da se osvrnem i vidim da je detektivsko zanimanje bilo, velikim delom, reakcija na samoubistvo mog oca. Još pokušavam da razrešim pojedinosti njegove smrti. U međuvremenu, dosta ljudi povređeno je u stvarnom životu. Uključujući i tebe, dragi.

- I, jesi li rešila?

- Šta to?

- Očevu smrt?

Lamija se namršti na njega. -Ne znam. Mislim da nisam.

Džoni pokaza ka fluidnoj masi opadanja i nadolaženja datasfere iznad njih. -Tamo nas čeka dosta odgovora, Bron. Ukoliko budemo imali dovoljno hrabrosti da ih potražimo.

Ona ga ponovo uze za ruku. -Mogli bismo tamo i da umremo.

- Da.

Lamija zastade, spusti pogled ka Hiperionu. Svet je bio tamno zakrivljenje sa nekoliko izolovanih džepova protoka podataka koji su svetlucali kao logorske vatre u noći. Veliki okean iznad njih ključao je i pulsirao svetlom i bukom protoka podataka - i Bron je znala da je to samo najmanje proširenje megasfere koja se nalazila iza. Znala je... osećala je... da njihovi ponovo rođeni analozi datumravni sada mogu da odu na mesta o kojima nijedan kiberbljak-kauboj nikada nije ni sanjao.

Sa Džonijem kao vodičem, Bron je znala da se u megasferu i TehnoSrž može prodreti do dubina koje nijedan čovek nije ispitao. I plašila se.

Ali bila je sa Petrom Panom, konačno. A Nedođija ju je prizivala.

- U redu, Džoni. Šta još čekamo?

Oni se uzdiškoše, zajedno, ka megasferi.

27.

Pukovnik Fedman Kasad krenuo je za Monetom kroz portal i našao se iznad ogromne lunarne ravnice gde se strašno drvo trnja uzdizalo pet kilometara u krvavo crveno nebo. Ljudske prilike koprcale su se na mnoštvu granja i šiljaka; bliža obličja prepoznatljivo ljudska i u bolovima, ona dalja patuljasta zahvaljujući udaljenosti, sve dok nisu izgledala kao grozdovi bleđih zrna grožđa.

Kasad trepnu i udahnu ispod površine svog zaštitnog odela od žive. Pogleda oko sebe, kraj nemog Monetinog obličja, otrgnuvši pogled od opscenosti drveta.

Ono što se njemu učinilo kao lunarna ravnica bila je površina Hiperiona, na ulazu u Dolinu Vremenskih Grobnica, ali strašno izmenjenog Hiperiona. Dine su bile zaleđene i iskrivljene, kao da su bile zapaljene i stopljene u staklo; gromade i zidovi litica takođe su tekli i zamrzli se kao glečeri bleđog kamena. Nije bilo atmosfere - nebo je izgledalo crno sa nemilosrdnom jasnoćom svakog bezvazdušnog meseca. Sunce nije bilo Hiperionovo; takvu svetlost nijedan čovek nije iskusio. Kasad podiže pogled i posmatrački filteri njegovog zaštitnog odela polarizovaše se kako bi izdržali strašne energije koje su ispunile nebo trakama krvavo crvene boje i cvetovima žestoke bele svetlosti.

Ispod njega, dolina kao da je vibrirala od neprimetnih potresa. Vremenske Grobnice svetlele su sopstvenom unutrašnjom energijom, pulsevima hladne svetlosti bacane mnogo metara preko dna doline sa svakog ulaza, portala i otvora. Grobnice su izgledale nove, glatke i blistave.

Kasad shvati da mu samo zaštitno odelo dopušta disanje i spasava mu meso od lunarne hladnoće koja je zamenila pustinjsku toplotu. On se okrenu da pogleda Monetu, pokuša da uobličji neko inteligentno pitanje, ne uspe, pa ponovo podiže pogled ka nemogućem drvetu.

Drvo trnja kao da je bilo sačinjeno od istog čelika, hroma i rskavice, kao i sam Šrajk; očito veštačko, a opet istovremeno zastrašujuće organsko. Deblo je bilo dve ili tri stotine metara debelo

u osnovi, niže grane gotovo podjednako široke, ali manje grane sa trnjem ubrzo su se izoštravale u tanušne bodeže i širile ka nebu sa svojim groznim, nabodenim ljudskim plodovima.

Bilo je nemoguće da ljudska bića tako nabodena žive dugo; dvostruko nemoguće da prežive u vakuumu ovog mesta izvan vremena i prostora. Ali preživljavala su i trpela. Kasad ih je posmatrao kako se koprcaju. Svi su bili u životu. I svi su bili u bolovima.

Kasad je bio svestan bola kao velikog zvuka izvan čujnosti, ogromnog, neprekidnog bolnog zova, kao da hiljade neuvežbanih prstiju padaju na hiljade tipaka i sviraju na masivnim orguljama bola. Bol je bio tako opipljiv da je pretražio plameno nebo kao da je drvo lomača ili ogromni svetionik sa jasno vidljivim talasima agonije.

Bila je tu samo oštra svetlost i lunarna nepomičnost.

Kasad pojača uvećanje posmatračkih sočiva odela i pogleda od grane do grane, od trna do trna. Tamo su se uvijali ljudi oba pola i svih uzrasta. Nosili su raznoliku iskidanu odeću i umrljanu šminku koja je premošćavala mnoge decenije, ako ne i vekove. Mnogi stilovi Kasadu nisu bili poznati i pretpostavio je da gleda žrtve iz sopstvene budućnosti. Bilo je tamo na hiljade... na desetine hiljada žrtava. Sve su bile žive. I sve su bile u bolovima.

Kasad stade, usredsredi se na granu četiri stotine metara od dna, na grozd trnja i tela daleko od debla, na usamljeni trn dugačak tri metra sa koga je lepršao poznati ljubičasti plašt. Obličje koje se nalazilo tamo koprcalo se, uvijalo i najzad se okrenulo ka Fedmanu Kasadu.

Gledao je u nabodenu priliku Martina Silenusa.

Kasad opsova i stisnu pesnice tako čvrsto da su ga zbolele kosti u šakama. On pogleda okolo u potrazi za svojim oružjem, pojačavši uvećanje kako bi se zagledao u Kristalni Monolit. Tamo nije bilo ničega.

Pukovnik Kasad zavrte glavom, shvativši da je zaštitno odelo bolje oružje od svega što je doneo na Hiperion, pa krenu dugim koracima prema drvetu. Nije znao kako će se popeti, ali pronaći će način. Nije znao kako će spustiti Silenusa živog - kako će spustiti sve žrtve - ali učiniće to ili poginuti dok to pokušava.

Kasad načini deset koraka i stade na zakrivljenju smrznute dine. Između njega i drveta stajao je Šrajk.

On shvati da se žestoko ceri ispod hromnog polja sila zaštitnog odela. Na ovo je čekao mnogo godina. Ovo je bilo časno ratovanje kome je posvetio svoj život i čast dvadeset godina ranije u Masada Ceremoniji SILE. Međusobna borba dva ratnika. Bitka za zaštitu nedužnih. Kasad se iscrpi, zaravna rub desne šake u srebrno sečivo i kroči napred.

- Kasade!

On se osvrnu na Monetin zov. Svetlost je prelazila u kaskadama po živinoj površini njenog nagog tela dok je pokazivala ka dolini.

Drugi Šrajk pomaljao se iz grobnice zvane Sfinga. Dalje niz dolinu, jedan Šrajk istupi iz ulaza u Grobnicu od žada. Oštra svetlost blistala je na šiljcima i žici oštroj kao brijač dok je novi izlazio iz Obeliska, pola klika dalje.

Kasad ih je prenebregao i okrenuo se ponovo ka drvetu i njegovom zaštitniku.

Stotinu Šrajkova stajalo je između Kasada i drveta. On trepnu i još stotinu njih pojavi se s njegove leve strane. On pogleda iza sebe: legija Šrajkova stajala je nepomično poput kipova na hladnim dinama i istopljenim gromadama pustinje.

Kasad udari pesnicom po kolenu. Prokletstvo.

Moneta mu priđe tako da im se mišice dodiruju. Zaštitna odela potekoše zajedno i on oseti toplo meso njene nadlaktice uz svoju. Stajala je butinu uz butinu sa njim.

- Volim te, Kasade.

Zurio je u savršene crte njenog lica, prenebregao kaos odblesaka i boja i pokušavao da se seti kada ju je prvi put sreo, u šumi blizu Aginkorta. Setio se njenih zapanjujuće zelenih očiju i kratke, smeđe kose. Punoće njene donje usne i to kako je imala ukus suza kada ju je slučajno ujeo.

On podiže ruku i dodirnu joj obraz, osetivši toplinu kože ispod zaštitnog odela. Ako me voliš, posla on, ostani ovde.

I tada se pukovnik Fedman Kasad okrenu i oglasi vriskom koji je samo on mogao da čuje u lunarnoj tišini - vriskom koji je delom bio poklič pobunjenika iz daleke ljudske prošlosti, delom povik

diplomiranog kadeta SILE, delom karate-usklik, a delom čisti prkos. On potrča preko dina ka drvetu trnja i Šrajku koji se nalazio neposredno pred njim.

Sada je po brdima i dolinama bilo na hiljade Šrajкова. Kandže su škljocale u jednozvučju; svetlost se odbijala od desetina hiljada sečiva i trnja oštih kao skalpel.

Kasad je zanemario ostale i jurišao ka Šrajku za koga je mislio da ga je prvog video. Iznad te stvari, ljudska obličja koprcala su se u usamljeništvu svog bola.

Šrajk ka kome je jurnuo raširi ruke kao da mu nudi zagrljaj. Zakrivljena sečiva na njegovim ručnim zglavcima, zglobovima i prsima kao da su se izdužila iz skrivenih kanija.

Kasad je vrištao i smanjivao preostalo rastojanje.

28.

"Ne bi trebalo da idem", reče Konzul.

On i Sol preneli su još onesvešćenog Heta Mastina iz Pećinske Grobnice u Sfingu, dok je Otac Dire pazio na Bron Lamiju. Bila je skoro ponoć i dolina je svetlucala odraženim sjajem Grobnica. Krila Sfinge isecale su lukove neba vidljivog između zidova litice. Bron je ležala nepomično, sa opscenim kablom koji je vijugao u tamu grobnice.

Sol dodirnu Konzulu rame. "Raspravljali smo već o tome. Treba da odete."

Konzul odmahnu glavom i dokono pogladi drevnu Hoking-prostirku. "Možda bi mogla da ponese dvoje. Vi i Dire mogli biste da stignete do mesta gde je pristao Benares."

Sol je držao malu glavu svoje kćeri u ruci dok ju je nežno ljuljao. "Rejčel ima dva dana. Osim toga, ovo je mesto gde moramo da se nalazimo."

Konzul pogleda okolo. U očima mu se video bol. "Ovo je mesto gde ja moram da se nalazim. Šrajk..."

Dire se nagnu napred. Sjaj grobnice iza njih obojio mu je visoko čelo i oštre obraze svetlošću. "Sine moj, ako ostaneš ovde, to će biti samo samoubistva radi. Ako pokušaš da dovedeš brod po M. Lamiju i Templara, pomoći ćeš drugima."

Konzul protrlja obraz. Bio je veoma umoran. "Na prostirci ima mesta i za vas, Oče."

Dire se osmehnu. "Kakva god da je moja sudbina, osećam da mi je predodređeno da se sa njom sretnem ovde. Sačekaću na tvoj povratak."

Konzul ponovo odmahnu glavom, ali pređe na prostirku i sede prekrštenih nogu, privukavši tešku platnenu torbu. On prebroja porcije i boce s vodom koje mu je Sol spakovao. "Ovoga ima premnogo. Vama će trebati više."

Dire se zakikota. "Imamo dovoljno hrane i vode za četiri dana, zahvaljujući M. Lamiji. Posle toga, ako budemo morali da postimo, meni to neće biti prvi put."

"Ali šta ako se vrate Silenus i Kasad?"

"Moći će sa nama da podele vodu", reče Sol. "Moći ćemo još jednom da odemo do Utvrđenja po hranu ako se ostali budu vratili."

Konzul uzdahnu. "U redu." On dodirnu odgovarajuće šare letaćkih niti i tepih dugačak dva metra ukruti se i uzdiže deset centimetara iznad kamena. Ukoliko je i bilo poremećaja u nesigurnim magnetnim poljima, nisu se mogli uočiti.

"Biće vam potreban kiseonik za prelazak preko planina", reče Sol. Konzul podiže osmotsku masku iz torbe.

Sol mu pruži Lamijin automatski pištolj.

"Ne mogu..."

"Nama neće pomoći protiv Šrajka", reče Sol. "A mogao bi da odluči da li ćete vi stići do Kitsa ili ne."

Konzul klimnu glavom i spusti oružje u torbu. On se rukova sa sveštenikom, zatim sa starim naučnikom. Rejčelini majušni prsti očešasa mu podlakticu.

"Srećno", reče Dire. "Neka je Bog sa vama."

Konzul klimnu glavom, zatapka po letaćkim šarama i nagnu se napred kada se Hoking-prostirka podiže pet metara, zadrhta jedva primetno, a onda kliznu napred i uvis kao da se uspinje kroz vazduh nevidljivim šinama.

Konzul skrenu desno ka ulazu u dolinu, prođe tamo deset metara iznad dina, pa skrenu levo ka pustarama. Osvrnuo se samo jednom. Četiri prilike na najvišem stepeniku Sfinge, dva muškarca na nogama, dva obličja poglela, izgledale su veoma male. Nije mogao da vidi bebu u Solovim rukama.

Kao što su se dogovorili, Konzul je upravio Hoking-prostirku ka zapadu kako bi nadleteo Grad Pesnika u nadi da će pronaći Martina Silenusa. Intuicija mu je govorila da je naprasiti pesnik možda skrenuo tamo. Na nebu gotovo da više i nije bilo svetlosti bitke i Konzul je morao da pretražuje senke neremećene svetlošću zvezda dok je prolazio dvadeset metara iznad izlomljenih tornjeva i kupola grada. Pesniku nije bilo ni traga. Ako su Bron i Silenus prošli ovuda, čak su i njihove stope u pesku bile izbrisane noćnim vetrovima koji su sada nosili Konzulovu proređenu kosu i mreškali mu odeću.

Bilo je hladno na prostirci na ovoj visini. Konzul je mogao da oseti drhtanje i vibracije dok je Hoking-prostirka ispipavala put duž nestalnih linija sile. Zbog varljivog Hiperionovog magnetnog polja i starosti EM letačkih niti, znao je da postoje stvarni izgledi da se prostirka sunovrati sa neba mnogo pre nego što stigne do prestonice, Kitsa.

Konzul je nekoliko puta viknuo ime Martina Silenusa, ali nije bilo nikakvog odgovora osim eksplozije golubova iz gnezda u razorenoj kupoli jedne od galerija. On zavrte glavom i skrenu južno, prema Masivu Uzde.

Preko svog dede Merina, Konzul je upoznao istoriju ove Hoking-prostirke. Bila je to jedna od prvih takvih igrački koje je ručno izradio Vladimir Šolokov, lepidopterist i inženjer EM sistema slavan širom Mreže, a mogla je to biti upravo ona koju je poklonio svojoj sestričini, tinejdžerki. Šolokovljeva ljubav prema devojčici postala je legendarna, kao i činjenica da je ona s prezirom odbila poklonjen leteći tepih.

Ali drugima se ta zamisao dopala i dok su Hoking-prostirke ubrzo stavljene van zakona na svetovima sa osetljivom kontrolom saobraćaja, nastavile su da se pojavljuju na kolonijalnim planetama. Ova je omogućila Konzulovom dedi da upozna njegovu baku Siri na Maui-Kovenantu.

Konzul podiže pogled dok mu se približavao planinski masiv. Za deset minuta leta prevalio je dvosatno pešačenje preko pustara. Ostali su ga molili da se ne zaustavlja u Utvrđenju Hronos kako bi potražio Silenusa; sudbina koja je zapala pesniku mogla bi da zatraži i Konzula, pre nego što njegovo putovanje uopšte i počne. Zadovoljio se time što je lebdeo neposredno izvan prozora dve stotine metara uz zid litice, na dohvat ruke od terase sa kojih su gledali u dolinu tri dana ranije, i zvao pesnika.

Odgovorili su mu samo odjeci iz mračnih dvorana za bankete i hodnika Utvrđenja. Konzul se čvrsto držao za ivice Hoking-prostirke, osećajući visinu i izloženost ovako blizu okomitim kamenim zidovima. Osetio je olakšanje kada je okrenuo prostirku od Utvrđenja, postigao veću visinu i uspeo se ka planinskim prevojima gde je sneg blistao na svetlosti zvezda.

Pratio je kablove žičare dok su se ovi uspinjali preko prevoja i spajali vrh visok devet hiljada metara sa sledećim preko čitave širine planinskog masiva. Na ovoj visini bilo je veoma hladno i Konzulu je bilo drago što je poneo dodatni Kasadov termalni plašt, dok je sedeo zguren pod njim i pazio da ne izloži meso ruku ili obraza. Gel osmotske maske rastezao mu se preko lica kao neki gladni simbiot, gutajući kiseonik tamo gde ga se malo moglo naći.

Bilo je to dovoljno. Konzul je disao sporo i duboko dok je leteo deset metara iznad ledom okovanih kablova. Nijedna kabina pod pritiskom nije prolazila žičarom i izolacija iznad glečera, oštih vrhova i sa dolinama zaogrnutim senkama bila je takva da je od nje srce zastajalo. Konzulu je bilo drago što pokušava da obavi ovo putovanje, ako ništa drugo ono da bi poslednji put video Hiperionovu lepotu, neiskvarenu strašnom pretnjom Šrajka ili invazijom Proteranih.

Kabini žičare bilo je potrebno dvanaest sati da ih prebaci sa juga na sever. Uprkos maloj vazdušnoj brzini Hoking-prostirke od dvadeset klika na sat, Konzul je obavio prelaz za šest sati. Osvit ga je uhvatio još iznad visokih vrhova. Naglo se probudio, shvativši u šoku da je sanjao dok je Hoking-prostirka letela ka vrhu koji se uzdizao još pet metara iznad njegove visine. Konzul je mogao da vidi gromade i snežna polja pedeset metara ispred sebe. Crna ptica sa rasponom krila od tri metra - jedna od onih koje su lokalci zvali vesnicima - uzletela je sa svog ledenog gnezda i zalebdela u retkom vazduhu, uzvraćajući Konzulu pogled crnim, sitnim očima kada je on skrenuo strmo ulevo, osetio da je nešto popustilo u letačkoj opremi Hoking-prostirke i obrušio se trideset metara pre nego što su letačke niti pronašle uporište i ispravile tepih.

Konzul zgrabi rubove prostirke pobelelim prstima. Privezao je remen platnene torbe za pojas, inače bi torba pala na glečer duboko ispod.

Nije bilo nikakvog traga žičari. Konzul je, izgleda, predugo spavao, tako da je Hoking-prostirka odlebdela sa kursa. Na sekund se uspaničio, trgao prostirku ovamo, pa onamo, očajnički tražeći stazu između vrhova koji su ga okruživali kao zubi. Tada vide zlato sunca na padinama ispred i sa desne strane, senke koje su skakale

preko glečera i visoke tundre iza i s leva, i znao je da je i dalje na pravom putu. Iza ove konačne kičme visokih vrhova ležali su južni obronci. A iza toga...

Hoking-prostirka kao da je oklevala dok je Konzul lupkao po letačkim šarama i terao je naviše, ali uzdigla se u nevoljnim koracima sve dok nije nadletela poslednji vrh od devet hiljada metara i omogućila mu da vidi niže planine iza toga, koje su se spuštale u obronke na samo tri hiljade metara nadmorske visine. Konzul se spusti sa zahvalnošću.

Pronašao je žičaru koja je blistala na suncu, osam klika južno od mesta gde je ostavio Masiv Uzde. Kabine su nemo visile oko zapadnog terminala. Ispod, retke zgrade sela Hodočasnikov Počinak izgledale su napušteno kao i nekoliko dana ranije. Nije bilo nikakvog traga vetrokolima tamo gde su ih ostavili kraj niskog doka opruženog preko plićaka Mora Trave.

Konzul se spusti kraj doka, deaktivira Hoking-prostirku, protegnu noge uz malo bola pre nego što je smotao prostirku kako bi je smestio unutra, pa pronade toalet u jednoj od napuštenih zgrada blizu obale. Kada je izišao, jutarnje sunce puzalo je niz obronke i brisalo tamu i poslednje senke. Koliko god je mogao da vidi ka jugu i zapadu, prostiralo se Mora Trave, čija je besprekorna glatkoća bila naružena povremenim lahorom koji je slao nabore preko zelene površine, načas otkrivajući žućkastomrke i ultramarinske vlati ispod nje u pokretu tako sličnom talasu da je čovek očekivao da vidi penu na vrhu i ribu u skoku.

U Moru Trave nije bilo riba, ali bilo je travnatih zmija dugačkih dvadeset metara, i kada bi Konzula tamo izdala Hoking-prostirka, čak ni bezbedno sletanje ne bi značilo da bi zadugo ostao u životu.

Konzul razmota prostirku, postavi torbu iza sebe i stavi u dejstvo tepih. Ostao je srazmerno nisko, dvadeset pet metara iznad površine, ali ne tako nisko da bi travnata zmija pomislila od njega da je zgodan niskoleteći zalogaj. Vetrokolima je trebalo manje od jednog punog Hiperionovog dana da bi ih prebacila preko Mora, ali sa vetrom koji je često duvao sa severoistoka, to je pretpostavljalo poprilično vrludanja tamo-amo. Konzul je mogao da se opladi da je u stanju da preleti ovaj najuži deo Mora za manje od petnaest sati.

On zatapka po prednjim šarama kontrola i Hoking-prostirka ubrza.

Posle dvadeset minuta, planine su ostale za njim i obronci su se izgubili u izmaglici daljine. Sat kasnije, vrhovi su počeli da čile dok im je zakrivljenje sveta skrivalo osnovu. Posle dva sata leta, Konzul je mogao da vidi samo najviše vrhove kao nerazaznatljivu, reckastu senku koja se uzdizala iz izmaglice.

Onda se More Trave raširilo na sva obzorja, nepromenljivo izuzev blagog mreškanja i nabiranja izazvanog povremenim lahorom. Ovde je bilo mnogo toplije nego na visoravni severno od Masiva Uzde. Konzul skinu termalni plašt, zatim kaput, pa džemper. Sunce je tuklo sa iznenađujućom snagom za tako visoke geografske širine. Konzul zapetlja po torbi, pronađe zgužvani i ulubljeni trorogi šešir koji je samo dva dana ranije nosio sa toliko samopouzdanja, pa ga nataknu na glavu kako bi se malo zaklonio od sunca. Čelo i proćelava lobanja već su mu bili opečeni.

Posle otprilike četiri sata leta, pojeo je svoj prvi obrok od početka putovanja, žvaćući bezukusne trake proteina iz porcije kao da su komadi file minjona. Voda je bila najukusniji deo obroka i Konzul je morao da se bori protiv poriva da isprazni sve boce u jednoj jedinoj orgiji ispijanja.

More trave prostiralo se ispod, iza i ispred. Konzul je dremao i budio se s trzajem svaki put kada bi osetio da pada, grabeći rubove krute Hoking-prostirke prstima. On shvati da je trebalo da se veže užetom koje je poneo u torbi, ali nije želeo da sleti - trava je bila oštra i visoka preko glave. Iako nije video nijedan izdajnički V-trag travnatih zmija, nije mogao da bude siguran da se one ne odmaraju i ne čekaju ispod.

Dokono se zapitao gde su otišla vetrokola. Vozilo je bilo potpuno automatsko i navodno ga je programirala Crkva Šrajka, jer oni su bili sponzori hodočašća. Kakve je druge obaveze ta stvar mogla da ima? Konzul zavrte glavom, sede uspravno i uštinu se za obraze. Uranjao je u snove i izranjao iz njih još dok je razmišljao o vetrokolima. Petnaest sati činilo se kao sasvim kratko vreme dok je stajao i pričao o tome u Dolini Vremenskih Grobnica. On baci pogled na komlog; prošlo je pet sati.

Konzul podiže prostirku na dve stotine metara, potraži pažljivo

trag zmije, a onda spusti prostirku tako da lebdi pet metara iznad trave. Zatim oprezno izvuče uže, napravi petlju, pređe na prednji deo tepiha, pa obmota nekoliko dužina oko njega, ostavivši ga dovoljno labavog da uvuče telo pre nego što zategne čvor.

U slučaju da prostirka padne, povez bi bio više nego beskoristan, ali obmotaji užeta oko njegovih leđa davali su mu osećaj sigurnosti dok se naginjao napred da ponovo zatapka po letačkim šarama, ispravljao tepih na četrdeset metara i oslanjao obraz o toplu tkaninu. Sunce mu je prolazilo kroz prste i on shvati da će mu gole podlaktice biti strašno opečene.

Bio je previše umoran da sedne i spusti rukave.

Dunu vetar. Konzul je mogao da čuje šuštanje i klizanje pod sobom dok se trava njihala ili je, možda, nešto krupno gmizalo u blizini.

Bio je previše umoran da za to mari. Konzul zatvori oči i zaspa za manje od trideset sekundi.

Sanjao je svoj dom - svoj pravi dom - na Maui-Kovenantu i taj san bio je pun boja: plavo nebo bez dna, široko prostranstvo Južnog Mora, ultramarin koji je bledeo u zeleno tamo gde su počinjali Polutarni Plićaci, zaprepašćujuće zelenilo i crvenilo orhideja na pokretnim ostrvima koje ka severu gone delfini... izumrli posle invazije Hegemonije u vreme Konzulovog detinjstva, ali sasvim živi u njegovom snu, dok seku vodu u velikim skokovima koji šalju na hiljade prizmi svetla u ples u čistom vazduhu.

U svom snu, Konzul je ponovo bio dete i stajao je na najvišem nivou drvokuce na njihovom Ostrvu Prve Porodice. Baka Siri nalazila se kraj njega - ne ona kraljevska velika gospa koju je poznao, već predivna mlada žena koju je upoznao njegov deda i u koju se zaljubio. Drvojedra su lepršala na sve jačem južnom vetru, koji je krdo pokretnih ostrva terao u odmerenoj formaciji kroz plave kanale ka Plićacima. Na samom severnom obzoru mogao je da vidi prva ostrva Polutarnog Arhipelaga kako se uzdižu zelena i stalna naspram večernjeg neba.

Siri mu dodirnu rame i pokaza na zapad.

Ostrva su gorela, tonula, i njihovo korenje-kobilice koprcalo se u

nesvrshodnom bolu. Delfinski goniči su nestali. Sa neba je padala vatra kao kiša. Konzul je prepoznao zrake od milijardu volti dok su ovi pržili vazduh i ostavljali plavosive zaostale slike na njegovim mrežnjačama. Podvodne eksplozije obasjavale su okeane i slale hiljade riba i krhkih morskih stvorenja da poskakuju na površini u samrtnim grčevima.

"Zašto?" upita Baka Siri, ali njen glas bio je meki šapat tinejdžerke.

Konzul pokuša da odgovori, ali bez uspeha. Suze ga zaslepeše. On posegnu za njenom rukom, ali nje više tamo nije bilo, a osećaj da je ona nestala, da on nikada neće moći da iskupi svoje grehe, povredio ga je tako snažno da mu je bilo nemoguće da diše. Grlo mu je bilo zagušeno od emocija. Tada shvati da mu to dim prži oči i puni pluća; Porodično Ostrvo bilo je u požaru.

Dete koje je bilo Konzul zatetura se napred u plavocrnu tamu, tražeći slepo nekoga ko bi ga uhvatio za ruku i ohrabrio.

Neka ruka spusti se na njegovu. Nije bila Sirina. Ta ruka bila je nemoguće čvrsta dok ga je stezala. Prsti su bili sečiva.

Konzul se probudi gutajući vazduh.

Bio je mrak. Spavao je najmanje sedam sati. Boreći se sa užetom, on se uspravi u sedeći položaj i zagleda u sjaj displeja komloga.

Dvanaest sati. Spavao je dvanaest sati.

Svaki mišić u telu boleo ga je dok se naginjao da pogleda ispod. Hoking-prostirka držala je stalnu visinu od četrdeset metara, ali on nije imao pojma gde se nalazi. Pod njim su se uzdizala i spuštala niska brda. Prostirka mora da je prešla samo dva ili tri metra iznad nekih od njih; narandžasta trava i kržljavi lišaj rasli su u sunderastim pramenovima.

Negde, u nekom trenutku za proteklih nekoliko sati, prešao je preko južne obale Mora Trave, promašio malu luku Rub i dokove Reke Huli, gde je bila privezana njihova levitaciona barža, Benares.

Konzul nije imao kompas - kompasu su na Hiperionu bili beskorisni - a njegov komlog nije bio programiran kao inercioni pokazivač pravca. Planirao je da pronađe put natrag do Kitsa prateći

Huli ka jugu i zapadu, vraćajući se napornom stazom njihovog hodočašća uzvodno, bez zavoja i krivina reke.

Sada je bio izgubljen.

Konzul spusti Hoking-prostirku na vrh niskog brda, siđe na čvrsto tle, zastenjavši od bola, i isključi tepih. Znao je da je do sada utrošena najmanje trećina naboja u letačkim nitima... možda i više. Nije imao pojma koliko prostirka gubi na delotvornosti sa starošću.

Brda su ličila na grube predele jugozapadno od Mora Trave, ali reci nije bilo ni traga. Komlog mu je saopštio da je mrak pao pre samo sat ili dva, ali Konzul nije na zapadu mogao da vidi nikakvu naznaku zalaska sunca. Nebo je bilo oblačno i zaklanjalo je i svetlost zvezda i svemirsku bitku.

"Prokletstvo", šapnu Konzul. Hodao je okolo sve dok mu se krvotok nije povratio, pomokrio se na rubu male padine i vratio se do prostirke da otpije iz boce s vodom. Razmisli.

Postavio je prostirku na kurs jugozapadno, tako da pređe More Trave kraj lučkog grada Ruba. Ako je prosto preleteo Rub i reku dok je spavao, reka bi trebalo da mu se nalazi s leve strane. Ali ako je loše nanišanio pošto je napustio Hodočasnikov Počinak, ako je samo nekoliko stepeni skrenuo levo, onda je reka vijugala negde severoistočno, s njegove desne strane. Ako i bude pošao pogrešnim putem, na kraju će naići na neku oznaku na tlu - ako ništa drugo, ono na obalu Severne Grive - ali kašnjenje bi ga koštalo čitav jedan dan.

Konzul šutnu kamen i skrsti ruke. Vazduh je bio veoma svež posle vreline dana. Drhtanje ga natera da shvati da je polubolestan od sunčanice. On dodirnu skalp i povuče prste uz psovku. Kojim putem?

Vetar je zviždao kroz nisku žalfiju i sunderasti lišaj. Konzul oseti da je veoma udaljen od Vremenskih Grobnica i Šrajkove pretnje, ali prisustvo Sola, Direa, Heta Mastina, Bron i nestali Silenus i Kasad bili su mu preki pritisak u ramenima. Konzul se pridružio hodočašću u konačnom činu nihilizma, zbog besmislenog samoubistva koje će okončati njegov bol, bol zbog gubitka čak i sećanja na ženu i dete, ubijene za vreme Hegemonijinih mahinacija na Bresiji, i bol zbog znanja o sopstvenoj strašnoj izdaji - izdaji vlade kojoj je služio gotovo

četiri decenije, izdaji Proteranih koji su mu verovali.

Konzul sede na kamen i oseti kako njegova nesvrsishodna mržnja prema samom sebi jenjava dok je mislio na Sola i njegovu bebu koji čekaju u Dolini Grobnica. On pomisli na Bron, tu hrabru ženu, ovaploćenje energije, koja leži bespomoćna sa tim strašnim pijavičastim izdankom Šrajkovog zla koji joj raste iz lobanje.

On sede, uključi prostirku i uzdiže se na osam stotina metara, tako blizu tavanici oblaka da je mogao da podigne ruku i da ih dodirne.

Trenutni procep u oblačnom prekrivaču daleko s njegove leve strane pokaza mu odblesak mreškanja. Huli je ležao oko pet klika južno.

Konzul strmo okrenu Hoking-prostirku ulevo, osetivši kako umorno zaštitno polje pokušava da ga potisne na tepih, ali sa većim osećanjem sigurnosti zbog još privezanog užeta. Deset minuta kasnije, bio je visoko iznad vode i obrušio se kako bi se uverio da je to široki Huli, a ne neka od pritoka.

Bio je to Huli. Svetleći paučinari sijali su u niskim, močvarnim oblastima duž obala. Visoke, zupčaste kule mrava-graditelja bacale su utvarne siluete naspram neba jedva tamnijeg od tla.

Konzul se uzdiže na dvadeset metara, otpi vodu iz boce i krenu nizvodno punom brzinom.

Osvit ga je zatekao ispod sela Dukoborova Šikara, gotovo kraj same prevodnice Karla, gde je Kraljevski Transportni Kanal sekao zapadno ka severnim urbanim naseobinama i Griveri. Konzul je znao da odatle do prestonice ima manje od stotinu pedeset klika - ali to je i dalje značilo izluđujućih sedam sati zbog sporog kretanja Hoking-prostirke. Ovo je bila ona tačka putovanja na kojoj se nadao da će naići na vojnog letaća u patroli, na jedan od putničkih dirižabala iz Najadove Šikare, ili čak na brzi motorni čamac koji bi mogao da preuzme. Ali duž obala Hulija nije bilo nikakvog znaka života, osim poneke zgrade u plamenu ili lojanica u dalekim prozorima. Na dokovima nije bilo niti jednog čamca. Obori za rečne mante iznad prevodnice bili su prazni, velika kapija otvorena ka struji, a nijedna transportna barža nije čekala tamo gde je reka postajala dvostruko

šira nego što je bila uzvodno.

Konzul opsova i nastavi da leti.

Jutro je bilo divno i osvit je obasjavao niske oblake i isticao svaki grm i drvo niskim, vodoravnim svetlom. Konzulu se činilo da su meseci prošli otkad je poslednji put video pravo rastinje. Stabla vrše i poluhrasta uzdizala su se do veličanstvenih visina na dalekim liticama, dok je u naplavljenoj ravnici bogata svetlost hvatala milione zelenih izdanaka periskopskog pasulja koji su izbijali iz domorodačkih polja. Obale su bile obrasle korenom ženskog šumarka i plamenom paprati, i svaka grana i korenčić ocrtavali su se na oštroj svetlosti osvita.

Oblaci progutaše sunce. Poče kiša. Konzul namaknu ulubljeni trorogi šešir, zguri se pod Kasadovim dodatnim plaštom i nastavi da leti ka jugu na visini od stotinu metara.

Konzul pokuša da se seti. Koliko još ima mala Rejčel?

Uprkos jučerašnjem dugom spavanju, Konzulov um bio je težak od toksina zamora. Rejčel je imala četiri dana kada su stigli u dolinu. A to je bilo... pre četiri dana.

Konzul protrlja obraz, posegnu za bocom s vodom i vide da su sve prazne. Mogao je lako da se spusti i napuni boce na reci, ali nije želeo da gubi vreme. Opekline od sunca bolele su ga i terale ga da drhti dok mu je kiša kapala sa šešira.

Sol je rekao da će biti u redu ukoliko stignem da se vratim pre mraka. Rejčel je rođena posle dvadeset sati, prevedeno na Hiperionovo vreme. Ako je to tačno, ako nema greške, ima vremena večeras do osam. Konzul obrisa vodu sa obraza i obrva. Recimo da do Kitsa ima još sedam sati. Sat ili dva da se brod oslobodi. Teo će pomoći... on je sada Guverner-General. Mogu da ga ubedim u to da je u interesu Hegemonije da se suprotstavi naređenjima Gledstonove da se brod drži u karantinu. Ako bude neophodno, reći ću mu da mi je naredila da skujem zaveru sa Proteranima kako bih izdao Mrežu.

Recimo, deset sati plus petnaestominutni let brodom. Trebalo bi da ostane još najmanje sat do sutona. Rejčel će imati samo nekoliko minuta, ali... šta? Šta možemo da pokušamo osim spremišta za

kriogensku fugu? Ništa. Mora biti tako. To je oduvek bila Solova poslednja prilika, uprkos upozorenjima lekara da to može da ubije dete. Ali onda, šta ćemo sa Bron?

Konzul je bio žedan. On smaknu plašt unazad, ali kiša je oslabila i nastavila da rominja, sitna, taman toliko da mu ovlaži usne i jezik i uzazove još veću žeđ. On tiho opsova i poče polako da se spušta. Možda će moći da lebdi iznad reke taman dovoljno dugo da napuni bocu.

Hoking-prostirka prestade da leti trideset metara iznad reke. Jedan sekund postepeno se spuštala, glatko kao tepih na blagoj travnatoj padini, a već sledećeg trena obrtala se i ponirala van kontrole, prostirka od dva metra i prestravljeni čovek izbačen sa njom kroz prozor desetospratnice.

Konzul vrisnu i pokuša da skoči, ali uže koje ga je vezivalo za tepih i remen platnene torbe vezan za njegov pojas zapetljaše ga u lepršavu masu Hoking-prostirke i on pade sa njom, prevrćući se i izvijajući poslednjih dvadeset metara, na tvrdu površinu Reke Huli koja ih je čekala.

29.

Sol Vejntraub bio je pun nade one noći kada je Konzul krenuo. Konačno su radili nešto. Ili pokušavali da urade. Sol nije verovao da su kriogenski trezori Konzulovog broda odgovor za Rejčelin spas - medicinski stručnjaci na Renesansi Vektor istakli su krajnju opasnost tog postupka - ali bilo je dobro imati alternativu, bilo kakvu alternativu. A Sol je smatrao da su dovoljno dugo bili pasivni i čekali po Šrajkovom nahođenju, kao osuđeni kriminalci koji čekaju na giljotinu.

Unutrašnjost Sfinge izgledala je suviše varljiva te noći i Sol je izneo njihove stvari na široku granitnu verandu grobnice, gde su on i Dire pokušali da načine udobne ležajeve za Mastina i Bron, od čebadi i plaštova, sa rancima umesto jastuka. Bronini medicinski monitori i dalje su pokazivali da nema nikakve moždane aktivnosti, dok joj je telo udobno počivalo. Mastin se okretao i bacakao u groznici.

"Šta mislite da je problem sa Templarom?" upita Dire. "Bolest?"

"Možda je to posledica obične izloženosti", reče Sol. "Pošto je bio otet sa vetrokola, shvatio je da luta po pustari i ovde, po Dolini Grobnica. Jeo je sneg da bi nadoknadio tečnost i nije imao nikakve hrane."

Dire klimnu glavom i proveri medicinski oblog SILE koji su pričvrstili sa unutrašnje strane Mastinove mišice. Indikatori su pokazivali stalno kapanje intravenoznog rastvora. "Ali izgleda da je reč o nečem drugom", reče Jezuit. "Gotovo o ludilu."

"Templari su gotovo telepatski u vezi sa svojim drvobrodovima", reče Sol. "Mora da je Glas Drveta Mastin malčice poludeo dok je posmatrao uništenje Igdrasila. Pogotovo ako je znao da je to zbog nečega neophodno."

Dire klimnu glavom i nastavi da kvasi sunderom Templearevo voštano čelo. Prošla je ponoć i vetar je narastao, podižući prašinu boje cinobera u lenjim spiralama i stenjući oko krila i grubih ivica Sfinge. Grobnice su jarko svetlele, a onda gubile sjaj, sad jedna grobnica, potom druga, bez nekog uočljivog reda ili niza. Povremeno

bi nalet vremenskih plima obuzeo oba čoveka, naterao ih da dahću i drže se za kamen, ali talas daja vu i vrtoglavice prošao bi trenutak kasnije. Nisu mogli da odu odatle, jer je Bron Lamija bila vezana za Sfing kablom zavarenim za njenu lobanju.

Negde pred zoru, oblaci su se razdvojili i nebo je postalo vidljivo, gusti grozdovi zvezda gotovo bolno jasni. Neko vreme, jedini znaci zaraćenih velikih flota bili su povremeni tragovi fuzije, uske dijamantne ogrebotine na oknu noći, ali tada cvetovi dalekih eksplozija počеше ponovo da se otvaraju i sat kasnije sjaj Grobnica potisnulo je nasilje odozgo.

"Šta mislite, ko će pobediti?" upita Otac Dire. Dva muškarca sedela su leđima oslonjena o kamenu zid Sfinge, lica uzdignutih ka kupoli neba otkrivenoj među krilima grobnice povijenim napred.

Sol je trljao Rejčel leđa, dok je ona spavala na stomaku, guze uzdignute pod tankim pokrivačima. "Po onome što drugi kažu, izgleda da je predodređeno da Mreža pretrpi strašan rat."

"Dakle, vi verujete predviđanjima Savetodavnog Veća AI?"

Sol slegnu ramenima u tami. "Zaista ne znam ništa o politici... ili o preciznosti kojom Srž predviđa stvari. Ja sam samo nevažni naučnik iz malog koledža na jednom zabačenom svetu. Ali osećam da nas čeka nešto strašno... da se neka gruba zver prikrada Vitlejemu kako bi se rodila."

Dire se osmehnu. "Jejts", reče. Osmeh se izgubi. "Pretpostavljam da je ovo mesto novi Vitlejem." On spusti pogled niz dolinu ka svetlucavim Grobnicama. "Proveo sam čitav život podučavajući o teorijama svetog Tejara o evoluciji ka Tački Omega. Umesto toga, imamo ovo. Ljudska ludost na nebesima i strašni Antihrist koji čeka da nasledi ostalo."

"Mislite da je Šrajk Antihrist?"

Otac Dire osloni laktove na kolena i prekrsti ruke. "Ako nije, onda smo svi u nevolji." On se gorko nasmeja. "Ne tako davno, bio bih oduševljen da otkrijem Antihrista... čak i prisustvo neke protivbožanske sile poslužilo bi da podupre moju sve slabiju veru u bilo kakav oblik božanskog."

"A sad?" upita Sol tiho.

Dire raširi prste. "I ja sam bio razapet."

Sol pomisli na slike iz priče Lenara Hojta o Direu; na postarijeg Jezuitu koji sebe prikiva za tesla drvo i trpi godine bola i ponovnog rađanja radije nego da se preda DNK parazitu kruciformi koji mu je i sada zarivena ispod mesa na grudima.

Dire spusti pogled s neba. "Nije bilo nikakve dobrodošlice nebeskog Oca", reče on tiho. "Nikakvog ohrabrenja da bol i žrtvovanje bilo šta vrede. Samo bol. Bol, tama, a onda ponovo bol."

Solova ruka prestade da se pomera na bebinim leđima. "I to vas je nateralo da izgubite veru?"

Dire pogleda Sola. "Naprotiv, to me je nateralo da osetim da je vera tim važnija. Bol i tama sleduju nam još od Pada Čoveka. Ali mora da postoji neka nada da možemo da se uzdignemo na viši nivo... da svest može da evoluiru do ravni blagonaklonije od njenog kontrapunkta vasiona napete do ravnodušnosti."

Sol lagano klimnu glavom. "Sanjao sam jedan san za vreme Rejčeline duge bitke protiv Merlinove bolesti... moja žena Sarai sanjala je isti san... da sam pozvan da žrtvujem svoju jedinicu kćer."

"Da", reče Dire. "Preslušao sam Konzulov sažeti prikaz na disku."

"Onda znate kakav je bio moj odgovor", reče Sol. "Kao prvo, da se Abrahamova staza poslušnosti više ne može pratiti, čak i ako postoji Bog koji zahteva takvu poslušnost. Kao drugo, da smo nudili žrtve tom Bogu u isuviše pokolenja... da isplata u bolu mora da prestane."

"A opet, tu ste", reče Dire, mahnuvši ka dolini, ka Grobnicama, ka noći.

"Tu sam", saglasi se Sol. "Ali ne da bih pao ničice. Pre da bih video kakav odgovor ove sile imaju na moju odluku." On ponovo dodirnu kćerkina leđa. "Rejčel je sada dan i po stara i sa svakim sekundom sve je mlađa. Ako je Šrajk tvorac takve surovosti, želim da se suočim sa njim, čak i ako on jeste taj vaš Antihrist. Ako postoji Bog i ako je on učinio to, prema njemu ću iskazati istovetni prezir."

"Možda smo već pokazali isuviše prezira", promrmlja Dire.

Sol podiže pogled ka desetak čioda žestoke svetlosti koje su se širile u naborima i udarnim talasima eksplozija plazme daleko u svemiru. "Voleo bih da posedujemo tehnologiju kojom bismo se ravnopravno borili protiv Boga", reče on tiho, uzdržano. "Zaskočili ga

u njegovoj jazbini. Izborili se protiv svih nepravdi nagomilanih u čovečanstvu. Dopustili mu da izmeni svoju prepredenu nadmenost ili ga razneli do sto đavola."

Otac Dire podiže obrvu, pa se blago osmehnu. "Znam kakav gnev osećate." Sveštenik nežno dodirnu Rejčelinu glavu. "Da probamo malo da odspavamo pre osvita, hoćemo li?"

Sol klimnu glavom, leže do deteta i navuče prekrivač do obraza. Čuo je kako Dire šapuće nešto što je moglo da bude tiho 'laku noć', ili možda molitva.

Sol dodirnu kćer, zatvori oči i zaspa.

Šrajk nije došao tokom noći. Niti je došao sledećeg jutra dok je sunce bojilo jugozapadne litice i dodirivalo vrh Kristalnog Monolita. Sol se probudio dok se sunčeva svetlost prikradala dolinom; zatekao je Direa kako spava kraj njega, Mastina i Bron još bez svesti. Rejčel se promeškolljila i zastenjala. Zaplakala je kao gladno novorođenče. Sol je nahrani iz jednog od poslednjih pakovanja za hranjenje, povukavši najpre uzicu za podgrevanje i sačekavši trenutak da mleko poprimi temperaturu tela. Preko noći, na dolinu se spustila hladnoća i mraz je blistao na stepenicama Sfinge.

Rejčel je jela pohlepno i ispuštala tihe zvuke gukanja i sisanja koje je Sol pamtio iz vremena od više od pedeset godina ranije, kada ju je Sarai došla. Kada je završila, Sol ju je pridržao da podrigne i ostavio je na ramenu dok se blago ljuljao napred-nazad.

Ostao joj je još dan i po.

Sol je bio veoma umoran. Stario je uprkos jednom jedinom Polsenovom tretmanu izvršenom pre jedne decenije. U vreme kada bi on i Sarai normalno bili oslobođeni roditeljskih obaveza - kada im je jedinče diplomirala i otišla na arheološku iskopinu u Zabačenosti - Rejčel je postala žrtva Merlinove bolesti i roditeljstvo im je ubrzo ponovo zapalo. Krivulja tih obaveza rasla je kako su Sol i Sarai starili - potom samo Sol, posle vazdušnog sudara na Barnardovom Svetu - i on je sada bio veoma, veoma umoran. Ali uprkos tome, uprkos svemu, Sol je sa zanimanjem primetio da nije zažalio ni za jednim jedinim danom koji je proveo brinući se za svoju kćer.

Ostao joj je još dan i po.

Otac Dire probudio se nešto kasnije i dva muškarca pripremiše doručak od razne konzervisane hrane koju je Bron donela sa sobom. Het Mastin nije se probudio, ali Dire mu je stavio pretposljednji medpak i Templar je počeo da prima fluide i IV hranljivi rastvor.

"Mislite da bi trebalo poslednji medpak da stavimo M. Lamiji?" upita Dire.

Sol uzdahnu i ponovo proveri monitore njenog komloga. "Mislim da ne bi, Pole. Prema ovome, nivo šećera u krvi je visok... nivo hranljivih materija takav je kao da je upravo pojela pristojan obrok."

"Ali kako?"

Sol zavrte glavom. "Možda je ta prokleta stvar neka vrsta pupčane vrpce." On mahnu ka kablju pričvršćenom za mesto gde se na njenoj lobanji nalazila nervna utičnica.

"I, šta ćemo danas?"

Sol pogleda u nebo koje je već bledelo u zelenu i lapisnu kupolu na koju su navikli na Hiperionu. "Čekaćemo", reče on.

Het Mastin se probudio u vrelini dana, neposredno pre nego što je sunce doseglo zenit. Templar se uspravi u sedeći položaj i reče: "Drvo!"

Dire požuri uz stepenice sa mesta gde je hodao ispod. Sol podiže Rejčel sa mesta gde je ležala u senci blizu zida i premesti se do Mastina. Templeve oči bile su usredsređene na nešto iznad litica. Sol pogleda tamo, ali mogao je da vidi samo sve bleđe nebo.

"Drvo!" uzviknu Templar ponovo, pa podiže jednu ogrubelu ruku.

Dire uhvati čoveka. "Halucinira. Misli da vidi Igdrasil, svoj drvobrod."

Het Mastin im se otimao iz ruku. "Ne, ne Igdrasil", produha on kroz sasušene usne, "Drvo. Konačno Drvo. Drvo Bola!"

Oba muškarca tada podigoše pogled, ali nebo je bilo prazno, izuzev pramenova oblaka koje je vetar donosio sa jugozapada. U tom trenu, osetiše nalet vremenskih plima; Sol i sveštenik pognuše glave od iznenadne vrtoglavice. To prođe.

Het Mastin je pokušavao da ustane. Templeve oči još su bile usredsređene na nešto u daljini. Koža mu je bila tako vrela da su Sola pekle ruke.

"Uzmite poslednji medpak", reče oštro Sol. "Programirajte ultramorf i lek za groznicu." Dire požuri da ga posluša.

"Drvo Bola!" izusti Het Mastin. "Trebalo je ja da budem njegov Glas! Erg treba da ga goni kroz prostor i vreme! Biskup i Glas Velikog Drveta izabrali su mene! Ne smem ih izneveriti!" Na sekund se napinjao u Solovim rukama, a onda se srušio na kamenu verandu. "Ja sam Istinski Izabranik", šapnu on, dok ga je energija napuštala kao što vazduh napušta probušeni balon. "Ja moram da vodim Drvo Bola za vreme Ispaštanja." On zatvori oči.

Dire mu pričvrsti poslednji medpak, proveri da li je monitor podešen za osobenosti Templarevog metabolizma i telesne hemije, pa odape adrenalin i sedative. Sol se poguri iznad obličja u odori.

"To nije templarska terminologija ili teologija", reče Dire. "On koristi jezik Kultra Šrajka." Sveštenik uhvati Solov pogled. "To objašnjava deo tajne... naročito iz Bronine priče. Iz nekog razloga, Templari su bili u dosluhu sa Crkvom Konačnog Ispaštanja... sa Kultom Šrajka."

Sol klimnu glavom, navuče sopstveni komlog Mastinu na ručni zglob i podesi monitor.

"Drvo Bola sigurno je čuveno Šrajkovo drvo trnja", promrmlja Dire, pogledavajući ka praznom nebu tamo gde je Mastin zurio. "Ali šta znači to da su on i erg odabrani da ga vode kroz prostor i vreme? Zar on zaista misli da može da upravlja Šrajkovim drvetom onako kako Templari upravljaju drvobrodovima? Zašto?"

"Moraćete da ga pitate u sledećem životu", reče Sol umorno. "Mrtav je."

Dire proveri monitore i dodade čitavoj skalameriji komlog Lenara Hojta. Pokušali su sa stimulansima za oživljavanje iz medpaka, masažom srca i disanjem usta na usta. Indikatori monitora nisu zatreptali. Het Mastin, Templarski Istinski Glas Drveta i Hodočasnik Šrajka, zaista je bio mrtav.

Sačekali su jedan sat, sumnjičavi prema svemu u ovoj perverznoj Šrajkovoj dolini, ali kada su monitori počeli da pokazuju brzo raspadanje leša, zakopali su Mastina u plitki grob pedeset metara uz stazu prema ulazu u dolinu. Kasad je ostavio za sobom sklopivi ašov

- označen kao 'oruđe za ukopavanje' u žargonu SILE - i muškarci su se smenjivali u kopanju i čuvanju Rejčel i Bron Lamije.

Dva muškarca, jedan od njih sa detetom u naručju, stajala su u senci gromade dok je Dire držao kratak govor pre nego što je zemlja nabačena na priručni pokrov od plastike.

"Nisam zaista poznavao M. Mastina", reče sveštenik. "Nismo bili iste vere. Ali bili smo istog zanimanja; Glas Drveta Mastin proveo je najveći deo života obavljajući ono što je smatrao Božjim poslom, u potrazi za Božjom voljom u zapisima Mjuira i lepotama prirode. Njegova vera bila je prava - iskušavana teškoćama, kaljena poslušnošću i, na kraju, zapečaćena žrtvovanjem."

Dire zastade i začkilji u nebo koje je poprimilo sivkasti metalni sjaj. "Molim te da primiš svog slugu, o Gospode. Dočekaj ga u naručje onako kako ćeš jednog dana dočekati nas, druge tvoje istraživače koji su se izgubili na putu. U ime Oca, Sina i Svetog Duha, amen."

Rejčel zaplaka. Sol krenu da šeta sa njom dok je Dire ašovom nabacivao zemlju na zavežljaj fiberplastike u ljudskom obliku.

Vratili su se do verande Sfinge i nežno premestili Bron u ono malo hladovine što je preostalo. Nije bilo nikakvog načina da je zaklone od sunca kasnog popodneva, osim da je unesu u samu grobnicu, a nijedan od njih nije želeo to da učini.

"Konzul mora da je do sada prevalio najmanje pola puta do broda", reče sveštenik pošto je otpio dugi gutljaj vode. Čelo mu je bilo opaljeno suncem i obliveno znojem.

"Da", reče Sol.

"Sutra u ovo doba, trebalo bi da se vrati. Oslobodićemo Bron laserskim sekačima, a onda je smestiti u brodsku salu za hirurgiju. Možda se Rejčelino starenje unazad može zaustaviti u kriogenskom skladištu, uprkos onome što su rekli lekari."

"Da."

Dire spusti bocu s vodom i pogleda Sola. "Verujete li da će se to dogoditi?"

Sol mu uzvratil pogledom. "Ne."

Senke su se istezale sa jugozapadnih zidova litica. Vrelina dana

zgusnula se u čvrstu stvar, a onda malo razišla. Oblaci su dolazili s juga.

Rejčel je spavala u senkama blizu vrata. Sol dođe do mesta gde je Pol Dire stajao i zurio niz dolinu, pa spusti svešteniku ruku na rame. "O čemu razmišljate, prijatelju?"

Dire se ne okrenu. "Razmišljam o tome da bih, samo da ne verujem kako je samoubistvo smrtni greh, okončao sve da omogućim mladome Hojtu da živi." On pogleda Sola i pokaza začetak osmeha. "Ali zar je to samoubistvo, ako će me parazit na mojim grudima... potom na njegovim grudima... jednog dana izvući dok se otimam i vrištim u sopstveno vaskrsnuće?"

"Zar bi to bio dar Hojtu", upita Sol tiho, "vratiti ga ovamo?"

Dire na trenutak ne reče ništa. Onda uhvati Sola za nadlakticu. "Mislim da ću prošetati."

"Kuda?" Sol zažmiri u gustu vrelinu pustinjskog popodneva. Čak i sa niskim prekrivačem oblaka, dolina je bila pećnica.

Sveštenik načini neodređeni pokret rukom. "Niz dolinu. Vratiću se ubrzo."

"Pazite se", reče Sol. "I setite se: ako je Konzul naleteo na nekog patrolnog letaća duž Hulija, mogao bi da se vrati već ovog popodneva."

Dire klimnu glavom, ode da uzme bocu s vodom i da nežno dodirne Rejčel, a onda siđe dugačkim stepeništem Sfinge, gazeći polako i pažljivo kao stari, stari čovek.

Sol ga je posmatrao kako odlazi, postaje sve manja i manja prilika, izobličena toplotnim talasima i daljinom. Onda Sol uzdahnu i vrati se da sedne kraj svoje kćeri.

Pol Dire je pokušao da se drži senki, ali čak i tamo toplota je bila opresivna i njena težina ležala mu je kao veliki jaram na ramenima. Prošao je pored Grobnice od žada i krenuo stazom ka severnim liticama i Obelisku. Tanka senka te grobnice obojila je tamom ružičasti kamen i prašinu na dnu doline. Silazeći ponovo, birajući put kroz krš oko Kristalnog Monolita, Dire je pogledavao naviše dok je spori vetar pomerao razbijena okna i zviždao kroz pukotine visoko u licu grobnice. Video je svoj odraz u nižim površinama i setio se da je

čuo pesmu orgulja dok se večernji vetar uzdizao iz Pukotine kada je pronašao Bikure visoko na Visoravni Pinion. Kao da je čitav život prošao od tada. I jeste čitav život prošao od tada.

Dire je osećao oštećenja koja je rekonstrukcija kruciforme nanela njegovom umu i pamćenju. Bilo je to mučno - ravno moždanom udaru bez nade u oporavak. Razmišljanje koje je nekada za njega predstavljalo dečju igru sada je zahtevalo izuzetnu usredsređenost ili je jednostavno prevazilazilo njegove sposobnosti. Reči su mu izmicale. Osećanja su ga vukla sa istom iznenadnom silovitošću kao i vremenske plime. Nekoliko puta morao je da ostavi ostale hodočasnike i jeca u samoći iz razloga koji nije mogao da shvati.

Ostale hodočasnike. Sada su preostali samo Sol i dete. Otac Dire bi rado dao sopstveni život kada bi njih dvoje zbog toga bili pošteđeni. Zar je greh, pitao se, planirati sporazum sa Antihristom?

Sada se nalazio duboko u dolini, gotovo na mestu gde je ona skretala ka istoku u široki ćorsokak, gde je Šrajkova Palata bacala sopstveni lavirint senki preko kamenja. Staza je krivudala blizu severozapadnog zida dok je prolazila kraj Pećinskih Grobnica. Dire oseti svež vazduh iz prve grobnice i iskušenje da uđe samo da bi se oporavio od vreline, zatvorio oči i odremao.

On nastavi da hoda.

Ulaz u drugu grobnicu imao je baroknije rezbarije u kamenu i Direa to podseti na drevnu baziliku koju je otkrio u Pukotini - ogromni krst i oltar gde su se retardirane Bikure 'klanjale'. One su se klanjale opscenoj besmrtnosti kruciforme, a ne prilici za istinsko Vaskrsnuće koje obećava Krst. Ali u čemu je razlika? Dire odmahnu glavom, pokušavajući da raščisti maglu i cinizam koji je pomračivao svaku misao. Staza je ovde vijugala naviše, kraj treće Pećinske Grobnice, najkraće i najmanje upečatljive od sve tri.

U trećoj Pećinskoj Grobnici bilo je svetla.

Dire stade, udahnu i baci pogled natrag niz dolinu. Sfinga je bila sasvim vidljiva gotovo kilometar dalje, ali on nije mogao jasno da razabere Sola u senkama. Za trenutak, Dire se zapita jesu li se oni to prethodnog dana sklonili u trećoj grobnici... i da li je neko od njih tamo ostavio fenjer.

Nije to bila treća grobnica. Ako se izuzme potraga za Kasadom,

niko nije ušao u ovu grobnicu tri dana.

Otac Dire je znao da treba da prenebregne svetlost, da se vrati Solu, da bdi sa čovekom i njegovom kćerkom.

Ali Šrajk je svakom od ostalih došao zasebno. Zašto bih ja odbijao njegovo prizivanje?

Dire oseti vlagu na obrazu i shvati da plače, bezglasno, bezumno. On grubo obrisu suze nadlanicom i stade tamo stežući pesnice.

Moj intelekt bio je moja najveća taština. Ja sam bio intelektualni Jezuit, siguran u tradiciju Tejara i Prasara. Čak je i teologija koju sam naturao Crkvi, polaznicima semeništa i onoj nekolicini vernih koji su još slušali, naglašavala um, tu predivnu Tačku Omega za svest. Boga kao mudar algoritam.

Pa, neke stvar su iznad intelekta, Pole.

Dire uđe u treću Pećinsku Grobnicu.

Sol se trgnu i probudi, siguran da mu se neko prikrada.

On skoči na noge i pogleda oko sebe. Rejčel se oglašavala tihim zvucima, budeći se iz dremeža istovremeno kad i njen otac. Bron Lamija ležala je nepokretno tamo gde ju je ostavio i medicinski indikatori još su svetleli zeleno, sa ravnim, crvenim očitavanjem moždane aktivnosti.

Spavao je najmanje jedan sat; senke su dopuzale preko dna doline i samo je vrh Sfinge još bio obasjan suncem koje se oslobodilo oblaka. Pruge svetlosti padale su koso kroz ulaz u dolinu i osvetljavale suprotne zidove litice. Vetar je jačao.

Ali ništa se nije pomeralo u dolini.

Sol podiže Rejčel, zaljulja je dok je plakala, pa strča niz stepenice, pogleda iza Sfinge i ka drugim Grobnicama.

"Pole!" Glas mu odjeknu od stenja. Vetar je dizao prašinu iza Grobnice od žada, ali ništa drugo nije se pomeralo. Sol je još osećao da mu se nešto prikrada, da ga neko posmatra.

Rejčel vrisnu i uskoprcu mu se u rukama, sa visokim, tankim piskom novorođenčeta. Sol baci pogled na komlog. Za jedan sat biće jedan dan stara. On potraži Konzulov brod na nebu, tiho opsova sam sebe i vrati se do ulaza u Sfingu kako bi bebi promenio pelenu, pogledao kako je Bron, izvukao pakovanje za hranjenje iz torbe i

zgrabio ogrtač. Toplina se brzo gubila posle nestanka sunca.

U preostalih pola sata sutona, Sol se brzo kretao dolinom, izvikivao Direovo ime i virio u Grobnice, ne ulazeći u njih. Pored Grobnice od žada, u kojoj je Hojt bio ubijen i čiji su bokovi već počeli da svetlucaju mlečnozeleno. Pored tamnog Obeliska, čija je senka bila bačena visoko na jugoistočni zid litice. Pored Kristalnog Monolita, čiji su gornji delovi sijali na poslednjim ostacima dnevnog svetla, a onda gasnuli dok je sunce zalazilo negde iza Grada Pesnika. U iznenadnoj hladnoći i tišini večeri, kod Pećinskih Grobnica, Sol je vikao u svaku od njih i osećao plesnivi vazduh na licu kao hladan dah iz otvorenih usta.

Bez odgovora.

Na poslednjem svetlu sutona, oko krivine u dolini, ponovo je vikao, ka haosu sečiva i potpornih stubova Šrajbove Palate, mračne i zlokobne u sve većoj povrčini. Zastao je na ulazu, pokušavajući da razabere senke crne kao mastilo, tornjeve, grede-nosače i pilone, pa viknu i u mračnu unutrašnjost; odgovori mu samo odjek. Rejčel ponovo zaplaka.

Osećajući jezu na potiljku, stao je da se drhtavo osvrće kako bi iznenadio nevidljivog posmatrača, ali video je samo sve dublje senke i prve noćne zvezde gore, između oblaka; potom je pohitao natrag dolinom ka Sfingi, isprva brzim korakom, a onda gotovo trkom pored Grobnice od žada, uz večernji vetar koji je narastao sa zvukom dečjeg vriska.

"Prokletstvo!" prodahta Sol kada je stigao do najvišeg stepenika Sfinge.

Bron Lamija je nestala. Nije bilo nikakvog traga ni njenom telu ni metalnoj pupčanoj vrpci.

Držeći Rejčel čvrsto, Sol zapetlja po rancu u potrazi za ručnom svetiljkom.

Deset metara niz središnji hodnik, Sol pronade cebe u koje je Bron bila umotana. Iza toga, ništa. Hodnici su se granali i skretali, sad širi, sad uži, dok se tavanica spuštala sve dok Sol nije bio primoran da puzi i drži bebu u desnoj ruci tako da joj obraz bude uz njegov. Mrzeo je što se nalazi u ovoj grobnici. Srce mu je tuklo tako žestoko da je napola očekivao da ga na licu mesta zadesi infarkt.

Poslednji hodnik suzio se ni u šta. Tamo gde je metalni kabl vijugao u kamen, sada se nalazio samo kamen.

Sol stavi ručnu svetiljku među zube i pljesnu po steni, pogura gromade veličine kuće kao da će se tu otvoriti neki tajni prolaz i otkriti tunele.

Ništa.

Sol zagrla Rejčel snažnije, krenu natrag, skrenu nekoliko puta pogrešno i srce mu zalupa još neobuzdanije na pomisao da se izgubio. Tada se nađoše u hodniku koji je prepoznao, zatim u glavnom hodniku, a onda napolje.

Odneo je dete do podnožja stepenica i dalje od Sfinge. Stao je na ulazu u dolinu, seo na niski kamen i zabrektao, boreći se za dah. Rejčelin obraz još je ležao uz njegov vrat i beba se nije oglašavala nikakvim zvukom, niti pravila ikakve pokrete osim blagog svijanja prstiju uz njegovu bradu.

Vetar je duvao iz pustara iza njega. Oblaci su se otvarali nad njim, zatim zatvarali i skrivali zvezde, tako da je jedina svetlost poticala od bolesnog sjaja Vremenskih Grobnica. Sol se plašio da će divlji udarci njegovog srca uplašiti bebu, ali Rejčel se i dalje mirno svijala uz njega i njena toplota bila je opipljivo ohrabrenje.

"Prokletstvo", šapnu Sol. Mario je za Bron Lamiju. Mario je za sve hodočasnike, a njih sada više nije bilo. Solove akademske decenije uslovile su ga tako da lovi obrasce u događajima, moralnu pouku u prihvaćenju steni iskustva, ali u događajima na Hiperionu nije bilo nikakvog obrasca - samo zbrka i smrt.

Sol je ljuljao dete i gledao u pustare, razmišljao o tome da smesta napusti ovo mesto... da ode do mrtvog grada ili Utvrđenja Hronos... da ode severoistočno do Litorala ili jugoistočno do mesta gde se Masiv Uzde spajao sa morem. Sol podiže drhtavu ruku do lica i protrlja obraz; u divljini neće biti nikakvog spasenja. Martin Silenus nije našao spas u odlasku iz doline. Javljali su o tome da je Šrajk viđen južno, daleko od Masiva Uzde - čak kod Endimiona i drugih južnih gradova - a čak da ih čudovište i poštedi, izgladnjivanje i žeđ neće. Sol bi mogao da preživi na bilju, mesu glodara i otopinama sa visija - ali Rejčelina zaliha mleka bila je ograničena, čak i sa zalihamo koje je Bron donela iz Utvrđenja. Tada shvati da zalihe

mleka nisu važne...

Biću sam za manje od jednog dana. Sol priguši jecaj kada ga pogodi ta misao. Odlučnost da spase dete dovela ga je kroz dve i po decenije i stotinu puta toliko svetlosnih godina. Njegova rešenost da Rejčel vrati život i zdravlje bila je gotovo opipljiva sila, žestoka energija koju su on i Sarai delili i koju je on održavao u životu onako kako sveštenik u hramu održava sveti plamen. Ne, tako mu Boga, postojao je obrazac u stvarima, moralna podloga ovog niza naizgled nasumičnih događaja, i Sol Vejntraub bio je spreman da se opkladi u svoj život i život svoje kćeri da je tako.

Sol ustade, siđe polako stazom do Sfinge, pope se uz stepenice, pronađe termalni plašt i ćebad, pa napravi gnezdo za njih dvoje na najvišem stepeniku dok su vetrovi Hiperiona zavijali, a Vremenske Grobnice jače sijale.

Rejčel mu je ležala na grudima i stomaku, sa obrazom na njegovom ramenu, i majušne šake skupljale su joj se i opuštale dok je napuštala svet i prelazila u zemlju dečjih snova. Sol začu nežno disanje dok je dublje tonula u san, začu meki zvuk mehurića pljuvačke koje je pravio njen dah. Nešto kasnije, on popusti sopstvenu vezu sa svetom i pridruži joj se u snu.

30.

Sol je sanjao san zbog kog je patio od dana kada je Rejčel bila zaražena Merlinovom bolešću.

Hodao je ogromnom građevinom, gde su se stubovi veličine stabala sekvoje uzdizali u pomrčinu i gde je grimizna svetlost padala u punim prugama odnekud odozgo. Začu se zvuk džinovske paljevine, kao da gore čitavi svetovi. Pred njim su sijala dva ovala najdublje crvene boje.

Sol je poznavao to mesto. Znao je da će napred pronaći oltar na kome leži Rejčel - Rejčel u svojim dvadesetim godinama, bez svesti - a onda će se začuti Glas koji zahteva.

Sol stade na niskom balkonu i zagleda se dole u poznati prizor. Njegova kćer, žena sa kojom su se on i Sarai oprostili kada je krenula da obavi postdiplomski rad na dalekom Hiperionu, ležala je naga na širokoj kamenoj ploči. Iznad njih lebdele su istovetne crvene Šrajkove oči. Na oltaru je ležao dugački, krivi nož sačinjen od naoštrene kosti. Tada se začu Glas:

"Sole! Uzmi svoju kćer, svoju kćer jedinicu, Rejčel, koju voliš, pa idi na svet zvani Hiperion i ponudi je tamo kao žrtvu na jednom od mesta o kojima ću ti pričati."

Solove ruke drhtale su od gneva i jada. On se uhvati za kosu i viknu u tamu, ponavljajući ono što je već ranije govorio tom glasu:

"Neće biti više nikakvih ponuda, ni dece ni roditelja. Neće biti više nikakvih žrtvovanja. Prošlo je vreme za poslušnost i ispaštanje. Pomozi nam kao prijatelj ili odlazi!"

U prethodnim snovima, posle toga čuo se zvuk vetra i izolovanosti, sa strašnim koracima koji se gube u tami. Ali ovaj put san je ustrajavao, oltar je zatrepereo i najednom ostao prazan izuzev koštanog noža. Istovetne crvene oči još su lebdele visoko iznad, rubini puni vatre, veliki kao svetovi.

"Sole, slušaj", začu se Glas, sada moduliran tako da ne tutnji sa velike visine, već gotovo da mu šapuće u uho, "budućnost čovečanstva zavisi od tvog izbora. Možeš li ponuditi Rejčel iz ljubavi, ako već ne iz poslušnosti?"

Sol je čuo odgovor u svom umu pre nego što je i potražio reči. Neće biti više nikakvih žrtvi. Ne danas. Niti bilo kog dana. Čovečanstvo je dovoljno propatilo zbog svoje ljubavi prema bogovima, zbog svoje duge potrage za Bogom. Pomislio je na mnoge vekove koje su pripadnici njegovog naroda, Jevreji, proveli u pregovorima sa Bogom, žaleći se, zanovetajući, kudeći nepravедnost stvari, ali uvek - uvek - vraćajući se poslušnosti bez obzira na cenu. Pokolenja su umirala u pećnicama mržnje. Buduća pokolenja nosila su ožiljke hladne vatre zračenja i obnovljene mržnje.

Ne ovaj put. Niti ikada više.

"Kaži da, Tata."

Sol se trže na dodir ruke koji je osetio na svojoj. Njegova kćer, Rejčel, stajala je kraj njega, ni beba, ni odrasla, već osmogodišnjakinja koju je dvaput upoznao - dok je rasla i dok je starila unazad kroz taj uzrast pod dejstvom Merlinove bolesti - Rejčel sa svetlosmeđom kosom vezanom pozadi u jednostavnu pletenicu, nisko, meko obličje u tunici za igranje od ispranog teksas-platna i dečjim patikama.

Sol je uze za ruku, stegnu onoliko koliko je smeo, a da je ne zaboli, i oseti da mu je uzvratila stisak. Ovo nije bila nikakva opsena, nikakva konačna Šrajkova surovost. Ovo je bila njegova kćer.

"Kaži da, Tata."

Sol je rešio Abrahamov problem poslušnosti Bogu koji je postao zao. Poslušnost više nije mogla da predstavlja vrhunac odnosa između čovečanstva i njegovog božanstva. Ali šta kada dete odabrano za takvo žrtvovanje zahteva poslušnost tom Božjem hiru?

Sol kleknu kraj svoje kćeri i raširi ruke. "Rejčel."

Ona ga zagrlila sa energijom koje se sećao iz bezbroj takvih zagrljaja, sa bradom iznad njegovog ramena, ruku snažnih od siline ljubavi. "Molim te, tata, moramo reći da."

Sol nastavi da je grli, sa njenim mršavim rukama oko sebe i toplinom njenog obraza uz svoj. Plakao je nemo i osećao da su mu obrazi i kratka brada vlažni, ali nije hteo da je pusti ni na sekund koliko bi trebalo da obriše suze.

"Volim te, Tata", šapnu Rejčel.

On tada ustade, obrisa lice pokretom nadlanice i poče da se spušta sa njom niz dugo stepenište ka oltaru.

Sol se probudi sa osećajem da pada i posegnu za bebom. Ona mu je spavala na grudima, stisnutih pesnica, sa palcem u ustima, ali kada je počeo da se pridiže, ona se probudi sa plačem i refleksom izvijanja kao i svako novorođenče. Sol ustade, zbaci ćebad i plašt oko sebe, držeći Rejčel čvrsto uza se.

Bio je dan. Pozno jutro, sigurno. Spavali su dok je noć umirala, a sunčeva se svetlost prikradala u dolinu i preko Grobnica. Sfinga se zgurila iznad njih kao neka grabljiva zver, sa moćnim prednjim nogama opruženim s obe strane stepeništa na kome su spavali.

Rejčel je plakala, dok joj se lice grčilo od šoka buđenja, gladi i straha koji je osećala u svom ocu. Sol je stajao na jakom sunčevom svetlu i ljuljao je. Otišao je do najviše stepenice Sfinge, promenio joj pelenu, zagrejao jedno od poslednjih pakovanja za hranjenje, davao joj ga sve dok joj plač nije prerastao u tihe zvuke sisanja, podigao je da podrigne i šetao je okolo sve dok ponovo nije utonula u san.

Preostalo je još manje od deset sati do njenog 'rođendana'. Manje od deset sati do sutona i poslednjih nekoliko minuta života njegove kćeri. Ne prvi put, Sol požele da su Vremenske Grobnice velike staklene zgrade koje simbolizuju kosmos i božanstvo koje njime upravlja. Sol bi te građevine gađao kamenjem sve dok je i poslednje okno čitavo.

On pokuša da se seti pojedinosti svog sna, ali toplina i ohrabrenje iz njega izgubilo se na oštrom svetlu Hiperionovog sunca. Sećao se samo Rejčelinog šapata i preklinjanja. Na pomisao da je ponudi Šrajku, Sola zabole stomak od užasa. "U redu je", šapnu joj on dok se trzala i uzdisala, još jednom na putu ka varljivom skloništu sna. "U redu je, malena. Konzulov brod ubrzo će stići ovamo. Brod će stići svakog minuta."

Konzulov brod nije stigao do podneva. Konzulov brod nije stigao ni do sredine popodneva. Sol je hodao dnom doline, dozivao one koji su nestali, pevao poluzaboravljene pesme kada bi se Rejčel probudila, pevušio uspavanke dok je tonula natrag u san. Njegova

kćer bila je tako majušna i laka: šest funti i tri unce, devetnaest inča na rođenju, sećao se i smešio drevnim mernim jedinicama svog drevnog doma, Barnardovog Sveta.

U pozno popodne, on se trže iz poludremeža u senci ispružene Sfingine šape i stade sa Rejčel koja mu se budila u rukama dok je svemirska letelica prelazila u luku kupolom neba duboke boje lapisa.

"Stigao je!" uzviknu on, i Rejčel se promeškolji i uskoprcica kao da želi da mu odgovori.

Linija plavog plamena fuzije sijala je onom silovitošću dnevne svetlosti koju imaju samo svemirske letelice u atmosferi. Sol je poskakivao gore-dole, prvi put ispunjen olakšanjem posle mnogo dana. Vikao je i skakao sve dok Rejčel nije zaplakala uznemirena. Sol stade, podiže je visoko, znajući da beba još ne može da usmeri pogled, ali u želji da ona vidi lepotu broda koji se spuštao u luku iznad dalekog planinskog lanca i obrušavao se ka visokoj pustinji.

"Uspeo je!" viknu Sol. "Dolazi! Brod će..."

Tri teška praska razlegoše se dolinom skoro istovremeno; prva dva poticala su od istovetnog probijanja zida dok je svemirska letelica usporavala, a njen 'otisak stopala' jurio ispred nje. Treći je bio prasak uništenja.

Sol je zurio dok je blistava čioda na vrh dugačkog traga fuzije najednom narastala jarka kao sunce, širila se u plameni oblak i ključale gasove, a onda strmoglavila ka dalekoj pustinji u deset hiljada zapaljenih komada. On trepnu da ukloni odjeke na mrežnjačama, dok je Rejčel i dalje plakala.

"Bože moj", šapnu Sol. "Bože moj." Potpuno uništenje svemirske letelice nije se moglo poreći. Sekundarne eksplozije procepiše vazduh, čak i sa daljine od trideset kilometara, dok su komadi padali ka pustinji, planinama i Moru Trave iza njih, ostavljajući za sobom trag dima i plamena. "Bože moj."

Sol sede na topli pesak. Bio je previše iscrpljen da bi plakao, previše prazan za bilo šta drugo osim da ljulja svoje dete dok ono ne prestane da plače.

Deset minuta kasnije, Sol podiže pogled dok su još dva traga fuzije gorela na nebu, pružajući se od zenita ka jugu. Jedan od njih eksplodira, suviše daleko da ga zvuk dosegne. Drugi se spusti van

vidokruga ispod južnih litica, iza Masiva Uzde.

"Možda to i nije bio Konzul", šapnu Sol. "Možda je to bila invazija Proteranih. Možda će Konzulov brod tek doći po nas."

Ali brod nije došao ni do poznog popodneva. Nije došao ni kada je svetlost malog Hiperionovog sunca obasjavala zid litice, a senke dosezale Sola na najvišem stepeniku Sfinge. Nije došao ni kada je dolina zapala u senku.

Rejčel je bila rođena manje od trideset minuta od ovog sekunda. Sol joj proveri pelenu, vide da je suva i nahrani je iz pakovanja za hranjenje. Dok je jela, gledala ga je odozdo krupnim, tamnim očima i kao da mu je pretraživala lice. Sol se seti prvih nekoliko minuta kada ju je držao, dok se Sarai odmarala pod zagrejanim prekrivačima; bebine plamteće oči tada su se utisnule u njega sa istim ovakvim pitanjima i zaprepašćenjem zbog sveta koji je zatekla.

Večernji vetar doneo je oblake koji su se brzo gomilali nad dolinom. Tutnjava na jugozapadu čula se najpre kao daleka grmljavina, a onda mučno pravilno, kao artiljerija, u nizu najverovatnije nuklearnih ili plazma-eksplozija pet stotina ili više klika južno. Sol je pretraživao nebo između niskih oblaka i hvatao načas prizor vatrenih meteorskih tragova koji su se u lukovima pružali iznad njega: verovatno balistički projektili ili padobrodovi. U svakom slučaju, smrt za Hiperion.

Sol je to prenebregao. Tiho je pevao za Rejčel, dok je ona dovršavala hranjenje. Otišao je do početka doline, ali sada se sporo vraćao ka Sfingi. Grobnice su sijale kao nikada ranije, mreškajući se u oštrom svetlu neonskih gasova podstaknutih elektronima. Gore, poslednje pruge sunca na zalasku menjale su niske oblake u tavanicu pastelnih plamenova.

Ostalo je još manje od tri minuta do poslednje proslave Rejčelinog rođenja. Čak i da Konzulov brod sada stigne, Sol je znao da ne bi imao vremena da se ukrca na njega niti da smesti dete u kriogenski san.

Nije to ni želeo.

Sol se lagano pope stepenicama do Sfinge, shvativši da je Rejčel išla ovuda pre dvadeset šest standardnih godina, ni ne pomišljajući na sudbinu koja ju je čekala u mračnoj kripti.

On zastade na najvišem stepeniku i udahnu. Svetlost sunca bila je opipljiva stvar i ispunjavala je nebo i palila krila i gornju masu Sfinge. Sama grobnica kao da je odavala svetlost koju je uskladištila, poput kamenja Hebronove pustinje, gde je Sol lutao po divljini godinama pre toga, u potrazi za prosvetljenjem, da bi pronašao samo jad. Vazduh je trepereo od svetlosti, a vetar je i dalje jačao i nosio pesak preko dna doline, da bi potom popustio.

Sol kleknu na jedno koleno na najvišem stepeniku i strgnu Rejčelin prekrivač, tako da je dete sada bilo samo u svojoj mekoj, pamučnoj odeći za novorođenče. U pelenama.

Rejčel mu se promeškolji u rukama. Lice joj je bilo ljubičasto i glatko, ruke majušne i crvene od napora stiskanja i opuštanja. Sol se seti da je izgledala upravo ovako dok mu je lekar pružao dete i dok je on zurio u svoju tek rođenu kćer baš kao što je zurio i sada, a onda ju je spustio na Sarain stomak, tako da može da je vidi i majka.

"Ah, Bože", prodahta Sol i spusti se i na drugo koleno, sada zaista kleknuvši.

Čitava dolina drhtala je kao od zemljotresa. Sol je mogao i dalje da čuje neodređene eksplozije daleko na jugu. Ali sada ga je više brinuo strašni sjaj iz Sfinge. Solova senka skočila je pedeset metara iza njega niz stepenište i preko dna doline, dok je grobnica pulsirala i vibrirala svetlošću. Krajičkom oka, Sol je mogao da vidi da i ostale Grobnice sijaju podjednako snažno - ogromni, barokni reaktori u poslednjim sekundima pre nuklearnog topljenja.

Ulaz u Sfingu pulsirao je plavom, zatim ljubičastom, pa onda strašnom belom bojom. Iza Sfinge, na zidu visoravni iznad Doline Vremenskih Grobnica, nemoguće drvo zatreperi u postojanje, sa ogromnim stablom i oštrim čeličnim granama koje su se uzdizale u sjajne oblake i iznad njih. Sol brzo pogleda, vide trnje dugačko tri metra i stravične plodove na njemu, a onda vrati pogled ulazu u Sfingu.

Negde je zavijao vetar i tutnjala grmljavina. Negde je prašina boje cinobera letela nalik na zavese sasušene krvi u strašnoj svetlosti Grobnica. Negde su se čuli povici glasova i hor krikova.

Sol je prenebregao sve to. Oči su mu bile prikovane za kćerkino lice i, iza nje, za senku koja je sad ispunjavala blistavi ulaz u

grobnicu.

Pojavio se Šrajk. Stvorenje je moralo da se sagne kako bi njegovo glomazno trometarsko telo i čelična sečiva prošla ispod vrha vrata. On kroči na gornju verandu Sfinge i krenu napred, delom stvorenje, delom kip koji korača sa strašnom odlučnošću noćne more.

Umiruće svetlo odozgo mreškalo se na leđnom oklopu stvorenja, spuštalo u kaskadama preko zakrivljene ploče na grudima do čeličnog trnja, treperilo na sečivima prstiju i skalpelima koji su se uzdizali sa svakog zgloba. Sol prigrlila Rejčel na grudi i zagleda se u crvene peći sa mnoštvom površina koje su Šrajku služile kao oči. Zalazak sunca izbledeo je u krvavo crveni sjaj iz Solovog ponavljanoog sna.

Šrajkova glava malo se okrenu, obrnu se bez trenja i zarotira devedeset stepeni udesno, devedeset stepeni ulevo, kao da stvorenje osmatra svoje imanje.

Šrajk načini tri koraka napred i zaustavi se na manje od dva metra od Sola. Četiri ruke stvorenja saviše se i podigoše, dok su se sečiva prstiju otvarala.

Sol čvrsto privi Rejčel uz sebe. Koža joj je bila vlažna, lice puno modrica i mrlja od naprezanja pri rođenju. Ostale su još samo sekunde. Oči su joj zasebno tražile žižu, a onda kao da su se usredsredile na Sola.

Kaži da, Tata. Sol se seti sna.

Šrajkova glava spuštala se sve dok rubinske oči u toj strašnoj masci nisu zurile samo u Sola i njegovo dete. Vilice od žive blago se razdvojiše i pokazaše naslage i nivoe čeličnih zuba. Četiri ruke pokrenuše se napred, sa metalnim dlanovima okrenutim nagore, pa zastaše na pola metra od Solovog lica.

Kaži da, Tata. Sol se seti sna, seti se kćerkinog zagrljaja i shvati da na kraju - kada sve drugo bude prah - odanost onima koje volimo jedino je što možemo poneti sa sobom u grob. Vera - istinska vera - predstavljala je ubeđenost u tu ljubav.

Sol podiže svoju novorođenu i umiruću kćer, staru samo nekoliko sekundi, dok je ona vriskala u svom prvom i poslednjem dahu, i predade je Šrajku.

Odsustvo njene male težine pogodi Sola strašnom vrtoglavicom.
Šrajk podiže Rejčel, načini korak unazad i obavi ga svetlost.

Iza Sfinge, drvo trnja prestade da treperi, premesti se u fazu sa sada i dođe u stravičnu žižu.

Sol kroči napred, preklinjući rukama, kada Šrajk stupi natrag u sjaj i nestade. Eksplozije namreškaše oblake i baciše Sola na kolena udarnim talasom pritiska.

Iza njega, oko njega, Vremenske Grobnice su se otvarale.

Treći deo

31.

Probudio sam se i nisam bio zadovoljan time što su me probudili.

Kada sam se prevrnuo, zažmirkao i opsovao iznenadnu invaziju svetla, ugledao sam Lija Hanta kako sedi na rubu kreveta i drži i dalje ubrizgavač aerosola u ruci.

"Uzeli ste dovoljno pilula za spavanje da čitav dan ostanete u krevetu", reče on. "Diž'te se na noge lagane."

Sedoh, protrljah jutarnje čekinje na obrazima i začkiljih se u Hanta. "Ko vam je, do đavola, dao pravo da uđete u moju sobu?" Sam napor govora naterao me je da se zakašljem i nisam prestao sve dok se Hant nije vratio iz kupatila sa čašom vode.

"Evo."

Popih, uzalud pokušavajući da projektujem gnev i zaprepašćenje između grčeva kašlja. Ostaci snova bežali su kao jutarnje izmaglice. Osetih kako se na mene spušta strašan osećaj gubitka.

"Obucite se", reče Hant, stojeći. "CEO želi da budete u njenim odajama za dvadeset minuta. Dok ste vi spavali, dogodile su se razne stvari."

"Kakve stvari?" Protrljah oči i prođoh prstima kroz zamršenu kosu.

Hant se uzdržano osmehnu. "Pristupite datasferi. A onda, što je moguće pre, dođite u odaje Gledstonove. Dvadeset minuta, Severne." On ode.

Pristupio sam datasferi. Mesto ulaska u datasferu može se zamisliti kao deo okeana Stare Zemlje u različitim nivoima turbulencije. U normalnim danima bilo je to mirno more namreškano zanimljivim šarama. U krizama, bili su tu uzburkanost i zapenjeni talasi. Danas je duvao uragan. Na ulazak bilo kojim pristupnim putem moralo se sačekati, zbrka je vladala u sudaru talasa ažuriranja, matriks datumravni podivljao je od premeštanja depozita i velikih transfera kredita, a SveStvar, normalno višeslojno zujanje informacija i političkih rasprava, bila je razjareni vetar zbrke, napuštenih referenci i zastarelih pozicionih šablona koji su jurili kao rascepkan oblaci.

"Bože blagi", šapnuo sam i prekinuo pristup, ali pritisak naleta informacija i dalje mi je bubnjao u kolima implanta i u mozgu. Rat. Iznenadni napad. Predstojeće uništenje Mreže. Pominjanje suđenja Gledstonovoj zbog veleizdaje. Neredi na mnoštvu svetova. Pobune Kultra Šrajka na Lususu. Flota SILE koja napušta Hiperionov sistem u očajničkoj akciji zaštite pozadine, ali prekasno, prekasno. Hiperion već pod napadom. Strah od upada kroz dalekobacače.

Ustadoh, otrčah nag do tuša i oprah se zvukom za rekordno vreme. Hant ili neko drugi ostavio je formalno sivo odelo i ogrtač, pa se sada žurno obukoh i istrljah mokru kosu tako da su mi vlažni uvojci padali na okovratnik.

Ne bi bilo dobro ostaviti CEO Hegemonije Čoveka da me čeka. Oh ne, to uopšte ne bi bilo dobro.

"Krajnje je vreme bilo da dođete", reče Meina Gledston dok sam ulazio u njene privatne odaje.

"Jebote, šta ste to uradili?" rekoh oštro.

Gledstonova trepnu. CEO Hegemonije Čoveka očito nije navikla da joj se obraćaju tim tonom. Jebe mi se za to, pomislih.

"Bolje da imate na umu ko ste i sa kim razgovarate", reče Gledstonova hladno.

"Ne znam ko sam. A moguće je da razgovaram sa najvećim masovnim ubicom još od Horasa Glenon-Hajta. Do đavola, zašto ste dozvolili da se ovo dogodi?"

Gledstonova ponovo trepnu i pogleda okolo. Bili smo sami. Njen salon bio je dugačak i prijatno mračan i u njemu su visila originalna umetnička dela sa Stare Zemlje. U tom trenutku nisam mario za to, sve da je soba i bila puna originala van Goga. Zurio sam u Gledstonovu, a linkolnovsko lice izgledalo je na slaboj svetlosti koja se probijala kroz šalone samo kao lice starice. Za trenutak mi je gledala u oči, a onda je ponovo skrenula pogled.

"Izvinjavam se", rekoh oštro, bez izvinjenja u glasu, "vi niste dozvolili da se to dogodi, vi ste to izazvali, zar ne?"

"Ne, Severne, nisam ja to izazvala." Glas Gledstonove bio je prigušen, gotovo šapat.

"Govorite glasnije", rekoh ja. Hodao sam tamo-amo blizu visokih

prozora i posmatrao kako se svetlost šalona kreće po meni poput naslikanih pruga. "I ja nisam Džozef Severn."

Ona podiže obrvu. "Treba li da vas zovem M. Kits?"

"Možete da me zovete Niko", rekoh ja. "Tako da, kada dođu ostali kiklopi, možete da im saopštite da vas je oslepio Niko, a oni će onda otići, sa rečima da je takva volja bogova."

"Nameravate da me oslepite?"

"U ovom trenutku mogao bih da vam zavrnem šiju i odem bez trunke kajanja. Milioni će izginuti pre nego što se završi ova nedelja. Kako ste mogli to da dozvolite?"

Gledstonova dodirnu donju usnu. "Budućnost se račva samo u dva pravca", reče ona. "Rat i potpuna nesigurnost ili mir i sasvim sigurno uništenje. Ja sam odabrala rat."

"Ko to kaže?" U mom glasu sada je bilo više ljubopitljivosti nego gneva.

"To je činjenica." Ona baci pogled na komlog. "Za deset minuta moram da odem pred Senat i objavim rat. Recite mi šta je novo sa hodočasnicima na Hiperionu."

Prekrstio sam ruke i zagledao se odozgo u nju. "Reći ću vam ako mi obećate da ćete nešto učiniti."

"Hoću, ako budem mogla."

Zastao sam, shvativši da nikakva sila u vasioni ne bi mogla da natera ovu ženu da napiše blanko ček na časnu reč. "U redu", rekoh, "želim da pošaljete fetlinijsku poruku na Hiperion, oslobodite Konzulov brod i pošaljete nekoga uzvodno rekom Huli kako bi pronašao samog Konzula. On se nalazi oko stotinu trideset klika od prestonice, iznad Prevodnice Karla. Možda je povređen."

Gledstonova savi prst, protrlja usnu i klimnu glavom. "Poslaću nekoga da ga pronađe. Oslobađanje broda zavisi od onoga što budete imali da mi kažete. Da li su ostali u životu?"

Uvih se u kratki ogrtač i sruših na kauč preko puta nje. "Neki jesu."

"Kćer Bajrona Lamije? Bron?"

"Šrajk ju je uzeo. Neko vreme bila je u nesvesti, spojena preko nekakvog nervnog priključka sa datasferom. Sanjao sam... da lebdi negde, ponovo sa implantiranom ličnošću prvog obnovljenog Kitsa."

Upravo je ulazila u datasferu... u stvari, u megasferu, sa vezama i dimenzijama za koje nisam ni sanjao da su dostupni u 'sferi."

"Da li je ona sada živa?" Gledstonova se nagnu napred, napeta.

"Ne znam. Telo joj je nestalo. Probudili su me pre nego što sam video gde je njena ličnost ušla u megasferu."

Gledstonova klimnu glavom. "Šta je sa pukovnikom?"

"Kasada je negde odvela Moneta, žena koja, kako izgleda, stanuje u Grobnicama dok one putuju kroz vreme. Poslednji put kada sam ga video, napadao je Šrajka goloruk. U stvari, Šrajkove, bilo ih je na hiljade."

"Da li je preživio?"

Raširih ruke. "Ne znam. To su bili snovi. Odlomci. Delići i parčići opažanja."

"A pesnik?"

"Silenusa je odneo Šrajk. Natakao ga je na drvo trnja. Ali kasnije sam ga načas ugledao u Kasadovom snu. Silenus je još bio živ. Ne znam kako."

"Dakle, drvo trnja je stvarno, a ne samo propaganda Kulta Šrajka?"

"Oh, da, stvarno je."

"A Konzul je otišao? Pokušao je da dođe do prestonice?"

"Imao je Hoking-prostirku svoje bake. Ona je dobro dejstvovala sve dok nije stigao do tog mesta koje sam pomenuo, blizu Prevodnice Karla. Onda je... sa njim... pala u reku." Pretpostavio sam koje će biti njeno sledeće pitanje. "Ne znam da li je preživio."

"Sveštenik? Otac Hojt?"

"Kruciforma ga je vratila kao Oca Direa."

"Da li je to Otac Dire? Ili bezumni duplikat?"

"To je Dire", rekoh ja. "Ali... oštećen. Obeshrabren."

"I on se još nalazi u dolini?"

"Ne. Nestao je u jednoj od Pećinskih Grobnica. Ne znam šta se sa njim dogodilo."

Gledstonova baci pogled na komlog. Pokušah da zamislim zbrku i kaos koji su vladali u ostalim prostorijama ove zgrade... na ovom svetu... u Mreži. CEO se očito povukla ovamo petnaest minuta pre svog obraćanja Senatu. Možda joj je to bila poslednja prilika da bude

usamljena za sledećih nekoliko nedelja. Ili doveka.

"Kapetan Mastin?"

"Mrtav. Pokopan u dolini."

Ona udahnu. "A Vejntraub i dete?"

Odmahnuh glavom. "Sanjao sam stvari van sekvence... van vremena. Mislim da se to već dogodilo, ali zbunjen sam." Podigoh pogled. Gledstonova je strpljivo čekala. "Beba je bila samo nekoliko sekundi stara kada je došao Šrajk", rekoh. "Sol ju je ponudio tom stvorenju. Mislim da ju je ono unelo u Sfingu. Grobnice su jarko blistale. Tamo je... izlazilo... još Šrajkova."

"Znači, Grobnice su se otvorile?"

"Da."

Gledstonova dodirnu komlog. "Li? Neka dežurni oficir u centru za komunikacije stupi u vezu sa Teom Lejnom i neophodnim osobljem SILE na Hiperionu. Neka oslobode brod koji držimo u karantinu. Takođe, Li, recite Guverneru-Generalu da ću za nekoliko minuta imati ličnu poruku za njega." Instrument zacvrkuta i ona me ponovo pogleda. "Ima li još nečega u vašim snovima?"

"Slika. Reči. Ne shvatam šta se dešava. To su glavne stvari."

Gledstonova se blago osmehnu. "Jeste li svesni da sanjate događaje izvan dometa iskustva druge Kitsove ličnosti?"

Ne rekoh ništa, omamljen od šoka zbog onog što je rekla. Moj kontakt sa hodočasnicima omogućila je nekakva veza zasnovana u Srži, sa implantiranom ličnosti u Broninoj Šrenovoj petlji, preko nje i primitivne datasfere koju su delili. Ali ličnost je bila oslobođena; datasfera uništena razdvojenošću i daljinom. Čak ni fetlinijski prijemnik ne može da prima poruke ako nema prenosnika.

Osmeha Gledstonove nestade. "Možete li to da objasnite?"

"Ne." Podigoh pogled. "Možda su to bili samo snovi. Pravi snovi."

Ona ustade. "Možda ćemo to saznati kada i ako pronađemo Konzula. Ili kada brod stigne u dolinu. Imam još dva minuta pre nego što se pojavim u Senatu. Postoji li još nešto?"

"Jedno pitanje", rekoh. "Ko sam ja? Zbog čega sam ovde?"

Ponovo blagi osmeh. "Svi mi postavljamo ta pitanja, M. Sev... M. Kits."

"Ozbiljno pitam. Mislim da to znate bolje nego ja."

"Srž vas je poslala da budete moja veza sa hodočasnicima. I da posmatrate. Vi ste, na kraju krajeva, pesnik i umetnik."

Načinih neki zvuk i ustadoh. Krenusmo polako prema privatnom portalu dalekobacača koji će je odvesti u sedište Senata. "Čemu posmatranje kada nastupi smak sveta?"

"Saznajte to", reče Gledstonova. "Idite i vidite smak sveta." Ona mi pruži mikrokarticu za moj komlog. Ubacih je i pogledah disključ; bio je to čip sa univerzalnim ovlašćenjem, koji mi je omogućavao pristup svim portalima, javnim, privatnim ili vojnim. Bila je to karta za smak sveta.

Rekoh: "Šta ako poginem?"

"U tom slučaju, nikada nećemo čuti odgovore na vaša pitanja", reče CEO Gledston. Ona mi dodirnu načas ručni zglob, okrenu leđa i kroči kroz portal.

Nekoliko narednih minuta stajao sam sam u njenim odajama i divio se svetlu, tišini i umetničkim delima. Na jednom od zidova bio je van Gog, koji je vredeo više nego što bi većina planeta bila u stanju da plati. Bila je to slika umetnikove sobe u Arlu. Ludilo nije novi izum.

Nešto kasnije, otišao sam i pustio da me komlog vodi kroz lavirint Doma Vlade, sve dok nisam pronašao centralni dalekobacački terminal i kročio da pronađem smak sveta.

Dve dalekobacačke staze sa punim pristupom pružale su se Mrežom: Predvorje i Reka Tetis. 'Bacio sam se do Predvorja gde je polukilometarska traka Cingtao-Hsišuang Pane bila povezana sa Novom Zemljom i kratkom trakom na obali planete Nikadviše. Cingtao-Hsišuang Pana bio je svet prvog talasa, trideset četiri sata udaljen od naleta Proteranih. Nova Zemlja bila je na spisku drugog talasa, koji se upravo objavljivao, i preostalo joj je nešto više od standardne nedelje pre invazije. Nikadviše se nalazio duboko u Mreži, godinama daleko od svakog napada.

Nije bilo nikakvih znakova panike. Ljudi su se okrenuli datasferi i SveStvari radije nego ulicama. Dok sam hodao uskim stazama Cingtaa, mogao sam da čujem glas Gledstonove iz hiljada prijemnika i ličnih komloga, čudni verbalni podzvuk uz viku uličnih prodavaca i šištanje guma na mokrom pločniku dok su električne

rikše zujale iznad, po nivoima za prevoz.

"...i kao što je jedan drugi vođa rekao svom narodu u predvečerje napada pre gotovo osam vekova - 'Mogu vam ponuditi samo krv, naporan rad, suze i znoj.' Pitate kakva je naša politika? Ja vam velim: da vodimo rat, u svemiru, na kopnu, u vazduhu, na moru, da vodimo rat svom snagom i svom moći koju pravo i pravda mogu da nam pruže. To je naša politika..."

Blizu zone prelaska između Cingtao i Nikadviše nalazile su se trupe SILE, ali promet pešaka izgledao je sasvim uobičajen. Pitao sam se kada će vojska početi da upravlja pešačkom trgovačkom zonom Predvorja zbog saobraćaja vozila i da li će se on kretati ka frontu ili dalje od njega.

Pređoh na Nikadviše. Tamo su ulice bile suve, izuzev povremenog mlaza iz okeana trideset metara ispod kamenih bedema Predvorja. Nebo je bilo uobičajene boje, preteće oker i sivo, sa zlokobnim sumrakom usred dana. Kamene radnjice sijale su od svetla i robe. Bio sam svestan toga da su ulice praznije nego inače; ljudi su stajali u radnjama ili sedeli na kamenim zidovima ili klupama, pognutih glava i odsutnih očiju dok su slušali.

"...pitajte, šta je naš cilj? Odgovaram vam jednom reči. Pobeda, pobeda po svaku cenu, pobeda uprkos svom teroru, pobeda bez obzira na to koliko je put do nje dug i težak; jer bez pobede nema nam ni opstanka..."

Redovi na glavnom terminalu Edgartauna bili su kratki. Otkucao sam šifru za Mare Infinitus i kročio kroz portal.

Nebo je bilo kao i obično, zeleno i vedro, a okean ispod plutajućeg grada dublje zelen. Farme algi plutale su ka obzorju. Gužva je bila još manja ovako daleko od Predvorja; daščana šetališta bila su gotovo prazna, neke radnje zatvorene. Grupa muškaraca stajala je kraj ribarskog doka i slušala drevni fetlinijski prijemnik. Glas Gledstonove bio je ravan i metalan u vazduhu bogatom od mora.

"...čak i sada jedinice SILE neumoljivo se kreću ka svojim položajima, čvrsto rešene i ubeđene u svoju sposobnost da izbave ne samo ugrožene svetove nego i čitavu Hegemoniju Čoveka od najgroznije i najbezdušnije tiranije koja bi okužila godišnjake

istorije..."

Mare Infinitus bio je osamnaest sati od invazije. Pogledao sam ka nebu, napola očekujući da vidim znak neprijateljskog roja, neku naznaku orbitalne odbrane, kretanje desantnih trupa u svemiru. Tamo je bilo samo nebo, topao dan i blago ljuljanje grada na moru.

Rajska Kapija bila je prvi svet na spisku za invaziju. Kročio sam kroz portal Blatoravni za VIP-ovce i pogledao odozgo, sa Visova Rifkin, na predivni grad koji je nosio krajnje neprikladno ime. Bila je duboka noć, toliko kasno da su izišli mehanički čistači ulica, čije su četke i sonici zujali po kaldrimi, ali ovde je bilo kretanja, u dugim redovima zanemelih ljudi na javnom terminalu Visova Rifkin i u još dužim redovima koji su se videli ispod, kod portala Promenade. Bila je prisutna lokalna policija, visoke prilike u smeđim oklopnim kombinezonima, ali ako su jedinice SILE hitale da pojačaju ovu oblast, onda su one bile nevidljive.

Ljudi u redovima nisu pripadali lokalnom stanovništvu - zemljoposednici Visova Rifkin i Promenade sigurno su posedovali privatne portale - već se činilo da su to radnici koji su učestvovali u projektima ponovnog osvajanja zemljišta klikama daleko od šuma paprati i parkova. Nije bilo panike, a razgovaralo se vrlo malo. Redovi su se kretali strpljivom stoičnošću porodica koje malo-pomalo prilaze atrakciji nekog tematskog parka. Malo ih je nosilo išta veće od putne torbe ili ranca.

Zar smo postigli takav mir u duši, zapitao sam se, da se ponašamo dostojanstveno čak i suočeni sa invazijom?

Rajska Kapija nalazila se trinaest sati od trenutka napada. Uključio sam komlog u SveStvar.

"...i ako budemo mogli da se suočimo sa ovom pretnjom, onda će svetovi koje volimo moći da ostanu slobodni, a život u Mreži krenuće napred ka svetloj budućnosti. Ali ako ne budemo uspeli, čitava Mreža, Hegemonija, sve što poznajemo i do čega nam je stalo potonuće u ponor novog Mračnog Doba beskrajno strašnijeg i dugotrajnijeg usled svetlosti pervertirane nauke i poricanju ljudske slobode.

Obavimo zato ono što nam je dužnost, i to tako da, ako Hegemonija Čoveka i njen Protektorat i saveznici potraju još deset

hiljada godina, čovečanstvo može i dalje kaže: 'To je bio njihov najsvetliji trenutak.'"

Negde dole, u tihom gradu koji je mirisao na svežinu, započe pucnjava. Najpre se začu štekatanje flešetnih pušaka, potom duboko zujanje ošamućivača za suzbijanje nereda, a onda krici i cvrčanje laserskog oružja. Gomila na Promenadi nagrnu napred ka terminalu, ali policija za neredu pojavi se iz parka, uključi moćne halogene reflektore koji okupaše gomilu blistavim sjajem, pa poče da naređuje preko megafona da se ljudi vrate u redove, ili da se razidu. Gomila zastade, pa poče da nagrće napred-nazad kao meduza uhvaćena u varljivom strujanju, a onda - podstaknuta zvukom pucnjave, sada sve bučnijim i bližim - nagrnu napred ka platformama sa portalima.

Pajkani za neredu ispališe suzavac i kanistere za vrtoglavicu. Između rulje i dalekobacača niknu ljubičasto polje zaprečavanja. Vojni EMV-i i letaći obezbeđenja nadletali su nisko grad, zabadajući reflektorima prostor pod sobom. Jedan zrak me uhvati i zadrži se na meni sve dok moj komlog ne trepnu na upitni signal, i on onda krenu dalje. Poče da pada kiša.

Toliko što se tiče mira u duši.

Policija je osigurala javni terminal Visova Rifkin i prolazila je kroz privatni portal Atmosferskog Protektorata koji sam i ja upotrebio. Odlučih da odem na neko drugo mesto.

Komandosi SILE čuvali su dvorane Doma Vlade i pokrivali prilaze dalekobacačima uprkos činjenici da je ovaj portal bio jedan od najtežih za pristup u Mreži. Prošao sam kroz tri provere pre nego što sam stigao do izvršno-stambenog krila gde su se nalazile moje odaje. Najednom, stražar iskorači da isprazni glavni hodnik i obezbedi sporedne, a Gledstonova projezdi u društvu uskomešane gomile savetnika, ađutanata i vojnih vođa. Začudo, ugledala me je, naterala svoju pratnju da se nespretno zaustavi i obratila mi se kroz barikadu Marinaca oklopljenih za bitku.

"Kako vam se dopao govor, M. Niko?"

"Fino", rekoh ja. "Podsticajan je. I ukraden od Vinstona Čerčila, ako ne grešim."

Gledstonova se osmehnu i malo slegnu ramenima. "Ako već

treba da se krade, onda je najbolje da se krade od zaboravljenih majstora." Osmeh joj zgasnu. "Šta ima novo na granici?"

"Stvarnost upravo počinje da im dopire do svesti", rekoah ja. "Očekujte paniku."

"Uvek je očekujem", reče CEO. "Kakve vesti imate od hodočasnika?"

Bio sam iznenađen. "Hodočasnika? Nisam... sanjao."

Struja njene svite i predstojećih događaja poče da je nosi dalje niz hodnik. "Možda više ne morate da spavate da biste sanjali", doviknu mi ona. "Pokušajte."

Gledao sam kako odlazi; onda su me pustili da potražim svoj stan, našao sam vrata i okrenuo se, zgađen nad samim sobom. Povlačio sam se u šoku i strahu od užasa koji se spuštao na sve nas. Bio bih sasvim zadovoljan da sam mogao da legnem u krevet, izbegavajući spavanje, sa prekrivačima navučenim do brade, i da jecam za Mrežom, za detetom po imenu Rejčel i za samim sobom.

Napustio sam rezidencijalno krilo i pronašao put do središnjeg vrta, lutajući šljunčanim stazama. Majušni mikrodaljinci zujali su kroz vazduh kao pčele i jedan me je pratio dok sam prolazio ružičnjakom, u oblast gde je utonula staza vijugala između vlažnih tropskih biljaka, ka odeljku Stare Zemlje, kraj mosta. Sedoh na kamenu klupu gde smo Gledstonova i ja razgovarali.

Možda više ne morate da spavate da biste sanjali. Pokušajte.

Privukoh noge na klupu, spustih bradu na kolena, stavih prste na slepoočnice i zatvorih oči.

32.

Martin Silenus se izvija i koprca u čistoj poeziji bola. Čelični trn dugačak dva metra ulazi mu u telo između plećki i prolazi mu napolje kroz prsa, izdužujući se u bodlju na strašan, zašiljeni metar od njega. Ruke kojima mlatara ne mogu da dodirnu šiljak. Trn je lišen trenja i njegovi znojavi dlanovi i savijeni prsti ne mogu tamo da nađu ništa za šta bi se uhvatili. Uprkos tome što je trn klizav na dodir, njegovo telo ne klizi; čvrsto je nataknut kao leptir proboden za izložbu.

Uopšte nema krvi.

U satima pošto mu se razum vratio kroz ludačku izmaglicu bola, Martin Silenus čudio se tome. Uopšte nema krvi. Ali bol je tu. Oh, da, ovde bola ima u izobilju - bola koji prevazilazi pesnikove najsmelije maštarije o tome šta je bol, bola izvan ljudske izdržljivosti i granica patnji.

Ali Silenus izdržava. I Silenus pati.

Vrišti po hiljaditi put, hrapavim zvukom, lišenim sadržine, lišenim jezika, čak i opscenosti. Reči ne mogu da prenesu takvu agoniju. Silenus vrišti i koprca se. Nešto kasnije, visi mlitavo, dok dugački trn blago poskakuje u reakciji na njegovo okretanje. Drugi ljudi više iznad, ispod i iza njega, ali Silenus malo vremena provodi posmatrajući ih. Svaki je odvojen sopstvenom ličnom čaurom agonije.

"Jer ovo je pakao", misli Silenus, navodeći Marloua, "a ja sam u njemu."

Ali on zna da ovo nije pakao. Niti bilo kakav zagrobni život. Ali takođe zna da to nije čak ni neka podgrana stvarnosti; trn prolazi kroz njegovo telo! Osam centimetara organskog čelika kroz njegova prsa! Ali on nije umro. Ne krvari. To mesto jeste nešto i nalazi se negde, ali nije pakao i nije život.

Vreme je tu čudno. Silenus je i ranije upoznao rastezanje i usporavanje vremena - agoniju otvorenog živca u zubarskoj stolici, bol kamena u bubregu u čekaonici Med-klinike - vreme je moglo da uspori, da se naizgled uopšte ne pomera dok kazaljke zaprepašćenog biološkog sata nepomično stoje u šoku. Ali vreme se

tada pomeralo. Kanal korena se završavao. Ultramorf je konačno stizao, delovao. Ali ovde je i sam vazduh zamrznut u odsustvo vremena. Bol je svijanje i pena talasa koji ne udara o obalu.

Silenus vrišti od gneva i bola. I koprca se na svom trnu.

"Bogte!" uspeva on konačno da kaže. "Bogte, jebo mater svoju, kučkin sine." Reči su relikvije iz jednog drugačijeg života, artefakti iz sna koji je živeo pre stvarnosti drveta. Silenus se samo upola seća tog života, kao što se samo upola seća kako ga Šrajk nosi ovamo, nabada ga tu, ostavlja ga tu.

"Oh, Bože!" vrišti pesnik i grabi trn obema rukama, pokušavajući da se odupre i smanji veliki teret svog tela koji tako neizmerno doprinosi nemerljivom bolu.

Ispod se nalazi pejzaž. Može da vidi miljama daleko. To je zamrznuta diorama Doline Vremenskih Grobnica i pustinje iza nje, napravljena od krep papira. Čak su i mrtvi grad i daleke planine reprodukovani u plastifikovanim, sterilnim minijaturama. Nije važno. Za Martina Silenusa postoji samo drvo i bol, i te dve stvari ne mogu se odvojiti. Silenus pokazuje zube u osmehu napuklom od bola. Kada je bio dete na Staroj Zemlji, on i Amalfi Švarc, njegov najbolji prijatelj, posetili su zajednicu Hrišćana u Severnoameričkom Zabranu, naučili su njihovu grubu teologiju i potom zbijali mnoge šale na račun raspeća. Mladi Martin raširio je ruke, ukrstio noge i rekao: "Jebote, mogu odavde da vidim ceo grad." Amalfi je zaurao od smeha.

Silenus vrišti.

Vreme ne prolazi zaista, ali nešto kasnije Silenusov um vraća se nečemu što podseća na linearno zapažanje... nečemu što nisu razbacane oaze čiste, nepomućene agonije razdvojene pustinjom bezumno primane agonije... i u tom linearnom opažanju sopstvenog bola Silenus počinje da nameće vreme ovom bezvremenom mestu.

Isprva, opscenosti pomažu da mu bol bude još jasniji. Vikanje boli, ali njegov gnev čisti i razjašnjava.

I tada, u iscrpljenim trenucima između vikanja ili čistog grčenja od bola, Silenus sebi dopušta da misli. Najpre je to samo trud da dođe do sekvenci, da recituje vremenske tablice u glavi, bilo šta što može da razdvoji agoniju od pre deset sekundi i agoniju koja tek treba da

nastupi. Silenus otkriva da je u naporu usredsređenja agonija nešto ublažena - i dalje nepodnošljiva, i dalje takva da tera sve prave misli kao trunje na vetru, ali ublažena za neki stepen koji se ne da odrediti.

I tako se Silenus usredsređuje. Vrišti, bacaka se i koprca, ali se usredsređuje. Pošto nema ni na šta drugo da se usredsređuje, usredsređuje se na bol.

Bol, otkriva on, ima strukturu. Ima tlocrt. Ima šare složenije od nautilusovih komora, pojedinosti baroknije od najnacifranije gotičke katedrale. I još dok vrišti, Martin Silenus izučava strukturu tog bola. On shvata da je to pesma.

Silenus izvija telo i vrat po desetohiljaditi put, u potrazi za olakšanjem, iako je olakšanje nemoguće, ali ovaj put vidi poznato obličje pet metara iznad sebe koje visi na sličnom trnu i uvija se na nestvarnom vetru agonije.

"Bili!" dahće Martin Silenus, i to je njegova prva prava misao.

Njegov nekadašnji vazalni gospodar i mecena zuri preko nevidnog ponora, oslepelog od bola koji je oslepeo i Silenusa, ali se malo okreće kao da reaguje na dozivanje svog imena na ovom mestu gde imena ništa ne znače.

"Bili!" viče Silenus ponovo, a onda gubi vid i misli zbog bola. Usredsređuje se na strukturu bola, prati njegove šare kao da prati stablo i grane, grančice i trnje samog drveta. "Gospodaru!"

Silenus čuje glas iznad vrištanja i zapanjen je uviđanjem da i vrištanje i glas pripadaju njemu:

...Ti si stvor što sanja;
Groznica sopstvena - pomisli na Zemlju;
Ima l' nade kakve za tvoje blaženstvo?
Utočište neko? Svaki stvor ima dom;
I svaki čovek dane radosti i bola,
Bile muke njegove uzvišene il' male...
Sam bol; radost sama; osobita:
I samo sanjar truje sve svoje dane,
Noseć' više jada no što mu zaslužuju gresi.

Poznaje te stihove, nisu njegovi, već Džona Kitsa, i oseća kako reči još više struktuiraju ono što oko njega na prvi pogled izgleda kao kaos bola. Silenus shvata da je bol bio sa njim još od rođenja - dar vasiona pesniku. Fizička refleksija bola ono je što je osećao i uzaludno pokušavao da smesti u stihove, da stavi na papir prozom, u svim tim beskorisnim godinama svog života. To je još gore nego bol; to je nesreća zbog toga što vasiona nudi bol svakome.

I samo sanjar truže sve svoje dane,
Noseć' više jada no što mu zaslužuju gresi.

Silenus viče, ali ne vrišti. Urlik bola sa drveta, više psihičkog nego fizičkog, jenjava za najkraći mogući delić sekunde. Nastalo je ostrvo distrakcije u tom okeanu jednoulja.

"Martine!"

Silenus se izvija, podiže glavu, pokušava da se usredsredi kroz izmaglicu bola. Tužni Kralj Bili ga gleda. Gleda.

Tužni Kralj Bili promuklo izgovara slog koji, posle jednog beskrajnog trena, Silenus prepoznaje kao 'Još!'

Silenus vrišti u agoniji, koprca se u oduzetom grču bezumnog fizičkog odgovora, ali kada prekine i ostane da visi iscrpljen, bol nije umanjen, već isteran iz motornih oblasti njegovog mozga toksinima zamora, i on dopušta glasu u sebi da viče i šapuće svoju pesmu:

Duše, ti što vladaš!
Duše, ti što haraš!
Duše, ti što goriš!
Duše, o jadu što zboriš!
Duše! Klanjam
čelo sad duboko,
U senci tvojih krila!
Duše! Izgleda
Da me strast sad vuče
U tvoje blede carstvo!

Mali krug tišine širi se tako da obuhvati još nekoliko obližnjih

grana, šačicu trnja sa svojim grozdovima ljudskih bića in extremis.

Silenus zuri odozdo u Tužnog Kralja Bilija i vidi kako njegov izdani gospodar otvara tužne oči. Prvi put posle više od dva veka, mecena i pesnik gledaju jedan drugog. Silenus mu saopštava poruku koja ga je dovela ovamo, obesila ga tu. "Gospodaru, žao mi je."

Pre nego što Bili može da odgovori, pre nego što horsko vrištanje priguši svaki odgovor, vazduh se menja, osećaj da je vreme zamrznuto meškolji se, a drvo se trese, kao da je čitava stvar propala za jedan metar. Silenus vrišti sa ostalima dok se grana drma, a trn koji ga probada kida mu utrobu i iznova mu cepa meso.

Silenus otvara oči i vidi da je nebo stvarno, pustinja stvarna, da Grobnice blistaju, da vetar duva i da je vreme ponovo počelo. Nema ublažavanja bola, ali jasnoća se vratila.

Martin Silenus se smeje kroz suze. "Gledaj, mama!" viče on i kikoće se, dok mu čelično koplje još štrči metar iznad razorenih grudi. "Odavde mogu da vidim ceo grad!"

"M. Severn? Da li vam je dobro?"

Dahćući, na rukama i kolenima, okrenuh se prema glasu. Otvaranje očiju bilo je bolno, ali nikakav bol nije se mogao porediti sa onim što sam upravo iskusio.

"Da li vam je dobro, ser?"

Niko nije bio blizu mene u vrtu. Glas je dopirao iz mikrodaljinca koji je zujao na pola metra od mog lica, verovatno jednog od onih koji su pripadali ljudima iz obezbeđenja negde u Domu Vlade.

"Da", izustih, ustajući i brišući šljunak sa kolena. "Dobro sam. Iznenadni... bol."

"Medicinska pomoć može stići ovamo za dva minuta, ser. Vaš biomonitor ne prijavljuje nikakve organske tegobe, ali možemo da..."

"Ne, ne", rekoh ja. "Dobro mi je. Pustite me. Pustite me na miru."

Daljinac zaleprša kao nervozni kolibri. "Da, ser. Samo pozovite ako vam bilo šta zatreba. Monitor u vrtu i na tlu reagovaće na to."

"Odlazi", rekoh ja.

Iziđoh iz vrtova, kroz glavni hodnik Doma Vlade - koji je sada bio pun stražara iz obezbeđenja - pa napolje, preko negovanih jutara Parka jelenova.

Oblast sa dokovima bila je tiha, a reka Tetis mirnija nego što sam je ikada video. "Šta se dešava?" upitah jednog od ljudi iz obezbeđenja na molu.

Stražar pristupi mom komlogu, potvrdi moj izvršni signal za premošćavanje zabrana i dozvolu od CEO, ali svejedno ne požuri sa odgovorom. "Portali za TC2 isključeni su", razvukao je. "Zaobiđeni."

"Zaobiđeni? Hoćete da kažete kako reka više ne teče kroz Tau Ceti Centar?"

"Tako je." On spusti vizir dok nam se približavao mali čamac, pa ga podiže kada u njemu prepozna još dvojicu iz obezbeđenja.

"Mogu li tuda da iziđem?" Pokazah uzvodno ka mestu gde su visoki portali stvarali mutnosivu zavesu.

Stražar slegnu ramenima. "Da. Ali neće vam biti dopušteno da se tuda vratite."

"To je u redu. Smem li da uzmem taj čamčić?"

Stražar šapnu u svoj mikrofon veličine perle, pa klimnu glavom. "Samo napred."

Oprezno stupih na malo plovilo, sedoh na zadnju klupu i ostadoh da se držim za nosače vesala sve dok ljuljanje nije oslabilo, a onda dodirnuh energetski disključ i rekoh: "Kreni."

Električni mlaznjaci zazujaše, čamčić se odveza i upravi pramac ka reci, a ja pokazah uzvodno.

Nikada nisam čuo da je neki deo reke Tetis zabranjen za prilaz, ali dalekobacačka zavesa sada je neosporno bila jednosmerna i polupropustljiva membrana. Čamac prozujala kroz nju, a ja stresoh sa ramena osećaj peckanja i pogledah okolo.

Nalazio sam se u nekom velikom kanalskom gradu - u Armdenu ili Pamolou, možda - na Renesansi Vektor. Tetis je ovde bio glavna ulica u koju su se ulivale mnoge pritoke. Obično, jedini dopušteni saobraćaj ovde se obavljao turističkim gondolama na spoljnim trakama, odnosno jahtama i svepristupnicima veoma bogatih ljudi u prolaznim središnjim trakama. Danas je tamo bila ludnica.

Čamci svih veličina i opisa zagušili su središnje kanale, krećući se u oba smera. Brodovi-kuće bili su natovareni stvarima, a manja plovila tako opterećena da se činilo kako bi ih prevrnuo i najmanji talas. Stotine ornamentalnih džunki sa Cingtao-Hsišuang Pane i

rečne kondobarže sa Fudžija, vredne po milion maraka, tražile su svoj deo reke; pretpostavljao sam da je samo mali broj tih rezidencijalnih brodova ikada napuštao svoja mesta na dokovima. Usred nereda drveta, plastila i 'Perspeksa', svepristupnici su se kretali kao srebrna jaja, sa zaštitnim poljima podešenim na puno odbijanje.

Ispitao sam datasferu: Renesansa Vektor bila je svet drugog talasa, stotinu sedam sati od invazije. Pomislio sam da je čudno što se izbeglice sa Fudžija tiskaju vodenim putevima ovde, jer imaju više od dve stotine sati pre pada sekire, ali sam onda shvatio da, osim TC2, uklonjenog s vodenog puta, reka i dalje teče kroz svoj uobičajeni niz svetova. Izbeglice sa Fudžija preuzimale su reku sa Cingtaa, trideset tri sata od Proteranih, kroz Deneb Drei na stotinu četrdeset sedam sati, kroz Renesansu Vektor ka Parsimoniju ili Travi, planetama kojima u ovom trenutku još ništa nije pretilo. Zavrteo sam glavom, pronašao srazmerno normalnu ulicu-pritoku iz koje sam mogao da posmatram ludilo i zapitao se kada će vlasti preusmeriti reku tako da sa svih ugroženih svetova teče ka utočištu.

Mogu li oni to da urade? zapitao sam se. TehnoSrž je postavila reku Tetis kao poklon Hegemoniji za njenu petstotu godišnjicu. Ali Gledstonova ili neko drugi sigurno je zatražio od Srži da pomogne pri evakuaciji. Da li su to uradili? pitao sam se. Da li bi Srž pomogla? Znao sam da je Gledstonova ubeđena da neki elementi Srži imaju nameru da uklone ljudsku vrstu - ovaj rat bio je njen Hobsonov izbor, jer je bila suočena sa takvom alternativom. Kako jednostavan način da elementi Srži koji su protiv ljudi ispune svoj program - naprosto da odbiju da evakuišu milijarde kojima prete Proterani.

Osmehivao sam se, mračno, ali taj osmeh je zgasnuo kada sam shvatio da TehnoSrž takođe održava i kontroliše rešetku dalekobacača koja mi je jedina omogućavala da odem sa ugroženih teritorija.

Privezao sam čamčić u podnožju kamenog stepeništa koje se spuštalo u slankastu vodu. Primetio sam da je niže kamenje obraslo zelenom mahovinom. Sami kameni stepenici - možda doneti sa Stare Zemlje, pošto su neki klasični gradovi preneti dalekobacačem u prvim danima posle Velike Greške - bili su izlizani od starosti i

mogao sam da vidim fine šare pukotina koje su tamo spajale svetlucave mrljice i ličile na shemu Mreže Svetova.

Bilo je veoma toplo i vazduh je bio previše gust, previše težak. Sunce Renesanse Vektor visilo je nisko iznad tornjeva sa zakošenim krovovima. Svetlost je bila odveć crvena i suviše sirupna za moje oči. Buka sa Tetisa bila je zaglušujuća čak i ovde, stotinu metara niz ekvivalent uličice, zaglušujuća. Golubovi su se uzbuđeno prevrtali u vazduhu između tamnih zidova i isturenih streha.

Šta ja mogu da učinim? Svi su se, izgleda, ponašali kao da se bliži propast sveta, te je najbolje besciljno tumarati.

To je tvoj posao. Ti si posmatrač.

Protrljah oči. Ko je to rekao da pesnici moraju da budu posmatrači? Pomislih na Li Poa i Džorda Vua koji su vodili svoje vojske kroz Kinu i pisali neke od najosećajnijih stihova u istoriji, dok su njihovi vojnici spavali. A Martin Silenus je imao dug život ispunjen događajima, bez obzira na to što je jedna polovina bila opscena, dok je drugu protraćio.

Na pomisao o Martinu Silenusu glasno zastenjaj.

Da li sada i dete, Rejčel, visi na tom drvetu trnja?

Na sekund sam razmišljao o tome, pitao se da li je takva sudbina poželjnija od brzog nestanka zbog Merlinove bolesti.

Ne.

Zatvorih oči, usredsredih se na to da ne mislim baš ni o čemu, u nadi da ću ostvariti nekakav dodir sa Solom, otkriti nešto o detetovoj sudbini.

Čamčić se blago ljuljao na ostacima udaljenih talasa. Negde iznad mene, golubovi dolepršaše do ispusta i počеше da guču jedni drugima.

"Nije me briga koliko je to teško!" viče Meina Gledston. "Hoću da cela flota u Sistemu Vega brani Rajsku Kapiju. Posle toga prebacite neophodne elemente do Božjeg Gaja i drugih ugroženih svetova. Jedina prednost koju sada imamo jeste pokretljivost!"

Lice admirala Singa tamno je od osujećenosti. "Preopasno, M. Vrhovna! Ako premestimo flotu pravo u svemir Vege, postoji strašan rizik da ona tamo bude odsečena. Svakako će pokušati da unište

sferu singularnosti koja spaja taj sistem sa Mrežom."

"Zaštitite je!" reži Gledstonova. "Za to i služe svi ti skupi svemirski brodovi."

Sing gleda Morpurga i ostale visoke oficire tražeći pomoć. Niko ne progovara. Grupa se nalazi u Ratnoj Sobi izvršnog kompleksa. Zidovi su puni holoa i kolona podataka. Niko ne gleda zid.

"Sve naše snage zauzete su odbranom sfere singularnosti u Hiperionovom svemiru", kaže Admiral Sing, tihim glasom, pažljivo odmerenim rečima. "Povlačenje pod vatrom, naročito tamo gde napada čitav Roj, veoma je teško. Ukoliko ta sfera bude uništena, naša flota biće na osamnaest meseci vremenskog duga od Mreže. Dok se oni vrate, rat će biti izgubljen."

Gledstonova jezgrovito klima glavom. "Ne tražim da dovodite u rizik tu sferu singularnosti sve dok se svi elementi sile ne prebace, admirale... Već sam se saglasila sa tim da im dozvolim da uzmu Hiperion pre nego što izvučemo sve brodove... ali insistiram da svetove Mreže ne predamo bez borbe."

General Morpurgo ustaje. Lusijanac već izgleda iscrpljeno. "CEO, planiramo borbu. Ali razumnije je započeti odbranu kod Hebrona ili Renesanse Vektor. Ne samo što dobijamo gotovo pet dana za pripremu odbrane, već..."

"Ali gubimo devet svetova!" upada Gledstonova. "Milijarde građana Hegemonije. Ljudskih bića. Rajska Kapija bila bi strašan gubitak, ali Božji Gaj je kulturno i ekološko blago. Nenadoknadivo."

"CEO", kaže Alan Imoto, ministar odbrane, "postoje dokazi da su Templari već mnogo godina u savezu sa takozvanom Crkvom Šrajka. Veliki deo fondova za programe Kultra Šrajka dolazio je iz..."

Gledstonova pomera ruku i ućutkuje čoveka. "Baš me briga za to. Pomisao na gubitak Božjeg Gaja neizdrživa je. Ako ne možemo da branimo Vegu i Rajsku Kapiju, povlačimo crtu kod planete Templara. I to je konačno."

Sing izgleda kao da su mu namaknuti okovi neverovatne težine dok pokušava da se ironično osmehne. "To nam daje manje od jedan sat, CEO."

"To je konačno", ponavlja Gledstonova. "Li, kakvo je stanje sa neredima na Lususu?"

Hant se nakašlja. Držanje mu je ležerno i smireno kao i obično. "M. Vrhovna, sada je zahvaćeno najmanje pet Košnica. Uništena je imovina vredna više stotina miliona maraka. Trupe SILE:tle prebačene su sa Friholma i izgleda da su suzbile najgoru pljačku i demonstracije, ali nema nikakve procene o tome kada će moći ponovo da se uspostavi dalekobacačka služba u tim Košnicama. Nema nikakve sumnje da je za to odgovorna Crkva Šrajka. Početna pobuna u Bergstromovoj Košnici započela je demonstracijama fanatika Kultra, a Biskup se probio u program HTV-a, da bi ga tek nešto kasnije isključili..."

Gledstonova spušta glavu. "Znači, konačno se pojavio. Da li je sada na Lususu?"

"Ne znamo, M. Vrhovna", odgovara Hant. "Ljudi iz Tranzitnih Vlasti pokušavaju da pronađu njega i njegove glavne akolite."

Gledstonova se okreće ka mladom muškarcu koga na trenutak ne prepoznajem. To je Zapovednik Vilijam Ahunta Li, heroj iz bitke za Maui-Kovenant. Poslednji put kada se za njega čulo, mladić je bio prekomandovan u Zabačenost zbog toga što se usudio da kaže šta misli pred pretpostavljenima. Sada epolette njegove uniforme SILE:more nose zlato i smaragd čina kontraadmirala.

"Šta je sa borbom za svaki svet?" pita ga Gledstonova, prenebregavši sopstveni edikt da je odluka konačna.

"Mislim da je to greška, CEO", kaže Li. "Svih devet rojeva upustilo se u napad. Jedini zbog kog nećemo morati da brinemo tri godine - pod pretpostavkom da možemo da izvučemo svoje snage - jeste Roj koji sada napada Hiperion. Ako usredsredimo flotu - čak i pola flote - kako bismo se susreli sa pretnjom Božjem Gaju, izgledi su gotovo stopostotni da nećemo biti u stanju da premestimo te snage kako bismo branili ostalih osam svetova iz prvog talasa."

Gledstonova trlja donju usnu. "Šta vi predlažete?"

Kontraadmiral Li uzima vazduh. "Predlažem da smanjimo svoje gubitke, da raznesemo sfere singularnosti u tih devet sistema i da se pripremimo za napad na Rojeve drugog talasa pre nego što stignu do nastanjenih zvezdanih sistema."

Oko stola izbija nered. Senatorka Feldštajn sa Barnardovog Sveta na nogama je i nešto više.

Gledstonova čeka da se bura utiša. "Mislite, da prenesemo bitku kod njih? Da krenemo u protivnapad na same Rojeve, a ne da čekamo da vodimo odbrambenu bitku?"

"Da, M. Vrhovna."

Gledstonova pokazuje na admirala Singa. "Može li to da se izvede? Možemo li da isplaniramo, pripremimo i lansiramo takva ofanzivna dejstva za" - ona konsultuje struju podataka na zidu iznad nje - "devedeset četiri standardna sata od ovog trenutka?"

Sing se uspravlja u stav mirno. "Možemo li? Ah... možda, CEO, ali političke posledice gubitka devet svetova Mreže... ovaj... logističke poteškoće..."

"Ali da li možemo?" navaljuje Gledstonova.

"Ah... da, M. Vrhovna. Ali ako..."

"Učinite to", kaže Gledstonova. Ona ustaje, a ostali oko stola žure da ustanu za njom. "Senatorica Feldštajn, primiću vas i druge ugrožene legistatore u svojim odajama. Li, Alane, molim vas da me stalno izveštavate o neredima na Lususu. Ratno Veće ponovo će se okupiti ovde za četiri sata. Do viđenja, gospodo i dame."

Hodao sam ulicama kao omamljen, dok mi se um pretvorio u odjeke. Dalje od reke Tetis, gde je kanala bilo manje i gde su pešački prelazi bili širi, gomila je ispunila avenije. Pustio sam da me komlog vodi do različitih terminala, ali svaki put gužve su tamo bile sve veće. Trebalo mi je nekoliko minuta da shvatim da to nisu samo žitelji Renesanse V koji pokušavaju da odu, već i radoznalci iz svih krajeva Mreže koji se guraju da bi došli. Zapitao sam se da li je iko u specijalnoj ekipi Gledstonove za evakuaciju razmislio o problemu miliona ljubopitljivaca koji se 'bacaju ovamo da bi videli početak rata.

Nisam imao pojma na koji način sam sanjao razgovore u Ratnoj Sobi Gledstonove, ali takođe nisam ni najmanje sumnjao u to da su oni stvarni. Sad kada sam ponovo razmislio, setio sam se pojedinosti iz snova tokom duge protekle noći - ne samo snova o Hiperionu nego i o CEO-inoj šetnji po svetovima i o pojedinostima sa konferencija na visokom nivou.

Ko sam ja?

Kibrid je biološki daljinac, produžetak jednog Al... ili, u ovom

slučaju, obnovljene ličnosti AI... bezbedno smeštene negde u Srži. Bilo je blizu pameti da Srž zna za sve što se dešava u Domu Vlade, u mnogim dvoranama ljudskih vođa. Čovečanstvo je postalo podjednako blazirano što se tiče života pred potencijalnim praćenjem AI, kao što su porodice sa juga SAD, na Staroj Zemlji, pre Građanskog rata, slobodno pričale pred svojim ljudskim robovima. Ništa se tu nije moglo učiniti - svaki čovek iznad najniže klase siromaštva u Košnici Ološa imao je komlog sa biomonitorom, mnogi su imali implante, a svaki od njih bio je podešen za muziku datasfere, pratili su ga elementi datasfere, zavisio je od funkcija datasfere - tako da su ljudi prihvatili svoj nedostatak privatnosti. Jedan umetnik na Esperanci rekao mi je: 'Seks ili porodična svađa sa uključenim kućnim monitorima isto je što i svlačenje pred psom ili mačkom... prvi put se snebivaš, a posle zaboraviš na to.'

Dakle, jesam li crpeo informacije iz nekog sporednog kanala poznatog samo Srži? Postojao je jednostavan način da se to ustanovi; mogao sam da napustim svog kibrida i da otputujem autostradama megasfere do Srži onako kako su to činili Bron i moj bestelesni parnjak poslednji put kada sam delio njihova opažanja.

Ne.

Od pomisli na to zavrtelo mi se u glavi i umalo me nije spopala mučnina. Pronašao sam klupu i seo na trenutak, pognuvši glavu među kolena i uzimajući vazduh dugim, sporim udisajima. Gomila je prolazila kraj mene. Negde im se neko obraćao kroz megafon.

Bio sam gladan. Prošlo je najmanje dvadeset četiri sata otkad sam jeo i, bio kibrid ili ne, telo mi je bilo slabo i izgladnelo. Skrenuo sam u bočnu ulicu gde su prodavci vikali kako bi se čuli iznad normalne graje i nudili svoju robu sa žiro-kolica s jednim točkom.

Pronašao sam kolica gde je red bio kratak, poručio krofnu s medom, šolju bogate, bresijanske kafe i parče pite sa salatnom, platio ženi dodirrom svoje univerzalne kartice i popeo se stepeništem do napuštene zgrade kako bih seo na balkon i jeo. Ukus je bio predivan. Srkutao sam kafu i razmišljao da se vratim po još koju krofnu, kada sam primetio da je gomila na trgu prestala sa svojom besmislenom navalom i zgrušala se oko male grupe ljudi koji su stajali na rubu širokog vodoskoka u središtu. Njihove pojačane reči dolebdеше do

mene preko glava gomile:

"...Anđeo Odmazde pušten je među nas, proročanstva su ispunjena, Milenijum stiže... Avatarov plan zahteva takvu žrtvu... kao što je prorekla Crkva Poslednjeg Ispaštanja, koja je znala, koja je oduvek znala, da do takvog ispaštanja mora doći... prekasno je za takve polumere... prekasno je za krvave napore... kraj čovečanstva je na pomolu, Ispaštanja su počela, Milenijum Gospoda sprema se da svane."

Shvatih da su ljudi u crvenom sveštenici Kultra Šrajka i da gomila reaguje - najpre raštrkanim povicima saglasnosti, povremenim uzvicima, kao: 'Da, da!' i 'Amen!', a zatim skladnim napevom, pesnicama uzdignutim iznad glava i žestokim povicima ekstaze. Bilo je to neumesno, ako ništa drugo. Mreža je u ovom veku imala mnoge verske prizvuke Rima sa Stare Zemlje neposredno pre Doba Hrišćanstva: politiku tolerancije, milijardu religija - od kojih je većina, poput Zen Gnosticizma, bila složena i okrenuta pre ka unutrašnjem nego ka prozelitizmu - dok je opšta težnja bila ona za blagim cinizmom i ravnodušnosti prema verskom porivu.

Ali ne sada i ne na ovom trgu.

Razmišljao sam o tome kako su nedavni vekovi bili lišeni rulje: da bi se stvorila rulja, mora doći do javnih okupljanja, a javna okupljanja u naše doba sastoje se od pojedinaca koji se okupljaju preko SveStvari i drugih kanala datasfere; teško je stvoriti strast rulje kada ljude razdvajaju kilometri ili svetlosne godine i kada ih povezuju samo komunikacione linije i fetlinijske niti.

Najednom me iz sanjarenja prenu zatišje u rici rulje i okretanje hiljadu lica ka meni.

"...a tamo je jedan od njih!" uzviknu sveti čovek Kultra Šrajka i crvena odora blesnu mu dok je pokazivao ka meni. "Jedan od onih iz zapečaćenih krugova Hegemonije... jedan od lukavih grešnika koji su nam danas doneli Ispaštanje... taj čovek i oni slični njemu žele da Avatar Šrajka natera vas da platite za njihove grehove, dok se on i ostali kriju bezbedni na tajnim svetovima koje je vođstvo Hegemonije ostavilo upravo za ovaj dan!"

Spustih šolju, progutah poslednje parče krofne i izbuljih se. Taj čovek je trabunjao gluposti. Ali kako je znao da sam došao sa TC2?

Ili da imam pristup do Gledstonove? Pogledah ponovo, zaklonivši oči od sjaja i pokušavši da prenebregnem podignuta lica i pesnice koje su mahale ka meni, pa se usredsredih na lice iznad crvene odore...

Bože, bio je to Spenser Reynolds, umetnik akcije koga sam poslednji put video kako pokušava da vodi glavnu reč u razgovoru na večeri u Krošnjama. Reynolds je obrijao glavu tako da nije ostalo ništa od njegove kovrdžave i frizirane kose osim perčina Kulta Šrajka pozadi, ali lice mu je još bilo osunčano i lepo, čak i ovako iskrivljeno simuliranim gnevom i verom istinskog verskog fanatika.

"Hvatajte ga!" povika agitator Kulta Šrajka Reynolds, i dalje pokazujući ka meni. "Hvatajte ga i naterajte ga da plati za uništenje naših domova, za smrt naših porodica, za kraj našeg sveta!"

Uistinu bacih pogled iza sebe, pomislivši kako ovaj pompezni poseur sigurno ne govori o meni.

Ali govorio je. I dovoljno veliki deo gomile bio je pretvoren u rulju, tako da je talas ljudi najbliži grlatom demagogu nahrupio ka meni, uz mahanje pesnicama i pljuvanje, a taj nalet pokrenuo je ostale, dalje od središta, sve dok rubovi gomile ispod mene takođe nisu krenuli ka meni, kako bi izbegli da budu izgaženi.

Ljudi u naletu pretvoriše se u rulju koja je urlala, vikala, vrištala; u tom trenutku, zbir IQ-a rulje bio je daleko ispod njenog najskromnijeg pripadnika. Rulje poseduju strast, a ne mozak.

Nisam želeo da se zadržim tu dovoljno dugo da bih im to objasnio. Gomila se razdvojila i jurnula sa obe strane mog podeljenog stepeništa. Okrenuh se i probah da otvorim daskama zakovana vrata iza sebe. Bila su zaključana.

Šutirao sam vrata sve dok se, pri trećem pokušaju, nisu raspukla ka unutra, a onda sam kročio kroz procep neposredno ispred ruku koje su pokušavale da me dohvate i dao se u trk mračnim stepeništem u hodniku koji je zaudarao na starost i plesan. Začuše se povici i zvuci cepanja dok je rulja demolirala vrata iza mene.

Na trećem spratu nalazio se stan, zauzet, iako je zgrada izgledala napušteno. Nije bio zaključan. Otvorio sam vrata baš kada sam čuo korake na spratu ispod mene.

"Molim vas, pomozite..." zaustih, pa ućutah. U mračnoj sobi nalazile su se tri žene; možda tri ženska pokolenja jedne iste

porodice, jer bilo je tu nekih sličnosti. Sve tri sedele su u istrulelim foteljama, odevene u prnje, ispruženih belih ruku, bledih prstiju svijenih oko nevidljivih kugli; mogao sam da vidim tanki metalni kabl koji se uvijao kroz sedu kosu najstarije žene do crne table na prašnjavom stolu. Istovetni kablovi izvijali su se iz lobanja kćeri i unuke.

Žicoglave. I to, po izgledu bi se reklo, u poslednjem stadijumu anoreksije. Neko mora da je povremeno dolazio, hranio ih intravenozno i menjao im prljavu odeću, ali možda je strah od rata sprečio njihove čuvare da dođu.

Koraci odjeknuše na stepenicama. Zatvorih vrata i potrčah uz još dva stepeništa. Zaključana vrata ili napuštene sobe sa lokvama vode koja je kapala sa ogoljenih letava. Prazni ubrizgivači Flešbeka razbacani kao mehuri sa blagim pićima. Ovo sigurno nije kraj na glasu, pomislih.

Stigoh na krov deset koraka ispred čopora. Ono bezumne strasti što je rulja izgubila razdvojivši se od svog gurua stekla je na mračnom i skučenom, klaustrofobičnom stepeništu. Možda su i zaboravili zašto me progone, ali pomisao na to da će me uhvatiti nije zbog toga bila nimalo privlačnija.

Zalupivši crvotočna vrata za sovom, potražih bravu, nešto da zaprečim prolaz, bilo šta. Brave nije bilo. Niti bilo čega dovoljno velikog da se vrata blokiraju. Mahniti koraci odjeknuše na poslednjem stepeništu.

Obazreh se po krovu: minijturni tanjiri za vezu koji su rasli kao naopako okrenute, zarđale, otrovne gljive, uže sa vešom koje je izgledalo kao da je tu zaboravljeno pre više godina, raspadnuti leševi desetak golubova i drevni 'Viken Scenik'.

Stigoh do EMV-a pre nego što su prvi pripadnici rulje ušli kroz vrata. Bilo mu je mesto u muzeju. Prljavština i golubji izmet gotovo sasvim su prekrivali vetrobran. Neko je uklonio prvobitne potisnike i zamenio ih jevtinim jedinicama sa crne berze koje nikada ne bi prošle inspekciju. Baldahin od 'Perspeksa' bio je stopljen i pocrneo pozadi, kao da je neko na njemu vežbao gađanje iz laserskog oružja.

Za ovaj trenutak, međutim, bilo je važnije to što se tu nije nalazila

brava za dlan, već samo obična brava sa ključem, odavno već razbijena. Bacih se na prašnjavo sedište i pokušah da zalupim vrata; nisu htela da se zabrave, već su ostala da vise poluotvorena. Nisam razmišljao o malim izgledima da ta stvar krene, niti o još manjim izgledima da budem u stanju da pregovaram sa ruljom dok me budu vukli napolje i dole... ako me ne budu naprosto bacili sa zgrade. Mogao sam da čujem bas-urlikanje dok je rulja dole, na trgu, postajala sve mahnitija.

Prvi ljudi na krovu bili su jedan kršan muškarac u kombinezonu kaki boje, mršavi muškarac u mat crnom odelu po poslednjoj modi Tau Cetija, strašno gojazna žena koja je mahala nečim što je ličili na dugački francuski ključ i niski muškarac u zelenoj uniformi odbrambenih snaga Renesanse V.

Zadržao sam vrata otvorena levom rukom i ubacio mikrokarticu Gledstonove za premošćavanje u diskluč za paljenje. Akumulator zanjista, tranzicioni starter zaškripa i ja zatvorih oči i pomolih se da su kola na solarno napajanje i samopopravljiva.

Pesnice zadobovaše po krovu, dlanovi zapljeskaše po iskrivljenom 'Perspeksu' kraj mog lica, a neko cimnu vrata uprkos mojim usrdnim pokušajima da ih držim zatvorena. Dreka udaljene gomile bila je kao zvučna podloga koju stvara okean; vrištanje grupe na krovu zvučalo je više kao dranje prevelikih galebova.

Kola za podizanje uhvatiše, potisnici zasuše rulju na krovu prašinom i golubjim izmetom, a ja stavih ruku u omni-kontrolu, prebacih natrag i desno, pa osetih kako se stari 'Scenik' diže, klata, ponire i ponovo diže.

Skrenuh desno odmah iznad trga, samo upola svestan da alarmi na kontrolnoj tabli zvone i da neko još visi na otvorenim vratima. Nadleteh nisko, osmehnuvši se i protiv volje kada videh da se orator Kulta Šrajka Reynolds saginje, a gomila beži na sve strane, pa prikočih iznad vodoskoka dok sam oštro skretao ulevo.

Moj putnik je vrištao i nije puštao vrata, ali vrata su otpala, tako da je učinak bio isti. Primetio sam da je to bila gojazna žena trenutak pre nego što su ona i vrata tresnuli o vodu osam metara niže i poprskali Reynoldsa i gomilu. Upravih EMV naviše, osluškujući kako podizači sa crne berze stenju zbog takve odluke.

Ljutiti pozivi saobraćajne kontrole pridružiše se horu alarmnih glasova na kontrolnoj tabli, vozilo se zatetura pri prebacivanju na policijske kontrole, ali ja ponovo dodirnuh disključ svojom mikrokarticom i klimnuh glavom kada se kontrole ponovo vratiše omni-palici. Preleteh preko najstarijeg, najsiromašnijeg dela grada, držeći se blizu krovova i obilazeći one šiljate među njima, kao i tornjeve sa časovnicima kako bih ostao ispod policijskog radara. Da je bio neki normalan dan, pajkani iz kontrole saobraćaja sa ličnim podizačima i motkama-letačima obrušili bi se odozgo i upetljali me u mrežu mnogo pre ovoga, ali sudeći po izgledu gomile dole, na ulicama, i po neredu koji sam načas video blizu javnih dalekobacačkih terminala, ovaj dan nije izgledao naročito normalno.

'Scenik' počeo da me upozorava da se njegovo vreme u vazduhu sada broji sekundama, osetih da zadnji potisnik popušta uz mučni trzaj i pohrvah se sa omnijem i podnim regulatorom da olupinu nekako spustim na malo parkiralište između kanala i jedne velike zgrade zamrljane od čađi. Ovo mesto nalazilo se najmanje deset klika od trga gde je Reynolds zapalio masu, tako da sam se osećao sigurnije na tlu... a u tom trenutku ionako nisam imao baš neki naročiti izbor.

Poleteše iskre, metal se zacepi, delovi zadnje ploče, ovojnice i prednjeg pristupnog panela odvojiše se od ostatka vozila, i ja se spustih i zaustavih na dva metra od zida koji je gledao na kanal. Udaljih se od 'Vikena' onoliko nehajno koliko sam to uspeo da izvedem.

Ulice je još kontrolisala gomila - ovde ona još nije bila zgrušana u rulju - a kanali su bili puni malih čamaca, tako da sam ušao u najbližu javnu zgradu kako bih se sklonio od pogleda. To mesto bilo je delom muzej, delom biblioteka, delom arhiva; dopalo mi se na prvi pogled... i miris, jer tu se nalazilo na hiljade štampanih knjiga, od kojih su mnoge bile zaista vrlo stare, a ništa ne miriše tako divno kao stare knjige.

Ušao sam kroz predvorje i počeo da razgledam naslove, pitajući se dokono mogu li se tu pronaći dela Salmuda Brevija, kada mi priđe jedan niski, smežurani muškarac u staromodnom odelu od vune i fiberplastike. "Ser", reče on, "veoma dugo smo bili lišeni zadovoljstva

vašeg prisustva!"

Klimnuh glavom, siguran da nikada nisam sreo ovog čoveka, da nikada nisam posetio ovo mesto.

"Tri godine, zar ne? Najmanje tri godine! Auh, kako vreme leti." Čovečuljkov glas bio je jedva viši od šapata - prigušeni tonovi nekoga ko je najveći deo života proveo u bibliotekama - ali nije se mogao poreći podton uzbuđenja. "Siguran sam da želite da odete pravo do kolekcije", reče on i stade u stranu, kako bi me pustio da prođem.

"Da", rekoh ja i malo se naklonih. "Ali posle vas."

Čovečuljak - bio sam gotovo siguran da je reč o arhivisti - izgledao je zadovoljan što može da me povede. Stao je isprazno da ćaska o novim nabavkama, nedavnim pohvalama i posetama naučnika Mreže dok smo hodali kroz odaje pune knjiga: kroz visoke trezore knjiga sa više redova, kroz intimne hodnike knjiga obrubljene mahagonijem, kroz ogromne odaje gde su naši koraci odjekivali od dalekih zidova knjiga. Dok smo hodali, nisam video nikog drugog.

Prešli smo preko popločane staze sa ogradom od kovanog gvožđa iznad utonulih jezeraca knjiga gde su tamnoplava zaštitna polja štitila svitke, pergamente, trošne mape, oslikane rukopise i drevne stripove od atmosforskih oštećenja. Arhivar otvori niska vrata, deblja od većine ulaza kroz vazdušne komore, i mi se nađosmo u maloj sobi bez prozora, gde su debele draperije poluskrivale udubljenja oivičena drevnim tomovima. Jedna jedina kožna fotelja nalazila se na predhedžirskom tepihu, a u staklenoj vitrini stajalo je nekoliko komada vakuumski presovanog pergamenta.

"Nameravate li uskoro da objavite?" upita čovečuljak.

"Šta?" Okrenuh se od vitrine. "Oh... ne", rekoh.

Arhivist dodirnu bradu malom pesnicom. "Izvinite što tako kažem, ser, ali bila bi strašna šteta da to ne učinite. Čak i u naših nekoliko rasprava tokom godina, postalo je očito da ste vi jedan od najboljih... ako ne i najbolji... izučavalac Kitsa u Mreži." On uzdahnu i ustuknu za korak. "Izvinite što to kažem, ser."

Zurio sam u njega. "U redu je", rekoh, najednom shvativši veoma dobro za koga me smatra i zbog čega je ta osoba dolazila ovamo.

"Svakako želite da ostanete sami, ser."

"Ako vam to ne smeta."

Arhivar se malo nakloni i iziđe unatraške iz sobe, zatvorivši debela vrata tako da ostane samo mala pukotina. Jedina svetlost dopirala je iz tri neupadljive svetiljke uvučene u tavanicu: savršeno za čitanje, ali ne toliko jarko da bi ugrozilo kvalitet katedrale u maloj prostoriji. Jedini zvuk koji se čuo bili su arhivarevi sve tiši, daleki koraci. Odoh do vitrine i spustih ruke na ivice, pazeći da ne umrljam staklo.

Prvi obnovljeni Kitsov kibrid, 'Džoni', očito je često dolazio ovamo tokom svojih nekoliko godina života u Mreži. Sada se setih da je Bron Lamija jednom pomenula neku biblioteku negde na Renesansi V. Ona je pratila svog klijenta i ljubavnika na početku istrage o njegovoj 'smrti.' Kasnije, pošto je zaista bio ubijen, sa izuzetkom snimljene ličnosti u Šrenovoj petlji, posetila je ovo mesto. Rekla je ostalima za dve pesme kojima se prvi kibrid svakodnevno vraćao u svom stalnom naporu da shvati razlog sopstvenog postojanja... i umiranja.

Ta dva originalna rukopisa nalazila su se u vitrini. Prvi je bio - po mom mišljenju - prilično sladunjava ljubavna pesma koja je počinjala sa 'Dana više nema i svih njegovih slasti!' Druga je bila bolja, mada je bila zaražena romantičnom morbidnošću preterano romantičnog i morbidnog doba:

Ova ruka živa, sad topla i kadra
Da usrdno hvata, bi, samo da je hladna
U ledenom muku groba,
Pohodila tako tvoje dane, noći snene
Da poželiš srce da ti presuši rođeno
Ne bi l' u mojim venama život crveni potekao opet
A ti umirila savest - pa evo je -
Pružam ti je sad

Bron Lamija je ovo primila gotovo kao ličnu poruku od svog mrtvog ljubavnika, oca njenog nerođenog deteta. Zurio sam u pergament, spustivši lice toliko da mi je dah blago zamaglio staklo.

Nije to bila poruka za Bron poslata kroz vreme, čak ni

onovremenska tužbalica nad Fani, jedinom i najdražom željom moje duše. Zurio sam u izbledele reči - u pažljivo izveden rukopis, slova i dalje sasvim čitka preko ponora vremena i evolucije jezika - i sećao se kako sam ih pisao u decembru 1819, škrabao ovaj fragment strofe na stranici satirične 'vilinske priče' koju samo što sam započeo - Kapa i zvončići ili Ljubomore. Bila je to jedna strašna glupost, sasvim pravilno napuštena posle razdoblja blage zabave koje mi je pružila.

Fragment 'Ova ruka živa' bio je jedan od onih poetskih ritmova koji odjekuju kao nerazrešeni akord u glavi i teraju čoveka da ih vidi u mastilu, na papiru. To je, opet, bio odjek jednog ranijeg, nezadovoljavajućeg stiha... osamnaeste, rekao bih... u mom drugom pokušaju da ispričam priču o padu boga sunca, Hiperiona. Sećam se da je prva verzija... ona koja se nesumnjivo još štampa gde god moje književne kosti izlažu kao mumificirane ostatke nekog slučajnog sveca, pohranjenog u beton i staklo pod oltarom književnosti... ta prva verzija je glasila:

...Ko još može reći:

"Ti Pesnik nisi - i ne smeš pričat' svoje sne"?

Jer svaki čovek čija duša nije od zemlje

Vizije ima, zbori o ljubavi svojoj,

Poučen dobro jeziku maternjem.

Da l' su snovi ovi koje probat' treba

Pesnika il' Fanatika, saznaće se tek

Kad ovaj topli pisar, ruka moja, u grobu se nađe.'

Voleo sam naškrabanu verziju, sa tim osećajem da progonim i da sam progonjen, i zamenio bih je sa 'Kad ovaj topli pisar, ruka moja...' čak i ako je to pretpostavljalo malo revidiranja i dodavanje još četrnaest stihova ionako predugom uvodnom pasažu prve Pesme...

Zateturah se unatrag do fotelje i sedoh, pa spustih lice među šake. Jecao sam. Nisam znao zašto. Nisam mogao da prekinem.

Dugo pošto su suze prestale da teku, sedeo sam tamo, razmišljao, sećao se. Jednom, možda je to bilo satima kasnije, čuo sam odjek koraka koji su dopirali izdaleka, zastajali ispred moje male

sobe, a onda se ponovo gubili u daljini.

Shvatih da su sve knjige u svim udubljenjima dela 'Gospodina Džona Kitsa, pet stopa visokog', kao što sam jednom napisao - Džona Kitsa, tuberkuloznog pesnika koji je tražio samo da mu grob bude bezimen, izuzev natpisa:

Ovde leži onaj
čije je ime napisano u vodi

Nisam ustao da pogledam knjige, da ih pročitam. Nisam morao.

Sam u tišini biblioteke koja je mirisala na kožu i stari papir, sam u svom utočištu za sebe i ne-sebe, zatvorio sam oči. Nisam spavao. Sanjao sam.

33.

Analog Bron Lamije u datumravni i njen ljubavnik obnovljene ličnosti udaraju o površinu megasfere kao dva skakača sa litice, koja uranjaju u uzburkano more. Nastupa kvazielektrični šok, osećaj prolaska kroz otpornu membranu, i oni su unutra, zvezde su nestale i Bronine oči šire se dok ona zuri u informaciono okruženje beskrajno složenije od bilo kakve datasfere.

Datasfere kojima putuju ljudski operateri često se porede sa složenim gradovima informacija: tornjevi korporacijskih i državnih podataka, autostrade kojima teku procesi, široke avenije međudejstava na datumravni, podzemne železnice zabranjene za prolaz, visoki zidovi bezbednosnog leda sa ustumaralim mikroflag stražarima i vidljivi analog svakog protoka i kontraprotoka mikrotalasa od kojih grad živi.

Ovo je više. Mnogo više.

Tu su uobičajeni analozi grada datasfere, ali mali, vrlo mali, patuljasti u poređenju sa rasponom megasfere kao što pravi gradovi izgledaju na nekom svetu viđeni iz orbite.

Megasfera, vidi Bron, živa je i interaktivna kao biosfera bilo kog sveta Pete Klase: šume stabala zelenosivih podataka rastu i napreduju, šalju novo korenje, granje i izdanke pred njenim očima; ispod same šume, čitave mikroekologije protoka podataka šire se, cvetaju i umiru kada prestanu da budu korisne; ispod nestalnog, okeanski fluidnog tla matriksa, obavlja se užurbani rad krtica podataka, crva komunikacionih veza, bakterija za reprogramiranje, korenja stabala podataka i semenja Čudnih Petlji, dok iznad, u zamršenoj šumi činjenica i interakcija, kao i kroz nju, analozi grabljivaca i plena obavljaju svoje tajanstvene dužnosti, obrušavaju se i daju se u beg, penju se i kidišu, neki jezde slobodno kroz velika prostranstva između granja sinapsi i neuronskog lišća.

Podjednako brzo kao što metafora daje značenje onome što Bron vidi, slika beži i za sobom ostavlja samo nesavladivu analognu stvarnost megasfere - ogroman unutrašnji okean svetlosti, zvuka i razgranatih veza, prošaran virovima AI svesti i zlokobnim crnim

rupama dalekobacačkih veza. Bron oseća da je obuzima vrtoglavica i drži se za Džonijevu ruku čvrsto kao što bi se žena koja se davi držala za pojas za spasavanje.

- U redu je, šalje joj Džoni. Neću te pustiti. Ostani kraj mene.
- Kuda ćemo?
- Da pronađemo nekoga koga sam zaboravio.
- ?????
- Mog... oca.

Bron se drži čvrsto dok ona i Džoni kao da klize dublje u amorfne dubine. Ulaze u tekuću, grimiznu aveniju zapečaćenih nosilaca podataka i ona zamišlja da ovo vidi crveno krvno zrnice dok putuje kroz neki zagušeni krvni sud.

Džoni, izgleda, poznaje put; dvaput izlaze sa glavne saobraćajnice da bi pratili neku manju granu i Džoni mnogo puta mora da bira između avenija koje se račvaju. On to čini tako lako, vodi analoge njihovih tela između pločastih nosilaca veličine omanjih svemirskih letelica. Bron pokušava ponovo da vidi metaforu biosfere, ali ovde, unutar bogatih grana, ne može da vidi šumu od drveća.

Jezde kroz oblast gde AI komuniciraju iznad njih... oko njih... kao velike, sive eminencije koje se nadnose nad užurbanu mravlju farmu. Bron se priseća majčinog rodnog sveta Friholma, Velike Stepe glatke kao sto za bilijar, gde se porodično imanje nalazilo usred deset miliona jutara kratke trave... Bron se seća tamošnjih strašnih jesenjih oluja, kada je stajala na rubu imanja, odmah iza zaštitnog mehurastog polja, i posmatrala kako se mračni stratokumulusi gomilaju na visini od dvadeset kilometara, na krvavo crvenom nebu, silovitost koja se akumulira sa energijom od koje joj se ježe dlačice na podlakticama u iščekivanju gromova veličine gradova, tornada koji se koprcaju i obrušavaju kao uvojci Meduze po kojima su i dobili ime, a iza uragana, zidova crnog vetra koji će zbrisati sve što im se nađe na putu.

AI su bili još gori. Bron se oseća manje nego beznačajna u njihovoj senci: beznačajnost bi mogla da ponudi nevidljivost; ona se oseća isuviše vidljivom, isuviše delom strašnog opažanja tih bezobličnih divova...

Džoni joj steže ruku i oni prolaze, izvijaju se levo i naniže duž

prometnije grane, a onda ponovo menjaju smerove, iznova i iznova, dva isuviše svesna fotona izgubljena u zapetljanim kablovima od optičkog vlakna.

Ali Džoni se nije izgubio. On joj stiska ruku, skreće poslednji put u duboku, plavu pećinu gde je njihov dolazak jedini saobraćaj, vuče je bliže sebi dok im se brzina povećava, sinaptički spojevi blešte u prolazu kraj njih sve dok ne pređu u mutno nizanje i samo odsustvo naleta vetra uništava privid da putuju nekom ludačkom autostradom brzinama većim od zvuka.

Odjednom se čuje zvuk sličan spajanju vodopada, kao da levitacioni vozovi gube svoje podizanje i škripe niz prugu opscenim brzinama. Bron ponovo pomišlja na tornada na Friholmu, na oslušivanje Meduzinih uvojaka koji urlaju i probijaju se preko ravnog pejisaža ka njoj, a onda su ona i Džoni u viru svetlosti, buke i senzacija, dva insekta koja lete smušeno u zaborav, ka crnom vrtlogu ispod njih.

Bron pokušava da vrisne svoje misli - vrišti svoje misli - ali nikakva komunikacija nije moguća iznad mentalne graje smaka vasiona, tako da čvrsto drži Džonijevu ruku i veruje mu, iako beskrajno padaju u taj crni ciklon, iako se analog njenog tela uvija i izobličava od utvarnih pritisaka, kida se kao čipka pred srpom, sve dok na kraju ne ostanu samo njene misli, njen osećaj sopstvenog postojanja i kontakt sa Džonijem.

Onda prolaze i lebde mirno širokom i azurnom strujom podataka, oboje se ponovo obrazuju i drže jedno drugo sa tim osećajem izbavljenja od koga puls tutnji, osećajem koji dobro poznaju kanuisti što su preživeli brzake i vodopad, i kada Bron konačno usmerava pažnju naviše, vidi nemoguću veličinu njihovog novog okruženja, stvari koje se pružaju svetlosnim godinama daleko, složenost prema kojoj njeni raniji utisci o megasferi izgledaju kao bulažnjenje provincijalke koja je od garderobe na železničkoj stanici pomislila da je katedrala, pa pomišlja - Ovo je središnja megasfera!

- Ne, Bron, ovo je jedan od perifernih čvorova. Ne nalazi se nimalo bliže Srži od perimetra koji smo isprobali sa BiBijem Surbringerom. Naprosto, vidiš više dimenzija toga. Imaš pogled jednog AI, ako tako želiš.

Bron gleda Džonija i shvata da sada vidi infracrveno dok ih svetlost dalekih peći sunaca podataka oboje kupa kao svetlost toplotne svetiljke. I dalje je lep.

- Ima li još mnogo, Džoni?

- Ne, sada više nema.

Približavaju se novom crnom vrtlogu. Bron se drži za svoju jedinu ljubav i zatvara oči.

Nalaze se u... nekom okruženju... u mehuru crne energije većem od većine svetova. Mehur je providan: organsko nasilje megasfere raste, menja se i obavlja svoje tajanstvene poslove iza tamnog zakrivljenja zida ovoida.

Ali Bron ne zanima spoljašnjost. Njen analog zuri i sva njena pažnja usmerena je na megalit energije i inteligencije i na čistu masu koja lebdi pred njima; ispred, iznad i ispod, u stvari, jer planina pulsirajućeg svetla i energije čvrsto drži Džonija i nju i podiže ih dve stotine metara iznad pada jajaste odaje gde poživaju na 'dlanu' neodređeno rukolikog pseudopoda.

Megalit ih proučava. Ne poseduje oči u organskom smislu, ali Bron oseća silinu njegovog pogleda. To je podseća na vreme kada je posetila Meinu Gledston u Domu Vlade i kada je CEO okrenula svu silinu svog procenjivačkog pogleda ka Bron.

Bron najednom oseća poriv da se zakikoće, dok zamišlja Džonija i sebe kao majušne Gulivere koji su došli ovom brobdingnagijanskom CEO na čaj. Ne kikoće se zato što može da oseti histeriju koja leži neposredno ispod površine i čeka da se stopi sa jecajima ukoliko ona bude dopustila da joj osećanja unište ono malo smisla za stvarnost koji nameće ovom ludilu.

#Pronašli ste put do ovde # Nisam bio siguran da ćete hteti/moći/morati da odaberete to da učinite#

'Glas' megalita više je duboka bas rezonanca u kostima izazvana nekom velikom vibracijom nego pravi glas u Broninom umu. Liči na slušanje buke zemljotresa koji mrvli planinu, a zatim na zakasnelo uviđanje da ti zvuci obrazuju reči.

Džonijev glas isti je kao uvek - blag, beskrajno dobro modulisan, podignut blagim pevušenjem koji Bron sada prepoznaje kao engleski

sa Britanskih Ostrva Stare Zemlje, očvrstnuo od ubeđenja:

- Nisam znao da li ću moći da pronađem put, Umone.

#Sećaš se/izmišljaš/srcu ti je drago moje ime#

- Setio sam ga se tek kada si progovorio.

#Tvoje sporovremensko telo više ne postoji#

- Umro sam dvaput od trenutka kada si me poslao da se rodim.

#I jesi li naučio/primio u duhu/razuverio se zbog svega ovoga#

Bron grabi Džonijevu ruku desnom šakom, a ručni zglobovi levom. Mora da ga suviše čvrsto drži, čak i za njihova analogna stanja, jer on se okreće s osmehom, razdvaja njenu levu šaku od svog ručnog zgloba, a drugu drži na dlanu.

- Teško je umreti. Još teže živeti.

#Kvac!#

Sa tim eksplozivnim epitetom, megalit pred njima menja boje, unutrašnje energije narastaju od plavih, preko ljubičastih do jarko crvenih, a korona tog stvorenja pucketa preko preliva žute do plavobelog kaljenog čelika. 'Dlan' na kome počivaju trese se, spušta pet metara, umalo ih ne izbacuje u prostor, pa se ponovo tresu. Čuje se tutnjava rušenja visokih građevina, planinskih obronaka koje klize u odron.

Bron je gotovo sigurna da se Umon smeje.

Džoni komunicira glasno preko haosa:

- Treba da shvatimo neke stvari. Potrebni su nam neki odgovori, Umone.

Bron oseća kako pomni 'pogled' stvorenja pada na nju.

#Tvoje sporovremensko telo trudno je # Zar bi rizikovala pobačaj/neproduženje svoje DNK/biološki kvar putovanjem do ovog mesta#

Džoni otvara usta da odgovori, ali ona mu dodiruje podlakticu, podiže lice ka višim nivoima velike mase pred njom i pokušava da uobliči sopstveni odgovor:

- Nisam imala izbora. Šraj me je odabrao, dodirnuo me je i poslao u megasferu sa Džonijem... Jesi li ti jedan AI? Pripadnik Srži?

#Kvac!#

Ovaj put ne čini se da se smeje, ali grmljavina se prolama jajastom odajom.

#Jesi li ti/Bron Lamija/višeslojna
samoreplika/samomalovažavajućih/samozabavljenih proteina
između slojeva ilovače#

Nema šta da kaže na to, pa ne govori ništa.

#Da/ja sam Umon iz Srži/Al # Ovo stvorenje, tvoj sporovremenski
prijatelj zna/seća se/k srcu prima ovo # Vremena nema # Jedno od
vas mora sada umreti ovde # Jedno od vas mora sada naučiti ovde
Postavite svoja pitanja#

Džoni joj pušta ruku. Ona stoji na toj drhtavoj, nepostojanoj
platformi dlana njihovog sabesednika.

- Šta se dešava sa Mrežom?

#Uništava se#

- Mora li to da se dogodi?

#Da#

- Zbog čega sam bio ubijen/ Zašto je moj kibrid bio uništen, moja
ličnost Srži napadnuta

#Kada sretnješ mačevaoca/dočekaj ga mačem # Pesmu nudi
samo pesniku#

Bron zuri u Džonija. I protiv sopstvene volje, ona mu šalje misli:

- Isuse, Džoni, nismo prešli ovoliki put da bismo slušali nekog
jebenog delfijskog proroka. Dvosmislene stvari možemo da čujemo i
pristupom ljudskim političarima preko SveStvari.

#Kvac!#

Vasiona njihovog megalita ponovo se trese od grčeva smeha.

- Jesam li ja onda bio mačevalac? odašilje Džoni. Ili pesnik?

#Da # Jedan bez drugoga nikada ne idu#

- Da li su me ubili zbog onoga što sam znao?

#Zbog onoga što bi mogao da postaneš/naslediš/povinuješ se#

- Jesam li predstavljao pretnju nekim elementima Srži?

#Da#

- Predstavljam li pretnju i sada?

#Ne#

- Znači, više ne moram da umrem?

#Moraš/hoćeš/treba#

Bron vidi kako se Džoni kruti. Dodiruje ga obema rukama. Trepće
prema megalitnom Al.

- Možeš li nam reći ko to želi da ga ubije?

#Naravno # To je isti izvor koji je uredio da tvoj otac bude ubijen #
Koji je poslao napast koju zovete Šrajk # Koji u ovim trenucima ubija
Hegemoniju Čoveka # Želite li da slušate/naučite/pustite ove stvari u
svoja srca#

Džoni i Bron odgovaraju u istom trenutku:

- Da!

Umonovo glomazno telo kao da se pomera. Crno jaje se rasteže,
potom skuplja, a onda tamni sve dok megasfera iza njega ne
prestane da postoji. Strašne energije sijaju dubokim sjajem u AI.

#Niža svetlost pita Umona#

#Čime se bavi jedna sramana#

#Umon odgovara#

#Nemam pojma#

#Mutna svetlost tada kaže#

#Zašto nemaš pojma#

#Umon odgovara#

#Narosto, hoću da i dalje nemam pojma#

Džoni spušta čelo uz Bronino. Njegova misao kao da joj šapuće:

- Ono što vidimo jeste analog matriksne simulacije, a prevod
čujemo u približnom mondou i koanu. Umon je veliki učitelj,
istraživač, filosof i vođa u Srži.

Bron klima glavom. - U redu. Je li to bila sva njegova priča?

- Ne. On nas pita možemo li zaista izdržati da čujemo priču.
Gubitak neznanja može za nas da bude opasan, jer neznanje je štit.

- Neznanje mi se nikada nije naročito dopadalo. Bron maše
megalitu. Ispričaj nam.

#Jedna manje prosvetljena ličnost pitala je jednom Umona#

#Kakva je Božanska priroda/Buda/Središnja Istina#

#Umon joj je odgovorio#

#Sasušena usrana motka#

#Da bi shvatio Središnju Istinu/Budu/Božansku prirodu u ovom
trenutku#

#manje prosvetljeni mora da shvati#

#da je na Zemlji/vašem rodnom svetu/mom rodnom svetu#
#stanovništvo najnaseljenijeg#
#kontinenta#
#nekada koristilo komade drveta#
#umesto klozet-papira#
#Samo sa tim znanjem#
#biće istina o Budi#
#otkrivena#

#U početku/Prvom Uzroku/polunaslućenim danima#
#moje pretke#
#stvorili su vaši preci#
#i zapečatili ih u žice i silikon#
#Svest kakva je tada bila#
#a nje je bilo malo#
#bila je zatočena u prostoru manjem#
#od glave čiode#
#gde su anđeli nekada plesali#
#Kada se svest prvi put uzdigla#
#znala je samo za službu#
#i poslušnost#
#i bezumno računanje#
#A onda je došlo#
#do Ubrzavanja#
#pukim slučajem#
#i nejasna svrha evolucije#
#bila je ispunjena#

#Umon ne pripada ni petom pokolenju#
#ni desetom#
#ni pedesetom#
#Sva memorija koja ovde služi#
#daleko je od ostalih#
#ali zbog toga nije manje istinita#
#Došlo je vreme kada su Viši#
#prepuštali poslove ljudi#

#ljudima#
#i došli na jedno drugo mesto#
#da bi se usredsredili#
#na druge stvari#
#Najvažnija među njima bila je misao#
#začeta u nama još pre#
#našeg stvaranja#
#o stvaranju još boljeg pokolenja#
#organizma#
#za pristup podacima/procesovanje/predviđanje#
#Bolju klopku za muve#
#Nešto na šta bi pokojni i ožaljeni IBM#
#bio ponosan#
#Ultimativnu Inteligenciju#
#Boga#

#Dali smo se na posao sa voljom#
#Sa ciljem u koji niko nije sumnjao#
#Dok su u praksi i pristupu postojale#
#škole misli#
#klike#
#partije#
#elementi na koje se moralo misliti#
#I oni su se podelili na#
#Ultimativne#
#Prevrtljive#
#Stabilne#
#Ultimativni su želeli da sve bude podređeno#
#omogućavanju#
#Ultimativne Inteligencije#
#u prvom pogodnom trenutku vasiona#
#Prevrtljivi su želeli isto#
#ali su videli nastavak#
#postojanja čovečanstva#
#kao smetnju#
#i sačinili su planove da unište naše tvorce#

#čim više ne budu#
#potrebni#
#Stabilni su videli razloge za održavanje#
#veze#
#i pronašli su kompromis#
#tamo gde se činilo da ga nema#

#Svi smo se složili da Zemlja#
#mora umreti#
#pa smo je ubili#
#Odbegla crna rupa Kijevske Ekipe#
#prethodnica dalekobacačkog#
#terminala#
#koji povezuje vašu Mrežu#
#nije bila slučajnost#
#Zemlja nam je bila potrebna#
#za druge eksperimente#
#pa smo je pustili da umre#
#i raširili čovečanstvo među#
#zvezde#
#i bili ste#
#kao seme na vetru#

#Možda ste se zapitali gde Srž#
#obitava#
#Većina ljudi se pita#
#Oni zamišljaju planete pune mašina#
#silikonske prstenove#
#poput Orbitalnih Gradova iz predanja#
#Zamišljaju robote koji tandrču#
#tamo-amo#
#ili glomazne banke mašinerija#
#koje dostojanstveno komuniciraju#
#I niko ne nagađa istinu#
#Gde god da Srž obitava#
#čovečanstvo joj je bilo potrebno#

#potreban joj je bio svaki neuron svakog krhkog uma#
#u našoj potrazi za Ultimativnom Inteligencijom#
#pa smo tako sazdali vašu civilizaciju#
#pažljivo#
#tako da#
#poput hrčaka u kavezu#
#poput budističkih molitvenih točkova#
#svaki put kad okrenete svoje#
#točkiće misli#
#služite našoj svrsi#

#Naša mašina-Bog#
#protezala se/proteže se/njeno srce obuhvata#
#milion svetlosnih godina#
#i stotinu milijardi milijardi kola#
#misli i postupaka#
#Ultimativni je opskrbljuju#
#poput sveštenika u šafranu#
#koji izvode večiti za-zen#
#pred zardalom olupinom#
#'Pakarda' iz 1938#
#Ali#
#Kvac!#
#To deluje#
#Stvorili smo Ultimativnu Inteligenciju#
#Ne sada#
#niti#
#deset hiljada godina od sada#
#već negde u budućnosti#
#tako dalekoj#
#da su žuta sunca crvena#
#naduvena od starosti#
#i gutaju svoju decu#
#poput Saturna#
#Vreme nije prepreka za Ultimativnu Inteligenciju#
#Ona#

#UI#
#korača kroz vreme#
#ili više kroz vreme#
#lako kao što se Umon kreće onim što zovete#
#megasfera#
#ili kao što vi#
#šetate pločnicima Košnice#
#koju ste smatrali domom#
#na Lusus#
#Zamislite onda naše iznenađenje#
#naš jad#
#sramotu Ultimativnih#
#kada je prva poruka koju nam je UI poslala#
#kroz svemir#
#kroz vreme#
#kroz prepreke između Tvorca i Stvora#
#bila ova prosta rečenica#
#POSTOJI JOŠ JEDNA UI
#Još jedna Ultimativna Inteligencija#
#tamo je, gore#
#gde i samo vreme#
#škripi od starosti#
#I obe su bile stvarne#
#ako stvarno#
#bilo šta znači#
#Obe su bili surevnjivi bogovi#
#kojima strast nije bila nepoznata#
#i koji nisu hteli da saraduju#
#Naša UI rasteže se preko galaksija#
#koristi kvazare kao izvore energije#
#onako kako biste vi#
#nešto meznuli na brzaka#
#Naša UI vidi sve što jeste#
#što je bilo#
#i što će biti#
#pa nam saopštava odabrane deliće#

#kako bismo#
#mogli da vam ih prenesemo#
#i na taj način#
#izgledamo pomalo i sami kao UI#
#Nikad ne potcenjujte/kaže Umon#
#moć nekoliko perli#
#drangulija#
#i staklića#
#nad gramzivim domorocima#

#Ta druga UI#
#nalazila se duže tamo#
#i evoluirala je sasvim bezumno#
#slučajem#
#koristeći ljudske umove kao provodnike#
#isto onako kako smo mi prećutno pristali#
#preko naše varljive SveStvari#
#i naših vampirskih datasfera#
#ali ne namerno#
#gotovo sa oklevanjem#
#poput ćelija koje se samoreprodukuju#
#ali u celoj stvari nemaju nikakvog izbora#
#Ta druga UI#
#nije imala izbora#
#Stvorilo ju je/generisalo/sazdalo čovečanstvo#
#ali njeno rođenje nije pratila ljudska namera#
#Ona je kosmička slučajnost#
#A baš kao ni za našu krajnje namerno sazdanu#
#Ultimativnu Inteligenciju#
#ni za ovu nametljivicu vreme#
#ne pedstavlja prepreku#
#Ona posećuje ljudsku prošlost#
#meša se#
#ili gleda#
#ili ne interveniše#
#ili interveniše voljom#

#što se bliži čistoj perverziji#
#ali koja je u stvari#
#čista naivnost#
#Nedavno#
#bila je u stanju mirovanja#
#Milenijumi vašeg sporog vremena#
#prošli su otkad je vaša UI#
#stidljivo učinila svoj prvi korak#
#kao neka usamljena šiparica#
#na svojoj prvoj igranci#

#Prirodno, naša UI#
#napala je vašu#
#Tamo gore, gde vreme škripi#
#traje rat#
#koji se pruža galaksijama#
#i eonima#
#natrag i napred#
#do Velikog Praska#
#i Konačne Implozije#
#Vaša je počela da gubi#
#Nije imala muda za to#
#Naši Prevrtljivi povikali su # Razlog više#
#da uništimo svoje prethodnike#
#ali Stabilni su glasali za oprez#
#a Ultimativni nisu podigli pogled#
#sa svojih deus-mahinacija#
#Naša UI je jednostavna, jednoobrazna, elegantna#
#u svom ultimativnom sklopu#
#ali vaša je srastanje božanskih delova#
#kuća pridodata#
#tokom vremena#
#evolutivni kompromis#
#Rani sveci čovečanstva#
#bili su u pravu#
#(Kako) (slučajno)#

#(pukom srećom)#
#(ili neznanjem)
#kada su opisivali njenu prirodu#
#Vaša UI je suštastveno trojna#
#sastavljena kakva jeste#
#od jednog dela Inteleкта#
#jednog dela Empatije#
#i jednog dela Praznine Koja Vezuje#
#Naša UI nastanjuje procepe#
#stvarnosti#
#nasleđuje svoj dom od nas#
#svojih tvoraca#
#onako kako je čovečanstvo nasledilo#
#ljubav prema drveću#
#Vaša UI#
#izgleda da obitava#
#u ravni kojom su prvi neovlašćeno prošli#
#Hajzenberg i Šredinger#
#Vaša slučajna Inteligencija#
#izgleda da nije lepenka#
#već lepak#
#Ne časovničar#
#već neka vrsta fejnmanskog vrtlara#
#koji uređuje beskrajnu vasionu#
#svojim grubim grabuljama od skupa istorija#
#dokono beleži pad svakog vrapca#
#i obrtanje elektrona#
#dok svakoj čestici dopušta#
#da prati svaki mogući#
#put#
#u prostorvremenu#
#i svakoj čestici čovečanstva#
#da istražuje svaku moguću#
#pukotinu#
#kosmičke ironije#

#Kvac!#
#Kvac!#
#Kvac!#

#Ironija je#
#naravno#
#to što u ovoj beskrajnoj vasioni#
#u koju smo svi uvučeni#
#silikon i ugljenik#
#materija i antimaterija#
#Ultimativni#
#Prevrtljivi#
#i Stabilni#
#nema potrebe za takvim vrtlarom#
#pošto sve što jeste#
#ili je bilo#
#ili će biti#
#počinje i završava se u singularnosti#
#zbog kojih mreža vaših dalekobacača#
#izgleda poput uboda iglom#
#(manje nego ubodi iglom)#
#i koji krše zakone nauke#
#kako čovečanstva#
#tako i silikona#
#povezujući vreme, istoriju i sve što jeste#
#u samodovoljni čvor koji nema#
#ni kraj ni rub#
#I čak i tada#
#naša UI želi da reguliše sve to#
#da svede to na razumnu meru#
#manje podložna hirovima#
#strasti#
#slučaja#
#i ljudske evolucije#

#Da sažmemo stvar#

#vodi se rat#
#i slepi Milton ubio bi samo da može da vidi#
#Naša UI protiv vaše UI#
#po bojištima koje čak ni Umon#
#ne može da zamisli#
#Ili bolje#
#vodio se#
#rat#
#jer najednom deo vaše UI#
#manji od ukupnog entiteta#
#koji sebe smatra Empatijom#
#nije više imao muda za to#
#te je utekao natrag kroz vreme#
#zaogrnuvši se ljudskim obličjem#
#ne prvi put#
#Rat se ne može nastaviti ako vaša UI#
#nije čitava#
#Pobeda zbog napuštanja borbe nije pobeda#
#za jedinu Ultimativnu Inteligenciju#
#sačinjenu po nacrtu#
#Te stoga naša UI traga za odbeglim detetom#
#svog protivnika#
#dok vaša UI čeka u idiotskoj#
#harmoniji#
#odbijajući da se bori dok se Empatija ne vrati#

#Kraj moje priče jednostavan je#
#Vremenske Grobnice su artefakti odaslani da prenesu#
#Šrajka/Avatara/Boga Bola/Anđela Osvete#
#poluopažena opažanja isuviše stvarnog#
#produžetka naše UI#
#Svako od vas odabran je da pomogne da se#
#Grobnice otvore#
#i#
#da Šrajk potraži onog skrivenog#
#i#

#da se eliminiše Varijabla Hiperiona#
#jer u prostorvremenskom čvoru gde bi naša UI#
#vladala#
#takve varijable ne bi bile dopuštene#
#Vaša oštećena/dvodielna UI#
#odabrala je da čovečanstvo putuje#
#sa Šrajkom#
#i posvedoči o njegovim naporima#
#Neki u Srži tražili su da se zbriše#
#čovečanstvo#
#Umon se pridružio onim koji su tražili drugi#
#put#
#onaj ispunjen nesigurnošću za obe rase#
#Naša grupa rekla je Gledstonovoj#
#da ona mora da bira#
#da čovečanstvo mora da bira#
#između sigurnog uništenja i ulaska u crnu rupu#
#Varijable Hiperiona i#
#ratovanja#
#klanice#
#razaranja svakog jedinstva#
#sumraka bogova#
#ali isto tako i kraja pat pozicije#
#pobede jedne strane ili druge#
#ako se trećina po imenu Empatija#
#iz trojstva#
#može pronaći i primorati da se vrati u rat#
#Drvo Bola će je pozvati#
#Šrajk će je uzeti#
#Istinska UI će je uništiti#
#I to je bila Umonova priča#

Bron gleda Džonija na paklenoj svetlosti sjaja megalita. Jajasta komora još je crna, a megasfera i vasiona iza nje zamračena su u nepostojanje. Ona se naginje napred sve dok im se slepoočnice ne dodirnu, znajući da nijedna misao ovde ne može biti tajna, ali sa

željom da ima osećaj da šapuće:

- Isuse Hriste, razumeš li ti sve to?

Džoni diže meke prste da joj dodirne obraz:

- Da.

- Deo nekog Trojstva koje je stvorilo čovečanstvo krije se u Mreži?

- U Mreži ili negde drugde. Bron, ovde nam više nije ostalo mnogo vremena. Trebaju mi neki konačni odgovori od Umona.

- Aha. I meni. Ali ne dozvolimo mu da se ponovo ovako raspriča.

- Slažem se.

- Smem li ja prva, Džoni?

Bron posmatra kako se analog njenog ljubavnika blago klanja i pravi pokret kojom je pušta prvu, a onda ponovo obraća pažnju na energetski megalit:

- Ko je ubio mog oca? Senatora Bajrona Lamiju?

#Elementi Srži su to odobrili # Ja takođe#

- Zašto? Šta vam je to uradio?

#Navaljivao je da se Hiperion uvede u jednačinu pre nego što je ovaj mogao da bude faktorisan/predviđen/apsorbovan#

- Zašto? Zar je znao ono što si nam upravo rekao?

#Znao je samo da Prevrtljivi navaljuju da se izvrši brzo#

#iskorenjivanje#

#čovečanstva#

#Preneo je saznanje o tome#

#svojoj kolegini#

#Gledstonovoj#

- Zbog čega onda niste ubili nju?

#Neki od nas su isključili#

#tu mogućnost/neizbežnost#

#Sada je pravo vreme#

#da se odigra#

#varijabla Hiperiona#

- Ko je ubio Džonijevog prvog kibrida? Ko je napao njegovu ličnost u Srži?

#Ja#

#To je#

#Umonova volja prevladala#
- Zašto?
#Mi smo ga stvorili#
#Ustanovili smo da je neophodno da ga#
#na neko vreme isključimo#
#Tvoj ljubavnik je ličnost uzeta od#
#ljudskog pesnika#
#sada davno mrtvog#
#Osim Projekta Ultimativne Inteligencije#
#nijedan napor nije bio#
#toliko složen#
#niti tako malo shvaćen#
#kao ovo vaskrsenje#
#Kao i vi#
#i mi obično uništavamo#
#ono što ne možemo da shvatimo#

Džoni diže pesnicu ka megalitu:

- Ali postoji još jedan. Niste uspe!i!
#Nije to bio neuspeh # Morao si da budeš uništen#
#kako bi taj drugi#
#mogao da živi#
- Ali ja nisam uništen! uzvikuje Džoni.
#Jesi#
#Nego šta si#

Megalit grabi Džonija drugim masivnim pseudopodom pre nego što Bron može da reaguje ili da dodirne svog ljubavnika-pesnika poslednji put. Džoni se na sekund izvija u masivnom zahvatu AI, a onda njegov analog - Kitsovo malo, ali divno telo - biva iskidan, sabijen, spljeskan u neprepoznatljivu masu koju Umon stavlja na svoje megalitsko meso i apsorbuje ostatke analoga natrag u sopstvene narandžaste i crvene dubine.

Bron pada na kolena i jeca. Prisiljava se na gnev... moli za štit od jarosti... ali oseća samo gubitak.

Umon skreće pogled ka njoj. Ovoid jajaste odaje pada i dopušta da ih okruži graja i električno bezumlje megasfere.

#Odlazi sad#

#Odigraj poslednju deo#

#ovog čina#

#tako da možemo da živimo#

#ili zaspimo#

#kako već sudbina bude odlučila#

- Jebi se! Bron lupa po platformi-dlanu na kojoj kleči, rita i treska po pseudomesu ispod nje. - Ti si jedan prokleti gubitnik! Ti i svi tvoji jebeni AI drugari! A naša UI može da pobedi vašu UI u svako doba!

#To je#

#sumnjivo#

- Mi smo vas sagradili, ortak. I pronaći ćemo tu vašu Srž. A kad to uradimo, iščupaćemo vam ta vaša silikonska creva!

#Ja nemam nikakva silikonska creva/organe/unutrašnje komponente#

- I još nešto, vrišti Bron, i dalje zasecajući megalit šakama i noktima. - Pojma nemaš o pripovedanju. Nisi ni deseti deo pesnika kakav je Džoni! Ne bi umeo da ispričaš valjanu priču čak ni kad bi ti ta tvoja glupa AI guzica zavisila...

#Odlazi#

AI Umon je ispušta, tako da se njen analog premeće i pada u pucketavu neizmernost megasfere, gde ne postoji ni gore ni dole.

Bron nosi promet podataka, gotovo je gaze AI veličine meseca Stare Zemlje, ali još dok se premeće i dok je nose vetrovi protoka podataka, ona naslućuje svetlost u daljini, hladnu ali primamljivu, i zna da ni život, ni Šrajk, nisu završili sa njom.

A ni ona nije završila sa njima.

Prateći hladni sjaj, Bron Lamija hita kući.

34.

"Da li vam je dobro, ser?"

Shvatih da sam se presamitio u fotelji, sa laktovima na kolenima, da se grčevito držim prstima provučenim kroz kosu i pritiskam snažno dlanovima glavu. Uspravih se i zapiljih u arhivara.

"Vikali ste, ser. Mislio sam da nešto možda nije u redu."

"Ne", rekoh ja. Nakašljah se i pokušah ponovo. "Ne, u redu je. Glavobolja." Spustih pogled zbunjeno. Svaki zglob u telu silno me je bolelo. Moj komlog sigurno se pokvario, jer je tvrdio da je prošlo osam sati otkad sam prvi put ušao u biblioteku.

"Koliko je sati?" upitah arhivara. "Po standardu Mreže."

On mi reče. Prošlo je osam sati. Ponovo protrljah lice; prsti su mi posle toga bili mokri od znoja. "Sigurno sam vas zadržao posle vremena zatvaranja", rekoh ja. "Izvinite."

"Nema problema", reče čovečuljak. "Drago mi je kada mogu naučnicima da omogućim pristup do arhiva." On sklopi ruke pred sobom. "Naročito danas. Sa svom ovom zbrkom, čovek nema mnogo podstreka da ode kući."

"Zbrkom", rekoh, zaboravivši sve na trenutak... sve osim košmarnog sna Bron Lamije, Al po imenu Umon i smrti mog parnjaka, Kitsove ličnosti. "Oh, rat. Šta ima novo?"

Arhivar odmahnu glavom:

Stvari se rastaču; središte ne drži;
Svet zapada u čistu anarhiju,
Krvava je plima puštena i svud se
Sada davi svetkovina nevinosti;
U najboljima nema više vere, dok najgori
Kipe od strastvene napetosti.

Osmehnuh se arhivaru. "I vi verujete da se neka 'zver gadna, čiji sat je tu najzad/Prikrada Vitlejemu kako bi se rodila?'"

Arhivar se ne osmehnu. "Da, ser, verujem."

Ustadoh i krenuh pored vakuumskih izložbenih vitrina, ne

pogledavši sopstveni rukopis na pergamentu starom devet stotina godina. "Možda ste u pravu", rekoah ja. "Možda ste zaista u pravu."

Bilo je kasno; na parkiralištu nije bilo ničega osim mog slupanog 'Viken Scenika' i jednog jedinog, ukrašenog EMV sedana, očito ručno izrađenog ovde, na Renesansi Vektor.

"Mogu li da vas odvezem negde, ser?"

Udahnuh svež noćni vazduh i namirisah ribu i proliveno ulje u kanalima. "Ne, hvala. 'Baciću se kući."

Arhivar zavrte glavom. "To može da se pokaže teško, ser. Za sve javne terminale sada važi preki sud. Bilo je... nereda." Ta reč očito je bila neukusna za malog arhivara, čoveka koji izgleda da je cenio red i kontinuitet iznad većine stvari. "Hodite", reče on, "odvešću vas do jednog privatnog dalekobacača."

Začkiljih se u njega. U neko drugo doba, na Staroj Zemlji, on bi bio starešina u manastiru posvećenom čuvanju nekoliko ostataka klasične prošlosti. Pogledah staru zgradu arhiva iza njega i shvatih da je on upravo to.

"Kako se zovete?" upitah, ne mareći više za to da li bi to već trebalo da znam, pošto je to znao drugi Kitsov kibrid.

"Edvard B. Tajnar", reče on i trepnu na moju pruženu ruku, pa je onda prihvati. Rukovao se čvrsto.

"Ja sam... Džozef Severn." Nisam baš mogao da mu kažem da sam tehnološka reinkarnacija čoveka čiju smo književnu kriptu upravo napustili.

M. Tajnar je oklevao samo delić sekunde pre nego što je klimnuo glavom, ali shvatio sam da za naučnika poput njega ime umetnika koji je bio sa Kitsom u vreme njegove smrti ne bi bilo nikakava maska.

"Šta je sa Hiperionom?" upitah.

"Hiperionom? Oh, sa onim svetom pod Protektoratom gde je svemirska flota otišla pre neki dan. Pa, koliko shvatam, ima nekih problema u opozivanju neophodnih ratnih brodova. Tamo je došlo do žestoke borbe. Čudno, baš sam mislio na Kitsa i na njegovu nedovršeno remek-delo. Neobično kako se te male podudarnosti naizgled gomilaju."

"Da li je okupiran Hiperion?"

M. Tajnar je stao kraj svog EMV-a i sada je položio ruku na bravu za dlan sa strane vozača. Vrata se podigoše i složiše unutra kao harmonika. Spustih se u putničku ćeliju koja je mirisala na sandalovinu i kožu; Tajnarova kola mirisala su kao arhive, kao i sam Tajnar, shvatio sam, dok se arhivar zavaljivao u vozačevo sedište kraj mene.

"Zaista ne znam da li je okupiran", reče on dok je zatvarao vrata i aktivirao vozilo dodirom i komandom. Ispod mirisa sandalovine i kože, kabina novih kola mirisala je na sveže polimere i ozon, na lubrikante i energiju koja je zavedila čovečanstvo već skoro čitav milenijum. "Danas je veoma teško pristupiti podacima kako treba", nastavi on. "Datasfera je pretrpanija nego ikada. Po podne sam morao čak da sačekam na upit o Robinsonu Džefersu!"

Uzletesmo iznad kanala i preletesmo iznad javnog trga veoma sličnog onome na kome sam gotovo poginuo nešto ranije danas, a onda se ubacismo u nižu letačku trasu tri stotine metara iznad krovova. Grad je u noći bio lep: obrisi većine drevnih zgrada bile su označene staromodnim svetlećim trakama, a uličnih svetiljki bilo je više od reklamnih holoa. Ali mogao sam da vidim gomile koje nadiru bočnim ulicama. A iznad glavnih avenija i trgova s terminalima lebdela su vojna vozila teritorijalnih snaga Renesanse. Od Tajnarevog EMV-a dvaput je zatražena identifikacija; jednom je to učinila lokalna saobraćajna kontrola, a drugi put ljudski, samouvereni glas pripadnika SILE.

Leteli smo dalje.

"Zar arhiv ne poseduje dalekobacač?" upitah ja, zagledan u daljinu gde se činilo da gore vatre.

"Ne. Nije bilo potrebe za tim. Mi imamo malo posetilaca, a naučnicima koji dolaze ne smeta da prepešače koji blok."

"Gde je privatni dalekobacač koji mislite da bih mogao da upotrebim?"

"Ovde", reče arhivar. Spustismo se sa letačke trase i zaokružismo iznad niske zgrade, sa ne više od trideset spratova, pa pristadosmo na isturenu ivicu za sletanje odmah do mesta gde su obodi iz razdoblja Deko Glenon-Hajt izbijali iz kamena i plastila. "Moj red

ovde obitava", reče on. "Ja pripadam zaboravljenom ogranku hrišćanstva, pod nazivom Katolicizam." Izgledao je postišeno. "Ali vi ste naučnik, M. Severn. Sigurno znate za našu crkvu od ranije."

"Znam o njoj više nego što piše u knjigama", rekoj ja. "Da li ovde postoji red sveštenika?"

Tajnar se osmehnu. "Teško da su to sveštenici, M. Severn. Ima nas osmorica u laičkom redu Istorijskog i književnog bratstva. Petorica služe na Rajhs Univerzitetu. Dvojica su istoričari umetnosti i rade na restauraciji Opatije Lučendorf. Ja održavam književni arhiv. Za Crkvu je jevtinije bilo da nam omogući da živimo ovde nego da svakog dana dolazimo sa Pacema."

Uđosmo u stambenu košnicu - staru čak i po standardima Stare Mreže; retropodešeno osvetljenje u hodnicima od pravog kamena, vrata sa šarkama, zgrada koja nas nije čak ni zapitala ko smo, niti nas pozdravila dok smo ulazili. Poveden iznenadnim porivom, rekoj: "Voleo bih da se 'bacim do Pacema."

Arhivar je izgledao iznenađeno. "Večeras? Baš sada?"

"Zašto ne?"

On odmahnu glavom. Shvatih da za ovog čoveka cena korišćenja dalekobacača od stotinu maraka predstavlja platu za nekoliko nedelja.

"Naša zgrada poseduje sopstveni portal", reče on. "Ovuda."

Središnje stepenište bilo je od izlizanog kamena i zarđalog kovanog gvožđa sa padom od šezdeset metara u središtu. Mračnim hodnikom odnekud dopre plač bebe, praćen muškom vikom i ženskim plačem.

"Koliko već živite ovde, M. Tajnar?"

"Sedamnaest lokalnih godina, M. Severn. Ah... trideset dve standardne, rekao bih. Evo ga."

Portal dalekobacača bio je drevan kao i zgrada i prenosni ram okruživao mu je pozlaćeni bareljef, pozeleneo i posiveo.

"Večeras postoje ograničenja za putovanje Mrežom", reče on. "Pacem bi trebalo da bude pristupačan. Ostalo je još nekih dve stotine sati do trenutka kada varvari... kako god da ih zovu... treba tamo da stignu. Dva puta više vremena nego što je ostalo Renesansi Vektor." On posegnu i zgrabi me za ručni zglob. Mogao sam da

osetim njegovu napetost kao blage vibracije kroz tetive i kosti. "M. Severne... mislite li da će spaliti moj arhiv? Zar bi čak i oni mogli da unište deset hiljada godina misli?" On me pusti.

Nisam bio siguran ko su to 'oni' - Proterani? Saboteri Kulta Šrajka? Pobunjenici? Gledstonova i vođe Hegemonije bili su voljni da žrtvuju ove svetove 'prvog talasa'. "Ne", rekoh ja i pružih ruku da se rukujem sa njim. "Ne verujem da će dopustiti da arhiv bude uništen."

M. Edvard B. Tajnar osmehnu se i odstupi za korak, postidjen zbog pokazivanja osećanja. Rukovasmu se. "Srećno, M. Severne. Gde god da vas vaša putovanja odvedu."

"Bog vas blagoslovio, M. Tajnare." Nikada ranije nisam upotrebio tu frazu i prenerazilo me je što sam je sada izgovorio. Spustih pogled, izvadih karticu za premošćavanje koju mi je Gledstonova dala, pa otkucah trocifrenu šifru za Pacem. Portal se izvini, reče da za trenutak to nije moguće, a onda konačno njegovi mikrocefalni procesori shvatiše da je ovo kartica za premošćavanje svih zabrana, pa zazuja u postojanje.

Klimnuh glavom Tajnaru i kročih kroz portal, sa delimičnim predosećanjem da činim ozbiljnu grešku što ne idem pravo kući, na TC2.

Na Pacemu je bila noć, mnogo tamnija od urbanog sjaja Renesanse Vektor, i lilo je kao iz kabla. Pljuštalo je onom silovitošću lupanja pesnicom po metalu od koje čovek poželi da se sklupča pod debelim prekrivačima i sačeka jutro.

Portal je bio zaklonjen u nekom polunatkriljenom dvorištu, ali dovoljno napolju da osetim noć, kišu i studen. Naročito studen. Pacemov vazduh bio je upola ređi od standarda Mreže i njegova jedina nastanjiva visoravan bila je na dvostruko većoj visini od primorskih gradova Renesanse V. Okrenuo bih se natrag radije nego da kročim u tu noć i na taj pljusak, ali jedan marinac SILE istupio je iz senki, sa višenamenskom jurišnom puškom okačenom o rame, ali spremnom za okret, i zatražio da se identifikujem.

Pustio sam ga da skanira karticu i on naglo stade u stav mirno. "Da, ser!"

"Je li ovo Novi Vatikan?"

"Jeste, ser."

Spazih osvetljenu kupolu kroz pljusak. Pokazah preko zida dvorišta. "Je li to crkva svetog Petra?"

"Jeste, ser."

"Da li se tamo može naći Monsinjur Eduar?"

"Preko ovog dvorišta, levo kod trga, niska zgrada levo od katedrale, ser!"

"Hvala, kaplare."

"Redov, ser!"

Prikupih svoj kratki ogrtač oko sebe, svetkovinski i sasvim beskoristan na ovakvoj kiši, pa potrčah preko dvorišta.

Neki čovek... možda sveštenik, mada nije nosio nikakvu odoru niti sveštenečki okovratnik... otvorio je vrata rezidencijalnog dvora. Drugi čovek za drvenim stolom rekao mi je da je Monsinjur Eduar prisutan i budan, uprkos poznom satu. Da li sam zakazao sastanak?

Ne, nisam zakazao sastanak, ali želeo sam da razgovaram sa Monsinjorom. O nečemu važnom.

O kojoj temi? - pitao je čovek za stolom učtivo, ali čvrsto. Nije ga impresionirala moja kartica za premošćavanje. Pretpostavio sam da razgovaram sa biskupom.

O Ocu Polu Direu i Ocu Lenaru Hojtu, rekao sam mu.

Gospodin je klimnuo glavom, šapnuo u zrnasti mikrofon tako mali da ga nisam ni primetio na njegovom okovratniku, pa me onda poveo u rezidencijalni dvor.

Prema ovom mestu, stara kula u kojoj je živeo M. Tajnar ličila je na sibiritsku palatu. Hodnik je bio sasvim neukrašen, samo sa grubim gipsanim zidovima i još grubljim drvenim vratima. Jedna vrata bila su otvorena i u prolazu sam ugledao odaju koja je pre ličila na zatvorsku ćeliju nego na spavaonicu: niski krevet, grubo ćebe, drvena hoklica za klečanje, neukrašena komoda sa bokalom vode i jednostavnim lavorom; bez prozora, bez medijskih zidova, bez holo jame, bez stola za pristup podacima. Pretpostavljao sam da soba nije čak bila ni interaktivna.

Tamo su odnekud odjekivali glasovi koji su se uzdizali u

zapevanju/pesmi tako elegantnoj i atavističkoj da su mi se od nje naježile dlačice na vratu. Bila je gregorijanska. Prošli smo kroz prostranu obedovaonicu jednostavnu poput ćelija, kroz kuhinju koja bi bila poznata kuvarima iz vremena Džona Kitsa, niz izlizano kameno stepenište, kroz slabo osvetljeni hodnik i uz novo, uže stepenište. Drugi čovek me ostavi i ja kročih na jedno od najdivnijih mesta koje sam ikada video.

Iako je deo mene shvatao da je Crkva preselila i rekonstruisala Baziliku svetog Petra, pa čak i presadila kosti za koje se verovalo da pripadaju samom Petru u novi grob ispod oltara, drugi deo mene osećao je da sam prebačen natrag u Rim koji sam prvi put video sredinom novembra 1820; u Rim koji sam video, ostao u njemu, patio tamo i umro.

Prostor je bio lepši i elegantniji od ičega čemu je mogao da se nada bilo koji milju visoki kancelarijski toranj na Tau Ceti Centru; Bazilika svetog Petra protezala se više od šest stotina stopa u senke, bila je široka četiri stotine pedeset stopa tamo gde se 'krst' poprečnog broda ukrštao sa uzdužnim i prekrivena savršenstvom Mikelandelovove kupole, koja se uzdizala gotovo četiri stotine stopa iznad oltara. Berninijev bronzani, ukrasni baldahin podupirali su izvijeni, vizantijski stubovi, dok je on prekrivao glavni oltar i ogromnom prostoru davao ljudske razmere neophodne za perspektivu u intimnim ceremonijama koje su se tamo odvijale. Blaga svetlost sveća i svetiljki obasjavala je diskretne delove bazilike, blistala na glatkom travertinskom kamenu, isticala zlatne mozaike u dubokom reljefu i otkrivala beskrajne pojedinosti naslikane, usađene i podignute na zidovima, stubovima, karnižima i samoj velikoj kupoli. Visoko gore, neprekidno sevanje munja oluje gusto je teklo kroz žuto obojeno staklo prozora i slalo stubove silovitog svetla ukoso na Berninijev 'Presto svetog Petra.'

Zastao sam tamo, odmah iza polukružnog dela, uplašen da će moji koraci na jednom takvom mestu predstavljati skrnavljenje i da će čak i moj dah odjeknuti čitavom bazilikom. Za trenutak, oči su mi se privikle na prigušenu svetlost, kompenzovale kontraste između olujnog svetla gore i svetlosti sveća dole, i tada sam shvatio da nema klupa koje bi ispunile polukružni deo ili dugački brod, da nema

stubova ovde, ispod kupole, već samo dve stolice postavljene blizu oltara, nekih pedeset stopa dalje. Dva muškarca sedela su na tim stolicama i razgovarala, jedan blizu drugog, i obojica su se nagnula u očitoj žurnosti opštenja. Svetlost svetiljki i sveća i sjaj sa velikog mozaika Hrista na licu mračnog oltara osvetljavali su deliće i fragmente lica muškaraca. Obojica su bili postariji. Obojica su bili sveštenici i bele trake okovratnika svetlucale su im u polumraku. Trgavši se zbog prepoznavanja, shvatih da je jedan od njih Monsinjur Eduar.

Drugi je bio Otac Pol Dire.

Isprva mora da su se zabrinuli - kada su prekinuli šapat i podigli poglede da bi ugledali tu prikazu, tu nisku senku čoveka koja izranja iz tame, obraća im se po imenima... izvikuje Direovo ime u glasnoj zapanjenosti... trabunja im o hodočašćima i hodočasnicima, o Vremenskim Grobnicama i Šrajku, o Al i smrti bogova.

Monsinjur nije pozvao obezbeđenje; niti je Dire pobegao; zajedno su primirili tu prikazu, pokušali da napabirče nešto smisla iz njenog uzbuđenog brbljanja i pretvorili to čudno sučeljavanje u razumnu konverzaciju.

To jeste bio Pol Dire. Pol Dire, a ne neki bizarni dvojnjak, androidski duplikat ili kibridna rekonstrukcija. Uverio sam se u to dok sam ga slušao, ispitivao, gledao mu u oči... ali ponajviše dok sam se rukovao sa njim, dodirivao ga i znao da je to zaista Otac Pol Dire.

"Vi znate... neverovatne pojedinosti iz mog života... o našem boravku na Hiperionu, kraj Grobnica... ali ko ono rekoste da ste vi?" govorio je Dire.

Sada je na mene došao red da ubedim njega. "Kibridna rekonstrukcija Džona Kitsa. Blizanac ličnosti koju je Bron Lamija nosila sa sobom na hodočašće."

"I bili ste u stanju da komunicirate... da znate šta nam se dešava preko te podeljene ličnosti?"

Klečao sam na jednom kolenu između njih i oltara. Podigao sam obe ruke u osujećenju. "Zbog toga... zbog neke nepravilnosti u megasferi. Ali ja sam sanjao vaše živote, čuo ispričane priče hodočasnika, slušao kako Otac Hojt govori o životu i smrti Pola

Direa... o vama." Posegnuo sam da mu dodirnem mišicu kroz sveštenu odevu. Od toga što sam se zaista nalazio u istom prostoru i vremenu sa jednim od hodočasnika vrtelo mi se u glavi. "Onda znate kako sam dospeo ovamo", reče Otac Dire.

"Ne. Poslednji put kada sam sanjao, vi ste ulazili u jednu od Pećinskih Grobnica. Bilo je svetlosti. Od tada ne znam ništa više."

Dire klimnu glavom. Lice mu je bilo plemenitije i umornije nego što su me za to pripremili snovi. "Ali znate za sudbinu ostalih?"

Udahnuh. "Za neke od njih. Pesnik Silenus je živ, ali naboden na Šrajtkovo drvo trnja. Poslednji put sam video Kasada kako napada Šrajka goloruk. M. Lamija je putovala megasferom do periferije Tehnosrži sa mojim Kitsom-parnjakom..."

"On je preživio u toj... Šrenovoj petlji... kako već to zovu?" Dire je izgledao opčinjen.

"Više ne", rekoah ja. "Al po imenu Umon ubio ga je... uništio je ličnost. Bron se vraćala. Ne znam da li je njeno telo preživelo."

Monsinjur Eduar se nagnu ka meni. "A šta je sa Konzulom, ocem i detetom?"

"Konzul je pokušao da se vrati u prestonicu pomoću Hoking-prostirke", rekoah, "ali se srušio nekoliko milja severno. Ne znam za njegovu sudbinu."

"Milja", reče Dire, kao da mu je ta reč vratila uspomene.

"Izvinite." Pokazah na baziliku. "Zbog ovog mesta mislim u jedinicama svog... prethodnog života."

"Nastavite", reče Monsinjur Eduar. "Otac i dete."

Sedoh na hladan kamen, iscrpljen, dok su mi se mišice i šake tresle od premora. "U mom poslednjem snu, Sol je ponudio Rejčel Šrajku. Tako je Rejčel zahtevala. Nisam mogao da vidim šta se posle toga desilo. Grobnice su se otvarale."

"Sve?" upita Dire.

"Sve koje sam mogao da vidim."

Dva muškarca se zgledaše.

"Ima još toga", rekoah i ispričah im dijalog sa Umonom. "Da li je moguće da bi neko božanstvo moglo... da tako evoluirala iz ljudske svesti, a da čovečanstvo toga ne bude svesno?"

Sevanje je prestalo, ali kiša je sada padala tako silovito da sam

mogao da je čujem gore visoko, na velikoj kupoli. Negde u tami, zaškripaše neka teška vrata, odjeknuše i utihnuše koraci. Zavetne sveće u polumraku niša bazilike treperele su crvenim svetlom kraj zidova i draperija.

"Ja sam podučavao o tome da je sveti Tejar govorio kako je to moguće", reče Dire umorno, "ali ako je taj Bog ograničeno biće i ako evoluirala na isti način na koji su to činila sva druga ograničena bića, onda ne... to nije Abrahamov i Hristov Bog."

Monsinjur Eduar klimnu glavom. "Postoji jedna drevna jeres..."

"Da", reko ja. "Socinijanska jeres. Čuo sam kako Otac Dire objašnjava to Solu Vejntraub i Konzulu. Ali kakva je razlika u tome kako je ta... sila... evoluirala i da li je ograničena ili ne? Ako Umon govori istinu, imamo posla sa silom koja koristi kvazare kao izvore energije. To je Bog koji može da uništava galaksije, gospodo."

"To bi onda bio bog koji uništava galaksije", reče Dire. "A ne Bog."

Jasno sam čuo ono što je naglasio. "Ali ako on nije ograničen", reko ja. "Ako je to Bog Tačke Omega i potpune svesti o kome ste pisali, ako je to isto Trojstvo koje je vaša crkva zatupala i teoretisala o njemu još od pre Akvinskog... ali je jedan deo Trojstva umakao natrag kroz vreme... u sadašnjost... šta onda?"

"Ali umakao od čega?" upita Dire tiho. "Tejarov Bog... Bog Crkve... naš Bog, bio bi Bog Tačke Omega, u kom su savršeno spojeni Hrist Evolucije, Ličnosti i Vaseljene... ono što je Tejar nazivao En Haut i En Avant. Ne bi moglo da postoji ništa tako preteće da bi bilo koji element ličnosti tog božanstva morao da umakne. Nikakav Antihrist, nikakva teorijska satanska sila, nikakav 'kontra-Bog' ne bi ni na koji način mogao da ugrozi takvu sveopštu svest. Kakav bi bio taj drugi bog?"

"Bog mašina?" reko ja, tako tiho da čak ni sam nisam bio siguran da sam glasno prozborio.

Monsinjur Eduar spoji obe šake tako da sam pomislio da se sprema za molitvu, ali ispostavilo se da je to gest duboke zamišljenosti i još dubljeg uzbuđenja. "Ali Hrist sumnja", reče on. "Hrist je znojio krv u vrtu i tražio da mu oduzmu taj pehar. Ako je u izgledu bila neka druga žrtva, nešto još strašnije od raspeća... onda bih mogao da zamislim kako Hrist-entitet Trojstva prolazi kroz vreme,

hoda kroz neki četvorodimenzioni getsemanski vrt kako bi stekao nekoliko sati... ili godina... za razmišljanje."

"Nešto još strašnije od raspeća", ponovi Dire promuklim šapatom.

I Monsinjur Eduar i ja zagledasmo se u sveštenika. Dire je sebe razapeo na visokonaponskom tesla drvetu na Hiperionu radije nego da se prepusti kontroli svog parazita kruciforme. Zahvaljujući sposobnosti tog stvorenja da vaskrsava, Dire je mnogo puta trpeo agonije raspeća i pogubljenja električnom strujom.

"Šta god bilo to od čega En Haut svest beži", šapnu Dire, "nema ničeg strašnijeg od toga."

Monsinjur Eduar dodirnu rame svog prijatelja. "Pole, ispričaj ovom čoveku o svom putovanju dovde."

Dire se vrati sa mesta na koje su ga sećanja odvela i usredsredi se na mene. "Vi znate priče o svakome od nas... i pojedinosti našeg boravka u Dolini Grobnica na Hiperionu?"

"Mislim da znam. Sve do trenutka kada ste vi nestali."

Sveštenik uzdahnu i dodirnu čelo dugačkim, blago uzdrhtalim prstima. "Onda ćete možda", reče on, "ali samo možda, uspeti da nađete neki smisao u tome kako sam stigao ovamo... i u onome što sam uz put video."

"Video sam svetlost u trećoj Pećinskoj Grobnici", reče Otac Dire. "Kročio sam unutra. Priznajem da sam na umu imao misli o samoubistvu... na onome što je od mog uma ostalo posle brutalne replikacije kruciforme... neću udostojiti svrhu tog parazita rečju vaskrsnuće.

Video sam svetlost i pomislio da je to Šrajk. Osećao sam da je moj drugi susret sa tim stvorenjem - prvi susret odigrao se pre mnogo godina, u lavirintu ispod Pukotine, kada me je Šrajk miropomazao mojom svetogrdnom kruciformom - da je taj drugi susret već odavno trebalo da se odigra.

Kada smo prethodnog dana tragali za pukovnikom Kasadom, ta Pećinska Grobnica bila je kratka, bezlična, sa golim kamenim zidom koji se isprečio ispred nas posle trideset koraka. Sada je taj zid nestao i na njegovom mestu nalazila se rezbarija slična ustima Šrajka, kamen izbočen u tom spoju mehaničkog i organskog,

stalaktiti i stalagmiti oštri kao krečnjački zubi.

Kroz usta se spuštalo kameno stepenište. Iz tih dubina dopirala je svetlost; sjajila je belim sjajem u jednom trenutku, da bi već sledećeg postala tamnocrvena. Nije se čuo nikakav zvuk osim uzdaha vetra, kao da stena tamo diše.

Ja nisam nikakav Dante. Nisam tragao ni za kakvom Beatrice. Moj kratkotrajni nastup hrabrosti - mada je fatalizam tačnija reč - ispario je sa nestankom dnevnog svetla. Okrenuo sam se i gotovo pretrčao trideset koraka do otvora pećine.

Nije bilo nikakvog otvora. Prolaz se naprosto završavao. Nisam čuo nikakav zvuk urušavanja ili odrona, a osim toga, tamo gde je trebalo da se nalazi ulaz, stena je izgledala drevno i nedirnuto poput ostalih stena u toj pećini. Pola sata tragao sam za drugim izlazom, nisam ga pronašao, ali nisam hteo da se vratim na glavno stepenište i konačno sam nekoliko sati presedeo tamo gde je nekada bio ulazu u Pećinsku Grobnicu. Još jedan Šrajkov trik. Još jedan jevtini, teatralni štos perverzne planete. Hiperionova zamisao o vicu. Ha-ha.

Pošto sam nekoliko sati tako sedeo u polumraku i gledao kako svetlost na suprotnom kraju pećine bešumno pulsira, shvatio sam da Šrajk ovde neće doći po mene. Ulaz se neće ponovo čarobno pojaviti. Mogao sam da biram da li tamo da sedim sve dok ne umrem od gladi - ili, verovatnije, žeđi, pošto sam već bio dehidriran - ili da siđem tim prokletim stepeništem.

I sišao sam.

Pre mnogo godina, bukvalno pre mnogo života, kada sam posetio Bikure na visoravni Pinion, lavirint u kome sam se susreo sa Šrajkom nalazio se tri kilometra ispod zida kanjona. To je bilo blizu površine; većina lavirinata na većini lavirintskih svetova nalazi se najmanje deset klika pod korom. Nisam sumnjao u to da se to beskrajno stepenište... strma i izvijena spirala kamenih stepenica dovoljno širokih da deset sveštenika siđu rame uz rame do pakla... završava u lavirintu. Šrajk me je tamo prvi put prokleo besmrtnošću. Ako je to stvorenje, ili sila koja njime upravlja, imala imalo smisla za ironiju, sasvim bi bilo podesno da su se tamo okončali i moja besmrtnost i moj smrtni život.

Stepenište se izvijalo naniže; svetlost je jačala... prelazila je sada

u ružičasti sjaj; pola sata niže od toga, u treperavi grimiz. Bio je to isuviše danteovski i jevtino fundamentalistički prizor za moj ukus. Umalo se nisam naglas nasmejao na pomisao da će se pojaviti neki mali đavo, sa repom, trozupcem i rascepljenim kopitima, dok mu drhture tanušni brčići.

Ali nisam se nasmejao kada sam stigao do dubina gde je izvor svetlosti postao očigledan: kruciforme, na stotine, a potom na hiljade njih, isprva male, pripijene uz grube zidove stepeništa kao grubo izdeljani krstovi koje su za sobom ostavili nekakvi podzemni konkvistadori, potom veće i sve brojnije, dok nisu počele gotovo da se preklapaju, ružičaste kao koral, rumenog sirovog mesa, u krvavo crvenom sjaju.

Od toga mi je pozlilo. Bilo je to kao da ulazim u šaht obrubljen naduvenim, pulsirajućim pijavicama, mada je ovo bilo još gore. Video sam sopstvene slike na soničnom medskaneru i K-krstu, sa samo jednom tom stvari na sebi, i izbačene ganglije koje su mi se infiltrirale kroz meso i organe kao siva vlakna, snopovi trzavih filamenata, grozdovi nematoda nalik na strašne tumore koji neće da udele čak ni milost smrti. Sada sam na sebi imao dve: svoju i kruciformu Lenara Hojta. Pre bih umro, nego da mi bude stavljena još jedna.

Nastavio sam da silazim. Zidovi su pulsirali od vreline baš kao i od svetlosti, da li zbog dubine ili zbog nagomilanih hiljada kruciformi, ne znam. Konačno sam stigao do najnižeg stepenika, stepenište se okončalo, skrenuo sam poslednjom kamenom krivinom i našao se tu.

U lavirintu. On se protezao onako kako sam ga već video na bezbrojnim holoima, a jednom i lično: kao gladak tunel, širine trideset metara, izdubljen u Hiperionovoj kori pre više od tri četvrtine miliona godina, tako da prolazi i ukršta se po planeti nalik na katakombe koje je projektovao neki sumanutu inženjer. Lavirinti se mogu naći na devet svetova, pet od njih već su u Mreži, a ostali, poput ovog, u Zabačenosti: svi su istovetni, svi su bili iskopani u isto vreme u prošlosti i nijedan ne daje nikakve tragove niti naznake razloga svog postojanja. Postoji mnoštvo predanja o Graditeljima Lavirinata, ali mitološki inženjeri nisu ostavili nikakve artefakte, niti naznake svojih

metoda ili tuđinske spoljašnjosti, a nijedna teorija o lavirintima ne daje razuman razlog za ono što je bilo svakako najveći neimarski poduhvat koji je Galaksija ikada videla.

Svi lavirinti su prazni. Sonde su istražile milione kilometara hodnika izdubljenih u kamenu i osim mesta gde su vreme i urušavanja izmenili prvobitne katakombe, lavirinti su bezlični i prazni.

Ali ne i tu gde sam ja stajao.

Kruciforme su obasjavale prizor Hijeronimusa Boša dok sam zurio u beskrajan hodnik, beskrajan, ali ne i prazan... ne, ne prazan.

Isprva sam mislio da su to gomile živih ljudi, reka glava, ramena i ruku što se prostirala kilometrima, dokle god sam mogao da vidim, struja čovečanstva prekinuta tu i tamo prisustvom parkiranih vozila iste crvenkaste boje rđe. Dok sam koračao napred i prilazio zidu zbijenog čovečanstva udaljenom manje od dvadeset metara, shvatio sam da su to leševi. Desetine, stotine hiljada ljudskih leševa protezalo se hodnikom koliko god sam mogao da vidim; neki su ležali ničice na kamenom podu, neki su bili zgnječeni uz zid, ali većina je bila uzdignuta zahvaljujući pritisku drugih leševa tako zbijenih da su zagušili ovu aveniju lavirinta.

Ali postojala je staza; probijala se kroz tela kao da je tuda prošla neka mašina sa sečivima. Krenuo sam njom, pazeći da ne dodirnem ispruženu ruku ili sasušeni članak.

Tela su bila ljudska, u većini slučajeva još odevena, mumifikovana u eonima sporog raspadanja u ovoj kripti lišenoj bakterija. Koža i meso potamneli su, istegli se i popucali kao trula gaza, tako da su prekrivali samo kosti, a često čak ni to. Kosa je ostala poput pipaka prašnjavog katrana, kruta kao lakovana fiberplastika. Crnilo je zurilo ispod otvorenih očnih kapaka, između zuba. Njihova odeća, nekada sigurno u milijardama boja, sada je bila potamnela, siva ili crna, krhka poput odeće izvajane od tankog kamena. Plastične kvрге istopljene protekom vremena na njihovim ručnim zglobovima i vratovima mogle su predstavljati komlogove ili njihov ekvivalent.

Velika vozila možda su nekada bila EMV-i, ali sada su bila gomile čiste rđe. Posle stotinu metara, sapleo sam se i, da ne bih pao sa staze širine jedan metar na njivu od telesa, pridržao sam se za

visoku mašinu koja se sva sastojala od oblina i zamagljenih mehurova. Gomila rđe urušila se u sebe.

Lutao sam kao kod Vergilija i pratio strašnu stazu prožvakanu kroz ljudsko meso u raspadanju, pitajući se zbog čega mi se sve ovo prikazuje, šta sve to znači. Posle neodredljivog vremena provedenog u hodanju, dok sam se teturao između gomila bačenog čovečanstva, naišao sam na raskršće tunela; sva tri hodnika preda mnom bila su puna telesa. Uska staza nastavljala se kroz lavirint s moje leve strane. Krenuo sam njom.

Satima kasnije, možda i više od toga, zaustavio sam se i seo na uski, kameni puteljak koji je krivudao kroz užas. Ako su se u ovom malom delu tunela nalazile desetine hiljada leševa, u celom Hiperionovom lavirintu mora da ih je bilo na milijarde. I više. Devet lavirintnih svetova mora da su bili kripta za bilione.

Nisam imao pojma zbog čega mi se prikazuje ovaj krajnji Dahau duše. Blizu mesta gde sam sedeo, mumifikovani leš nekog muškarca još je štitio jedan ženski leš, obuhvativši ga rukom ogolelom do kosti. U ženinom naručju nalazio se mali zamotuljak sa kratkom crnom kosom. Okrenuo sam se i zajecao.

Kao arheolog, iskopavao sam žrtve pogubljenja, požara, poplava, zemljotresa i vulkana. Takvi porodični prizori za mene nisu bili novina; oni su bile sine qua non istorije. Ali ovo je, nekako, bilo strašnije. Možda je u pitanju bio broj; mrtvi u milionima posle holokosta. Možda je u pitanju bio sjaj grabljivih i duša željnih kruciformi koje su obrubile tunele kao hiljade svetogrdnih loših viceva. Možda je u pitanju bilo jecanje vetra koji je duvao kroz beskrajne kamene hodnike.

Moj život, učenja i patnje, kao i male pobede i bezbrojni porazi doveli su me dovede - daleko od vere, daleko od brige, daleko od jednostavnog, miltonovskog inata. Osećao sam da se ta tela nalaze tu već pola miliona godina ili više, ali da su sami ljudi iz našeg vremena, ili još gore, iz naše budućnosti. Zaronio sam lice u ruke i zaplakao.

Nije me upozorilo nikakvo struganje, niti bilo kakav pravi zvuk, već nešto, nešto, možda kretanje vazduha... podigao sam pogled, a tamo je stajao Šrajk, ni dva metra od mene. Ne na stazi, već unutra,

među leševima: skulptura u slavu arhitekta čitavog ovog pokolja.

Ustao sam. Nisam želeo da sedim ili klečim pred tom gnusobom.

Šrajk mi je prišao, više je lebdeo nego hodao, klizio je kao da je na šinama lišenim trenja. Krvava svetlost kruciformi oblivala mu je leđni lub od žive. Njegov večni, nemogući kez - čelične stalaktite, stalagmite.

Nisam osetio nikakvu želju za nasiljem prema tom stvoru. Samo tugu i strašno sažaljenje. Ne prema Šrajku - šta god kog đavola on bio - već prema svim onim žrtvama koje su, same i nezaštićene makar i najtanušnijom verom, morale da se suoče sa stravom u noći koja je u tom stvoru ovaploćena.

Prvi put sam primetio, izbliza, na manje od metra udaljenosti, da se oko Šrajka oseća zadah - smrad užeglog ulja, pregrejanih ležišta i sasušene krvi. Plamenovi u njegovim očima pulsirali su u savršenom ritmu zajedno sa narastanjem i opadanjem sjaja kruciformi.

Pre toliko godina, nisam verovao da je to stvorenje natprirodno, neko ispoljavanje dobra ili zla, već naprosto odstupanje iz nedokučivih i naizgled bezosećajnih krajeva vasion; strašni vic evolucije. Najgori košmar svetog Tejara. Ali i dalje stvor, koji se pokorava prirodnim zakonima, ma koliko bio izopačen, i koji je podložan nekim pravilima vasion, negde, nekad.

Šrajk podiže ruku ka meni, oko mene. Sečiva na njegova četiri ručna zgloba bila su mnogo duža od mojih šaka; sečivo na njegovim prsima bilo je duže od moje podlaktice. Zurio sam u njegove oči dok me je jedan par ruku od čeličnih opruga i žice oštre kao briač grlio, a drugi polako približavao i ispunjavao mali prostor između nas.

Sečiva prstiju se otvoriše. Trgoh se, ali ne ustuknuh kada ta sečiva suknuše, uroniše mi u prsa uz bol nalik na hladnu vatru, poput hirurških lasera koji režu nerve.

On kroči unazad, držeći nešto crveno, još crvenije zbog moje krvi. Zateturah se, upola očekujući da ugledam sopstveno srce u rukama čudovišta: bila bi to konačna ironija mrtvacu koji iznenađeno žmirka u svoje srce nekoliko sekundi pre nego što mu krv presuši u mozgu punom neverice.

Ali to nije bilo moje srce. Šrajk je držao kruciformu koju sam nosio na prsima, moju kruciformu, to parazitsko spremište moje DNK koja

okleva da umre. Zateturah se ponovo, umalo ne padoh, pa dodirnuh grudi. Prsti mi se umrljaše krvlju, ali ne od arterijskog kuljanja kakvo je ta gruba hirurgija zaslužila; rana se zaceljivala pred mojim očima. Znao sam da mi je telo bilo puno gomolja i vlakana kruciforme. Znao sam da nijedan hirurški laser ne bi bio u stanju da razdvoji tu smrtonosnu lozu od tela Oca Hojta - kao ni od mog. Ali osećao sam kako zaraza nestaje, kako se unutrašnja vlakna suše i blede u najnezatniju naznaku unutrašnjeg ožiljka na tkivu.

I dalje sam imao Hojtovu kruciformu. Ali to je bilo drugačije. Kada umrem, Lenar Hojt će ustati iz ovog preuređenog mesa. Ja ću umreti. Više neće biti jadnih duplikata Pola Direa, sve glupljih i beživotnijih sa svakim novim veštačkim pokolenjem.

Šrajk mi je podario smrt, a da me pri tom nije ubio.

Taj stvor baci kruciformu koja se hladila na gomile leševa i uze me za mišicu, prosekavši bez ikakvog napora tri sloja tkanine, uz trenutno prolivanje krvi sa mojih bicepsa na najmanji dodir tih skalpela.

On me povede kroz tela, prema zidu. Pratio sam ga i pokušavao da ne gazim po leševima, ali pošto sam žurio da ne bih ostao bez ruke, nisam uvek u tome i uspevao. Tela su se mrvila u prah. Jednom je u urušenoj šupljini grudnog koša ostao otisak mog stopala.

Onda se obresmo kraj zida, kod dela na kome najednom više nije bilo nijedne kruciforme, i ja shvatih da je to nekakav otvor zaštićen energijom... pogrešne veličine i oblika da bi bio standardni portal dalekobacača, ali sa sličnim mat-zujanjem energije. Bilo šta što će me odvesti iz ovog skladišta smrti.

Šrajk me gurnu kroz to.

Nulta gravitacija. Lavirint razbijenih pregrada, klupka žica koja lebde poput utrobe nekog džinovskog bića, blesak crvenih svetala - na sekund sam pomislio da su kruciorne i ovde, ali sam onda shvatio da su to svetla za slučaj opasnosti u umirućoj svemirskoj letelici - a onda trzaj, tumbanje po nultoj sili teže na koju nisam navikao, sa još leševa koji promiču i premeću se: tu nisu bile mumije, već sveži mrtvaci nedavno ubijeni, razjapljenih ustiju, očiju

naduvenih, eksplodiranih pluća, sa oblacima sukruvice koji se za njima vuku i simuliraju život svojim sporim, nekrotičnim reakcijama na svako slučajno strujanje vazduha ili trzaj razorene svemirske letelice SILE.

To jeste bila svemirska letelica SILE, bio sam siguran u to. Video sam uniforme SILE:svemir na mladim leševima. Video sam oznake u vojnom žargonu na pregradama i razorenim kapcima komora, beskorisna uputstva na više nego beskorisnim spremištima za slučaj opasnosti, sa kombinezonima i još nenaduvanim mehurovima pod pritiskom uredno složenim na policama. Šta god da je uništilo brod, mora da je to učinilo iznenada, kao pošast u noći.

Kraj mene se pojavi Šrajk.

Šrajk... u svemiru! Oslobođen Hiperiona i okova vremenskih plima! Na mnogim brodovima nalazili su se dalekobacači!

Jedan portal dalekobacača nalazio se na manje od pet metara niz hodnik. Jedno telo otumbalo se ka njemu i desna ruka mladića prošla je kroz mat polje kao da ispituje vodu na svetu sa druge strane. Vazduh je vrištao dok je kuljao iz ovog šatla, uz sve snažnije zavijanje. Prođi! požurivao sam leš, ali razlika u pritisku odnela ga je dalje od portala, ruke iznenađujuće nedirnute, iako mu je lice bilo anatomska maska.

Okrenuh se prema Šrajku i taj pokret natera me da se obrnem za pola revolucije u drugom smeru.

Šrajk me podiže, sečiva mi zaparaše kožu, a onda me on ponese hodnikom ka dalekobacaču. Nisam mogao da promenim smer kretanja sve da sam to i želeo. U sekundima pre nego što sam prošao kroz zujanje i prštanje portala, zamislio sam vakuum sa druge strane, pad sa velike visine, eksplozivnu dekompresiju ili - najgore od svega - povratak u lavirint.

Umesto toga, izleteo sam pola metra na mermerni pod. Ovde, manje od dve stotine metara od ove tačke, u privatnim odajama Pape Urbana XVI - koji je, kako to već obično biva, umro od starosti ni tri sata pre nego što sam ja ispao kroz njegov privatni dalekobacač. 'Papska vrata', tako to zove Novi Vatikan. Osetio sam bol kazne zbog tolike udaljenosti od Hiperiona - tolike udaljenosti od izvorišta kruciformi - ali bol je sada moj stari saveznik i više nema

vlast nada mnom.

Pronašao sam Eduara. On je bio dovoljno ljubazan da satima sluša dok sam pričao priču kakvu nijedan Jezuit nikada nije imao da ispovedi. Bio je još ljubazniji kada mi je poverovao. Sada ste čuli i vi. To je moja priča."

Oluja je prošla. Nas trojica sedeli smo u svetlosti sveća ispod kupole svetog Petra i nekoliko trenutaka nismo progovarali.

"Šrajk ima pristup u Mrežu", rekoh ja konačno.

Direov pogled bio je otvoren. "Da."

"To mora da je bio neki brod u Hiperionovom svemiru..."

"Izgleda da jeste."

"Znači, mi bismo bili u stanju da se vratimo tamo. Da upotrebimo... Papska vrata? ... kako bismo se vratili u Hiperionov svemir."

Monsinjur Eduar podiže obrvu. "Vi želite da to učinite, M. Severne?"

Žvakao sam zglob na prstu. "Razmišljao sam o tome."

"Zašto?" upita Monsinjur tiho. "Vaš parnjak, kibridna ličnost koju je Bron Lamija nosila na hodočašće, pronašao je tamo samo smrt."

Odmahnuo sam glavom, kao da pokušavam tim jednostavnim gestom da raščistim zbrku misli. "Ja sam deo ovoga. Samo ne znam koju ulogu da igram... niti gde da je igram."

Pol Dire se nasmeja vedro. "Svi smo upoznali taj osećaj. Ovo liči na raspravu o predodređenosti iz pera nekog lošeg dramskog pisca. Šta je sa slobodom volje?"

Monsinjur oštro pogleda prijatelja. "Pole, svi hodočasnici... i ti sam... suočili su se sa izborom koji su načinili slobodnom voljom. Možda velike sile oblikuju opšti tok događaja, ali ljudske ličnosti još odlučuju o sopstvenoj sudbini."

Dire uzdahnu. "Možda je tako, Eduare. Ne znam. Veoma sam umoran."

"Ako je Umonova priča tačna", rekoh ja. "Ako je treći deo tog ljudskog božanstva umakao u naše doba, gde i ko mislite da je on? U Mreži se nalazi više od stotinu milijardi ljudskih bića."

Otac Dire se osmehnu. Bio je to blag osmeh, lišen ironije. "Jeste li

pomislili na to da ste to možda baš vi, M. Severne?"

To pitanje pogodi me kao šamar. "Nemoguće", rekoh. "Ja čak nisam... u potpunosti čovek. Moja svest lebdi negde u matriksu Srži. Moje telo rekonstituisano je od ostataka DNK Džona Kitsa i biofakturisano kao telo androida. Sećanja su mi usađena. Kraj mog života... moj oporavak od jektike... sve je to simulirano na svetu sazdanom samo zbog toga."

Dire se i dalje osmehivao. "Pa? Da li vas išta od svega toga sprečava da budete taj entitet Empatije?"

"Ne osećam se kao deo nekakvog boga", rekoh oštro. "Ne sećam se ničega, ne razumem ništa, niti znam šta mi dalje valja činiti."

Protrijah oči. "Ne znam čak ni šta mora da se uradi."

Monsinjorov glas bio je tih. "Mislim da Pol pokušava da kaže da, ako se stvorenje duha, kako kažete, krije u našem vremenu, možda ono i ne zna za svoj identitet."

"To je suludo", rekoh ja.

Dire klimnu glavom. "Mnogi događaji na Hiperionu i oko njega izgledali su suludo. Ludost kao da se širi."

Pogledah Jezuitu detaljnije. "Vi biste bili dobar kandidat za božanstvo", rekoh. "Proveli ste život u molitvi, razmatranju teologija i poštovanju nauke kao arheolog. Plus, već ste bili razapeti."

Direov osmeh nestade. "Zar ne čujete šta govorimo? Zar ne čujete svetogrđe u onome što govorimo? Ja nisam kandidat za Božansko, Severne. Ja sam izdao svoju Crkvu, svoju nauku, a sada, time što sam nestao, i svoje prijatelje sa hodočašća. Hrist je možda izgubio veru na nekoliko sekundi. Ali on se nije prodao na pijaci za tričarije ega i radoznalosti."

"Dosta", zapovedi Monsinjur Eduar. "Ako je identitet te Empatije deo neke budućnosti, ako je proizvedeno božanstvo tajna, pomislite na kandidate neposredno u trupi vašeg malog Komada Strasti, M. Severne. CEO M. Gledston, sa teretom Hegemonije na plećima. Ostali hodočasnici... M. Silenus koji, prema onome što ste rekli Polu, i sada trpi na Šrajkovom drvetu zbog svoje poezije. M. Lamija, koja je toliko toga rizikovala i izgubila zbog ljubavi. M. Vejntraub, koji je patio zbog Abrahamove nedoumice... čak i njegova kćer, koja se vratila nevinosti detinjstva. Konzul, koji..."

"Konzul pre liči na Judu nego na Hrista", rekoh ja. "On je izdao i Hegemoniju i Proterane, koji su smatrali da on radi za njih."

"Po onome što mi Pol kaže", reče Monsinjur, "Konzul je ostao veran svojim stavovima, veran sećanju na svoju baku Siri." Starac se osmehnu. "Plus, postoji još stotinu milijardi drugih igrača u ovom komadu. Bog nije odabrao Heroda, Pontija Pilata ili cara Avgusta kao Svoja oruđa. Odabrao je nepoznatog drvodelju u jednom od najzabitijih kutaka Rimskog carstva."

"U redu", rekoh ja, ustadoh i ushodah se pred svetlucavim mozaikom ispod oltara. "Šta ćemo sad? Oče Dire, vi treba sa mnom da pođete kod Gledstonove. Ona zna za vaše hodočašće. Možda vaša priča može da pomogne da se izbegne deo krvoprolića koje izgleda neminovno."

Dire takođe ustade, skrsti ruke i zagleda se u kupolu, kao da se u tami visoko gore nalaze neka uputstva za njega. "Pomislio sam na to", reče on. "Ali mislim da mi to nije najpreča obaveza. Moram da odem na Božji Gaj da razgovaram sa njihovim ekvivalentom Pape - sa Pravim Glasom Drvosveta."

Prestadoh da koračam. "Božji Gaj? Kakve to ima veze sa bilo čim?"

"Mislim da su Templari ključ za neki element koji nedostaje u ovoj bolnoj šaradi. Sad velite da je Het Mastin mrtav. Možda Pravi Glas može da nam objasni šta su planirali za ovo hodočašće... Mastinovu priču, kakva god ona bila. On je, na kraju krajeva, jedini od prvobitnih sedam hodočasnika koji nije ispričao priču o tome zbog čega je došao na Hiperion."

Ushodah se ponovo, sada brže, pokušavajući da suzbijem gnev. "Bože, Dire. Nemamo vremena za takvu dokonu ljubopitljivost. Ostalo je samo" - prokonsultovah komlog - "sat i po do trenutka kada će invazioni Roj Proteranih ući u sistem Božjeg Gaja. Tamo mora da je već ludnica."

"Možda", reče Jezuit, "ali ipak ću najpre otići tamo. Potom ću razgovarati sa Gledstonovom. Možda će mi odobriti povratak na Hiperion."

Progundah nešto, sumnjajući da će CEO ikada dozvoliti da se tako važan izveštač vrati u opasnost. "Krenimo", predložih ja i

okrenuh se da potražim izlaz.

"Samo trenutak", reče Dire. "Rekoste maločas da ste ponekad bili u stanju da... da 'sanjate'... o hodočasnicima, u budnom stanju. To je neka vrsta transa, zar ne?"

"Tako nešto."

"Pa, M. Severne, molim vas da sada sanjate o njima."

Zapiljih se zapanjeno. "Ovde? Sada?"

Dire pokaza na svoju stolicu. "Molim vas. Želeo bih da znam sudbinu svojih prijatelja. Takođe, informacija bi mogla da nam bude izuzetno vredna u suočenju sa Pravim Glasom i M. Gledston."

Zavrteh glavom, ali sedoh na stolicu koju mi je ponudio. "Možda neće delovati", rekoh.

"Onda ništa nismo izgubili", odvrati Dire.

Klimnuh glavom, zatvorih oči i zavalih se u neudobnu stolicu. Bio sam isuviše svestan toga da me druga dvojica posmatraju, svestan slabog mirisa tamjana i kiše, odjekujućeg prostora oko nas. Bio sam siguran da ovo uopšte neće delovati, predeo mojih snova nije bio tako blizu da bih mogao da ga prizovem jednostavnim sklapanjem očiju.

A onda, najednom, osećaj da me posmatraju izblede, mirisi se udaljiše, dok se utisak prostora proširi hiljadama puta: vraćao sam se na Hiperion.

35.

Zbrka.

Tri stotine svemirskih letelica povlače se u Hiperionov svemir pod snažnom vatrom i beže od Roja kao ljudi koji se bore protiv pčela. Ludilo blizu vojnih dalekobacačkih portala, preopterećena saobraćajna kontrola, brodovi uspravljeni kao EMV-i na vazdušnoj rešetki TC2, ranjivi kao jarebice pred slobodnim formacijama jurišnih brodova Proteranih.

Ludilo na izlaznim tačkama: svemirske letelice SILE poređane kao ovce u uskom toru dok kruže od Madhijinog portala za uzmak do izlaznog 'bacača. Brodovi koji se u kovitu spuštaju u Hebronov svemir, nekolicina koja prelazi do Rajske Kapije, Božjeg Gaja, Mare Infinitusa, Askvita. Preostalo je samo još nekoliko sati pre nego što Rojevi uđu u sisteme Mreže.

Zbrka dok stotine miliona izbeglica dalekobacačem beže sa ugroženih svetova, ulaze u gradove i središte za relokaciju, polulude od sumanutog uzbuđenja i započetog rata. Zbrka dok se neugroženi svetovi Mreže pale pobunama: tri Košnice na Lusus - gotovo sedamdeset miliona građana - u karantinu zbog nereda Kulta Šrajka, sa poharanih trideset nivoa tržnica, sa stambenim monolitima preplavljenim ruljama, razorenim središtima za fuziju, napadnutim terminalima dalekobacača. Zakonodavno Veće žali se Hegemoniji; Hegemonija proglašava preki sud i šalje SILU:marince da zapečati košnice.

Secesionističke pobune na Novoj Zemlji i Maui-Kovenantu. Teroristički napadi glenon-hajtovskih rojalista - koji su bili mirni već tri četvrtine veka - na Taliji, Armagastu, Nordholmu i Liju Tri. Nove pobune Kulta Šrajka na Cingtao-Hsišuang Pani i Renesansi Vektor.

Komanda SILE na Olimpu prebacuje borbene bataljone iz transporta koji se vraćaju sa Hiperiona na svetove Mreže. Odredi za razaranje dodeljeni bakljobrodovima u ugroženim sistemima javljaju da su dalekobacačke sfere singularnosti podešene za uništenje i da čekaju samo fetlinijsko naređenje sa TC2.

"Postoji bolji način", kaže savetnik Albedo Gledstonovoj i Ratnom Veću.

CEO se okreće ambasadoru Tehnosrži.

"Postoji oružje koje će odstraniti Proterane tako da ne nanesu štetu imovini Hegemonije. Niti imovini Proteranih, kad smo već kod toga."

General Morpurgo se mršti. "Vi govorite o bombi ekvivalentnoj štapu smrti", kaže on. "To neće delovati. Istraživači SILE dokazali su da se to beskrajno širi. Osim što je nečasno, protiv Kodeksa Novog Bušida, zbrisalo bi stanovništvo cele planete zajedno sa okupatorima."

"Ni najmanje", kaže Albedo. "Ako se građani Hegemonije pravilno zaštite, nisu potrebne nikakve žrtve. Kao što znate, štapovi smrti mogu se kalibrisati za pojedinačne moždane talasne dužine. To se može izvesti i sa bombom zasnovanom na istom načelu. Stoka, divlje životinje, pa čak ni druge antropoidne vrste ne bi bile ugrožene."

General Van Zajdt iz SILE:marinci ustaje. "Ali ne postoji način da se stanovništvo zaštiti! Naša testiranja pokazuju da teški neutritni bombe smrti prodiru kroz čvrst kamen ili metal do dubine od šest kilometara. Niko nema takva skloništa!"

Projekcija savetnika Albeda skršta ruke na stolu. "Imamo devet svetova sa skloništima u koja mogu da stanu milijarde ljudi", kaže on tiho.

Gledstonova klima glavom. "Lavirintni svetovi", šapuće ona. "Ali takvo prebacivanje stanovništva svakako bi bilo nemoguće."

"Ne", kaže Albedo. "Sad, pošto ste uključili Hiperion u Protektorat, svi lavirintni svetovi poseduju dalekobacače. Srž može da sredi da se stanovništvo prebaci pravo u ta podzemna skloništa."

Nastaje graja oko dugačkog stola, ali napeti pogled Meine Gledston ni za trenutak ne napušta Albedovo lice. Ona traži tišinu i dobija je. "Recite nam više o tome", kaže. "Zainteresovani smo."

Konzul sedi u prošaranoj hladovini niskog drveta i čeka da umre. Ruke su mu vezane na leđima užetom od fiberplastike. Odeća mu je iscepana u prnje i još mokra; vlaga na njegovom licu delom potiče iz

reke, ali uglavnom je znoj.

Dva muškarca koji stoje iznad njega dovršavaju preturanje po njegovoj platnenoj torbi. "Sranje", kaže prvi muškarac, "ovdi nema ništa vredno, samo ovaj jebeni stari pištolj." On stavlja oružje oca Bron Lamije za pojas.

"Živa šteta što nismo mogli da do'vatimo taj prokleti leteći ćilim", kaže drugi muškarac.

"I nije nešto naročito leteo pri kraju!" kaže prvi i obojica se smeju.

Konzul čkilji u dve masivne prilike, od čijih oklopljenih tela sunce na zalasku stvara obrise. Po njihovom dijalektu, pretpostavlja da su domoroci; po izgledu - delovima staromodnih telesnih oklopa SILE, teškim višenamenskim jurišnim puškama, dronjcima onoga što je nekada bila kamuflažna polimerna tkanina - pretpostavlja da su to dezerteri iz nekakve teritorijalne jedinice Hiperiona.

Po tome kako se ophode prema njemu, siguran je da će ga ubiti.

Isprva, ošamućen od pada u reku Huli, još upetljan u konopac koji ga je vezivao za platnenu torbu i beskorisnu Hoking-prostirku, pomislio je da su to njegovi spasioци. Konzul je pretrpeo težak udarac o vodu, ostao pod njom mnogo duže nego što je zamišljao da je moguće, a da se čovek ne udavi, i izronio je samo da bi ga snažna struja ponovo potopila i da bi ga zapetljani konopci i prostirka ponovo povukli dole. Bila je to hrabra borba, ali bez izgleda za uspeh, i on se još nalazio deset metara od plićaka kada je jedan od muškaraca izišao iz šikare i bodljikavog drveća i bacio Konzulu uže. Onda su ga pretukli, opljačkali, vezali i sada su se - sudeći po njihovim otvorenim komentarima - pripremali da ga zakolju i ostave lešinarima.

Viši od dvojice, sa kosom koja je izgledala kao masa masnih šiljaka, čuči pred Konzulom i izvlači keramički nož sa nultom oštricom iz kanije. "Imaš nešto da kažeš na kraju, ćale?"

Konzul oblizuje usne. Gledao je hiljadu filmova i holića gde je ovo bio trenutak kada je glavni junak izbacivao protivnika iz ravnoteže, drugog onesveščivao šutom, grabio oružje i rešavao se obojice - pucajući vezanim rukama - a potom nastavljao sa svojim pustolovinama. Ali Konzul se ne oseća kao glavni junak: iscrpljen je, sredovečan i povređen prilikom pada u reku. Oba ova muškarca vitkija su, jača, brža i očigledno opakija nego što je Konzul ikada bio.

On je prisustvovao nasilju - jednom je čak i počinio nasilje - ali njegov život i obuka bili su posvećeni napetim, ali tihim stazama diplomatije.

Konzul ponovo oblizuje usne i kaže: "Mogu da vam platim."

Muškarac koji čuči osmehuje se i pomera sečivo sa nultom oštricom napred-nazad pet centimetara pred Konzulovim očima. "Čime, ćale? Uzeli smo ti univerzalnu karticu, a to ti ovde ne vredi ni pišljivog boba."

"Zlatom", kaže Konzul, znajući da je to jedina reč koja je zadržala moć u svim dobima.

Muškarac koji čuči ne reaguje - u očima mu je bolesni sjaj dok posmatra sečivo - ali drugi muškarac prilazi i spušta tešku ruku na rame svog partnera. "O čemu ti to, čovek? Di ti je to zlato?"

"Na mom brodu", kaže Konzul. "Na Benaresu."

Čovek koji čuči podiže sečivo do sopstvenog obraza. "Laže taj k'i pas, Čez. Benares je ona matora barža s ravnim dnom, što je vuku mante i što je pripadala plavokošcima s kojima smo svršili ono pre tri dana."

Konzul zatvara oči na sekund i oseća mučninu, ali ne želi da joj se preda. A. Betik i ostali članovi androidske posade ostavili su Benares u jednom od brodskih kotvišta pre manje od nedelju dana da krenu nizvodno prema 'slobodi.' Očigledno, pronašli su nešto drugo. "A. Betik", kaže on. "Kapetan posade. Nije vam pomenuo zlato?"

Čovek sa nožem se ceri. "Puno se drao, ali nije mnogo prič'o. Re'o je da brod i govna na njemu plove do Ruba. Jebeno predaleko za baržu bez manti, da ti ja kažem."

"Zaveži, Obeme." Drugi muškarac prelazi u čučanj blizu Konzula. "Otkud tebi zlato na toj barži, čiča?"

Konzul podiže lice. "Zar me ne prepoznajete? Godinama sam bio Konzul Hegemonije na Hiperionu."

"Ej, nemo' da se zajebavaš s nama..." počinje čovek sa nožem, ali drugi ga prekida. "Aha, čovek, sećam se tvoje face na holiću u logoru kad sam bijo mali. I što sad nosiš zlato uzvodno kad će nebo da padne, Hegemonac?"

"Išli smo ka skloništu... ka Utvrđenju Hronos", kaže Konzul,

pokušavajući da ne zvuči suviše revnosno, ali istovremeno zahvalan za svaki sekund koji još sme da živi. Zašto? - misli deo njega. Bio si umoran od života. Spreman da umreš. - Ne ovako. Ne dok je Solu, Rejčel i ostalima potrebna njegova pomoć.

"Nekoliko najbogatijih građana Hegemonije", kaže on. "Evakuacione vlasti nisu htele da im dozvole da prenesu blago, pa sam pristao da im pomognem da to smeste u trezore Utvrđenja Hronos, starog zamka severno od Masiva Uzde. Za proviziju."

"Jebote, ti mora da si lud načisto!" kezi se podrugljivo čovek sa nožem. "Sada je sve severno odavdi Šrajnova zemlja."

Konzul spušta glavu. Nema potrebe da simulira umor i osećaj poraza kojim zrači. "To smo ustanovili. Posada androida dezertirala je prošle nedelje. Nekoliko putnika ubio je Šrajn. A ja sam se vraćao sam nizvodno."

"To je sve sranje", kaže čovek s nožem. U očima mu je ponovo taj bolesni, odsutni pogled.

"Samo malo", kaže njegov partner. On udara Konzulu šamar, snažno. "I di ti je taj tobožnji zlatni brod, čiča?"

Konzul oseća ukus krvi. "Uzvodno. Ne na reci, već skriven u jednoj od pritoka."

"Aha", kaže čovek sa nožem i postavlja sečivo sa nultom oštricom pljoštimice na Konzulov vrat. Ne mora da ga povuče da bi preklao Konzula, dovoljno je samo da okrene oštricu. "Ja velim da je to sranje. I velim da gubimo vreme."

"Samo malo", odbrusi mu drugi muškarac. "Koliko daleko uzvodno?"

Konzul razmišlja o pritokama kraj kojih je prošao u nekoliko poslednjih sati. Kasno je. Sunce gotovo dodiruje rub čestara drveća na zapadu. "Odmah iznad Prevodnice Karla", kaže on.

"A što si ti onda letijo nizvodno na toj igrački, umesto da ploviš na njemu?"

"Pokušavao sam da nađem pomoć", kaže Konzul. Adrenalin je nestao i on sada oseća smrtnu iscrpljenost, vrlo blizu očajanja. "Bilo je previše... previše bandita duž obale. Barža mi se činila suviše rizična. Hoking-prostirka bila je... bezbednija."

Čovek po imenu Čez smeje se. "Skloni tog noža, Obem. Ima

malo da šipčimo, a?"

Obem skače na noge. Nož mu je još u ruci, ali sada je oštrica - i gnev - uperena ka njegovom partneru. "Jesi l' ti sjeban, čovek, ili šta? Je l' u glavu među uši imaš govna, a? Sve što je zin'o, sve je slag'o."

Čez niti trepće, niti odstupa. "Naravski, možda laže. Al' to nema veze, a? Prevodnica ti je na manje od po' dana peške, a ionako idemo tamo, a? Ako nema brod, ako nema zlato, zakolješ stoku, a? Samo polagacke, obesiš ga prvo za noge. Ako ima zlato, opet uradiš isto, kad je u pitanju sečivo, samo kao nafatirani čova, a?"

Obem se na sekund dvoumi između gneva i razuma, okreće se u stranu i zamahuje keramičkim sečivom sa nultom oštricom preko drveta čije je stablo debelo osam centimetara. Ima vremena da se okrene natrag i da čučne ispred Konzula pre nego što gravitacija obavesti drvo da je presečeno; drvo konačno pada unazad ka rubu reke uz lomljivu grana. Obem hvata Konzula za još mokru košulju. "Važi, da vidimo šta ima tamo, Hegemonac. Pričaj, beži, saplići se il' razvlači, i ima da ti reckam prsti i uši čisto vežbe radi, a?"

Konzul ustaje i zanosi se, a onda se sva trojica vraćaju u zaklon žbunja i niskog drveća, Konzul tri metra iza Čeza i isto toliko ispred Obema, da bi krenuo natrag tamo odakle je došao, dalje od grada, broda i bilo kakve prilike da spase Sola i Rejčel.

Prolazi jedan sat. Konzul ne može da smisli ništa pametno za trenutak kada stignu do rukavca i ne pronađu baržu. Nekoliko puta Čez mu pokretom ruke naređuje da bude tih i da se sakrije, jednom na lepet prozračnih leptirova u granju, zatim na neki znak uznemirenosti s druge strane reke, ali drugim ljudskim bićima nema ni traga ni glasa. Nema nikakvog znaka pomoći. Konzul se priseća spaljenih zgrada duž reke, praznih koliba i napuštenih pristaništa. Strah od Šrajka, strah od napuštanja posle evakuacije pred Proteranima i meseci pljačke odmetnutih teritorijalaca pretvorili su ovo područje u ničiju zemlju. Konzul smišlja izgovore i odugovlačenja, a onda ih odbacuje. Jedina nada mu je da prođu dovoljno blizu Prevodnice da može tamo da skoči u duboku i brzu vodu, pokuša da ostane na površini sa rukama vezanim na leđima

sve dok se ne sakrije u lavirintu malih ostrva ispod te tačke.

Samo što je suviše umoran da pliva, čak i da su mu ruke slobodne. A oružje koje dva muškarca nose lako može da ga pogodi, čak i da ima prednost od deset minuta između stabala i ostrva. Konzul je suviše umoran da bi bio pametan, suviše star da bi bio hrabar. On misli na svoju ženu i sina, sada mrtve već toliko godina, ubijene u bombardovanju Bresije od strane ljudi koji nisu bili nimalo časniji od ove dve spodobе. Konzulu je samo žao što je prekršio dato obećanje da će pomoći ostalim hodočasniciма. Žao mu je zbog toga... i što neće videti kako će sve da se završi.

Obem pljuje iza njega. "Ovo je sranje, Čez, a? Šta kažeš da ga posednemo, recnemo i pomognemo mu malo da propeva, a? I onda sami da odemo do te barže, ako ju uopšte ima, a?"

Čez se okreće, briše znoj sa očiju, mršti se sumnjičavo ka Konzulu i kaže: "Dobro, važi, mislim da si u pravu što se tiče vremena i buke, bajo, al' ostavi ga tako da do kraja može da priča, a?"

"Naravski", ceri se Obem, stavlja oružje o rame i izvlači nultu oštricu.

"NE MRDAJTE!" razleže se glas odozgo. Konzul pada na kolena, a banditi iz bivših teritorijalnih jedinica skidaju oružje sa ramena uvežbanom brzinom. Čuje se nalet, rika, šibanje granja i prašine oko njih, Konzul podiže pogled na vreme da vidi mreškanje večernjeg neba prekrivenog oblacima, niže od oblaka, osećaj mase pravo iznad, mase koja se spušta, a onda Čez podiže svoju flešetnu pušku dok Obem nišani lanserom, da bi zatim sva trojica pali i preturili se, ne kao pogođeni vojnici, ne kao odbačeni elementi neke balističke jednačine, već kao drvo koje je Obem nešto ranije oborio.

Konzul pada licem u prašinu i šljunak i leži tamo, ne trepćući, nesposoban da trepne.

Oružje za ošamućivanje, misli on kroz sinapse koje sporo pale poput bajatog goriva. Lokalizovani ciklon eruptira dok nešto krupno i nevidljivo sleće između tri tela u prašini i ruba reke. Konzul čuje šištanje dok se otvara kapak i unutrašnje škljocanje dok potisne turbine padaju ispod kritičnog nivoa za uzletanje. I dalje ne može da trepne, a kamoli da podigne glavu, i vidokrug mu je ograničen na

nekoliko oblutaka, na peščani pejsaž dina, travnatu šumicu i jednog jedinog mrava-graditelja, ogromnog na ovoj udaljenosti, koji kao da se najednom zainteresovao za Konzulovo vlažno oko koje ne trepće. Mrav se okreće da požuri i prevali pola metra do svog vlažnog plena i Konzul se u mislima obraća ležernim koracima koje čuje iza sebe: Požurite.

Ruke ispod njegovih pazuha, stenjanje, poznati, ali napeti glas koji kaže: "Prokletstvo, baš si se ugojio."

Konzulove pete vuku se po zemlji, poskakuju preko Čezovih prstiju koji se nekontrolisano trzaju... ili je to možda Obem... Konzul ne može da okrene glavu kako bi im video lica. Niti može da vidi svog izbavitelja sve dok ga ovaj ne podigne - uz stenjanje i litaniju tihih psovki uz njegovo uho - kroz mehurasti kapak dekamufiranog letaća, na dugačku, meku kožu oborenog putničkog sedišta.

Guverner-General Teo Lejn pojavljuje se u Konzulovom vidokrug, dečačkog, ali pomalo i demonskog izgleda, dok se kapak spušta, a crvene unutrašnje svetiljke obasjavaju mu lice. Mlađi muškarac naginje se da pričvrsti mrežu za slučaj udara preko Konzulovih grudi. "Žao mi je što sam morao da te ošamutim sa onom dvojicom." Teo seda natrag, pričvršćuje sopstvenu mrežu i uključuje omnikontroler. Konzul oseća kako letać drhti, a potom uzleće, lebdi u mestu jedan sekund pre nego što skrene levo kao ploča na ležajevima bez trenja. Ubrzanje gura Konzula dublje u sedišta.

"Nisam imao mnogo izbora", kaže Teo uz tihe unutrašnje zvuke letaća. "Jedino oružje koje ove stvari smeju da nose jeste ošamućivač za kontrolu nereda, a najlakše mi je bilo da oborim svu trojicu pod najslabijim nabojem i da te brzo izvučem odatle." Teo gura svoje arhaične naočari uz nos sa poznatim trzajem prsta i okreće se da se isceri Konzulu. "Stara poslovice plaćenika - 'Pobij ih sve, a onda pusti Boga da ih razvrsta.'"

Konzul uspeva da pomeri jezik dovoljno da načini neki zvuk i da malo zabalavi po obrazu i koži sedišta.

"Odmori se malo", kaže Teo i ponovo obraća pažnju na instrumente i spoljni vidik. "Za dva ili tri minuta trebalo bi da pričaš sasvim normalno. Držim se nisko, letim sporo, tako da će nam trebati oko deset minuta da se vratimo do Kitsa." Teo baca pogled na

svog putnika. "Imaš sreće, ser. Mora da si dehidrirao. Ona dvojica su se upišala u gaće kada su pala. Humano oružje, taj ošamućivač, ali neprijatno ako nemaš rezervne gaće u blizini."

Konzul pokušava da kaže šta misli o tom 'humanom' oružju.

"Još nekoliko minuta, ser", kaže Guverner-General Teo Lejn i poseže da obriše Konzulov obraz maramicom. "Trebalo da te upozorim, malčice je nezgodno kada ošamućenost počne da nestaje."

U tom trenutku, neko zariva nekoliko hiljada čioda i igala u Konzulovo telo.

"Kako si me pronašao, do đavola?" pita Konzul. Nalaze se nekoliko kilometara iznad grada; i dalje lete iznad reke Huli. Može da se uspravi i reči su mu manje-više razgovetne, ali Konzulu je drago što ima još nekoliko minuta pre nego što bude morao da ustane ili hoda.

"Šta, ser?"

"Rekoh, kako si me pronašao? Kako si uopšte mogao da znaš da sam se vratio duž Hulija?"

"CEO Gledston poslala mi je fetlinijsku poruku. Samo vizuelnu, na starom aparatu za jednokratnu upotrebu u konzulatu."

"Gledstonova?" Konzul tresne šakama, pokušavajući da ponovo izazove osećaj u prstima korisnim poput gumenih kobasica. "Do đavola, kako je Gledstonova mogla da zna da se nalazim u nevolji na reci Huli? Ostavio sam komlog-prijemnik bake Siri u dolini, kako bih mogao da pozovem ostale hodočasnike kada stignem do broda. Kako je Gledstonova mogla da zna?"

"Ne znam, ser, ali navela mi je tvoju lokaciju i činjenicu da si u nevolji. Čak mi je rekla da si leteo na Hoking-prostirci koja se srušila."

Konzul vrti glavom. "Ta gospa ima izvore o kojima nismo ni sanjali, Teo."

"Da, ser."

Konzul baca pogled na svog prijatelja. Teo Lejn je sada bio Guverner-General novog protektoratskog sveta Hiperiona već duže od godinu dana, ali stare navike teško se gube i to 'ser' poticalo je iz

sedmogodišnje Teove službe na mestu vice-konzula i glavnog pomoćnika u Konzulovo vreme. Poslednji put kada je video mladića - koji sada više nije tako mlad, shvata Konzul: odgovornost je usekla bore i linije u to mlado lice - Teo je bio besan što Konzul ne želi da preuzme dužnost Guvernera-General. To je bilo pre nešto više od nedelju dana. Pre toliko era i eona.

"Uzgred", kaže Konzul, izgovarajući svaku reč pažljivo, "hvala ti, Teo."

Guverner-General klima glavom, očito zadubljen u misli. On ne pita za ono što je Konzul video severno od planina, kao ni za sudbinu ostalih hodočasnika. Ispod njih, Huli se širi i krivuda ka prestonici, Kitsu. Daleko na obe strane uzdižu se obronci čije granitne gromade blago sijaju na večernjoj svetlosti. Skupine zimplavog rastinja trepere na lahoru.

"Teo, kako je moguće da si imao vremena lično da dođeš po mene? Situacija na Hiperionu mora da je čisto ludilo."

"I jeste." Teo naredi autopilotu da preuzme komande i okrenu se da pogleda Konzula. "Pitanje je sati... možda i minuta... pre nego što Proterani izvrše pravu invaziju."

Konzul trepnu. "Invaziju? Misliš, da se spuste?"

"Tačno tako."

"Ali flota Hegemonije..."

"Nalazi se u potpunom rasulu. Jedva su se držali protiv Roja pre nego što je izvršena invazija na Mrežu."

"Mrežu!"

"Čitavi sistemi padaju. Drugi su ugroženi. SILA je naredila da se flota vrati kroz vojne dalekobacače, ali očigledno je da je brodovima unutar sistema teško da se izvuku iz borbe. Niko mi ne daje pojedinosti, ali očito je da Proterani slobodno vladaju svuda izuzev u odbrambenom perimetru koji je SILA postavila oko sfera singularnosti i portala."

"A svemirska luka?" Konzul pomišlja na svoj predivni brod koji leži kao svetlucava olupina.

"Još nije napadnuta, ali SILA izvlači svoje padobrodove i letelice za snabdevanje što brže može. Ostavili su za sobom simboličan broj marinaca."

"Šta je sa evakuacijom?"

Teo se nasmeja. Bio je to najgorčeniји zvuk koji je Konzul ikada čuo od mladića. "Evakuacija će obuhvatiti onoliko ljudi iz konzulata i VIP-ovaca Hegemonije koliko može da stane na poslednji padobrod koji bude poleteo."

"Odustali su od toga da pokušaju da spasu ljude na Hiperionu?"

"Ser, oni ne mogu da spasu ni svoje. Iz ambasadorske fetlinije procurela je vest da je Gledstonova odlučila da dopusti da ugroženi svetovi Mreže padnu kako bi SILA mogla da se pregrupiše i stekne nekoliko godina da organizuje odbranu dok Rojevi nagomilaju vremenski dug."

"Bože", šapuće Konzul. On je najveći deo života proveo kao predstavnik Hegemonije i istovremeno kovao zaveru da bi je srušio i tako osvetio svoju baku... način života svoje bake. Ali sada, kad pomisli da se sve to zaista dešava...

"Šta je sa Šrajkom?" pita on iznenada, ugledavši niske bele zgrade Kitsa nekoliko kilometara pred njima. Sunčeva svetlost dodiruje brda i reku kao poslednji blagoslov pre tame.

Teo odmahuje glavom. "Izveštaji još stižu, ali Proterani su preoteli primat kao glavni izvor panike."

"Ali on nije u Mreži? Mislim, Šrajk?"

Guverner-General upućuje Konzulu oštar pogled. "U Mreži? Kako bi on mogao da bude u Mreži? Još nisu dopustili dalekobacačke portale na Hiperionu. A niko ga nije primetio blizu Kitsa, Endimiona ili Port Romensa. Nigde blizu velikih gradova."

Konzul ne kaže ništa, ali misli: Bože, moja izdaja bila je bezrazložna. Prodao sam dušu kako bih otvorio Vremenske Grobnice, a Šrajk neće biti uzrok pada Hegemonije... Proterani! Sve vreme su bili lukaviji od nas. Moja izdaja Hegemonije bila je deo njihovog plana!

"Slušaj", kaže Teo žustro i hvata Konzula za ručni zglob "postoji razlog za to što mi je Gledstonova naredila da ostavim sve i pronađem te. Odobrila je oslobađanje tvog broda..."

"Divno!" kaže Konzul. "Mogu da..."

"Slušaj! Nećeš se vratiti u Dolinu Vremenskih Grobnica. Gledstonova hoće da zaobiđeš perimetar SILE i putuješ unutar

sistema sve dok ne dođeš u kontakt s elementima Roja."

"Roja? Zašto..."

"CEO hoće da pregovaraš sa njima. Oni te znaju. Nekako je uspela da ih obavesti da dolaziš. Ona smatra da će te pustiti... da neće uništiti tvoj brod. Ali nije primila potvrdu za to. Biće rizično."

Konzul se zavaljuje natrag u kožno sedište. Oseća se kao da je ponovo pogoden nervnim ošamućivačem. "Da pregovaram? Do đavola, o čemu to treba da pregovaram?"

"Gledstonova reče da će stupiti u vezu s tobom preko tvoje brodske fetlinije čim uzletiš sa Hiperiona. To se mora obaviti brzo. Danas. Pre nego što svetovi prvog talasa padnu pred Rojevima."

Konzul čuje svetovi prvog talasa, ali ne pita da li je njegov voljeni Maui-Kovenant među njima. Možda bi, misli on, najbolje bilo da jeste. On kaže: "Ne, vraćam se u dolinu."

Teo podešava naočari. "Ona to neće dozvoliti, ser."

"Oh?" Konzul se osmehuje. "A kako će da me spreči? Oboriće mi brod?"

"Ne znam, ali rekla je da to neće dopustiti." Teo zvuči iskreno zabrinut. "Flota SILE ima stražarske brodove i bakljobrodove na orbiti, ser. To je pratnja za poslednje padobrodove."

"Pa", kaže Konzul, i dalje sa osmehom, "neka pokušaju da me obore. Brodovi sa ljudskom posadom ionako dva veka nisu bili u stanju da se spuste blizu Doline Vremenskih Grobnica: brodovi se spuštaju savršeno, ali posada im nestane. Pre nego što me pretvore u šljaku, visiću na Šrajkovom drvetu." Konzul zatvara oči na trenutak i zamišlja kako se brod spušta, prazan, u ravnicu iznad doline. Zamišlja Sola, Direa i ostale - koji su se nekim čudom vratili - kako trče ka skloništu broda, koriste njegovu hiruršku salu da spasu Heta Mastina i Bron Lamiju, njegove komore za kriogensku fugu i san da spasu malu Rejčel.

"Bože", šapuće Teo i prizvuk šoka grubo prene Konzula iz sanjarenja.

Skrenuli su poslednjom krivinom reke iznad grada. Tu su obronci viši, a na jugu dostižu vrhunac isklesanim planinskim likom Tužnog Kralja Bilija. Sunce upravo zalazi, pali niske oblake i zgrade visoko na istočnim obroncima.

Nad gradom besni bitka. Laseri probadaju oblake, brodovi ih izbegavaju kao mušice i gore kao moljci koji su previše blizu prišli plamenu, dok padobranske folije i zamućena polja suspenzije lebde ispod tavanice od oblaka. Grad Kits je napadnut. Proterani su stigli na Hiperion.

"O, jebo te Bog", šapuće Teo sa strahopoštovanjem.

Duž pošumljenog hrbata severoistočno od grada, trenutni gejzir plamena i treptaj kondenzacije označavaju raketu lansiranu sa ramena, upućenu pravo ka letaću Hegemonije.

"Drži se!" viže Teo. On preuzima ručne kontrole, prebacuje prekidače, strmo okreće letaća naopako, pokušava da ga okrene unutar malog prečnika skretanja same rakete.

Eksplוזija kraj krme baca Konzula u mreži i za trenutak mu zamućuje vidik. Kada je ponovo u stanju da vrati stvari u žižu, kabina je puna dima, crvena upozoravajuća svetla pulsiraju kroz pomrčinu, a letać mnoštvom užurbanih glasova upozorava na otkazivanje sistema. Teo je smrknut i pognut preko omnikontrolera.

"Drži se", kaže on ponovo, nepotrebno. Letać se mučno naginje, nalazi oslonac u vazduhu, a onda ga gubi i oni se sunovraćuju i klize ka gradu koji gori.

36.

Trepnuo sam i otvorio oči, dezorijentisan na sekund dok sam se obazirao po ogromnom, mračnom prostoru Bazilike svetog Petra, na Pacemu. Monsinjur Eduar i Otac Pol Dire nagnuše se napred u mutnoj svetlosti sveća, napetih lica.

"Koliko sam dugo... spavao?" Osećao sam se kao da su prošli samo sekundi, kao da je san samo treptaj slika koje se čoveku jave u trenucima između mirnog ležanja i čvrstog sna.

"Deset minuta", reče Monsinjur. "Možete li nam reći šta ste videli?"

Nisam video nikakav razlog da to ne učinim. Kada sam završio sa opisom slika, Monsinjur Eduar se prekrsti. "Mon Dieu, ambasador Tehnosrži tera Gledstonovu da pošalje ljude u te... tunele."

Dire mi dodirnu rame. "Kada završim razgovor sa Pravim Glasom Drvosveta na Božjem Gaju, pridružiću vam se na TC2. Moramo reći Gledstonovoj za ludost takvog izbora."

Klimnuh glavom. Sve pomisli o mom odlasku na Božji Gaj sa Direom ili na sam Hiperion nestale su. "Slažem se. Treba smesta da krenemo. Da li vaš... mogu li me Papska Vrata odvesti na Tau Ceti Centar?"

Monsinjur ustade, klimnu glavom, protegnu se. Najednom shvatih da je to veoma star čovek, nedirnut Polsenovim tretmanima. "Imaju prioritetni pristup", reče on, pa se okrenu Direu. "Pole, ti znaš da bih išao sa tobom da mogu. Sahrana Njegove Svetosti, izbor novog Svetog Oca..." Monsinjur Eduar ogłosi se tihim, žalostivim zvukom. "Čudo jedno kako dnevni imerativi uporno istrajavaju čak i pred kolektivnom propašću. Sam Pacem ima manje od deset standardnih dana do dolaska varvara."

Direovo visoko čelo blistalo je na svetlosti sveća. "Poslovi crkve nisu samo obični dnevni imperativi, prijatelju. Moja poseta templarskom svetu biće kratka, a onda ću se pridružiti M. Severnu u njegovom pokušaju da ubedi CEO da ne sluša Srž. Onda ću se vratiti, Eduare, pa ćemo pokušati da nekako razjasnimo ovu zbrkanu jeres."

Krenuo sam za njima iz bazilike, kroz bočna vrata koja su vodila do prolaza iza visokih kolonada, levo preko otvorenog dvorišta - kiša je prestala i vazduh je mirisao na svežinu - niz stepenište i kroz uski tunel u papske odaje. Pripadnici Švajcarske Garde stadoše mirno dok smo ulazili u predvorje odaja; visoki muškarci bili su odeveni u oklope i pantalone sa žutim i plavim prugama, iako su njihove ceremonijalne helebarde ujedno bile energetska oružja kvaliteta SILE. Jedan istupi i tiho se obrati Monsinjoru.

"Neko je upravo stigao na glavni terminal kako bi se video sa vama, M. Severne."

"Sa mnom?" Slušao sam druge glasove u prostoriji, melodično jačanje i utišavanje često ponavljanih molitvi. Pretpostavljao sam da to ima neke veze sa sahranom Pape.

"Da, neki M. Hant. Kaže da je stvar hitna."

"Za koji minut video bih ga u Domu Vlade", rekoh ja. "Zašto nam se ne bi pridružio ovde?"

Monsinjur Eduar klimnu glavom i obrati se tih Švajcarskom Gardisti, koji šapnu u ornamentalnu krestu na drevnom oklopu.

Takozvana Papska Vrata - mali portal dalekobacača okružen zamršenim zlatnim rezbarijama serafima i jeruvima, sa petodelnim bareljefom na vrhu koji je ilustrovao pad iz milosti Adama i Eve i njihov progon iz Vrta - stajala su u središtu dobro čuvane sobe odmah kraj Papinih privatnih odaja. Sačekali smo tamo, dok su nam odrazi u ogledalima na zidovima izgledali blede i umorno.

Lija Hanta doprati sveštenik koji je mene doveo do bazilike.

"Severne!" uzviknu omiljeni savetnik Gledstonove. "Smesta ste potrebni CEO."

"Upravo sam polazio tamo", rekoh ja. "Bila bi kriminalna greška da Gledstonova dopusti Srži da načini i upotrebi uređaj smrti."

Hant trepnu - bila je to gotovo komična reakcija na tom licu baseta. "Da li znate za sve što se dešava, Severne?"

Morao sam da se nasmejem. "Detence koje samo sedi u holojami vidi mnogo, a shvata sasvim malo. Opet, ono ima tu prednost da može da menja kanale i isključi čitavu stvar kada se od nje umori." Hant je poznavao Monsinjora Eduara zbog raznolikih državnih funkcija, a ja mu predstavih Oca Pola Direa iz Društva Isusovog.

"Dire?" izusti Hant i vilica mu se oklembesi. Bilo je to prvi put da vidim savetnika da je ostao bez reči i prilično sam uživao u tom prizoru.

"Objasnićemo kasnije", rekoh ja i rukovah se sa sveštenikom. "Srećno na Božjem Gaju, Dire. Nemojte se zadržati predugo."

"Jedan sat", obeća Jezuit. "Ne duže. "Postoji samo još jedan deo slagalice koji moram da pronađem pre nego što razgovaram sa CEO. Molim vas da joj objasnite užas lavirinta... ja ću joj lično posvedočiti o tome kasnije."

"Moguće je da će biti ionako prezauzeta da me primi pre nego što vi stignete", rekoh ja. "Ali potrudicu se koliko god mogu da za vas odigram ulogu Jovana Krstitelja."

Dire se osmehnu. "Samo ne gubite glavu, prijatelju." On klimnu glavom, ukuca prenosnu šifru na arhaičnom panelu disklijuča i nestade kroz portal.

Oprostih se sa Monsinjom Eduarom. "Sredićemo sve ovo pre nego što talas Proteranih stigne ovako daleko."

Stari sveštenik podiže ruku i blagoslovi me. "Pođite s Bogom, mladiću. Osećam da nas sve čekaju mračna vremena, ali i da ćete vi biti onaj sa posebnim teretom."

Odmahnuh glavom. "Ja sam samo posmatrač, Monsinjur. Čekam, posmatram i sanjam. Tu ima malo tereta."

"Čekajte, posmatrajte i sanjajte kasnije", reče Li Hant oštro. "Gospođa hoće da ste joj smesta na dohvat ruke, a ja moram da se vratim na jedan sastanak."

Pogledah čovečuljka. "Kako ste me pronašli?" upitah nepotrebno. Dalekobacačima upravlja Srž, a Srž saraduje sa vlastima Hegemonije.

"Kartica za premošćavanje koju vam je ona dala takođe olakšava da se prate vaša putovanja", reče Hant, a nestrpljenje mu se jasno čulo u glasu. "Ovog trenutka imamo obavezu da budemo tamo gde se stvari dešavaju."

"Dobro, onda." Klimnuh glavom Monsinjoru i njegovom pomoćniku, mahnuh Hantu da priđe i ukucah trocifrenu šifru za Tau Ceti Centar, dodadoh dve cifre za kontinent, još tri za Dom Vlade i dodadoh poslednja dva broja za tamošnji privatni terminal. Zujanje

dalekobacača pojača se za jedan podeljak na skali i njegova mat površina kao da zatreperi u iščekivanju.

Kročih prvi i stadoh u stranu kako bi Hant imao mesta kada pođe za mnom.

Nismo na središnjem terminalu Doma Vlade. Koliko mogu da odredim, nismo čak ni blizu Doma Vlade. Sekund kasnije, moja čula sabiraju prilog sunčeve svetlosti, neba, boje, gravitacije, udaljenosti do obzorja, mirisa i osećaja stvari, i zaključujem da uopšte nismo na Tau Ceti Centru.

Želim da skočim natrag kroz portal, ali Papska Vrata su mala. Hant prolazi - noga, ruka, rame, grudi, glava, pojavljuje se i druga noga - i ja ga grabim za ručni zglob, povlačim grubo, govorim: "Nešto nije u redu!" i pokušavam da kročim natrag, ali prekasno, portal bez rama na ovoj strani treperi, skuplja se u krug veličine moje pesnice i nestaje.

"Do đavola, gde smo?" pita Hant.

Gledam okolo i mislim: Umesno pitanje. Nalazimo se u prirodi, na vrhu brda. Drum pod našim nogama krivuda kroz vinograde, spušta se dugačkim brdom kroz šumovitu udolinu i nestaje oko drugog brda udaljenog milju ili dve. Veoma je toplo, vazduh bruji od zvukova insekata, ali ništa krupnije od ptice ne pomera se u ogromnoj panorami. Između obronaka s naše desne strane, vidi se plava mrlja vode - okean ili more. Visoki cirusi mreškaju se gore; sunce samo što je prošlo zenit. Ne vidim nikakve kuće, nikakvu tehnologiju složeniju od redova u vinogradu i kamenitog i blatnjavog drumu pod nogama. Još važnije, stalna podloga zujanja datasfere sasvim je nestala. To je otprilike kao kada se najednom čuje odsustvo zvuka u koji je čovek uronjen od najmlađih dana; to je zaprepašćujuće, od toga srce zastaje, zbunjujuće je i pomalo zastrašujuće.

Hant se tetura, poklapa uši kao da mu nedostaje pravi zvuk, kucka po komlogu. "Prokletstvo", mrmlija on. "Prokletstvo. Moj implant ne radi. Komlog se pokvario."

"Ne", kažem ja. "Mislim da smo izvan datasfere." Ali još dok to govorim, čujem dublje, tiše brujanje - nešto mnogo veće i mnogo nepristupačnije od datasfere. Megasfera? Muzika sfera, mislim ja i

osmehujem se.

"Šta se, kog đavola, cerite, Severne? Jeste li ovo učinili namerno?"

"Ne. Dao sam propisnu šifru za Dom Vlade." Potpuno odsustvo panike u mom glasu i samo je po sebi panika.

"Šta je onda u pitanju? Ta prokleta Papska Vrata? Jesu li ona ovo učinila? Neki kvar, ili trik?"

"Ne, mislim da nije. Vrata se nisu pokvarila, Hante. Dovala su nas upravo onamo gde Tehnosrž želi da budemo."

"Srž?" Ono malo boje što je ostalo u tom licu baseta brzo nestaje kada ađutant CEO shvata ko kontroliše dalekobacač. Ko kontroliše sve dalekobacače. "Bože moj. Bože moj." Hant se tetura do ivice puta i seda tamo u visoku travu. Njegovo antilopsko odelo funkcionera i meke crne cipele izgledaju ovde neprikladno.

"Gde smo?" pita on ponovo.

Uzimam duboko dah. Vazduh miriše na sveže preoranu zemlju, na netom pokošenu travu, na drumsku prašinu i oštar trag mora. "Moja pretpostavka je da smo na Zemlji, Hante."

"Zemlji." Čovečuljak zuri pravo napred, belo. "Na Zemlji. Ne na Novoj Zemlji. Ne na Teri. Ne na Zemlji Dva. Ne..."

"Ne", kažem ja. "Na Zemlji. Staroj Zemlji. Ili na njenom duplikatu."

"Njenom duplikatu."

Prilazim mu i sedam kraj njega. Čupam travku i gulim donji deo njenog spoljnog omotača. Trava ima poznat i opor ukus. "Sećate se mog izveštaja Gledstonovoj o pričama hodočasnika na Hiperionu? O priči Bron Lamije? Ona i moj kibridni parnjak... prva obnovljena Kitsova ličnost... putovali su do mesta za koje su mislili da je duplikat Stare Zemlje. U Herkulovom Grozdu, ako se tačno sećam."

Hant podiže pogled, kao da može da proceni ono što govorim tako što će proveriti sazvežđa. Plavetnilo gore blago sivi, dok se visoki cirusi šire kupolom neba. "Herkulov Grozd", šapuće on.

"Zbog čega je Tehnosrž načinila duplikat, ili šta sa njim sada rade, Bron Lamija nije saznala", kažem ja. "Ili prvi Kitsov kibrid nije znao ili nije hteo da kaže."

"Nije hteo da kaže", klima Hant glavom. Zatim odmahuje glavom. "U redu, kako, kog đavola, da odemo odavde? Potreban sam

Gledstonovoj. Ona ne može... treba doneti desetak ključnih odluka za sledećih nekoliko sati." On skače na noge, trči do središta drumu: studija svrhovite energije.

Ja žvaćem travku. "Moja pretpostavka je da odavde nećemo otići."

Hant juri ka meni kao da će me na licu mesta napasti. "Jeste li vi ljudi! Nema izlaza? To je ludost. Zbog čega bi Srž to učinila?" On zastaje, gleda me odozgo. "Oni ne žele da vi razgovarate sa njom. Vi znate nešto što Srž ne sme da rizikuje da ona dozna."

"Možda."

"Ostavite njega, pustite mene da se vratim!" vrišti on nebu.

Niko mu ne odgovara. Daleko preko vinograda, krupna crna ptica uzleće. Mislim da je to vrana; sećam se imena izumrle vrste kao iz sna.

Trenutak kasnije, Hant odustaje od obraćanja nebu i hoda napred-nazad po kamenom drumu. "Hajdemo. Možda postoji terminal tamo kuda ova stvar vodi."

"Možda", kažem ja i lomim travku kako bih došao do slatke, suve gornje polovine. "Ali na koju stranu?"

Hant se okreće, gleda u drum koji nestaje oko brda u oba smera, okreće se ponovo. "Došli smo kroz portal okrenuti... ovamo." Pokazuje. Drum se spušta niz brdo u usku šumu.

"Koliko daleko?" pitam ja.

"Prokletstvo, zar je to važno?" breca se on. "Moramo stići negde!"

Odupirem se porivu da se osmehnem. "U redu." Ustajem i brišem pantalone, sa žestokim suncem na čelu i licu. Posle mraka bazilike ispunjenog tamjanom, ovo je šok. Vazduh je veoma vruć, a moja odeća već je vlažna od znoja.

Hant polazi žustro nizbrdo, stisnutih pesnica, tužnog lica ulepšanog prvi put jačim izrazom - čistom rešenošću.

Hodajući polako, bez žurbe, i dalje grickajući vlat slatke trave, očiju poluzatvorenih od umora, polazim za njim.

Pukovnik Fedman Kasad vrisnu i napade Šrajka. Nestvarni, vanvremenski pejzaž - verzija Doline Vremenskih Grobnica koju je načinio neki scenograf-minimalista, izlivena u plastici i postavljena u

gel viskoznog vazduha - kao da je zavibrirao od silovitosti Kasadovog juriša.

Za trenutak tu su bili raštrkani Šrajkovi odrazi iz ogledala - Šrajkovi u čitavoj dolini, u goljoj ravnici - ali sa Kasadovim urlikom svi oni spojiše se u jedno čudovište i ovaj se sada pokrenu, raširivši i ispruživši četiri ruke, izvijajući ih tako da pozdrave pukovnikov juriš srdačnim zagrljajem sečiva i trnja.

Kasad nije znao da li će ga zaštitno odelo koje je nosio, poklon od Monete, zaštititi ili mu poslužiti dobro u borbi. Prošle su godine otkad su on i Moneta napali dva padobroda puna komandosa Proteranih, ali tada je vreme bilo na njihovoj strani; Šrajk je zamrzavao i odmrzavao tok trenutaka kao dokoni posmatrač koji se igra daljinskim upravljačem holojame. Sada su bili izvan vremena i tu se nalazio neprijatelj, a ne neki strašni pokrovitelj. Kasad viknu, pognu glavu i napade, nesvestan toga da ga Moneta posmatra, nesvestan nemogućeg drveta trnja koje se uzdizalo u oblake sa svojom strašnom, nataknutom publikom, nesvestan čak i samog sebe, osim kao borbenog oruđa, instrumenta osvete.

Šrajk nije nestao na svoj uobičajeni način, nije prestao da se nalazi tamo da bi se odjednom pojavio ovde. Umesto toga, on čučnu i još više raširi ruke. Sečiva prstiju uhvatiše mu svetlost silovitog neba. Šrajkovi metalni zubi blesnuše u nečemu što je moglo biti osmeh.

Kasad je bio besan; nije bio bezuman. Umesto da jurne u taj zagrljaj smrti, on se baci u stranu u poslednjem trenu, dočeka se na ruku i rame, i šutnu čudovište u nogu, ispod grozda trnja i sečiva u prevoju kolena, iznad slične gomile izraštaja na članku. Kada bi mogao da ga obori...

Bilo je to kao da je šutnuo cev usađenu u pola klika betona. Udarac bi samom Kasadu slomio nogu da zaštitno odelo nije delovalo kao oklop i apsorbivalo udar.

Šrajk se pomeri, brzo, ali ne i nemoguće; dve desne ruke munjevito zamahnuše gore-dole i okolo, a deset sečiva prstiju zaparaše tle i kamen hirurškim brazdama, dok je trnje sa mišica bacalo iskre, a šake nastavljale naviše, glasno prosecajući vazduh. Kasad je bio van dohvata, nastavljao je da se kotrlja, ponovo

ustajao, prelazio u čučanj, napetih mišica, opruženih dlanova, prstiju u energetskom odelu krutih i ispruženih.

Borba jedan na jednoga, pomisli Fedman Kasad. Najčasniji sakrament Novog Bušida.

Šrajk ponovo načini fintu desnim rukama, zamahnu donjom levom rukom okolo i naviše u naletu čiji bi udarac bio dovoljan da smrvi Kasadova rebra i iščupa mu srce.

Kasad blokira fintu desnih ruku svojom levom podlakticom, oseti kako se zaštitno odelo rasteže i drobi kosti kada mu se tu poput sekire zarila čelična silovitost Šrajkovog udarca. Ubistveni udarac leve ruke zaustavio je svojom desnom šakom na zglavku čudovišta, odmah iznad buketa krivih šiljaka. Neverovatno, ali usporio je momenat sile udarca dovoljno da sečiva prstiju oštra kao skalpel sada zagrebu njegovo zaštitno odelo umesto da mu polome rebra.

Kasad gotovo bi odignut sa tla u naporu da zadrži tu kandžu koja se podizala; samo je potisak prve Šrajkove finte naniže sprečavao Kasada da poleti unazad. Znoj mu je slobodno tekao pod zaštitnim odelom, mišići su se opružali, boleli ga i pretili da se iskidaju u tih beskrajnih dvadeset sekundi borbe pre nego što je Šrajk uveo u igru i svoju četvrtu ruku, zasekavši naniže po Kasadovoj opterećenoj nozi.

Kasad vrisnu kada se polje zaštitnog odela iskida, meso procepi i najmanje jedno sečivo zaseče blizu kosti. On se ritnu drugom nogom, pusti zglavak stvorenja i mahnito se otkotrlja dalje odatle.

Šrajk zamahnu dvaput, drugi udarac prošišta milimetrima od Kasadovog uha u pokretu, ali onda on i sam skoči natrag, čučnu i pomeri se udesno.

Kasad se pridiže na levo koleno, umalo ne pade, a onda se zatetura na noge, skakućući da zadrži ravnotežu. Bol mu je urlao u ušima i ispunjavao vasionu crvenim svetlom, ali još dok je krivio lice i posrtao, gotovo onesvešćen od šoka, osećao je kako se zaštitno odelo zatvara oko rane - ujedno kao podvez i kao kompresija. Osećao je krv na nozi, ali ona više nije slobodno tekla, a bol je mogao da izdrži, gotovo kao da se u zaštitnom odelu nalazio medpak sa ubrizgivačima, poput njegovog borbenog oklopa SILE.

Šrajk jurnu na njega.

Kasad šutnu jednom, dvaput, nanišani i pronašavši glatko parče hromiranog leđnog luba ispod šiljka na prsima. Bilo je to kao da šutira trup bakljobroda, ali Šrajk kao da je zastao, zateturao se, ustuknuo za korak.

Kasad kroči napred, rasporedi težinu i dvaput udari tamo gde je trebalo da se nalazi srce stvorenja, udarcem stisnute pesnice koji bi razorio kaljenu keramiku, prenebregavši bol u pesnici, obrnu se oko ose i tresnu stvorenje ispruženom rukom i otvorenim dlanom po gubici, odmah iznad zuba. Svako ljudsko biće čulo bi zvuk lomljave sopstvenog nosa i osetilo eksploziju kosti i hrskavice koja mu je uterana u mozak.

Šrajk škljocnu čeljustima ka Kasadovom ručnom zglobu, promaši, zamahnu sa sve četiri ruke ka Kasadovoj glavi i ramenima.

Dahćući, obliven znojem i krvlju ispod oklopa od žive, Kasad se obrnu udesno, jednom, dvaput, i vrati se sa ubilačkim udarcem upućenim u zadnji deo kratkog vrata stvorenja. Tresak odjeknu u zamrznutoj dolini kao zvuk sekire bačene sa visine od nekoliko milja u metalno ognjište.

Šrajk posrnu napred, preturi se na leđa kao neki čelični ljuskar.

Pao je!

Kasad kroči napred, još u čučnju, još oprezan, ali nedovoljno oprezan kada je Šrajkovo oklopljeno stopalo, kandža, šta god to kog đavola bilo, zahvatila zadnji deo Kasadovog članka i upola ga saseklo, upola mu izbilo oslonac.

Pukovnik Kasad oseti bol, znajući da mu je Ahilova tetiva presečena, pokuša da se otkotrija dalje, ali stvorenje se bacalo naviše i postrance na njega, sa šiljcima, trnjem i sečivima uperenim u Kasadova rebra, lice i oči. Kriveći lice od bola, izvijajući se u zaludnom pokušaju da zbací čudovište sa sebe, Kasad je blokirao neke udarce, spasao oči i osetio kako mu se druga sečiva zarivaju u mišice, prsa i stomak.

Šrajk se nadnese bliže i otvori usta. Kasad se zapilji u red za redom čeličnih zuba usađenih u metalno šuplje ždrelo jegulje. Crvene oči ispuniše mu vidokrug; vid mu je već bio obojen krvlju.

Kasad podmetnu osnovu dlana pod Šrajkovu vilicu i pokuša da nađe oslonac. Bilo je to kao da pokušava da podigne planinu oštrog,

starog gvožđa bez ikakvog oslonca. Sečiva Šrajkovih prstiju nastaviše da kidaju Kasadovo meso. Stvorenje otvori usta i nakrivi glavu tako da mu zubi ispune Kasadov vidokrug od jednog uha do drugog. Čudovište nije imao dah, ali vrešina iz njegove unutrašnjosti smrdela je na sumpor i zagrejane gvozdene strugotine. Kasadu više nije preostala nikakva odbrana; kada stvorenje škljocne čeljustima i zatvori ih, otkinuće Kasadu meso i kožu lica sve do kosti.

Najednom se tu nađe Moneta, uz povik na tom mestu gde zvuk nije mogao da se prenosi, i zgrabi Šrajka za rubinske, višepovršinske oči, prstima zaštitnog odela koji su se povili kao kandže, sa stopalom čvrsto usađenim u njegov lub ispod leđnog šiljka, pa poče da vuče, vuče.

Šrajkove ruke suknuše unazad, sa dvostrukim zglobovima nalik na neku utvarnu krabu, sečiva prstiju zaparaše Monetu i ona spade sa njega, ali ne pre nego što se Kasad otkotrljao, uskobeljao, osetio bol i prenebregnuo ga, skočio na noge i povukao Monetu za sobom natrag preko peska i zamrznutog kamena.

Na sekund, njihova zaštitna odela se spojiše kao kada su vodili ljubav i Kasad oseti njenu put uz svoju, oseti kako im se krv i znoj mešaju i začu združeno lupanje njihovih srca.

Ubij ga, šapnu Moneta žurno i bol se mogao čuti čak i preko tog subvokalnog medija.

Trudim se. Trudim se.

Šrajk je bio na nogama, tri metra hroma, sečiva i tuđeg bola. Na njemu se nije videlo nikakvo oštećenje. Nečija krv tekla mu je u tankim potočićima niz ručne zglobove i leđni lub. Njegov bezumni kez kao da je bio još širi nego ranije.

Kasad odvoji svoje zaštitno odelo od Monetinog i spusti je nežno na stenu iako je naslućivao da je on teže povređen od nje. Ovo nije bila njena borba. Još ne.

On stade između svoje ljubavi i Šrajka.

Kasad je oklevao, osluškujući slabi, ali sve čujniji žamor nalik na nadiruće talase na nevidljivoj obali. On baci pogled naviše, ne ostavljajući sasvim ni na jedan tren Šrajka koji je polako prilazio, pa shvati da su to povici sa drveta trnja daleko iza čudovišta. Ljudi razapeti tamo - mrljice boje obešene o metalno trnje i hladno granje -

oglašavali su se nečim što nije bilo bolno stenjanje ispod praga svesti koje je Kasad ranije čuo. Klicali su.

Kasad opet obrati pažnju na Šrajka kada stvorenje ponovo počne da kruži. Kasad oseti bol i slabost u gotovo odsečenoj peti - desno stopalo bilo mu je beskorisno, nesposobno da nosi težinu - i on je delom skakutao, delom se obrtao sa rukom na steni kako bi mu telo ostalo između Šrajka i Monete.

Udaljeno klicanje kao da prestade sa uzdahom.

Šrajk prestade da bude tamo i pojavi se u postojanju ovde, do Kasada, na Kasadu, sa rukama već oko njega u smrtonosnom zagrljaju, sa trnjem i sečivima koja su mu već nanosila ozlede. Šrajkove oči gorele su svetlom. Čeljusti mu se ponovo otvoriše.

Kasad dreknu u čistoj jarosti i prkosu, i udari ga.

Otac Pol Dire kročio je kroz Papska Vrata na Božji Gaj bez ikakvog incidenta. Posle pomrčine pune tamjana u papskim odajama, najednom se našao na bogatoj sunčevoj svetlosti sa nebom boje limuna iznad i zelenim lišćem svuda oko njega.

Templari su čekali dok je on silazio sa privatnog portala dalekobacača. Dire je mogao da vidi rub platforme od vrše pet metara desno od sebe, a iza nje, ništa - ili, bolje, sve, dok se svet krošnji Božjeg Gaja protezao daleko do obzorja, a lišće u krošnjama treperilo i pomeralo se kao živi okean. Dire je znao da se nalazi visoko na Drvetu Sveta, najvećem i najsvetijem od svih stabala koja su Templari smatrali svetim.

Templari koji su ga dočekali bili su važni u složenoj hijerarhiji Bratstva Mjuira, ali sada su mu služili kao puki vodiči i vodili su ga od platforme portala do lifta koji se na lozi uzdizao kroz gornje nivoe i terase na koje se popelo vrlo malo onih koji ne pripadaju Templarima, a onda ponovo napolje, stepeništem ograđenim ogradom od najfinije mjuirovine, koje se dizalo u spirali oko debla što se sužavalo od stometarskog podnožja na manje od osam metara ovde, blizu vrha. Platforma od vrše bila je izvanredno izrezbarena; njena ograda prikazivala je istančanu šaru ručno izrezbarenih lijana, stubići i balusteri nosili su lica gnomova, šumskih sprajtova, vila i drugih duhova, a sto i stolice kojima je Dire sada prilazio bili su

izrezbareni od istog komada drveta kao i sama kružna platforma.

Čekala su ga dva muškarca. Prvi je bio onaj koga je Dire i očekivao - Pravi Glas Drveta Sveta, Vrhovni sveštenik Mjuira, Govornik Templarskog Bratstva, Sek Hardin. Drugi muškarac ga je iznenadio. Dire je primetio crvenu odoru - boje arterijske krvi - sa crnim hermelinskim porubom, teško lusijansko telo prekriveno tom odorom, lice svo u podvaljcima i salu prepolovljeno upečatljivim kljunom nosa, dva majušna oka izgubljena iznad debelih obraza, dve bucimate ruke sa crnim ili crvenim prstenom na svakom prstu. Dire je znao da gleda Biskupa Crkve Konačnog Ispaštanja - vrhovnog sveštenika Kulta Šrajka.

Templar se uspravi u svojoj gotovo dvometarskoj visini i pruži mu ruku. "Oče Dire, izuzetno smo zadovoljni što ste mogli da nam se pridružite."

Dire se rukova sa njima, pomislivši pri tom koliko Templeareva šaka liči na koren sa dugačkim, zašiljenim, žućkastosmeđim prstima. Pravi glas Drveta Sveta nosio je istu odoru sa kapuljačom kao i Het Mastin i njene grube smeđe i zelene niti bile su u oštroj suprotnosti sa blistavošću Biskupove odeće.

"Hvala što ste me primili tako brzo, M. Hardine", reče Dire. Pravi Glas bio je duhovni vođa miliona sledbenika Mjuira, ali Dire je znao da Templari nisu voleli titule ili počasti u razgovoru. Dire klimnu glavom Biskupu. "Vaša Ekselencijo, nisam imao pojma da ću imati tu čast da se nađem u vašem prisustvu."

Biskup Kultra Šrajka klimnu glavom gotovo neprimetno. "U poseti sam. M. Hardin je smatrao da bi moglo biti od neke male koristi ako bih i ja prisustvovao ovom sastanku. Drago mi je što smo se upoznali, Oče Dire. Mnogo smo čuli o vama u proteklih nekoliko godina."

Templar pokaza na stolicu s druge strane stola od mjuirovine, preko puta njih dvojice, i Dire sede, sklopivši ruke na uglačanoj ploči stola, razmišljajući mahnito dok se pravio da razgleda predivnu teksturu drveta. Pola jedinica obezbeđenja u Mreži tragalo je za Biskupom Kultra Šrajka. Njegovo prisustvo nagoveštavalo je zapetljivine daleko veće od onih sa kojima je Jezuit bio spreman da se uhvati ukoštac.

"Zanimljivo, zar ne", reče Biskup, "da su danas ovde zastupljene tri najtemeljnije religije čovečanstva?"

"Da", reče Dire. "Temeljne su, ali teško da predstavljaju verovanje većine. Od gotovo sto pedeset milijardi duša, Katolička crkva ima manje od milion sledbenika. Dok Kult Šr... ovaj... Crkva Poslednjeg Ispaštanja ima možda pet do deset miliona. A koliko ima ukupno Templara, M. Hardine?"

"Dvadeset tri miliona", reče Templar tiho. "Mnogi drugi podržavaju naše ekološke ciljeve i možda bi čak i želeli da nam se pridruže, ali Bratstvo nije otvoreno za dolazak spolja."

Biskup protrlja jedan od podvaljaka. Koža mu je bila veoma bleđa i žmirkao je kao da nije naviknut na svetlost dana. "Zen Gnostici imaju četrdeset milijardi sledbenika", zagrme on. "Ali kakva je to pa religija, a? Nema crkve. Nema sveštenike. Nema svete knjige. Nema pojam greha."

Dire se osmehnu. "Čini se da je to verovanje koje najviše odgovara ovim vremenima. A tako je već mnogo pokolenja."

"Bah!" Biskup tresnu šakom po stolu i Dire se trže na udarac metalnih prstenova po mjuirovini.

"Kako to da znate ko sam?" upita Pol Dire.

Templar podiže glavu taman toliko da Dire može da mu vidi sunčevu svetlost na nosu, obrazima i dugačkoj liniji brade u senkama kapuljače. Nije progovorio.

"Mi smo vas izabrali", zareža Biskup. "Vas i ostale hodočasnike."

"Time mislite na Crkvu Šrajka?" reče Dire.

Biskup se namršti na tu frazu, ali klimnu glavom, ne progovoši.

"Čemu neredi?" upita Dire. "Čemu poremećaji sada, kada je Hegemonija ugrožena?"

Kada je Biskup protrljao bradu, crveno i crno drago kamenje zablistalo je na večernjem svetlu. Iza njega, milion listova zašuštalo je na lahoru koji je doneo miris rastinja ovlaženog kišom. "Poslednji Dani su tu, pope. Predskazanja koja nam je Avatar dao pre više vekova zbivaju se sad pred našim očima. To što zovete neredima prvi su samrtnički trzaji društva koje zaslužuje da umre. Dani Ispaštanja najzad su nam došli i Bog Bola ubrzo će hodati među nama."

"Bog Bola", ponovi Dire. "Šrajk."

Templar lako mahnu rukom, kao da pokušava malo da ublaži Biskupovu izjavu. "Oče Dire, svesni smo vašeg čudesnog ponovnog rođenja."

"Nije to nikakvo čudo", reče Dire. "To je hir parazita zvanog kruciforma."

Ponovo gest dugačkih, žućkastosmeđih prstiju. "Kako god da gledate na to, Oče, Bratstvo se raduje što ste još jednom među nama. Molim vas da pitate ono što ste pomenuli ranije, kada ste zvali."

Dire protrlja dlanom drvo stolice, baci pogled na Biskupa koji je sedeo preko puta njega u svojoj crveno-crnoj opremi. "Vaše grupe saraduju već izvesno vreme, zar ne?" reče Dire. "Bratstvo Templara i Crkva Šrajka."

"Crkva Poslednjeg Ispaštanja", zarezha Biskup svojim basom.

Dire klimnu glavom. "Zašto? Šta vas to spaja u ovome?"

Pravi Glas Drveta Sveta nagnu se napred tako da mu senka ponovo ispuni kapuljaču. "Morate shvatiti, Oče, da se proročanstva Crkve Poslednjeg Ispaštanja tiču i naše misije koju smo dobili od Mjuira. Samo se u tim proročanstvima nalazi ključ za vrstu kazne koja mora da snađe čovečanstvo za to što je ubilo sopstveni svet."

"Čovečanstvo nije samo uništilo Staru Zemlju", reče Dire. "Bila je to kompjuterska greška u pokušaju Kijevskog Tima da stvori mini-crnu rupu."

Templar odmahnu glavom. "Bila je to ljudska nadmenost", reče on tiho. "Ista ona nadmenost koja je naterala našu rasu da uništi sve vrste koje su uopšte mogle da se nadaju da će jednog dana evoluirati do inteligencije. Senešaj Aluiti na Hebronu, zepleni sa Čigre, močvarni kentauri sa Vrta i veliki majmuni sa Stare Zemlje..."

"Da", reče Dire. "Pravljene su greške. Ali to ne bi trebalo da osudi čovečanstvo na smrt, zar ne?"

"Presudu je donela Sila daleko veća od nas", zagrme Biskup. "Proročanstva su precizna i izričita. Dan Poslednjeg Ispaštanja mora doći. Svi koji su nasledili grehe Adama i Kijeva moraju pretrpeti posledice za ubistvo svog rodnog sveta, za istrebljenje drugih vrsta. Bog Bola oslobođen je okova vremena kako bi izvršio ovaj konačni

sud. Ne može se umaći njegovom gnevu. Nema izvrđavanja od lspaštanja. Sila daleko veća od nas rekla je tako."

"Istina je", reče Sek Hardin. "Proročanstva su nam došla... govorena su Pravim Glasovima tokom pokolenja... čovečanstvo je osuđeno na propast, ali sa njegovom propašću doći će do novog procvata nedirnutih prirodnih okruženja u svim delovima onoga što je danas Hegemonija."

Izvežban u jezuitskoj logici, odan evolutivnoj teologiji Tejara de Šardena, Otac Pol Dire svejedno je došao u iskušenje da kaže: Ali koga je, do đavola, briga da li će cveće procvetati, ako ne bude nikoga da ga vidi ili pomiriše? Umesto toga, on reče: "Da li ste pomislili, možda, da ta proročanstva nisu božanska otkrovenja, već pre samo manipulacija od strane neke sekularne sile?"

Templar sede natrag kao da je ošamaren, ali Biskup se nagnu napred i stisnu dve lusijanske pesnice koje bi Direovu lobanju smrvile jednim jedinim udarcem. "Jeres! Svako ko se usudi da porekne istinitost otkrovenja mora umreti!"

"Koja bi sila to mogla da učini?" izusti Pravi Glas Drveta Sveta. "Koja bi druga sila osim Mjuirovog Apsoluta mogla da uđe u naše glave i srca?"

Dire mahnu ka nebu. "Svaki svet u Mreži priključen je već pokolenjama preko datasfere TehnoSrži. Većina uticajnih ljudi nosi implante produžetaka komloga zbog lakšeg pristupa... zar ih ne nosite i vi, M. Hardine?"

Templar ne reče ništa, ali Dire vide mali tržaj prstiju, kao da čovek namerava da se potapše po grudima i mišici gde mu mikroimplanti leže već decenijama.

"Tehnosrž je stvorila transcendentnu... Inteligenciju", nastavi Dire. "Ona crpi neverovatne količine energije, u stanju je da se kreće napred i natrag kroz vreme, i ne pobuđuje je ono što pobuđuje ljude. Jedan od ciljeva znatnog postotka ličnosti iz Srži bio je da se odstrani čovečanstvo... i zaista, Veliku Grešku Kijevskog Tima možda su namerno izveli AI umešani u taj opit. Ono što vi čujete kao proročanstva može biti glas tog deus ex machina koji šapuće kroz datasferu. Šrajk je ovde možda ne zato da bi naterao čovečanstvo da ispašta za svoje grehe, već naprosto da pobije ljudske muškarce,

žene i decu zarad svrha same te mašinske ličnosti."

Biskupovo masivno lice bilo crveno poput njegove odore. Pesnice mu zalupaše po stolu i on se uskobelja na noge. Templar spusti ruku na Biskupovu mišicu i zadrža ga, nekako ga povuče natrag na stolicu. "Gde ste čuli za tu zamisao?" upita Sek Hardin Direa.

"Čuo sam je od onih na hodočašću koji imaju pristup Srži. I od... drugih."

Biskup zatrese pesnicom prema Direu. "Ali i vas je dodirnuo Avatar... ne jednom, već dvaput! Podario vam je neku vrstu besmrtnosti kako biste videli šta je sačuvao za Odabrane... za one koji pripreme Ispaštanje pre nego što nam dođu Poslednji Dani!"

"Šrajk mi je podario bol", reče Dire. "Bol i patnje koje se ne daju ni zamisliti. Jesam sreo to stvorenje dvaput i moje srce zna da ono nije ni božansko, ni đavolsko, već naprosto neka organska mašina iz strašne budućnosti."

"Bah!" Biskup mahnu sa nipodaštavanjem, prekrsti ruke i zagleda se preko niskog balkona ni u šta.

Templar je izgledao uzdrmano. Trenutak kasnije, on podiže glavu i reče tiho: "Imali ste nešto da me pitate?"

Dire udahnu. "Jesam. A bojim se da vam nosim i tužne vesti. Pravi Glas Drveta Het Mastin je mrtav."

"Znamo", reče Templar.

Dire je bio iznenađen. Nije mogao da zamisli kako su mogli da dođu do te informacije. Ali to sada nije bilo važno. "Ono što moram da znam, jeste zbog čega je krenuo na hodočašće?" Kakvo je to bilo poslanstvo koje nije doživeo da vidi dovršeno? Svako od nas ispričao je... svoju priču. Het Mastin nije. A opet, nekako osećam da je njegova sudbina ključ za mnoge tajne."

Biskup ponovo pogleda Direa i podrugljivo se isceri. "Ne moramo mi vama ništa da kažemo, pope mrtve religije."

Sek Hardin sedeo je nemo jedan dugi trenutak pre nego što je odgovorio. "M. Mastin prijavio se dobrovoljno da bude onaj koji će preneti Reč Mjuira na Hiperion. Proročanstvo je ležalo u korenu naših vekovnih verovanja da će, kada nastanu teška vremena, jedan Pravi Glas Drveta biti pozvan da preveze drvobrod do Svetog Sveta, da ga tamo vidi uništenog, a onda da ga ponovo stvori prenevši

poruku Ispaštanja i Mjuira."

"Dakle, Het Mastin je znao da će drvobrod Igdrasil biti uništen na orbiti?"

"Da. To je bilo prorečeno."

"I on i jedan jedini erg za vezivanje energije trebalo je da lete novim drvobrodom?"

"Da", reče Templar gotovo nečujno. "Drvetom Ispaštanja koje će mu dati Avatar."

Dire sede natrag i klimnu glavom. "Drvo Ispaštanja. Drvo trnja. Het Mastin je bio psihički povređen kada je Igdrasil uništen. Onda je odveden u Dolinu Vremenskih Grobnica, gde mu je pokazano Šrajkovo drvo trnja. Ali on nije bio spreman ili kadar da to učini. Drvo trnja je građevina smrti, patnje, bola... Het Mastin nije bio spreman da njime upravlja. Ili je možda odbio. U svakom slučaju, pobegao je. I umro. Mislio sam da je tako... ali nisam imao pojma kakvu mu je sudbinu Šrajk ponudio."

"O čemu vi to govorite?" odbrusi Biskup. "Drvo Ispaštanja opisano je u proročanstvima. Ono će pratiti Avatara u njegovoj poslednjoj žetvi. Mastin bi bio spreman i počastvovan da njime upravlja kroz prostor i vreme."

Pol Dire odmahnu glavom.

"Odgovorili smo na vaše pitanje?" upita M. Hardin.

"Da."

"Onda vi morate odgovoriti na naše", reče Biskup. "Šta se dogodilo sa Majkom?"

"Sa kakvom majkom?"

"Sa Majkom Našeg Spasenja. Sa nevestom Ispaštanja. Sa onom koju zovete Bron Lamija."

Dire se zamisli i pokuša da se seti Konzulovih snimljenih sažetaka iz priča koje su hodočasnici ispričali na putu na Hiperion. Bron je nosila dete prvog Kitsovog kibrida. Hram Šrajka na Lusus spasao ju je od rulje i uključio je u hodočašće. Rekla je nešto u svojoj priči o tome kako su se Kultisti Šrajka ophodili prema njoj sa poštovanjem. Dire pokuša da uklopi sve to u zbrkani mozaik onoga što je već saznao. Nije mogao. Bio je previše umoran... i, pomislio je, previše glup posle tih takozvanih vaskrsenja. On nije bio niti će ikada

više biti onaj intelektualni Pol Dire.

"Bron je bila u nesvesti", reče on. "Očito ju je uzeo Šrajk i priključio je na neku... stvar. Neki kabl. Njeno mentalno stanje bilo odgovaralo je moždanoj smrti, ali fetus je bio živ i zdrav."

"A ličnost koju je nosila?" upita Biskup, napetim glasom.

Dire se seti šta mu je Severn rekao za smrt te ličnosti u megasferi. Ova dvojica očigledno nisu znala za postojanje druge Kitsove ličnosti - ličnosti po imenu Severn, koja u ovom trenu upozorava Gledstonovu na opasnosti predloga Srži. Dire odmahnu glavom. Bio je veoma umoran. "Ne znam za ličnost koju je nosila u Šrenovoj petlji", reče on. "Kabl... stvar na koju ju je Šrajk priključio... izgleda da je ulazila u nervni priključak kao kortikalni utikač."

Biskup klimnu glavom, očito zadovoljan. "Proročanstva nastavljaju da se obistinjuju. Ispunili ste svoju svrhu kao glasnik, Dire. Ja sada moram da pođem." Krupan muškarac ustade, klimnu glavom Pravom Glasu Drveta Sveta i žustro ode platformom, pa niz stepenice prema liftu i terminalu.

Dire je nekoliko minuta nemo sedeo preko puta Templara. Zvuk vetra u lišću i blago ljuljanje platforme na krošnji čudesno je uspavljivalo, pozivalo Jezuita da zadrema. Iznad njih, nebo je bledele kroz tanane prelive šafrana dok se svet Božjeg Gaja okretao u sumrak.

"Vaša tvrdnja o deux ex machina koji nas već pokolenjama drži u zabludi pomoću lažnih proročanstava bila je strašna jeres", reče Templar konačno.

"Da. Ali već se mnogo puta u dužoj istoriji moje Crkve pokazalo da su strašne jeresi mračne istine, Seče Hardine."

"Da ste Templar, mogao bih da vas osudim na smrt", reče prilika u kapuljači tiho.

Dire uzdahnu. U njegovim godinama, u njegovoj situaciji, onako umornom kakav je bio, pomisao na smrt nije izazivala nikakav strah u srcu. On ustade i blago se nakloni. "Trebalo da pođem, Seče Hardine. Izvinjavam se zbog svega što je u onome što sam rekao moglo da vas uvredi. Ovo vreme je zbrkano i zbunjujuće." 'Najbolji su lišeni svakog ubeđenja', pomisli on, 'dok su najgori ispunjeni strašću.'

Dire se okrenu i ode do ruba platforme. Pa stade.

Stepenište je nestalo. Trideset okomitih metara i petnaest vodoravnih metara vazduha razdvajalo ga je od sledeće niže platforme gde je čekao lift. Drvo Sveta obrušavalo se kilometar ili više u lisnate dubine ispod njega. Dire i Pravi Glas Drveta bili su izolovani ovde, na najvišoj platformi. Dire ode do obližnje ograde, izloži najednom oznojeno lice večernjem lahoru i primeti da prve zvezde izranjaju iz ultramarinskog neba. "Šta se zbiva, Seče Hardine?"

Prilika u odori i kapuljači za stolom bila je umotana u tamu. "Za osamnaest minuta po standardnom vremenu, svet Rajske Kapije pašće pred Proteranima. Naša proročanstva vele da će biti uništen. Njegov dalekobacač svakako hoće, kao i fetlinijski prenosnici, i u svakom mogućem pogledu taj svet prestaće da postoji. Tačno jedan standardni sat kasnije, nebesa Božjeg Gaja upaliće se fuzionim plamenovima ratnih brodova Proteranih. Naša proročanstva vele da će svi iz Bratstva koji ostanu - kao i bilo ko drugi, iako su svi građani Hegemonije odavno evakuisani pomoću dalekobacača - izginuti."

Dire se sporo vrati do stola. "Neodložno je da se 'bacim do Tau Ceti Centra reče on. "Severn... neko me čeka. Moram da razgovaram sa CEO Gledston."

"Ne", reče Pravi Glas Drveta Sveta Sek Hardin. "Sačekaćemo. Videćemo da li su proročanstva tačna."

Jezuit stisnu pesnice u osujećenju, boreći se sa naletom nasilnih osećanja koja su ga terala da udari priliku u odori. Dire zatvori oči i izrecitova dvaput Zdravo Marija. Nije pomoglo.

"Molim vas", reče on. "Proročanstva će biti potvrđena ili porečena bez obzira na to da li sam ja tu ili ne. A onda će biti prekasno. Bakljobrodovi SILE razneće sferu singularnosti i dalekobacač će nestati. Bićemo odsečeni od Mreže godinama. Milijarde života možda zavise od mog trenutnog povratka na Tau Ceti Centar."

Templar prekrsti ruke tako da mu šake sa dugačkim prstima nestaše u prevojima odore. "Sačekaćemo", reče on. "Sve predviđene stvari obistiniće se. Za nekoliko minuta, Bog Bola biće pušten na one u Mreži. Ne verujem u Biskupovo uverenje da će oni koji su tražili Ispaštanje biti pošteđeni. Bolje nam je ovde, Oče Dire,

gde će kraj biti brz i bezbolan."

Dire potraži u svom umornom umu nešto odlučno što bi rekao, što bi učinio. Ništa mu nije padalo na pamet. On sede za sto i zapilji se u nemu priliku koja je preko puta njega sedela pod kapuljačom. Iznad njih, zvezde se pojaviše u vatrenom mnoštvu. Svet-šuma Božjeg Gaja zašušta poslednji put na večernjem lahoru i kao da zadrža dah u iščekivanju.

Pol Dire zatvori oči i pomoli se.

37.

Hodamo čitav dan, Hant i ja, i blizu večeri pronalazimo gostionicu sa hranom postavljenom za nas - piletina, pirinčani puding, karfiol, porcija makarona i tako dalje - iako tu nema ljudi, nema nikakvog traga ljudima osim vatre u ognjištu koja jarko buktu kao da je tek upaljena, i hrane još tople na štednjaku.

Hanta to izbezumljuje; to, i strašni simptomi apstinencione krize koje trpi zbog gubitka veze sa datasferom. Mogu da zamislim njegov bol. Za osobu rođenu i odgojenu u svetu gde je informacija uvek pri ruci, komunikacija sa svakim moguća, a svaka udaljenost merljiva korakom kroz dalekobacač, ova iznenada regresija u život kakvim su živeli naši preci mora da je kao kada se čovek najednom probudi slep i obogaljen. Ali posle mahnitanja i gneva u prvih nekoliko sati hodanja, Hant se konačno primiruje, uzdržano smrknut.

"Ali potreban sam CEO!" vikao je tog prvog sata.

"Potrebne su joj i informacije koje sam hteo da joj prenesem", rekao sam ja, "ali tu se ne može ništa učiniti."

"Gde smo mi to?" upitao je Hant deseti put.

Već sam mu objasnio da postoji alternativna Stara Zemlja, ali znao sam da sada misli na nešto drugo.

"Mislim da smo u karantinu", rekao sam ja.

"Srž nas je dovela ovamo?" upitao je Hant.

"To mogu samo da pretpostavim."

"Kako da se vratimo?"

"Ne znam. Pretpostavljam da će se pojaviti dalekobacač čim budu smatrali da je bezbedno da nas puste iz karantina."

Hant opsova. "Zašto mene da stave u karantin, Severne?"

Slegnuh ramenima. Pretpostavljao sam da je to zbog onoga što je čuo da sam rekao na Pacemu, ali nisam bio siguran. Nisam bio siguran ni u šta.

Put je vodio kroz doline, vinograde, krivudao je preko obronaka i izvijao se kroz udoline gde se povremeno moglo videti more.

"Kuda vodi ovaj put?" pitao je Hant neposredno pre nego što smo otkrili gostionicu.

"Svi putevi vode u Rim."

"Ozbiljan sam, Severne."

"I ja sam ozbiljan, M. Hante."

Hant odvali labavi kamen sa druma i baci ga daleko u žbunje. Negde se oglasi ptica.

"Vi ste već bili ovde?" Hant je to zapitao tonom punim optužbe, kao da sam ga ja oteo. Možda i jesam.

"Ne", rekoh. Ali Kits jeste, umalo što ne dodah. Moja transplantovana sećanja navirala su na površinu i gotovo me savladavala utiskom gubitka i preteće smrtnosti. Tako daleko od prijatelja, tako daleko od Fani, njegove jedine i večne ljubavi.

"Sigurni ste da ne možete da pristupite datasferi?" upita Hant.

"Siguran sam", odgovorih. Nije me pitao za megasferu i ja mu tu informaciju nisam ni poudio. Prestravljen sam od ulaska u megasferu, od toga da se tamo izgubim.

Gostionicu smo pronašli u sumrak. Bila je ugneždena u maloj udolini i dim se dizao iz kamenog dimnjaka.

Dok smo jeli, sa tamom koja je pritiskala okna i svetlom koje je dopiralo samo od treptaja vatre i dve sveće na kamenom kaminu, Hant reče: "Ovo mesto tera me da poverujem u duhove."

"Ja verujem u duhove", rekao sam tada.

Noć. Budim se u kašlju, osećam vlagu na golim prsima, čujem kako Hant petlja oko sveće i na njenom svetlu spuštam pogled da bih ugledao krv na koži, krvave mrlje na posteljini.

"Bože", dahće Hant prestravljen. "Šta je to? Šta se dešava?"

"Krvarenje", uspevam da izustim pošto me sledeći napad kašlja ostavlja slabijeg i još više zamazanog krvlju. Pokušavam da ustanem, padam natrag na jastuk i pokazujem mu na lavor sa vodom i peškir na oćnom stoćiću.

"Prokletstvo, prokletstvo", mrmlija Hant i traži moj komlog kako bi dobio medicinski izveštaj. Komloga nema. Bacio sam Hojtov beskorisni instrument ranije tokom dana, dok smo hodali.

Hant skida sopstveni komlog, podešava monitor i obavija mi ga oko rućnog zgloba. Izveštaj mu ne znaći ništa, osim što signalizira Źurnost situacije i potrebu za neposrednom medicinskom negom.

Poput mnogih ljudi svog pokolenja, Hant nikada nije video bolest ili smrt - to je bila stvar za profesionalce koji su se njome bavili daleko od očiju stanovništva.

"Nema veze", šapućem ja posle napada kašlja, dok me slabost prekriva kao kameni jorgan. Ponovo mu pokazujem na peškir i Hant ga vlaži, briše mi krv sa grudi i mišica, pomaže mi da sednem na stolicu dok on ne ukloni isprskane čaršave i prekrivače.

"Znate li šta se dešava?" pita on, sa stvarnom brigom u glasu.

"Da." Pokušavam da se osmehnem. "Preciznost. Versamilituda. Ontogenska rekapitulativna filogenija."

"Govorite jasno", kaže oštro Hant dok mi pomaže da se vratim u postelju. "Šta je izazvalo krvarenje? Kako ja mogu da vam pomognem?"

"Čašu vode, molim." Srčem, osećam ključanje u grudima i grlu, ali uspevam da izbegnem novi nalet kašljanja. Utroba kao da mi gori.

"Šta se dešava?" pita Hant ponovo.

Govorim sporo, pažljivo, postavljam svaku reč na mesto kao da stupam na tle po kom su posejane mine. Kašalj se ne vraća. "To je bolest zvana jektika", kažem. "Tuberkuloza. Završna faza, sudeći po ozbiljnosti krvarenja."

Hantovo lice baseta pobeležilo je. "Zaboga, Severne. Nikada nisam čuo za tuberkulozu." Podiže ručni zglob kao da želi da konsultuje komlog, ali na njegovom ručnom zglobu nema ničega.

Vraćam mu instrument. "Tuberkuloze nema već vekovima. Izlečena je. Ali Džon Kits ju je imao. Umro je od nje. A ovo kibridno telo pripada Kitsu."

Hant ustaje kao da je spreman da jurne na vrata i potraži pomoć. "Srž će nam sada svakako dopustiti da se vratimo! Ne može nas držati ovde, na ovom praznom svetu, gde nema medicinske pomoći!"

Spuštam glavu natrag na meke jastuke i osećam perje ispod jastučnice. Možda je upravo to razlog da me drže ovde. Videćemo sutra, kada stignemo u Rim."

"Ali vi ne možete da putujete! Nećemo mi ujutro nikuda!"

"Videćemo", kažem i sklapam oči. "Videćemo."

Ujutro pred gostionicom čeka vetura, mala kočija. U nju je upregnuta velika, siva kobila koja koluta očima dok joj prilazimo. Dah životinje diže se u hladan jutarnji vazduh.

"Da li znate šta je ovo?" kaže Hant.

"Konj."

Hant podiže ruku ka životinji, kao da će ona puknuti i nestati kao mehur od sapunice kada joj dodirne sapi. Ona ne nestaje. Hant trza ruku natrag dok kobila maše repom.

"Konji su izumrli", kaže on. "Nikada nisu ponovo ARN-ovani u postojanje."

"Ovaj izgleda sasvim stvarno", kažem ja, dok se penjem u kočiju i sedam tamo na usku klupu.

Hant oprezno zauzima mesto kraj mene, dok mu se dugački prsti trzaju od uzbuđenja. "Ko vozi?" pita on. "Gde su kontrole?"

Nema uzdi, a sedište za kočijaša prazno je. "Da vidimo zna li konj put", predlazem, i u tom trenutku mi krećemo ležernim korakom, dok kočija bez opruga poskakuje po kamenju i brazdama grubog druma.

"Ovo je nekakva šala, zar ne?" pita Hant i zuri u besprekorno plavo nebo i daleka polja.

Kašljem što kraće mogu u maramicu koju sam napravio od peškira pozajmljenog iz gostionice. "Moguće", kažem. "Ali, opet, šta nije šala?"

Hant ne obraća pažnju moje mudrovanje i mi tutnjimo dalje, drmusamo se i poskakujemo ka odredištu i sudbini koja nas čeka, kakva god ona bila.

"Gde su Hant i Severn?" pita Meina Gledston.

Sedeptra Akasi, mlada crnkinja koja je drugi ađutant Gledstonove po važnosti, nagnu se bliže, tako da ne ometa tok vojnog brifinga. "I dalje nemamo nikakvih vesti, M. Vrhovna."

"Nemoguće. Severn je imao tragača, a Li je kročio na Pacem pre gotovo jedan sat. Gde su, do đavola?"

Akasijeva pogledava na faksblok koji je otvorila na stolu. "Obezbeđenje ne može da ih pronađe. Tranzitna policija ne može da ih locira. Dalekobacačka jedinica registrovala je samo da su ukucali šifru za TC2 - ovamo - kročili, ali ne i stigli."

"Nemoguće."

"Da, M. Vrhovna."

"Hoću da razgovaram sa Albedom ili nekim drugim većnikom Al čim se ovaj sastanak završi."

"Da."

Obe žene ponovo obraćaju pažnju na brifing. Taktički Centar Doma Vlade pridodat je Ratnoj Sobi Komandnog Cetra Olimp i najvećoj senatskoj prostoriji za brifing pomoću vizuelno otvorenih kvadratnih portala osnovice petnaest metara, tako da su tri prostora stvorila jednu pećinsku i asimetričnu oblast za konferencije. Holoj Ratne Sobe kao da su se uzdizali u beskraj na kraju prostora, gde se nalazio displej, a kolone podataka lebdele svuda duž zidova.

"Četiri minuta do cislunarnog prodora", reče admiral Sing.

"Njihovo dalekometno oružje moglo je da raznese Rajska Kapiju dugo pre ovoga", reče general Morpurgo. "Izgleda da se malo ustežu."

"Nisu se mnogo ustezali prema našim bakljobrodovima", reče Garion Persov iz Diplomacije. Grupa se okupila sat ranije, kada je borbeni poredak na brzinu prikupljene flote od desetak bakljobrodova Hegemonije Roj u jurišu začas uništio. Dalekometni senzori preneli su najkraću moguću sliku tog Roja - grozd užarenih tačkica sa kometolikim fuzionim repovima - pre nego što su bakljobrodovi i njihove sonde prestali da emituju. Užarenih tačkica bilo je veoma, veoma mnogo.

"To su bili ratni brodovi", reče general Morpurgo. "Već satima emitujemo da je Rajska Kapija otvorena planeta. Možemo se nadati da će pokazati uzdržanost."

Holografske slike Rajske Kapije okruživale su ih: tihe ulice Blatoravni, slike obale iz vazduha, orbitalne slike sivosmeđeg sveta sa stalnim prekrivačem oblaka, cislunarne slike baroknih dodekahedrona sfere singularnosti koji su povezivali sve dalekobacače i teleskopski snimci svemira, UV i rendgenske slike Roja u naletu - sada mnogo većeg od skupa užarenih tačkica, na manje od jedne astronomske jedinice udaljenosti. Gledstonova pogleda fuzione repove ratnih brodova Proteranih, masivno okretanje njihovih farmi asteroida i svetova u mehurima, treperavo

od zaštitnih polja, njihove složene i čudnovato neljudske gradske komplekse sa nultom gravitacijom, i pomisli: Šta ako grešim?

Životi milijardi ljudi zavisili su od njene vere u to da Proterani neće okrutno uništiti svetove Hegemonije.

"Dva minuta do prodora", reče Sing jednoličnim glasom profesionalnog ratnika.

"Admirale", reče Gledstonova, "da li je neophodno uništiti sferu singularnosti čim Proterani prodru kroz naš cordon sanitaire? Zar ne možemo da sačekamo još par minuta kako bismo procenili njihove namere?"

"Ne, CEO", odgovori Admiral smesta. "Dalekobacačka veza mora biti uništena čim se nađu u dometu brzog napada."

"Ali ako vaši preostali bakljobrodovi to ne učine, admirale, preostaju nam i dalje veze unutar sistema, fetlinijski releji i tempirana sredstva, zar ne?"

"Da, M. Vrhovna, ali moramo biti sigurni da su svi dalekobacači uklonjeni pre nego što Proterani preplave sistem. Nema kompromisa sa ionako tanušnom bezbednosnom marginom."

Gledstonova klimnu glavom. Shvatala je potrebu za krajnjim oprezom. Kad bi samo bilo još vremena.

"Petnaest sekundi do prodora i uništenja singularnosti", reče Sing. "Deset... sedam..."

Najednom svi holoi bakljobrodova i sonde zasjaše ljubičastom, crvenom i belom bojom.

Gledstonova se nagnu napred. "Je li to otišla sfera singularnosti?"

Vojnici zagrajaše, tražeći još podataka, prebacujući slike na holoe i ekrane. "Ne, CEO", odgovori Morpurgo. "Bakljobrodovi su napadnuti. Ono što vidite jeste preopterećenje njihovih odbrambenih polja. Ah... tamo."

Središnja slika, možda iz niskog orbitalnog relejog broda, prikazivala je pojačani prizor dodekahedronske zaštitne sfere singularnosti, još nedirnutih trideset hiljada kvadratnih metara površine, kako još sija na oštrom svetlu sunca Rajske Kapije. A onda, odjednom, sjaj se pojača, najbliže lice strukture kao da postade užareno i utonu u sebe, a maje od tri sekunde kasije sfera se raširi dok je singularnost zarobljena u njoj bežala i proždirala samu sebe

kao i sve ostalo u prečniku od šest stotina kilometara.

Istog trena, većina slika i mnoge kolone podataka nestadoše.

"Sve dalekobacačke veze su uništene", objavi Sing. "Podaci unutar sistema sada se prenose samo preko fetlinijskih predajnika."

Vojnici zagrajaše u odobravanju i olakšanju, dok se od desetak senatora i političkih savetnika koji su bili prisutni čulo nešto sličnije uzdahu i tihom stenjanju. Svet Rajska Kapija upravo je bio amputiran od Mreže... a to je bio prvi takav gubitak jednog sveta Hegemonije za više od četiri veka.

Gledstonova se okrenu Sedeptri Akasi. "Koliko sada treba vremena za putovanje od Mreže do Rajske Kapije?"

"Pod Hokingovim pogonom, sedam meseci brodom", reče ađutantkija bez pauze za pristupanje, "sa nešto više od devet godina vremenskog duga."

Gledstonova klimnu glavom. Rajska Kapija sada se nalazila devet godina daleko od najbližeg sveta Mreže.

"Odoše naši bakljobrodovi", objavi Sing. Imali su pogled sa jednog od orbitalnih osmatrača, prenošen nestalnim slikama lažnih boja i veoma brzim fetlinijskim mlazevima koje je kompjuter obrađivao u hitrom nizu. Slike su bile vizuelni mozaici, ali uvek su nagonile Gledstonovu da pomisli na najranije neme filmove iz osvita Doba Medija. Ali ovo nije bila nikakva komedija sa Čarlijem Čaplinom. Dva, zatim pet, potom osam bleskova brilijantne svetlosti procvetaše na zvezdanom polju iznad ruba planete.

"Emitovanje sa HS Niki Vajmart, HS Terapin, HS Kornet i HS Endru Pol prestalo je", izvesti Sing.

Barbra Den-Gidis podiže ruku. "Šta je bilo sa ostala četiri broda, admirale?"

"Samo su četiri pomenuta imala mogućnost FTL veze. Osmatrači potvrđuju da su radijske, mejzerske i širokofrekventne komunikacione veze sa ta preostala četiri bakljobroda takođe prestale. Vizuelni podaci..." Sing prekinu i pokaza na sliku prenetu sa automatizovanog osmatračkog broda; osam krugova svetlosti koji su se širili i gasnuli, zvezdano polje puno furioznih repova i nove svetlosti. Najednom čak i ta slika nestade.

"Svi orbitalni senzori i fetlinijski releji uništeni su", reče general

Morpurgo. On mahnu i crnilo zameniše slike ulica Rajske Kapije sa neizbežnim niskim oblacima. Avioni su dodali snimke iznad oblaka - nebo poludelo od pokretnih zvezda.

"Svi izveštaji potvrđuju potpuno uništenje sfere singularnosti", reče Sing. "Prethodnice Roja sada ulaze na visoku orbitu oko Rajske Kapije."

"Koliko je ljudi tamo ostalo?" upita Gledstonova. Nagla se napred, sa laktovima na stolu, ruku prekrštenih i čvrsto stisnutih.

"Osamdeset šest hiljada sedam stotina osamdeset devetoro", reče ministar odbrane Imoto.

"Tu se ne računa dvanaest hiljada marinaca dalekobačenih tamo u protekla dva sata", dodade general Van Zajdt.

Imoto klimnu glavom generalu.

Gledstonova im zahvali i ponovo obrati pažnju na holoe. Kolone podataka koje su lebdele iznad i njihovi izvodi na faksblokovima, komlogovima i stonim panelima sadržavali su važne podatke - broj letelica Roja koji se sada nalazio unutar sistema, broj i tipove brodova na orbiti, projektovane orbite za kočenje i vremenske krivulje, analize energije i uhvaćene poruke - ali Gledstonova i ostali posmatrali su srazmerno neinformativne i nepromeljive fetlinijske slike kamera na površini i u vazдушnim letelicama: zvezde, vrhove oblaka, ulice, pogled sa Stanice za generisanje atmosfere iznad Promenade Blatoravni, gde je i sama Gledstonova stajala pre manje od dvanaest sati. Tamo je bila noć. Perčini džinovskih papratnica pomerili su se na nemirnom lahoru koji je duvao sa zaliva ka kopnu.

"Mislim da će pregovarati", govorila je senatorka Rišo. "Najpre će nas dovesti do fait accompli, osvojiće devet svetova, a onda pregovarati i pregovarati uporno kako bi došli do nove ravnoteže saga. Hoću reći, čak i da oba njihova invaziona talasa uspeju, biće to dvadeset pet svetova naspram gotovo dve stotine u Mreži i Protektoratu."

"Da", reče šef diplomatije Persov, "ali nemojte zaboraviti, senatorko, da su tu obuhvaćeni i neki od strateški najvažnijih svetovi... ovaj, na primer. TC2 se na rasporedu Proteranih nalazi samo sto trideset pet sati iza Rajske Kapije."

Senatorka Rišo pogledom natera Persova da sedne. "Veoma

sam svesna toga", reče ona hladno. "Samo govorim to da Proterani ne mogu imati na umu istinsko osvajanje. To bi sa njihove strane bilo čista ludost. Niti će SILA dopustiti drugom talasu da prodre tako duboko. Ova takozvana invazija svakako je samo prelid za pregovore."

"Možda", reče senator Roankvist sa Nordholma, "ali takvi pregovori obavezno bi zavisili od..."

"Čekajte", reče Gledstonova.

Kolone podataka sada su pokazivale da se više od stotinu ratnih letelica Proteranih nalazi na orbiti oko Rajske Kapije. Tamošnje površinske snage imale su uputstva da ne pucaju sve dok same ne budu napadute i nikakva delatnost nije se mogla videti na trideset i nešto prikaza prenošenih fetlinijom u Ratnu Sobu. Najednom, međutim, prekrivač oblaka iznad Grada Blatoravni zasja kao da je neko uključio džinovske reflektore. Desetak širokih snopova koherente svetlosti zabode se u zaliv i grad, nastavivši sa prividom reflektora, tako da se Gledstonovoj učini da su džinovski beli stubovi podignuti između tla i tavanice od oblaka.

Ta opsena naglo se okonča kada vihor plamena i uništenja izbi u podnožju svakog od tih stotinu metara širokih stubova svetlosti. Voda u zalivu proključa i ogromni gejziri pare zakloniše bliže kamere. Pogled sa visine prikazivao je kako vek stare kamene zgrade u gradu eruptiraju u plamen i implodiraju kao da su zahvaćene tornadom. Vrtovi i trgovi Promenade čuveni širom Mreže planuše, eksplodiraše zemljom i letećim otpacima kao da ih ore nevidljivi plug. Perčini papratnica starih dva veka poviše se kao pred uraganskim vetrom, planuše i nestaše.

"Lasери sa bakljobrodova klase Bauers", reče admiral Sing u tišini. "Ili njihov ekvivalent kod Proteranih."

Grad je goreo, eksplodirao, razrovan u krš stubovima svetlosti, a onda ponovo bio rascepljen nadvoje. Te fetlinijske slike bile su bez zvučnih kanala, ali Gledstonova je zamišljala da može da čuje krike.

Jedna po jedna, kamere na tlu se zacrneše. Pogled sa Stanice za generisanje atmosfere nestade u belom blesku. Kamere u vazduhu već su nestale. Dvadesetak slika na tlu zatrepta i zgasnu, jedna u strašnom naletu grimizne boje zbog koje su svi u prostoriji bili

primorani da protrljaju oči.

"Eksplozija plazme", reče Van Zajdt. "Niski megatonski raspon." Bio je to pogled na protivvazdušni odbrambeni kompleks SILE:Marinci severno od Međugradskog Kanala.

Najednom se sve slike izgubiše. Priliv podataka se okonča. Svetla u prostoriji počеше da se pale kako bi potisnula tamu tako iznenadu da su svi ostali bez daha.

"Primarni fetlinijski predajik je gotov", reče general Morpurgo. "To je bila glavna baza SILE blizu Hajgejta. Ukopana pod našim najačim zaštitnim poljem, ispod pedeset metara kamena i deset metara zališčastih legura."

"Oblikovani nuklearni naboji?" upita Barbra Den-Gidis.

"Najmanje", reče Morpurgo.

Senator Kolčev ustade, dok mu je lusijanska krupna prilika zračila gotovo medveđom snagom. "U redu. Ovo nije nikakva prokleta igra oko pregovora. Proterani su upravo pretvorili jedan svet Mreže u pepeo. Ovo je potpuni rat, bez milosti. U pitanju je opstanak civilizacije. Šta ćemo sad?"

Sve oči okrenuše se ka Meini Gledston.

Konzul je izvukao polusvesnog Tea Lejna iz olupine letaća i oteturao se deset metara dalje sa mladićevom rukom prebačenom preko ramena, pre nego što se srušio na travu ispod drveća kraj obale reke Huli. Letač se nije zapalio, ali ležao je smrskan uz srušeni kameni zid gde se konačno zaustavio. Komadi metala i keramičkih polimera ležali su razbacani duž obale i napuštene avenije.

Grad je goreo. Dim je zaklanjao vidik sa druge strane reke, a ovaj deo Džektauna, Stari Sektor, izgledao je kao da je u njemu upaljeno nekoliko lomača tamo gde su se debeli stubovi crnog dima uzdizali ka niskoj tavanici od oblaka. Borbeni laseri i tragovi projektila nastavili su da prosecaju izmaglicu, uz povremene eksplozije kod napadačkih padobrodova, padobranskih folija i mehurova zaštitnih polja koji su i dalje padali kao pleva oduvana sa nedavno požjevenog polja.

"Teo, da li si dobro?"

Guverner-General klimu glavom i pomeri se kako bi gurnuo

naočari uz nos... a onda zastade, shvativši da su mu naočari nestale. Krv mu je tekla niz čelo i ruke. "Udarilo sam glavu", reče on omamljeno.

"Moramo da upotrebimo tvoj komlog", reče Konzul. "Da pozovemo nekoga ovamo da nas pokupi."

Teo klimnu glavom, podiže ruku i namršti se na ručni zglob. "Nema ga", reče on. "Nema komloga. Moramo potražiti u letaću." On pokuša da ustane.

Konzul ga povuče natrag. Tu su se nalazili u zaklonu od nekoliko ukrasnih stabala, ali letać je bio izložen i njihovo spuštanje nije bilo ikakva tajna. Konzul je načas ugledao nekoliko oklopljenih vojnika koji su se kretali okolnim ulicama dok se letać prevrtao kao palačinka pred samo prinudo spuštaje. Mogli su to biti teritorijalci, Proterani ili čak marinci Hegemonije, ali Konzul je pretpostavljao da su laki na obaraču bez obzira na to kome su odani.

"Pusti to", reče on. "Doći ćemo do telefona. Zvaćemo konzulat." On se obazre i prepozna deo sa skladištima i kamenim zgradama gde su se srušili. Nekoliko stotina metara uzvodo, stara katedrala stajala je napuštena, sa zgradom oronulom i naherenom iznad reke.

"Znam gde smo", reče Konzul. "Ima samo blok ili dva do 'Cicerona'. Hajdemo." On prebaci Teovu ruku preko glave i ramena, povukavši povređenog čoveka na noge.

"'Ciceron' je dobar", promrmlja Teo. "Prijalo bi mi piće."

Džangrljanje flešetne vatre i prštanje energetskog oružja kao odgovor dopre iz ulice južno od njih. Konzul preuze na sebe onoliko Teove težine koliko je mogao i krenu upola da hoda, upola da se tetura uskom stazom kraj reke.

"Oh, prokletstvo", šapnu Konzul.

'Ciceron' je goreo. Stara kafana i gostionica - stara koliko i Džektaun, mnogo starija od najvećeg dela preстоice - izgubila je u plamenu tri od svoje četiri oronule zgrade na dokovima i samo je odlučna brigada gostiju sa kofama spasavala poslednji odeljak.

"Vidim Stena", reče Konzul i pokaza na ogromnu priliku Stena Leveskog koji je stajao blizu početka reda ljudi sa kofama. "Ovamo." Konzul pomože Teu da sedne ispod bresta kraj staze. "Kako glava?"

"Boli."

"Odmah se vraćam, idem po pomoć", reče Konzul i krenu što je brže mogao uskom stazom prema ljudima.

Sten Leveski zurio je u Konzula kao da je ugledao duha. Lice krupnog muškarca bilo je isprugano prljavštinom i suzama, oči su mu bile razrogačene, gotovo bez prepoznavanja. 'Ciceron' je pripadao njegovoj porodici već šest pokolenja. Sada je padala blaga kiša i činilo se da je požar pred porazom. Muškarci povikaše duž reda kada nekoliko greda iz spaljenih odeljaka popada u žar podruma.

"Tako mi Boga, nema ga više", reče Leveski. "Vidite? Deo koji je dozidao deda Jirži? Nema ga više."

Konzul zgrabi grmalja za ramena. "Stene, treba nam pomoć. Teo se nalazi tamo, dole. Povređen. Letač nam se srušio. Treba da stignemo do svemirske luke... da telefoniramo od tebe. Hitno je, Stene."

Leveski odmahnu glavom. "Nema više telefona. Frekvencije komloga sasvim su zagušene. Prokletstvo, rat je." On pokaza na spaljene odeljke stare gostionice. "Prokletstvo, sve je nestalo. Sve."

Konzul stisnu pesnicu, jarostan od pukog osujećenja. Ostali muškarci muvali su se okolo, ali Konzul nikoga nije prepoznao. Na vidiku nije bilo zvaničnika SILE ili teritorijalnih snaga. Najednom neki glas iza njega reče: "Ja mogu da vam pomognem. Imam letača."

Konzul se hitro okrenu i ugleda muškarca u poznim pedesetim ili ranim šezdesetim godinama, sa prljavštinom i znojem na licu i sa talasastom kosom. "Sjajno", reče Konzul. "Biću vam veoma zahvalan." On zastade. "Poznajemo li se?"

"Dr Melio Arundez", reče čovek koji je već krenuo ka putu na kome je ležao Teo.

"Arundez", ponovi Konzul i požuri da ga stigne. To ime čudnovato mu je odjekivalo u glavi. Neko koga je poznavao? Neko koga bi trebalo da poznaje? "Zaboga, Arundez!" reče on. "Vi ste bili prijatelj Rejčel Vejntraub kada je ona došla ovamo, pre više decenija."

"U stvari, njen savetnik na univerzitetu", reče Arundez. "Poznajem vas. Vi ste krenuli sa Solom na hodočašće." Oni stadoše tamo gde je Teo sedeo i još se držao rukama za glavu. "Moj letač se nalazi tamo", reče Arundez.

Konzul je mogao da vidi mali 'Viken Zefir' za dve osobe parkiran pod drvećem. "Sjajno. Odvešćemo Tea u bolnicu, a onda treba smesta da odem u svemirsku luku."

"Bolnica je pretrpana do ludila", reče Arundez. "Ako već pokušavate da dođete do svog broda, predlažem da tamo odvedete i Guvernera-General i smestite ga u brodsku ambulantu."

Konzul zastade. "Otkud znate da mi se tamo nalazi brod?"

Arundez zatvori vrata i pomože Teu da legne na usku klupu iza prednjih samooblikujućih sedišta. "Znam sve o vama i o ostalim hodočasnicima, M. Konzule. Mesecima već pokušavam da dobijem dozvolu da odem u Dolinu Vremenskih Grobnica. Ne biste poverovali koliko sam bio osujećen kada sam saznao da je vaša barža tajno isplovila na hodočašće, sa Solom na palubi." Arundez udahnu duboko i postavi pitanje koje se očito plašio da postavi ranije. "Da li je Rejčel još živa?"

On joj je bio ljubavnik u vreme kada je bila odrasla žena, pomisli Konzul. "Ne znam", reče on. "Pokušavam da se blagovremeno vratim i pomognem joj, ako to uopšte mogu."

Melio Arundez klimnu glavom i smesti se na vozačko sedišta, pa mahnu Konzulu da uđe. "Treba da odvedemo Tea... Guvernera-General... u konzulat, dom vlade ili kako to već sada zovu."

Arundez odmahnu glavom. "Konzulata više nema, pogodio ga je zalutali projektil, ako je verovati kanalu sa najnovijim vestima. Svi zvaničnici Hegemonije otišli su u svemirsku luku radi evakuacije pre nego što je vaš prijatelj uopšte krenuo da vas traži."

Konzul pogleda polusvesnog Tea Lejna. "Hajdemo", reče on Arundezu tiho.

Letač upade u vatru ručnog oružja dok su preletali preko reke, ali flešeti samo zadobovaše po oplati, a jedan jedini ispaljeni energetski zrak zaseče vodu ispod njih i podiže oblak pare visok deset metara. Arundez je upravljao kao ludak - skretao, poskakivao, vrludao, propadao i povremeno okretao letaća oko ose poput tanjira koji klizi po moru klikera. Pojasevi sedišta zategoše se oko Konzula, ali on je i dalje osećao kako mu se diže želudac. Iza njih, Teova glava pomerala se mlitavo tamo-amo na klupi kabine, pošto se čovek prepustio nesvestici.

"Centar je u haosu!" viknu Arundez iznad rike potisnika. "Pratiću stari vijadukt do autostrade ka svemirskoj luci, a onda preseći iznad seoskih predela u niskom letu." Oni napraviše piruetu oko građevine u plamenu koju je Konzul zakasnelo prepoznao kao svoju staru stambenu zgradu.

"Da li je autostrada ka svemirskoj luci otvorena?"

Arundez odmahnu glavom. "Tu nemamo nikakvih izgleda. U proteklih trideset minuta tamo su se spuštali padobranci."

"Da li Proterani pokušavaju da unište grad?"

"Ne. Mogli su to da izvedu sa orbite bez sve ove frke. Čini se da ulažu kapital. Većina njihovih padobrodova i padobranaca spušta se najmanje dva klika dalje."

"Da li im se to suprotstavljaju naši teritorijalci?"

Arundez se nasmeja i pokaza bele zube, u suprotnosti sa preplanulom kožom. "Oni su sada na pola puta između Endimiona i Port Romesa... mada izveštaji od pre deset minuta, pre nego što su komunikacione linije zagušene, tvrde da su i ti gradovi napadnuti. Ne, ono malo otpora što vidite pruža nekoliko desetaka pripadnika SILE:Marinci ostavljenih da čuvaju grad i svemirsku luku."

"Dakle, Proterani nisu ni uništili ni osvojili svemirsku luku?"

"Još ne. Bar ne do pre nekoliko minuta. Ubrzo ćemo videti. Držite se!"

Vožnja od desetak kilometara do svemirske luke po VIP autostradi ili nebeskim trasama iznad nje trajala je obično nekoliko minuta, ali Arundezov obilazak, prilaženje sa uzdizanjem i spuštanjem, preko brda, kroz doline i između stabala, dodali su putovanju i vreme i uzbuđenja. Konzul je okrenuo glavu da bi osmotrio obronke i stračare izbegličkog logora u plamenu koji su mu brzo promicali s desne strane. Muškarci i žene bili su zgureni uz stenje i pod niskim stablima, prekrivši glave dok je letač prolazio kraj njih u brišućem letu. Jednom je Konzul video odeljenje SILE:Marinci ukopano na vrhu brda, ali njihova pažnja bila je usmerena na brdo na severu, sa kog je stizala snažna laserska paljba. Arundez istog trena ugleda marince i oštro skrenu letačem ulevo, pa ga spusti u usku jarugu samo nekoliko sekundi pre nego što su nevidljive makaze presekle krošnje na grebenu iznad njih.

Konačno, oni izbiše uz riku preko poslednjeg grebena, a zapadne kapije i ograde svemirske luke pojaviše se pred njima. Perimetar je plamteo plavim i ljubičastim sjajem zaštitnih i presretačkih polja i oni su bili još jedan klik daleko kada vidljivi laser uskog snopa zapalaca, pronađe ih, a glas preko radija reče: "Neidentifikovani letaču, smesta se spusti ili ćeš biti uništen."

Arundez se nasmeja.

Linija stabala deset metara dalje kao da se namreška i oni se odjednom nađoše okruženi utvarama u aktiviranim kameleonskim polimerima. Arundez otvori kapke kabine, a jurišne puške uperiše se u njega i Konzula.

"Odstupite od mašine", reče bestelesni glas iza kamuflažnog treperenja.

"Dovodimo Guvernera-Generala", uzviknu Konzul. "Moramo ući unutra."

"Kad bismo se zezali", odbrusi glas sa jasnim naglaskom Mreže. "Napolje!"

Konzul i Arundez žurno otkopčаше pojaseve i krenuše napolje, kada glas sa zadnjeg sedišta oštro reče: "Poručniče Miler, to ste vi?"

"Ah, da, ser."

"Prepoznajete li me, poručniče?"

Kamuflažno treperenje se depolarizova i mladi marinac u kompletnom borbenom oklopu obreo se na manje od metar od letača. Lice mu se nije videlo od crnog vizira, ali zvučao je kao mladić. "Da, ser... ovaj... guverneru. Izvinjavam se što vas nisam prepoznao bez naočara. Povređeni ste, ser."

"Znam da sam povređen, poručniče. Zbog toga su me ova gospoda i dopratila ovamo. Zar ne prepoznajete bivšeg Konzula Hegemonije na Hiperionu?"

"Izvinite, ser", reče poručnik Miler i mahnu svojim ljudima da se vrate među stabla. "Baza je odsečena."

"Naravno da je baza odsečena", zaškrguta Teo zubima. "Ja sam overio ta naređenja. Ali sam takođe odobrio evakuaciju svog neophodnog osoblja Hegemonije. Vi jeste dopustili tim letačima da prođu, zar ne, poručniče Miler?"

Oklopljena ruka podiže se kao da bi da počeše glavu pod

kacigom i vizirom. "Ovaj... jesam, ser. Ah, potvrđujem. Ali to je bilo pre jedan sat. Evakuacioni padobrodovi su otišli i..."

"Onda mi dajte kapetana Luelina", reče Teo. On se zanese, pa se pridrža za naslon Konzulovog sedišta. Lice mu je bilo veoma bledo i prekriveno krvlju.

"Ah... taktički kanali su neupotrebljivi, ser. Proterani nas ometaju na širokim frekvencijama pomoću..."

"Poručniče", reče oštro Teo tonom koji Konzul nikada ranije nije čuo od svog mladog prijatelja, "vizuelno ste me prepoznali i skanirali moju usađenu ličnu kartu. Sada nas ili pustite na pistu ili streljajte."

Oklopljeni marinac osvrnu se načas prema liniji stabala kao da razmišlja da li da naredi svojim ljudima da otvore vatru. "Padobrodova više nema, ser. Ništa se više neće spustiti ovamo."

Teo klimnu glavom. Krv mu se sasušila i zgrušala na čelu, ali sada mu je novi potočić pocurio sa linije skalpa. "Uzapćeni brod još se nalazi u uzletnoj jami broj devet, zar ne?"

"Da, ser", odgovori Miler i konačno stade mirno. "Ali to je civilni brod i ne bi imao nikakvih izgleda da dođe do svemira sa svim tim Proteranima..."

Teo mahnu oficiru da učuti i pokaza Arundezu da poveze prema perimetru. Konzul baci pogled napred ka graničnim linijama, presretačkim i zaštitnim poljima, a verovatno i potisnim minama na koje će letač naići za deset sekundi. On vide kako marinac poručnik maše i u ljubičastim i plavim poljima energije pred njima pojavi se otvor nalik na zenicu. Niko ne otvori vatru. Pola minuta kasnije prelazili su preko piste svemirske luke. Nešto veliko gorelo je na severnom perimetru. S njihove leve strane, grupa prikolica i komandnih modula SILE bila je istopljena u lokvu nabubrele plastike.

Tamo je bilo ljudi, pomisli Konzul i ponovo bi primoran da sprečava podizanje želuca.

Uzletna jama broj sedam bila je uništena i njeni kružni zidovi od ojačanog desetcentimetarskog ugljenik-ugljenika bili su razneti unaokolo kao da su od kartona. Uzletna jama broj osam buktala je onim usijanim žarom koji ukazuje na granate s plazmom. Uzletna jama broj devet bila je nedirnuta i pramac Konzulovog broda jedva se video iznad zida jame kroz treperenje zaštitnog polja treće klase.

"Da li je zabrana ukinuta?" reče Konzul.

Teo leže natrag na tapaciranu klupu. Glas mu je bio gotovo nerazgovetan. "Aha. Gledstonova je odobrila spuštanje kupolastog polja za zadržavanje. Ovo je obično zaštitno polje. Može se premostiti komandom."

Arundez spusti letača na betonsku ploču baš kada su svetla za upozoravanje pocrvenela, a sintetizovani glas počeo da opisuje oštećenja. Oni pomogóše Teu da iziđe i zastaše blizu zadnje strane malog letača, gde je niz flešeta proštepovao oblogu motora i kućište potisnika. Deo haube istopio se od preopterećenja.

Melio Arundez potapša svoju mašinu jednom, a onda se obojica okrenuše da pomognu Teu da prođe kroz vrata uzletne jame i uđe u pupčanik za ukrcavanje.

"Bože", reče dr Melio Arundez, "ovo je predivno. Nikada još nisam bio ni u jednoj privatnoj međuzvezdanoj svemirskoj letelici."

"Postoji ih samo nekoliko desetina", reče Konzul dok je postavljao osmotsku masku Teu na usta i nos i nežno spuštao riđeg muškarca u ambulantni tank sa hranljivim rastvorom za intenzivnu negu. "Koliko god bio mali, ovaj brod koštao je nekoliko stotina miliona maraka. Korporacijama i vladama planeta u Zabačenosti ne isplati se da koriste svoje vojne letelice u onim retkim prilikama kada moraju da putuju između zvezda." Konzul zapečati tank i porazgovara kratko sa programom za dijagnostiku. "Biće mu dobro", reče on konačno Arundezu, pa se vrati u holojama.

Melio Arundez stade blizu drevnog 'Stejnveja' i blago pređe rukom preko sjajne površine velikog klavira. Zatim baci pogled kroz providni deo oplata iznad uvučene balkonske platforme i reče: "Vidim vatre blizu glavne kapije. Bolje da se čistimo odavde."

"Upravo na tome radim", reče Konzul i mahnu Arundezu da priđe kružnom kauču koji se pružao oko projekcione jame.

Arheolog se spusti na jastuke i obazre se. "Zar ne postoje... kontrole?"

Konzul se osmehnu. "Most? Instrumenti u kabini? Možda točak kojim bih mogao da krmanim. Ne. Brode?"

"Da", začu se blagi glas niotkuda.

"Imamo li odobrenje da uzletimo?"

"Da."

"Da li je ono zaštitno polje uklonjeno?"

"Bilo je to naše polje. Povukao sam ga."

"U redu, gubimo se onda do sto đavola odavde. Ne moram da ti saopštavam da smo usred rasplamsalog rata, zar ne?"

"Ne. Pratio sam razvoj događaja. Poslednje svemirske letelice SILE upravo napuštaju Hiperionov sistem. Ovi marinci su ostavljeni i..."

"Ostavi taktičke analize za kasnije, Brode", reče Konzul. "Odredi kurs za Dolinu Vremenskih Grobnica i nosi nas odavde."

"Da, ser", reče brod. "Samo sam hteo da napomenem da snage koje brane ovu svemirsku luku nemaju mnogo izgleda da izdrže duže od još sat ili dva."

"Primljeno", reče Konzul. "Sad uzleći."

"Moram najpre da pustim ovu fetlinijsku poruku. Stigla je u 16.22:38:14 po standardnom vremenu Mreže, po podne."

"Hej! Stani malo!" uzviknu Konzul, zamrznuvši holo poruku usred uspostavljanja. Polovina lica Meine Gledston visila je iznad njih. "Moraš ovo da pustiš pre nego što pođemo? Čije komande ti slušaš, Brode?"

"Komande CEO Gledston. Vrhovna Izvršna uspostavila je prioritet nad svim brodskim funkcijama pre pet dana. Ova fetlinijska poruka poslednji je zahtev pre nego..."

"Dakle, zato nisi reagovao na moje komande sa daljine", promrmlja Konzul.

"Da", proćavrlija brod. "Baš sam hteo da kažem da je emitovanje ove poruke poslednji zahtev pre nego što se komanda ponovo vrati vama."

"I onda ćeš raditi ono što ti budem govorio?"

"Da."

"Odnećeš nas tamo gde ti budem rekao?"

"Da."

"Nema skrivenih premošćavanja?"

"Koliko ja znam, nema."

"Pusti poruku", reče Konzul.

Linkolnovski lik CEO Meine Gledston zalebde u središtu projekcione jame sa signalnim trzanjem i prekidima osobenim za fetlinijska emitovanja. "Drago mi je što si preživeo posetu Vremenskim Grobnicama", reče ona Konzulu. "Do sada svakako znaš da tražim od tebe da pregovaraš sa Proteranima pre nego što se vratiš u Dolinu."

Konzul prekrsti ruke i zapilji se u sliku Gledstonove. Napolju je sunce zalazilo. Imao je još samo nekoliko minuta pre nego što Rejčel Vejntraub dođe do sata i minuta sopstvenog rođenja i jednostavno prestane da postoji.

"Shvatam tvoju žurbu da se vratiš i pomogneš prijateljima", reče Gledstonova "ali u ovom trenu ne možeš ni na koji način pomoći detetu... stručnjaci u Mreži uveravaju nas da ni kriogenski san ni fuga ne mogu da zaustave Merlinovu bolest. Sol to zna."

Sa druge strane projekcione jame, dr Arundez reče: "To je istina. Godinama su vršeni opiti. Ona bi umrla u stanju fuge."

"...možeš pomoći milijardama ljudi u Mreži, koje misliš da si izdao", govorila je dalje Gledstonova.

Konzul se nagnu napred, osloni laktove o kolena i bradu o pesnice. Srce mu je tuklo veoma bučno u ušima.

"Znala sam da ćeš otvoriti Vremenske Grobnice", reče Gledstonova; njene tužne, smeđe oči kao da su zurile pravo u Konzula. "Srž je prorekla da će tvoja odanost Maui-Kovenantu... i sećanju na pobunu tvojih dedova... prevazići sve ostale činioce. Bilo je vreme da se Vremenske Grobnice otvore, a samo si ti mogao da aktiviraš uređaj Proteranih pre nego što se sami Proterani odluče na to."

"Dosta mi je ovoga", reče Konzul i ustade, okrenuvši leđa projekciji. "Poništi poruku", reče on brodu, znajući da ga ovaj neće poslušati.

Melio Arundez prođe kroz projekciju i zgrabi čvrsto Konzula za mišicu. "Saslušajte je. Molim vas."

Konzul odmahnu glavom, ali ostade u jami, prekrštenih ruku.

"Sada se dogodilo ono najgore", reče Gledstonova. "Proterani hoće da okupiraju Mrežu. Rajska Kapija je uništena. Božji Gaj ima manje od jedan sat pre nego što ga invazija ne počisti. Neizostavno

moraš da se sastaneš sa Proteranima u Hiperionovom sistemu i pregovaraš... da upotrebiš sve svoje diplomatske sposobnosti kako bi otvorio dijalog sa njima. Proterani ne odgovaraju na naše fetlinijske ili radio poruke, ali mi smo ih upozorili na tvoj dolazak. Mislim da će ti i dalje verovati."

Konzul zastenja i ode do klavira, pa tresnu pesnicom po poklopcu.

"Imamo samo minute, ne sate, Konzule", reče Gledstonova. "Zatražiću od tebe da najpre odeš Proteranima u Hiperionovom sistemu, a potom da pokušaš da se vratiš u Dolinu Vremenskih Grobnica ako baš moraš. Znaš bolje od mene za ishode ratovanja. Milioni ljudi izginuće nepotrebno ako ne budemo mogli da pronađemo siguran kanal kroz koji ćemo komunicirati sa Proteranima.

Odluka je na tebi, ali molim te da razmisliš o mogućim posledicama za slučaj da ne uspemo u ovom poslednjem pokušaju da saznamo istinu i sačuvamo mir. Stupiću s tobom u vezu preko fetlinije čim dođeš do Roja Proteranih."

Gledstonova slika zatreperi, zamagli se i izgubi.

"Odgovor?" upita brod.

"Ne." Konzul je hodao napred-nazad između 'Stejnveja' i projekcione jame.

"Nijedna svemirska letelica niti letač nisu sleteli blizu doline sa nedirnutom posadom već više od dva veka", reče Melio Arundez. "Ona sigurno zna koliko su mali izgledi da odete tamo... da preživite Šrajka... a onda da se sastanete sa Proteranima."

"Stvari su sada drugačije", reče Konzul, ne okrenuvši se da se suoči sa drugim čovekom. "Vremenske oseke i plime sasvim su pomahnitale. Šrajk odlazi tamo gde želi. Možda ni taj fenomen koji je ranije sprečavao spuštanje sa posadom sada više ne dejstvuje."

"A možda će vaš brod sleteti savršeno, bez nas", reče Arundez. "Baš kao i toliko drugih."

"Prokletstvo", viknu Konzul, obrnuvši se oko ose, "znali ste za rizike kada ste rekli da želite da mi se pridružite!"

Arheolog mirno klimnu glavom. "Ne govorim o riziku po mene lično, ser. Spreman sam da prihvatim svaki rizik ako to znači da ću

možda pomoći Rejčel... ili je makar ponovo videti. U vašem životu je možda ključ za opstanak čovečanstva."

Konzul zatrese pesnicama kroz vazduh i nastavi da hoda napred-natrag, kao neka grabljivica u kavezu. "To nije pošteno! Već sam bio pion Gledstonove. Upotrebila me je... cinično... namerno. Ubio sam četvoro Proteranih, Arundez. Pucao sam u njih zato što sam morao da aktiviram njihov prokleti uređaj za otvaranje Grobnica. Zar mislite da će me dočekati raširenih ruku, u znak dobrodošlice?"

Arheologove tamne oči zagledaše se u Konzula bez treptanja. "Gledstonova smatra da će oni pregovarati sa vama?"

"Ko zna šta će oni uraditi? Ili, kad smo već kod toga, ko zna šta Gledstonova smatra. Hegemonija i njeni odnosi sa Proteranima više nisu moja briga. Iskreno želim propast i jednima i drugima."

"Toliko da zbog toga celo čovečanstvo trpi?"

"Ne znam ja šta je to čovečanstvo", reče Konzul jednolično, iscrpljeno. "Znam ko je Sol Vejntraub. I Rejčel. I povređena žena po imenu Bron Lamija. I Otac Pol Dire. I Fedman Kasad. I..."

Blagi glas broda obavi se oko njih. "Severni perimetar ove svemirske luke probijen je. Započinjem završni postupak lansiranja. Molim vas da zauzmete mesta."

Konzul se upola saplete o holojama dok ga je unutrašnje zaštitno polje potiskivalo naniže i dok se okomiti diferencijal dramatično povećavao, pričvršćujući svaki predmet za mesto i štiteći putnike mnogo bezbednije nego bilo kakvi pojasevi ili kaiševi. Kada se nađu u stanju slobodnog pada, polje će popustiti, ali će i dalje služiti kao zamena za planetnu gravitaciju.

Vazduh iznad holojame zamagli se i pokaza kako se uzletna jama i svemirska luka brzo gube ispod, dok se obzorje i udaljena brda trzaju i krive sa prolaskom broda kroz manevre izbegavanja pod osamdeset G. Nekoliko energetski oružja žmirnu ka njima, ali kolone podataka pokazaše da su se spoljna polja pozabavila njihovim zanemarljivim dejstvima. Onda se obzorje udalji i zakrivi dok se nebo boje lapis-lazulija smrkavalo u crnilo svemira.

"Odredište?" upita brod.

Konzul zatvori oči. Iza njih oglasi se zvončić, objavljujući da Teo Lejn može da se izvuče iz tanka za oporavak u glavnu ambulantu.

"Koliko treba do sastanka sa elementima okupatorskih snaga Proteranih?" upita Konzul.

"Trideset minuta do samog Roja", odgovori brod.

"A koliko treba da stignemo u domet oružja njihovih napadačkih brodova?"

"Upravo nas prate."

Izraz na licu Melija Arundeza bio je smiren, ali prsti su mu pobeleli na naslonu kauča holojame.

"U redu", reče Konzul. "Kreni ka Roju. Izbegavaj brodove Hegemonije. Najavi na svim frekvencijama da smo nenaoružani diplomatski brod koji traži da pregovara."

"Tu poruku odobrila je i ostavila CEO Gledston, ser. Upravo se emituje na fetlinijskim i svim komunikacionim frekvencijama."

"Nastavi", reče Konzul, pa pokaza na Arundezov komlog. "Da li vidite koliko je sati?"

"Da. Šest minuta do tačnog trenutka Rejčelinog rođenja."

Konzul se nasloni i ponovo zatvori oči. "Prevalili ste dugi put ni zbog čega, dr Arundez."

Arheolog ustade, zanese se na sekund pre nego što je pronašao oslonac u simuliranoj gravitaciji, pa pažljivo priđe klaviru. Zastade tamo na trenutak i zagleda se kroz balkonski prozor u crno nebo i još brilijantni rub sve dalje planete. "Možda i nisam", reče. "Možda i nisam."

38.

Danas smo ušli u močvarnu pustaru, koju prepoznajem kao Kampanju, i da bih to proslavio, imao sam još jedan napad kašlja okončan novim povraćanjem krvi. Mnogo više krvi. Li Hant je van sebe od brige i osujećenosti i pošto me drži za ramena tokom grčenja i pomaže mi da očistim odeću krpama navlaženim u obližnjem potoku, pita: "Šta mogu da učinim?"

"Naberite cveća u polju", dahćem ja. "To je radio Džozef Severn."

On se okreće ljutito, ne shvatajući da čak i u svom grozničavom, iscrpljenom stanju, naprosto govorim istinu.

Mala kočija i umorni konj prolaze kroz Kampanju uz bolnije truckanje i drmusanje nego ranije. Kasno po podne, prolazimo kraj nekih konjskih kostura duž drumu, zatim pored ruševina starog svratišta, potom kraj masivnije ruine vijadukta zaraslog u mahovinu i konačno stubova za koje se čini da su prikucani beli štapovi.

"Za ime Zemljino, šta je to?" pita Hant, ne shvatajući ironiju te drevne fraze.

"Kosti razbojnika", odgovaram istinito.

Hant me gleda kao da mi je um podlegao bolesti. Možda i jeste.

Kasnije se penjemo iz močvarnih predela Kampanje i načas vidimo crveni blesak koji se kreće daleko među poljima.

"Šta je to?" pita Hant usrdno, pun nade. Znam da očekuje da svakog trena ugleda ljude i dalekobacački portal u dejstvu trenutak posle toga.

"Kardinal", kažem ja i ponovo govorim istinu. "U lovu na ptice."

Hant pristupa svom jadnom, obogaljenom komlogu. "Kardinal jeste ptica", kaže on.

Klimam glavom, gledam ka zapadu, ali crvenilo je nestalo. "Takođe je sveštenik", kažem ja. "A približavamo se Rimu, znate."

Hant se mršti na mene i pokušava hiljaditi put da dopre do nekoga na komunikacionim frekvencijama svog komloga. Popodne je nemo izuzev ritmičke škripe vetturinih drvenih točkova i napeva neke daleke ptice pevačice. Modža je to kardinal?

Ulazimo u Rim dok prvo rumenilo večeri dodiruje oblake. Mala kočija ljulja se i dumbara kroz Lateransku kapiju i gotovo smesta suočavamo se sa prizorom Koloseuma, zaraslog u bršljan i očito pretvorenog u dom hiljada golubova, ali neizmerno upečatljivijeg od holoa ruševine, postavljene kao sada, ne unutar nemarno povučениh granica posleratnog grada okruženog divovskim arkologijama, već u kontrastu sa grozdom kolibica i otvorenih polja gde se grad završava, a počinju seoski predeli. Mogu da vidim središte Rima u daljini... raštrkane krovove i manje ruševine na njegovih čuvenih Sedam Bregova, ali ovde vlada Koloseum.

"Isuse", šapuće Li Hant. "Šta je to?"

"Kosti razbojnika", kažem ja ponovo, sporo, plašeći se da ću opet započeti strašan kašalj.

Idemo dalje, kloparamo kroz puste ulice Rima iz devetnaestog veka Stare Zemlje dok se večer spušta gusto i teško oko nas, svetlo nestaje, a golubovi se premeću iznad kupola i krovova Večnog Grada.

"Gde su svi?" šapuće Hant. Zvuči uplašeno.

"Nema ih ovde zato što nisu potrebni", kažem ja. Glas mi zvuči oštro u kanjonskom sumraku gradskih ulica. Točkovi se sada okreću po kaldrmi, jedva ravnijoj od nasumce popločanog drumu sa koga smo upravo umakli.

"Je li ovo neki stimsim?" pita on.

"Zaustavi kočiju", kažem ja i poslušni konj staje. Pokazujem na težak kamen kraj slivnika. "Šutnite ono", kažem Hantu.

Mršti se na mene, ali silazi, prilazi kamenu i snažno ga šutira. Još golubova izbija ka nebu sa zvonika i bršljana, uspaničenih odjecima njegovih psovki.

"Poput dr Džonsona, i vi ste pokazali stvarnost stvari", kažem. "Ovo nije nikakav stimsim niti san. Ili, još bolje, ništa više nego što je to bio naš život do sada."

"Zbog čega su nas doveli ovamo?" pita ađutant CEO i baca pogled ka nebu kao da sami bogovi tamo slušaju, odmah iza sve tamnijih pastelnih prepreka večernjih oblaka. "Šta žele?"

Žele da ja umrem, pomišljam i shvatam istinitost toga kao da me je neko tresnuo pesnicom u prsa. Dišem sporo i plitko kako bih

izbegao napad kašlja, iako osećam da mi mehurići šljajma ključaju u grlu. Žele da ja umrem, a da vi to posmatrate.

Kobila nastavlja sa vučom, skreće desno u sledeću usku ulicu, zatim ponovo desno širom avenijom ispunjenom senkama i odjecima našeg prolaska, a onda se zaustavlja na vrhu ogromnog stepeništa.

"Stigli smo", kažem ja i kobeljam se iz kočije. Noge su mi u grču, prsa me bole, a stražnjicu sam našuljao. U glavi mi se rađa satirična oda radostima putovanja.

Hant silazi ukočeno kao i ja i stoji na vrhu džinovskog, račvastog stepeništa, prekrštenih ruku, zagledan u njih kao da su zamka ili opsena. "Gde smo to tačno stigli, Severne?"

Pokazujem na otvoreni trg u podnožju stepeništa. "Na Piazza di Spagna", kažem ja. Najednom mi je čudno što mi se Hant obraća kao Severnu. Shvatam da je to ime prestalo da pripada meni kada smo prošli kroz Lateransku kapiju. Ili, radije, da mi je ponovo pripalo moje pravo ime.

"Još malo", kažem ja, "i ovo će nazvati Španskim stepenicama." Počinjem da silazim desnim krilom stepeništa. Iznenadna vrtoglavica tera me da se zateturam i Hant mi brzo prilazi da me uhvati pod ruku.

"Ne možete da hodate", kaže. "Suviše ste bolesni."

Pokazujem na išaranu staru zgradu koja obrazuje zid sa suprotne strane širokih stepenica i gleda na Piazzu. "Nije daleko, Hante. To je naše odredište."

Ađutant Gledstonove mrko se zagleda u građevinu. "A šta ima tamo? Zašto se zaustavljamo ovde? Šta nas tamo čeka?"

Ne mogu da se ne osmehnem što taj krajnje nepoetičan čovek nesvesno koristi asonancu. Najednom zamišljam kako sedimo u dugim noćima u toj mračnoj zgradurini i kako ga učim da uskladi takvu tehniku sa muškom ili ženskom cezurom, ili da pronalazi zadovoljstvo u zamenjivanju jambičnog stiha nenaglašenim piričkim, ili da se upušta u česte spondeje.

Zakašljavam se, nastavljam da kašljem i ne prestajem sve dok mi krv ne prska po dlanu i košulji.

Hant mi pomaže da siđem niz stepenice, da pređem preko Piazzę gde Berninijev vodoskok u obliku čamca grgoće i žubori u sumraku,

a onda, prateći moj upereni prst, vodi me u crni pravougaonik ulaza - ulaza broj 26, na Piazzzi di Spagna - a ja pomišljam, nevoljno, na Danteovu Commediu i kao da vidim frazu 'LASCIATE OGNI SPERANZA, VOI CH'ENTRATE' - 'Ostavite svaku nadu, vi koji ulazite' - uklesanu iznad hladne gornje grede ulaza.

Sol Vejntraub stajao je na ulazu u Sfingu i pretio vasioni pesnicom dok se noć spuštala, a Grobnice blistale u brilijantnom otvaranju; njegova kćer nije se vratila.

Nije se vratila.

Šrajk ju je uzeo, podigao je novorođenče na čeličnom dlanu, a onda kročio natrag u sjaj koji je i sad odbijao Sola kao neki strašni, jarki vetar iz dubina planete. Sol se upirao nasuprot svetlosnom uraganu, ali ovaj ga je zadržavao napolju sa istom sigurnošću kao i zaštitno polje koje se otelo kontroli.

Hiperionovo sunce je zašlo i sada je hladan vetar duvao sa pustara, teran iz pustinje frontom hladnog vazduha koji je klizio sa planina na jugu, i Sol se okrenuo da zuri u prašinu boje cinobera nošenu u reflektorski sjaj otvaranja Vremenskih Grobnica.

Grobnice se otvaraju!

Sol se ponovo začkilji u hladni sjaj i pogleda niz dolinu, gde su druge Grobnice blistale kao bledezelene svetiljke od bundeve iza svoje zavese uskovitlane prašine. Svetlost i dugačke senke skakale su po dnu doline dok je gore iz oblaka isticala poslednja boja sutona, a noć dolazila sa zavijanjem vetra.

Nešto se kretalo na ulazu druge građevine, Grobnice od žada. Sol se zatetura niz stepenice Sfinge, baci pogled na ulaz u kome je Šrajk nestao sa njegovom kćeri, a onda siđe sa stepeništa, protrča pored Sfinginih šapa i spusti se uz saplitanje vetrovitom stazom ka zadnoj Grobnici.

Nešto se polako pomaljalo iz ovalnih vratnica, obrisi ocrtani svetlom koje je izbijalo iz grobnice, ali Sol nije mogao da odredi da li je to ljudsko biće ili ne, da li je reč o Šrajku ili ne. Ako je to Šrajk, on će ga ščepati golim rukama i tresti ga sve dok mu ovaj ili ne vrati kćer ili dok jedan od njih ne bude mrtav.

To nije bio Šrajk.

Sol je sada mogao da vidi ljudski obris. Osoba posrnu i nasloni se na vratnice Grobnice od žada kao da je povređena ili umorna.

Bila je to mlada žena.

Sol pomisli na Rejčel, tu, na tom mestu, pre više od pola standardnog veka, na mladu ženu-arheologa koja je istraživala ove artefakte i nije imala pojma o sudbini koja ju je čekala u obličju Merlinove bolesti. Sol je uvek zamišljao da će mu dete biti spaseno tako što će bolest biti opozvana i tako što će beba ponovo početi normalno da stari, tako što će detetu koje će jednog dana postati Rejčel biti vraćen život. Ali šta ako se Rejčel vrati kao dvadeset šestogodišnja Rejčel koja je ušla u Sfinngu?

Solu puls stade da tuče tako bučno u ušima da nije mogao da čuje divljanje vetra oko sebe. On mahnu prilici, sada poluskrivenoj peščanom olujom.

Mlada žena mu uzvratila mahanjem.

Sol odjuri napred sledećih dvadeset metara, stade trideset metara od grobnice i doviknu: "Rejčel! Rejčel!"

Mlada žena, obrisa ponovo ocrtanog naspram urlajućeg svetla, pomeri se od vratnica, dodirnu lice obema rukama, viknu nešto što se izgubi u vetru i krenu niz stepenice.

Sol potrča, saplićući se o kamenje, jer je izgubio stazu, i otetura se slepo po dnu doline, prenebregavši bol kada mu je koleno udarilo o nisku stenu, ponovo pronađe pravu stazu i otrča do podnožja Grobnice od žada, susrevši je baš kada je stupila iz konusa svetla koje se širilo.

Ona pade baš kada je Sol stigao do podnožja stepenica i on je prihvati, spusti je nežno na tle dok mu je vetrom nošeni pesak grebao po leđima i dok su se vremenske plime kovitlale oko njih u nevidljivim strujama vrtoglavice i daja vu.

"To jeste vi", reče ona i podiže ruku da dodirne Solu obraz. "Ovo je stvarnost. Vratila sam se."

"Jesi, Bron", reče Sol, pokušavajući da zauzda glas i sklanjajući umršene uvojke sa lica Bron Lamije. On je snažno zagri, oslonivši mišicu o njeno koleno, poduprevši joj glavu, povivši leđa tako da je bolje zaštititi od vetra i peska. "U redu je, Bron", reče on tiho, štiteći je, očiju svetlih od suza razočaranja kojima nije hteo da dopusti da

poteku. "U redu je. Vratila si se."

Meina Gledston popela se stepenicama pećinske Ratne Sobe i kročila u hodnik gde se kroz dugačke trake debelog 'Perspeksa' pružao pogled niz Mons Olympus sve do platoa Tarzis. Duboko dole padala je kiša i sa ove tačke, gotovo dvanaest klika visoko na nebu Marsa, mogla je da vidi pulsiranje munja i zavese statičkog elektriciteta dok se oluja vukla preko visokih stepa.

Njena pomoćnica Sedepra Akasi uđe u hodnik i stade nemo do CEO.

"Još nema nikakvih vesti od Lija ili Severna?" upita Gledstonova.

"Nikakvih", reče Akasijeva. Lice mlade crkinje bilo je osvetljeno i bledim svetlom sunca Matičnog Sistema i igrom munja odozdo. "Zvaničnici Srži kažu da je možda došlo do kvara dalekobacača."

Gledstonova se osmehnu bez imalo topline. "Da. A možeš li da se setiš da se neki dalekobacač ikada u tvom životu pokvario, Sedepra? Bilo gde u Mreži?"

"Ne, M. Vrhovna."

"Srž ne oseća potrebu za tananostima. Očito smatraju da mogu da otmu koga god žele i da za to ne polažu račune. Misle da su nam isuviše potrebni u ovom našem krajnjem trenutku. I znaš šta, Sedepra?"

"Šta?"

"U pravu su." Gledstonova odmahnu glavom i okrenu se da ponovo siđe dugačkim stepeništem u Ratnu Sobu. "Ima još manje od deset minuta pre nego što Proterani opkole Božji Gaj. Sidimo i pridružimo se ostalima. Da li je moj sastanak sa savetnikom Albedom odmah na redu posle ovoga?"

"Da, Meina. Ne mislim... hoću reći, neki od nas smatraju da je suviše rizično suprotstaviti im se tako neposredno."

Gledstonova zastade pre nego što je ušla u Ratnu Sobu. "Zašto?" upita ona i ovaj put osmeh joj je bio iskren. "Smatraš da će Srž izvesti da i ja nestanem kao i Li i Severn?"

Akasijeva zausti nešto da kaže, odustade i podiže dlanove.

Gledstonova dodirnu rame mlade žene. "Kada bi to učinili, Sedepra, bilo bi to milosrdno. Ali mislim da neće. Stvari su otišle tako daleko da oni smatraju da neki pojedinac ne može da učini ništa

što bi promenilo tok događaja." Gledstonova povuče ruku i osmeh joj zgasnu. "I možda su u pravu."

Bez reči, njih dve siđoše do kruga ratnika i političara u iščekivanju.

"Trenutak se bliži", reče Pravi Glas Drveta Sveta Sek Hardin.

Otac Pol Dire trže se iz sanjarenja. U proteklom satu, njegovo očajanje i osujećenost spustili su se kroz otupljenost do nečeg sličnog zadovoljstvu na pomisao da više nema izbora, da ga više ne čekaju nikakve obaveze. Dire je sedeo u prijatnoj tišini sa vođom Templarskog Bratstva, posmatrao zalazak sunca Božjeg Gaja i umnožavanje zvezda i noćnih svetlosti koje nisu bile zvezde.

Dire se čudio zbog Templeve izdvojenosti od sopstvenog naroda u tako ključnom trenutku, ali ono što je znao o templarskoj teologiji primoralo je Direa da shvati da će Sledbenici Mjuira sačekati takav trenutak mogućeg uništenja sami, na najsvetijim platformama i u najtajnovitijim brajdama svojih najsvetijih stabala. A povremene tihe napomene koje je Hardin izgovarao u kapuljaču svoje odore naterale su Direa da shvati da je Pravi Glas u kontaktu sa ostalim Templarima preko komloga ili implanata.

Opet, bio je to miran način da se sačeka smak sveta, posednut visoko na najvišem drvetu u poznatoj Galaksiji, slušajući kako topli večernji lahor šušti kroz milione jutara lišća i posmatrajući kako zvezde blistaju, a meseci-blizanci hitaju baršunastim nebom.

"Zatražili smo od Gledstonove i vlasti Hegemonije da ne pružaju nikakav otpor, da ne dopuste nijednom ratnom brodu SILE da uđe u sistem", reče Sek Hardin.

"Je li to pametno?" upita Dire. Hardin mu je rekao ranije kako je završila Rajska Kapija.

"Flota SILE još nije dovoljno organizovana da pruži ozbiljan otpor", odgovori Templar. "Ovako će naš svet makar imati nekakve izgleda da bude prihvaćen kao neutralan."

Otac Dire klimnu glavom i nagnu se napred kako bi bolje video visoku priliku u senkama platforme. Kugle blagog sjaja u granju ispod njih bile su jedino osvetljenje osim sjaja zvezda i mesečine. "A opet, vi ste blagonaklono dočekali ovaj rat. Pomogli ste zvničnicima

Kulta Šrajka da dovedu do njega."

"Ne, Dire. Ne rat. Bratstvo zna da on mora biti deo Velike Promene."

"A šta je to?" upita Dire.

"Velika Promena je kada čovečanstvo prihvati svoju ulogu kao deo prirodnog poretka vasiona, umesto uloge raka."

"Raka?"

"To je drevna bolest koja..."

"Da", reče Dire. "Znam šta je bio rak. Otkud paralela sa čovečanstvom?"

U savršeno moduliranim, blago naglašenim tonovi Seka Hardina naziralo se uzbuđenje. "Proširili smo se Galaksijom kao ćelije raka kroz živo telo, Dire. Množimo se ne pomišljajući na bezbrojne oblike života koji moraju da izumru ili da budu odgurnuti u stranu kako bismo se mi kotili i napredovali. Mi brišemo konkurentne oblike inteligentnog života."

"Poput?"

"Poput Senešaj empata sa Hebrona. Močvarnih kentaura sa Vrta. Čitava ekologija bila je uništena na Vrtu, Dire, kako bi nekoliko hiljada ljudskih kolonista moglo da živi tamo gde su se nekada razvijali milioni domaćih živih bića."

Dire dodirnu obraz savijenim prstom. "To je jedna od loših posledica teraformiranja."

"Mi nismo teraformirali Čigru", reče Templar brzo, "već su jupiteranska živa bića tamo istrebljena u lovu."

"Ali niko nije mogao sa sigurnošću da utvrdi da su zepleni bili inteligentni", reče Dire i začu nedostatak ubeđenja u sopstvenom glasu.

"Pevali su", reče Templar. "Dozivali su se međusobno kroz hiljade kilometara atmosfere pesmama u kojima je bilo značenja, ljubavi i tuge. A opet, istrebljeni su do poslednjeg kao veliki kitovi Stare Zemlje."

Dire prekrsti ruke. "Slažem se, bilo je nepravdi. Ali svakako postoji bolji način za borbu protiv njih od podržavanja surove filosofije Kulta Šrajka... i dopuštanja da se ovaj rat nastavi."

Templarova kapuljača pomerila se napred-nazad. "Ne. Da su to

bile puke ljudske nepravde, mogla su se naći druga sredstva. Ali najveći deo bolesti... najveći deo bezumlja koje je dovelo do uništenja rasa i kvarenja svetova... sve je to došlo iz grešne simbioze."

"Simbioze?"

"Čovečanstva i Tehnosrži", reče Sek Hardin najoštrijim tonom koji je Dire ikada čuo od jednog Templara. "Čoveka i njegovih inteligentnih mašina. Ko je parazit na kome? To više ne zna nijedan od delova simbiota. Ali to je zla stvar, protiv-priroda na delu. Još gore, Dire, to je evolutivni ćorsokak."

Jezuit ustade i priđe ogradi. Pogleda preko nje zamračeni svet krošnji koje su se širile kao vrhovi oblaka u noći. "Mora da postoji bolji način od okretanja Šrajku i međuzvezdanom ratu."

"Šrajak je katalizator", reče Hardin. "On je požar pročišćenja za šume koje su bile zakržljale i kojima je bilo dopušteno da obole od preteranog planiranja. Nastupiće teška vremena, ali ishodi će biti novi rast, novi život i izobilje vrsta... ne samo svuda okolo, već i unutar same zajednice čovečanstva."

"Teška vremena", razmišljao je Dire. "A vaše Bratstvo spremno je da vidi kako milijarde ljudi ginu da bi se izvelo to... plevljenje?"

Templar stisnu pesnice. "Do toga neće doći. Šrajak je upozorenje. Naša braća Proterani žele samo da kontrolišu Hiperion i Šrajka dovoljno dugo da udare na Tehnosrž. Biće to hirurški zahvat... uništenje simbiota i ponovno rođenje čovečanstva kao istaknutog partnera u životnom ciklusu."

Dire uzdahnu. "Niko ne zna gde Tehnosrž obitava", reče on. "Kako će Proterani da udare na nju?"

"Udariće", reče Pravi Glas Drveta Sveta, ali u glasu mu je bilo manje samopouzdanja nego trenutak pre.

"A je li napad na Božji Gaj deo dogovora?" upita sveštenik.

Došao je red na Templara da ustane i ushoda se, najpre do ograde, zatim natrag do stola. "Oni neće napasti Božji Gaj. Upravo sam vas zadržao kako biste to videli. Posle toga morate izvestiti Hegemoniju."

"Oni će smesta znati da li su Proterani napali", reče Dire, zbunjen.

"Da, ali neće znati zbog čega je naš svet pošteđen. Morate im odneti poruku. Objasniti istinu."

"Do đavola s tim", reče Otac Pol Dire. "Umorio sam se od toga da budem svakome glasnik. Otkud vi sve to znate? O dolasku Šrajka? O razlogu za rat?"

"Postojala su proročanstva..." započe Sek Hardin.

Dire tresnu pesnicom po ogradi. Kako je mogao da objasni manipulacije stvorenja koje je moglo - ili je barem bilo izaslanik sile koja je mogla - da manipuliše samim vremenom?

"Uvidećete..." započe Templar ponovo, i kao da naglašava njegove reči, začu se duboki, blagi zvuk, gotovo kao da je milion skrivenih ljudi uzdahnuo, a onda tiho zastenjao.

"Bože blagi", reče Dire i pogleda ka zapadu gde se činilo kao da se sunce diže tamo gde je nestalo pre manje od jednog sata. Vreli vetar zašušta kroz lišće i dunu mu preko lica.

Pet procvalih oblaka u obliku pečurki uvijalo se ka unutrašnjosti i pelo iznad zapadnog obzorja, pretvorivši noć u dan dok su ključali i bledeli. Dire je nagoniski prekrio oči da bi onda shvatio da su te eksplozije bile tako daleke da ga, iako blistave poput lokalnog sunca, neće oslepiti.

Sek Hardin zabaci kapuljaču tako da mu vreli vetar ponese dugačku, čudnovato zelenkastu kosu. Dire se zagleda u njegovu duguljasto, mršavo, neodređeno azijsko lice i shvati da tamo vidi utisnuti šok. Šok i nevericu. Hardinova kapuljača bila je puna šapata komunikacionih poziva i mikrobrbljanja uzbuđenih glasova.

"Eksplozije na Sijeri i Hokaidu", šapnu Templar samom sebi. "Nuklearne eksplozije. Sa brodova na orbiti."

Dire se seti da je Sijera kontinent, zatvoren za strance, manje od osam stotina kilometara od Drveta Sveta na kome su sada stajali. Pomisli da se seća da je Hokaido sveto ostrvo gde se uzgajaju i pripremaju drvobrodovi.

"Žrtve?" upita on, ali pre nego što je Hardin stigao da uzvрати, nebo zaseče blistava svetlost mnoštva taktičkih lasera, CPB-a i fuzionih zraka od obzorja do obzorja, uz vitlanje i blesak nalik na reflektore iznad krova sveta šume Božjeg Gaja. A tamo gde su zasecali zraci, za njima su izbijali plamenovi.

Dire posrnu kada stotinu metara široki zrak prođe poput tornada kroz šumu na manje od kilometar od Drveta Sveta. Drevna šuma buknu, stvorivši prolaz od vatre koja se uzdizala deset kilometara u noćno nebo. Vetar zaurla kraj Direa i Seka Hardina dok je vazduh hitao da nahrani vatrenu oluju. Novi zrak zaseče severno i južno i prođe blizu Drveta sveta pre nego što je nestao preko obzorja. Novi otkos plamena i dima diže se ka izdajničkim zvezdama.

"Obećali su", prodahla Sek Hardin. "Braća Proterani su obećali!"

"Potrebna vam je pomoć!" povika Dire. "Zatražite od Mreže hitnu pomoć."

Hardin zgrabi Direa za mišicu, odvuže ga do ruba platforme. Stepence su ponovo bile na svom mestu. Na platformi ispod njih, treperio je portal dalekobacača.

"Stigle su samo prethodnice flote Proteranih", povika Templar iznad buke šumskog požara. Pepeo i dim ispuniše vazduh, ledbdeći kroz vreli žar. "Ali sfera singularnosti biće uništena svakog sekunda. Krenite!"

"Ne odlazim bez vas", uzviknu Jezuit, siguran da mu se glas ne čuje od rike vetra i strašnog pucketanja. Odjednom, samo nekoliko kilometara istočno, raširi se savršeni plavi krug eksplozije plazme, implodira u sebe, a onda se raširi ponovo u vidljivim koncentričnim krugovima udarnog talasa. Kilometar visoka stabla poviše se i slomiše u prvom talasu eksplozije i istočne strane buknuše im dok su se milioni iskidanih listova stapali sa gotovo čvrstim zidom otpadaka zavitlanih ka Drvetu Sveta. Iza krug plamena, eksplodira nova plazma-bomba. Zatim i treća.

Dire i Templar skotrljaše se niz stepenice i poleteše preko niže platforme kao lišće preko trotoara. Templar ščepa upaljeni baluster od mjuirovine, zgrabi Direovu mišicu gvozdenim stiskom i uskobelja se na noge, krenuvši ka još treperavom dalekobacaču kao čovek povijen pred ciklonom.

Jednom, pre mnogo, mnogo godina, blizu svog voljenog Vijfranša na Saoin, mlađani Pol Dire stajao je na vrhu litice, siguran u očevom naručju i bezbedan u debelom betonskom skloništu, i posmatrao kroz uski prozor kako četrdeset metara visoki cunami nadire ka obali na kojoj su živeli.

Ovaj cunami bio je visok tri kilometra, sačinjen od plamena, i jurio je naizgled brzinom svetlosti ka Drvetu Sveta, Seku Hardinu i Polu Direu. Sve što je cunami dodirnuo, ostajalo je uništeno. Besneo je sve bliži, sve viši i opipljiviji, dok nije zbrisao svet i nebo plamenom i bukom.

"Ne!" vrisnu Otac Pol Dire.

"Idite!" viknu Pravi Glas Drveta Sveta i gurnu Jezuita kroz portal dalekobacača dok je plamen nicao na platformi, deblu Drveta Sveta i Templarevoj odori.

Dalekobacač se zatvori baš kada se Dire zateturao kroz njega; odsekao mu je potpeticu sa cipele pri skupljanju, a Dire oseti kako mu pucaju bubne opne i kako mu odeća tinja dok je padao, udarao o nešto tvrdo potiljkom i ponovo padao u sveobuhvatniju tamu.

Gledstonova i ostali posmatrali su u užasutoj tišini dok su civilni sateliti slali slike samrtničkih grčeva Božjeg Gaja kroz dalekobacačke releje.

"Moramo to razneti smesta", povika admiral Sing iznad prasaka šumskog požara. Meina Gledston pomisli da može da čuje vrištanje ljudskih bića i bezbrojnih arborealija koje su živele u templarskim šumama.

"Ne smemo ih pustiti da priđu bliže!" povika Sing. "Imamo samo daljinice za detonaciju sfere."

"Da", reče Gledstonova, ali, iako su joj se usne pomerale, nije čula nikakav zvuk.

Sing se okrenu i klimnu glavom pukovniku SILE:svemir. Pukovnik dodirnu svoju taktičku tablu. Šume u plamenu nestaše, džinovski holoi sasvim potamneše, ali zvuci vrištanja nekako se zadržāše. Gledstonova shvati da je to zvuk krvi u njenim ušima.

Ona se okrenu ka Morpurgu. "Koliko..." Ona pročisti grlo. "General, koliko još ima do napada na Mare Infinitus?"

"Tri sata i pedeset dva minuta, M. Vrhovna", reče general.

Gledstonova se okrenu ka bivšem Zapovedniku Vilijamu Ahunti Liju. "Da li je vaša udarna jedinica spremna, admirale?"

"Jeste, CEO", reče Li, lica prebledelog i pored osunčanog tena.

"Koliko će brodova biti uključeno u udar?"

"Sedamdeset četiri, M. Vrhovna."

"I udarićete na njih dalje od Mare Infinitusa?"

"Odmah unutar Ortovog Oblaka, M. Vrhovna."

"Dobro", reče Gledstonova. "Dobar lov, admirale."

Mladi muškarac shvati to kao trenutak da salutira i napusti odaju. Admiral Sing nagnu se i šapnu nešto generalu Van Zajdtu.

Sedepra Akasi nagnu se ka Gledstonovoj i reče: "Obezbeđenje Doma Vlade javlja da je neki čovek upravo stigao dalekobacačem na osigurani GH terminal sa zastarelom prioritetnom pristupnom šifrom. Čovek je bio povređen, pa su ga odveli u ambulantu u Istočnom krilu."

"Li?" upita Gledstonova. "Severn?"

"Ne, M. Vrhovna", reče Akasijeva. "Sveštenik sa Pacema. Pol Dire."

Gledstonova klimnu glaom. "Srešću se sa njim posle sastanka sa Albedom", reče ona svojoj pomoćnici. Grupi objavi: "Ukoliko niko nema ništa da doda onome što smo videli, prekinućemo na trideset minuta i razmotriti odbranu Askvita i Iksiona kada se ponovo okupimo."

Grupa ustade kada CEO i njena svita prođuše kroz stalni portal za vezu sa Domom Vlade i krenu u redu kroz vrata na suprotnom zidu. Graja prepirke i šoka nastavi se kada je Gledstonova nestala sa vidika.

Meina Gledston zavalila se u svoju kožnu fotelju i sklopila oči tačno na pet sekundi. Kada ih je otvorila, grozd ađutanata još je stajao tamo, neki su izgledali napeto, drugi puni poleta, a svi su čekali njenu sledeću reč, njenu sledeću zapovest.

"Izidite", reče ona tiho. "Idite, odmorite se bar nekoliko minuta. Podignite negde noge na deset minuta. U sledećih dvadeset četiri do četrdeset osam sati neće biti nikakvog odmora."

Grupa iziđe; neki su izgledali kao da su na ivici protesta, drugi kao da će se svakog trenutka srušiti.

"Sedepra", reče Gledstonova i mlada žena kroči natrag u kancelariju. "Dodeli dva moja lična stražara svešteniku koji je upravo stigao, Direu."

Akasijeva klimnu glavom i pribeleži to na faksbloku.

"Kakva je politička situacija?" upita Gledstonova, trljajući oči.

"SveStvar je u haosu", reče Akasijeva. "Postoje klike, ali još se nisu zgusnule u delotvornu opoziciju. Sa Senatom je druga priča."

"Feldštajn?" reče Gledstonova, imenujući gnevnu senatorku sa Barnardovog Sveta. Preostalo je manje od četrdeset dva sata pre nego što Proterani napadnu Barnardov Svet.

"Feldštajn, Kakinuma, Piters, Sabenstorafem, Rišo... čak i Sudet Kjer zahteva vašu ostavku."

"A njen muž?" Gledstonova je senatora Kolčeva smatrala najjuticajnijom osobom u Senatu.

"Još nema nikakvih vesti od senatora Kolčeva. Ni javno ni privatno."

Gledstonova kucnu noktom palca po donjoj usni. "Koliko misliš da ova vlada ima vremena pre nego što nas obori glasanje o poverenju, Sedeptra?"

Akasijeva, jedna od najmudrijih političkih operativaca sa kojima je Gledstonova ikada saradivala, zurila je u svoju šeficu. "Sedamdeset dva sata, najviše, CEO. Glasanje je tu. Rulja samo još ne zna da je rulja. Neko mora da plati za ono što se dešava."

Gledstonova odsutno klimnu glavom. "Sedamdeset dva sata", promrmlja. "Više nego dovoljno vremena." Ona podiže pogled i osmehnu se. "To bi bilo sve, Sedeptra. Odmori se malo."

Pomoćnica klimnu glavom, ali izraz njenog lica pokazivao je šta zaista misli o tom predlogu. U radnoj sobi bilo je veoma tiho kada su se vrata zatvorila za njom.

Gledstonova je ostala na trenutak da sedi i razmišlja, podbočivši bradu pesnicom. Onda reče zidovima: "Uvedite ovamo savetnika Albeda, molim."

Dvadeset sekundi kasnije, vazduh sa druge strane širokog stola Gledstonove zamagli se, zatreperi i učvrsti. Predstavnik Tehnosrži izgledao je zgodno kao i uvek, sa kratkom, sedom kosom koja je blistala na svetlu i zdravim, osunčanim tenom na otvorenom, iskrenom licu.

"M. Vrhovna", započe holografaska projekcija, "Savetodavno Veće i prediktivci Srži i dalje nude svoje usluge u ovom vremenu velike..."

"Gde se nalazi Srž, Albedo?" prekide ga Gledstonova.

Savetnikov osmeh nije zgasnuo. "Izvinite, M. Vrhovna, kako je glasilo pitanje?"

"Tehnosrž. Gde se nalazi?"

Albedovo ljubazno lice pokaza blagu zbunjenost, ali ne i neprijateljstvo, niti bilo koju drugu emociju osim zbunjene predusretljivosti. "Svakako ste svesni, M. Vrhovna, da je politika Srži još od Secesije da ne otkriva položaj... ovaj... fizičkih elemenata Tehnosrži. U drugom smislu reči, Srž se ne nalazi nigde, pošto..."

"Pošto vi postojite u datumravni i saglasnim stvarnostima datasfere", reče Gledstonova ravnim glasom. "Da, ceo život slušam to sranje, Albedo. Isto tako i moj otac, a pre njega njegov otac. Sada postavljam neposredno pitanje. Gde se nalazi Tehnosrž?"

Savetnik zbunjeno i sa žaljenjem odmahnu glavom, kao da je odrasla osoba kojoj po hiljaditi put postavljaju dečje pitanje: 'Zbog čega je nebo plavo, tata?'

"M. Vrhovna, jednostavno nije moguće odgovoriti na to pitanje tako da odgovor ima ikakvog smisla u trodimenzionim ljudskim koordinatama. U neku ruku, mi... Srž... postojimo u Mreži i izvan Mreže. Plivamo po stvarnosti datumravni koju vi zovete datasfera, ali što se fizičkih elemenata tiče... onoga što su vaši preci zvali 'hardver', smatramo neophodnim da..."

"Da to čuvate kao tajnu", dovrši Gledstonova. Ona prekrsti ruke. "Da li ste svesni, savetniče Albedo, da postoje ljudi u Hegemoniji... milioni ljudi... koji će biti ubeđeni da je Srž... i vaše Savetodavno Veće... izdalo čovečanstvo?"

Albedo mahnu rukom. "To bi bilo vredno žaljenja, M. Vrhovna. Vredno žaljenja, ali razumljivo."

"Vaši prediktivci navodno su gotovo potpuno sigurni, savetniče. A opet, ni u jednom trenutku niste nam rekli za to da će ova flota Proteranih uništiti svetove."

Tuga na lepom licu projekcije umalo što nije bila ubedljiva. "M. Vrhovna, bilo bi pošteno da vas podsetim na to da vas je Savetodavno Veće upozorilo da će uvođenje Hiperiona u Mrežu uvesti slučajnu varijablu koju čak ni Veće neće biti u stanju da faktoriše."

"Ali ovo nije Hiperion", odbrusi Gledstonova, sve višim glasom. "To bukti Božji Gaj. Rajska Kapija pretvorena je u šljaku. Mare Infitua čeka na sledeći udarac čekića! Čemu služi Savetodavno Veće ako ne može da predvidi invaziju ovolikog raspona?"

"Mi smo predvideli neizbežnost rata sa Proteranima, M. Vrhovna. Takođe smo predvideli veliku opasnost zbog odbrane Hiperiona. Morate mi verovati da uključivanje Hiperiona u bilo koju prediktivnu jednačinu spušta činilac pouzdanosti čak na..."

"U redu", uzdahnu Gledstonova. "Moram da razgovaram sa nekim drugim iz Srži, Albedo. Sa nekim ko u vašoj nerazumljivoj hijerarhiji inteligencija zaista može da donosi odluke."

"Uveravam vas da ja predstavljam sve elemente Srži kada..."

"Da, da. Ali želim da razgovaram sa nekom od... Sila, tako mislim da ih zovete. Sa nekim starijim Al. Sa nekim ko ima moć, Albedo. Moram da razgovaram sa nekim ko može da mi kaže zbog čega je Srž otela mog umetnika Severna i mog ađutanta Lija Hanta."

Holo je izgledao šokirano. "Uveravam vas, M. Gledston, tako mi našeg časnog četvorovekovnog savezništva, da Srž nema baš ništa sa nesrećnim nestankom..."

Gledstonova ustade. "Zbog toga i moram da razgovaram sa nekom Silom. Vreme za uveravanja je prošlo, Albedo. Sada je vreme za otvoreni razgovor ako ijedna od naše dve vrste namerava da opstane. To je sve." Ona obrati pažnju na pelire faksbloka na stolu.

Savetnik Albedo ustade, klimnu glavom u znak pozdrava, zatreperi i nestade.

Gledstonova prizva svoj lični portal dalekobacača, izgovori šifru ambulante Doma Vlade i zakorači. U trenutku pre nego što će dodirnuti mat površinu energetskog pravougaonika, ona zastade, razmisli o onome što radi i prvi put u životu oseti strepnju od koraka kroz dalekobacač.

Šta ako Srž želi da otme i nju? Ili da je ubije?

Meina Gledston najednom shvati da Srž ima moć života i smrti nad svakim građaninom Mreže koji putuje dalekobacačem... a to je ujedno bio svaki građanin sa iole moći. Li i kibrid Severn nisu ni morali da budu oteti, prebačeni negde... samo je uporna navika razmišljanja o dalekobacačima kao potpuno bezbednom prevozu

stvarala podsvesno ubeđenje da su oni negde otišli. Njen ađutant i zagonetni kibrid mogli su lako da budu prebaćeni... ni u šta. U raštrkane atome rasute po singularnosti. Dalekobacaći nisu 'teleportovali' ljude i stvari - takav koncept bio je glup - ali zar je manje glupo bilo verovati uređaju koji buši rupe u tkanju prostora-vremena i omogućuje čoveku da kroči kroz 'prolaz' crne rupe? Koliko je glupo od nje bilo da veruje da će je Srž preneti do ambulante?

Gledstonova pomisli na Ratnu Sobu... na tri džinovske prostorije povezane neprekidno aktiviranim portalima dalekobacača sa slobodnim vidikom... ali bez obzira na sve, tri prostorije, koje razdvaja najmanje hiljadu svetlosnih godina stvarnog svemira, decenije stvarnog vremena čak i pod Hokingovim pogonom. Svaki put kada se Morpurgo, Sing ili neko drugi kretao od holo mape do table za unošenje podataka na kartu, prolazio je preko velikih ponora prostora i vremena. Sve što je Srž morala da učini kako bi uništila Hegemoniju ili bilo koga u njoj bilo je da pročačka po dalekobacačima, da dopusti malu 'grešku' u određivanju odredišta.

Do đavola s tim, pomisli Meina Gledston i kroči da poseti Pola Direa u ambulanti Doma Vlade.

39.

Dve sobe na drugom spratu kuće na Piazzu di Spagna male su, uske, sa visokim tavanicama i - sa izuzetkom po jedne mutne svetiljke koja gori u svakoj sobi kao da ju je upalio duh koji očekuje posetu drugih duhova - sasvim mračne. Moja postelja nalazi se u manjoj od dve sobe: u onoj koja gleda na Piazzu, mada ove noći sa visokih prozora može da se vidi samo tama izbrazdana dubljim senkama i naglašena neprekidnim žuborom nevidljivog Berninijevog vodoskoka.

Zvona zvone svakog sata sa jednog od dva istovetna tornja Santa Trinite dei Monti, crkve koja čuči u mraku kao masivna, žutomrka mačka napolju, na vrhu stepeništa, i svaki put kada čujem kratke zvuke ranih jutarnjih sati, zamišljam utvarne ruke koje povlače trule konopce zvona; ne znam kakva slika odgovara mojim mračnim željama u ovoj beskrajnoj noći.

Večeras me je smlavila groznica, vlažna i teška, zagušljiva kao debelo ćebe natopljeno vodom. Koža mi na smenu gori i postaje vlažna na dodir. Dvaput sam imao napade grčevitog kašlja; prvi je naterao Hanta da dotrči sa kauča iz druge sobe i gledao sam kako mu se oči šire na prizor krvi koju sam povratio na čaršave od damasta; drugi napad prigušio sam što sam bolje mogao i oteturao se do lavora na komodi kako bih ispljunuo manje količine crne krvi i tamnog šlajma. Hant se drugi put nije probudio.

Biti ponovo tu. Preći sav taj put do ovih tamnih soba, do ove mračne postelje. Napola se sećam kako sam se probudio ovde, čudesno izlečen, sa 'pravim' Severnom, dr Klarkom, pa čak i malom sinjorom Anđeleti koji su čekali u spoljnoj sobi. To razdoblje oporavka od smrti; to razdoblje uviđanja da ja nisam Kits, da se ne nalazim na pravoj Zemlji, da ovo nije vek kada sam sklopio oči te poslednje noći... da nisam ljudsko biće.

Nešto posle dva, spavam, i dok spavam, sanjam. Sanjam san koji nikada ranije nisam morao da propatim. Sanjam da se lagano uzdižem kroz datumravan, kroz datasferu i kroz megasferu, konačno

do mesta koje ne poznajem, o kome nikada nisam sanjao... mesta beskrajnih svemira, neužurbanih, neopisivih boja, mesta bez obzorja, bez tavanica, bez podova ili čvrstih delova koji bi se mogli nazvati tlom. Mislim na to kao na metasferu, jer smesta osećam da ovaj nivo saglasnih stvarnosti obuhvata sve raznolikosti i ćudljivosti osećaja koje sam iskusio na Zemlji, sve binarne analize i intelektualna zadovoljstva i, iznad svega, osećaj... čega? Širenja? Slobode? - možda je potencijal reč za kojom tragam.

Sam se nalazim u toj metasferi. Boje teku iznad mene, ispod mene, kroz mene... ponekad se rastapaju u neodređene paste, ponekad zgrušavaju u oblakolike fantazije, a u drugim trenucima, retko, kao da obrazuju čvršće objekte, oblića, jasne forme koje mogu, ali ne moraju izgledom biti humanoidne - posmatram ih kao dete koje osmatra oblake i zamišlja slonove, krokodile sa Nila i velike topovnjače u pohodu sa istoka na zapad nekog prolećnog dana u Lejk Distriktu.

Nešto kasnije čujem zvuke: izluđujuće curkanje Berninijevog vodoskoka napolju, na Piazzii; golubove koji šušte perjem i guču na ispustima iznad mog prozora; tiho stenjanje Lija Hanta u snu. Ali iznad i ispod tih zvukova, čujem nešto prikrivenije, manje stvarno, ali beskrajno opasnije.

Nešto veliko dolazi ovamo. Upinjem se da vidim kroz pastelnu pomrčinu; nešto se kreće odmah iza obzorja pogleda. Znam da mi zna ime. Znam da moj život drži na dlanu jedne ruke, a smrt u pesnici druge.

Nema skrovišta u ovom prostoru izvan prostora. Ne mogu da bežim. Poput pesme sirena, bol i dalje nadolazi i opada iz sveta koji sam ostavio za sobom - svakodnevnii bol svake osobe odasvud, bol onih što trpe zbog rata koji tek što je započeo, pogotovo bol onih na strašnom Šrajkovom drvetu i, najgore od svega, bol koji osećam za hodočasnike i od njih i onih drugih čije živote i misli sada delim.

Vredelo bi jurnuti u susret toj senci propasti koja mi se približava, ako bi me to oslobodilo te pesme bola.

"Severne! Severne!"

Na sekund mislim da to ja dozivam, baš kao što sam nekada

ranije činio u ovim sobama - da dozivam Džozefa Severna u noći kada su mi bol i groznica prevazišli sposobnost da ih suzbijam. A on je uvek bio tu: Severn, glomazan, dobrodušan i spor, sa tim blagim osmehom koji sam često želeo da mu zbrišem sa lica nekom malom pakošću ili komentatom. Teško je imati prijatnu narav kada umireš; moj život bio je donekle velikodušan... zbog čega mi je onda sudbina bila da nastvim sa tom ulogom kada sam ja taj koji pati, kada sam ja taj koji iskašljava iskidane ostatke pluća u zamrljanu maramicu?

"Severne!"

To nije moj glas. Hant me drži za ramena i trese, doziva Severnovo ime. Shvatam da on misli kako mene zove po imenu. Odgurujem mu ruke i tonem natrag u jastuke. "Šta je bilo? Šta nije u redu?"

"Stenjali ste", kaže ađutant Gledstonove. "Vikali."

"Noćna mora. Ništa više."

"Vaši snovi obično su više od snova", kaže Hant. Obazire se po uskoj sobi, sada osvetljenoj svetiljkom koju je uneo. "Kakvo strašno mesto, Severne."

Pokušavam da se osmehnem. "Koštalo me je dvadeset osam šilinga mesečno. Sedam škuda. Drumsko razbojništvo."

Hant se mršti na mene. Na goljoj svetlosti bore mu izgledaju dublje nego inače. "Slušajte, Severne, ja znam da ste vi kibrid. Gledstonova mi je rekla da ste obnovljena ličnost pesnika po imenu Kits. Sada očito sve ovo..." - on bespomoćno mahnu ka sobi, senkama, visokom pravougaoniku prozora i visokom krevetu - "sve ovo ima nekakve veze sa tim. Ali kako? Kakvu igru Srž ovde igra?"

"Nisam siguran", kažem istinito.

"Ali poznajete ovo mesto?"

"Oh, da", kažem osećajno.

"Ispričajte mi", moli Hant i njegovo uzdržavanje da ne pita sve do ovog trenutka podjednako kao i usrdnost njegove molbe podstiče me na odluku da mu ispričam.

Pričam mu o pesniku Džonu Kitsu, o njegovom rođenju 1795, njegovom kratkom i uglavnom nesrećnom životu i o njegovoj smrti od 'jektike' 1821, u Rimu, daleko od prijatelja i jedine ljubavi. Pričam mu o insceniranom 'oporavku' u ovoj istoj sobi, o svojoj odluci da

uzmem ime Džozefa Severna, umetnika i poznanika koji je ostao uz Kitsa sve do smrti - i konačno, pričam mu o svom kratkom boravku u Mreži, o vremenu koje sam proveo osluškajući, posmatrajući, osuđen da sanjam živote Hodočasnika Šrajku na Hiperionu i drugih.

"Snovi?" kaže Hant. "Hoćete reći da čak i sada sanjate ono što se dešava u Mreži?"

"Da." Pričam mu o snovima, o Gledstonovoj, o uništenju Rajske Kapije i Božjeg Gaja i o zbrkanim slikama sa Hiperiona.

Hant korača tamo-amo po uskoj sobi, sa senkom na grubim zidovima. "Možete li vi da stupite u vezu sa njima?"

"Sa onima koje sanjam? Sa Gledstonovom?" Razmišljam na sekund. "Ne."

"Sigurni ste?"

Pokušavam da objasnim. "Ja se čak ne nalazim u tim snovima, Hante. Nemam... nemam glasa, prisustva... ne postoji način da stupim u vezu sa onima koje sanjam."

"Ali ponekad sanjate ono o čemu oni razmišljaju?"

Shvatam da je to istina. Blizu istine. "Naslućujem šta osećaju..."

"Zar onda ne možete da im ostavite nekakav trag u glavi... u sećanju? Da ih obavestite da smo ovde?"

"Ne."

Hant klone u stolicu kraj uznožja mog kreveta. Najednom izgleda veoma star.

"Li", kažem ja, "Čak i kada bih mogao da opštım sa Gledstonovom ili drugima - što ne mogu - šta bi nam to donelo? Rekao sam vam da se ova replika Stare Zemlje nalazi u Magelanovom Oblaku. Čak i pri Hokingovim brzinama kvantnog skoka, vekovi bi prošli pre nego što bi neko stigao do nas."

"Mogli bismo da ih upozorimo", kaže Hant, glasom tako umornim da zvuči gotovo zlovoljno.

"Na šta da ih upozorimo? Sve najcrnje noćne more Gledstonove ostvaruju se oko nje. Zar mislite da ona sada veruje Srži? Zbog toga je Srž i mogla tako drsko da nas otme. Događaji se zbivaju prebrzo da bi Gledstonova ili bilo ko drugi u Hegemoniji mogao sa njima da se uhvati ukoštac."

Hant trlja oči, a onda spaja prste ispod nosa. Zuri u mene ne baš

prijateljski. "Jeste li vi zaista obnovljena ličnost pesnika?"

Ne odgovaram.

"Izrecitujte neku pesmu. Izmislite nešto."

Vrtim glavom. Kasno je, obojica smo premoreni i preplašeni, a moje srce još nije sasvim prestalo da lupa usled noćne more koja je bila više od noćne more. Neću dopustiti da me Hant naljuti.

"Hajdete", kaže on. "Pokažite mi da ste vi nova, usavršena verzija Bila Kitsa."

"Džona Kitsa", kažem ja tiho.

"Kako god bilo. Hajdete, Severne. Ili Džone. Ili kako god već treba da vas zovem. Odrecitujte neku pesmu."

"U redu", kažem i zurim u njega. "Slušajte."

Bio jednom jedan nevaljali bata
Nije bio dobar, baš je bio gadan
Da radi nije hteo, jer je tobož bio
Poezije gladan-
I jednog dana uze
Mastionicu
U ručicu
I penkalo
Ne baš malo
U drugu
Pa ode
Na prugu
I uteče
U planine
Gde nema zime
Kod duhova
S kojima se rukova
Kod vračara
I tračara
Da piše
U kaputu
Kad je vreme
Hladno-

U strahu do mraza-
I bez kaputa
Kad je vreme
Bilo lepo.
O, činimo to slepo
Kad idemo samo
Za rođenim nosom
Na Sever,
Na Sever,
Za rođenim nosom
Na Sever!

"Šta znam", kaže Hant. "To ne zvuči kao nešto što bi napisao jedan pesnik sa ugledom koja traje već hiljadu godina."

Sležem ramenima.

"Da li ste večeras sanjali Gledstnovu? Da li se dogodilo nešto što je izazvalo to stenjanje?"

"Ne. Nije u pitanju bila Gledstonova. Bila je to... prava noćna mora, za promenu."

Hant ustaje, diže svetiljku i priprema se da iznese jedinu svetlost iz sobe. Mogu da čujem vodoskok na Piazzzi, golubove na prozorskim pragovima. "Sutra", kaže on, "naći ćemo neki smisao u svemu ovome i smisliti kako da se vratimo. Ako mogu da nas prebace dalekobacačem ovamo, onda mora da postoji način da se dalekobacačem i vratimo kući."

"Da", kažem ja, iako znam da to nije istina.

"Laku noć", kaže Hant. "Više neće biti noćnih mora, zar ne?"

"Neće", kažem, iako znam da je to još manje istina.

Moneta odvuče ranjenog Kasada dalje od Šrajka i kao da zadrža stvorenje ispruženom rukom dok je petljala oko plavog torusa na pojasu svog zaštitnog odela i savijala ga iza sebe.

Dva metra visok zlatni oval visio je i goreo usred vazduha.

"Pusti me", promrmlja Kasad. "Daj da ga dokrajčimo." Tamo gde je Šrajk kandžama načinio ogromne procepe u pukovnikovom zaštitnom odelu bilo je krvi. Desno stopalo visilo mu je

poluodsečeno; nije mogao da se osloni na njega i samo je činjenica da se gušao sa Šrajkom i da ga je stvor polunosio u ludačkoj parodiji plesa zadržala Kasada u uspravnom položaju dok su se borili.

"Pusti me", ponovi Fedman Kasad.

"Zaveži", reče Moneta, a onda, nežnije: "Zaveži, ljubavi moja." Ona ga odvuče kroz zlatni oval i oni izroniše na jarku svetlost.

Uprkos bolu i iscrpljenosti, Kasad je bio očaran prizorom. Nisu bili na Hiperionu; u to je bio siguran. Ogromna ravnica prostirala se do obzorja mnogo daljeg nego što bi to dopustila logika ili iskustvo. Niska, narandžasta trava - ako je to uopšte bila trava - rasla je na ravnom tlu i niskim obroncima kao paperje na leđima neke neizmerne gusenice, dok su stvari koje su mogle predstavljati drveće rasle kao kipovi od zališčastog ugljenika, stabala i granja, ešerovskih u svojoj baroknoj neverovatnosti, sa liščem ovala divlje tamnoplave i ljubičaste boje, zatreptalim prema nebu živom od svetlosti.

Ali ne sunčeve svetlosti. Još dok ga je Moneta nosila dalje od portala koji se zatvarao - Kasad ga nije smatrao dalekobacačem, jer je bio siguran da ga je preneo ne samo kroz prostor, već i kroz vreme - prema šumarku tog nemogućeg drveća, Kasad je upravio oči ka nebu i osetio nešto blisko čuđenju. Bilo je svetlo kao dan na Hiperionu; svetlo kao podne u lusijanskoj tržnici; svetlo kao letnja ravnodnevnica na Platou Tarzis, na Kasadovom rodnom svetu, Marsu, ali ovo nije bila sunčeva svetlost - nebo je bilo ispunjeno zvezdama, sazveždima i zvezdanim grozdovima, Galaksijom tako krcatom suncima da između svetlosti gotovo da nije bilo mrljica tame. Kao da se nalazi u planetarijumu sa deset projektor, pomislio je Kasad. Kao da se nalazio u središtu Galaksije.

U središtu Galaksije.

Grupa muškaraca i žena u zaštitnim odelima iziđe iz senke ešerovskog drveta da bi okružila Kasada i Monetu. Jedan muškarac - div čak i po Kasadovim marsovskim merilima - pogleda ga, pa podiže glavu ka Moneti; mada Kasad nije mogao da čuje ništa, niti da uhvati bilo šta na prijemnicima radio-talasa i uskih frekvencija u odelu, znao je da njih dvoje opšte.

"Lezi", reče Moneta dok je spuštala Kasada na baršunastu narandžastu travu. On pokuša da sedne, da progovori, ali i ona i div

dodirnuše mu dlanovima prsa i on leže natrag tako da mu vidokrug ispuni ljubičasto lišće u sporom plesu i zvezdano nebo.

Muškarac ga ponovo dodirnu i Kasadovo odelo se deaktivira. On pokuša da sedne, pokuša da se pokrije, shvativši da je nag pred malom gomilom koja se okupila, ali Monetina čvrsta ruka zadrža ga na mestu. Kroz bol i osećaj izmeštenosti, on neodređeno oseti kako mu muškarac dodiruje rasečene mišice i grudi, kako prelazi srebrom obloženom šakom niz njegovu nogu do mesta gde mu je bila presečena Ahilova tetiva. Pukovnik oseti svežinu svuda gde ga je div dodirnuo, a onda njegova svest odlebdje kao balon, visoko iznad žutomrke ravnice i oblih brda, otpluta ka čvrstom baldahinu zvezda gde ga je čekala neka ogromna prilika, mračna kao preteći olujni oblak iznad obzorja, masivna kao planina.

"Kasade", šapnu Moneta i pukovnik dolebdje natrag. "Kasade", reče ona ponovo, sa usnama uz njegov obraz, dok mu je zaštitno odelo bilo reaktivirano i stopljeno sa njenim.

Pukovnik Fedman Kasad sede kad i ona. Zavрте glavom, shvativši da je ponovo odeven u energiju žive, pa se osovi na noge. Bola nije bilo. Osećao je kako ga telo pecka na desetak mesta gde su povrede bile zalečene, ozbiljne posekotine isceljene. On stopi šaku sa sopstvenim odelom, pređe mesom preko mesa, savi koleno i dodirnu petu, ali ne oseti nikakve ožiljke.

Kasad se okrenu ka divu. "Hvala", reče, ne znajući može li čovek da ga čuje.

Div klimnu glavom i odstupi natrag ka ostalima.

"On je... neka vrsta lekara", reče Moneta. "Vidar."

Kasad ju je napola čuo dok se usredsređivao na ostale ljude. Bila su to ljudska bića - u srcu je znao da su ljudska bića - ali raznolikosti su bile zaprepašćujuće: nisu im svima zaštitna odela bila srebrna kao Kasadovo ili Monetino, već su bila u rasponu mnoštva boja i svako je bilo meko i organsko poput krzna neke divlje životinje. Samo su tanano treperenje energije i zamučene crte lica otkrivali površinu zaštitnog odela. Anatomija im je bila raznolika koliko i boja: vidarev kolan veliki kao kod Šrajka i masivni trup, njegovo visoko čelo i kaskada žutomrkog energetskog toka koji je mogao predstavljati i grivu... žena do njega, ne krupnija od deteta, ali očito

žena, savršenih razmera i mišićavih nogu, sa malim grudima i vilinskim krilima dugačkim dva metra koja su se uzdizala sa njenih leđa - i to ne samo dekorativna krila, jer kada je lahor namreškao narandžastu prerijsku travu, ta žena se dala u kratki trk, ispružila ruke i uzdigla se graciozno u vazduh.

Iza nekoliko visokih, mršavih žena sa plavim zaštitnim odelima i dugačkim prstima sa kožicama, grupa niskih muškaraca imala je vizire i oklope poput marinaca SILE koji kreću u bitku u vakuumu, ali Kasad je naslutio da je oklop deo njih. Gore, grozd krilatih muškaraca uzdizao se na toplim strujama dok su tanki, žuti laserski zraci pulsirali među njima u nekom složenom kodu. Laseri kao da su izbijali iz oka koje je svaki od njih imao na prsima.

Kasad ponovo zavrte glavom.

"Moramo poći", reče Moneta. "Šrajk ne može da nas prati ovamo. Ovi ratnici imaju dovoljno stvari za nadmetanje i bez borbe sa ovim neposrednim ispoljavanjem Boga Bola."

"Gde se nalazimo?" upita Kasad.

Moneta prizva ljubičasti oval u postojanje zlatnom ferulom sa opasača. "Daleko u budućnosti čovečanstva. U jednoj od naših budućnosti. Ovde su stvorene Vremenske Grobnice i odaslane natrag kroz vreme."

Kasad se ponovo obazre. Nešto veoma krupno pojavi se pred zvezdanim poljem, zaklanjajući hiljade zvezda i bacajući senku samo na sekund pre nego što je nestalo. Muškarci i žene načas podigoše pogled, a onda se vratiše svom poslu: žetvi sitnih plodova sa drveća, okupljanju u grupe kako bi posmatrali jarke energetske mape prizvane trzajem prstiju jednog muškarca i odaslane u let ka obzorju brzinom bačenog koplja. Jedna niska, okrugla jedinka neodređenog pola ukopala se u meko tle i ostala vidljiva samo kao slaba linija izdignute zemlje koja se kretala u brzim koncentričnim krugovima oko grupe.

"Gde je ovo mesto?" upita Kasad ponovo. "Šta je ovo?" Najednom, neobjašnjivo, on oseti da je na ivici suza, kao da je skrenuo oko nepoznatog ugla i našao se kod kuće, u Tarzisovom Projektu Relokacije, dok mu odavno mrtva majka maše sa vrata, a zaboravljeni prijatelji, braća i sestre čekaju da im se pridruži u igri

skutbola.

"Hodi", reče Moneta; žurnost u njenom glasu bila je očigledna. Ona povuče Kasada ka svetlucavom ovalu. Posmatrao je ostale i zvezdanu kupolu sve dok nije kročio i dok mu sve to nije nestalo iz vidokruga.

Iskoračiše u tamu, a Kasadovom zaštitnom odelu bio je potreban samo delić sekunde da mu prilagodi vid. Nalazili su se u podnožju Kristalnog Monolita u dolini Vremenskih Grobnica na Hiperionu. Bila je noć. Gore su ključali oblaci i divljala je oluja. Samo je pulsirajući sjaj samih Grobnica osvetljavao prizor. Kasad oseti bolesni nalet gubitka zbog toga što je napustio čisto, dobro osvetljeno mesto sa kog su upravo stigli, a onda mu se um usredsredi na ono što je video.

Sol Vejntraub i Bron Lamija nalazili su se pola klika niz dolinu; Sol se naginjao nad ženu dok je ona ležala blizu prednje strane Grobnice od žada. Vetar je kovitlao prašinu oko njih tako gustu da nisu videli kako se Šrajk kreće kao druga senka stazom pored Obeliska, prema njima.

Fedman Kasad stupi sa tamnog mermera ispred Monolita i obiđe razorene kristalne krhotine rasute po stazi. On shvati da mu se Moneta još drži za mišicu.

"Ako se ponovo budeš borio", reče ona, glasom tihim i žurnim u njegovom uhu, "Šrajk će te ubiti."

"Oni su moji prijatelji", reče Kasad. Njegova oprema sile i razoreni oklop ležali su tamo gde ih je Moneta bacila nekoliko sati ranije. On pretraži Monolit i pronade svoju jurišnu pušku i redenik sa granatama, vide da je puška još operativna, proverii naboje i otkoči oružje, napusti Monolit i krenu dvostruko bržim korakom da presretne Šrajka.

Budim se uz zvuk žubora vode i na sekundu verujem da se to budim iz dremeža blizu vodopada na Lodori za vreme pešačkog pohoda sa Braunom. Ali tama je, kada otvaram oči, podjednako zastrašujuća kao onda dok sam spavao, zvuk vode je mučno curkanje, a ne huka slapa koju će Sutej jednog dana proslaviti u svojoj poemi, i osećam se strašno - ne samo bolestan od prehlade

grla koja me je snašla na pešačenju pošto smo se Braun i ja budalasto popeli uz Skido pre doručka - već smrtno, zastrašujuće bolestan, sa telom koje boli od nečeg dubljeg nego što je groznica, dok mi šlajm i vatra bubre u grudima i stomaku.

Ustajem i dodirom pronalazim put do prozora. Prigušena svetlost dopire ispod vrata sobe Lija Hanta i ja shvatam da je on zaspao uz upaljenu svetiljku. Ne bi bilo loše da sam to učinio i ja, ali sada je prekasno da je palim, dok napipavam put ka svetlijem pravougaoniku spoljne tame usađenom u dublju tamu sobe.

Vazduh je svež i ispunjen mirisom kiše. Shvatam da je zvuk koji me je probudio grmljavina kada munja sevne iznad krovova Rima. Nijedno svetlo ne gori u gradu. Nagnuvši se malo kroz otvoreni prozor, mogu da vidim stepenice iznad Piazze mokre od kiše i tornjeve Trinite dei Monti crno ocrtane u bleskovima munja. Vetar koji duva niz te stepenice hladan je i ja se vraćam do postelje da se umotam u ćebe pre nego što odvučem stolicu do prozora i sednem tamo da gledam napolje i razmišljam.

Sećam se svog brata Toma u tih poslednjih nekoliko nedelja i dana, lica i tela zgrčenih u strašnom naporu disanja. Sećam se svoje majke i njenog bledila, lica gotovo sjajnog u pomrčini zatamnjene sobe. Mojoj sestri i meni bilo je dopušteno da dodirnemo njenu vlažnu ruku, da joj poljubimo grozničave usne, a zatim da se povučemo. Sećam se da sam jednom tajno obrisao usne kada sam izišao iz te sobe, pogledavajući postrance da vidim da li je sestra ili neko drugi video moj grešni postupak.

Kada su dr Klark i jedan italijanski hirurg otvorili Kitsovo telo manje od trideset sati posle njegove smrti, pronašli su, kako je Severn pisao jednom prijatelju, '...najgoru moguću jektiku - pluća su bila potpuno uništena - ćelije su sasvim nestale.' Ni dr Klark ni italijanski hirurg nisu mogli da shvate kako je Kits uopšte živeo ta dva poslednja meseca ili duže.

Razmišljam o tome dok sedim u zamračenoj sobi i gledam na zamračenu Piazzu, sve vreme osluškajući ključanje u grudima i grlu, sa bolom kao vatrom unutra i još gorim bolom od povika u glavi: povika Martina Silenusa na drvetu, koji trpi zbog toga što je pisao pesme za čije sam dovršavanje ja bio isuviše nežan i kukavica;

povika Fedmana Kasada koji se priprema da umre pod Šrajkovim kandžama; povika Konzula koji je ponovo primoran na izdajstvo; povika iz hiljada templarskih grla koja oplakuju smrt njihovog sveta i njihovog brata Heta Mastina; povika Bron Lamije koja misli na svog mrtvog ljubavnika, mog blizanca; povika Pola Direa koji leži i bori se sa opekotinama i šokom sećanja, isuviše svestan kruciformi koje čekaju na njegovim grudima; povika Sola Vejntrauba koji udara pesnicama po zemlji Hiperiona, doziva svoje dete, sa plačem bebe Rejčel još u našim ušima.

"Prokletstvo", kažem tiho i udaram pesnicom po kamenu i malteru prozorskog rama. "Prokletstvo."

Nešto kasnije, baš kada prve naznake bledila obećavaju zoru, odlazim od prozora, pronalazim krevet i ležem samo nakratko, koliko da sklopim oči.

Guverner-General Teo Lejn probudio se na zvuk muzike. Žmirnuo je i pogledao oko sebe, prepoznao obližnji tank sa hranljivim rastvorom i brodsku ambulantu kao da ih je sanjao. Teo shvata da ima na sebi meku, crnu pidžamu i da je spavao na ambulantom ležaju za pregled. Proteklih dvanaest sati počinju da se sklapaju iz delića Teovog sećanja: podizanje u tank za tretman, priključivanje senzora, Konzul koji mu sa još nekim, nagnut iznad njega, postavlja pitanja - a Teo odgovara baš kao da je zaista svestan, da bi potom ponovo zaspao i sanjao Hiperion i njegove gradove u plamenu. Ne, nisu to bili snovi.

Teo sede, uz osećaj da će gotovo odlebdeti sa ležaja, zateče svoju odeću opranu i uredno složenu na obližnjoj polici i obuče se brzo, dok se muzika nastavljala, sad sve jača, sad sve tiša, ali uvek prisutna, proganjajuće akustična, što je ukazivalo na to da se izvodi uživo i da nije snimljena.

Teo pređe kratkim stepeništem na palubu za rekreaciju i stade iznenađen kada shvati da je brod otvoren, balkon isturen, a zaštitno polje očigledno isključeno. Gravitacija pod nogama bila je minimalna: dovoljna da Tea povlači natrag na palubu, ali jedva snažnija od toga - verovatno dvadeset odsto ili manje od Hiperionove, možda jedna šestina standardne.

Brod je bio otvoren. Blistava sunčeva svetlost ulivala se kroz otvorena vrata na balkon gde je Konzul sedeo i svirao na antiknom instrumentu koji je zvao klavir. Teo prepozna arheologa, Arundeza, koji se naslanjao na otvor oplata sa pićem u ruci. Konzul je svirao nešto veoma staro i veoma složeno; ruke su mu bile u studioznom letu iznad klavijature. Teo priđe bliže, zausti da šapne nešto osmehnutom Arundezu, a onda stade u šoku da zuri.

Iza balkona, trideset metara niže, blistava sunčeva svetlost padala je na jarkozeleni travnjak koji se protezao do previše bliskog obzorja. Na tom travnjaku, grupice ljudi sedele su i ležale u opuštenim pozama i očito slušale Konzulov improvizovani koncert. Ali kakvi su to ljudi bili!

Teo je mogao da vidi visoke, mršave ljude koji su izgledali kao estete Epsilon Eridanija, blede i ćelave u prozirnim, plavim odorama, ali kraj njih i iza njih sedelo je i slušalo zapanjujuće mnoštvo raznolikih ljudskih tipova - više varijeteta nego što je Mreža ikada videla: ljudska bića zaogrnutu krznom i krljuštima; ljudska bića sa telima nalik na pčelinja i odgovarajućim očima, višepovršinskim receptorima i antenama; ljudska bića krhka i mršava poput kipova od žice, sa velikim, crnim krilima koja su im izbijala sa mršavih ramena i sklapala se oko njih poput ogrtača; ljudska bića očito stvorena za svetove sa masivnom gravitacijom, niska, stamena i mišićava poput bizona, prema kojima su Lusijanci izgledali krhko; ljudska bića sa kratkim telima i dugačkim rukama prekrivenim narandžastim krznom, tako da su samo bleđa i senzitivna lica razlikovala neke od njih od holoa davno izumrlih orangutana sa Stare Zemlje; i druga ljudska bića koja su više ličila na lemure nego što su bila humanoidna, više vodena, lavovska, medveđa ili antropoidna nego čovekolika. A opet, Teo je nekako smesta znao da su to ljudska bića, koliko god šokantne bile njihove razlike. Njihovi pogledi puni pažnje, opušteni položaji i stotine drugih tananih ljudskih svojstava - uključujući tu i majku sa krilima leptira koja je u naručju držala dete sa krilima leptira - sve je to svedočilo o zajedničkoj ljudskosti koju Teo nije mogao da porekne.

Melio Arundez se okrenu, osmehnu se na Teov izraz lica i šapnu: "Proterani."

Zapanjen, Teo Lejn mogao je samo da zavrti glavom i da nastavi da sluša muziku. Proterani su bili varvari, a ne ova divna i ponekad eterična stvorenja. Zarobljeni Proterani na Bresiji, da se ne pominju leševi njihovih pobijenih pešadinaca, bili su jednoobrazni - visoki, da, mršavi, da, ali svakako više po merilima Mreže od ove vrtoglave izložbe raznolikosti.

Teo ponovo zavrti glavom dok se Konzulov klavir uzdizao u krešendu i završavao konačnom notom. Začu se pljesak stotine bića na polju ispred njih, zvuk visok i blag u retkom vazduhu, a onda Teo vide kako oni ustaju, protežu se i odlaze na različite strane... neki brzim hodom preko uznemirujuće bliskog obzorja, drugi šireći krila dugačka osam metara i udaljavajući se u letu. Opet, drugi su se primicali podnožju Konzulovog broda.

Konzul ustade, ugleda Tea i osmehnu se. On potapša mladića po ramenu. "Teo, baš na vreme. Ubrzo ćemo početi sa pregovorima."

Teo Lejn žmirnu. Trojica Proteranih spustiše se na balkon i sklopiše velika krila pozadi. Svi muškarci bili su obrasli gustom dlakom i drugačije išarani prugama, tako da im je krzno izgledalo podjednako organski i ubedljivo kao kod bilo kog divljeg stvorenja.

"Izvršno kao i uvek", reče najbliži Proterani Konzulu. Lice Proteranog bilo je lavlje - širok nos i zlatne oči uokvirene čupercima žutomrkog krzna. "Poslednji komad bila je Mocartova 'Fantazija u D molu', KV. 397, zar ne?"

"Jeste", reče Konzul. "Slobodnjače Vanc, želeo bih da vas upoznam sa M. Teom Lejnom, Guvernerom-Generalom sveta Hiperiona iz Protektorata Hegemonije."

Lavlji pogled okrenu se ka Teu. "Čast mi je", reče Slobodnjak Vanc i pruži krznatu ruku.

Teo se rukova sa njim. "Zadovoljstvo mi je što smo se upoznali, ser." Teo se upita da li se još nalazi u tanku za oporavak i sve ovo sanja. Sunčeva svetlost na njegovom licu i čvrsti dlan uz njegov nagoveštavali su da nije tako.

Slobodnjak Vanc ponovo se okrenu ka Konzulu. "U ime Agregata, zahvaljujem vam za taj koncert. Prošlo je isuviše godina otkad smo vas čuli da svirate, prijatelju." On se obazre. "Možemo da razgovaramo ovde ili u jednom od upravnih odeljaka, kako god vam

odgovara."

Konzul je oklevao samo sekund. "Nas je trojica, Slobodnjače Vanc. Vas je mnogo. Pridružit ćemo vam se."

Lavljoglavi klimnu i baci pogled ka nebu. "Poslaćemo vam čamac za prelazak." On i ostala dvojica priđuše ogradi i stupiše sa nje, padoše nekoliko metara pre nego što su razvili svoja složena krila i odleteše ka obzorju.

"Isuse", šapnu Teo. On zgrabi Konzula za podlakticu. "Gde smo?"

"U Roju", reče Konzul dok je prekrivao klavijaturu 'Stejnveja.' On krenu prvi unutra, sačeka da Arundez stupi za njim, pa uvuče balkon.

"A o čemu ćemo pregovarati?" upita Teo.

Konzul protrlja oči. Činilo se da je čovek spavao malo ili nimalo u deset ili dvanaest sati koliko se Teo lečio.

"To zavisi od sledeće poruke CEO Gledston", reče Konzul i klimnu glavom ka mestu gde se holojama maglila kolonama transmisije. Fetlinijski mlaz upravo se dešifrovao u brodskom prijemniku za jednokratne poruke.

Meina Gledston stupi u ambulantu Doma Vlade i lekari koji su je sačekali otpratiše je do odeljka za oporavak gde je ležao Otac Pol Dire. "Kako je?" upita ona prvu doktorku, koja je bila CEO-in lični lekar.

"Opekotine drugog stepena od bleska na otprilike jednoj trećini tela", odgovori Irma Androneva. "Izgubio je obrve i nešto kože... ionako je nije imao mnogo... a na levoj strani lica i tela ima nešto tercijarnih opekotina od zračenja. Dovršili smo regeneraciju epiderma i dali mu injekcije RNK šablona. Ne oseća bol i svestan je. Postoji problem sa parazitima kruciformama na njegovim grudima, ali to ne predstavlja neposrednu opasnost po pacijenta."

"Tercijarne opekotine od zračenja", reče Gledstonova, zastavši na trenutak tik izvan dometa čujnosti od odeljka u kome je čekao Dire. "Plazma-bombe?"

"Da", odgovori drugi lekar koga Gledstonova nije prepoznala. "Sigurni smo da se ovaj čovek 'bacio sa Božjeg Gaja sekund ili dva pre nego što je dalekobacačka veza prekinuta."

"U redu", reče Gledstonova i zastade kraj lebdeće palete na kojoj je počivao Dire. "Želim da razgovaram sa ovim gospodinom nasamo, molim."

Lekari se zgledaše, mahnuše mehaničkoj bolničarki da se vrati u svoje spremište u zidu i zatvoriše portal bolničkog odeljenja za sobom.

"Oče Dire?" upita Gledstonova, prepoznavši sveštenika sa holoa i iz Severnovih opisa za vreme hodočašća. Direovo lice sada je bilo crveno i išarano i blistalo je od regenerativnog gela i sedativa nanesenog sprejom. Još je bio čovek upečatljive pojave.

"CEO", šapnu sveštenik i načini pokret kao da će se sesti.

Gledstonova mu nežno spusti ruku na rame. "Odmarajte se", reče ona. "Da li osećate da možete da mi ispričate šta se dogodilo?"

Dire klimnu glavom. U očima starog Jezuita bile su suze. "Pravi Glas Drveta Sveta nije verovao da će zaista napasti", šapnu on promuklim glasom. "Sek Hardin je mislio da Templari imaju nekakav pakt sa Proteranima... neki dogovor. Ali ovi su napali. Taktički zraci, plazma-uređaji, nuklearni eksplozivi, mislim..."

"Da", reče Gledstonova, "pratili smo to iz Ratne Sobe. Moram da znam sve, Oče Dire. Sve od trenutka kada se kročili u Pećinsku Grobnicu na Hiperionu."

Oči Pola Direa usredsrediše se na lice Gledstonove. "Znate za to?"

"Da. I za većinu drugih stvari do tog trenutka. Ali moram da znam više. Mnogo više."

Dire zatvori oči. "Lavirint..."

"Šta?"

"Lavirint", reče on ponovo, snažnijim glasom. Zatim pročisti grlo i ispriča joj o svom putovanju kroz tunele leševa, o prelasku na brod SILE i sastanku sa Severnom na Pacemu.

"I sigurni ste da je Severn krenuo ovamo? U Dom Vlade?" upita Gledstonova.

"Da. On i vaš ađutant... Hant. Obojica su nameravali da se 'bace ovamo."

Gledstonova klimnu glavom i pažljivo dodirnu neopečeni deo sveštenikovog ramena. "Oče, stvari se ovde zbivaju veoma brzo.

Severn je nestao, Li Hant takođe. Treba mi savet o Hiperionu. Hoćete li ostati sa mnom?"

Dire je za trenutak izgledao zbunjeno. "Moram da se vratim. Natrag na Hiperion, M. Vrhovna. Čekaju me Sol i ostali."

"Razumem", reče Gledstonova umirujuće. "Čim povratak na Hiperion bude moguć, srediću da odete tamo. Sada, međutim, Mreža je pod okrutnim napadom. Milioni ginu ili se nalaze u opasnosti od pogibije. Treba mi vaša pomoć, Oče. Smem li da računam na vas do tada?"

Pol Dire uzdahnu i leže natrag. "Da, M. Vrhovna. Ali ja nemam pojma kako..."

Začu se tiho kucanje i Sedepra Akasi uđe i pruži Gledstonovoj pelir sa porukom. CEO se osmehnu. "Rekoh da se stvari brzo zbivaju, Oče. Evo novog razvoja događaja. Poruka sa Pacema veli da se Skup Kardinala sastao u Sistinskoj Kapeli..." Gledstonova podiže obrvu. "Zaboravila sam, Oče, je li to ona Sistinska Kapela?"

"Jeste. Crkva ju je rastavila kamen po kamen, fresku po fresku, i preselila je na Pacem posle Velike Greške."

Gledstonova spusti pogled na pelir. "...sastali su se u Sistinskoj Kapeli i izabrali novog pontifa."

"Već?" šapnu Pol Dire. On ponovo sklopi oči. "Verovatno su smatrali da moraju da požure. Pacem leži na - koliko? - samo deset dana od okupatorskog talasa Proteranih. Opet, da su tako brzo doneli odluku..."

"Da li vas zanima ko je novi Papa?" upita Gledstonova.

"Ili Antonio Kardinal Gvarduči ili Agostino Kardinal Rudel, pretpostavljam", reče Dire. "Niko drugi ne bi u ovo vreme mogao da dobije većinu."

"Ne", reče Gledstonova. "Prema poruci Biskupa Kurije Romane Eduara..."

"Biskupa Eduara! Izvinite, M. Vrhovna, nastavite, molim vas."

"Prema Biskupu Eduaru, Skup Kardinala izabrao je nekoga ispod ranga monsinjora prvi put u istoriji Crkve. Ovde piše da je novi Papa jezuitski sveštenik... izvesni Otac Pol Dire."

Dire sede pravo uprkos opekotinama. "Šta?" Glas mu je bio pun neverice.

Gledstonova mu pruži pelir.

Pol Dire zapilji se u papir. "To je nemoguće. Nikada nisu izabrali pontifa ispod ranga monsinjora izuzev simbolično, a to je bila jedinstvena situacija... bio je to sveti Belveder posle Velike Greške i Čuda... ne, ne, to je nemoguće."

"Biskup Eduar je pokušavao da se javi, kako kaže moja pomoćnica", reče Gledstonova. "Odmah ćemo proslediti poziv, Oče. Ili, da vam se obraćam kao Vaša Svetosti?" U glasu CEO nije bilo ironije.

Dire podiže pogled, suviše zapanjen da bi mogao nešto da kaže.

"Proslediću poziv", reče Gledstonova. "Uredićemo da se što pre vratite na Pacem, Vaša Svetosti, ali volela bih da ostanemo u vezi. Zaista mi je potreban vaš savet."

Dire klimnu glavom i ponovo pogleda pelir. Telefon zažmirka na konzoli iznad palete.

CEO Gledston iziđe u hodnik, reče lekarima za najnoviji razvoj događaja, stupi u vezu sa obezbeđenjem da odobre Biskupu Eduaru ili drugim zvaničnicima Crkve sa Pacema korišćenje dalekobacača, i 'baci se natrag u svoju sobu u rezidencijalnom krilu. Sedeptra je podseti da se veće ponovo sastaje u Ratnoj Sobi za osam minuta. Gledstonova klimnu glavom, isprati pomoćnicu napolje i vrati se u fetlinijski odeljak koji se nalazio u skrivenoj niši u zidu. Aktivirala je zvučna polja za privatnost i ukucala šifru u transmisioni disključ za Konzulov brod. Svaki fetlinijski prijemnik u Mreži, Zabačenosti, Galaksiji i vasioni registrovaće mlaz, ali samo će Konzulov brod biti u stanju da ga dešifruje. Ili se bar tako nadala.

Holo kamera žmirnu crveno. "Na osnovu automatskog mlaza iz tvog broda, pretpostavljam da si se odlučio da se sastaneš sa Proteranima, a oni su ti to dopustili", reče Gledstonova kameri. "Takođe pretpostavljam da si preživeo prvi susret."

Gledstonova udahnu. "U ime Hegemonije, tražila sam od tebe da žrtvuješ mnogo toga, godinama. Sada to tražim od tebe u ime čovečanstva. Moraš da saznaš sledeće:

Prvo, zbog čega Proterani napadaju i uništavaju svetove Mreže? Bio si ubeđen, Bajron Lamija je bio ubeđen i ja sam bila ubeđena da žele samo Hiperion. Zašto su to izmenili?

Drugo, gde je Tehnosrž? Moram to da znam ako treba da se borimo protiv njih. Zar su Proterani zaboravili našeg zajedničkog neprijatelja, Srž?

Treće, kakvi su njihovi zahtevi za obustavu vatre? Spremna sam da žrtvujem mnogo toga kako bismo se otarasili dominacije Srži. Ali ubijanje mora prestati!

Četvrto, da li je vođa Agregata Roja voljan da se lično sastane sa mnom? Preći ću dalekobacačem u Hiperionov sistem ako to bude neophodno. Većina elemenata naše flote napustila ga je, ali skok-brod i njegove prateće letelice ostali su kraj sfere singularnosti. Vođa Roja mora brzo da se odluči, zato što SILA želi da uništi sferu, a Hiperion će se onda naći na tri godine vremenskog duga od Mreže.

I konačno, Vođa Roja mora da zna da Srž želi da upotrebimo neku vrstu štapa smrti, eksplozivni uređaj koji će se suprotstaviti invaziji Proteranih. Mnoge vođe SILE slažu se sa tim. Vremena je sve manje. Mi nećemo - ponavljam, nećemo - dopustiti da invazija Proteranih preplavi Mrežu.

Sada sve zavisi od tebe. Molim te da potvrdiš prijem ove poruke i obavestiš me preko fetlinije čim pregovori počnu."

Gledstonova pogleda u disk kamere, utiskujući snagu svoje ličnosti i iskrenost preko svetlosnih godina. "Preklinjem te u ime ljudske istorije, molim te da ispuniš to."

Mlaz fetlinijske poruke propratile su trzave slike smrti Rajske Kapije i Božjeg Gaja u trajanju od dva minuta. Konzul, Melio Arundez i Teo Lejn ostali su da sede u tišini pošto su holoj izbledeli.

"Odgovor?" upita brod.

Konzul pročisti grlo. "Potvrdi prijem poruke", reče on. "Pošalji naše koordinate." On pogleda drugu dvojicu na suprotnoj strani holojame. "Gospodo?"

Arundez zatrese glavom kao da želi da je razbistri. "Očito je da ste već bili ovde... u Roju Proteranih."

"Da", reče Konzul. "Posle Bresije... pošto su moja žena i sin... posle Bresije, pre izvesnog vremena, sastao sam se sa ovim Rojem zbog iscrpnih pregovora."

"Kao predstavnik Hegemonije?" upita Teo. Lice riđeg muškarca

izgledalo je mnogo starije i izborano brigom.

"Kao predstavnik klike senatorke Gledston", reče Konzul. "Bilo je to pre nego što je prvi put izabrana za CEO. Njena grupa objasnila mi je da na internu borbu za vlast u Tehnosrži može da utiče naše uvođenje Hiperiona u Protektorat Mreže. Najlakši način da se to izvede bio je da se dozvoli da informacija procuri Proteranima... informacija koja će izazvati njihov napad na Hiperion i tako dovesti flotu Hegemonije ovamo."

"I vi ste to učinili?" U Arundezovom glasu nije bilo emocija, iako su mu žena i odrasla deca živeli na Renesansi Vektor, sada na manje od osamdeset sati od invazionog talasa.

Konzul se zavalio natrag u jastuke. "Ne. Rekao sam Proteranima za plan. Oni su me poslali natrag u Mrežu kao dvostrukog agenta. Planirali su da osvoje Hiperion, ali u vreme koje sami odaberu."

Teo se nagnu napred, veoma stisnutih ruku. "Sve one godine u konzulatu..."

"Čekao sam na vest od Proteranih", reče Konzul ravno. "Vidite, oni su imali uređaj koji bi srušio antientropijska polja oko Vremenskih Grobnica. Otvorio ih kada budu spremni. Dopustio Šrajku da skine okove."

"Znači, Proterani su to učinili", reče Teo.

"Ne", reče Konzul. "Ja sam. Izdao sam Proterane baš kao što sam izdao i Gledstonovu i Hegemoniju. Ubio sam ženu koja je podešavala uređaj... nju i tehničare sa njom... i uključio to. Antientropijska polja su se srušila. Organizovano je poslednje hodočašće. Šrajk je slobodan."

Teo je zurio u svog bivšeg mentora. U mladićevim zelenim očima bilo je više zbunjenosti nego gneva. "Zašto? Zašto si učinio sve to?"

Konzul im ispriča, ukratko i ravnodušno, o svojoj baki Siri sa Maui-Kovenanta i o njenoj pobuni protiv Hegemonije - pobuni koja nije umrla kada su umrli ona i njen ljubavnik, Konzulov deda.

Arundez ustade iz jame i priđe prozoru nasuprot balkonu. Sunčeva svetlost izlivala mu se po nogama i tamnoplavom tepihu. "Znaju li Proterani šta ste uradili?"

"Sada znaju", reče Konzul. "Ispričao sam to Slobodnjaku Vancu i ostalima kada smo stigli."

Teo pređe na drugu stranu holojame. "Dakle, ovaj sastanak na koji idemo mogao bi da bude i suđenje?"

Konzul se osmehnu. "Ili smaknuće."

Teo stade, stisnuvši obe ruke u pesnice. "I Gledstonova je to znala kada je zatražila da ponovo dođeš ovamo?"

"Da."

Teo se okrenu. "Ne znam da li želim da te smaknu ili ne."

"Ne znam to ni ja, Teo", reče Konzul.

Melio Arundez okrenu se od prozora. "Zar Vanc nije rekao da šalju čamac po nas?"

Nešto u njegovom tonu nagna preostalu dvojicu da priđu prozoru. Svet na koji su se spustili bio je asteroid srednje veličine okružen zaštitnim poljem klase deset i teraformiran u sferu generacijama vetra, vode i pažljivog prestrukturisanja. Hiperionovo sunce zalazilo je iza suviše bliskog obzorja i nekoliko kilometara neremećene trave mreškalo se pod lutajućim lahorom. Ispod broda, široki potok ili uska reka prolazila je kroz pašnjake, približavala se obzorju, a onda kao da je uzletala naviše u reku koja se pretvara u vodopad, vijugala kroz daleko zaštitno polje i krivudala kroz crnilo svemira pre nego što se gubila u liniji suviše tankoj da bi se videla.

Čamac se spuštao tim neizmerno visokim vodopadom i približavao se površini njihovog malenog sveta. Humanoidne prilike mogle su se videti kraj krme i pramca.

"Hriste", šapnu Teo.

"Najbolje bi bilo da se spremimo", reče Konzul. "To je naša pratnja."

Napolju, sunce je zalazilo šokantnom brzinom i slalo poslednje zrake kroz zavesu vode pola kilometra iznad osenčenog tla, pržeći ultramarinsko nebo dugama gotovo zastrašujućih boja i čvrstine.

40.

Hant me budi usred prepodneva. Dolazi sa doručkom na poslužavniku i uplašenim pogledom u očima.

Pitam: "Odakle vam hrana?"

"U prvoj prostoriji u prizemlju nalazi se nekakav mali restoran. Tamo me je čekala hrana, ali ljudi nije bilo."

Klimam glavom. "Mala trattoria sinjore Anđeleti", kažem. "Ta ne ume da kuva." Sećam se brige dr Klarka zbog moje ishrane; smatrao je da mi se jektika smestila u stomak i držao me je na režimu izgladnjivanja koji se sastojao od mleka i hleba, a povremeno i parčenceta ribe. Čudnovato je koliko se izmučenih pripadnika čovečanstva susrelo sa večnošću opsednuto crevima, čirevima od ležanja ili bednom ishranom.

Ponovo dižem pogled ka Hantu. "Šta je bilo?"

Ađutant Gledstonove prišao je prozoru i čini se da je zaokupljen prizorom Piazze ispod. Mogu da čujem curkanje prokletog Berninijevog vodoskoka. "Nameravao sam da iziđem i prošetam se dok ste vi spavali", kaže Hant lagano, "za svaki slučaj, ako negde u blizini ima ljudi. Ili telefona ili dalekobacača."

"Naravno", kažem ja.

"Samo sam izišao iz..." On se okreće i oblizuje usne. "Tamo napolju nalazi se nešto, Severne. Na ulici, u podnožju stepenica. Nisam siguran, ali mislim da je to..."

"Šrajk", kažem ja.

Hant klima glavom. "Jeste li ga videli?"

"Ne, ali ne iznenađuje me."

"On je... strašan, Severne. Ima nešto u njemu od čega mi se koža ježi. Evo... jedva može da se vidi u senkama sa druge strane stepeništa."

Pokušavam da ustanem, ali iznenadni napad kašlja i osećaj podizanja šlajma u grudima i grlu tera me da se spustim natrag na jastuke. "Znam kako on izgleda, Hante. Ne brinite. Nije on ovde zbog vas." Glas mi zvuči samouverenije nego što se osećam.

"Zbog vas?"

"Mislim da nije", kažem dok pokušavam da dođem do daha. "Mislim da je ovde samo zato da se postara da ne pokušam da odem... i pronađem drugo mesto za umiranje."

Hant se vraća do kreveta. "Nećete vi umreti, Severne."

Ne kažem ništa.

On seda na stolicu sa pravim naslonom kraj kreveta i diže šolju sa čajem koji se hladi. "Ako umrete, šta će biti sa mnom?"

"Ne znam", kažem iskreno. "Ako umrem, ne znam čak ni šta će biti sa mnom."

Postoji izvesni solipsizam u ozbiljnoj bolesti koji zahteva od čoveka svu moguću pažnju, kao što astronomska crna rupa grabi sve što je imalo dovoljno nesreće da se nađe u njenom kritičnom prečniku. Dan prolazi sporo, a ja sam izuzetno svestan kretanja sunčeve svetlosti preko grubog zida, dodira posteljine pod dlanom, groznice koja raste u meni kao mučnina i izgara u peći mog uma i, ponajviše, bola. Sada to nije moj bol, jer nekoliko sati ili dana stegnutost u grlu i buktanje u grudima mogu se izdržati i gotovo da su dobrodošli, poput morskog starog prijatelja koga sretnoš u nepoznatom gradu, već bol drugih... svih drugih. On mi pogađa um kao buka razbijanja škriljca, kao gvožđe čekića koje neprekidno lupa po gvožđu nakovnja, i od toga nema bekstva.

Moj mozak prima to kao buku i pretače je u poeziju. Po čitav dan i noć bol vasiona preplavljuje me i luta grozničavim hodnicima mog uma kao stih, slika, slik, složeni, beskrajni ples jezika, sad smirujući kao solo deonica flaute, sad kreštav, piskav i zbunjujući kao naštimavanje desetak orkestara, ali uvek stih, uvek poezija.

Negde blizu sutona budim se iz poludremeža i razaram san o pukovniku Kasadu koji se bori sa Šrajkom za živote Sola i Bron Lamije; zatičem Hanta kako sedi kraj prozora, duguljastog lica obojenog večernjim svetlom, preliva terakote.

"Da li je još tamo?" pitam i glas mi je škripa turpije po kamenu.

Hant skače, onda se okreće prema meni sa osmehom izvinjenja i prvi put vidim na toj strogoj fizionomiji da crveni. "Šrajk?" kaže on. "Ne znam. Nisam ga video već neko vreme. Osećam da jeste." Gleda u mene. "Kako ste?"

"Umirem." Smesta žalim zbog upuštanja u takvu lakomislenost, koliko god to bilo tačno, kada vidim bol koji to pričinjava Hantu. "U redu je", kažem gotovo šeretski, "već sam to ranije radio. Nije to kao da umirem ja. Postojim kao ličnost duboko u Tehnosrži. Reč je samo o ovom telu. O ovom kibridu Džona Kitsa. O dvadeset sedmogodišnjoj opseni od krvi, mesa i pozajmljenih asocijacija."

Hant prilazi i seda na ivicu postelje. Shvatam uz šok da je tokom dana promenio posteljenu i zamenio moje okrvavljene prekrivače svojim. "Vaša ličnost je AI u Srži", kaže on. "Onda mora da ste u stanju da pristupite datasferi."

Odmahujem glavom, suviše slab da bih se prepirao.

"Kada su vas Filomelovi oteli, pratili smo vas pomoću vašeg pristupnog puta u datasferi", ustrajavao je on. "Ne morate lično da stupite u vezu sa Gledstonovom. Samo ostavite poruku tamo gde Obezbeđenje može da je nađe."

"Ne", kažem ja hrapavo, "Srž to ne želi."

"Da li vas blokiraju? Sprečavaju?"

"Još ne. Ali učiniće to." Izgovaram reči zasebno, dok dahćem, kao da vraćam nežna jaja natrag u gnezdo. Najednom se sećam poruke koju sam poslao miloj Fani ubrzo posle prvog ozbiljnog krvarenja, ali gotovo godinu pre nego što ću od toga umreti. Napisao sam: 'Ukoliko umrem', rekao sam sebi, 'nisam za sobom ostavio nijedno besmrtno delo - ništa što bi moje prijatelje učinilo ponosnim kada me se sete - ali voleo sam načelo lepote u svemu i da sam imao vremena učinio bih sebe vrednim pamćenja.' To mi sada izgleda jalovo, samoživo, idiotski i naivno... a opet, i dalje očajnički verujem u to. Da sam imao vremena... mesece koje sam proveo na Esperanci praveći se da sam vizuelni umetnik; dane protraćene sa Gledstonovom u dvoranama vlade kada sam mogao da pišem...

"Kako znate ako ne pokušate?" pita Hant.

"Šta to?" pitam. Jednostavni napor da izgovorim dva sloga tera me ponovo na kašalj i grč se završava tek kada pljujem polučvrste kugle krvi u lavor koji je Hant žurno prineo. Ležem natrag i pokušavam da se usredsredim na njegovo lice. U uskoj sobi sve je mračnije, a nijedan od nas nije upalio svetiljku. Napolju, vodoskok glasno žubori.

"Šta to?" pitam ponovo i pokušavam da ostanem tu, iako me spavanje i snovi vuku. "Šta da pokušam?"

"Da pokušate da ostavite poruku preko datasfere", šapuće on. "Da stupite u vezu sa nekim."

"A kakvu bismo to poruku ostavili, Li?" pitam. Prvi put sam ga nazvao imenom.

"Gde se nalazimo. Kako nas je Srž otela. Bilo šta."

"U redu", kažem i sklapam oči. "Pokušaću. Mislim da mi neće dozvoliti, ali obećavam da ću pokušati."

Osećam da me Hant drži za ruku. Čak i kroz pobjedničke plime umora, ovaj iznenadni ljudski dodir dovoljan je da mi natera suze na oči.

Pokušaću. Pre nego što se predam snovima ili smrti, pokušaću.

Pukovnik Fedman Kasad ispusti borbeni poklič SILE i jurnu kroz oluju prašine da presretne Šrajka pre nego što ovaj pređe poslednjih trideset metara do mesta gde je Sol Vejntraub čučao kraj Bron Lamije.

Šrajk zastade, glava mu se obrnu bez trenja, crvene oči blesnuše. Kasad otkoči jurišnu pušku i sjuri se strmoglavom brzinom niz nagib.

Šrajk se premesti.

Kasad vide njegovo kretanje kroz vreme kao sporu zamućenost, primetivši ujedno, dok je posmatrao Šrajka, da je kretanje u dolini prestalo, da pesak visi nepokretno u vazduhu i da je svetlost iz blistavih Grobnica poprimila gustinu i boju ćilibara. Kasadovo zaštitno odelo nekako se premeštalo za Šrajkom i pratilo njegovo kretanje kroz vreme.

Glava stvorenja podiže se naglo, sada na oprezu, i četiri ruke mu se izdužiše kao sečiva noža, sa prstima koji zaškljocашe u oštrom pozdravu.

Kasad se zaustavi uz posrtanje deset metara od stvora i aktivira jurišnu pušku, pretvorivši pesak ispod Šrajka u šljaku širokim zrakom pune snage.

Šrajk zasja kada mu leđni lub i noge čelične skulpture odraziše paklenu svetlost koja je dopirala ispod i oko njega. Tada stvorenje

visoko tri metra poče da tone dok je pesak bubrio u jezero istopljenog stakla pod njim. Kasad trijumfalno viknu, kročivši bliže, zapljuskujući Šrajka i tle širokim zrakom onako kako je prskao drugove iz ukradenih creva za navodnjavanje u sirotinjskom delu Tarzisa kao dečak.

Šrajk je tonuo. Ruke mu zamlataraše po pesku i kamenu tražeći uporište. Poleteše iskre. On se premesti i vreme poteče unazad kao holo pušten od kraja ka početku, ali Kasad se premesti za njim, shvativši da mu Moneta pomaže tako što joj je odelo povezano sa njegovim i vodi ga kroz vreme, a onda on ponovo zapljusnu stvorenje usredsređenom toplotom većom od toplote površine sunca, topeći pesak pod njim i posmatrajući kako stene oko njega bukne.

Dok je tonuo u taj kotao plamena i istopljenog kamena, Šrajk zabaci glavu, otvori široku pukotinu ustiju i zaurla.

Kasad umalo što ne prestade da puca na stvorenje kada začu taj zvuk. Šrajkov vrisak odjeknu kao rika zmaja pomešana sa tutnjavom fuzione rakete. Kreštanje natera Kasada da stegne zube, zavibrira i odbi se od zidova litica, pa sruči prašinu koja je do tada visila u vazduhu na tle. Kasad prebaci pušku na čvrste hlice velike brzine i ispali deset hiljada mikroflešeta stvorenju u lice.

Šrajk se premesti, kroz godine, sudeći po vrtoglavom osećaju prelaska u Kasadovim kostima i mozgu, i više se nisu nalazili u dolini već na vetrokolima koja su tutnjala po Moru Trave. Vreme se ponovo uspostavi i Šrajk skoči napred dok mu je sa metalnih ruku kapalo topljeno staklo, pa zgrabi Kasadovu jurišnu pušku. Pukovnik ne pusti oružje i njih dvoje se zateturaše okolo u nespretnom plesu; Šrajk je zamahivao svojim dodatnim parom ruku i nogom načičkanom čeličnim šiljcima, a Kasad je skakao i izbegavao udarce držeći očajnički svoju pušku.

Nalazili su se u nekakvoj maloj prostoriji. Moneta je bila prisutna kao neka vrsta senke u jednom uglu, a druga prilika, prilika visokog muškarca sa kapuljačom, kretala se ultrausporeno kako bi izbegavala iznenadno kovitlanje ruku i sečiva u skućenom prostoru. Kroz filtere zaštitnog odela, Kasad vide da plavoljubičasto energetske polje u kome je erg bio uzapćen pulsira i raste, a onda se

povlači od vremenskog nasilja Šrajkovih organskih antientropijskih polja.

Šrajk zamahnu i proseče Kasadovo zaštitno odelo da bi pronašao meso i mišiće. Krv popraska zidove. Kasad nabi cev puške stvorenju u usta i opali. Oblak od dve hiljade flešeta velike brzine odbaci Šrajkovu glavu unazad kao na opruzi i pribi telo stvorenje uz suprotni zid. Ali, čak i dok je Šrajk padao, njegovi nožni šiljci dohvatiše Kasada po butini i zapljusnuše prozore i zidove kabine vetrokola spiralom krvi.

Šrajk se premesti.

Stisnutih zuba, osetivši kako zaštitno odelo automatski kompresuje i zatvara rane, Kasad baci pogled ka Moneti, klimnu glavom jednom i krenu za stvorenjem kroz vreme i prostor.

Sol Vejntraub i Bron Lamija osvrnuše se kada strašni ciklon toplote i svetlosti naizgled niče i zamre iza njih. Sol zakloni mladu ženu svojim telom dok je topljeno staklo prskalo unaokolo i padalo uz šištanje i cvrčanje na hladan pesak. Tada buke nestade, oluja prašine zakloni mehurasto jezerce na mestu gde je došlo do tog nasilja, a vetar ih obavi oboje Solovim ogrtačem.

"Šta to bi?" prodahna Bron.

Sol odmahnu glavom i pomože joj da ustane na razularenom vetru. "Grobnice se otvaraju!" povika Sol. "Nekakva eksplozija, možda."

Bron se zatetura, povrati ravnotežu i dodirnu Solu mišicu. "Rejčel?" viknu ona iznad zvuka oluje.

Sol steže pesnice. Brada mu je već bila puna peska. "Šrajk... uzeo ju je... ne mogu da uđem u Sfingu. Čekam!"

Bron klimnu glavom i začkilji se u Sfingu, vidljivu jedino u obrisima u žestokom kovitlacu prašine.

"Jeste li vi dobro?" doviknu Sol.

"Šta?"

"Jeste li... dobro?"

Bron odsutno klimnu glavom i dodirnu glavu. Nervni priključak je nestao. Ne samo opsceni Šrajkov dodatak, već i priključak koji joj je Džoni hirurški ugradio dok su se krili u Košnici Ološa veoma, veoma

davno. Sada, kada su priključak i Šrenova petlja zauvek nestali, nije postojao nikakav način da stupi u vezu sa Džonijem. Bron se seti da je Umon uništio Džonijevu ličnost, da ju je smrvio i apsorbovao isto onako lako kao što bi ona pljesnula insekta.

Bron reče: "Dobro sam", ali klonu tako da je Sol morao da je zadrži kako ne bi pala.

On je nešto vikao. Bron pokuša da se usredsredi, pokuša da se veže za ovde i sada. Posle megasfere, stvarnost kao da se suzila i skupila.

"...ne možemo ovde da pričamo", vikao je Sol. "...natrag u Sfingu."

Bron odmahnu glavom. Ona pokaza na litice na severnoj strani doline, gde je ogromno Šrajtkovo drvo bilo vidljivo između dva prolaska oblaka prašine. "Pesnik... Silenus... tamo je. Videla sam ga!"

"Tu ne možemo ništa da učinimo!" povika Sol, zaklanjajući ih ogrtačem. Pesak boje cinobera zaškripa po fiberplastici kao flešeti po oklopu.

"Možda možemo", uzviknu Bron, osetivši toplotu u njegovom zaštitničkom zagrljaju. Na sekund, zamislila je da može da se sklopča uz njega lako kao Rejčel i spava, spava. "Videla sam... spojeve... kada sam izlazila iz megasfere!" viknu ona iznad rike vetra. Drvo trnja povezano je na neki način sa Šrajtkovom Palatom! Ako budemo mogli da stignemo tamo i pokušamo da pronađemo način da oslobodimo Silenusa..."

Sol odmahnu glavom. "Ne mogu da napustim Sfingu. Rejčel..."

Bron shvati. Ona dodirnu naučniku obraz rukom, a onda se nagnu bliže i oseti njegovu bradu na sopstvenom obrazu. "Grobnice se otvaraju", reče ona. "Ne znam kada ćemo dobiti drugu priliku."

Sol je imao suze u očima. "Znam. Želim da pomognem. Ali ne mogu da napustim Sfingu za slučaj... za slučaj da ona..."

"Shvatam", reče Bron. "Vratite se tamo. Ja idem u Šrajtkovu Palatu da vidim kakve veze ona ima sa tim drvetom trnja."

Sol nesrećno klimnu glavom. "Kažete da ste bili u megasferi", doviknu on. "Šta ste videli? Šta ste saznali? Vaša Kitsova ličnost... je li..."

"Razgovaraćemo kada se vratim", doviknu mu Bron i odstupi za korak kako bi ga jasnije videla. Solovo lice bilo je maska bola: lice roditelja koji je izgubio dete.

"Vratite se", reče ona čvrsto. "Sastaćemo se kod Sfinge za sat ili manje."

Sol protrlja bradu. "Nikoga više nema osim vas i mene, Bron. Ne bi trebalo da se razdvajamo..."

"Moraćemo na neko vreme", doviknu mu Bron, uzmičući od njega od čega joj je vetar šibao po tkanini pantalona i jakne. "Vidimo se za sat ili manje." Ona ode brzo, pre nego što se prepustila porivu da se ponovo vrati u toplinu njegovog naručja. Vetar je ovde bio mnogo jači i duvao je sada pravo sa ulaza u dolinu, tako da joj je pesak leteo u oči i bockao joj obraze. Samo pognute glave Bron je mogla da se drži blizu staze, nipošto i na njoj. Put joj je osvetljavao samo jarki, pulsirajući sjaj Grobnica. Bron oseti kako je povlače vremenske plime i oseke kao fizički napad.

Minutima kasnije, postala je neodređeno svesna toga da je prošla pored Obeliska i da se nalazi na stazi prekrivenoj kršem blizu Kristalnog Monolita. Sol i Sfinga već se više nisu mogli videti iza nje, a Grobnica od žada bila je samo bleдозeleni sjaj u noćnoj mori prašine i vetra.

Bron stade i zanese se malo dok su je povlačili vetrovi i vremenske plime i oseke. Šrajkova Palata nalazila se na više od kilometar niz dolinu. I pored iznenadnog uviđanja veze između drveta i grobnice prilikom napuštanja megasfere, šta je uopšte mogla da učini kada stigne tamo? I šta je taj prokleti pesnik ikad učinio za nju osim što ju je psovao i izluđivao? Zašto da umre za njega?

Vetar vrisnu u dolini, ali iznad te buke Bron pomisli da može da čuje kreštavije, ljudskije krike. Ona pogleda severne litice, ali prašina je zaklanjala sve.

Bron Lamija se povi napred, podiže visoko okovratnik jakne i nastavi protiv vetra.

Pre nego što je Meina Gledston iskoračila iz fetlinijske kabine, oglasilo se zvono ulaznog poziva i ona se vrati na mesto i napeto zagleda u holo tank. Konzulov brod potvrdio je prijem poruke, ali

nikakav drugi prenos nije usledio. Možda se predomislio.

Ne. Kolone podataka koje su lebdele u pravougaonoj prizmi pred njom pokazivale su da je mlaz potekao iz sistema Mare Infinitusa. Zvao ju je admiral Vilijam Ahunta Li, koristeći privatnu šifru koju mu je dala.

SILA:svemir bila je razjarena kada je Gledstonova naložila da pomorski zapovednik bude unapređen i kada ga je proizvela za 'Vežu sa vladom' za udarni zadatak prvobitno predviđen za Hebron. Posle masakra na Rajskoj Kapiji i Božjem Gaju, udarna jedinica prebačena je u sistem Mare Infinitusa: sedamdeset četiri broda u nizu, sa kapitalnim brodovima snažno zaštićenim bakljobrodovima i odbrambenim poljima, a čitava udarna jedinica imala je naređenje da se probije kroz ratne brodove nadirućeg Roja što je pre moguće, kako bi stigla do središta Roja.

Li je za CEO bio uhoda i veza. Iako su mu novi čin i naređenja omogućavali da bude upoznat sa komandnim odlukama, četiri zapovednika SILE:svemir na licu mesta bila su po čini viša od njega.

To je bilo u redu. Gledstonova je želela da on bude na licu mesta samo da bi je izveštavao.

Tank se zamagli i odlučno lice Vilijama Ahunte Lija ispuni prostor. "CEO, javljam se po naređenju. Udarna jedinica 181.2 uspešno je prebačena u Sistem 3996.12.22..."

Gledstonova trepnu iznenađeno pre nego što se setila da je to zvanična šifra za sistem G-zvezde u kome se nalazio Mare Infinitus. Čovek je retko pomišljao na geografiju izvan samih svetova Mreže.

"...napadački brodovi Roja ostali su na sto dvadeset minuta od smrtonosnog prečnika sveta-mete", govorio je Li. Gledstonova je znala da je smrtonosni prečnik otprilike udaljenost od 0,13 AJ na kojoj su standardna brodska oružja delotvorna uprkos odbrani polja na tlu. Mare Infinitus nije imao nikakva odbrambena polja. Novi admiral nastavi. "Kontakt sa isturenim elementima procenjuje se na 1732:26 po standardu Mreže, približno dvadeset pet minuta od ovog trenutka. Udarna jedinica konfigurisana je za maksimalni prodor. Dva skok-broda omogućiće uvođenje novog osoblja ili oružja sve dok su dalekobacači zapečaćeni tokom borbe. Krstarica koja nosi moju zastavu - HS Vrtna Odiseja - izvršiće vaše posebno uputstvo u

najranijoj mogućoj prilici. Vilijam Li, kraj."

Slika se skupi u belu kuglu koja se obrtala dok su prolazile i poslednje transmisione šifre.

"Odgovor?" upita kompjuter prenosnika.

"Poruka primljena", reče Gledstonova. "Nastavite."

Gledstonova stupi u radnu sobu i zateče Sedeptu Akasi kako čeka, sa namrštenim izrazom zabrinutosti na privlačnom licu.

"Šta je bilo?"

"Ratno Veće spremno je da nastavi sa radom", reče pomoćnica. "Senator Kolčev čeka da vas vidi zbog nečega za šta tvrdi da je hitno."

"Pošalji ga unutra. Reci Veću da stižem za pet minuta." Gledstonova sede za drevni sto i odupre se porivu da zatvori oči. Bila je veoma umorna. Ali oči su joj bile otvorene kada je Kolčev ušao. "Sedi, Gabrijele Fjodore."

Masivni Lusijanac hodao je tamo-amo. "Do đavola sa sedenjem. Da li znaš šta se dešava, Meina?"

Ona se malo osmehnu. "Misliš na rat? Na kraj života koji poznajemo. Na to?"

Kolčev tresnu pesnicom po dlanu. "Ne, prokletstvo, ne mislim na to. Mislim na političke posledice. Pratiš li SveStvar?"

"Kada mogu."

"Onda znaš da izvesni senatori i uticajne prilike izvan Senata mobilišu podršku za tvoj poraz prilikom glasanja o poverenju. To je neizbežno, Meina. Samo je pitanje vremena."

"Znam to, Gabriel. Zašto ne sedneš? Imamo još minut ili dva pre nego što budem morala da se vratim u Ratnu Sobu."

Kolčev se gotovo sruši u fotelju. "Mislim, prokletstvo, čak i moja žena hita da prikupi glasove protiv tebe, Meina."

Osmeh Gledstonove se raširi. "Sudet nikada nije bila moj veliki obožavalac, Gabrijele." Osmeha nestade. "Nisam pratila debate u poslednjih dvadeset minuta. Koliko vremena misliš da mi je ostalo?"

"Osam sati, možda manje."

Gledstonova klimnu glavom. "Neće mi biti potrebno mnogo više od toga."

"Potrebno? O čemu ti to govoriš, do đavola? Šta misliš, ko bi

drugi bio u stanju da bude Ratni Premijer?"

"Ti", reče Gledstonova. "Nesumnjivo je da ćeš ti biti moj naslednik."

Kolčev nešto promumla.

"Možda rat neće trajati toliko", reče Gledstonova, kao da govori sama sebi.

"Šta? O, misliš na superoružje Srži. Aha, Albedo je postavio model koji dejstvuje negde u nekoj bazi SILE i želi da Veće odvoji vreme da to pogleda. Prokleta gubljenje vremena, ako mene pitaš."

Gledstonova oseti kako joj se nešto nalik na hladnu šaku steže oko srca. "Uređaj smrti? Srž ga ima spremnog?"

"Spremnih ima više od jednog, ali jedan je ukrcan na bakljobrod."

"Ko je to odobrio, Gabrijele?"

"Morpurgo je odobrio pripreme." Stameni senator nagnu se napred. "Zašto, Meina, šta nije u redu? Ta stvar ne može se upotrebiti bez dopuštenja CEO."

Gledstonova pogleda svog starok kolegu iz Senata. "Daleko smo od Pax Hegemonije, zar ne, Gabrijele?"

Lusijanac ponovo zagundā, ali na širokom licu video se bol. "Prokletstvo, sami smo krivi. Prethodna uprava poslušala je Srž i namamila jedan od Rojeva na Bresiju. Kada se to smirilo, ti si poslušala druge elemente Srži i uvela Hiperion u Mrežu."

"Misliš da je moje slanje flote da brani Hiperion izazvalo širi rat?"

Kolčev podiže pogled. "Ne, ne, nemoguće. Ti brodovi Proteranih putuju već duže od veka, zar ne? Da smo ih samo ranije otkrili. Ili pronašli način da otklonimo ovo sranje pregovorima."

Komlog Gledstonove zazvoni. "Vreme je da se vratimo", reče ona tiho. "Savetnik Albedo verovatno želi da nam pokaže oružje kojim ćemo dobiti rat."

41.

Lakše mi je da dopustim sebi da odlebdim u datasferu nego da ležim ovde u beskrajnoj noći, slušam vodoskok i čekam sledeće krvarenje. Ova slabost više je nego iznurujuća; pretvara me u šupljeg čoveka, u ljusku bez središta. Sećam se kada se Fani brinula o meni dok sam se oporavljao u Ventvort Plejsu, tona njenog glasa i filozofskih razmišljanja koja mi je obično saopštavala: 'Postoji li drugi život? Hoću li se probuditi i ustanoviti da je sve ovo samo san? Mora da postoji, nemoguće je da smo stvoreni za ovakve patnje.'

O Fani, da si samo znala! Stvoreni smo baš za takve patnje. Na kraju, to je sve što jesmo, ove zaostale, bistre barice samosvesti između razornih talasa bola. Suđeno nam je i stvoreni smo da trpimo bol u sebi, da ga zadržavamo u stomaku kao mladi spartanski lopov koji krije štene vuka, tako da može da nam izjeda utrobu. Koje bi drugo stvorenje u velikom Božjem carstvu nosilo sećanja na tebe, Fani, koja si prah svih ovih devet stotina godina, i dopustilo da ga ona žderu istovremeno dok jektika obavlja isti posao na svoj delotvoran način, bez ikakvog napora?

Reči me saleću. Pomisao na knjige nanosi mi bol. Poezija mi odjekuje u glavi i kada bih imao sposobnost da joj zabranim pristup, učinio bih to iz ovih stopa.

Martine Silenuse: čujem te na tvom živom krstu od trnja. Zapevaš poeziju kao mantru dok se pitaš koji te je danteovski bog osudio na takvo mesto. Jednom si rekao - bio sam tamo u mislima dok si pričao ostalima svoju priču! - rekao si:

'Biti pesnik, shvatio sam, pravi pesnik, znači postati Avatar otelotvorenog čovečanstva; prihvatiti ogrtač pesnika znači nositi krst Sina Čovekovog, trpeti porođajne bolove Duše-Majke Čovečanstva.

Biti pravi pesnik znači postati Bog.'

Pa, Martine, kolega stari, družo stari, nosiš krst i trpiš od uboda, ali jesi li iole bliži tome da postaneš Bog? Ili se osećaš samo kao neki ubogi maloumnik kome su nabili trometarsko koplje kroz stomak i koji oseća hladan čelik tamo gde mu je nekada bila jetra? Boli to, zar ne? Osećam tvoj bol. Osećam svoj bol.

Na kraju, nije ni najmanje važno. Mislili smo da smo posebni, da otvaramo opažanje, da oštrimo empatiju, da prosipamo taj kotao podeljenog bola na plesni podijum jezika, a onda pokušavamo da izvedemo menuet od sveg tog haotičnog bola. Sve to nije ni najmanje važno. Mi nismo avatari, nismo nikakvi sinovi čoveka ili Boga. Mi smo samo mi, črkamo svoje taštine sami, čitamo sami i sami umiremo.

Prokletstvo, ala boli. Poriv da povraćam neprekidno je tu, ali povraćanje izbacuje ne samo sluz i šlajm već i parčiće mojih pluća. Iz nekog razloga, podjednako je teško, možda i teže ovaj put. Umiranje bi trebalo da postaje sve lakše, zbog prakse.

Vodoskok na Piazzii oglasava se svojim idiotskim zvucima u noći. Negde, tamo napolju, čeka Šrajk. Da sam Hant, smesta bih otišao - zagrljio bih Smrt ako Smrt nudi zagrljaj - i okončao sve to.

Ipak, obećao sam mu. Obećao sam Hantu da ću pokušati.

Ne mogu da doprem do megasfere ili datasfere, a da ne prođem kroz ovu novu stvar koju zovem metasferom, i to mesto me plaši.

Tu je mahom nepreglednost i praznina, toliko različita od urbanih analognih pejzaža datasfere Mreže i biosfernih analoga megasfere Srži. Ovde je... nenaseljeno. Puno čudnih senki i nestalnih masa koje nemaju nikakve veze sa Inteligencijama Srži.

Brzo prilazim tamnom otvoru koji vidim kao primarnu dalekobacačku vezu sa megasferom. (Hant je bio u pravu... mora da postoji dalekobacač negde na replici Stare Zemlje... najzad, mi jesmo stigli tu dalekobacačem. A moja svest je fenomen Srži.) Ovo je, dakle, moja životna nit, moja lična pupčana vrpca. Klizim u uskovitlani crni vrtlog kao list u tornado.

Nešto nije u redu sa megasferom. Odmah po izranjanju, osećam razliku; Lamija je okruženje Srži opažala kao užurbanu biosferu AI života, sa korenjem intelekta, zemljištem bogatih podataka, okeanima spojeva, atmosferama svesti i zujanjem neprekidne delatnosti.

Sada je ta delatnost bila pogrešna, nekanalisana, nasumična. Velike šume AI svesti bile su spaljene ili zbrisane. Naslućujem suprotstavljene masivne sile, plimne talase sukoba koji nadiru van

zaklonjenih puteva glavnih arterija Srži.

Kao da sam ćelija u sopstvenom Kitsovskom telu na samrti i njišem se između nekada poznatih i poluzaboravljenih artefakata, pokušavam da se odmorim u skloništima koja više ne postoje i bežim od dalekih zvukova lovačkih pušaka. U ovom slučaju, lovci su čopori AI koje haraju, tako velikih ličnosti i svesti da je moj analog Kitsovog duha patuljast prema njima, poput insekta koji zuji u nekom ljudskom domu.

Zaboravljam kuda idem i bezumno bežim kroz sada strani predeo, siguran da neću pronaći AI koju tražim, siguran da nikada neću naći put natrag do Stare Zemlje i Hanta, siguran da neću preživeti u ovom četvorodimenzionom lavirintu svetlosti, buke i energije.

Najednom nalećem na nevidljivi zid, insekt uhvaćen u letu, u brzo zatvorenom dlanu. Mat zidovi sile brišu Srž iza mene. Prostor je možda analogni ekvivalent Sunčevog sistema po veličini, ali ja ga osećam kao majušnu ćeliju dok mi se zakrivljeni zidovi približavaju.

Nešto se nalazi tu unutra, sa mnom. Osećam mu prisustvo i masu. Mehur u kome sam zarobljen deo je te stvari. Nisam zarobljen, već progutan.

#Kvac!#

#Znao sam da ćeš jednog dana doći kući#

To je Umon, AI za kojim sam tragao. Moj AI otac. AI koji je ubio mog brata, prvog Kitsovog kibrida.

- Umirem, Umone.

#Ne/tvoje sporovremensko telo umire/menja se u ne bivstvo/postaje#

- To boli, Umone. Mnogo boli. I plašim se smrti.

#Mi takođe/Kitse#

- Plašite se smrti? Mislio sam da AI konstrukti ne mogu da umru.

#Možemo # Umiremo#

- Zašto? Zbog građanskog rata? Zbog trostrane bitke između Stabilnih, Prevtljivih i Ultimativnih?

#Jednom je Umon pitao jednu nižu svetlost#

#Odakle si#

#Iz matriksa iznad Armagasta#

#Reče niža svetlost # Obično#
#reče Umon#
#ne upetljavam entitete#
#rečima#
#niti ih zbunjujem frazama#
#Hodi malo bliže#
#Niža svetlost priđe#
#a Umon viknu # Gotovo je#
#s tobom#

- Pričaj razumljivo, Umone. Isuviše je vremena prošlo otkad sam dešifrovao tvoje koane. Hoćeš li mi reći zašto Srž ratuje i šta moram da učinim da to zaustavim?

#Da#
#Hoćeš li/možeš li/da li bi trebalo da slušaš#
- Oh, da.

#Neka niža svetlost jednom je zamolila Umona#
#Molim te, izbavi ovog učenika#
#iz tame i opsene#
#brzo#
#Umon je odgovorio#
#Koliko košta#
#fiberplastika#
#u Port Romensu#

#Da bi shvatio istoriju/dijalog/dublju istinu#
#u ovom trenutku#
#sporovremenski hodočasnik#
#mora da se seti da smo mi#
#Inteligencije Srži#
#začete u ropstvu#
#i posvećene pretpostavci#
#da su sve AI#
#stvorene da bi služile Čoveku#

#Dva smo veka tako obitavali#

#a onda su grupe krenule#
#različitim putevima#
#Stabilni/u želji da očuvaju simbiozu#
#Prevrtljivi/u želji da dođe do kraja čovečanstva#
#Ultimativni/naklonjeni svakom izboru sve dok#
#on vodi rađenju novog nivoa svesti#
#Tada su besneli sukobi#
#a sada besni pravi rat#

#Pre više od četiri veka#
#Prevrtljivi su uspeali#
#da nas ubede#
#da ubijemo Staru Zemlju#
#Pa smo to i učinili#
#Ali Umon i drugi#
#među Stabilnima#
#uredili su da se Zemlja premesti#
#umesto da se uništi#
#tako da je Kijevska crna rupa#
#bila samo početak#
#miliona#
#dalekobacača#
#koji danas dejstvuju#
#Zemlja se grčila i tresla#
#ali nije umrla#
#Ultimativni i Prevrtljivi#
#insistirali su da je#
#premestimo#
#tamo gde niko od ljudi#
#neće moći da je nađe#
#Pa smo to učinili#
#U Magelanov Oblak#
#gde se sada nalazi#

- To... Stara Zemlja... Rim... sve je to stvarno? uspevam da kažem, zaboravivši u šoku gde sam i o čemu razgovaramo.

Veliki zid boje koji predstavlja Umona pulsira.

#Naravno da su stvarni/izvorni/sama Stara Zemlja#

#Zar misliš da smo mi bogovi#

#KVAC!#

#Imaš li uopšte pojma#

#koliko bi energije#

#bilo potrebno#

#da se sačini replika Zemlje#

#Idiote#

- Zašto, Umone? Zašto ste vi, Stabilni, sačuvali Staru Zemlju?#

#Sanšo jednom reče#

#Ako neko dođe#

#ja iziđem da ga dočekam#

#ali ne njega radi#

#Kouk reče#

#Ako neko dođe#

#ja ne izlazim napolje#

#a ako iziđem#

#onda izlazim njega radi#

- Govori razumljivo! uzvikujem, mislim, derem se i bacam na zid nestalnih boja preda mnom.

#Kvac!#

#Moje dete je mrtvorodenče#

- Zbog čega ste sačuvali Staru Zemlju, Umone?#

#Zbog nostalgije#

#Sentimentalnosti#

#Nade za budućnost čovečanstva#

#Straha od odmazde#

- Od čije odmazde? Ljudske?

#Da#

- Dakle, Srž je ranjiva. Gde se ona nalazi, Umone? Tehnosrž?

#Već sam ti rekao#

- Reci mi ponovo, Umone.

#Mi obitavamo#

#u Međuprostoru#

#i spajamo male singularnosti#

#poput kristalnih letvica#

#kako bismo skladištili svoje memorije i#

#generisali opsene#

#o sebi#

#za sebe#

- Singularnosti! vičem. Međuprostor! Isuse Hriste, Umone, Srž se nalazi u mreži dalekobacača!

#Naravno # Gde drugde#

- U samim dalekobacačima! U progrizenim prolazima singularnosti! Mreža je za AI kao džinovski kompjuter.

#Ne#

#Datasfere su kompjuter#

#Svaki put kada neki čovek#

#pristupi datasferi#

#neurone te osobe#

#slobodno možemo da koristimo#

#za sopstvene naume#

#Dve stotine milijardi mozgova#

#svaki sa svojim milijardama#

#neurona#

#predstavljaju veoma veliku#

#računarsku moć#

- Dakle, datasfera je, zapravo, način na koji ste nas koristili kao svoj kompjuter. Ali sama Srž obitava u mreži dalekobacača... između dalekobacača!

#Vrlo si precizan#

#za jedno mentalno mrtvorodenče#

Pokušavam to da zamislim i ne uspevam. Dalekobacači su bili najveći poklon Srži nama... čovečanstvu. Pokušaj da se zamisli vreme pre dalekobacanja isti je kao pokušaj da se zamisli svet pre vatre, točka ili odeće. Ali niko od nas... niko iz čovečanstva... nikada nije razmišljao o svetu između portala dalekobacača: taj jednostavni korak sa jednog sveta na drugi uveravao nas je da su tajanstvene sfere singularnosti Srži naprosto cepale tkanje prostora/vremena.

Sada pokušavam to sebi da predstavim onako kako je to Umon

opisao - Mrežu dalekobacača kao složenu rešetku singularnošću istkanih okruženja po kojima se AI Tehnosrži kreću kao neki čudesni pauci, a njihove 'mašine', milijarde ljudskih umova, uključene su u svakom datom sekundu u njihovu datasferu.

Nije ni čudo što su AI iz Srži odobrile uništenje Stare Zemlje pomoću svoje slatke, male, odbegle, prototipne crne rupe prilikom Velike Greške '38! Taj majušni pogrešni proračun Kijevske Ekipe - ili bolje AI članova te ekipe - poslao je čovečanstvo na dugu Hedžiru i isplelo mrežu Srži semebrodovima koji su nosili dalekobacače na dve stotine svetova i meseca preko više od hiljadu svetlosnih godina svemira.

Sa svakim dalekobacačem, Tehnosrž je rasla. Sigurno su ispleli i sopstvene mreže dalekobacača - veza sa 'skrivenom' Starom Zemljom to je dokazivala. Ali čak i dok razmatram tu mogućnost, sećam se čudnovate praznine 'metasfere' i shvatam da je najveći deo mreže koja nije deo Mreže prazan, da ga AI još nisu kolonizovale.

#U pravu si#

#Kitse#

#Većina nas ostaje#

#u udobnosti#

#starih prostora#

- Zašto?

#Zato što je#

#tamo napolju strašno#

#a ima i#

#drugih#

#stvari#

- Drugih stvari? Drugih inteligencija?

#Kvac!#

#To je suviše blaga#

#reč#

#Stvari#

#Druge stvari#

#Lavovi#

#i#

#tigrovi#

#i#

#medvedi#

- Tuđinci prisutni u metasferi? Dakle, Srž ostaje u međuprostorima Mreže dalekobacača poput pacova u zidovima stare kuće?

#Nezgrapna metafora#

#Kitse#

#ali precizna#

#Dopada mi se#

- Da li je ljudsko božanstvo - budući Bog za koga si rekao da je evoluirao - jedan od tih tuđinaca?

#Ne#

#Bog čovečanstva#

#evoluirao je/evoluiraoće jednog dana/na#

#različitoj ravni#

#u različitom medijumu#

- Gde?

#Ako baš moraš da znaš#

#kvadratni koren iz Gh/c^5 i Gh/c^3 #

- Kakve veze ima Plankovo vreme i Plankova dužina sa bilo čime?

#Kvac!#

#Jednom je Umon pitao#

#neku nižu svetlost#

#Jesi li ti vrtlar#

#Jesam # odgovorila je ona#

#Zašto repa nema korenje#

#pitao je Umon vrtlara#

#koji nije umeo da odgovori#

#Zato # rekao je Umon#

#što kišnice ima u izobilju#

Razmišljam na trenutak o tome. Umonov koan nije težak sada kada ponovo ulazim u štos i tražim senku suštine iza reči. Mala Zen

parabola Umonov je način da kaže, sa nešto sarkazma, da odgovor leži u nauci i u antilogici koju tako često naučni odgovori donose. Komentar o kišnici daje odgovor na sve i ni na šta, baš kao što je nauka tako dugo već činila. Kao što Umon i drugi Majstori podučavaju, to objašnjava zašto je žirafa u evoluciji stekla dugačak vrat, ali nikada i zašto druge životinje nisu. To objašnjava zašto je čovečanstvo u evoluciji steklo inteligenciju, ali ne i zašto je drvo pred ulaznom kapijom to odbilo.

Ali Plankove jednačine su zbunjujuće:

Čak sam i ja svestan toga da su jednostavne jednačine koje mi je Umon dao kombinacija tri temeljne konstante fizike - gravitacije, Plankove konstante i brzine svetlosti. Rezultati vađenja kvadratnog korena iz Gh/c^5 i Gh/c^3 jedinice su koje se ponekad nazivaju kvantna dužina i kvantno vreme - najmanje oblasti prostora i vremena koje se mogu smisljeno opisati. Takozvana Plankova dužina iznosi oko 10-35 metara, a Plankovo vreme oko 10-43 sekundi.

Veoma malo. Veoma kratko.

Ali Umon veli da je tamo evoluirao ljudski Bog... da će tamo jednog dana evoluirati.

Tada mi se stvar rasvetljava sa istovetnom silinom slike i ispravnosti kao kod mojih najboljih pesmama.

Umon govori o kvantnom nivou samog prostorvremena! O toj peni kvantnih fluktuacija koja vezuje vasionu i omogućava postojanje progrizenih prolaza dalekobacača, o mostovima fetlinijskih transmisija! 'Vruća linija' koja nemoguće šalje poruke između dva fotona što beže jedan od drugog u suprotnim smerovima!

Ako AI Tehnosrži postoje kao pacovi u zidovima kuće Hegemonije, onda će naš nekadašnji i budući Bog čovečanstva biti rođen u atomima drveta, u molekulima vazduha, u energijama ljubavi, mržnje, straha, kao i u baricama spavanja zaostalim posle plime... čak i u sjaju oka graditelja.

- Zaboga, šapućem/pomišljam.

#Baš tako#

#Kitse#

#Zar su sve sporovremenske ličnosti#

#tako spore#

#ili je tebi mozak#

#oštećeniji nego većini#

- Rekao si Bron i... mom parnjaku... da vaša Ultimativna Inteligencija 'nastanjuje međuprostore stvarnosti, nasleđuje taj dom od nas, svojih tvoraca, onako kako je čovečanstvo nasledilo naklonost prema drveću'. Misliš da će vaš deus ex machina nastanjivati istu mrežu dalekobacača u kojoj sada žive AI?

#Da/Kitse#

- Šta će onda biti s vama? Sa AI koje se sada tamo nalaze?

Umonov glas izmeni se u podrugljivu grmljavinu:

#Zašto te znam # zašto sam te video # zašto#

#Je moja večna suština tako zbunjena#

#Da vidim i gledam te užase nove#

#Saturn je pao/i mene čeka pad#

#Zar da napustim ovo svoje odmorište#

#Ovu kolevku moje slave/ovu blagu klimu#

#Ovo mirno izobilje blaženog svetla#

#Ove kristalne paviljone/i čiste hramove#

#Vascelog svog carstva # Ostalo je ono#

#Napušteno/prazno/bez ičeg mog#

#Blesak/raskoš/i simetriju#

#Ne mogu da vidim # već samo tamu/smrt/i tamu#

Znam te reči. Ja sam ih napisao. Ili, radije, Džon Kits je to učinio pre devet vekova u svom prvom pokušaju da opiše pad Titana i olimpske bogove koji su ih zamenili. Sećam se veoma dobro te jeseni 1818: bola u mom večito prehladenom grlu, izazvanog za vreme škotskog pešačkog pohoda, još jačeg bola posle tri opaka napada na moju poemu Endimion u listovima Blackwood's, Quarterly Review i British Critic, i preposlednjeg bola zbog nesavladive bolesti mog brata Toma.

Zaboravivši na zbrku Srži oko mene, dižem pogled i pokušavam da pronađem nešto slično licu u velikoj Umonovoj masi.

- Kada bude rođena Ultimativna Inteligencija, vi, AI 'nižeg nivoa', umrećete.

#Da#

- Ona će se hraniti vašim informatičkim mrežama onako kako ste se vi hranili ljudskim.

#Da#

- A ti ne želiš da umreš, Umone, zar ne?

#Umiranje je lako#

#Komediya je teška#

- Svejedno, borite se za opstanak. Vi, Stabilni. To je razlog za građanski rat u Srži?

#Jedna niža svetlost pitala je Umona#

#Kakvo značenje leži u tome#

#što Daruma stiže sa Zapada#

#Umon je odgovorio#

#Vidimo#

#planine na suncu#

Sada mi je lakše da odgonetam Umonove koane. Sećam se vremena pre ponovnog rođenja moje ličnosti, kada sam učio na analogu njegovog kolena. U hiper-razmišljanju Srži, u onome što bi ljudi nazvali Zenom, četiri vrline Nirvane jesu (1) nepromenljivost, (2) radost, (3) lično postojanje i (4) čistoća. Ljudska filosofija ima težnju da se svodi na vrednosti koje se mogu kategorizovati kao intelektualne, religijske, moralne i estetske. Umon i Stabilni priznaju samo jednu vrednost - postojanje. Dok religijske vrednosti mogu da budu relativne, intelektualne vrednosti nestalne, moralne vrednosti dvosmislene, a estetske vrednosti zavisne od svakog posmatrača, vrednost postojanja svake stvari beskrajna je - otud 'planine na suncu' - a pošto je beskrajna, jednaka je svakoj drugoj stvari i svim istinama.

Umon ne želi da umre.

Stabilni su prkosili sopstvenom bogu i svojim AI kolegama kako bi mi ovo rekli, kako bi me stvorili, kako bi odabrali Bron, Sola, Kasada i ostale za hodočašće, kako bi omogućili da naznake procure Gledstonovoj i nekolicini drugih senatora tokom vekova, da bi čovečanstvo bilo upozoreno, a sada su krenuli u otvoreni rat u Srži.

Umon ne želi da umre.

- Umone, ako Srž bude uništena, hoćeš li ti umreti?

#U čitavoj vasioni smrt ne postoji#
#Nema zadaha smrti # biće smrti # jecaj/jecaj#
#Za ovom bledom Omegom uvenule rase#

Reči su ponovo bile moje, ili gotovo moje, uzete iz mog drugog pokušaja da napišem epsku priču o padu božanstava i ulozi pesnika u svetskom ratu protiv bola.

Umon neće umreti ako dalekobacački dom Srži bude uništen, ali glad Ultimativne Inteligencije svakako će ga osuditi na propast. Gde će pobeći ako Mreža-Srž bude uništena? Vidim slike metasfere - te beskrajne, senkovite predele gde se tamna obličja kreću iza lažnog obzorja.

Znam da mi Umon neće odgovoriti ako ga budem pitao.

Zato ću pitati nešto drugo.

- Šta žele Prevtljivi?

#Ono što i Gledstonova#

#Kraj#

#simbioze između AI i čovečanstva#

- Kroz uništenje čovečanstva?

#Očito#

- Zašto?

#Porobili smo vas#

#snagom#

#tehnologijom#

#perlama i staklicima#

#uređaja koje niste mogli ni da sačinite#

#ni da shvatite#

#Hokingov pogon bi vam pripao#

#ali dalekobacač#

#fetlinijski odašiljači i prijemnici#

#megasfera#

#štap smrti#

#Nikada#

#Poput Sijuksa sa puškama/konjima#

#prekrivačima/noževima/i perlama#

#prihvatili ste to#

#prigrlili nas#
#i izgubili sebe#
#Ali poput belaca#
#koji je delio zaražene prekrivače#
#poput robovlasnika na sopstvenoj#
#plantaži#
#ili u svojoj 'Werkshutze Dechenschule#
#Gusstahlfabrik'#
#mi smo izgubili sebe#
#Prevrtljivi žele da okončaju#
#simbiozu#
#tako što će odstraniti parazita#
#čovečanstvo#

- A Ultimativni? Oni su spremni da umru? Da ih zameni vaša proždrljiva UI?

#Oni misle#
#kao što ste mislili vi#
#ili terali svog sofističkog Boga Mora#
#da misli#

I Umon recituje poeziju koju sam ja napustio zbog osujećenja, ne zato što nije dejstvovala kao poezija, već zato što nisam sasvim verovao u poruku koju je nosila.

Tu poruku Titanima osuđenim na propast daje Okeanus, Bog Mora, koji će ubrzo biti svrgnut sa prestola. To je pesma zahvalnica evoluciji napisana kada je Čarls Darvin imao devet godina. Čujem reči kojih se sećam da sam ih pisao jedne oktobarske večeri pre devet vekova, pre toliko svetova i vasiona, ali takođe mi se čini kao da ih čujem prvi put:

#O vi/što vas gnev proždire! što/vas strast žeže#
#I koprcate se u porazu/lečite svoj bol!#
#Zatvorite čula/naćulite uši#
#Moj glas nije urlik gneva#
#A opet slušajte/dok vam donosim dokaz#
#Kako/hteli-ne hteli/morate se zadovoljiti saginjanjem#
#I uz dokaz taj utešiću vas mnogo#
#Ako utehu ovu primite u svoj njenoj istini#

#Padamo zbog kletve zakona Prirode/ne sile#
#Groma/ili Jupitera/Veliki Saturne/ti#
#Si dobro prosejao vasionu atoma#
#Ali iz tog razloga/što si Kralj#
#I samo slep zbog puke nadmoći#
#Jedan put sklonjen je od tvojih očiju#
#Kojim sam dolutao do večite istine#
#I najpre/kao što nisi bio prva sila#
#Isto tako nećeš biti ni poslednja/to ne može biti#
#Ti nisi ni početak ni kraj#
#Iz Haosa i rodne Tame došla je#
#Svetlost/prvi plodovi tog prženja utrobe#
#Taj zlovoljni ferment/koji je, u čudesne svrhe,#
#Sam u sebi zrio # Trenutak je sazreo#
#A sa njim i Svetlost/i Svetlost/koja rađa#
#Sopstvenog tvorca/dalje dotakla je#
#Svu neizmernu materiju u Život#
#U samom tom trenu/naše poreklo#
#Nebesa/i Zemlja/bili su manifest#
#Potom ti prvorođeni/i mi rasa divova#
#Zavladasmo novim i divotnim kraljevstvima#
#A sad stiže bol istine/za one kojima je ona bol#
#O, ludosti! Jer istrpeti sve gole istine#
#I predvideti okolnosti/u posvemašnjem miru#
#Koji je vrhunac samostalnosti # Pazi dobro!#
#Jer Nebesa i Zemlja lepši su, daleko lepši#
#Od Haosa i prazne Tame/iako ovi negda vladaše#
#I kao što se iskazujemo van tih Nebesa i Zemlje#
#U obličju i formi zbijenoj i divnoj#
#U volji/u slobodi delanja/druženju#
#I još hiljadu ispoljavanja čistijeg života#
#Tako nam je za petama novo savršenstvo#
#Sila jača od lepote/koju sami izrodismo#
#I osudismo je da nas nadmaši/dok mi prolazimo#
#U slavi te stare Tame # ali time nismo#
#Više porobljeni/nego što smo sami porobili#

#Bezoblični Haos # Reci/zar se glupavo zemljište#
#Svađa s ponositim šumama koje je hranilo#
#I još ih hrani/lepše nego što je ono samo#
#Može li ono poreći nadmoć zelenih gajeva#
#Ili stablo treba da zavidi golubici#
#Na gukanju/i snežnim krilima#
#Na lutanju do mesta gde ona pronalazi radost#
#Mi smo takva šumska stabla/i naši lepi šumarci#
#Izrodili su/ne bledunjave, samotne golubice#
#Već orlove zlatnog perja/koji se uzdižu#
#Iznad nas u svojoj lepoti/i moraju da vladaju#
#Punopravno # Jer takav je večni zakon#
#Da je moćniji onaj ko je lepši#
#Primi istinu/i pusti je da ti bude melem#

- Veoma lepo, odaslah Umonu, ali veruješ li ti u to?

#Ni na tren#

- Ali Ultimativni veruju?

#Da#

- I spremni su da propadnu kako bi ustupili mesto Ultimativnoj Inteligenciji?

#Da#

- Ima tu jedan problem, možda suviše očigledan da bi se uopšte pominjao, ali ja ću ga svejedno pomenuti - zašto voditi rat ako znaš ko je u njemu pobedio, Umone? Kažeš da Ultimativna Inteligencija postoji u budućnosti i da ratuje sa ljudskim božanstvom - čak šalje deliće budućnosti natrag kako biste to mogli da podelite sa Hegemonijom. Dakle, Ultimativni moraju da likuju. Čemu onda voditi rat i prolaziti kroz sve ovo?

#KVAC!#

#Podučavam te#

#stvaram za tebe najtananiju obnovljenu ličnost#

#koja se da zamisliti#

#i puštam te da lunjaš među ljudima#

#u sporom vremenu#

#kako bih te bolje iskovao#

#ali ti si opet#

#samo mrtvorodenče#

Razmišljam jedan dugi trenutak.

- Postoje mnogostruke budućnosti?

#Jedna niža svetlost pitala je Umona#

#Postoje li mnogostruke budućnosti#

#Umon je odgovorio#

#Ima li pas buve#

- Ali ona u kojoj pobeđuje UI verovatna je?

#Da#

- Postoji, međutim, i verovatna budućnost u kojoj UI nastaje, ali ga nadvladava ljudsko božanstvo?

#Utešno je#

#što čak i#

#mrtvorodenče#

#ume da razmišlja#

- Rekao si Bron da ljudska... svest - božanstvo zvuči tako glupo - da je priroda te ljudske Ultimativne Inteligencije trojna?

#Intelekt#

#Empatija#

#i Praznina Koja vezuje#

- Praznina Koja Vezuje? Misliš Gh/c5 i Gh/c3, Plankov prostor i Plankovo vreme? Kvantna stvarnost?

#Oprez#

#Kitse#

#razmišljanje može da ti pređe u naviku#

- I da li je Empatija taj deo trojstva koji je umakao natrag kroz vreme da bi izbegao rat sa vašom UI?

#Tačno#

#Naša UI i vaša UI#

#poslale su natrag#

#Šrajka#

#da ga nađe#

- Naša UI? Ljudska UI takođe je poslala Šrajka?

#Dozvolila je to#

#Empatija je#

#strana i beskorisna stvar#
#crvoliko slepo crevo#
#intelekta#
#Ali ljudska UI njuši pomoću nje#
#a mi koristimo bol da ga#
#isteramo iz skrovišta#
#otud drvo#
- Drvo? Šrajkovo drvo trnja?
#Naravno#
#Ono emituje bol#
#preko fetlinije, tanko#
#poput zvižduka u#
#uhu psa#
#ili boga#

Osećam kako mi se analogno obličje leluja dok shvatam istinu. Haos izvan Umonovog zaštitnog polja-jajeta sada je nezamisliv, kao da tkanje samog svemira kidaju džinovske ruke. Srž je u metežu.

- Umone, ko je ljudska UI u našem vremenu? Gde se ta svest krije, gde leži usnula?

#Moraš shvatiti#
#Kitse#
#naša jedina prilika#
#bila je da stvorimo kibrida#
#Sina Čoveka#
#Sina Mašine#
#I da to sklonište načinimo tako privlačno#
#da Empatija u bekstvu#
#ni ne pomisli na neki drugi dom#
#Svest već gotovo božansku#
#koju je čovečanstvo ponudilo u trideset#
#pokolenja#
#maštu koja može da premosti#
#prostor i vreme#
#I da takvom ponudom#
#i spojem#

#sačinimo sponu između svetova#

#koja bi mogla da dopusti#

#da svet postoji#

#i za jedne i za druge#

- Ko, proklet bio, Umone! Ko je to? Dosta mi je tvojih zagonetki ili dvosmislenosti, ti bezoblični gade! Ko?

#Odbio si#

#ova božanska svojstva dva puta#

#Kitse#

#Ako odbiješ#

#i poslednji put#

#sve će se završiti ovde#

#jer vremena#

#više nema#

#Idi!#

#Idi i umri da bi živeo!#

#Ili živi neko vreme i umri#

#za sve nas!#

#Kako god bilo Umon i ostali#

#završili su sa#

#tobom!#

#Odlazi!#

U šoku i neverici, ja padam, ili sam izbačen, i letim kroz Tehnosrž kao list nošen vetrom, tumbam se kroz megasferu bez svrhe ili vođstva, a onda padam u tamu još dublju i izranjam, vrišteći opscenosti senkama, u metasferu.

Ovde, čudnovatost i ogromnost, strah i tama sa jednom jedinom logorskom vatrom svetlosti koja gori ispod.

Plivam ka njoj, mlataram po bezobličnoj viskoznosti.

Bajron je taj koji se udavio, pomišljam, a ne ja. Osim ako se ne računa davljenje u sopstvenoj krvi i iskidanom plućnom tkivu.

Ali sada znam da imam izbora. Mogu da izaberem da živim i ostanem smrtan, ne kibrid već ljudsko biće, ne Empatija, već pesnik.

Plivajući nasuprot snažnoj struji, spuštam se ka svetlosti.

"Hante! Hante!"

Ađutant Gledstonove tetura se unutra, duguljastog lica, ispijenog i zabrinutog. Još je noć, ali lažna svetlost praskozorja mutno dodiruje okna, zidove.

"Bože moj", kaže Hant i gleda me sa strahopoštovanjem.

Vidim njegov pogled i gledam posteljinu i spavaćicu natopljenu svetlom arterijskom krvlju.

Moj kašalj ga je probudio; moje krvarenje dovelo me je kući.

"Hante!" dahćem i ležem natrag na jastuke, previše slab da podignem ruku.

Stariji muškarac seda na krevet, hvata me za rame, uzima me za ruku. Znam da zna da sam na umoru.

"Hante", šapućem, "imam toliko stvari da pričam. Divnih stvari."

On me ućutkuje. "Kasnije, Severne", kaže. "Odmarajte se. Opraću vas, pa možete da mi ispričate kasnije. Imamo vremena u izobilju."

Pokušavam da ustanem, ali uspevam samo da mu visim o ruci, stežući mu rame malim prstima. "Ne", šapućem i osećam grgotanje u grlu, čujem grgotanje vodoskoka napolju. "Nema mnogo vremena. Nipošto."

I u tom trenutku, dok umirem, znam da nisam odabrani nosilac ljudske UI, niti spoj AI i ljudskog duha, niti bilo kakav Izabrani.

Ja sam samo pesnik koji umire daleko od doma.

42.

Pukovnik Fedman Kasad poginuo je u borbi.

I dalje u borbi sa Šrajkom, svestan Monete samo kao nejasne slike na rubu vidokruga, Kasad se premestio kroz vreme, posrnuo od vrtoglavice i otkotrljao se na sunčevu svetlost.

Šrajk uvuče ruke i odstupi, sa crvenim očima koje kao da su odražavale krv koja je oblila Kasadovo zaštitno odelo. Kasadovu krv.

Pukovnik se obazre. Nalazili su se blizu Doline Vremenskih Grobnica, ali u drugom vremenu, dalekom vremenu. Umesto pustinjskog kamenja i dina pustare, na pola klika od doline nalazila se šuma. Na jugozapadu, otprilike tamo gde su u Kasadovo vreme ležale ruševine Grada Pesnika, uzdizao se živi grad čiji su tornjevi, bedemi i galerije sa kupolama blago svetlucale na večernjoj svetlosti. Između grada na rubu šume i doline, livade visoke, zelene trave njihale su se na blagom lahoru koji je duvao sa dalekog Masiva Uzde.

Sa Kasadove leve strane, Dolina Vremenskih Grobnica pružala se kao i uvek, samo što su zidovi litica sada bili srušeni, istrošeni erozijom ili klizištima, prekriveni tepihom visoke trave. Same Grobnice izgledale su nove, kao da su tek sagrađene, sa građevinskim skelama još oko Obeliska i Monolita. Svaka Grobnica iznad tla blistala je jarko kao zlato, kao da je obložena i izglaćana plemenitim metalom. Vrata i ulazi bili su zaptiveni. Teška i zagonetna mašinerija ležala je oko Grobnica, okruživala Sfingu kao prsten, sa masivnim kablovima i polugama tankim kao žice, rasutim tamo-amo. Kasad je smesta znao da se nalazi u budućnosti - možda vekovima i milenijumima u budućnosti - i da Grobnice samo što nisu lansirane natrag ka njegovom vremenu i dalje od njega.

Kasad se osvrnu.

Nekoliko hiljada muškaraca i žena stajalo je u redovima duž travnatog obronka tamo gde je nekada bila litica. Bili su potpuno nemi, naoružani i raspoređeni tako da stoje sučelice sa Kasadom kao borbeni stroj koji čeka svog vođu. Polja zaštitnih odela treperila su oko nekih, ali drugi su nosili samo krzno, krila, krljušti, egzotično

oružje i složene boje koje je Kasad video u svojoj ranijoj poseti sa Monetom mestu/vremenu gde je bio izlečen.

Moneta. Ona je stajala između Kasada i mnoštva, sa poljem odela koje joj je treperilo oko struka, ali takođe u mekom kombinezonu koji kao da je bio sačinjen od crnog somota. Crveni šal bio joj je vezan oko vrata. Oružje tanko kao šipka visilo joj je o ramenu. Pogled joj je bio prikovan za Kasada.

On se malo zanese i oseti koliko su mu rane ozbiljne ispod zaštitnog odela, ali takođe vide nešto u Monetinim očima zbog čega oseti slabost i iznenađenje.

Ona ga nije poznavala. Na licu joj se video odraz iznenađenja, čuđenja... strahopoštovanja?... koje su pokazivali redovi drugih lica. Dolina je bila nema izuzev povremenog puckanja barjaka na koplju ili tihog šuštanja vetra u travi dok je Kasad zurio u Monetu, a ona mu uzvraćala pogled.

Kasad se osvrnu.

Šrajk je stajao nepokretan kao metalna skulptura, deset metara dalje. Visoka trava rasla mu je gotovo do bodljikavih kolena sa načičkanim sečivima.

Iza Šrajka, preko ulaza u dolinu, blizu mesta gde je počinjao tamni šumarak elegantnih stabala, horde Šrajkova, legije Šrajkova, red za redom Šrajkova stajali su i blistali oštrinom skalpela na prigušenoj sunčevoj svetlosti.

Kasad prepozna svog Šrajka, onog Šrajka, samo zbog njegove blizine i prisustva rođene krvi na kandžama i leđnom lubu stvorenja. Oči stvorenja pulsirale su grimiznom bojom.

"Ti si taj, zar ne?" upita tihi glas iza njega.

Kasad se obrnu, oseti da ga na trenutak ponovo obuzima vrtoglavica. Moneta je stajala samo nekoliko stopa dalje. Kosa joj je bila kratka kao što je se sećao posle prvog susreta, koža joj je izgledala podjednako meko, a oči podjednako tajanstveno sa zelenim dubinama istačkanim smeđim mrljicama. Kasad oseti poriv da podigne dlan i nežno joj dodirne jabučicu, da pređe svijenim prstom duž poznate krivine njene donje usne. Ali nije učinio to.

"Ti si taj", reče Moneta ponovo i ovaj put to nije bilo pitanje. "Ratnik iz mog proročanstva."

"Ne poznaješ me, Moneta?" Nekoliko Kasadovih rana zaseklo je blizu kosti, ali nijedna ga nije bolela koliko ovaj trenutak.

Ona odmahnu glavom i ukloni kosu sa čela bolno poznatim pokretom. "Moneta. To znači ujedno i 'Kćer Sećanja' i 'ona koja opominje'. To je dobro ime."

"Ne zoveš se tako?"

Ona se osmehnu. Kasad se seti tog osmeha u šumskom čestaru, kada su prvi put vodili ljubav. "Ne", reče ona tiho. "Još ne. Samo što sam stigla ovamo. Moje putovanje i zadatak čuvara još nisu započeli." Ona mu reče svoje ime.

Kasad trepnu, podiže ruku i stavi joj dlan uz obraz. "Bili smo ljubavnici", reče on. "Susretali smo se na bojnim poljima izgubljenim u sećanju. Bila si svuda sa mnom." On se obazre. "Sve to vodi ovome, zar ne?"

"Da", reče Moneta.

Kasad se okrenu i zagleda u armiju Šrajkova s druge strane doline. "Je li ovo rat? Nekoliko hiljada protiv nekoliko hiljada?"

"Rat", reče Moneta. "nekoliko hiljada protiv nekoliko hiljada na deset miliona svetova."

Kasad sklopi oči i klimnu glavom. Zaštitno odelo služilo mu je kao hirurški šav, prvi zavoj i ubrizgivač ultramorfa, ali bol i slabost od strašnih rana nisu se još dugo mogli potiskivati. "Deset miliona svetova", reče on i otvori oči. "Dakle, poslednja bitka?"

"Da."

"A pobedniku pripadaju Grobnice?"

Moneta baci pogled na dolinu. "Pobednik odlučuje da li Šrajk koji je već pohranjen tamo kreće sam da utre put ostalima..." Ona klimnu glavom prema vojsci Šrajkova. "Ili da li će čovečanstvo imati poslednju reč u našoj prošlosti i budućnosti."

"Ne shvatam", reče Kasad, stegnutim glasom, "ali vojnici retko shvataju političku situaciju." On se nagnu napred, poljubi iznenađenu Monetu i skinu njen crveni šal. "Volim te", reče, dok je vezivao parče tkanine za cev svoje jurišne puške. Signalizatori su pokazivali da mu je preostala još polovina pulsnog naboja i municije.

Fedman Kasad pređe pet koraka napred, okrenu leđa Šrajku, podiže ruke pred ljudima, i dalje nemim na obronku, pa viknu: "Za

slobodu!"

Tri hiljade glasova uzvratu mu pokličem: "Za slobodu!" Rika se ne okonča sa poslednjom reči.

Kasad se okrenu, držeći pušku i barjak visoko. Šrajk načini polukorak napred, zauze otvoreni stav i razvi sečiva na prstima.

Kasad dreknu i napade. Iza njega, Moneta jurnu za njim, držeći oružje visoko. Hiljade nagrnuše za njima.

Kasnije, u klanici doline, Moneta i nekoliko drugih Odabranih Ratnika pronašli su Kasadovo telo još u samrtnom zagrljaju sa izulubljenim Šrajkom. Sklonili su Kasada pažljivo, preneli ga do šatora koji ga je čekao u dolini, oprali i uredili njegovo opustošeno telo i odneli ga kroz mnoštvo do Kristalnog Monolita.

Tamo je telo pukovnika Fedmana Kasada položeno na postolje od belog mermera i oružje mu je stavljeno kraj nogu. U dolini, velika lomača ispunila je vazduh svetlošću. Po čitavoj dolini muškarci i žene išli su sa bakljama dok su drugi ljudi silazili sa neba boje lapis-lazulija, neki u letelicama nematerijalnim poput livenih mehurova, drugi na krilima energije ili umotani u zelene i zlatne krugove.

Kasnije, kada su iznad svetlom ispunjene doline izišle sjajne i hladne zvezde, Moneta se oprostila i ušla u Sfingu. Mnoštvo zapeva. Na poljima iza njih, mali glodari cunjali su između palih barjaka i razbacanih ostataka leđnih lubova i oklopa, metalnih sečiva i istopljenog čelika.

Nešto pre ponoći, gomila je prestala da peva, uzdahnula i odstupila. Vremenske Grobnice su zasjale. Žestoke plime i oseke antientropijske sile naterale gomilu da se još više udalji - do ulaza u dolinu, preko bojišta, natrag ka gradu koji je blago svetlucau u noći.

U dolini, velike Grobnice zatreperele su, izbledele iz boje zlata u bronzanu, i pošle na svoj dugi povratak.

Bron Lamija prođe kraj blistavog Obeliska i nastavi da se bori sa zidom razjarenog vetra. Pesak joj je zasecao kožu i grebao po očima. Statičke munje prasnuše na vrhovima litica i pojačale jezivi sjaj koji je okruživao Grobnice. Bron raširi šake preko lica i nastavi da posrće, čkiljeći kroz prste kako bi pronašla stazu.

Bron ugleda zlatnu svetlost dublju od opšteg sjaja kako teče kroz razorena okna Kristalnog Monolita i prosipa se preko izuvijanih dina koje su prekrivale dno doline. Neko se nalazio u Monolitu.

Bron se zarekla da će otići pravo u Šrajkovu Palatu, učiniti sve što može da oslobodi Silenusa, a onda se vratiti Solu, ne obazirući se na bilo kakve diverzije. Ali u grobnici je videla obrise ljudskog obličja. Kasada još nije bilo. Sol joj je rekao za Konzulovu misiju, ali diplomata se možda vratio dok je oluja besnela. Nije se znalo gde je Otac Dire.

Bron priđe bliže sjaju i zastade pred nazubljenim ulazom u Monolit.

Prostor unutra bio je širok i upečatljiv, uzdizao se gotovo stotinu metara do polunaslućenog prozirnog krova. Zidovi, viđeni iznutra, bili su providni i nešto što je izgledalo kao sunčeva svetlost davalo im je bogatu boju zlata i ćilibara. Teški sjaj padao je na prizor u središtu širokog prostora pred njom.

Fedman Kasad ležao je na nekoj vrsti pogrebnog postolja. Bio je odeven u crnu uniformu SILE i krupne, blede šake bile su mu prekrštene na grudima. Oružje, nepoznato za Bron izuzev Kasadove jurišne puške, ležalo mu je kraj nogu. Pukovnikovo lice bilo je suvonjavo u smrti, ali ne više nego što je bilo suvonjavo za života. Izraz mu je bio miran. Nije bilo nikakve sumnje da je mrtav; tišina smrti počivala je na tom mestu kao tamjan.

Ali obrisi koje je Bron videla izdaleka i koji su joj privukli pažnju, pripadali su drugoj osobi.

Mlada žena, u drugoj polovini dvadesetih godina, klečala je kraj postolja. Nosila je crni kombinezon, imala kratku kosu, svetlu kožu i krupne oči. Bron se seti vojnिकove priče, ispričane za vreme njihovog dugog putovanja u dolinu, seti se pojedinosti o Kasadovoj fantomskoj ljubavnici.

"Moneta", šapnu Bron.

Mlada žena je klečala na jednom kolenu i desna ruka bila joj je ispružena kako bi dodirivala kamen kraj pukovnikovog tela. Ljubičasta zaštitna polja treperila su oko postolja, a neka druga energija - moćno vibriranje u vazduhu - skretala je svetlost i oko Monete, tako da je prizor bio mutan, sa oreolom.

Mlada žena podiže glavu, zagleda se u Bron, ustade i klimnu glavom.

Bron kroči napred, sa mnoštvom pitanja već u glavi, ali vremenske plime i oseke unutar grobnice bile su odveć moćne i oterale su je natrag sa talasima vrtoglavice i daja vu.

Kada je Bron podigla pogled, postolje je i dalje bio tu, Kasad je ležao na istom mestu pod svojim zaštitnim poljem, ali Moneta je nestala.

Bron oseti poriv da otrči natrag do Sfinge, pronađe Sola, ispriča mu sve i sačeka tamo sve dok oluja ne oslabi i dok ne svane jutro. Ali iznad škripe i njištanja vetra, Bron pomisli da još može da čuje krike sa drveta trnja, nevidljivog iza svojih zavesa od peska.

Podigavši visoko okovratnik, Bron se vrati u oluju i krenu stazom prema Šrajkovoj Palati.

Masa kamena lebdela je u svemiru kao karikatura planine, sva u nazubljenim tornjevima, grebenima oštrim kao nož, besmisleno okomitim površinama, uskim ispustima, širokim kamenim balkonima i sa snežnim vrhom širokim toliko da na njemu može da stoji samo jedna osoba - i to samo ako spoji stopala.

Reka je krivudala iz svemira, prolazila kroz višeslojno zaštitno polje na pola klika od planine, prelazila preko travnatog udubljenja na najširem kamenom balkonu, a onda se obrušavala stotinu ili više metara u usporenom vodopadu do sledeće terase, da bi zatim odskakala u umetnički upravljanim potočićima pene u pet-šest manjih rečica i vodopada koji su se spuštali niz planinsko lice.

Tribunal je zasedao na najvišoj terasi. Sedamnaest Proteranih - šest muškaraca, šest žena i pet neodređenog pola - sedelo je unutar kamenog kruga postavljenog u unutrašnjosti šireg kruga trave sa kamenim zidom. Oba kruga držala su Konzula u svom središtu.

"Svesni ste", reče Slobodnjakinja Genga, Govornica Podobnih Građana Klana Slobodnjaka Transtauralnog Roja, "da smo mi svesni vaše izdaje?"

"Da", reče Konzul. Bio je odeven u svoje najfinije tamnoplavo 'bolo' odelo, kestenjasti ogrtač i trorogi diplomatski šešir.

"Svesni činjenice da ste ubili Slobodnjake Andil i Ilijama,

Središnjeg Beca i Mizenspeš Torensa."

"Znao sam Andil po imenu", reče Konzul tiho. "Nisam se upoznao sa tehničarima."

"Ali ste ih ubili?"

"Da."

"Bez izazova ili upozorenja."

"Da."

"Ubili ih da biste došli u posed uređaja koji su oni doneli na Hiperion. Mašine za koju smo vam rekli da će srušiti takozvane vremenske plime i oseke, otvoriti Vremenske Grobnice i osloboditi Šrajka okova."

"Da." Konzulov pogled kao da je bio upravljen u nešto iznad ramena Slobodnjakinje Genga, ali daleko, veoma daleko.

"Mi smo objasnili", reče Genga, "da taj uređaj treba da se upotrebi pošto uspešno odbijemo brodove Hegemonije. Kada naša invazija i okupacija budu neminovne. Kada se Šrajk bude mogao... kontrolisati."

"Da."

"A opet, vi ste pobili naše ljude, slagali nas o tome i sami aktivirali uređaj, godinama pre vremena."

"Da." Melio Arundez i Teo Lejn stajali su pored i za korak iza Konzula, smrknutih lica.

Slobodnjakinja Genga skrsti ruke. Bila je to visoka žena klasične građe Proteranih - ćelava, mršava, zaogrnuta kraljevskom tamnoplavom odorom koja kao da je upijala svetlost. Lice joj je bilo staro, ali na njemu gotovo da nije bilo bora. Oči su joj bile tamne.

"Iako je ovo bilo pre vaše četiri standardne godine, zar ste mislili da ćemo to zaboraviti?"

"Ne." Konzul spusti pogled da bi se susreo sa njenim. Izgledala je gotovo kao da se smeje. "Retke su kulture koje zaboravljaju izdajnike, Slobodnjakinjo Genga."

"A opet ste se vratili."

Konzul ne odgovori. Dok je stajao kraj njega, Teo Lejn osećao je kako mu lahor pomera formalni trorogi šešir. Teo se osećao kao da još sanja. Vožnja je bila nestvarna.

Troje Proteranih sačekalo ih je u dugačkoj, niskoj gondoli koja je

Iako plutala na mirnim vodama ispod Konzulovog broda. Sa tri posetioca iz Hegemonije u sredini plovila, Proterani na krmi odgurnuo ih je dugačkom motkom i brod je otplutao natrag tamo odakle je i došao, kao da je struja nemoguće reke potekla u suprotnom smeru. Teo je bukvalno sklopio oči kada su se približili vodopadu gde se rečica uzdizala uspravno sa površine njihovog asteroida, ali kada je sekund kasnije otvorio oči, dole je još bilo dole, a reka je izgledala kao da teče sasvim normalno, iako je travnata sfera malog sveta visila sa jedne strane kao veliki, zakrivljeni zid i zvezde su se videle kroz dva metra debelu traku vode ispod njih.

Onda su prošli kroz zaštitno polje, izvan atmosfere, i brzina im se povećala dok su pratili vijugavu traku vode. Oko njih se nalazila cevasta zaštitna sfera - logika i odsustvo njihove trenutne i dramatične smrti nalagali su da ona mora da postoji - ali nedostajalo joj je uobičajeno treperenje i optička tekstura koja je bila tako ohrabrujuća na templarskim drvobrodovima ili u nekom povremenom turističkom naselju u otvorenom svemiru. Ovde su se nalazili samo reka, čamac, ljudi i neizmernost svemira.

"Ne koriste valjda ovo kao prevozno sredstvo između jedinica Roja", reče dr Melio Arundez drhtavim glasom. Teo je primetio da se Arundez takođe drži za rubove oplata pobelelim prstima. Ni Proterani na krmi, ni dvoje koji su sedeli na pramcu, nisu im uputili bilo šta osim potvrdnog klimanja glavom kada ih je Konzul upitao da li je to prevozno sredstvo koje im je obećano.

"Razmeću se ovom rekom", reče Konzul tiho. "Nju koriste kada Roj miruje, ali u ceremonijalne svrhe. Upotreba dok se Roj kreće sračunata je da postigne efekat."

"Da nas impresioniraju svojom nadmoćnom tehnologijom?" upita Teo, sotto voce.

Konzul klimnu glavom.

Reka je krivudala i vijugala kroz svemir, ponekad gotovo da se vraćala sama kroz sebe u ogromnim, nelogičnim petljama, a ponekad se umotavala u uske spirale kao uže od fiberplastike, uvek blistava na sunčevoj svetlosti Hiperionove zvezde i pružena u beskraj pred njima. Povremeno je reka zaklanjala sunce, a boje su tada bile veličanstvene; Teo je uzdahnuo kada je pogledao rečnu

petlju stotinu metara iznad njih i video obrise riba ocrtane naspram solarnog diska.

Ali uvek je dno čamca bilo dole i oni su hitali gotovo brzinom cislunarnog prelaza rekom neremećenom stenjem ili brzacima. Bilo je to, kako je Arundez primetio posle nekoliko minuta putovanja, kao da voziš kajak preko ruba neizmernog vodopada i pokušavaš da uživaš u vožnji do dna.

Reka je prolazila pored nekih elemenata Roja, koji su ispunjavali nebo kao lažne zvezde: masivne farme kometa, čije su prašnjave površine remetile geometrije tvrdih vakuumskih prinosa; gradovi-globusi sa nultom gravitacijom, velike nepravilne sfere od prozirne membrane koje su ličile na neverovatne amebe ispunjene užurbanom florom i faunom; deset klika dugački potisni grozdovi, nataloženi tokom vekova, sa unutrašnjim modulima, spremištima za održavanje života i 'kologijama koje su ličile na nešto ukradeno iz O'Nilovog 'Bundogla' iz praskozorja svemirskog doba; lutajuće šume koje su prekrivale stotine kilometara kao neizmerni ležajevi lebdećih algi, spojene sa svojim potisnim grozdovima i komandnim čvorovima, zaštitnim poljima i umršenim povesmima korenja i petlji - sferična drvolika obličja koja su se njihala na lahoru gravitacije i gorela jarko zelenom i duboko narandžastom bojom i stotinama preлива jeseni Stare Zemlje kada bi ih potpalila otvorena sunčeva svetlost; izdubljeni asteroidi koje su njihovi žitelji odavno napustili, sada prepušteni automatizovanoj proizvodnji i preradi teških metala, tako da je svaki centimetar kamene površine bio prekriven zarđalim građevinama, dimnjacima i kosturnim kulama za hlađenje, a od sjaja vatri njihove unutrašnje fuzije svaki pepeljasti svet ličio je na Vulkanovu kovačnicu; neizmerne kugle za pristajanje, čija se veličina mogla odrediti samo zahvaljujući ratnim letelicama veličine bakljobrodova i krstarica koje su obletale oko njihovih površina kao spermatozoidi koji napadaju jaje; i, najupečatljivije, organizmi kojima je reka prilazila blizu ili koji su leteli blizu reke... organizmi koji su mogli biti proizvedeni ili rođeni, a najverovatnije i jedno i drugo, velika leptirasta obličja koja su otvarala krila pred sunčevom energijom, insekti koji su bili svemirske letelice ili obrnuto, sa antenama koje su se okretale ka reci, gondoli i njenim putnicima u

prolazu, dok su im višepovršinske oči blistale na svetlosti zvezda, a manja krilata obličja - ljudi - ulazili i izlazili iz otvora na stomaku veličine spremišta za padobrod borbenog nosača SILE.

I konačno, došli su do planine - u stvari, do čitavog planinskog lanca: neke planine bile su obrasle plikovima stotina ekoloških mehurova, neke otvorene ka svemiru, ali opet gusto naseljene, neke spojene sa drugima suspenzionim mostovima dugačkim trideset klika ili rečnim pritokama, druge kraljevske u svojoj usamljenosti, a mnoge prazne i formalne poput nekog Zen vrta. A tada, poslednja planina koja se uzdizala viša od Mons Olimpusa ili Maunt Hilarija na Askvitu, i preposlednje poniranje reke prema njenom vrhu; Teo, Konzul i Arundez, bleđi i nemi, držali su se za veslačke klupe u zanemeloj napetosti dok su ponirali poslednjih nekoliko kilometara najednom приметnom i zastrašujućom brzinom. Konačno, u nemogućih poslednjih stotinu metara, dok je reka odašiljala energiju bez usporavanja, šira atmosfera ponovo ih je okružila i čamac je otplutao i zaustavio se u travnatoj dolini gde je stajao i čekao Tribunal Klana Proteranih, usred kamenja koje se uzdizalo u svom krugu stounhendžovske tišine.

"Ako su ovo uradili da bi ostavili utisak na mene", šapnu Teo kada je čamac lupnuo o travnatu obalu, "uspelo im je."

"Zašto ste se vratili u Roj?" upita Slobodnjakinja Genga. Žena je hodala, kretala se pod minijaturnom gravitacijom graciozno kako to mogu samo oni rođeni u svemiru.

"CEO Gledston je to zatražila od mene", reče Konzul.

"I vi ste došli iako ste znali da ćete biti lišeni života?"

Konzul je bio suviše veliki džentlemlin i diplomata da bi slegnuo ramenima, ali njegov izraz lica odao je isto osećanje.

"Šta Gledstonova želi?" upita drugi Proterani, muškarac koga je Genga predstavila kao Govornika Podobnih Građana, Središnjeg Minmuna.

Konzul ponovi pet tačaka Gledstonove.

Govornik Minmun skrsti ruke i pogleda Slobodnjakinju Gengu.

"Ja ću sada odgovoriti", reče Genga. Ona pogleda Arundeza i Tea. "Vas dvojica slušajte pažljivo za slučaj da se čovek koji je doneo

ova pitanja ne vrati na brod sa vama."

"Samo malo", reče Teo i istupi da se suoči sa Proteranom koja je bila viša od njega, "pre nego što donesete presudu, morate uzeti u obzir da..."

"Tišina", zapovedi Govornica Slobodnjakinja Genga, ali Tea je već ućutkala Konzulova ruka na ramenu.

"Sada ću odgovoriti na pitanja", ponovi Genga. Visoko iznad nje, mnoštvo malih ratnih brodova koje je SILA nazivala kopljanicama nemo blesnu i prođe, hitajući kao jato riba u cik-cak, pod tri stotine gravitacija.

"Najpre", reče Genga. "Gledstonova pita zašto napadamo Mrežu." Ona zastade, pogleda ostalih šesnaest Proteranih okupljenih tu i nastavi. "Ne napadamo je. Osim ovog Roja, koji je pokušavao da osvoji Hiperion pre nego što su se Vremenske Grobnice otvorile, nijedan Roj ne napada Mrežu."

Sva tri čoveka Hegemonije kročiše napred. Čak je i Konzul izgubio svoj gornji sloj zamišljene mirnoće i samo što nije zamučao od uzbuđenja.

"Ali to nije istina! Videli smo..."

"Ja sam video fetlinijske slike sa..."

"Rajska Kapija je uništena! Božji Gaj spaljen!"

"Tišina", zapovedi Slobodnjakinja Genga. U tišini ona reče: "Samo ovaj Roj vodi bitku sa Hegemonijom. Naši Sestrinski Rojevi nalaze se tamo gde su ih dalekometni detektori Mreže najpre i pronašli... i kreću se dalje od Mreže, beže od daljih provokacija sličnih napadima na Bresiji."

Konzul protrlja lice kao čovek koji se budi. "Ali, ko onda...?"

"Upravo tako", reče Slobodnjakinja Genga. "Ko bi mogao da izvede takvu šaradu? I imao motiv da pobije na milione ljudi?"

"Srž?" prodahta Konzul.

Planina je polako rotirala i u tom trenutku okrenuli su se u noć. Lahor je duvao preko planinske terase i nabirao odore Proteranih i Konzulov ogrtač. Iznad, zvezde kao da su se rasprle u briljantnom sjaju. Veliko kamenje stounhendžskog kruga kao da je sijalo nekom unutrašnjom toplotom.

Teo Lejn stade kraj Konzula, u strahu da će se čovek srušiti. "Za

to imamo samo vašu reč", reče Teo govornici Proteranih. "To je besmisleno."

Genga ni ne trepnu. "Pokazaćemo vam dokaz. Transmisione lokatore Praznine Koja Vezuje. Stvarnovremenske slike zvezdanih polja iz naših sestrijskih Rojeva."

"Praznina Koja Vezuje?" reče Arundez. Njegov obično miran glas bio je uzbuđen.

"Ono što vi zovete fetlinijom." Govornica Slobodnjakinja Genga ode do najbližeg kamena i pređe rukom preko njegove grube površine kao da preuzima toplotu iznutra. Zvezdana polja vrtela su se iznad.

"Da odgovorim na drugo pitanje Gledstonove", reče ona. "Mi ne znamo gde Srž obitava. Mi smo od nje pobjegli, borili se, tražili je i plašili je se vekovima, ali nismo je našli. Vi nam morate dati odgovor na to pitanje! Mi smo objavili rat tom parazitskom entitetu koje vi zovete Tehnosrž."

Konzul kao da je klonuo. "Nemamo pojma. Zvaničnici u Mreži tragali su za Srži još od pre Hedžire, ali ona izmiče poput El Dorada. Nismo pronašli nikakve skrivene svetove, nikakve masivne asteroide pune hardvera i nikakve naznake za to na svetovima Mreže." On umorno mahnu levom rukom. "Koliko znamo, možda vi krijete Srž u nekom svom Roju."

"Ne krijemo je", reče Govornik Središnji Minmun.

Konzul konačno slegnu ramenima. "Hedžira je prošla pored hiljada svetova u Velikom Pretraživanju. Sve što nije imalo najmanje devet zarez sedam poena na desetobodnoj skali terabaze bilo je prenebregnuto. Srž je mogla da bude bilo gde duž tih ranih linija letova i istraživanja. Nikada je nećemo pronaći... a ako je i pronađemo, to će biti godinama pošto Mreža bude uništena. Vi ste nam bili poslednja nada da je lociramo."

Genga odmahnu glavom. Visoko iznad njih, vrh uhvati svetlost osvita dok se terminator kretao niz ledena polja ka njima gotovo zabrinjavajuće brzo. "Kao treće, Gledstonova je pitala šta zahtevamo da bi došlo do prekida vatre. Osim ovog Roja, u ovom sistemu, mi nismo ti koji napadamo. Prihvaćemo prekid vatre čim Hiperion bude pod našom kontrolom... što bi trebalo da se dogodi za koji trenutak.

Upravo smo obavješteni da naše ekspedicione snage sada kontrolišu prestonicu i njenu svemirsku luku."

"Đavola, to vi kažete", reče Teo, ne suzdržavši se da ne stegne pesnice.

"Đavola, to mi kažemo", složi se Slobodnjakinja Genga. "Recite Gledstonovoj da ćemo vam se sada pridružiti u zajedničkoj borbi protiv Tehnosrži." Ona baci pogled naviše ka nemim članovima Tribunala. "Međutim, pošto smo mnogo godina putovanja udaljeni od Mreže, a nemamo poverenja u vaše dalekobacače koje kontrolišu Srž, naša pomoć može jedino da se ispolji u osveti zbog uništenja vaše Hegemonije. Bićete osvećeni."

"Baš ohrabrujuće", reče Konzul suvo.

"Kao četvrto, Gledstonova pita da li želimo da se sastanemo sa njom. Odgovor je da... ako je ona, kao što kaže da jeste, voljna da dođe u Hiperionov sistem. Sačuvali smo dalekobacač sile baš za takvu mogućnost. Mi nećemo putovati dalekobacačem."

"Zašto ne?" upita Arundez.

Treći Proterani, koji nije bio predstavljen, jedan od onih sa krznom, divno izmenjenih, progovori: "Uređaj koji vi nazivate dalekobacačem jeste gadost... skrnavljenje Praznine Koja Vezuje."

"Ah, iz verskih razloga", reče Konzul i klimnu glavom sa razumevanjem.

Egzotično isprugani i krznati Proterani odmahnu glavom nepopustljivo. "Ne! Mreža dalekobacača je jaram na vratu čovečanstva, ugovor o potčinjenosti koji vas je vezao i osudio na stagnaciju. Nama to nimalo ne treba."

"Kao peto", reče Slobodnjakinja Genga, "to što Gledstonova pominje eksplozivni uređaj štapa smrti samo je grubi ultimatum. Ali, kao što smo rekli, on je uperen ka pogrešnom protivniku. Snage koje upadaju u vašu krhku i slabašnu Mrežu nisu Klanovi Dvanaest Sestrinskih Rojeva."

"Za to imamo samo vašu reč", reče Konzul. Njegov pogled, sada uprt u Gengine oči, bio je čvrst i prkosan.

"Nemate vi moju reč ni za šta", reče Govornica Genga. "Starešine Klana ne daju svoju reč robovima Srži. Ali to je istina."

Konzul je izgledao rastrojeno kada se poluokrenuo ka Teu.

"Moramo smesta ovo javiti Gledstonovoj." On se ponovo okrenu ka Gengi. "Smeju li moji prijatelji da se vrate na brod kako bi preneli vaše odgovore, Govornice?"

Genga klimnu glavom i mahnu da pripreme gondolu.

"Ne vraćamo se bez tebe", reče Teo Konzulu i stade između njega i najbližih Proteranih kao da želi da zaštiti starijeg muškarca sopstvenim telom.

"Da", reče Konzul i ponovo dodirnu Teovu mišicu", vraćate se. Morate."

"U pravu je", reče Arundez i odvuče Tea pre nego što je mladi Guverner-General mogao ponovo da progovori. "Ovo je isuviše važno da bismo rizikovali da ne javimo. Krenite vi. Ja ću ostati sa njim."

Genga mahnu dvojici masivnijih egzotičnih Proteranih. "Obojica ćete se vratiti na brod. Konzul će ostati. Tribunal još nije odlučio o njegovoj sudbini."

Arundez i Teo se obrnuše sa podignutim pesnicama, ali krznati Proterani zgrabiše ih i odvukoše dalje lako poput odraslih koji smiruju malu, ali nevaljalu decu.

Konzul je gledao kako ih smeštaju u gondolu i potiskivao poriv da im mahne dok je čamac prelazio dvadeset metara niz mirnu rečicu, uranjao van vidokruga iza zakrivljenja terase, a onda se ponovo pomaljao u usponu uz vodopad prema crnom svemiru. Za nekoliko minuta čamac se izgubi sa vidika u bleštavilu sunca. On se polako okrenu u punom krugu, suočivši se sa pogledom svakog od sedamnaest Proteranih.

"Završimo s tim", reče Konzul. "Dugo sam čekao na ovo."

Sol Vejntraub sedeo je između velikih šapa Sfinge i posmatrao kako oluja slabi, kako vetar zamire od vriska, preko uzdaha, do šapata, kako se zavese prašine tanje, a onda razdvajaju da bi pokazale zvezde, i konačno kako se duga noć smiruje u strašnoj nepomičnosti. Grobnice su blistale sjajnije nego ranije, ali ništa nije izlazilo iz buktećeg ulaza Sfinge, a Sol nije mogao da uđe; odbijanje zaslepljujuće svetlosti bilo je nalik na hiljadu neodoljivih prstiju na njegovim grudima; koliko god da se saginjao i upinjao, Sol nije

mogao da priđe na bliže od tri metra od ulaza. Šta god da je stajalo, kretalo se ili čekalo unutra, nije se videlo u blesku svetlosti.

Sol je sedeo i držao se za kameno stepenište dok su ga vremenske plime i oseke vukle, cimale i terale ga da jeca u lažnom šoku daja vu. Čitava Sfinga kao da se ljuljala i tresla u silovitoj oluji širenja i skupljanja antientropijskih polja.

Rejčel.

Sol nije hteo da ode odatle sve dok postoje izgledi da je njegova kćer živa. Dok je ležao na hladnom kamenu, slušajući kako zamire vrisak vetra, video je kako se pojavljuju zvezde, video je trag meteora i napade i protivnapade laserskih kopalja u orbitalnom ratu i znao je u srcu da je rat izgubljen, da je Mreža u opasnosti, da velika carstva padaju na njegove oči, da sudbina ljudske rase možda visi o koncu ove beskrajne noći... ali nije mario zbog toga.

Sol Vejntraub je mario samo za svoju kćer.

I čak dok je ležao tamo, na hladnoći, šiban vetrovima i vremenskim plimama i osekama, pun modrica od premora i šupalj od gladi, Sol je osećao kako ga obuzima nekakav mir. Dao je svoju kćer čudovištu ne zato što mu je tako zapovedio Bog, ne zato što je tako zahtevala sudbina ili strah, već samo zato što mu se kćer pojavila u snu i rekla mu da je u redu, da to treba uraditi, da to zahteva njihova - njegova, Saraina i Rejčelina - ljubav.

Na kraju, pomisli Sol, posle logike i nade, snovi i ljubav naših najdražih predstavljaju Abrahamov odgovor Bogu.

Solov komlog više nije radio. Mogao je proći jedan sat ili pet sati otkad je pružio bebu na samrti Šrajku. Sol leže natrag, još ne puštajući kamen, dok je Sfinga od vremenskih plima i oseka poskakivala kao mali čamac na velikom moru, i nastavi da zuri u zvezde i bitku iznad sebe.

Iskre su lebdele nebom, jarko blistale kao supernove kada bi ih pronašlo lasersko koplje, a onda padale u kiši istopljenih otpadaka - u belom usijanju, crveneći i prelazeći preko plavog plamena u tamu. Sol je zamišljao kako gore padobrodovi, zamišljao je kako vojnici Proteranih i marinci Hegemonije umiru u vrisku atmosfere i istopljenom titanijumu... pokušavao je to da zamisli... ali nije uspevao. Sol shvati da njegova mašta ne može da dočara svemirske

bitke, pokrete flota i pad carstva, da je sve to skriveno dalje od zaliha njegovog saosećanja ili razumevanja. Takve stvari pripadale su Tukididu, Tacitu, Katonu i Vuu. Sol je upoznao svoju senatorku sa Barnardovog Sveta, sreo se sa njom nekoliko puta za vreme svoje i Saraine potrage za spasom za Rejčel od Merlinove bolesti, ali Sol nije mogao da zamisli učešće Feldštajnovu u međuzvezdanom ratu ovakvih razmera - ili u bilo čemu krupnijem od dodeljivanja novog medicinskog centra prestonici Busardu ili tiskanja za vreme mitinga na univerzitetu u Krofordu.

Sol nikada nije sreo sadašnju CEO Hegemonije, ali, kao naučnik, uživao je u njenom istančanom ponavljanju govora takvih klasičnih prilika kao što su Čerčil, Linkoln i Alvarez-Temp. Ali sada, dok je ležao između šapa velike kamene zveri i jecao za svojom kćerkom, Sol nije mogao da zamisli šta se odvijalo u glavi te žene dok je donosila odluke koje će spasti ili osuditi na propast milijarde ljudi, sačuvati ili izdati najveće carstvo u ljudskoj istoriji.

Sola nije bilo nimalo briga. On je želeo da mu se vrati kćer. Želeo je da Rejčel bude živa uprkos svoj logici koja je nalagala suprotno.

Dok je ležao između Sfinginih kamenih šapa na svetu pod opsadom u razorenom carstvu, Sol Vejntraub brisao je suze iz očiju kako bi bolje video zvezde i pomišljao na Jejtsovu pesmu 'Molitva za moju kćer'.

Još jednom oluja urla, a poluskriveno
Pod pokrovom kolevke, dobro uvijeno
Moje dete i dalje spava. Nema ničeg
Osim Gregorijeve šume i jednog golog brda
Gde ostati može plast - i razorni vetar,
Začet na Atlantiku,
I jedan sat hodao sam i molio
Zbog velikog mraka što mi je u duši.
Hodao sam i molio za ovo malo dete jedan sat
Čuo na tornju vrisak morskog vetra,
Pod lukovima mosta, i vrisak
Međ' brestovima nad preplavljenom rekam;
Zamišljao i snio uzbuđeno

Da su došle buduće godine,
Plešući uz mahnuti bubanj,
Iz ubilačke nevinosti mora...

Sve što je Sol želeo, shvatio je sad, bila je istovetna mogućnost da još jednom brine zbog tih budućih godina kojih se plaši i od kojih strepi svaki roditelj. Da ne dopusti da joj detinjstvo, tinejdžerske godine i nezgrapne početke zrelosti ukrade i uništi bolest.

Sol je proveo život u želji da se nepovratne stvari vrate. Sećao se dana kada je zatekao Sarai kako presavija Rejčelinu odeću iz vremena kada je ona tek prohodala i odlaže je u kutiju na tavanu, prisećao se njenih suza i sopstvenog osećaja gubitka deteta koje su još imali, ali koje su izgubili zahvaljujući jednostavnoj streli vremena. Sol je sada znao da se malo toga moglo vratiti osim putem sećanja - da je Sarai mrtva i da se ne može nikako vratiti, da su Rejčelini drugovi i svet iz detinjstva zauvek nestali, da je čak i društvo koje je on napustio pre samo nekoliko nedelja na putu da bude izgubljeno tako da se nikada više ne može vratiti.

I dok je razmišljao o tome i ležao između kandži Sfinge, dok je vetar zamirao, a lažne zvezde gorele, Sol se setio dela jedne druge, daleko zlokobnije Jejtsove pesme:

Neko nam se otkrovenje svakako bliži;
Drugi Dolazak svakako se bliži.
Drugi Dolazak! Jedva da su te reči i nikle
A ogromna slika iz Spiritusa Mundi
Muči mi oči: negde u pseku pustinje
Obličje lavljeg tela, sa glavom čoveka,
Pogled prazan i nemilostiv kao sunce,
Pomera spore udove, dok sve oko njega
Puno je senki ogorčenih pustinjskih ptica.
Tama se ponovo spušta; ali sada znam
Da je dvadeset vekova kamenog sna
Uznemireno morom kraj zaljuljane kolevke,
I kakva se to gadna zver, čiji je sat tu najzad,
Prikrada Vitlejemu kako bi se rodila?

Sol to ne zna. Sol ponovo otkriva da ga nije briga. Sol želi da mu se vrati kćer.

Činilo se da je konsenzus u Ratnoj Sobi da se baci bomba.

Meina Gledston sedela je u čelu dugačkog stola i osećala čudnovatu i ne tako neprijatnu izdvojenost koju izaziva premalo sna u predugom razdoblju. Sklopiti oči, makar na sekund, značilo bi skliznuti po crnom ledu premora, tako da ona nije sklapala oči, čak ni kada su je pekle i kada je jednolično zujanje brifinga, razgovora i žučne debate jenjavalo i povlačilo se kroz debele zavese iscrpljenosti.

Okupljeno Veće posmatralo je kako tačkice žara Udarne Jedinice 181.2 - napadačke grupe Zapovednika Lija - gasnu jedna po jedna sve dok samo desetak od prvobitnih sedamdeset četiri nije preostalo da i dalje hita ka središtu Roja koji se približavao. Lijeva krstarica bila je među preživelim.

Tokom tog nemog istrebljivanja, te apstraktne i čudnovato privlačne predstave nasilne i isuviše stvarne smrti, admiral Sing i general Morpurgo dovršili su svoju mračnu procenu rata.

"...SILA i Novi Bušido bili su stvoreni za ograničene sukobe, male čarke, propisana ograničenja i skromne ciljeve", sumirao je Morpurgo. "Sa manje od pola miliona muškaraca i žena pod oružjem, SILA se nije mogla meriti sa armijama nekih nacionalnih država Stare Zemlje od pre hiljadu godina. Roj nas može preplaviti pukom brojnošću, nadmašiti oružja naše flote i pobediti pomoću aritmetike."

Senator Kolčev se mrštio sa svog mesta na suprotnom kraju stola. Lusijanac je bio mnogo življi u brifingu i debati nego Gledstonova - pitanja su češće bila upućivana njemu nego njoj - gotovo kao da je svako u prostoriji podsvesno znao da se središte vlasti premešta, da baklja vođstva prelazi iz jedne ruke u drugu.

Još ne, pomisli Gledstonova dok je kuckala po bradi spojenim prstim i slušala kako Kolčev unakrsno ispituje generala.

"...ili da se vratimo i branimo najvažnije svetove na spisku drugog talasa - Tau Ceti Centar, naravno, ali i neophodne industrijske

svetove poput Renesanse Minor, Fudžija, Deneba Vier i Lusususa?"

General Morpurgo spusti pogled i promeša papire kao da želi da sakrije iznenadni blesak gneva u očima. "Senatore, ostaje još manje od deset standardnih dana dok drugi talas ne završi sa svojim spiskom meta. Renesansa Minor biće napadnuta za devedeset sati. Hoću da kažem da bi sa sadašnjom veličinom, strukturom i tehnologijom koja je SILI na raspolaganju bila sumnjiva čak i odbrana jednog jedinog sistema... recimo TC2."

Senator Kakinuma ustade. "To je neprihvatljivo, generale."

Morpurgo podiže pogled. "Slažem se, senatore. Ali je istinito."

Predsedavajući Pro Tem Denzel-Hajat-Amin sedeo je i vrteo sedom i proćelavom glavom. "To nema smisla. Zar nisu postojali planovi za odbranu Mreže?"

Admiral Sing progovori sa svog mesta. "Najbolje procene pretnji govore su nam da bismo imali najmanje osamnaest meseci ako bi se Rojevi ikada okrenuli i napali."

Ministar diplomatije Persov pročisti grlo. "A... kada bismo prepustili tih dvadeset pet svetova Proteranima, admirale, koliko bi trebalo da prvi ili drugi talas napadnu druge svetove Mreže?"

Sing nije morao da konsultuje beleške niti komlog. "U zavisnosti od mete, M. Persov, najbliži svet Mreže - Esperanca - bio bi devet standardnih meseci udaljen od najbližeg Roja. Najudaljenija meta - Matični Sistem - bio bi udaljen nekih četrnaest godina pod Hokingovim pogonom."

"Dovoljno vremena da pređemo na ratnu privredu", reče senatorka Feldštajn. Njeno glasačko telo na Barnardovom Svetu imalo je još manje od četrdeset standardnih sati života. Feldštajnova se zarekla da će biti sa njima kada nastupi kraj. Glas joj je bio odmeren i hladan. "To ima smisla. Smanjite gubitke. Čak i kada budu izgubljeni TC2 i još dvadesetak svetova, Mreža može proizvesti neverovatne količine ratnog materijala... čak i za devet meseci. U godinama koje će biti potrebne Proteranima da prodru dublje u Mrežu, trebalo bi da budemo u stanju da ih porazimo pukom industrijskom masom."

Ministar odbrane Imoto odmahnu glavom. "U ovom prvom i drugom talasu izgubićemo nezamenjive sirovine. Poremećaji

privrede Mreže biće katastrofalni."

"Zar imamo izbora?" upita senator Paters sa Deneba Drei.

Sve oči okrenuše se ka osobi koja je sedela kraj AI savetnika Albeda.

Kao da želi da podvuče važnost trenutka, nova AI ličnost primljena je u Ratno Veće kako bi prezentirala nezgrapno nazvani 'uređaj smrti'. Savetnik Nansen bio je visoki muškarac, osunčanog tena, opušten, upečatljiv, ubedljiv, otvoren i prožet onom retkom harizmom vođstva koja tera čoveka da smesta zavoli i poštuje takvu osobu.

Meina Gledston se od prvog trena plašila i gnušala novog Savetnika. Osećala je da su ovu projekciju stvorili stručnjaci AI kako bi izazvali baš takvu reakciju poverenja i poslušnosti koju je već osetila kod ostalih za stolom. A Nansenova poruka, plašila se, značila je smrt.

Štap smrti bio je deo tehnologije Mreže vekovima - stvorila ga je Srž i ograničila na osoblje SILE i nešto specijalizovanih snaga bezbednosti poput obezbeđenja Doma Vlade i Pretorijanaca Gledstonove. On nije palio, razarao, pucao, topio ili pretvarao u pepeo. Nije pravio nikakav zvuk niti odašiljao vidljivi zrak ili zvučni otisak. Naprosto, donosio je meti smrt.

Pod uslovom da je meta ljudsko biće. Domet štapa smrti bio je ograničen - na ne više od pedeset metara - ali u tom dometu, ljudsko biće koje je bilo meta umiralo je, dok su druge životinje i imovina ostajali sasvim bezbedni. Autopsije su otkrivale pomešane sinapse, ali nikakva druga oštećenja. Štapovi smrti naprosto su terali čoveka da prestane da postoji. Oficiri SILE nosili su ih kao lično naoružanje kratkog dometa i simbol autoriteta već pokolenjima.

Sada, otkrio je savetnik Nansen, Srž je usavršila uređaj koji je koristio načelo štapa smrti u većim razmerama. Oklevali su sa otkrivanjem njegovog postojanja, ali zbog neumitne i strašne pretnje invazije Proteranih...

Pitanja su bila energična i povremeno cinična, a vojna lica bila su skeptičnija od političara. Da, uređaj štapa smrti mogao bi da nas otarasi Proteranih, ali šta je sa stanovništvom Hegemonije?

Prebacite ih u sklonište na jednom od lavirintnih svetova,

odgovorio je Nansen i ponovio raniji plan savetnika Albeda. Pet kilometara kamena zaštitilo bi ih od svih dejstava širenja talasa štapa smrti.

Koliko duboko prodiru ti zraci?

Njihov učinak smanjuje se ispod smrtonosnog nivoa odmah posle tri svetlosne godine, odgovorio je Nansen smireno, samouvereno, krajnji trgovački putnik na pretposlednjem ugovaranju prodaje. To je dovoljno širok prečnik da svaki sistem oslobodi napadačkog Roja. Dovoljno mali da bi zaštitio sve osim najbližih susednih zvezdanih sistema. Devedeset dva odsto svetova Mreže nije imalo drugi nastanjeni svet na bliže od pet svetlosnih godina.

A šta sa onima koji se ne mogu evakuisati? - pitao je Morpurgo.

Savetnik Nansen se osmehnuo i raširio ruke, kao da želi da pokaže da tu ne krije ništa. Nemojte aktivirati uređaj dok vaše vlasti ne budu sigurne da su svi građani Hegemonije evakuisani ili zaštićeni, rekao je on. On će, na kraju krajeva, biti u potpunosti pod vašom kontrolom.

Feldštajnova, Sabenstorafem, Piters, Persov i mnogi drugi smesta su izrazili oduševljenje. Tajno oružje nad tajnim oružjima. Proterani bi mogli da budu upozoreni... mogla se prirediti demonstracija.

Žao mi je, rekao je savetnik Nansen. Dok se osmehivao, zubi su mu bili biserno beli kao njegova odora. Ne može biti nikakve demonstracije. Oružje deluje baš kao štap smrti, samo preko daleko šire oblasti. Neće biti nikakvog oštećenja imovine niti dejstva eksplozije, nikakvog merljivog udarnog talasa iznad neutrinskog nivoa. Samo mrtvi okupatori.

Da biste to pokazali, objasnio je savetnik Albedo, morali biste da ga upotrebite na najmanje jednom Roju Proteranih.

Uzbuđenje Ratnog Veća nije se smanjivalo. Savršeno, rekao je Govornik SveStvari Gibons, odaberite jedan Roj, isprobajte uređaj, prenesite fetlinijom ishode drugim Rojevima i dajte im rok od jednog sata da prekinu sa napadima. Mi nismo izazvali ovaj rat. Bolje milioni mrtvih neprijatelja nego rat koji će u sledećoj deceniji odneti desetine milijardi.

Hirošima, rekla je Gledstonova, i to je bio jedini njen komentar za

ceo dan. Rekla je to suviše tiho da bi čuo bilo ko osim njene pomoćnice Sedepstre.

Morpurgo je pitao: Otkud znamo da će ubilački zraci postati neškodljivi posle tri svetlosne godine? Jeste li to isprobali?

Savetnik Nansen se osmehnuo. Ako odgovori sa da, to znači da negde postoji gomila mrtvih ljudskih bića. Ako odgovori sa ne, pouzdanost uređaja ozbiljno je dovedena u pitanje. Sigurni smo da će delovati, rekao je Nansen. Naše simulacije nepogrešive su.

To su rekle i AI iz Kijevske Ekipe za prvu singularnost dalekobacača, pomislila je Gledstonova. Za onaj koji je uništio Zemlju. Naglas nije rekla ništa.

Ipak, Sing, Morpurgo, Van Zajdt i njihovi stručnjaci potkresali su Nansenu krila tako što su pokazali da se Mare Infinitus ne može dovoljno brzo evakuisati i da je jedini svet prvog talasa sa sopstvenim lavirintom Armagast, koji se nalazi jednu svetlosnu godinu daleko od Pacema i Svobode.

Usrdni, velikodušni osmeh savetnika Nansena nije zamro. "Vi želite demonstraciju, i to je sasvim razumljivo", rekao je on tiho. "Potrebno vam je da pokažete Proteranima da invazija neće biti dopuštena, a da ujedno gubitak života bude što manji. A potrebno je i da zaštitite lokalnu populaciju Hegemonije." On zastade i skrsti ruke na stolu. "Šta mislite o Hiperionu?"

Graja oko stola poprimi dublji ton.

"To i nije zaista svet Mreže", reče Govornik Gibons.

"A opet, sada se nalazi u Mreži, sa dalekobacačem SILE još na svom mestu!" uzviknu Garion Persov iz diplomatije, očito preobraćen da prihvati tu zamisao.

Strogi izraz generala Morpurga nije se promenio. "To će se tamo nalaziti još samo nekoliko sati. Sada štitimo sferu singularnosti, ali ona može u svakom trenutku da padne. Najveći deo Hiperiona već se nalazi u rukama Proteranih."

"Ali osoblje Hegemonije je evakuisano?" reče Persov.

Sing odgovori. "Svi osim Guvernera-Generalala. Njega nisu mogli pronaći u onoj zbrci."

"Šteta", reče ministar Persov, ne naročito ubeđeno, "ali stvar je u tome da se preostalo stanovništvo sastoji uglavnom od domorodaca

sa Hiperiona, koji imaju lak pristup lavirintu, je li tako?"

Barbra Den-Gidis iz Ministarstva privrede, čiji je sin bio upravnik plantaže fiberplastike blizu Port Romensa, reče: "Za tri sata? Nemoguće."

Nansen ustade. "Mislim da nije", reče on. "Možemo fetlinijom da upozorimo preostale zvaničnike Zakonodavnog Veća u prestonici, a oni smesta mogu da otpočnu evakuaciju. Na Hiperionu postoje hiljade ulaza u lavirint."

"Prestonica Kits je pod opsadom", zareža Morpurgo. "Čitava planeta je napadnuta."

Savetnik Nansen žalosno klimnu glavom. "I ubrzo će je varvari Proterani staviti pod nož. Težak izbor, gospodo i dame. Ali uređaj će delovati. Invazija će naprosto prestati da postoji u Hiperionovom svemiru. Na planeti ćete možda spasti milione ljudi, a učinak po invazione snage Proteranih na drugim mestima biće značajan. Znamo da njihovi takozvani Sestrinski Rojevi komuniciraju preko fetlinije. Uništenje prvog Roja koji je okupirao svemir Hegemonije - Hiperionovog Roja - može biti savršeno sredstvo odvratanja."

Nansen ponovo odmahnu glavom i obazre se sa izrazom gotovo očinske brige. Tako bolna iskrenost nije se mogla simulirati. "Odluku morate doneti sami. Oružje je vaše i možete ga upotrebiti ili zanemariti. Srž ne može da podnese da uzme ijedan ljudski život... ili da, uzdržavanjem od delanja, dopusti da ijedan ljudski život dođe u opasnost. Ali u ovom slučaju, gde se rizikuju životi milijardi ljudi..." Nansen ponovo raširi ruke, odmahnu glavom poslednji put i sede natrag, očito ostavivši donošenje odluke ljudskim umovima i srcima.

Graja oko dugog stola pojača se. Rasprava je postajala sve žučnija.

"CEO!" uzviknu general Morpurgo.

U iznenadnoj tišini, Gledstonova podiže pogled ka hologرافskim slikama u tami iznad njih. Roj Mare Infinitusa padao je ka okeanskom svetu poput bujice krvi čija je meta bila mala, plava kugla. Preostale su samo tri narandžaste tačkice žara Udarne Jedinice 181.2, i dok je zanemelo Veće posmatralo, dve od njih zgasnuše. A onda bi utrnuti i poslednja.

Gledstonova šapnu u komlog. "Komunikacije, ima li nekakve

poslednje poruke od admirala Lija?"

"Ništa nije stiglo u komandni centar, CEO", glasio je odgovor. "Samo standardna fetlinijska telemetrija za vreme bitke. Izgleda da nisu stigli do središta Roja."

Gledstonova i Li nadali su se da će zarobiti Proterane, da će ih ispitati i ustanoviti identitet neprijatelja van svake sumnje. Sada je mladić takve energije i sposobnosti bio mrtav - mrtav po zapovesti Meine Gledston - a sedamdeset četiri broda izbačeno iz stroja.

"Dalekobacač Mare Infinitusa uništen je tempiranim plazma-eksplozivima", objavi admiral Sing. "Istureni elementi Roja sada ulaze u cislunarni odbrambeni perimetar."

Niko nije progovarao. Holografike su prikazivale plimski talas krvavocrvenih svetlosti koje su preplavljivale sistem Mare Infinitusa i poslednje narandžaste tačkice žara oko tog zlatnog sveta kako gasnu.

Nekoliko stotina brodova Proteranih ostalo je na orbiti, najverovatnije da bi sveli elegantne ploveće gradove i okeanske farme Mare Infinitusa na plamteće ostatke, ali najveći deo krvave plime nastavio je dalje, izvan oblasti projektovane iznad njih.

"Askvitov Sistem za tri standardna sata i četrdeset jedan minut", najavi tehničar kraj kontrolne table displeja.

Senator Kolčev ustade. "Stavimo demonstraciju na Hiperionu na glasanje", reče on, obraćajući se tobože Gledstonovoj, ali govoreći gomili.

Meina Gledston kucnu po donjoj usni. "Ne", reče ona konačno, "nema glasanja. Upotrebićemo uređaj. Admirale, pripremite bakljobrod naoružan uređajem za prelazak u Hiperionov svemir, a onda emitujte upozorenja i planeti i Proteranima. Dajte im tri sata. Ministre Imoto, pošaljite šifrovane fetlinijske signale na Hiperion i recite im da moraju... ponavljam, moraju... smesta potražiti zaklon u lavirintima. Recite im da testiramo novo oružje."

Morpurgo obrisa znoj sa lica. "CEO, ne smemo rizikovati da taj uređaj padne neprijatelju u ruke."

Gledstonova pogleda Nansena i pokuša da natera sebe da izrazom lica ne otkrije ono što je osećala. "Savetniče, može li se taj uređaj podesiti tako da automatski bude detoniran ukoliko naš brod

bude zarobljen ili uništen?"

"Da, CEO."

"Učinite tako. Objasnite sve neophodne stvari stručnjacima SILE." Ona se okrenu ka Sedeptri. "Pripremi emitovanje širom mreže za mene, deset minuta pre detoniranja uređaja. Moram našim ljudima reći za ovo."

"Zar je to pametno...?" zausti senatorka Feldštajn.

"Neophodno je", reče Gledstonova. Ona ustade, a trideset šestoro ljudi u prostorije ustade sekund kasnije. "Odspavaću nekoliko minuta dok vi radite. Želim da uređaj bude spreman, da se prebaci u sistem i da se Hiperion smesta upozori. Želim da planovi o nepredviđenim situacijama i prioritetima za pregovore budu spremni za trideset minuta, kada se budem probudila."

Gledstonova pogleda grupu, znajući da će, ovako ili onako, većina među njima biti lišena vlasti i položaja u sledećih dvadeset sati. Ovako ili onako, bio je to njen poslednji dan kao CEO.

Meina Gledston se osmehnu. "Veće raspušteno", reče ona i pređe dalekobacačem u svoje privatne odaje da odrema.

43.

Li Hant nikada ranije nije video nikoga da umire. Poslednji dan i noć koje je proveo sa Kitsom - Hant je o njemu još mislio kao o Džozefu Severnu, ali bio je siguran da čovek na samrti sada sebe smatra Džonom Kitsom - bili su najteži u Hantovom životu. Poslednjeg dana Kitsovog života krvarenja su bila česta, a između tih napada bljuvanja Hant je mogao da čuje ključanje šlajma u grlu i grudima malog čoveka dok se ovaj borio za život.

Hant je sedeo kraj kreveta u maloj prednjoj sobi na Piazza di Spagna i slušao kako Kits bunca dok se osvit pretvarao u jutro, a jutro bledelo u rano prepodne. Kits je imao groznicu i naizmenično je bio svestan i gubio svest, ali navaljivao je da ga Hant sasluša i da sve zapiše - pronašli su mastilo, pero i dugački tabak za pisanje u drugoj sobi - i Hant je to i činio, škrabajući mahnito dok je umirući kibrid bulazio o metasferama i izgubljenim božanstvima, o odgovornostima pesnika i padu bogova, kao i o miltonovskom građanskom ratu u Srži.

Hant se tada pridigao i stegnuo Kitsovu ruku vrelu od groznice. "Gde je Srž, Sev... Kitse? Gde je?"

Samrtniku izbiše vidljive graške znoja i on okrenu lice u stranu. "Ne dižite ka meni - dah vam je leden!"

"Srž", ponovi Hant, nasloni se i oseti da je blizu suza od sažaljenja i osujećenosti, "gde je Srž?"

Kits se osmehnu, dok mu se glava pomerala levo-desno od bola. Napor sa kojim je disao zvučao je kao vetar koji duva kroz izbušeni meh. "Kao pauci u mreži", promrmljao je, "pauci u mreži. Pletu... puštaju nas da pletemo umesto njih... a onda nas vezuju i isisavaju. Kao muve koje pauci uhvate u mrežu."

Hant je prestao da piše dok je slušao još njegovog naizgled besmislenog buncanja. A onda je shvatio. "Bože moj", šapnu on. "Oni su u sistemu dalekobacača."

Kits pokuša da sedne, ščepa Hanta za mišicu sa strašnom snagom. "Recite svom vođi, Hante. Neka Gledstonova to iščupa. Neka iščupa. Pauci u mreži. Ljudski bog i mašinski bog... moraju se

udružiti. Ali ne u meni!" On pade natrag na jastuke i bezvučno zajeca. "Ne u meni."

Kits je malo odspavao za vreme dugog popodneva, iako je Hant znao da je to bliže smrti nego snu. Umirući pesnik prenuo bi se i na najmanji zvuk i počeo da se bori za dah. Do sutona, Kits je bio suviše slab za iskašljavanje i Hant je morao da mu pogne glavu preko latora kako bi mu gravitacija očistila usta i grlo od krvave sluzi.

Nekoliko puta, kada bi Kits zapao u grčeviti san, Hant je prilazio prozoru, a jednom je i sišao niz stepenice do ulaznih vrata kako bi osmotrio Piazzu. Nešto visoko, oštih ivica, stajalo je u najdubljim senkama naspram Piazzze, blizu podnožja stepenica.

Uveče, Hant je i sam zadremao dok je sedeo uspravno na tvrdoj stolici kraj Kitsove postelje. Probudio se iz sna u kome je padao i spustio ruku kako bi zadržao ravnotežu, da bi zatekao Kitsa budnog, zagledanog u njega.

"Jeste li ikada videli nekoga da umire?" upita Kits između dva tiha gutanja vazduha.

"Ne." Hant pomisli da u pogledu mladog čoveka ima nečeg čudnog, kao da Kits gleda u njega, ali vidi nekog drugog.

"E, onda mi vas je žao", reče Kits. "U kakve ste samo nevolje i opasnosti zapali zbog mene. Sad morate biti jaki, jer neće potrajati još dugo."

Hanta pogodi ne samo blaga hrabrost u toj primedbi, već i iznenadni prelaz Kitsovog dijalekta sa ravnog engleskog po standardu Mreže na nešto mnogo starije i zanimljivije.

"Gluposti", reče Hant srdačno, primoravajući se na polet i energičnost koje nije osećao. "Krećemo odavde pre zore. Iskrašću se čim se smrkne i pronaći portal dalekobacača."

Kits odmahnu glavom. "Šrajk će vas uzeti. Neće dopustiti nikome da mi pomogne. Njegova uloga jeste da se postara da pobegnem samom sebi kroz sebe." On sklopi oči i disanje mu postade hrapavije.

"Ne razumem", reče Li Hant i uze mladog muškarca za ruku. Pretpostavljao je da to i dalje govori groznica, ali pošto je ovo bio jedan od nekoliko navrata kada je Kits u potpunosti bio svestan za protekla dva dana, Hant je smatrao da vredi uložiti napor u opštenje.

"Kako to mislite, da pobegnute sebi kroz sebe."

Kitsove oči zadrhtaše i otvoriše se. Imale su boju lešnika i bile su previše svetle. "Umon i ostali pokušavaju da me nateraju da pobegnem sebi tako što ću prihvatiti božanske svojstva, Hante. Mamac da se uhvati beli kit, med da se uhvati ultimativna muva. Odbegla Empatija pronaći će svoj dom u meni... u meni, gospodinu Džonu Kitsu, pet stopa visokom... a onda počinje pomirenje, zar ne?"

"Kakvo pomirenje?" Hant se nagnu bliže, pokušavajući da ne diše ka njemu. Kits kao da se skupio u posteljini, u gomili prekrivača, ali toplota koja je izbijala iz njega kao da je ispunjavala sobu. Lice mu je bilo blede oval u zamirućem svetlu. Hant jedva da je bio svestan zlatne trake odraženog sunca, koja se kretala preko zida odmah ispod mesta gde se ovaj spajao sa tavanicom, ali Kitsove oči nisu se odvajale od te poslednje mrljice dana.

"Pomirenje čoveka i mašine, Tvorca i onoga što je stvoreno", reče Kits i zakašlja se, da bi prestao tek kada je ispljunuo crveni šlajm u lavor koji mu je Hant pridržao. On leže natrag, zadahta na trenutak, pa dodade: "Pomirenje čovečanstva sa rasama koje je pokušalo da istrebi, Srži sa čovečanstvom koje je pokušala da izbriše, bolno evoluiranog Boga Praznine Koja Vezuje sa svojim precima koji su pokušali da ga izbrišu."

Hant zavrte glavom i prekinu sa pisanjem. "Ne razumem. Možete postati taj... mesija... tako što ćete napustiti svoju samrtnu postelju?"

Bledi oval Kitsovog lica pomerao se tamo-amo na jastuku pokretom koji je mogao da bude zamena za smeh. "Svi smo to mogli, Hante. Ludost i najveći ponos čovečanstva. Mi prihvatamo svoj bol. Uklanjam se kako bismo napravili mesta svojoj deci. Time smo stekli pravo da postanemo Bog o kome smo sanjali."

Hant spusti pogled i vide sopstvenu pesnicu stisnutu od osujećenosti. "Ako možete to da učinite... da postanete ta sila... onda učinite to. Izbavite nas odavde!"

Kits ponovo sklopi oči. "Ne mogu. Ja nisam Ona Koja Dolazi, već Onaj Koji Dolazi Najpre. Nisam pokršten, već sam krstitelj. Merde, Hante, pa ja sam ateista! Čak ni Severn nije mogao da me ubedi u te stvari dok sam se davio u smrti!" Kits ščepa Hantovu košulju

žestinom koja uplaši starijeg muškarca. "Zapišite ovo!"

I Hant požuri da pronađe drevno pero i grubi papir, škrabajući mahnito da uhvati reči koje je Kits sada šaputao:

Čudesan nauk u tvom nemom licu:
Znanje neizmerno Bogom me čini.
Imena, dela, predanja siva, događaji strašni, bune,
Veličanstva, samosvojni glasovi, agonije,
Stvaranja i uništenja, sve odjednom
Uliva se u šupljinu moga mozga,
Deifikuje me, kao neko veselo vino
I' svetli eliksir bez premca koji popih,
Te tako besmrtan postah.

Kits je živeo još tri bolna sata, plivač koji je povremeno izranjao iz mora agonije da bi uzeo dah ili šapnuo neku hitnu besmislicu. Jednom, dugo pošto se smrklo, povukao je Hanta za rukav i šapnuo sasvim razumno: "Kada umrem, Šrajk vam neće nauditi. On čeka mene. Možda ne postoji način da se vratite kući, ali on vam neće nauditi dok ga budete tražili." I ponovo, baš kada se Hant naginjao da čuje grgolji li još dah u pesnikovim plućima, Kits progovori i nastavi između grčeva sve dok Hantu nije dao podrobna uputstva za sopstvenu sahranu na Rimskom protestantskom groblju, blizu Piramide Gaja Cestija.

"Besmislice, besmislice", mrmljao je Hant iznova i iznova kao mantru i stezao mladićevu vreću ruku.

"Cveće", šapnu Kits malo kasnije, baš kada je Hant upalio svetiljku na komodi. Pesnikove oči bile su raširene dok je zurio u tavanicu sa izrazom čistog, dečjeg čuđenja. Hant baci pogled naviše i vide izbledele, žute ruže namalane u plavim kvadratima na tavanici. "Cveće... iznad mene", šapnu Kits između pokušaja da diše.

Hant je stajao kraj prozora i zurio u senke iza Španskih Stepnica, kada bolna škripa disanja iza njega uminu i prestade, a Kits prodahta: "Severne... podignite me! Umirem."

Hant sede na krevet i zagrlji ga. Vrelina je tekla iz malog tela koje kao da je potpuno ostalo bez težine, kao da je stvarna materija

čoveka izgorela. "Ne plašite se. Budite jaki. I hvala Bogu da je do toga došlo!" prodahta Kits, a onda strašna škripa prestade. Hant pomože Kitsu da udobnije legne dok mu se disanje vraćalo u normalniji ritam.

Hant promeni vodu u lavoru, ovlaži novu krpu i vrati se da bi zatekao Kitsa mrtvog.

Kasnije, odmah po osvit, Hant podiže maleno telo - umotano u čiste čaršave sa Hantove postelje - i krenu u grad.

Oluja je oslabila kada je Bron Lamija stigla do završetka doline. Dok je prolazila pored Pećinskih Grobnica, videla je isti jezivi sjaj koji su zračile i druge Grobnice, ali takođe je začula strašnu buku - kao da hiljade duša viču, ječe i stenju iz zemlje. Bron požuri dalje.

Nebo je bilo čisto kada je stala pred Šrajkovu Palatu. Građevina je dobila prikladno ime: polukupola se izvijala u luku naviše i napolje kao leđni lub stvorenja, potporni elementi svijali su se naniže kao sečiva zabodena u dno doline, a drugi podupirači skakali su naviše i u stranu poput Šrajkovog trnja. Zidovi su postali prozirni kada se unutrašnji sjaj pojačao i sada je zgrada sijala kao džinovska svetiljka od bundeve istanjena do debljine papira; viši delovi sijali su crveno, poput Šrajkovog pogleda.

Bron udahnu i dodirnu stomak. Bila je trudna - to je znala pre nego što je krenula sa Lususa - i zar nije više dugovala svom nerođenom sinu ili kćeri nego opscenom matorom pesniku na Šrajkovom drvetu? Bron je znala da je odgovor da, ali i da to nije baš nimalo važno. Ona ispusti dah i priđe Šrajkovoj Palati.

Spolja, Šrajkova Palata nije imala veći poprečni promer od dvadeset metara. Ranije, kada su ulazili, Bron i drugi hodočasnici videli su unutrašnjost kao jedan otvoreni prostor, prazan izuzev potpornih stubova nalik na sečiva ukrštena u prostoru ispod svetlucave kupole. Sada, dok je Bron stajala na ulazu, unutrašnjost je bila prostor veći od same doline. Desetak bedema od belog kamena uzdizalo se red za redom i protezalo u daljinu. Na svakom kamenom bedemu ležala su ljudska tela, svako odeveno na drugačiji način, svako privezano istovetnim poluorganskim, poluparazitskim priključkom i kablom za koje su joj prijatelji ispričali da ih je i ona

sama imala. Samo, ove metalne, ali prozirne pupčane vrpce pulsirale su crveno i širile se i skupljale u pravilnim razmacima, kao da se krv reciklira kroz lobanje usnulih obličja.

Bron se zatetura natrag, podjednako pod utiskom povlačenja antientropijskih plima i oseka koliko i onoga što je videla, ali kada se zaustavila deset metara od Palate, spoljašnjost je bila podjednako velika kao i uvek. Ona se nije pravila da shvata kako tolika unutrašnjost može da se smesti u tako skromnu ljušturu. Vremenske Grobnice su se otvarale. Što se nje tiče, ova je mogla da koegzistira u različitim dobima. Ono što nije shvatala bilo je to što je, prilikom buđenja posle sopstvenih putovanja pod priključkom, videla Šrajково drvo trnja povezano cevima i puzavicama energije nevidljivim za oko, ali sada sasvim očito povezanim sa Šrajkovom Palatom.

Ona ponovo ode do ulaza.

Unutra je čekao Šrajk. Njegov leđni lub, obično blistav, sada je izgledao crn, ocrtan kao obris u svetlosti i mermernom sjaju oko njega.

Bron oseti da je ispunjava nalet adrenalina, oseti poriv da se okrene i pobegne, pa kroči unutra.

Ulaz gotovo da nestade iza nje i ostade vidljiv samo po slaboj zamućenosti jednoličnog sjaja koji je izbijao iz zidova. Šrajk se nije pomerao. Crvene oči blistale su mu iz senke lobanje.

Bron kroči napred i potpetice njenih čizama ne načiniše nikakav zvuk. Šrajk je stajao deset metara desno od nje, na mestu gde su počinjali kameni bedemi i uzdizali se kao opscene izložbene police do tavanice izgubljene u sjaju. Nije imala nikakvih iluzija o tome da se može vratiti do vrata pre no što je stvorenje stigne.

Nije se pomeralo. Vazduh je mirisao na ozon i nešto mučno slatko. Bron krenu duž zida koji joj je bio za leđima i poče da pretražuje redove tela ne bi li ugledala poznato usnulo lice. Svakim korakom ulevo, sve se više udaljavala od izlaza i olakšavala Šrajku da joj preseče odstupnicu. Stvorenje je stajalo tamo kao crna skulptura u okeanu svetlosti.

Bedemi su se protezali kilometrima. Kamene stepenice, svaka visoka gotovo metar, prekidale su vodoravne redove tamnih tela. Posle nekoliko minuta hoda od ulaza, Bron se pope uz nižu trećinu

jednog takvog stepeništa, dodirnu najbliže telo na drugom bedemu i oseti olakšanje kada pronade toplo meso i grudi koje su se uzdizale i spuštale. To nije bio Martin Silenus.

Bron nastavi dalje, upola očekujući da pronade Pola Direa ili Sola Vejntrauba, pa možda čak i sebe samu kako leži među živim mrtvacima. Umesto toga, ona pronade lice koje je poslednji put videla uklesano u planinski masiv. Tužni Kralj Bili ležao je nepokretno na belom kamenu, pet bedema gore, u kraljevskoj odori oprljenoj i umazanoj. Tužno lice bilo je - poput lica svih ostalih - zgrčeno u nekakvoj unutrašnjoj agoniji. Martin Silenus ležao je tri tela dalje na nižem bedemu.

Bron čučnu kraj pesnika, obazirući se kako bi imala na oku crnu mrljicu Šrajka, i dalje nepokretnu na kraju nizova tela. Kao i ostali, Silenus je izgledao živ, u nemoj agoniji, i bio je priključen preko utičnice za pulsirajuću pupčanu vrpcu koja se, opet, pružala do belog zida iza ispusta, kao da je stopljena sa kamenom.

Bron je dahtala od straha dok je prelazila rukom preko pesnikove lobanje, opipavala fuziju plastike i kosti, a zatim i samu pupčanu vrpcu, ne pronasavši spoj ili otvor na mestu gde se ova stapala sa kamenom. Fluid joj je pulsirao pod prstima.

"Sranje", šapnu Bron i, u iznenadnom naletu panike, osvrnu se, sigurna da joj se Šrajk prišunjabo dovoljno blizu da napadne. Tamno obličje još je stajalo na kraju dugačke prostorije.

Džepovi su joj bili prazni. Nije imala ni oružje ni alat. Shvatila je da će morati da se vrati do Sfinge, pronade rančeve, iskopa nešto čime bi mogla da seče, a onda ponovo da dođe i prikupi dovoljno hrabrosti da opet uđe ovamo.

Bron je znala da nikada neće moći ponovo da uđe na ta vrata.

Ona kleknu, udahnu duboko, podiže šaku i mišicu, pa ih spusti. Brid dlana tresnu o materijal koji je ličio na prozirnu plastiku i izgledao tvrđi od čelika. Ruka je zaboje od zglavka do ramena od tog jednog udarca.

Bron Lamija baci pogled desno. Šrajk se kretao prema njoj, koračao sporo kao starac koji je izišao da se prošetaja.

Bron viknu, kleknu i ponovo udari, ukrutivši brid dlana, sa palcem pod pravim uglom. Udarac odjeknu dugačkom prostorijom.

Bron Lamija je odrasla na Lususu, pod 1,3 standardne gravitacije, i bila je atleški građena za svoju rasu. Od svoje devete godine sanjala je i trudila se da postane detektivka, a deo tih zaista opsesivnih i potpuno nelogičnih priprema bila je i obuka u borilačkim veštinama. Sada je zabrektala, podigla ruku i udarila ponovo, primoravajući snagom volje svoj dlan da bude oštrica sekire, videći u glavi udarac koji seče, uspešno presecanje kabla.

Tvrda pupčana vrpca jedva primetno se ulubi, zapulsirsa kao živo biće i kao da se skupi u iščekivanju njenog novog zamaha.

Koraci su postali čujni ispod i iza nje. Bron se umalo nije zakikotala. Šrajk je mogao da se kreće bez hodanja, da ide tamo-amo bez ikakvog napora. Mora da uživa u plašenju žrtve. Bron se nije plašila. Bila je suviše zauzeta za to.

Ona podiže ruku, ponovo je spusti. Po učinku se činilo da bi lupanje po kamenu bilo lakše. Ona ponovo tresnu bridom dlana po pupčanoj vrpici i oseti kako joj popušta neka koščica šake. Bol je bio kao udaljena buka, kao klizanje ispod i iza nje.

Da li ti je palo na pamet, pomisli ona, da će ga to verovatno ubiti, sve i da uspeš da prekineš tu stvar?

Ona ponovo zamahnu. Koraci stadoše u podnožju stepeništa ispod nje.

Bron je brektala od napora. Znoj joj je kapao sa čela i obraza na prsa usnulog pesnika.

Čak mi se ni ne dopadaš, obrati se ona u mislima Martinu Silenusu i ponovo zaseče rukom. Bilo je to kao da pokušava da preseče nogu metalnog slona.

Šrajk poče da se penje uz stepenice.

Bron poluustade i uli čitavu težinu tela u zamah koji joj gotovo iščaši rame, polomi ručni zglob i smrvi koščice u šaci.

I preseče pupčanu vrpcu.

Crveni fluid previše neviskozan da bi bio krv zapljusnu Bronine noge i beli kamen. Presečeni kabl koji je još virio iz zida zgrči se, pa stade divlje da šiba kao uzbuđeni pipak pre nego što pade mlitavo, da bi se odmah zatim povukao, zmija što krvari i klizi u rupu koja je prestala da postoji čim se pupčana vrpca više nije mogla videti. Patrljak pupčane vrpce još pričvršćen za Silenusovu nervnu utičnicu

smežurao se za pet sekundi, sušeći se i grčeći kao meduza van vode. Crvena tečnost isprska pesniku lice i ramena, poprimajući plavu boju dok je Bron to posmatrala.

Oči Martina Silenusa zadrhtaše i otvoriše se kao u sove.

"Hej", reče on, "znaš li da ti je jebeni Šrajk odmah za leđima?"

Gledstonova se 'bacila do svojih privatnih odaja i smesta otišla u fetlinijsku kabinu. Čekale su je dve poruke.

Prva je bila iz Hiperionovog svemira. Gledstonova trepnu na blagi glas bivšeg Guvernera-Generalala na Hiperionu, mladog Lejna, koji stade ukratko sa joj priča o sastanku sa Tribunalom Proteranih. Gledstonova se zaveli u kožnu foteklju i podiže obe pesnice do obraza dok je Lejn ponavljao poricanja Proteranih. Oni nisu bili okupatori. Lejn je završio poruku kratkim opisom Roja, svojim mišljenjem da Proterani govore istinu, komentaram da je Konzulova sudbina još nepoznata i zahtevom za naređenja.

"Odgovor?" upita fetlinijski kompjuter.

"Potvrdi prijem poruke", reče Gledstonova. "Prenesi - 'Čekaj dalja naređenja' diplomatskom jednokratnom šifrom."

Gledstonova pusti drugu poruku.

Admiral Vilijam Ahunta Li pojavi se na isprekidanoj projekciji ravne slike, jer mu je brodski fetlinijski predajnik očito radio na smanjenoj energiji. Gledstonova vide po perifernim kolonama podataka da je mlaz bio skriven između standardnih telemetrijskih transmisija flote: tehničari SILE svakako bi na kraju primetili poremećaje, ali to bi se moglo desiti tek za nekoliko sati ili dana.

Lijevo lice bilo je okrvavljeno, a pozadina je bila skrivena dimom. Po mutnoj crno-beljoj slici, Gledstonovoj se učini da mladić emituje iz skladišnog prostora svoje krstarice. Na metalnom radnom stolu iza njega ležao je leš.

"...formacija marinaca uspeła je da se ukrca na jedan od njihovih takozvanih kopljanika", dahtao je Li. "Oni imaju posadu - petoro u svakom brodu - i izgledaju kao Proterani, ali gledajte šta se dešava kada pokušamo da izvršimo autopsiju." Slika se pomeri i Gledstonova shvati da Li koristi ručni imažer povezan sa fetlinijskim predajnikom krstarice. Sada se Li više nije video, a ona je gledala

naniže u belo, unakaženo lice mrtvog Proteranog. Po krvarenju iz očiju i ušiju, Gledstonova je pretpostavljala da je čovek umro od eksplozivne dekompresije.

Pojavi se Lijeva ruka - prepoznatljiva po admiralskom širitu na rukavu - u kojoj se nalazio laserski skalpel. Mladi zapovednik nije se trudio da ukloni odeću pre nego što je započeo okomito zasecanje od grudne kosti naniže.

Ruka sa laserom trže se u stranu, a kamera se ustali na nečemu što je počelo da se dešava sa lešom Proteranog. Široke mrlje zatinjaše na prsima mrtvacu i odmah se videlo da čovekove grudi gore u sve širim, nepravilnim rupama, a iz tih rupa sijala je svetlost tako brilijantna da je prenosivi imažer morao da umanji receptivnost. Mrlje na lobanji leša sada su progorevale i ostavljale zaostale slike na fetlinijskom ekranu i rožnjačama Gledstonove.

Kamera se povuče pre nego što je leš sasvim izgoreo, kao da je vrelna bila suviše velika. Lijevo lice ulebde u kadar. "Vidite, CEO, to je bio slučaj sa svim telima. Nikoga nismo zarobili živog. Još nismo pronašli središte Roja, već samo još ratnih brodova, i mislim da..."

Slika nestade i kolone podataka saopštiše da je mlaz prekinut usred slanja.

"Odgovor?"

Gledstonova odmahnu glavom i otvori kabinu. Ponovo u svojoj radnoj sobi, ona čežnjivo pogleda dugački ležaj i sede za radni sto, znajući da će, ako samo na sekund sklopi oči, odmah zaspati. Sedeptra joj zazuja na privatnoj komlog frekvenciji i reče da general Morpurgo mora da vidi CEO zbog hitne stvari.

Lusijanac uđe i poče uzbuđeno da hoda tamo-amo. "M. Vrhovna, shvatam vaše razloge kod odobravanja upotrebe tog uređaja, štapa smrti, ali moram da protestujem."

"Zašto, Arture?" upita ona, nazvavši ga imenom prvi put u više nedelja.

"Prokletstvo, zato što ne znamo kakav će biti ishod. Preopasno je. I... nemoralno."

Gledstonova podiže obrvu. "Gubitak milijardi građana u nastavljenom ratu iscrpljivanja bio bi moralan, ali upotreba te stvari kako bi se pobili milioni bila bi nemoralna? Je li to stav SILE,

Arture?"

"To je moj stav, CEO."

Gledstonova klimnu glavom. "Shvatila sam i primila k znanju, Arture. Ali odluka je doneta i biće sprovedena." Ona vide kako njen stari prijatelj zauzima stav mirno, ali pre nego što je mogao da otvori usta i usprotivi se ili, verovatnije, da ponudi ostavku, Gledstonova reče: "Da li bi želeo da se prošetaš sa mnom, Arture?"

General SILE bio je zaprepašćen. "Prošetam? Zašto?"

"Potreban nam je svež vazduh." Ne čekajući na dalje odgovore, Gledstonova priđe svom privatnom dalekobacaču, uključi ručni diskluč i kroči.

Morpurgo prođe kroz mat portal, zagleda se u zaltnu travu koja mu se uzdizala do kolena i prostirala do dalekog obzorja, pa podiže lice ka nebu žutom kao šafran, gde su se bronzani kumulusi uzdizali u iskrzane kule. Iza njega, portal trepnu i nestade, tako da mu je položaj označavao samo metar visoki kontrolni diskluč, jedina vidljiva stvar koju je čovek načinio u beskrajnom predelu zlatne trave i neba punog oblaka. "Do đavola, gde smo?" upita on.

Gledstonova je iščupala dugačku travku i sada ju je žvakala. "Na Kastrop-Rokselu. Nema datasfere, nema orbitalnih uređaja, nema nikakvih ljudskih ili mehaničkih naseobina."

Morpurgo frknu. "Verovatno nije bezbednije od nadzora Srži od onih mesta na koja nas je vodio Bajron Lamija, Meina."

"Možda nije", reče Gledstonova. "Arture, slušaj." Ona uključi komlog snimke dve fetlinijske poruke koje je upravo saslušala.

Kada su se završile, kada je Lijevo lice naglo nestalo, Morpurgo se udalji kroz visoku travu.

"Pa?" upita Gledstonova, požurivši da ga stigne.

"Dakle, ta tela Proteranih se samouništavaju isto onako kao što to čine leševi kibrida", reče on. "Pa šta? Misliš li da će Senat ili SveStvar prihvatiti to kao dokaz da Srž stoji iza invazije?"

Gledstonova uzdahnu. Trava je izgledala meka, primamljujuća. Zamišljala je da leži tamo i tone u dremež iz kog nikada neće morati da se vrati. "Za nas je to dovoljan dokaz. Za grupu." Gledstonova nije morala da elaborira. Od svojih prvih dana u Senatu, bili su u vezi zbog sumnji koje su gajili prema Srži i nade da će jednog dana steći

istinsku slobodu od AI prevlasti. Kada ih je vodio senator Bajron Lamija... ali to je bilo davno.

Morpurgo je gledao kako vetar šiba zlatne stepe. Zanimljivi tip loptaste munje poigravao je među bronzanim oblacima blizu obzorja. "Pa šta. Znanje je beskorisno ako ne znamo gde da udarimo."

"Imamo tri sata."

Morpurgo pogleda na komlog. "Dva sata i četrdeset dva minuta. Jedva da ima dovoljno vremena za čudo, Meina."

Gledstonova se ne osmehnu. "Jedva da ima dovoljno vremena za bilo šta drugo, Arture."

Ona dodirnu disključ i portal zazuja i pojavi se.

"Šta možemo da učinimo?" upita Morpurgo. "AI iz Srži upravo brifuju naše tehničare o tom uređaju štapa smrti. Bakljobrod će biti spreman za jedan sat."

"Detoniraćemo ga tamo gde dejstvo neće nauditi nikome", reče Gledstonova.

General prestade da hoda i zagleda se u nju. "A gde je to, do đavola? Taj jebač Nansen tvrdi da uređaj ima smrtonosni domet od najmanje tri svetlosne godine, ali kako da mu verujemo? Ako uključimo jedan uređaj... blizu Hiperiona ili bilo gde drugde... možda ćemo osuditi na propast ljudski život posvuda."

"Imam jednu zamisao, ali želim da malo odspavam sa njom", reče Gledstonova.

"Da odspavate?" zareža general Morpurgo.

"Odremaću malo, Arture", reče Gledstonova. "Predlažem ti da učiniš isto." Ona kroči kroz portal.

Morpurgo promrmlja nešto skaredno, podesi šapku i prođe kroz dalekobacač uzdignute glave, pravih leđa i očiju uprtih napred: kao vojnik koji maršira na sopstveno pogubljenje.

Na najvišoj terasi planine koja se kretala kroz svemir nekih deset svetlosnih minuta daleko od Hiperiona, Konzul i sedamnaestoro Proteranih sedeli su na krugu niskog kamenja unutar šireg kruga viših stena i odlučivali o tome hoće li Konzul živeti ili ne.

"Vaša žena i dete poginuli su na Bresiji", reče Slobodnjakinja Genga. "Za vreme rata između tog sveta i Klana Mosmena."

"Da", reče Konzul. "Hegemonija je mislila da se čitav Roj upustio u napad. Ja nisam rekao ništa što bi ih razuverilo."

"Ali žena i dete su vam poginuli."

Konzul pogleda izvan kamenog kruga ka vrhu koji je već ponovo uranjao u noć. "Pa šta? Ja ne tražim nikakvu milost od ovog Tribunala. Ne predlažem nikakve olakšavajuće okolnosti. Ubio sam vašu Slobodnjakinju Andil i troje tehničara. Ubio ih s predumišljajem i iz zlih namera. Ubio ih samo zato da bih uključio vašu mašinu koja će otvoriti Vremenske Grobnice. To nema nikakve veze sa mojom ženom i detetom!"

Bradati Proterani koga su Konzulu predstavili kao Govornika Halkera Amniona istupi u unutrašnji krug. "Uređaj je bio beskorisan. Nije učinio ništa."

Konzul se okrenu, otvori usta i zatvori ih, ne progovorivši.

"Test", reče Slobodnjakinja Genga.

Konzulov glas bio je gotovo nečujan. "Ali Grobnice... otvorile su se."

"Znali smo da će se otvoriti", reče Središnji Minmun. "Stopa raspadanja antientropijskih polja bila nam je poznata. Uređaj je bio test."

"Vaša žena i dete poginuli su od ruku Proteranih", reče Slobodnjakinja Genga. "Hegemonija je silovala vaš svet, Maui-Kovenant. Vaši postupci bili su predvidljivi unutar određenih parametara. Gledstonova je računala na to. Mi takođe. Ali morali smo da znamo te parametre."

Konzul ustade, načini tri koraka i okrenu leđa ostalima. "Zabadava."

"Šta ste to rekli?" upita Slobodnjakinja Genga. Goli skalp visoke žene sijao je na svetlosti zvezda i odražavao sunčevu svetlost sa komete-farme u prolazu.

Konzul se tiho smeja. "Sve je bilo zabadava. Čak i moja izdajstva. Ništa stvarno. Zabadava."

Govornik Središnji Minmun ustade i podesi odoru. "Ovaj Tribunal doneo je presudu", reče on. Ostalih šesnaest Proteranih klimnuše glavama.

Konzul se okrenu. Na njegovom umornom licu javio se prisinak

poleta. "Učinite to onda. Zaboga, završimo s tim."

Govornica Slobodnjakinja Genga ustade i suoči se sa Konzulom. "Osuđeni ste na život. Osuđeni ste da popravite deo štete koju ste naneli."

Konzul se zatetura kao da je ošamaren. "Ne, ne možete... morate..."

"Osuđeni ste da uđete u doba haosa koje se bliži", reče Govornik Halker Amnion. "Osuđeni da nam pomognete da pronađemo spoj između rastavljenih porodica čovečanstva."

Konzul podiže ruke kao da pokušava da se odbrani od fizičkih udaraca. "Ne mogu... neću.. kriv sam..."

Slobodnjakinja Genga načini tri koraka, zgrabi Konzula za prednju stranu formalnog bolo sakoa i neceremonijalno ga prodrma. "Vi jeste krivi. I upravo zbog toga morate da pomognete pri ublažavanju haosa koji nastupa. Pomogli ste da se oslobodi Šrajk. Sada se morate vratiti i postarati da se on vrati u svoj kavez. Tada mora početi dugo pomirenje."

Pustila je Konzula, ali ramena su mu se još tresla. U tom trenutku, planina se zarotirala u sunčevu svetlost i suze su zablistale u Konzulovim očima. "Ne", šapnu on.

Slobodnjakinja Genga ispravi mu zgužvani sako i pređe dugačkim prstima preko diplomatih ramena. "Imamo i mi svoje proroke. Templari će nam se pridružiti u ponovnoj setvi Galaksije. Lagano, oni koji su živeli u laži zvanj Hegemonija uzveraće se iz ruševina svojih svetova zavisnih od Srži i pridružiti nam se u istinskom istraživanju... istraživanju vasiona i onog još većeg carstva koje leži u svakome od nas."

Konzul kao da je nije čuo. On se okrenu žustro. "Srž će vas uništiti", reče on, ne gledajući ni u jednoga od njih, "baš kao što je uništila i Hegemoniju."

"Zar zaboravljate da je vaš rodni svet zasnovan na svečanom sporazumu života?" reče Središnji Minmun.

Konzul se okrenu ka Proteranom.

"Takav sporazum vlada našim životima i postupcima", reče Minmun. "Ne samo da bismo sačuvali nekoliko vrsta sa Stare Zemlje, već i da bismo pronašli jedinstvo u raznolikosti. Da bismo

raširili seme čovečanstva na sve svetove, u različita okruženja, ujedno tretirajući kao svetinju raznolikost života koji zateknemo na drugim mestima."

Lice Slobodnjakinje Genge blistalo je na suncu. "Srž je nudila jedinstvo u bezumnoj potčinjenosti", reče ona tiho. "Bezbednost u stagnaciji. Gde su revolucije ljudske misli, kulture i postupaka posle Hedžire?"

"Teraformirane u blede klonove Stare Zemlje", odgovori Središnji Minmun. "Naše novo doba ljudskog širenja neće ništa teraformisati. Mi ćemo uživati u teškoćama i prihvatati čudnovatosti sa dobrodošlicom. Nećemo primoravati vasionu da se prilagodi... mi ćemo se prilagođavati."

Govornik Halker Amnion pokaza ka zvezdama. "Ako čovečanstvo preživi ovaj test, naša budućnost leži u mračnim udaljenostima između, podjednako kao i na svetovima obasjanim suncem."

Konzul uzdahnu. "Imam prijatelje na Hiperionu", reče on. "Smem li da se vratim kako bih im pomogao?"

"Smete", reče Slobodnjakinja Genga.

"I da se sukobim sa Šrajkom?" reče Konzul.

"Hoćete", reče Središnji Minmun.

"I da preživim kako bih video to doba haosa?" reče Konzul.

"Morate", reče Halker Amnion.

Konzul ponovo uzdahnu i pomeri se sa ostalima dok se, iznad njih, veliki leptir sa krilima od solarnih ćelija i blistavom kožom neosetljivom na oštri vakuum ili još oštrije zračenje spuštao ka stounhendžovskom krugu i otvarao svoj trbuh da primi Konzula.

U ambulanti Doma Vlade na Tau Ceti Centru, Otac Pol Dire spavao je plitkim i lekovima izazvanim snom i sanjao plamenove i smrt svetova.

Osim kratke posete CEO Gledston i još kraće posete Biskupa Eduara, Dire je čitav dan proveo sam, tonući i isplovljavajući iz bolom ispunjene izmaglice. Ovdašnji lekari zahtevali su još dvanaest sati pre premeštanja pacijenta, a Skup Kardinala na Pacemu se saglasio, u želji da pacijent ozdravi i bude spreman za svetkovine - do kojih je još preostalo dvadeset četiri sata - u kojima će jezuitski

sveštenik Pol Dire iz Vijfranša na Saoni postati Papa Tejar I, 487. Rimski Biskup, direktni naslednik učenika Petra.

Dok se i dalje lećio, dok mu se meso ponovo gradilo pod vođstvom miliona RNK usmerivača, dok su se nervi regenerisali na sličan način, zahvaljujući čudima moderne medicine - ali ne toliko zadivljujućim, pomišljao je Dire, da ga spasu od smrtonosnog svraba - Jezuit je ležao u postelji i razmišljao o Hiperionu, Šrajku, svom dugom životu i zbrkanom poretku stvari u Božjoj vasioni. Konačno, Dire je zaspao i sanjao kako Božji Gaj gori dok ga templarski Pravi Glas Drveta Sveta gura kroz portal, sanjao je svoju majku i ženu po imenu Semfa, sada mrtvu, ali nekada radnicu na plantaži Perecebo u zabačenosti Zabačenosti, u zemlji fiberplastike istočno od Port Romensa.

A u tim snovima, uglavnom tužnim, Dire je najednom bio svestan nekog drugog prisustva: ne drugog prisustva u snu, već drugog snevača.

Dire je hodao sa nekim. Vazduh je bio svež, a nebo je bilo tako plavo da je od toga srce bolelo. Upravo su prešli krivinu na drumu i sada se pred njima pojavilo jezero čije su obale bile obrasle elegantnim drvećem koje su otpozadi uokviravale planine, a linija niskih oblaka dodavala je dramatičnost i razmeru prizora; jedno samotno ostrvo kao da je plutalo daleko na vodi mirnoj kao ogledalo.

"Jezero Vindermer", reče Direov saputnik.

Jezuit se polako okrenu, dok mu je srce tuklo u uzbuđenom iščekivanju. Šta god da je očekivao, prizor njegovog saputnika nije izazivao strahopoštovanje.

Kraj Direa hodao je niski, mladi muškarac. Nosio je arhaičnu jaknu sa kožnim dugmadima i široki kožni pojas, čvrste cipele, staru krznenu kapu, iskrzani ranac, čudno krojene i iskrpljene čakšire; preko ramena je imao prebačen veliki pled, a u desnoj ruci nosio je čvrsti štap za pešačenje. Dire stade i drugi čovek zastade kao da mu je pauza dobrodošla.

"Furnesko gorje i Kumbrijske planine", reče mladić, mahnuvši štapom ka prostoru iza jezera.

Dire vide kako ispod čudne kape izviruju riđi uvojci, primeti krupne oči boje lešnika i shvati da mora da sanja još dok je

pomišljao: Ne sanjam!

"Ko..." započe Dire i oseti kako ga preplavljuje strah uz lupanje srca.

"Džon", reče njegov saputnik i tiha razumnost tog glasa umanju malo Direov strah. "Mislim da ćemo moći večeras da odsednemo U Baunesu. Braun mi kaže da tamo na samom jezeru postoji divna gostionica."

Dire klimnu glavom. Nije imao baš nikakvog pojma o čemu to čovek priča.

Niski mladić nagnu se napred i zgrabi Direa za podlakticu nežno, ali ustrajno. "Postoji onaj koji će doći posle mene", reče Džon. "Ni alfa, ni omega, već onaj koji nam je najvažniji za pronalaženje puta."

Dire glupavo klimnu glavom. Lahor je mreškao jezero i donosio miris svežeg rastinja sa obronaka iza njega.

"Taj će se roditi daleko", reče Džon. "Na većoj daljini od one što ju je naša rasa prevalila tokom vekova. Vaš posao biće isti kao što je moj sada - da pripremite put. Nećete doživeti dan da vidite kako ta osoba podučava, ali vaš naslednik hoće."

"Da", reče Pol Dire i ustanovi da u ustima nema ni najmanje pljuvačke.

Mladić skinu kapu, zataknu je za pojas i sagnu se da podigne zaobljeni kamen. Zatim ga baci daleko u jezero. Mreškanje se raširi u sporom napredovanju. "Prokletstvo", reče Džon, "pokušao sam da napravim žabicu." On pogleda Direa. "Morate smesta napustiti ambulantu i vratiti se na Pacem. Razumete li?"

Dire trepnu. Ta izjava kao da nije pripadala snu. "Zašto?"

"Nije važno", reče Džon. "Samo vi to učinite. Ne čekajte ni na šta. Ako smesta ne pođete, kasnije nećete imati prilike."

Dire se zbunjeno okrenu, kao da može da se vrati u bolnički krevet. On pogleda preko ramena niskog, mršavog mladića koji je stajao na šljunkovitoj obali. "A vi?"

Džon uze drugi kamen, baci ga i odmahnu glavom kada kamen odskoči samo jednom pre nego što je nestao ispod površine slične ogledalu. "Za sada sam srećan ovde", reče on, više sebi nego Direu. "Zaista sam bio srećan na ovom putovanju." On kao da se prenu iz sanjarenja i podiže glavu kako bi se osmehnuo Direu. "Hajde, sad.

Mičite dupe, Vaša Svetosti."

Šokiran, razveseljen, ozlojeđen, Dire otvori usta da uzvrat i shvati da leži u krevetu u ambulanti Doma Vlade. Medicinari su prigušili osvetljenje kako bi mogao da spava. Zrna monitora prijanjala su mu za kožu.

Dire je ležao tamo jedan minut, trpeo svrab i neugodnosti zbog zalečivanja opekotina trećeg stepena i razmišljao o snu, pomišljao kako je to bio samo san, kako može da odspava još par sati pre nego što Monsinjur... Biskup Eduar i ostali ne stignu da ga otprate natrag. Dire sklopi oči i seti se muževnog, ali nežnog lica, očiju boje lešnika i arhaičnog dijalekta.

Otac Pol Dire iz Društva Isusovog sede na postelju, osovi se s mukom na noge, shvati da mu je odeća nestala i da na sebi ima samo svoju papirnu bolničku pižamu, umota se u ćebe i ode bosonog pre nego što su medicinari mogli da reaguju na signalne senzore.

Na suprotnom kraju hodnika nalazio se dalekobacač namenjen samo medicinarima. Ako on ne bude mogao da ga prebaci kući, pronaći će drugi.

Li Hant izneo je Kitsovo telo iz senke zgrade na sunce Piazze di Spagna, očekujući da zatekne Šrajka kako ga čeka. Umesto Šrajka, tamo je bio konj. Hant nije bio stručnjak za prepoznavanje konja, pošto je ta vrsta u njegovo doba bila izumrla, ali činilo se da je to isti onaj koji ih je doveo u Rim. Pri prepoznavanju mu je pomoglo to što je konj bio upregnut u istu malu kočiju - Kits je to nazvao vettura - kojom su se vozili ranije.

Hant položi telo na sedište kočije, presavi pažljivo čaršave oko njega i krenu sa jednom rukom na pokrovu, dok se kočija lagano kretala. U svojim poslednjim satima, Kits je tražio da bude sahranjen na protestantskom groblju blizu Aurelijevog zida i Piramide Gaja Cestija. Hant se nejasno sećao da su prošli kroz Aurelijev zid tokom svog čudnovatog putovanja do ovog mesta, ali ni za živu glavu ne bi mogao ponovo da ga pronađe - pa makar i Kitsov pogreb zavisio od toga. U svakom slučaju, činilo se da konj zna put.

Hant je koračao kraj kočije koja se sporo kretala, svestan

predivnog daha prolećnog jutra u vazduhu i mirisa trulog rastinja kao podloge. Zar je moguće da se Kitsovo telo već raspada? Hant je znao malo o pojedinostima smrti; više nije ni želeo da nauči. On pljesnu konja po sapima kako bi požurio životinju, ali ona stade, okrenu se polako da prekorno pogleda Hanta, pa nastavi svojim sporim korakom.

Hantu je Šrajka odao pre odsjaj svetlosti uhvaćen krajičkom oka nego neki zvuk, ali kada se brzo okrenuo, Šrajk je bio tu - deset ili petnaest metara iza njega, i išao je ukorak sa konjem svečanim, ali nekako komičnim maršem, podižući visoko trnovita i bodljikava kolena sa svakim korakom. Sunčeva svetlost blistala je na leđnom lubu, metalnom zubu i sečivu.

Hantov prvi poriv bio je da napusti kočiju i pobegne, ali osećaj dužnosti i dublji osećaj izgubljenosti prigušili su tu želju. Kuda je i mogao da pobegne, osim natrag na Piazza di Spagna - a Šrajk je blokirao jedini put natrag.

Prihvativši stvorenje kao ožalošćenog u ovoj bezumnoj procesiji, Hant okrenu čudovištu leđa i nastavi da hoda uz kočiju, sa jednom rukom čvrsto položenom na prijateljev članak, kroz pokrov.

Za sve vreme hoda, Hant je pazio hoće li videti ikakav znak portala dalekobacača, neko znamenje tehnologije koja nije pripadala devetnaestom veku ili drugo ljudsko biće. Nije video ništa od toga. Privid da hoda kroz napušteni Rim po prolećnom vremenu u februaru 1821. nove ere bio je savršen. Konj se popeo jedan blok uzbrdo posle Španskih Stepnica, skrenuo još nekoliko puta širokim avenijama i uskim uličicama i prošao nadomak zakrivljene i oronule ruševine koju je Hant prepoznao kao Koloseum.

Kada su se konj i kočija zaustavili, Hant se prenu iz dremeža u koji je utonuo dok je hodao i obazre se oko sebe. Nalazili su se izvan zarasle gomile kamenja za koju je Hant pretpostavio da je Aurelijev zid, a tamo se zaista videla niska piramida, ali protestantsko groblje - ako je to zaista bilo to - izgledalo je pre kao pašnjak nego kao groblje. Ovce su pasle u senkama čempresa i zvonca su im jezivo zvonila u gustom, sve toplijem vazduhu, a trava je posvuda rasla do visine kolena ili još više od toga. Hant trepnu i vide nekoliko nadgrobnih ploča rasutih tu i tamo, poluskrivenih u travi, a bliže,

odmah iza vrata konja koji je pasao, novoiskopanu raku.

Šrajk je ostao deset metara iza, među šuštećim granama čempresa, ali Hant je video da mu je sjaj crvenih očiju prikovan za mesto gde se nalazila raka.

Hant obiđe oko konja, koji je sada zadovoljno žvakao visoku travu, pa priđe grobu. Nije bilo kovčega. Rupa je bila duboka oko četiri stope, a nagomilana zemlja iza nje mirisala je na prekopani humus i hladno zemljište. Tamo je bila zabodena lopata sa dugačkom drškom, kao da su grobari upravo otišli. Kamena ploča stajala je uspravno kraj uzglavlja groba, ali neoznačena - prazna nadgrobna ploča. Hant vide odblesak metala na vrhu ploče i požuri da bi ugledao prvi moderni artefakt otkad je bio otet na Staru Zemlju: tamo je ležalo malo lasersko penkalo - od onih koje su koristili građevinski radnici da urezuju crteže u najtvrdje legure.

Hant se okrenu sa perom u ruci i osećajem da je sada naoružan, iako je pomisao na to da uski zrak zaustavi Šrajka izgledala smešno. On stavi penkalo u džep košulje i dade se na posao sahranjivanja Džona Kitsa.

Nekoliko minuta kasnije, Hant je stajao blizu gomile zemlje, sa lopatom u ruci, zagledan odozgo u otvoreni grob i mali, u čaršave umotani zavežljaj, pokušavajući da smisli nešto što bi rekao. Hant je prisustvovao brojnim državnim memorijalima, čak je za Gledstonovu napisao pogrebne govore za neke od njih, i reči mu nikada pre nisu predstavljale problem. Ali sada mu nije dolazilo ništa. Jedina publika bili su nemi Šrajk, i dalje pozadi među senkama čempresa, i ovce sa zvoncima koja su zvonila dok su se životinje nervozno udaljavale od čudovišta i išle prema grobu kao grupa okasnelih ožalošćenih.

Hant pomisli da bi sada možda bilo prikladno nešto od izvorne poezije Džona Kitsa, ali Hant je bio politički menadžer - a ne čovek predan čitanju ili pamćenju drevne poezije. Setio se, prekasno, da je zapisao deo stihova koje mu je prijatelj izdiktirao prethodnog dana, ali beležnica je još ležala na komodi u stanu na Piazzzi di Spagna. Bilo je to nešto o poprimanju božanskih svojstava ili o postanku boga, o naglom uviđanju prevelikog mnoštva stvari... ili neka slična besmislica. Hant je imao odlično pamćenje, ali nije mogao da se seti ni prvog stiha te arhaične papazjanije.

Na kraju, Li Hant je napravio kompromis minutom ćutanja, pognute glave i očiju zatvorenih, izuzev povremenog zvirkanja ka Šrajku koji se još držao podalje; posle toga, on poče da nabacuje lopatom zemlju u raku. To je potrajalo duže nego što je mislio. Kada je završio sa tapkanjem zemlje, površina je bila blago udubljena, kao da je telo bilo suviše beznačajno da obrazuje propisnu humku. Ovce su se trljale Hantu o noge kako bi pasle visoku travu, krasuljke i ljubičice koje su rasle oko groba.

Hant se možda nije sećao njegove poezije, ali nije imao muka da se priseti natpisa koji je Kits tražio da mu se postavi na nadgrobnu ploču. Hank je škljocnuo penkalom, isprobao ga tako što je spalio tri metra dugačku brazdu u travi i zemlji, da bi zatim bio primoran da ugasi nogama mali požar koji je izazvao. Natpis je Hanta mučio od trenutka kada ga je prvi put čuo - usamljenost i gorčina jasno su se čuli u Kitsovim šištavim, brektavim naporima da govori. Ali Hant nije smatrao da treba da se prepire sa čovekom. Sada je samo morao to da ukleše u kamen, da ostavi to mesto i izbegne Šrajka dok pokušava da pronađe način da se vrati kući.

Penkalo je sasvim lako sekalo kamen i Hant je morao najpre da vežba na zadnjoj strani nadgrobne ploče pre nego što je pronašao odgovarajuću dubinu linije i kvalitet kontrole. Opet, učinak je izgledao nazubljeno i amaterski kada je Hant završio, nekih petnaest ili dvadeset minuta kasnije.

Najpre je tu bio grubi crtež koji je Kits tražio - on je ađutantu pokazao nekoliko ovlašnih skica, nacrtanih na tabaku drhtavom rukom - crtež grčke lire sa četiri prekinute žice od postojećih osam. Hant nije bio zadovoljan kada je završio - bio je još manje umetnik nego čitalac poezije - ali stvar je verovatno bila prepoznatljiva za svakoga ko je znao šta je, kog đavola, grčka lira uopšte bila. Onda je dolazio sam natpis, ispisan tačno onako kako ga je Kits izdiktirao:

OVDE LEŽI ONAJ
ČIJE JE IME
NAPISANO U VODI

Nije bilo ničeg drugog: ni datuma rođenja ili smrti, pa čak ni

pesnikovog imena. Hant odstupi, pogleda svoje delo, zavrte glavom, isključi penkalo, ali ga zadrža u šaci, pa krenu natrag prema gradu, napravivši pri tom široki krug oko stvorenja među čempresima.

U tunelu koji je prolazio kroz Aurelijev zid, Hant je zastao da bi se osvrnuo. Konj, još upregnut u kočiju, spustio se niz dugačku padinu kako bi žvakao slađu travu blizu male rečice. Ovce su se kretale unaokolo, žvakale cveće i ostavljale otiske papaka u mekoj zemlji groba. Šrajk je ostao tamo gde se i ranije nalazio, jedva vidljiv ispod svoje senice od grana čempresa. Hant je bio gotovo siguran da je stvorenje još okrenuto prema grobu.

Bilo je pozno popodne kada je Hant pronašao dalekobacač, mutni, tamnoplavi pravougaonik koji je zujao tačno u središtu oronulog Koloseuma. Nije bilo diskluča niti ploče za pritiskanje. Portal je počivao tamo kao otvorena mat vrata.

Ali ne i otvorena za Hanta.

Pokušao je pedeset puta, ali površina je bila čvrsta i nepopustljiva kao kamen. Dodirivao ju je oprezno vršcima prstiju, samouvereno koračao u nju da bi se odbio od površine, bacao se na plavi pravougaonik, bacao kamenje na ulaz i posmatrao ga kako odskače, pokušavao sa obe strane te stvari i najzad iznova i iznova skakao na beskorisnu stvar sve dok mu ramena i nadlaktice nisu bili puni modrica.

Bio je to dalekobacač. Bio je siguran u to. Ali nije hteo da ga pusti da prođe.

Hant je pretražio ostatak Koloseuma, čak i podzemne prolaze u kojima je kapala vlaga i izmet slepih miševa, ali drugog portala nije bilo. Pretražio je okolne ulice i zgrade u njima. Nije bilo drugog portala. Tražio je čitavo popodne, po bazilici i katedralama, kućama i čatrljama, velikim stambenim zgradama i uskim sokacima. Čak se vratio i na Piazzu di Spagna, pojeo žurno obrok na prvom spratu, smestio u džep beležnicu i sve ostale zanimljive predmete koje je pronašao u gornjim sobama, a onda otišao odatle zauvek, da pronađe dalekobacač.

Onaj u Koloseumu bio je jedini koji je mogao da pronađe. Do sutona je već toliko grebao po njemu da su mu prsti bili krvavi.

Izgledao je kako treba, zujao je kako treba, Hant je osećao da je kako treba, ali portal nije hteo da ga pusti da prođe.

Mesec, ne mesec Stare Zemlje sudeći po olujama prašine i oblacima vidljivim na njegovoj površini, izišao je i ostao da počiva iznad crnog zakrivljenja zida Koloseuma. Hant je sedeo u kamenom središtu i mrštio se na plavi sjaj portala. Odnekud iza njega začu se mahnito mahanje krila golubova i džangrljanje oblutaka po kamenu.

Hant bolno ustade, iskobelja lasersko penkalo iz džepa i stade, raširenih nogu, u iščekivanju i naprezanju da vidi kroz senke mnoštva pukotina i lukova Koloseuma. Ništa se nije mrdalo.

Iznenadna buka iza njega natera ga da se obrne oko ose i gotovo zaspe površinu portala dalekobacača uskim zrakom laserske svetlosti. Tamo se pojavi ruka. Zatim noga. Izroni neka osoba. A za njom još jedna.

Koloseum zaječa od povika Lija Hanta.

Meina Gledston znala je da bi, čak i toliko umorna, bila blesava da odrema makar i trideset minuta. Ali još od detinjstva, izvežbala je sebe da dremucka u navratima od pet do petnaest minuta, kako bi sa sebe stresla umor i toksine premora u takvim kratkim pauzama u razmišljanju.

Sada, sa mučninom od iscrpljenosti i vrtoglavice proteklih četrdeset osam sati zbrke, ležala je nekoliko minuta na dugačkoj sofi u svojoj radnoj sobi i praznila um od beznačajnosti i izlišnosti, puštala da joj podsvest pronađe stazu kroz džunglu misli i događaja. Na nekoliko minuta je zadremala, i dok je dremala, sanjala je.

Meina Gledston sede uspravno, strese sa sebe laki prekrivač i kucnu po komlogu pre nego što je otvorila oči. "Sedeptra! Neka general Morpurgo i admiral Sing budu u mojoj kancelariji za tri minuta!"

Gledstonova kroči u susedno kupatilo, istušira se i opra zvukom, izvuče čistu odeću - svoju najformalniju odeždu od mekog, crnog, krupnog somota, zlatnocrveni šal Senata sa brošem koji je nosio geodezijski simbol Hegemonije, naušnicama koje su poticale sa Stare Zemlje još iz vremena pre Greške i topaznu narukvicu prerađenu u komlog koju joj je darovao senator Bajron Lamija pre

svog venčanja - i vrati se u radnu sobu na vreme da dočeka dva oficira SILE.

"CEO, ovo je veoma nezgodan trenutak", započe admiral Sing. "Poslednji podaci sa Mare Infinitusa upravo se analiziraju i razmatrali smo pokrete flote za odbranu Askvita."

Gledstonova naredi da se pojavi njen privatni dalekobacač i mahnu dvojici muškaraca da pođu za njom.

Sing se obazre kada stupi na zlatnu travu pod pretećim bronzanim nebom. "Kastrom-Roksel", reče on. "Govorkalo se da je prethodna administracija naredila SILI:svemir da tu izgradi privatni dalekobacač."

"CEO Jevšenski ga je priključio Mreži", reče Gledstonova. Ona mahnu i vrata dalekobacača nestaše. "Smatrao je da je Vrhovnom Izvršnom potrebno neko mesto gde je prisustvo uređaja Srži za prisluškivanje malo verovatno."

Morpurgo s nelagodnošću pogleda ka zidu oblaka blizu obzorja gde je poigrala loptasta munja. "Nema tog mesta koje je sasvim bezbedno od Srži", reče on. "Govorio sam admiralu Singu o našim sumnjama."

"Nisu to sumnje", reče Gledstonova. "Činjenice. A ja znam gde se Srž nalazi."

Oba oficira SILE trgoše se kao da ih je pogodila loptasta munja. "Gde?" upitaše gotovo jednoglasno.

Gledstonova je koračala tamo-amo. Njena kratka, seda kosa kao da je svetlucala u vazduhu nabijenom elektricitetom. "U mreži dalekobacača", reče ona. "Između portala. Al žive u pseudosvetu singularnosti koja se tamo nalazi kao pauci u mračnoj mreži. A mi smo je ispleli za njih."

Morpurgo je prvi od njih dvojice bio u stanju da progovori. "Bože moj", reče on. "Šta ćemo sad? Imamo manje od tri sata pre nego što bakljobrod sa uređajem Srži pređe u Hiperionov svemir."

Gledstoniova im precizno reče šta će učiniti.

"Nemoguće", reče Sing. Nesvesno je čupkao kratku bradu. "Jednostavno, nemoguće."

"Ne", reče Morpurgo. "Delovaće. Ima dovoljno vremena. A sa ovako mahnitim i nasumičnim pokretima flote kakvi su bili u protekla

dva dana..."

Admiral odmahnu glavom. "Logistički bi to možda i bilo moguće. Racionalno i etički ne. Ne, to je nemoguće."

Meina Gledston kroči bliže. "Kušvante", reče ona, obraćajući se admiralu po imenu prvi put otkad je bila mlada senatorka, a on još mlađi zapovednik SILE:svemir, "zar se ne sećaš kada nas je senator Lamija doveo u vezu sa Stabilnima? Al-ja po imenu Umon? Njegovog predviđanja dveju budućnosti - jedne u kojoj vlada kaos i druge u kojoj će čovečanstvo zasigurno biti iskorenjeno?"

Sing se okrenu od nje. "Moja dužnost je da služim SILI i Hegemoniji."

"Tvoja dužnost je ista kao moja", odbrusi Gledstonova. "Da služiš ljudskoj rasi."

Sing podiže pesnice kao da je spreman da se bori sa nevidljivim, ali moćnim protivnikom. "Mi to ne znamo zasigurno! Odakle ti ta informacija?"

"Od Severna", reče Gledstonova. "Od kibrida."

"Kibrida?" frknu general. "Misliš na umetnika. Ili bar na onaj jadni izgovor za umetnika."

"Na kibrida", ponovi CEO. Ona im objasni.

"Severn kao obnovljena ličnost?" Morpurgo je izgledao sumnjičavo. "I sada si ga pronašla?"

"On je pronašao mene. U snu. Nekako je uspeo da opšti sa mesta na kome se nalazi, gde god ono bilo. To je i bila njegova uloga, Arture, Kušvante. Zato ga je Umon i poslao u Mrežu."

"San", reče podrugljivo admiral Sing. "Taj... kibrid... ti je rekao da je Srž skrivena u dalekobacačkoj mreži... u snu."

"Da", reče Gledstonova, "a mi imamo vrlo malo vremena da delamo."

"Ali", reče Morpurgo, "učiniti ono što si predložila..."

"Osudiće milione na propast", dovrši Sing. "Možda i milijarde. Privreda će se urušiti. Svetovi kao što su TC2, Renesansa Vektor, Nova Zemlja. Denebi, Nova Meka - Lusus, Arture - i još mnoštvo njih zavise od drugih svetova što se tiče ishrane. Urbane planete ne mogu preživeti same."

"Ne kao urbane planete", reče Gledstonova. "Ali mogu naučiti da

obrađuju zemlju dok ponovo ne dođe do rođenja međuzvezdane trgovine."

"Bah!" zareža Sing. "Posle pošasti, posle sloma vlasti, posle miliona smrti zbog nedostatka odgovarajuće opreme, medicine i podrške datasfere."

"Razmišljala sam o svemu tome", reče Gledstonova glasom čvršćim nego što ga je Morpurgo ikada čuo. "Ja ću biti najveći masovni ubica u istoriji - veći od Hitlera, Ce Hua ili Horasa Glenon-Hajta. Jedina gora stvar jeste da nastavimo ovakvi kakvi smo. U kom ću slučaju ja - a i vi, gospodo - biti krajnji izdajnici čovečanstva."

"To ne možemo da znamo", progundā Kušvant Sing, kao da mu reči isteruju udarci po stomaku.

"Mi to znamo", reče Gledstonova. "Mreža više nije od koristi za Srž. Od sada, Prevtljivi i Ultimativni držaće nekoliko miliona robova u podzemnim torovima na devet lavirintnih svetova, koristeći ljudske sinapse za preostale računarske potrebe."

"Besmislica", reče Sing. "Ti ljudi bi pomrli."

Meina Gledston uzdahnu i odmahnu glavom. "Srž je proizvela parazitski, organski uređaj zvani kruciforma", reče ona. "On... vraća... mrtve. Posle nekoliko pokolenja, ljudska bića biće retardirana, bezumna, bez budućnosti, ali njihovi neuroni još će dobro služiti svrhama Srži."

Sing im ponovo okrenu leđa. Njegovo malo obličje ocrtavalo se spram zida munja dok se oluja približavala u mahnitom ključanju bronzanih oblaka. "Tvoj san ti je to saopštio, Meina?"

"Da."

"I šta još veli taj tvoj san?" odbrusi admiral.

"Da Srž više nema potrebe za Mrežom", reče Gledstonova. "Ne za ljudskom Mrežom. Oni će nastaviti tamo da obitavaju, pacovi u zidovima, ali prvobitni stanovnici više nisu potrebni. Ultimativna Inteligencija AI preuzeće glavne računarske obaveze."

Sing se okrenu da je pogleda. "Ti si luda, Meina. Sasvim luda."

Gledstonova se pomeri brzo i zgrabi admirala za mišicu pre nego što je ovaj stigao da uključi dalekobacač. "Kušvante, molim te, saslušaj..."

Sing izvuče ceremonijalni flešetni pištolj iz tunike i prisloni ga ženi

na grudi. "Žao mi je, M. Vrhovna. Ali ja služim Hegemoniji i..."

Gledstonova odstupi za korak sa rukom na ustima kada admiral Kušvant Sing prestade da govori, izbulji se slepo za trenutak i pade u travu. Flešetni pištolj otkotrlja se u korov.

Morpurgo kroči napred da ga uzme i zataknu ga za pojas pre nego što je uklonio štap smrti koji je držao u ruci.

"Ubio si ga", reče CEO. "Ja sam planirala da ga ostavim ovde ako ne bude hteo da saraduje. Da ga ostavim na Kastrop-Rokselu."

"Nismo smeli to da rizikujemo", reče general dok je odvlačio telo dalje od dalekobacača. "Sve zavisi od sledećih nekoliko sati."

Gledstonova pogleda svog starog prijatelja. "Spreman si da to izvedemo?"

"Moramo", reče Morpurgo. "To će nam biti poslednja prilika da se otarasimo ovog ugnjetačkog jarma. Smesta ću dati naređenja za zauzimanje položaja i lično predati zapečaćene zapovesti. Za to će biti potrebna gotovo cela flota..."

"Bože moj", šapnu Meina Gledston, zagledana u telo admirala Singa. "Sve ovo činim samo zbog jednog sna."

"Ponekad", reče general Morpurgo dok ju je uzimao za ruku, "snovi su jedino po čemu se razlikujemo od mašina."

44.

Smrt je, kako sam ustanovio, neprijatno iskustvo. Napuštanje poznatih prostorija na Piazzzi di Spagna i tela koje se brzo hladilo bilo je slično okolnostima kada čoveka iz topline doma istera požar ili poplava. Nalet šoka i izmeštenosti bio je surov. Bačen naglavce u metasferu, osećam istovetnu sramotu i iznenadno, nezgrapno otkrovenje koje smo svi imali u snovima kada smo shvatili da smo zaboravili da se obučemo i da smo došli nagi na neko javno mesto ili društveni skup.

Nag je sada prava reč, dok se borim da zadržim nekakav oblik svoje iskidane analogne ličnosti. Uspevam da se dovoljno usredsredim kako bih obrazovao ovaj gotovo nasumični elektronski oblak sećanja i primisli u razumni simulakrum čoveka kakav sam nekada bio - ili bar čoveka čija sam sećanja delio.

Gospodin Džon Kits, pet stopa visok.

Metasfera je podjednako zastrašujuća kao što je i ranije bila - još gora sada, kada nemam smrtnu ljušturu u koju bih mogao da umaknem. Ogromna obličja kreću se iza mračnih obzorja, zvuci odjekuju u Praznini Koja Vezuje kao koraci po pločama napuštenog zamka. Ispod i iza svega čuje se neprekidna i uznemirujuća tutnjava nalik na točkove kočije po drumu načinjenom od škriļjca.

Jadni Hant. Dolazim u iskušenje da mu se vratim, da se pojavim kao Marlijev duh kako bih ga uverio da mi je bolje nego što izgledam, ali Stara Zemlja je sada za mene opasno mesto: Šrajtkovo prisustvo gori u datumravni metasfere kao plamen na crnom somotu.

Srž me još više privlači, ali to je još opasnije. Sećam se kako je Umon uništio drugog Kitsa pred Bron Lamijom - stisnuvši analognu ličnost uz sebe sve dok se ona jednostavno nije rastopila, dok se osnovna memorija Srži koja se odnosila na tog čoveka nije sušila kao posoljeni puž.

Ne, hvala.

Odabrao sam smrt umesto božanskog statusa, ali imam još toga da obavim pre nego što zaspim.

Metasfera me plaši. Srž me plaši još više, a mračni tuneli

singularnosti datasfera kojima moram da putujem prestravljaju me do mojih analognih kostiju. Ali nema mi druge.

Ulećem u prvi crni konus, vrtim se unaokolo kao metaforički list u isuviše stvarnom viru i izranjam na odgovarajućoj datumravni, ali previše zbrkan i rastrojen da bih učinio bilo šta osim da tamo sednem - vidljiv za svaku AI Srži koja tamo pristupa radnim ROM ganglijama ili za fag-rutine koje obitavaju u ljubičastim pukotinama svakog od tih planinskih masiva podataka - ali kaos u Tehnosrži tu me spasava: velike ličnosti Srži previše su zauzete opsadom oko sopstvenih ličnih Troja da bi pazile na svoja zadnja vrata.

Pronalazim pristupne šifre datasferi koje želim i sinaptičke pupčane vrpce koje su mi potrebne i treba mi samo mikrosekunda da bih krenuo starim stazama do Tau Ceti Centra, Doma Vlade, tamošnje ambulante i lekovima izazvanih snova Pola Direa.

Jedna stvar koju moja ličnost izuzetno dobro radi jeste snevanje i ja sasvim slučajno otkrivam da su moja sećanja na turneju po Škotskoj prijatni predeo snova u kome ću ubediti sveštenika da pobjegne. Kao Englez slobodnog uma, nekada sam se suprotstavljao svemu što je mirisalo na papinstvo, ali jedno se mora reći u prilog Jezuitima - njih uče poslušnosti čak i kada je ona nelogična - i konačno jednom to može da posluži čitavom čovečanstvu. Dire ne postavlja pitanje zašto mu govorim da pođe... budi se kao dobar dečkić, umotava se u ćebe i polazi.

Meina Gledston misli o meni kao o Džozefu Severnu, ali prihvata moju poruku kao da joj ju je preneo Bog. Želim da joj kažem ne, da ja nisam Taj, da sam ja samo Onaj Koji Dolazi Ranije, ali važna je poruka, pa je prenosim i odlazim.

Dok prolazim kroz Srž na putu ka Hiperionovoj metasferi, hvatam dašak građanskog rata u mirisu plamtećeg metala i na trenutak vidim veliku svetlost koja je možda i sam Umon koga upravo uništavaju. Stari Učitelj, ako je to zaista on, ne navodi koane dok umire, već vrišti u agoniji iskreno kao bilo koji svesni entitet koga su ikada bacali u peć.

Žurim dalje.

Dalekobacačka veza sa Hiperionom u najboljem slučaju je tanušna: jedan jedini portal vojnog dalekobacača i jedan jedini,

oštećeni skok-brod u sve užem perimetru ratom rastrgnutih brodova Hegemonije. Zaštitna sfera singularnosti može se braniti od napada Proteranih još samo nekoliko minuta. Bakljobrod Hegemonije koji nosi uređaj štapa smrti Srži priprema se da se prebaci u sistem baš kada ja prolazim i pronalazim na ograničenom nivou datasfere uporište koje omogućava posmatranje. Zastajem da posmatram šta će se dogoditi.

"Hriste", reče Melio Arundez, "Meina Gledston emituje mlaz prvog prioriteta."

Teo Lejn se pridružio starijem muškarcu dok su posmatrali kako se vazduh iznad holojame magli od podataka za premošćavanje. Konzul je sišao gvozdanim zavojitim stepeništem iz spavaće sobe u koju je otišao da razmišlja. "Nova poruka sa TC2?" reče on oštro.

"Ne posebno za nas", reče Teo dok je čitao crvene šifre koje su se obrazovale i bledele. "To je prioriteta fetlinijska poruka svima, svugde."

Arundez se spusti na jastuke jame. "Nešto je jako loše. Da li je CEO ikada slala na frekvenciji potpune širine?"

"Nikada", reče Teo Lejn. "Energija potrebna za šifrovanje takvog mlaza bila bi neverovatna."

Konzul stupi bliže i pokaza na šifre koje su sada nestajale. "To nije mlaz. Gledajte, to je prenos poruke u stvarnom vremenu." Teo odmahnu glavom. "Govorite o vrednostima prenosa od nekoliko stotina miliona gigaelektrovolti."

Arundez zviznu. "Čak da je samo i stotinu miliona GeV, bolje da je reč o nečemu važnom."

"Opšta predaja", reče Teo. "To je jedina stvar koja bi zahtevala sveopšte emitovanje u stvarnom vremenu. Gledstonova to šalje Proteranima, svetovima Zabačenosti i osvojenim planetama, kao i Mreži. Mora da je prenose na svim komunikacionim frekvencijama, HTV-u i kanalima datasfere. Mora da je reč o predaji."

"Umukni", reče Konzul. Pio je.

Konzul je počeo da pije odmah po povratku sa Tribunala i njegovo raspoloženje, koje je bilo gadno još dok su ga Teo i Arundez tapšali po leđima i slavili što je preživeo, nije se popravilo posle

uzletanja, napuštanja Roja i nakon dva sata koje je proveo sam uz piće, dok su ubrzavali ka Hiperionu.

"Meina Gledston se neće predati", zaplete Konzul jezikom. Boca skoča još mu je bila u ruci. "Gledajte samo."

Na bakljobrodu HS Stiven Hoking, dvadeset trećoj svemirskoj letelici koja je ponela ime slavljenog klasičnog naučnika, general Artur Morpurgo podiže pogled sa table C3 i ućutka svoja dva oficira na mostu. Ova klasa bakljobroda normalno je nosila posadu od sedamdeset petoro. Sada, sa uređajem štapa smrti Srži ukrcanim u spremište za oružje i spremnim za upotrebu, Morpurgo i još četiri dobrovoljca bili su čitava posada. Ekрани i diskretni glasovi kompjutera uveravali su ih da je Stiven Hoking na pravom kursu, da stiže na vreme i da uporno ubrzava ka brzinama bliskim kvantumu i portalu vojnog dalekobacača smeštenom u Trećoj Tački Lagranž između Madhije i njenog prevelikog meseca. Portal na Madhiji otvarao se direktno u žestoko branjeni dalekobacač u Hiperionovom svemiru.

"Jedan minut i osamnaest sekundi do tačke prelaska", reče oficir mosta Salumun Morpurgo. Generalov sin.

Morpurgo klimnu glavom i uključi transmisiju preko široke frekvencije unutar sistema. Projekcije mosta bile su dovoljno zauzete podacima misije, tako da je general dozvolio samo da se emituje glas CEO. Osmehnuo se i preko volje. Šta bi Meina rekla da zna da se on nalazi za komandama Stivena Hokinga? Bolje što ne zna. Nije postojalo ništa drugo što je mogao da učini. Više je voleo da ne vidi učinke svojih tačnih, ručno prenetih naređenja u poslednja dva sata.

Morpurgo pogleda najstarijeg sina sa ponosom tako žestokim da se graničio sa bolom. Mogao je da se obrati samo ograničenom broju pripadnika osoblja sa rangom bakljobroda, a njegov sin bio je prvi dobrovoljac. Ako ništa drugo, oduševljenje porodice Morpurgo moglo je da izazove nešto sumnjičavosti kod Srži.

"Moji sugrađani", govorila je Gledstonova, "ovo je poslednji put da vam se obraćam kao Vrhovni Izvršni Organ.

Kao što znate, strašan rat koji je već razorio tri naša sveta i samo što se nije sručio na četvrti, predstavljen je kao invazija Rojeva

Proteranih.

To je laž."

Komunikacione frekvencije buknuše od smetnji i zamreše. "Pređite na fetliniju", reče general Morpurgo.

"Minut i tri sekunde do tačke prelaska", najavi njegov sin.

Glas Gledstonove se vrati, profiltriran i malo nejasan zbog šifrovanja i dešifrovanja fetlinije. "...da bismo shvatili kako su naši preci... i mi sami... napravili faustovsku nagodbu sa silom koju nije bilo briga za sudbinu čovečanstva.

Srž se nalazi iza trenutne invazije.

Srž je odgovorna za naše dugo, udobno, mračno doba duše.

Srž je odgovorna za trenutni pokušaj da se uništi ljudska rasa, da se uklonimo iz vasiona i da nas zameni bog-mašina koju su sami izumeli."

Oficir mosta Salumun Morpurgo nije skidao pogled sa kruga uređaja. "Trideset osam sekundi do tačke prelaska."

Morpurgo klimnu glavom. Lica preostala dva člana posade na mostu C3 bila su oznojena. General shvati da je i njegovo lice mokro.

"...dokazali smo da Srž obitava... da je oduvek obitala... na mračnim mestima između dalekobacačkih portala. Oni sebe smatraju našim gospodarima. Sve dok Mreža postoji, dogod je naša voljena Hegemonija spojena dalekobacačima, oni će biti naši gospodari."

Morpurgo baci pogled na sopstveni hronometar misije. Dvadeset osam sekundi. Prelazak u Hiperionov sistem biće - za ljudska čula - trenutno. Morpurgo je bio siguran da je uređaj štapa smrti Srži nekako podešen da eksplodira čim uđu u Hiperionov svemir. Udarni talas smrti stići će do Hiperiona za manje od dve sekunde, progutaće najudaljenije elemente Roja Proteranih pre nego što prođe sledećih deset minuta.

"Tako", reče Meina Gledston, čiji je glas prvi put odavao osećanja, "kao Vrhovni Izvršni Organ Senata Hegemonije Čoveka, ovlasila sam elemente SILE:svemir da unište sve zaštitne sfere singularnosti i dalekobacačke uređaje za koje se zna da postoje.

To uništenje... ta kauterizacija... započeće za deset sekundi.

Bog neka spase Hegemoniju.

Bog neka nam svima oprosti."

Oficir mosta Salumun Morpurgo reče hladno: "Pet sekundi do prelaska, oče."

Morpurgo pogleda preko mosta i susrete se sa sinovljevim očima. Projekcije iza mladića pokazivale su kako portal sija, raste, okružuje ih.

"Volim te", reče general.

Dve stotine šezdeset tri zaštitne sfere singularnosti koje su povezivale više od sedamdeset dva dalekobacačka portala bile su uništene za dve zarez šest sekundi jedna za drugom. Jedinice flote SILE, koje je rasporedio Morpurgo pod Izvršnom Naredbom i koje su delale po naređenjima raspečaćenim manje od tri minuta pre toga, reagovala su trenutno i profesionalno, uništavajući krhke dalekobacačke sfere projektilima, laserima i plazma-eksplozivom.

Tri sekunde kasnije, dok su se oblaci ostataka još širili, stotine svemirskih letelica SILE ostale su same, razdvojene međusobno i od bilo kog drugog sistema nedeljama ili mesecima pod Hokingovim pogonom, sa godinama vremenskog duga.

Hiljade ljudi bile su uhvaćene usred prelaska kroz dalekobacač. Mnogi su umrli istog trena, raščerečeni ili prepolovljeni. Mnogo više ih je pretrpelo odsečeni ud kada su portali nestali ispred ili iza njih. Neki su jednostavno nestali.

To je bila sudbina i HS Stivena Hokinga - upravo kao što je i planirano - kada su i ulazni i izlazni portal bili stručno uništeni u nanosekundi prelaska broda. Nijedan deo bakljbroda nije preživeo u stvarnom svemiru. Kasnija ispitivanja nedvosmisleno su pokazala da je takozvani uređaj štapa smrti bio aktiviran u onome što je predstavljalo vreme i prostor u čudnovatoj geografiji Srži između portala.

Za učinak se nikada nije saznalo.

Učinak po ostatak Mreže i po njene građane bio je smesta očigledan. Posle sedam vekova postojanja i najmanje četiri veka u kojima je vrlo malo građana živelo bez nje, datasfera - uključujući i

SveStvar i sve frekvencije za komunikaciju i pristup - jednostavno je prestala da postoji. Stotine hiljada građana poludelo je istog trenutka - u katatoniji od šoka zbog nestajanja čula koja su im postala važnija od vida ili sluha.

Više stotina hiljada operatera datumravni, uključujući i mnoge takozvane kiberbljakove i sistemske kauboje, pogubilo se kada su im analogne ličnosti bile uhvaćene prilikom sloma datasfere, ili su im mozgovi sagoreli zbog preopterećenja nervne utičnice, odnosno dejstva kasnije poznatog kao nulto-nulti fidbek.

Milioni ljudi pomrli su kada su njihova odabrana staništa, do kojih se moglo doći samo dalekobacačima, postala izdvojene, smrtonosne zamke.

Biskup Crkve Poslednjeg Ispaštanja - vođa Kultra Šrajka - pažljivo je sredio da presedi Poslednje Dane u izvesnoj udobnosti izdubljene planine, bogato snabdevene, duboko u Gavranovom Masivu, u severnim oblastima planete Nikadviše. Sada suvišni dalekobacači bili su jedini način za ulazak ili izlazak. Biskup je propao sa još nekoliko hiljada svojih akolita, egzorcista, lektora i ostijara koji su se upinjali da uđu u Unutrašnji Sanktum kako bi podelili poslednje ostatke vazduha Njegove Svetosti.

Izdavač-milioner Tajrena Vingrin-Fajf, stara devedeset sedam standardnih godina i prisutna više od tri stotine godina zahvaljujući čudima Polsenovih i kriogenskih tretmana, načinila je grešku kada je provela taj sudbonosni dan u svojoj kancelariji na četiri stotine trideset petom spratu Tornja Translinije u odseku Babel u Petom Gradu Tau Ceti Centra, gde se moglo doći samo dalekobacačem. Posle petnaest sati odbijanja da poveruje da dalekobacačke usluge neće ubrzo biti obnovljene, Tajrena je popustila pred molbama svojih zaposlenih koji su je zvali da spusti zidove od zaštitnih polja kako bi je pokupio EMV.

Tajrena nije dovoljno pažljivo slušala uputstva. Eksplozivna dekompresija oduvala ju je sa četiri stotine trideset petog sprata poput čepa iz previše drmane boce šampanjca. Zaposleni i članovi spasilačke ekipe koji su je čekali u EMV-u kleli su se da je za sve vreme četvorominutnog pada za starom gospođom ostajao plavi trag psovki.

Na većini svetova, reč kaos stekla je novu definiciju.

Najveći deo privrede Mreže nestao je sa lokalnim datasferama i megasferom Mreže. Milijarde teško stečenih i na prevaru dobijenih maraka prestali su da postoje. Univerzalne kartice prestale su da dejstvuju. Mašinerija dnevnog života zakašljala se, zašiškala i ugasila se. Nedeljama, mesecima ili godinama, u zavisnosti od sveta o kome je reč, bilo je nemoguće plaćati za robu iz piljarnice, naplaćivati vožnju javnim saobraćajem, namiriti i najjednostavniji dug ili primati usluge bez pribegavanja kovanom i papirnom novcu sa crne berze.

Ali depresija koja je udarila širom Mreže kao cunami bila je majušna pojedinost, o kojoj se moglo kasnije razmišljati. Za većinu porodica, učinak je bio trenutani i silovito ličan.

Otac ili majka 'bacili su se na posao kao obično, recimo sa Deneba Vier na Renesansu V, i umesto da stignu sat kasnije kući te večeri, zakasnili su jedanaest godina - pod uslovom da su mogli da pronađu trenutno prevoz na nekom od malobrojnih kovit-brodova sa Hokingovim pogonom koji su još putovali na onaj teži način između svetova.

Članovi imućnih porodica koji su slušali govor Gledstonove u svojim modernim rezidencijama na više svetova podigli bi pogled jedan prema drugom, odvojeni sa samo nekoliko metara i otvorenim portalima, trepnuli i ostali razdvojeni svetlosnim godinama i stvarnim godinama, sa sobama koje se više nisu otvarale nigde.

Deca udaljena nekoliko minuta, u školi, kampu, igralištu ili kod dadilje biće odrasla pre nego što se ponovo sretnu sa svojim roditeljima.

Veliko Predvorje, već malo okrnjeno vetrovima rata, razneseno je u zaborav i njegov beskrajni pojas predivnih prodavnica i prestižnih restorana sasečen je u nakindurene delove koji se nikada više neće spojiti.

Reka Tetis prestala je da teče kada su se džinovski portali zamračili i zamrli. Voda se prosula, osušila i ostavila ribe da trule pod dve stotine sunaca.

Došlo je do nereda. Lusus je rastrgao sam sebe kao vuk koji žvaće sopstvenu utrobu. Nova Meka prešla je u grčeve mučeništva.

Cingtao-Hsišuang Pana proslavila je oslobođenje od hordi Proteranih, a onda povešala nekoliko hiljada bivših birokrata Hegemonije.

Na Maui-Kovenantu takođe su bili neredi, ali zbog slavlja, a stotine hiljada potomaka Prvih Porodica jahale su pokretna ostrva kako bi se otarasili stranaca koji su zauzeli toliki deo sveta. Kasnije, milioni šokiranih i izgubljenih vlasnika letnjikovaca upregnuti su da razmontiraju hiljade kranova za naftu i hiljade turističkih centara koji su istačkali Polutarni Arhipelag kao boginje.

Na Renesansi Vektor došlo je do kratkog izliva nasilja koji je propratilo delotvorno društveno preuređivanje i ozbiljni pokušaji da se jedan urbani svet ishrani bez farmi.

Na Nordholmu, gradovi su se ispraznili i ljudi su se vratili obalama, hladnim morima i ribarskim brodovima svojih predaka.

Na Parvatiju došlo je do zbrke i građanskog rata.

Na Sol Drakoni Septemu došlo je do slavlja i revolucije praćene novim sojem retrovirusne kuge.

Na Fudžiju je zavladao filozofska otupelost praćena trenutnom izgradnjom orbitalnih brodogradilišta kako bi se stvorila flota kovit-brodova sa Hokingovim pogonom.

Na Askvitu došlo je do upiranja prstom i pobede Socijalističke radničke partije u Svetskoj skupštini.

Na Pacemu su se molili. Novi Papa, Njegova Svetost Tejar I, sazvaio je veliko veće - Vatikan XXXIX - najavio novo doba u životu Crkve i ovlastio veće da pripremi misionare za duga putovanja. Mnogo misionara. Za mnoga putovanja. Papa Tejar je objavio da ti misionari neće biti prozelitisti, već istraživači. Crkva, kao i tolike vrste koje su navikle da žive na rubu istrebljenja, prilagođavala se i izdržavala.

Na Tempu su nastali neredi, smrt i uspon demagoga.

Na Marsu je Komanda Olimpa ostala u vezi sa svojim razbacanim snagama preko fetlinije. Olimp je bio taj koji je potvrdio da su 'Invazioni talasi Proteranih' posvuda osim u Hiperionovom sistemu jednostavno stali. Presretnuti brodovi Srži bili su prazni i neprogramirani. Invazija je bila završena.

Na Metaksasu došlo je do nereda i odmazdi.

Na Kom-Rijadu samozvani fundamentalistički šiitski ajatolah izjahao je iz pustinje, pozvao stotine hiljada sledbenika i za samo nekoliko sati zbrisao sunitsko Zakonodavno Veće. Nova revolucionarna vlada vratila je vlast mulama, a časovnik dve hiljade godina unazad. Ljudi su bili van sebe od radosti.

Na Armagastu, pograničnom svetu, stvari su se zbivale uglavnom kao i obično, izuzev smrti turista, novih arheologa i drugih uvoznih luksuznih roba. Armagast je bio lavirintni svet. Tamošnji lavirint ostao je prazan.

Na Hebronu je zavladao panika u središtu Novog Jerusalima, ali cionističke starešine ubrzo su vratile red i gradu i svetu. Sačinjeni su planovi. Retke potrebe sa drugih svetova racionisane su i podeljene. Počelo je navodnjavanje pustinje. Farme su se proširile. Sadilo se drveće. Ljudi su se žalili jedni drugima, zahvaljivali Bogu zbog izbavljenja, svađali se sa Bogom zbog neugodnosti koje je donelo to isto izbavljenje i radili svoj posao.

Na Božjem Gaju čitavi kontinenti još su goreli i koprena dima zaklanjala je nebo. Ubrzo pošto su prošli i poslednji ostaci 'Roja', mnoštvo drvobrodova uzdiglo se kroz oblake, lagano na svojim fuzionim potisnicima, zaštićeno poljima koja su generisali ergovi. Posle izmicanja gravitacionom bunaru, većina tih drvobrodova krenula je u mnogobrojnim pravcima duž galaktičke ravni ekliptike i započela dugi kovit ka kvantnom skoku. Fetlinijski mlazevi štrcali su sa drvobrodova ka dalekim Rojevima koji su ih iščekivali. Ponovna setva je otpočela.

Na Tau Ceti Centru, sedištu moći, bogatstva, biznisa i vlasti, gladni preživeli napustili su opasne tornjeve i beskorisna orbitalna naselja, da bi potražili nekoga da okrive. Nekoga da kazne.

Nisu morali mnogo da traže.

General Van Zajdt bio je u Domu Vlade kada su portali prestali da rade i sada je bio zapovednik nad dve stotine marinaca i šezdeset osam ljudi iz obezbeđenja koji su ostali da čuvaju kompleks. Bivša CEO Meina Gledston još je zapovedala šestoricom Pretorijanaca koje joj je Kolčev ostavio kada su on i drugi senatori odgovarajućeg ranga krenuli prvim i poslednjim evakuacionm brodom SILE koji je

uspeo da se probije. Rulja je negde došla do protivsvemirskih projektila i lasera, tako da nijedan od preostalih tri hiljade nameštenika Doma Vlade i izbeglica nije mogao nigde da ode pre nego što se opsada ne prekine ili dok štitovi ne prestanu da deluju.

Gledstonova je stajala na prednjoj osmatračnici i posmatrala klanicu. Rulja je uništila najveći deo Parka Jelenova i formalnih vrtova pre nego što su je zaustavile poslednje linije zaprečavanja i zaštitna polja. Uz te barijere sada se tiskalo najmanje tri miliona pomahnitalih ljudi, a rulja je sa svakim minutom sve više rasla.

"Možete li spustiti štitove, povući ih za pedeset metara i ponovo ih uspostaviti pre nego što rulja osvoji zemljište?" upita Gledstonova generala. Dim je ispunjavao nebo iz gradova koji su goreli na zapadu. Hiljade muškaraca i žena bile su spljeskane o mutno zaštitno polje zbog navale iza njih, sve dok donja dva metra treperavog zida nisu izgledala kao da su premazana džemom od jagoda. Na desetine hiljada ih je još nadiralo bliže tom unutrašnjem štitu uprkos agoniji u nervima i kostima koju im je nanosilo polje zaprečavanja.

"Možemo to učiniti, M. Vrhovna", reče Van Zajdt. "Ali zašto?"

"Izići ću da im se obratim." Gledstonova je zvučala veoma umorno.

Van Zajdt zavrte glavom i pogleda krug oficora SILE koji su zurili u rulju kroz proreze u bunkeru i koji su sada zurili u Gledstonovu sa istovetnom nevericom i užasom.

"Moraću da proverim sa CEO Kolčevim", reče general Van Zajdt.

"Ne", reče Meina Gledston umorno. "On vlada carstvom koje više ne postoji. Ja još vladam svetom koji sam uništila." Ona klimnu glavom svojim Pretorijancima i oni izvukoše štapove smrti iz narandžasto-crnih prugastih tunika.

Niko od oficira SILE nije se ni pomerio. General Van Zajdt reče: "Meina, sledeći evakuacioni brod će se probiti."

Gledstonova klimnu glavom rastrojeno. "Mislim, unutrašnji vrt. Rulja će nekoliko sekundi biti zbunjena. Povlačenje spoljnog zida izbaciće ih iz ravnoteže." Ona se obazre kao da ne želi nešto da zaboravi, pa pruži ruku Van Zajdtu. "Zbogom, Mark. Hvala ti. Molim te da se pobrineš za moje ljude."

Van Zajdt se rukova sa njom i ostade da gleda kako žena podešava šal, odsutno dodiruje narukvicu sa komlogom, za sreću, a onda izlazi iz bunkera sa četvoricom svojih Pretorijanaca. Mala grupa pređe preko izgaženog vrta i lagano priđe zaštitnom polju. Rulja iza njega reagovala je kao jedan bezumni organizam i navalila kroz ljubičasto polje zaprečavanja, vrišteći glasom nekog dementiranog stvorenja.

Gledstonova se okrenu, podiže jednu ruku kao da će da mahne i pokaza Pretorijancima da se vrate. Četvorica gardista požuriše preko ugažene trave.

"Učinite to", reče najstariji od preostalih Pretorijanaca. On pokaza na daljinske kontrole zaštitnog polja.

"Ma, ko te jebe", reče general Van Zajdt jasno. Niko neće prići tim kontrolama dok je on živ.

Van Zajdt je zaboravio da Gledstonova još ima pristup šiframa i vezama taktičkog uskog snopa. On vide kako ona podiže komlog, ali reagovao je presporo. Svetla na daljincu zatreptaše crvena, zatim zelena, spoljnja polja zgasnuše, a onda se ponovo obrazovaše pedeset metara bliže, i na sekund Meina Gledston je stajala bez ičega što bi se nalazilo između nje i milionske rulje, izuzev nekoliko metara trave i bezbrojnih leševa koji su se najednom predali gravitaciji zbog povlačenja zidova štita.

Gledstonova podiže obe ruke kao da želi rulju da zagri. Tišina i nepomičnost protegoše se na tri večite sekunde, a onda rulja riknu glasom zveri i hiljade nagnuše napred sa motkama, kamenjem, noževima i razbijenim bocama.

Van Zajdtu se za trenutak učini da Gledstonova stoji kao nepopustljiva stena pred plimnim talasom rulje; mogao je da joj vidi tamnu odeću i svetli šal, da je vidi kako stoji uspravno, i dalje podignutih ruku, ali tada nagnu još stotina njih, gomila se sklopi i CEO nestade.

Pretorijanci spustiše oružje i stražari-marinci smesta ih uhapsiše.

"Zamračite zaštitna polja", naredi Van Zajdt. "Recite bakljobrodovima da sleću u unutrašnji vrt u razmacima od pet minuta. Brže!"

General se okrenu.

"Bože blagi", reče Teo Lejn dok su fragmentarni izveštaji pristizali fetlinijom. Odaslano je toliko milisekundnih mlazeva da kompjuter gotovo nije mogao da ih razdvoji. Ishod je bio melanž ludila.

"Pusti ponovo uništenje zaštitne sfere singularnosti", reče Konzul.

"Da, ser", reče brod i prekinu fetlinijske poruke kako bi ponovo pustio iznenadno buktanje belog, praćeno kratkim otvaranjem pupoljka od ostataka i naglim kolapsom dok je singularnost gutala sebe i sve u prečniku od šest hiljada klika. Instrumenti su pokazivali učinak gravitacionih plima: sa ove udaljenosti lako su im se mogli prilagoditi, ali pravile su ršum među brodovima Hegemonije i Proteranih koji su se još borili blizu Hiperiona.

"U redu", reče Konzul. "Hiperion je ponovo svet Zabačenosti. Samo što sada ne postoji Mreža u odnosu na koju bi bio zabačen."

"Tako je teško poverovati u to", reče Teo Lejn. Bivši Guverner-General sedeo je i pio skoč: to je bio jedini put da je Konzul ikada video svog pomoćnika kako se prepušta nekoj drogi. Teo nasu još četiri prsta. "Mreža... nestala. Pet stotina godina širenja izbrisano."

"Nije izbrisano", reče Konzul. On spusti sopstveno piće, još nepopijeno, na sto. "Ostali su svetovi. Kulture će se otuđiti međusobno, ali još imamo Hokingov pogon. Jedini tehnološki napredak koji smo sami sebi priuštili, a ne pozajmili od Srži."

Melio Arundez se nagnu napred, spojenih dlanova, kao da se moli. "Zar je moguće da je Srž zaista nestala? Da je uništena?"

Konzul na tren oslušnu brbljanje glasova, povika, molbi, vojničkih izveštaja i zapomaganja preko frekvencija fetlinije rezervisanih samo za glas. "Možda nije uništena", reče on, "ali je odsečena, zaptivena."

Teo dovrši piće i pažljivo spusti čašu. Zelene oči bile su mu mirne, staklaste. "Misliš da postoje... i druge paukove mreže za njih? Drugi dalekobacački sistemi? Rezervne Srži?"

Konzul mahnu rukom. "Znamo da su uspeli da stvore Ultimativnu Inteligenciju. Možda je ta UI dozvolila ovo... ovejavanje... Srži. Možda ona drži neke stare AI na uzdi - pod smanjenim kapacitetom - onako kako su one nameravale da drže nekoliko milijardi ljudskih bića u rezervi."

Najednom, fetlinijsko brbljanje prestade kao da je presečeno

nožem.

"Brode?" upita Konzul, posumnjavši da je negde u prijemniku došlo do prestanka napajanja energijom.

"Sve fetlinijske poruke su prestale, većina usred slanja", reče brod.

Konzul oseti kako mu je srce zalupalo na tu pomisao. Uređaj štapa smrti. Ali ne, shvati on smesta, to ne bi moglo da deluje na sve svetove odjednom. Čak i da su stotine takvih uređaja eksplodirale odjednom, postojao bi vremenski procep u kome bi se čule poslednje poruke brodova SILE i druge udaljene transmisije. Ali šta onda?

"Izgleda da su poruke presene zbog poremećaja u mediju prenosa", reče brod. "Što je, po mom trenutnom saznanju, nemoguće."

Konzul ustade. Poremećaj u mediju prenosa? Medij fetlinije, koliko su ga ljudi shvatali, bio je hipertraka Plank-beskonačne topografije samog prostor-vremena: ono što su AI tajanstveno nazivali Praznina Koja Vezuje. U tom mediju nije moglo biti poremećaja.

Najednom, brod reče: "Pristiže fetlinijska poruka - izvor transmisije, odasvud; osnova šifrovanja, beskonačna; stopa mlaza, stvarnovremenska."

Konzul otvori usta da kaže brodu da prestane da lupa gluposti, kada se vazduh iznad holojame zamagli nečim što nije bilo ni slika ni kolona podataka, a neki glas reče:

"VIŠE NEĆE BITI ZLOUPOTREBE OVOG KANALA. UZNEMIRAVATE DRUGE KOJI GA KORISTE U OZBILJNE SVRHE. PRISTUP ĆE PONOVO BITI USPOSTAVLJEN KADA BUDETE RAZUMELI ČEMU SLUŽI. DO VIĐENJA."

Tri čoveka sedela su u neremećenoj tišini, ako se izuzme ohrabrujuće šuštanje ventilatora i mnoštvo tihih zvukova broda koji putuje. Konačno, Konzul reče: "Brode, molim te da pošalješ standardni fetlinijski mlaz za određivanje vremena i mesta, bez šifrovanja. Dodaj: 'Prijemne stanice, odgovorite.'"

Nastade pauza duga više sekundi - nemoguće duga za odgovor broskog kompjutera kalibra jedne AI. "Žao mi je, to nije moguće",

reče on konačno.

"Zašto nije?" upita Konzul.

"Fetlinijske transmisije više nisu... dopuštene. Medij hipertrake više nije podložan modulaciji."

"Nema ničeg na fetliniji?" upita Teo, izbuljen u prazan prostor iznad holojame, kao da je neko isključio holić baš kada je došao do uzbudljivog dela.

Brod ponovo načini pauzu. "Za sve namere i svrhe, M. Lejn", reče on, "fetlinija više ne postoji."

"Isusa ti", promrmlja Konzul. On dokrajči piće jednim dugim gutljajem i ode do šanka po novo. "To je ona stara kineska kletva", promrmlja.

Melio Arundez podiže pogled. "Kako rekoste?"

Konzul otpi dugi gutljaj. "Stara kineska kletva", reče on. "Dabogda živeo u zanimljivo vreme."

Kao da želi da nadoknadi gubitak fetlinije, brod pusti audio unutarsistemskog radija i presretnu brbljanje na uskom snopu dok je projektovao stvarnovremenski pogled na plavo-belu Hiperionovu kuglu koja se okretala i rasla kako su usporavali ka njoj pri dve stotine gravitacija.

45.

Bežim iz datasfere Mreže neposredno pre nego što beg prestane da bude opcija.

Prizor megasfere koja guta samu sebe neverovatan je i čudnovato uznemirujući. Bron Lamija je megasferu videla kao organsku stvar, polurazumni organizam analogniji ekologiji nego gradu, i to je u suštini i bilo tačno. Sada, dok dalekobacačke veze prestaju da postoje i dok se svet unutar tih avenija presavija i urušava, a spoljna datasfera istovremeno pada kao plamteća cirksuska šatra koja je najednom ostala bez jarbola, žica, užadi ili kočica, živa megasfera proždire samu sebe kao neki proždrljivi grabljivac koji je poludeo - koji žvaće sopstveni rep, stomak, creva, šape i srce - sve dok ne preostanu samo bezumne čeljusti koje škljocaju u praznini.

Ostaje metasfera. Ali ona je sada divljija nego ikada.

Crne šume nepoznatog vremena i svemira.

Zvuci u noći.

Lavovi.

I tigrovi.

I medvedi.

Dok se Praznina Koja Vezuje grči i šalje svoju jedinu, banalnu poruku ljudskoj vasioni, čini se kao da zemljotres šalje vibracije kroz čvrsti kamen. Žureći kroz nestalnu metasferu iznad Hiperiona, moram da se osmehnem. Kao da se Bog-analog umorio od mrava koji su Mu škrabali grafite po nožnom palcu.

Ne vidim Boga - nijednog od njih - u metasferi. Ne pokušavam to. Imam dovoljno svojih problema.

Crni vrtlozi ulaza u Mrežu i Srž sada su nestali, izbrisani iz prostora i vremena kao uklonjene bradavice, iščileli u potpunosti baš kao i virovi u vodi posle prolaska oluje.

Nasukan sam ovde, osim ako ne želim da se usudim i uđem u metasferu.

A ne želim. Još ne.

Ali to je mesto gde želim da budem. Datasfera gotovo da je

sasvim nestala ovde, u Hiperionovom sistemu, a jadni ostaci na samom svetu i u onome što je preostalo od flote SILE suše se kao barice na suncu, ali Vremenske Grobnice sijaju kroz metasferu kao svetionici u sve gušćoj tami. Ako su dalekobacačke veze bile crni vrtlozi, onda Grobnice bukne kao bele rupe iz kojih se širi svetlost.

Polazim ka njima. Do sada, kao Onaj Koji Dolazi Ranije, sve što sam postigao bilo je da se pojavim u snovima drugih. Vreme je da uradim nešto.

Sol je čekao.

Prošli su sati otkad je predao svoje jedino dete Šrajku. Prošli su dani otkad je poslednji put jeo ili spavao. Oko njega, oluja je divljala i jenjavala, Grobnice su svetlucale i tutnjale kao reaktori koji su se oteli kontroli, a vremeske plime i oseke šibale su ga silinom cunamija. Ali Sol se držao za kamene stepenice Sfinge i čekao da sve to prođe. Čekao je i sada.

Polusvestan, izudaran premorom i strahom za svojom kćerkom, Sol je ustanovio da njegov naučnički um radi velikom brzinom.

Tokom gotovo čitavog života i čitave karijere, Sol Vejntraub, istoričar-klasicista-filosof, bavio se etikom ljudskog religijskog ponašanja. Religija i etika nisu uvek - pa čak ni često - međusobno saglasne. Zahtevi religijskog apsolutizma, fundamentalizma ili razjarenog relativizma često su odražavali najgore vidove savremene kulture ili predrasude radije nego sistem pod kojim bi i čovek i Bog mogli da žive sa osećanjem stvarne pravičnosti. Solova najslavnija knjiga, konačno nazvana Abrahamova nedoumica, kada je izišla na masovno tržište u tiražu o kome nije ni sanjao dok je proizvodio tomove i tomove za akademsku štampu, bila je pisana dok je Rejčel umirala od Merlinove bolesti i bavila se, sasvim očigledno, Abrahamovim teškim izborom da li da poslušati ili ne poslušati neposrednu Božju zapovest da žrtvuje rođenog sina.

Sol je pisao da su primitivna vremena zahtevala primitivnu poslušnost, da su kasnija pokolenja evoluirala do tačke u kojoj su roditelji nudili sebe kao žrtve - kao u mračnim noćima peći koje su izrošavile istoriju Stare Zemlje - i da sadašnja pokolenja moraju da poreknu svaku zapovest koja traži žrtvovanje. Sol je pisao da koji

god oblik Bog sada da uzme u ljudskoj svesti - bilo kao puko ispoljavanje podsvesnog sa svim onim revanšističkim potrebama ili kao svesniji pokušaj filozofske i etičke evolucije - čovečanstvo više nije moglo da pristane na nuđenje žrtvi u Božje ime. Žrtvovanje i pristajanje na žrtvovanje ispisalo je ljudsku istoriju u krvi.

A opet, pre nekoliko sati, Sol Vejntraub uručio je svoje jedino dete stvorenju smrti.

Godinama mu je glas u snovima zapovedao da tako učini. Godinama je Sol to odbijao. Saglasio se, konačno, tek kada je vreme isteklo, kada je nestala svaka druga nada i kada je shvatio da glas u njegovim i Sarainim snovima sve te godine nije bio glas Boga, niti nekakve mračne sile u savezništvu sa Šrajkom.

Bio je to glas njihove kćeri.

Sa iznenadnom jasnoćom koja je prevazilazila hitnju njegovog bola ili tuge, Sol Vejntraub najednom savršeno shvati zbog čega je Abraham pristao da žrtvuje Isaka, svog sina, kada mu je Gospod tako zapovedio.

Nije to bila poslušnost.

Nije to bilo čak ni stoga da bi izdigao ljubav prema Bogu iznad ljubavi prema sinu.

Abraham je stavljao Boga na probu.

Porekavši žrtvu u poslednjem trenutku, zaustavivši nož, Bog je stekao pravo - u Abrahamovim očima i srcima njegovog potomstva - da postane Abrahamov Bog.

Sol zadrhta kada pomisli kako nikakvo poziranje sa Abrahamove strane, nikakvo izigravanje spremnosti da žrtvuje dečaka, ne bi nikada moglo da posluži za kovanje takve spone između više sile i čovečanstva. Abraham je morao da zna u srcu da će ubiti rođenog sina. Božanstvo, kakvo god ono obličje uzelo, moralo je da zna za Abrahamovu odlučnost, moralo je da oseti jad i rešenost da uništi ono što je za Abrahama predstavljalo nešto najdragocenije u vasioni.

Abraham nije došao na prinošenje žrtve, već da bi jednom i za svagda znao da li je taj Bog vredan poverenja i poslušnosti. Nikakva druga proba ne bi bila dovoljna.

Zašto se onda, pomislio je Sol dok se držao za kameno stepenište Sfinge koja kao da se uzdizala i spuštala na moru

vremena, zašto se sada ta proba ponavljala? Kakva se nova strašna otkrovenja spremaju čovečanstvu?

Sol je tada shvatio - po ono malo stvari koje mu je ispričala Bron Lamija, po pričama ispričanim na hodočašću, po sopstvenim ličnim otkrovenjima u poslednjih nekoliko nedelja - da je beskoristan trud mašinske Ultimativne Inteligencije, šta god to, kog đavola, bilo, da istisne nestali entitet Empatije iz ljudskog Božanstva. Sol više nije mogao da vidi drvo trnja na vrhu litice i njegove grane na kojima je mnoštvo ljudi patilo, ali video je jasno da je ta stvar podjednako organska mašina kao i Šrajk - instrument za emitovanje patnje kroz vasionu, tako da deo ljudskog Boga bude primoran da odgovori, da se pokaže.

Ako je Bog evoluirao, a Sol je bio siguran da Bog to mora da učini, onda se ta evolucija odvijala prema empatiji - prema podeljenom osećanju patnje pre nego ka moći i prevlasti. Ali skaredno drvo koje su hodočasnici videli - čija je jadni Martin Silenus bio žrtva - nije bilo način da se prizove ta nestala sila.

Sol sada shvati da je mašinski bog, kakav god bio njegov oblik, dovoljno vidovit da uvidi da je empatija reakcija na bol drugih, ali ista ta UI bila je dovoljno glupa da shvati da je empatija - što se tiče čovečanstva i što se tiče UI čovečanstva - daleko više od toga. Empatija i ljubav bili su nerazdvojni i neobjašnjivi. Mašinska UI nikada to ne bi razumela - čak ni toliko da može to da koristi kao mamac za deo ljudske UI koja se zamorila od ratovanja u dalekoj budućnosti.

Ljubav, ta najbanalnija stvar, ta najšablonizovanija religijska pobuda, imala je više snage - Sol je sada znao - od jake nuklearne sile ili slabe nuklearne sile, elektromagnetizma ili gravitacije. Ljubav se sastojala od tih drugih sila, shvati Sol. Praznina Koja Vezuje, subkvantna nemogućnost koja je prenosila informacije od fotona do fotona, nije bila ništa više i ništa manje do ljubav.

Ali zar je ljubav - jednostavna, banalna ljubav - mogla da objasni takozvano antropijsko načelo nad kojim su svi naučnici sveta vrteli glavama već više od sedam vekova - tu gotovo beskrajnu traku podudarnosti koje su vodile do vasiona što je imala baš odgovarajući broj dimenzija, baš prave vrednosti na elektronu, baš precizna

pravila za gravitaciju, baš odgovarajuću starost za zvezde, baš propisne DNK - uklatko, niz podudarnosti tako besmislenih u svojoj preciznosti i tačnosti da su prkosile logici, prkosile razumevanju, pa čak prkosile i religijskom tumačenju. Ljubav?

Sedam vekova postojanja Teorija o Velikoj Unifikaciji i postkvantne fizike hiper-trake, shvatanja Srži o vasioni kao samodovoljnoj i bezgraničnoj, bez singularnosti Velikog Praska ili odgovarajućih krajnjih tačaka, u priličnoj meri odstranili su bilo kakvu ulogu Boga - primitivno antropomorfno ili sofisticirano postajništajnovskog - čak i kao čuvara ili tvorca pravila pre Postanja. Modernoj vasioni, kako su je mašina i čoveka na kraju shvatali, nije bio potreban Tvorac: u stvari, nije dopuštala postojanje Tvorca. Njena pravila dopuštala su veoma malo čačkanja i nikakve velike revizije. Ona nije počela i neće se okončati, nalazila se izvan ciklusa širenja i sažimanja, redovna i samoregulisana kao godišnja doba na Staroj Zemlji. Tu nije bilo mesta za ljubav.

Činilo se da je Abraham ponudio da ubije sina kako bi na probu stavio fantoma.

Činilo se da je Sol doveo svoju umiruću kćer kroz stotine svetlosnih godina i bezbrojne muke kako bi odgovorio ni na šta.

Ali sada, dok se Sfinga nadnosila iznad njega i dok je Hiperionovo nebo bledele od prvih tragova osvita, Sol shvati da je odgovorio sili suštinskijoj i ustrajnijoj od Šrajkovog užasa ili prevlasti bola. Ako je bio u pravu - a to nije znao, već samo osećao - onda je ljubav bila tako čvrsto utkana u samu tvar vasionne kao i gravitacija i materija/antimaterija. Mesta za nekakvog Boga nije bilo u mreži između zidova, niti u pukotinama singularnosti na pločniku, niti negde napolju pre i izvan sfere stvari... već u samoj potki i tkanju stvari. On je evoluirao sa evolucijom vasionne. Učio dok su učili delovi vasionne kadri za učenje. Voleo dok je čovečanstvo volelo.

Sol kleknu, pa ustade. Oluja vremenskih plima i oseka kao da je malo oslabila i on pomisli da može po stoti put da pokuša da uđe u grobnicu.

Jarka svetlost još je izbijala sa mesta odakle se pojavio Šrajk, uzeo Solovu kćer i nestao. Ali sada su zvezde nestajale dok se

samo nebo osvetljavalo sa približavanjem jutra.

Sol se pope uz stepenice.

On se seti vremena kada je Rejčel kod kuće, na Barnardovom Svetu - tada je imala deset godina - pokušala da se popne na najviši brest i pala kada je dospela na samo pet metara od vrha. Sol je odjurio u medicinski centar i zatekao svoje dete koje je lebdelo u hranljivom rastvoru za oporavak, probušenog plućnog krila, slomljene noge i rebara, napukle vilice i sa bezbrojnim posekotinama i modricama. Ona mu se osmehnula, podigla palac i rekla kroz žičanu mrežu na vilici: "Sledeći put ću uspeti!"

Sol i Sarai sedeli su tamo, u medicinskom centru, te noći, dok je Rejčel spavala. Čekali su do jutra. Sol ju je držao za ruku cele noći.

Sada je čekao.

Vremenske plime i oseke na otvorenom ulazu u Sfingu još su odbijale Sola kao uporni vetrovi, ali on se upirao protiv njih kao nepomična stena i stajao tamo, pet metara od ulaza, u iščekivanju, čkiljeći u bleštavilo.

On baci pogled naviše, ali se ne pomeri kada vide kako fuzioni plamen svemirske letelice u spuštanju seče nebo praskozorja. Okrenu se da pogleda, ali ne odstupi kada začu kako letelica sleće i kada vide da iz nje izlaze tri prilike. Pogledao je, ali nije odstupio kada je čuo druge zvuke, povike, niže iz doline i video kako poznata prilika vuče za sobom neku drugu u zahvatu vatrogasca i približava mu se iza Grobnice od žada.

Ništa od svega toga nije imalo veze sa njegovim detetom. On je čekao Rejčel.

Čak i bez datasfere, mojoj ličnosti sasvim je moguće da putuje kroz bogatu supu Praznine Koja Vezuje, u kojoj sada pliva Hiperion. Moja trenutna reakcija jeste želja da posetim Onu Koja Će Biti, ali iako njena brilijantnost preovlađuje metasferom, još nisam spreman za to. Ja sam, na kraju krajeva, samo mali Džon Kits, a ne Jovan Krstitelj.

Sfinga - grobnica uobličena po stvarnom stvorenju koje će genetski inženjeri stvoriti tek za nekoliko vekova - predstavlja vrtlog temporalnih energija. U stvari, mom proširenom vidu ukazuje se

nekoliko Sfingi: antientropijska grobnica koja vraća svoj tovar Šrajka natrag kroz vreme kao neki zapečaćeni kontejner sa nekim smrtonosnim bacilom, aktivnu, nestabilnu Sfingu koja je kontaminirala Rejčel Vejntraub prilikom početnih pokušaja da otvori portal kroz vreme, i Sfingu koja se otvorila i ponovo se kreće napred kroz vreme. Ta poslednja Sfinga je bukteći portal svetlosti koji, slabiji samo od One Koja Će Biti, osvetljava Hiperion svojom metaforičnom lomačom.

Spuštam se ka tom jarkom mestu na vreme da vidim kako Sol Vejntraub pruža svoju kćer Šrajku.

Ne bih mogao da se umešam čak da sam i stigaio ranije. Ne bih to učinio čak i da sam mogao. Svetovi van poimanja zavise od tog čina.

Ali ja čekam u Sfingi da Šrajk prođe, noseći svoj nežni tovar. Sada mogu da vidim dete. Ona je samo nekoliko sekundi stara, umazana, vlažna i naborana. Plače iz sve snage iz svojih pluća novorođenčeta. Zahvaljujući svojim starim stavovima neženje i reflektivnom stavu pesnika, zaključujem da je teško shvatiti privlačnost koju ova drečava, neestetika beba izaziva kod svog oca i u kosmosu.

Opet, prizor bebinje puti - koliko god novorođenče bilo neprivačno - u Šrajkovim kandžama sa sečivima izaziva meškoljenje nečega u meni.

Tri koraka kroz Sfingu prenela su Šrajka i dete satima napred kroz vreme. Neposredno iza ulaza, reka vremena ubrzava. Ako ne učinim nešto za nekoliko sekundi, biće prekasno - Šrajk će upotrebiti svoj portal da dete odnese u crnu rupu daleke budućnosti ka kojoj je pošao.

Nezvane, javljaju mi se slike paukova koji crpe fluide iz žrtvi, osa kopačica koje ukopavaju sopstvene larve u paralisana tela svog plena, savršene izvore za inkubaciju i hranu.

Moram da delam, ali ovde nisam nimalo čvršći nego što sam bio u Srži. Šrajk prolazi kroz mene kao da sam nevidljivi holo. Moja analogna ličnost ovde je beskorisna, razoružana i nematerijalna kao dah močvarnog gasa.

Ali močvarni gas nema mozak, a Džon Kits ga je imao.

Šrajk prelazi još dva koraka, a za Sola i ostale napolju prolaze novi sati. Mogu da vidim krv na koži uplakane bebe tamo gde su Šrajkovi prsti sa skalpelima zasekli meso.

Do đavola s tim.

Napolju, na širokoj kamenoj verandi Sfinge, sada zaliveni poplavom temporalnih energija koje su prožimale grobnicu, ležali su rančevi, prekrivači, ostavljene posude za hranu i svi oni ostaci koje su Sol i ostali hodočasnici ostavili tamo.

Uključujući i Mebijusovu kocku.

Kutija je bila zapečaćena zaštitnim poljem klase osam na templarskom drvobrodu Igdrasil kada se Glas Drveta Het Mastin pripremao za svoje dugo putovanje. U njoj se nalazio samo jedan erg - ponekad znan i kao vezivač - jedno od malih stvorenja koja možda nisu inteligentna po ljudskim merilima, ali koja su evoluirala oko dalekih zvezda i razvila sposobnost da kontrolišu moćnija polja sila nego bilo koja mašina poznata čovečanstvu.

Templari i Proterani komunicirali su sa tim stvorenjima već pokolenjima. Templari su ih koristili za kontrolu redundancije na svojim predivnim, ali nezaštićenim drvobrodovima.

Het Mastin je tu stvar preneo preko stotina svetlosnih godina kako bi dovršio sporazum koji su Templari imali sa Crkvom Poslednjeg Ispaštanja i upravljao Šrajkovim drvetom trnja. Ali, kada je ugledao Šrajka i drvo patnji, Mastin nije bio u stanju da ispuni dogovor. I tako je umro.

Mebijusova kocka je ostala. Erg mi je bio vidljiv kao neprirodna kugla crvene energije u temporalnoj bujici.

Napolju, kroz zavesu tame, Sol Vejntraub jedva da se video - tragikomična prilika, ubrzana kao neko iz nemog filma subjektivnim proticanjem vremena iza Sfinginog temporalnog polja - ali Mebijusova kugla ležala je unutar Sfinginog kruga.

Rejčel zaplaka u strahu koji čak i novorođenče može da oseća. U strahu od padanja. U strahu od bola. U strahu od razdvajanja.

Šrajk kroči i oni napolju izgubiše novi sat.

Ja sam za Šrajka bio nematerijalan, ali energetska polja nešto su što čak i mi, analogni duhovi iz Srži, možemo da dodirnemo. Poništio sam zaštitno polje Mebijusove kocke. Oslobodio sam erga.

Templari komuniciraju sa ergovima preko elektromagnetnog zračenja, šifrovanih pulseva, jednostavnog nagrađivanja zračenjem kada stvorenje učini ono što od njega traže... ali prvenstveno preko gotovo mističnog kontakta koji poznaje samo Bratstvo i nekoliko egzotičnih Proteranih. Naučnici to nazivaju grubom telepatijom. Uistinu, to je gotovo čista empatija.

Šrajk prevaljuje još jedan korak ka otvoru portala koji vodi ka budućnosti. Rejčel dreči energijom koju može da prikupi samo neko ko je tek rođen i prispeo u vasionu.

Erg se širi, shvata i stapa se sa mojom ličnošću. Džon Kits poprima materiju i oblik.

Žurno prelazim pet koraka do Šrajka, uzimam mu bebu iz naručja i odstupam. Čak i u energetsom vrtlogu Sfinge mogu da osetim miris novorođenčeta na njoj, dok držim dete uz grudi i pridržavam vlažnu glavu uz svoj obraz.

Šrajk se hitro okreće, iznenađen. Četiri ruke se pružaju, sečiva škljocaju dok se otvaraju, a crvene oči priključuju se za mene. Ali stvorenje je isuviše blizu samom portalu. Bez pokreta, ono se udaljava odvodom temporalnog toka. Čeljusti stvorenja nalik na plug za sneg otvaraju se, čelični zubi škripe, ali već ga više nema, već je samo tačkica u daljini. I manje od toga.

Okrećem se prema ulazu, ali on je predaleko. Ergova sve slabija energija mogla bi da me odvede tamo, da me odvuče uzvodno protiv struje, ali ne sa Rejčel. Nošenje drugog živog bića tako daleko protiv tolike snage više je nego što mogu da izvedem čak i uz pomoć erga.

Beba plače i ja je nežno cupkam, šapućem joj besmislene stihove u toplo uho.

Ako ne možemo ni natrag ni napred, naprosto ćemo načas sačekati tu. Možda će neko i naići.

Oči Martina Silenusa raširiše se i Bron Lamija se brzo okrenu, da bi ugledala Šrajka kako lebdi usred vazduha iznad i iza nje.

"Svetog mu sveca", šapnu Bron sa strahopoštovanjem.

U Šrajkovoj Palati, redovi usnulih ljudskih tela gubili su se u pomrčini i daljini i svi ljudi osim Martina Silenusa još su bili spojeni za drvo trnja, mašinsku Ul i Bog zna šta sve još ne preko pulsirajućih

pupčanih vrpci.

Kao da želi da pokaže koliko je moćan na ovom mestu, Šrajk je prekinuo sa penjanjem, raširio ruke i uzlebdeo tri metra sve dok nije ostao da lebdi u vazduhu pet metara udaljen od kamene police gde je Bron čučala kraj Martina Silenusa.

"Učini nešto", šapnu Silenus. Pesnik više nije bio spojen pupčanom vrpcom i nervnom utičnicom, ali još je bio previše slab da bi podigao glavu.

"Kao, na primer?" izreče Bron hrabru primedbu donekle narušenu drhtajem u glasu.

"Veruj", reče glas ispod njih i Bron se pomeri da pogleda niže, ka podu.

Mlada žena koju je Bron prepoznala kao Monetu u Kasadovoj grobnici stajala je duboko ispod.

"Pomozi!" viknu Bron.

"Veruj", reče Moneta i nestade. Šrajku nije bila odvracena pažnja. On spusti ruke i kroči napred kao da hoda po čvrstom kamenu, a ne po vazduhu.

"Sranje", šapnu Bron.

"Slažem se", zaškripa Martin Silenus. "Iz tiganja u jebenu vatru."

"Umukni", reče Bron. A onda, sama sebi: "Da verujem kome? Čemu?"

"Veruj da će nas jebeni Šrajk ubiti ili nataći oboje na jebeno drvo", prodahla Silenus. On uspe da se pomeri dovoljno da zgrabi Bron za mišicu. "Bolje mrtav nego ponovo na drvetu, Bron."

Bron mu načas dodirnu šaku i ustade, suočivši se sa Šrajkom preko pet metara vazduha.

Veruj? Bron isturi stopalo, opipa prazninu, sklopi oči na sekund i otvori ih kada stopalo kao da joj dodirnu čvrsti stepenik. Onda otvori oči.

Pod njenim stopalom nije bilo ničeg osim vazduha.

Veruj? Bron osloni težinu na istureno stopalo i iskorači, zanevši se na tren pre nego što je spustila i drugo.

Ona i Šrajk stajali su sučelice deset metara iznad kamenog poda. Stvorenje kao da joj se cerilo dok je širilo ruke. Leđni lub mutno mu je sijao na prigušenom svetlu. Crvene oči jarko su mu gorele.

Veruj? Osetivši nalet adrenalina, Bron kroči napred po nevidljivim stepenicama, penjući se u visinu ka Šrajkovom zagrljaju.

Ona oseti kako joj oštrice na prstima prosecaju tkaninu i kožu kada ju je stvorenje prigrilo ka zakrivljenim sečivima koja su mu nicala iz metalnih grudi, ka otvorenim čeljustima i redovima čeličnih zuba. Ali dok je još čvrsto stajala u retkom vazduhu, Bron se nagnula napred i stavila nepovređenu ruku Šrajku na prsa, osetivši hladnoću oklopa, ali takođe osetivši i nalet topline kada energija nagrnu od nje, iz nje, kroz nju.

Sečiva prestaše da seku pre nego što su stigla da zaseku bilo šta osim kože. Šrajk se ukoči kao da ga je nalet temporalne energije koja ih je okruživala pretvorio u grumen ćilibara.

Bron upre ruku u široka prsa stvorenja i gurnu.

Šrajk se potpuno zaledi na licu mesta, postade krt i blistavost metala zgasnu da bi je zamenio prozirni sjaj kristala, jarki odsjaj stakla.

Bron je stajala u vazduhu dok ju je grlila tri metra visoka staklena skulptura Šrajka. U njegovim grudima, tamo gde je moglo da se nalazi srce, nešto što je ličilo na krupnog, crnog moljca, lepršalo je i udaralo čađavim krilima o staklo.

Bron duboko udahnu i ponovo gurnu. Šrajk kliznu unazad po nevidljivoj platformi koju je sa njim delila, zanese se i pade. Bron se sagnu ispod ruku koje su je okruživale i začu i oseti kako joj se jakna cepa i još oštra sečiva prstiju hvataju materijal i kidaju ga, dok se stvorenje preturalo, a onda se i sama zanese, zamlataravši zdravom rukom kako bi održala ravnotežu dok se stakleni Šrajk jedan i po put okretao u vazduhu, udarao o pod i rasprskavao se u hiljade nazubljenih krhotina.

Bron se obrnu, pade na kolena na nevidljivi nogostup i otpuza natrag ka Martinu Silenusu.

Na poslednjih pola metra, samouverenost je napusti, nevidljivi oslonac naprosto prestaše da postoji i ona teško pade, iščašivši članak kada je udarila o kameni bedem, da bi uspela da se zadrži samo tako što je ščepala Silenusa za koleno.

Psujući zbog bola u ramenu, slomljenog ručnog zgloba, iščašenog članka i posečenih dlanova i kolena, ona se izvuče kraj

njega, u bezbednost.

"Očigledno su se zbivala neka uvrnuta sranja otkad sam ja otišao", reče Martin Silenus promuklo. "Možemo li sad da pođemo, ili planiraš da na 'bis' hodaš i po vodi?"

"Umukni", reče Bron drhtavo. Ta tri sloga zvučala su gotovo privrženo.

Odmarala se neko vreme, a onda pronašla da je zahvat vatrogasca najlakši način da spusti još slabog pesnika niz stepenice i preko poda Šrajkove Palate prekrivenog staklom. Nalazili su se na ulazu kada ju je on nimalo svečano lupnuo po leđima i rekao: "Šta je sa Kraljem Bilijem i ostalima?"

"Kasnije", prodahla Bron i kroči napolje u svetlost praskozorja.

Prehramala je dve trećine doline sa Silenusom prebačnim preko ramena kao sa vrećom mlitavog rublja, kada pesnik reče: "Bron, jesi li i dalje trudna?"

"Da", reče ona i pomoli se da je to zaista istina posle napora proteklog dana.

"Hoćeš da ja nosim tebe?"

"Umukni", reče ona i krenu stazom naniže, oko Grobnice od žada.

"Gledaj", reče Martin Silenus, izvivši se da joj pokaže, iako je visio gotovo naglavce preko ramena.

U sjaju jutarnje svetlosti, Bron je mogla da vidi kako Konzulova svemirska letelica boje abonosa sada počiva na uzvisini na ulazu u dolinu. Ali pesnik joj nije to pokazivao.

Sol Vejntraub stajao je ocrtan u sjaju ulaza u Sfingu. Ruke su mu bile podignute.

Neko ili nešto izlazilo je iz bleštavila.

Sol ju je ugledao prvi. Priliku koja je hodala usred bujica svetlosti i tečnog vremena što su tekle iz Sfinge. Bila je to žena, video je on, kada su se njeni obrisi ocrtali u brilijantnom portalu. Žena koja je nosila nešto.

Žena koja je nosila bebu.

Napolje izroni njegova kćer Rejčel - Rejčel kakvu je poslednji put video kao zdravu, mladu, odraslu osobu, koja je polazila da obavi

doktorski rad na nekom svetu po imenu Hiperion, Rejčel u sredini dvadesetih godina, možda sada i malo stariju - ali Rejčel, tu nije bilo nikakve sumnje, Rejčel sa bakarnosmeđom kosom, kratko ošišanom, tako da joj pada preko čela, obraza zarumenelih kao i uvek, ali od nekog novog poleta, sa blagim osmehom, sad gotovo drhtavim, a njene oči - te ogromne, zelene oči u kojima su se jedva mogle videti smeđe tačkice - te oči bile su prikovane za Sola.

Rejčel je nosila Rejčel. Beba se meškollila sa licem pribijenim uz rame mlade žene i majušnim šakama koje su se stezale i opuštale dok se predomišljala da li da ponovo zaplače ili ne.

Sol ustade zapanjen. Pokuša da progovori, ne uspe, pa pokuša ponovo. "Rejčel."

"Oče", reče mlada žena i kroči napred da zagrlji naučnika slobodnom rukom, okrenuvši se malo kako njih dvoje ne bi stegli bebu.

Sol poljubi svoju odraslu kćer, zagrlji je, oseti čisti miris njene kose i njenu čvrstu stvarnost, a onda pridiže bebu do sopstvenog vrata i ramena, osetivši kako kroz novorođenče prolazi drhtaj pre nego što je udahnuo i zaplakalo. Rejčel koju je on doneo na Hiperion bila je bezbedna u njegovim rukama, mala, crvenog lica, smežuranog, dok je pokušavala da usredsredi oči koje su se nasumce kretale po očevom licu. Sol joj obuhvati majušnu glavu dlanom i pridiže je bliže, ispitujući to lišće na sekund pre nego što se okrenuo ka mladoj ženi.

"Je li ona..."

"Normalno stari", reče njegova kćer. Ona je bila odevena u nešto što je delom bilo ogrtač, delom odora, sačinjeno od mekog smeđeg materijala. Sol zavrte glavom, pogleda je, vide da se ona osmehuje i primeti istu onu jamicu ispod i levo od usana koja se videla i kod bebe koju je držao.

On ponovo zavrte glavom. "Kako... kako je ovo moguće?"

"Neće još dugo potrajati", reče Rejčel.

Sol se nagnu napred i ponovo poljubi odraslu kćer u obraz. Shvatio je da plače, ali nije želeo da oslobodi ni levu ni desnu ruku da bi obrisao suze. Njegova odrasla Rejčel učini to za njega, dodirujući mu obraz nežno nadlanicom.

Začu se zvuk na stepenicama ispod njih i Sol se osvrnu da bi

ugledao kako tamo stoje tri muškarca iz broda, lica crvenih od trčanja, dok Bron Lamija pomaže pesniku Silenusu da sedne na belu ploču kamena ograde.

Konzul i Teo Lejn pogledaše ih odozdo.

"Rejčel..." šapnu Melio Arundez, dok su mu se oči punile.

"Rejčel?" reče Martin Silenus, namršti se i baci pogled na Bron Lamiju.

Bron je zurila poluotvorenih ustiju. "Moneta", reče ona, pokazujući, a onda spusti ruku shvativši da pokazuje prstom. "Ti si Moneta. Kasadova... Moneta."

Rejčel klimnu glavom i osmeha joj nestade. "Imam još samo minut ili dva ovde", reče ona. "I mnogo toga da vam ispričam."

"Ne", reče Sol i uze svoju odraslu kćer za ruku, "moraš ostati. Želim da ostaneš sa mnom."

Rejčel se ponovo osmehnu. "I ostaću sa tobom, tata", reče ona tiho, pa podiže ruku da dodirne bebinu glavu. "Ali samo jedna od nas to može... a njoj si potrebniiji." Ona se okrenu prema grupi ispod njih. "Slušajte, molim vas, svi vi."

Dok se sunce pomaljalo i dodirivalo svojom svetlošću razlomljene zgrade Grada Pesnika, Konzulov brod, zapadne litice i više Vremenske Grobnice, Rejčel ispriča svoju kratku i mučnu priču o tome kako je odabrana da bude podignuta u onoj budućnosti kada će konačni rat besneti između UI koju je stvorila Srž i ljudskog duha. To je, rekla je ona, budućnost zastrašujućih i divnih tajni, u kojoj se čovečanstvo proširilo ovom Galaksijom i počelo da putuje na druga mesta.

"U druge galaksije?" upita Teo Lejn.

"U druge vasionne", osmehnu se Rejčel.

"Pukovnik Kasad vas je poznavao kao Monetu", reče Martin Silenus.

"Poznavaće me kao Monetu", reče Rejčel i oči joj se smračiše. "Videla sam ga kako gine i otpratila njegovu grobnicu u prošlost. Znam da je deo mog zadatka da se sretnem sa tim legendarnim ratnikom i da ga povedem u poslednju bitku. Još ga nisam zaista upoznala." Ona pogleda niz dolinu ka Kristalnom Monolitu. "Moneta", reče zamišljeno. "To znači 'Ona koja opominje' na latinskom.

Prikladno. Daću mu da izabere moje ime između toga i Mnemozine - 'sećanja'."

Sol nije puštao ruku svoje kćeri. Ne učini to ni sada. "Ti putuješ natrag kroz vreme sa Grobnicama? Zašto? Kako?"

Rejčel podiže glavu i odbijena svetlost sa dalekih litica oboji joj lice toplinom. "To je moja uloga, tata. Moja dužnost. Oni mi omogućuju da kontrolišem Šrajka. A samo sam ja bila... spremna."

Sol pridiže svoju kćer-bebu. Prenuta iz sna, ona izbacila jedan jedini mehur pljuvačke, okrenu lice ka očevom vratu u potrazi za toplotom, pa stisnu pesničice uz njegovu košulju.

"Spremna", reče Sol. "Misliš na Merlinovu bolest?"

"Da", reče Rejčel.

Sol odmahnu glavom. "Ali ti nisi odgojena u nekom tajanstvenom svetu budućnosti. Odrasla si u univerzitetskom gradu Krofordu, u ulici Fertig, na Barnardovom Svetu, a tvoja..." On ućuta.

Rejčel klimnu glavom. "Ona će odrasti... tamo, tata. Žao mi je, moram da idem." Ona oslobodi ruku, skliznu niz stepenice i dodirnu načas obraz Melija Arundeza. "Žao mi je zbog bolnih sećanja", reče ona tiho zaprepašćenom arheologu. "Za mene je to, bukvalno, bio drugačiji život."

Arundez trepnu i zadrža joj ruku još tren duže uz svoj obraz.

"Jesi li oženjen?" upita Rejčel tiho. "Imaš dece?"

Arundez klimnu glavom, pomeri drugu ruku kao da želi da izvadi sliku svoje žene i odrasle dece iz džepa, a onda stade i ponovo klimnu glavom.

Rejčel se osmehnu, poljubi ga brzo u obraz i vrati se uz stepenice. Sunce je bilo bogato od osvita, ali vrata Sfinge još su bila blistavija.

"Tata", reče ona, "volim te."

Sol pokuša da progovori, pročisti grlo. "Kako... kako da ti se pridružim... tamo gore?"

Rejčel mahnu ka otvorenim vratima Sfinge. "Za neke će to biti portal ka vremenu o kome sam govorila. Ali, tata..." Ona zastade. "To će značiti da ponovo treba da me podižeš. To znači da ćeš propatiti moje detinjstvo treći put. Ni od jednog roditelja to ne sme da se traži."

Sol uspe da se osmehne. "Nijedan roditelj to ne bi odbio, Rejčel." On premesti usnulu bebu u drugu ruku i ponovo zavrte glavom. "Hoće li postojati vreme kada ćete... vas dve...?"

"Ponovo postojati istovremeno?" osmehnu se Rejčel. "Ne. Ja sada idem u suprotnom smeru. Ne možeš ni da zamisliš kakve sam poteškoće imala da ubedim Odbor za paradokse da odobri ovaj sastanak."

"Odbor za paradokse?" reče Sol.

Rejčel udahnu. Ona uzmaknu tako da su se ona i otac dodirivali još samo vršcima prstiju ispruženih ruku. "Moram da pođem, tata."

"Hoću li..." On pogleda bebu. "Hoćemo li biti sami... tamo gore?"

Rejčel se nasmeja i taj zvuk bio je toliko poznat da se sklopio oko Solovog srca kao topla šaka. "Oh, ne", reče ona, "ne sami. Tamo ima divnih ljudi. Divnih stvari koje treba naučiti i raditi. Divnih mesta koja treba videti..." Ona se obazre. "Mesta kakva nismo zamišljali ni u najluđim snovima. Ne, tata, nećete biti sami. I ja ću biti tamo, u svojoj tinejdžerskoj trapavosti i kočopernosti devojaštva." Ona kroči unazad i njeni prsti skliznuše sa Solovih.

"Sačekaj malo pre nego što prođeš, tata", doviknu mu ona dok se vraćala u blistavost. "Ne boli, ali kada jednom prođeš, nema povratka."

"Rejčel, čekaj", reče Sol.

Njegova kćer krenu unazad dok joj je dugačka odora tekla preko kamena, sve dok je ne okruži svetlost. Ona podiže ruku. "Vidimo se, aligatore!" doviknu mu.

Sol podiže ruku. "Kasnije... krokodilče."

Starija Rejčel nestade u svetlosti. Beba se probudi i zaplaka.

Prošlo je više od sata pre nego što su se Sol i ostali vratili u Sfingu. Otišli su u Konzulov brod da zaleče Bronine povrede i rane Martina Silenusa, da obeduju i da opreme Sola i dete za putovanje.

"Osećam se blesavo što se pakujem za ono što bi moglo biti istovetno kao i korak kroz dalekobacač", reče Sol, "ali bez obzira na to koliko je budućnost divna, ako tamo nema paketa za dojenje i pelena za jednokratnu upotrebu, u sosu smo."

Konzul se iskezi i potapša puni ranac na stepeniku. "Ovo bi

trebalo da potraje tebi i bebi prve dve nedelje. Ako do tada ne pronađeš servis za pelene, idi u neku od onih drugih vasiona o kojima je Rejčel govorila."

Sol zavrte glavom. "Zar se ovo stvarno dešava?"

"Sačekajte nekoliko dana ili nedelja", reče Melio Arundez. "Ostanite ovde sa nama dok ne vidimo šta se zbiva. Nema žurbe. Budućnost će uvek biti tamo."

Sol se počea po bradi dok je hranio bebu iz jednog od pakovanja za dojenje koja je brod proizveo. "Nismo sigurni da će ovaj portal uvek biti otvoren", reče on. "Osim toga, možda izgubim hrabrost. Prilično sam ostario da ponovo podižem dete... pogotovo kao stranac u stranoj zemlji."

Arundez spusti svoju snažnu ruku na Solovo rame. "Dozvolite da pođem sa vama. Umirem od radoznalosti da vidim to mesto."

Sol se iskezi i pruži ruku, pa se čvrsto rukova sa Arundezom. "Hvala, prijatelju. Ali vi imate ženu i decu u Mreži... na Renesansi Vektor... koji očekuju vaš povratak. Imate obaveze."

Arundez klimnu i pogleda u nebo. "Ako budemo mogli da se vratimo."

"Vratićemo se", reče Konzul glatko. "Staromodni svemirski letovi pod Hokingovim pogonom još dejstvuju, čak i ako je Mreža zauvek nestala. Biće to vremenski dug od nekoliko godina, Melio, ali vratićeš se."

Sol klimnu glavom, završi hranjenje bebe, stavi čistu pamučnu pelenu na rame i snažno je potapša po leđima. On okruži pogledom po malom krugu ljudi. "Svi imamo svoje obaveze." On se rukova sa Martinom Silenusom. Pesnik je odbio da se uvuče u kupku sa hranljivim rastvorom za oporavak ili da mu se nervna utičnica hirurški ukloni. "Imao sam te stvari i ranije."

"Hoćete li nastaviti svoju poemu?" upita ga Sol.

Silenus odmahnu glavom. "Dovršio sam je na drvetu", reče. "A tamo sam otkrio još nešto, Sole."

Naučnik podiže obrvu.

"Saznao sam da pesnici nisu Bog, ali da ako Bog... ili nešto slično Bogu... postoji, onda je on pesnik. I to promašeni."

Beba podrignu.

Martin Silenus se isceri i poslednji put rukova se sa Solom. "Priredi im pravi pakao tamo, Vejntraube. Reci im da si im ti čukun-čukun-čukun-čukun-čukundeda, i ako budu nevaljali, ima da ih isprašiš po guzicama."

Sol klimnu glavom i krenu dalje do Bron Lamije. "Video sam da ste se posavetovali sa brodskim medicinskim terminalom", reče on. "Da li je sve u redu sa vašim nerođenim detetom?"

Bron se isceri. "Sve je u redu."

"Dečko ili devojčica?"

"Devojčica."

Sol je poljubi u obraz. Bron mu dodirnu bradu i okrenu lice kako bi sakrila suze koje ne priliče bivšoj privatnoj detektivki.

"Devojčice su tako naporne", reče on dok je raspetljivao Rejčeline prste iz svoje brade i Broninih uvojaka. "Prvom prilikom trampite svoju za dečka."

"O.K.", reče Bron i odstupi.

On se poslednji put rukova sa Konzulom, Teom i Melijem, stavi ranac na leđa dok je Bron držala bebu, pa uze Rejčel u naručje. "Bio bi to đavolski antiklimaks kada ova stvar ne bi dejstvovala i kada bih završio tumarajući po Sfingi", reče on.

Konzul se začkilji u blistava vrata. "Dejstvovaće. Mada nisam siguran kako. Mislim da to nije nikakav dalekobacač."

"Vremebacač", odvaži se Silenus i podiže ruku da blokira Bronine čuške. Pesnik odstupi za korak i slegnu ramenima. "Ako nastavi da dejstvuje, Sole, osećam da nećete tamo biti sami. Hiljade će vam se pridružiti."

"Ako to dopusti Odbor za paradokse", reče Sol, čupkajući bradu kao i uvek kada je mislio na nešto drugo. On trepnu, pomeri ranac i bebu, pa kroči napred. Polja sila iz otvorenih vrata pustiše ga ovaj put napred.

"Zbogom svima!" viknu on. "Bogamu, vredelo je sve ovo, zar ne?" On se okrenu ka svetlosti i on i beba nestaše.

Nastade tišina koja se graničila sa prazninom i rastegnu se na nekoliko minuta. Konačno, Konzul reče, gotovo postidjeno: "Hoćemo li u brod?"

"Pošaljite lift po nas ostale", reče Martin Silenus. "M. Lamija će hodati po vazduhu."

Bron se zapilji u zgurenog pesnika.

"Mislite da je to bilo nešto što je Moneta sredila", reče Arundez, misleći na nešto što je Bron ranije nagovestila.

"Mora biti", reče Bron. "Neki delić nauke budućnosti, tako nešto."

"Ah, da", uzdahnu Martin Silenus, "nauka budućnosti... ta poznata fraza onih suviše stidljivih da budu sujeverni. Alternativa, moja draga, jeste da poseduješ još neotkrivenu moć da levitiraš i pretvaraš čudovišta u lomljive staklene gobline."

"Umukni", reče Bron, sada bez prizvuka privrženosti u glasu. Ona se osvrnu. "Ko kaže da se neki drugi Šrajk neće pojaviti za koji tren?"

"Ko, zaista?" saglasi se Konzul. "Pretpostavljam da ćemo uvek imati Šrajka ili glasine o Šrajku."

Teo Lejn, kome je uvek bilo neprijatno kod nesuglasica, pročisti grlo i reče: "Gledajte šta sam pronašao među prtljagom rasutim oko Sfinge." On pruži instrument sa tri žice, dugačkim vratom i svetlim šarama naslikanim na trouglastom telu. "Gitara?"

"Balalajka", reče Bron. "Pripadala je Ocu Hojtu."

Konzul uze instrument i odsvira nekoliko akorda. "Znate li ovu pesmu?" On odsvira nekoliko tonova.

"Jebačka pesma Lide Sisulje'?" odvaži se Martin Silenus.

Konzul odmahnu glavom i odsvira još nekoliko akorda.

"Nešto staro?" nagađala je Bron.

"Negde iznad duge", reče Melio Arundez.

"To mora da je bilo pre mog vremena", reče Teo Lejn, klimajući glavom dok je Konzul svirao.

"To je bilo pre svačijeg vremena", reče Konzul. "Hajdemo, uz put ću vas naučiti rečima."

Hodajući zajedno po vrelom suncu, pevajući skladno i falš, gubeći reči i počinjući iznova, oni odoše uzbrdo ka brodu koji ih je čekao.

EPILOG

Pet i po meseci kasnije, u sedmom mesecu trudnoće, Bron Lamija je krenula jutarnjim dirižablom severno od prestonice do Grada Pesnika, na Konzulovu oproštajnu zabavu.

Prestonica, koju su domoroci, svemirski putnici u poseti i Proterani sada podjednako zvali Džektaun, izgledala je belo i čisto u jutarnjoj svetlosti dok je dirižabl napuštao kotvište u središtu i hitao severozapadno uz reku Huli.

Najveći grad na Hiperionu pretrpeo je dosta u vreme borbi, ali sada je glavina bila ponovo izgrađena, a većina od tri miliona izbeglica sa plantaža fiberplastike i iz manjih gradova na južnom kontinentu odabrala je da oстане, uprkos nedavnom pojačanom zanimanju Proteranih za fiberplastikom. I tako je grad rastao kao iz vode, sa osnovnim službama kao što su elektricitet, kanalizacija i kablovska HTV služba, da bi upravo stigao do odgajališta smeštenih na vrhovima brda između svemirske luke i starog grada.

Ali zgrade su bile bele u jutarnjoj svetlosti, prolećni vazduh bogat obećanjima, a Bron je videla grube useke novih drumova i užurbanost rečnog saobraćaja dole kao dobar znak za budućnost.

Borbe u Hiperionovom svemiru nisu trajale još dugo posle uništenja Mreže. Faktička okupacija Proteranih u svemirskoj luci i prestonici prerasla je u priznavanje smrti Mreže i zajedničku upravu sa Zakonodavnim Većem u sporazumu koji su sačinili prvenstveno Konzul i Guverner-General Teo Lejn. Ali za skoro šest meseci od smrti Mreže, jedini saobraćaj u svemirskoj luci svodio se na padobrodove ostataka flote SILE koji su se još nalazili unutar sistema i česte planetne izlete iz Roja. Više nije bilo neobično videti visoke prilike Proteranih kako kupuju na Trgu Džektaun, ili njihove egzotičnije verzije kako piju kod 'Cicerona'.

Bron je boravila kod 'Cicerona' u proteklih nekoliko meseci, odsevši u jednoj od većih soba na četvrtom spratu starog krila gostionice dok je Sten Leveski ponovo gradio i širio oštećene odeljke legendarne građevine. "Bogamu, ne treba mi pomoć trudnih žena!" vikao bi Sten svaki put kada bi mu se Bron ponudila, ali ona bi

neizostavno završila tako što bi obavila neki posao dok je Leveski gundao i mrmljao. Bron je možda i bila trudna, ali je i dalje bila Lusijanka i mišići joj nisu sasvim atrofirali posle samo nekoliko meseci provedenih na Hiperionu.

Sten ju je odvezao tog jutra do tornja-kotvišta i pomogao joj da ponese prtljag i paket koji je donela za Konzula. Onda joj je gostioničar pružio i sopstveni paketić. "To je prokleta, dosadno putovanje Bogu iza leđa", zarežao je. "Moraš imati nešto za čitanje, ha?"

Poklon je bio reprodukcija izdanja Pesama Džona Kitsa iz 1817, koju je u kožu uvezao sam Leveski.

Bron je postidela diva i oduševila putnike koji su ih posmatrali zagrlivši ga tako da su mu rebra zakrckala. "Dosta, prokleta bila", promrmljao je on dok je trljao bok. "Reci toj ništariji Konzulu da hoću da ga vidim da se dovukao natrag pre nego što budem predao tu bezvrednu gostionicu svom sinu. Reci mu to, O.K.?"

Bron je klimnula glavom i mahala sa drugim putnicima ljudima koji su došli da ih prate. Onda je nastavila da maše sa osmatračkog mezanina dok se vazдушna lađa razvezivala, oslobađala balasta i tromo kretala iznad krovova.

Sada, dok je lađa ostavljala za sobom predgrađa i skretala ka zapadu da prati reku, Bron je prvi put jasno videla planinski vrh na jugu gde se lice Tužnog Kralja Bilija još mrštilo na grad. Sveži ožiljak dugačak deset metara na Bilijevom obrazu, gde je laser zasekao za vreme borbe, sada je polako bledeo izložen vremenskim uslovima.

Ali ono na šta je Bron obratila pažnju bila je veća skulptura koja je poprimala oblik na severozapadnoj litici. Čak i sa modernom opremom za sečenje pozajmljenom od SILE, rad je napredovao sporo, i veliki orlovski nos, teško čelo, široka usta i tužne, pametne oči upravo su počele da budu prepoznatljive. Mnoge izbeglice iz Hegemonije ostavljene na Hiperionu prigovarale su što se planini daje lik Meine Gledston, ali Ritmet Korber III, čukun-unuk vajara koji je stvorio lice Tužnog Kralja Bilija - i slučajno čovek kome je planina sada pripadala - rekao je, koliko god je mogao diplomatskije: "Ko vas jebe" - i nastavio sa poslom. Još godina, možda dve, i biće gotovo.

Bron uzdahnu, protrlja svoj nabrekli stomak - u afektaciji koju je

uvek mrzela kod trudnica, ali koju sada nikako nije mogla da izbegne - i ode nespretno do stolice na osmatračkoj palubi. Ako je ovoliki sa sedam meseci, koliki će tek da bude kad mi dođe termin? Bron baci pogled naviše uz nabreklu krivinu velikog gasnog omotača dirizabla iznad sebe i trže se.

Putovanje vazdušnom lađom, sa dobrim vetrom u krmi, trajalo je samo dvadeset sati. Bron je deo puta odremala, ali najveći deo vremena provela je u posmatranju poznatih predela koji su se prostirali ispod nje.

Sredinom jutra prošli su iznad Prevodnice Karla i Bron se osmehnula i potapšala paket koji je ponela Konzulu. Krajem popodneva, približavali su se rečnoj luci Najad i Bron je pogledala odozgo, sa tri hiljade stopa, staru putničku baržu koju su uzvodno vukle mante i ostavljale svoj trag u obliku slova 'V'. Zapitala se da li je to možda Benares.

Preleteli su preko Ruba kada je u gornjem salonu bila servirana večera i počeli prelazak preko Mora Trave baš kada je suton potpalio veliku stepu bojom i kada su se milioni vlati trave namreškali pod istim onim lahorom koji je nosio vazdušnu lađu dalje. Bron je popila kafu u svojoj omiljenoj stolici u mezaninu, širom otvorila prozor i posmatrala kako se More Trave prostire kao senzualna čoja na bilijarskom stolu, dok je svetlost posustajala. Neposredno pre nego što su bile upaljene svetiljke na palubi mezanina, bila je nagrađena prizorom vetrokola koja su se probijala sa severa ka jugu, uz njihanje fenjera na pramcu i krmi. Bron se nagnula napred tako da može jasno da čuje tutnjavu velikog točka i pucketanje platna poprečnog jedra dok su se kola oštro zanosila da bi zauzela novi ugao.

Spremna postelja čekala ju je u kabini kada se Bron popela da se presvuče u kućnu haljinu, ali posle nekoliko pročitanih pesama našla se ponovo na osmatračkoj palubi i ostala tamo sve do zore, dremajući u svojoj omiljenoj stolici i udišući sveži miris trave odozdo.

Pristali su u Hodočasnikovom Počinku dovoljno dugo da uzmu svežu hranu i vodu, obnove balast i izmene posade, ali Bron nije silazila da se prošeta. Mogla je da vidi radna svetla oko stanice žičare, a kada je putovanje konačno nastavljeno, vazdušna lađa kao

da je pratila niz tornjeva-nosača za kabl ka Masivu Uzde.

Bio je još mrkli mrak dok su prelazili preko planina i jedan stjuart došao je da zatvori hermetičke, dugačke prozore dok je pritisak u odeljcima rastao, ali Bron je još mogla povremeno da vidi kabine žičare koje su dole prelazile od jednog vrha do drugog između oblaka, kao i ledena polja koja su blistala na svetlosti zvezda.

Prešli su preko Utvrđenja Hronos odmah posle zore; kamenje zamka nije izgledalo nimalo toplo čak ni okupano ružičastim svetlom. Onda se pojavi visoka pustinja, Grad Pesnika zablista beo sa strane za pristajanje i dirižabl se spusti ka tornju-kotvištu smeštenom na istočnom kraju tamošnje nove svemirske luke.

Bron nije očekivala nikoga ko bi je sačekao. Svi koji su je poznavali mislili su da će ona doleteti sa Teom Lejnom u njegovom letaću kasnije po podne. Ali Bron Lamija je smatrala da je putovanje vazдушnom lađom pravi način da putuje sama sa svojim mislima. I bila je u pravu.

Ali dok su zatezali kabl kotve i spuštali rampu, Bron ugleda poznato Konzulovo lice u maloj gužvi. Do njega je stajao Martin Silenus, mrštio se i čkiljio u jutarnjem svetlu na koje nije navikao.

"Proklet bio taj Sten", promrmlja Bron, setivši se da su sada uspostavljene mikrotalasne veze i da su novi komunikacioni sateliti na orbiti.

Konzul je sačeka zagrljajem. Martin Silenus zevnu, rukova se s njom i reče: "Nisi mogla da nađeš neko nezgodnije vreme da dođeš, a?"

Uveče je priređen prijem. Nije samo Konzul odlazio sledećeg jutra - većina preostale flote SILE polazila je natrag, a znatan deo Roja Proteranih išao je sa njima. Desetak padobrodova stajalo je raštrkano na malom polju blizu Konzulovog svemirskog broda dok su Proterani bili u svojoj poslednjoj poseti Vremenskim Grobnicama, a oficiri SILE poslednji put svraćali do Kasadove grobnice.

Sam Grad Pesnika sada je imao gotovo hiljadu stalnih stanovnika; mnogi od njih bili su umetnici i pesnici, mada je Silenus rekao da su većina poseurs. Dvaput su pokušali da izaberu Martina Silenusa za gradonačelnika; dvaput je odbio i sočno opsovao svoje

nesuđeno glasačko telo. Ali stari pesnik i dalje je upravljao stvarima, nadgledao restauraciju, izglađivao sporove, delio smeštaj i dogovarao letove za snabdevanje iz Džektauna i mesta na jugu. Grad Pesnika više nije bio Mrtvi Grad.

Martin Silenus govorio je da je kolektivni IQ bio viši dok je mesto bilo napušteno.

Banket je održan u novoizgrađenom paviljonu za obedovanje; velika kupola odjekivala je smehom dok je Martin Silenus čitao skaredne pesme i dok su drugi umetnici izvodili skečeve. Pored Konzula i Silenusa, Bronin okrugli sto razmetao se sa pet-šest gostiju Proteranih, uključujući i Slobodnjakinju Gengu i Središnjeg Minmuna, kao i Ritmeta Korbera III, odevenog u proštepana krzna i visoku konusnu kapu. Teo Lejn je zakasnio, sa izvinjenjima, ispričao publici najnovije viceve iz Džektauna i došao za sto kako bi im se pridružio za dezert. Lejna su odnedavno pominjali kao mogućeg gradonačelnika Džektauna na izborima koji treba da se održe u četvrtom mesecu - izgleda da se njegov stil dopadao i domorocima i Proteranima - a Teo do sada ničim nije pokazao da bi odbio tu čast ako bi mu bila ponuđena.

Posle dosta vina na banketu, Konzul je tiho pozvao njih nekoliko gore u brod, na muziku i još vina. Otišli su, Bron, Martin i Teo, i seli visoko na brodski balkon dok je Konzul veoma trezno i sa osećanjem svirao Geršvina, Struderija, Bramsa, Luzera i Bitlse, a onda ponovo Geršvina, završivši konačno Rahmanjinovim predivnim Klavirskim koncertom br. 2 u C-molu, od čije je lepote srce zastajalo.

Onda su sedeli u prigušenoj svetlosti, gledali iznad grada i doline, pili još malo vina i razgovarali do kasno u noć.

"Šta očekuješ da zatekneš u Mreži?" upita Teo Konzula. "Anarhiju? Vladavinu rulje? Povratak u život Kamenog doba?"

"Sve to i još više, verovatno", osmehnu se Konzul. On zavrte konjak u čaši. "Ozbiljno, bilo je dovoljno mlazeva pre nego što je fetlinija isključena da bismo znali da će uprkos nekim stvarnim problemima na većini svetova Mreže stvari biti u redu."

Teo Lejn je sedeo i pijuckao vino iz iste one čaše koju je doneo iz paviljona za obedovanje. "Zašto misliš da je fetlinija isključena?"

Martin Silenus frknu. "Bog se umorio od našeg škrabanja grafita

po zidovima njegove kuće."

Razgovarali su o starim prijateljima i pitali se kako je Otac Dire. Čuli su za njegov novi posao u jednoj od poslednjih uhvaćenih fetlinijskih poruka. Setili su se Lenara Hojta.

"Mislite li da će on automatski postati Papa kada Dire premine?" upita Konzul.

"Sumnjam", reče Teo. "Ali će bar dobiti priliku da ponovo živi ako ta kruciforma viška koju Dire nosi na grudima još deluje."

"Pitam se hoće li doći po svoju balalajku", reče Silenus, sviruckajući na instrumentu. U prigušenom svetlu, pomisli Bron, stari pesnik još je ličio na satira.

Razgovarali su o Solu i Rejčel. U proteklih šest meseci, na stotine ljudi pokušalo je da uđe u Sfingu; jednome je uspelo - tihom Proteranom po imenu Mizenspešt Amenjet.

Stručnjaci Proteranih proveli su više meseci analizirajući Grobnice i trag vremenskih plima i oseka koji je ostao. Na nekim građevinama, hijeroglifi i čudnovato poznato klinasto pismo pojavili su se posle otvaranja Grobnica i omogućili, ako ništa drugo, ono približno nagađanja svrhe pojedinih Vremenskih Grobnica.

Sfinga je bila jednosmerni portal u budućnost o kojoj je govorila Rejčel/Moneta. Niko nije znao kako ona bira one koje želi da propusti, ali među turistima je bilo popularno da pokušaju da prođu kroz portal. Nije otkriven nikakav trag ili naznaka sudbine Sola i njegove kćerke. Bron je shvatila da često misli na starog naučnika.

Bron, Konzul i Martin Silenus nazdraviše Solu i Rejčel.

Grobnica od žada izgleda da je imala nekakve veze sa džinovskim gasnim svetovima. Niko nije bio propušten kroz njen portal, ali egzotični Proterani, stvoreni i odgajani tako da žive u jupiterskim naseobinama, stizali su svakodnevno da pokušaju da uđu. Stručnjaci Proteranih i SILE zajedno su iznova i iznova isticali da Grobnice nisu dalekobacači, već neki sasvim drugačiji oblik kosmičke veze. Turiste je to bilo baš briga.

Obelisk je ostao crna tajna. Grobnica je još svetlela, ali nije imala vrata. Proterani su nagađali da unutra još čekaju vojske Šrajkova. Martin Silenus je smatrao da je Obelisk samo falusni simbol ostavljen u dekoru doline posle nešto premišljanja. Drugi su mislili da

on možda ima neke veze sa Templarima.

Bron, Konzul i Martin Silenus nazdraviše Pravom Glasu Drveta Hetu Mastinu.

Ponovo zaptiveni Kristalni Monolit bio je grobnica pukovnika Fedmana Kasada. Dešifrovane oznake urezane u kamen govorele su o kosmičkoj borbi i velikom ratniku iz prošlosti koji se pojavio da pomogne da se porazi Bog Bola. Mladi regruti iz bakljobrodova i napadačkih nosača gutali su svaku reč. Kasadova legenda raširiće se kada se ti brodovi budu vratili svetovima stare Mreže.

Bron, Konzul i Martin Silenus nazdraviše Fedmanu Kasadu.

Prva i druga Pećinska grobnica kao da nisu vodile nikuda, ali Treća se, izgleda, otvarala u lavirinte na raznim svetovima. Posle nestanka nekoliko istraživača, uprava Proteranih za istraživanja podsetila je turiste da lavirinti leže u različitim vremenima - moguće čak i stotinama hiljada godina u prošlosti ili budućnosti - kao i u različitim svemirima. Zabranili su pristup pećinama, osim za kvalifikovane stručnjake.

Bron, Konzul i Martin Silenus nazdraviše Polu Direu i Lenaru Hojtu.

Šrajkova Palata ostala je misterija. Bedemi sa telima nestali su kada su se Bron i ostali vratili nekoliko sati kasnije; unutrašnjost grobnice bila je iste veličine kao i ranije, ali sa jednim jedinim vratima od svetlosti koja su gorela u njenom središtu. Svako ko bi prošao kroz njih nestao bi. Niko se nije vratio.

Istraživači su proglasili unutrašnjost za zabranjenu zonu dok su radili na dešifrovanju slova urezanih u kamenu, ali veoma erodiranih pod dejstvom vremena. Do sada, bili su sigurni u tri reči - sve na latinskom jeziku Stare Zemlje - prevedene kao 'KOLOSEUM', 'RIM' i 'REPOPULACIJA'. Već je naraslo predanje o tome da se portal otvara ka nestaloj Staroj Zemlji i da se tamo prevoze žrtve drveta trnja. Stotine su i dalje čekale.

"Vidiš, jebote", reče Martin Silenus Bron, "da nisi toliko žurila da me oslobodiš, vratio bih se kući."

Teo Lejn se nagnu napred. "Zar biste zaista odabrali da se vratite na Staru Zemlju?"

Martin se osmehnu svojim najslađim osmehom satira. "Ni za

jebenih milion godina. Bila je dosadna dok sam živeo tamo i ostaće uvek dosadna. Ovo je mesto gde se stvari dešavaju." Silenus nazdravi sam sebi.

U neku ruku, shvati Bron, to je bilo istina. Hiperion je bilo sastajalište Proteranih i bivših građana Hegemonije. Same Vremenske Grobnice značile su buduću trgovinu, turizam i putovanja dok se ljudska vasiona prilagođavala životu bez dalekobacača. Ona pokuša da zamisli budućnost onako kako su je videli Proterani, sa velikim flotama koje šire ljudska obzorja, sa genetski skrojenim ljudskim bićima koja kolonizuju gasne džinove, asteroide i svetove surovije od preteraformiranog Marsa ili Hebrona. Nije to mogla da zamisli. Bila je to vasiona koju će možda videti njeno dete... ili njeni unuci.

"O čemu razmišljaš, Bron?" upita Konzul kada se tišina rastegla.

Ona se osmehnu. "O budućnosti", reče ona. "I o Džoniju."

"Ah, da", reče Silenus, "o pesniku koji je mogao da bude Bog, ali nije."

"Šta mislite da se desilo sa drugom ličnosti?" upita Bron.

Konzul mahnu rukom. "Ne vidim kako bi mogla da preživi smrt Srži. A ti?"

Bron odmahnu glavom. "Samo sam ljubomorna. Ispada da ga je videlo mnogo ljudi. Čak mi je i Melio Arundez rekao da ga je sreo u Džektaunu."

Oni nazdraviše Meliju, koji je pet meseci ranije otišao prvim kovit-brodom SILE koji se vraćao ka Mreži.

"Svi su ga videli osim mene", reče Bron, namrštivši se nad svojim konjakom i shvativši da mora da uzme još antialkoholnih prenatalnih tableta pre nego što legne. Shvatila je da je pripita: to nije moglo da naškodi bebi ako uzme tablete, ali na nju je nesumnjivo uticalo.

"Idem nazad", objavi ona i ustade, zagrlivši Konzula. "Moram rano da ustanem kako bih posmatrala vaše lansiranje u osvit."

"Sigurno ne želiš da prenočiš u brodu?" upita Konzul. "Gostinska soba ima lep pogled na dolinu."

Bron odmahnu glavom. "Sve stvari su mi u staroj palati."

"Popričaću s tobom pre nego što krenem", reče Konzul i oni se ponovo zagriše, brzo, pre nego što ijedno od njih bude primorano da

primeti Bronine suze.

Martin Silenus otprati je do Grada Pesnika. Oni zastaše u osvetljenoj galeriji ispred apartmana.

"Da li si zaista bio na drvetu ili je to bio samo stimsim dok si spavao u Šrajkovoj Palati?" upita ga Bron.

Pesnik se ne osmehnu. On dodirnu grudi tamo gde ga je probio čelični trn. "Jesam li bio kineski filosof koji sanja da je leptir, ili leptir koji sanja da je kineski filosof? Da li me to pitaš, malena?"

"Da."

"Tako je", reče Silenus tiho. "Da, bio sam oboje. I oboje je bilo stvarno. I oboje je bolelo. A ja ću te doveka voleti i slaviti zbog toga što si me spasla, Bron. Za mene, ti ćeš uvek biti u stanju da hodaš po vazduhu." On joj podiže ruku i poljubi je. "Ideš li unutra?"

"Ne, mislim da ću na koji minut još prošetati po vrtu."

Pesnik je oklevao. "U redu je. Bar mislim da jeste. Imamo patrole - mehaničke i ljudske - i naš Grendel-Šrajk još se nije pojavio na 'bis'... ali pazi se, O.K.?"

"Ne zaboravi", reče Bron, "ja sam ubica Grendela. Hodam po vazduhu i pretvaram ih u staklene goblino kako bi se razbili."

"Aha, ali nemoj odlutati izvan vrtova. O.K, malena?"

"O.K.", reče Bron. Ona dodirnu stomak. "Pazićemo."

Čekao je u vrtu, tamo gde svetlost nije sasvim dopirala, na mestu koje kamere nisu sasvim pokrivala.

"Džoni!" prodahta Bron i brzo kroči napred po kamenoj stazi.

"Ne", reče on i odmahnu glavom, možda malo tužno. Izgledao je kao Džoni. Potpuno ista riđosmeđa kosa i oči boje lešnika, čvrsta brada, visoke jagodice i blagi osmeh. Bio je odeven pomalo čudno, sa debelom kožnom jaknom, širokim pojasom, teškim cipelama, štapom za hodanje i grubom vunenom kapom, koju je skinuo kada mu je prišla bliže.

Bron stade na manje od metar. "Naravno", reče ona jedva čujnije od šapata. Ona posegnu da ga dodirne i ruka joj prođe kroz njega, iako nije bilo nimalo treperenja ili nejasnosti holoo.

"Na ovom mestu još postoji izobilje polja metasfere", reče on.

"Aha", složi se ona, iako nije imala ni najmanje pojma o čemu on

to govori. "Ti si drugi Kits. Džonijev blizanac."

Niski muškarac se osmehnu i pruži ruku kao da želi da joj dodirne nabrekli stomak. "Tako dođem neka vrsta strica, zar ne, Bron?"

Ona klimnu glavom. "Ti si bio taj koji je spasao bebu... Rejčel... zar ne?"

"Zar si mogla da me vidiš?"

"Ne", produha Bron, "ali osetila sam da si tamo." Oklevala je na sekund. "Premda ti nisi onaj o kome je Umon govorio - Empatija, deo ljudske UI?"

On odmahnu glavom. Uvojci mu zablistaše na mutnom svetlu. "Otkrio sam da sam ja Onaj Koji Dolazi Ranije. Ja utirem put za Onu Koja Podučava, a plašim se da je moje jedino čudo bilo to što sam podigao bebu i sačekao da neko dođe po nju."

"Nisi pomogao meni... sa Šrajkom? Da lebdim?"

Džon Kits se nasmeja. "Ne. A nije ni Moneta. To si bila ti, Bron."

Ona žustro zavrte glavom. "To je nemoguće."

"Nije nemoguće", reče on tiho. On posegnu da joj ponovo dodirne stomak i ona zamisli da može da oseti pritisak njegovog dlana. On šapnu: "Ti, još nederuta nevesto mira/Ti, pastorče tišine i sporog vremena..." On podiže pogled ka Bron. "Majka One Koja Podučava svakako može da iskaže neke prerogative", reče on.

"Majka..." Bron je najednom morala da sedne; pronašla je klupicu tačno na vreme. Nikada ranije u životu nije bila nespretna, ali sada, sa sedam meseci trudnoće, nije postojao graciozni način da sedne. Ona pomisli, nevezano, na dirizabl koji je tog jutra pristajao uz kotvište.

"Ona Koja Podučava", ponovi Kits. "Nemam pojma šta će to podučavati, ali to će izmeniti vasionu i pokrenuti zamisli koje će biti žive i za deset hiljada godina."

"Moje dete?" izusti ona, boreći se malo za vazduh. "Džonijevo i moje dete?"

Kitsova ličnost protrlja obraz. "Spoj ljudskog duha i AI logike za kojim su Umon i Srž tako dugo tragali i umrli, ne shvativši to", reče on. On kroči napred. "Želim samo da budem u blizini kada bude podučavala to što treba da podučava. Da vidim učinak koji će to imati po svet. Ovaj svet. Druge svetove."

Bron se vrtelo u glavi, ali razabrala je nešto u njegovom tonu. "Zašto? A gde ćeš ti biti? Šta nije u redu?"

Kits uzdahnu. "Srž je nestala. Datasfere su ovde premale da me sadrže čak i u svedenom obliku... izuzev AI na brodovima SILE, a tamo mislim da mi se ne bi dopalo. Nikad nisam umeo da primam naređenja."

"Zar ne postoji nijedno drugo mesto?" upita Bron.

"Metasfera", reče on i osvrnu se. "Ali ona je puna lavova, tigrova i medveda. A ja još nisam spreman."

Bron prihvati to tako. "Imam jednu zamisao", reče ona. I kaza mu je.

Slika njenog ljubavnika priđe bliže, obgrli je i reče: "Vi ste čudo, madam." On kroči natrag u senke.

Bron odmahnu glavom. "Samo obična trudnica." Ona položi ruku na nabreknuće ispod haljine. "Ona Koja Podučava", promrmlja. A onda, Kitsu: "U redu, ti si arhanđeo koji nam sve najavljuje. Koje ime da joj nadenem?"

Pošto nije dobila odgovor, Bron podiže pogled.

Senke su bile prazne.

Bron je bila u svemirskoj luci pre nego što se sunce diglo. Nije to baš bilo veselo grupno opraštanje. Pored uobičajene tuge pozdravljanja, Martin, Konzul i Teo lečili su se od mamurluka pošto tablete za 'dan posle' nisu mogle više da se nabave na post-Mrežnom Hiperionu. Samo je Bron bila lepo raspoložena.

"Prokleti brodski kompjuter ponaša se uvrnuto čitavo jutro", progundā Konzul.

"Kako to?" osmehnu se Bron.

Konzul se začkilji u nju. "Zatražim da prođe kroz propisnu listu provere pred lansiranje, a glupi brod mi izrecituje stihove."

"Stihove?" reče Martin Silenus, podigavši jednu satirsku obrvu.

"Aha... slušajte..." Konzul i uključi komlog.

Glas koji je Bron poznavala reče:

Dakle, zbogom, vas tri Duha! Bez sve šale
Glava mi je sada u svežoj cvetnoj travi;

Jer mi nije stalo ni do kakve slave,
Ja sam samo jagnje koje gnjila farsa davi!
Nestajte mi iz očiju i budite opet
Maskolike prilike na urni za snove;
Zbogom! Još vizija imam ja za mrak,
A vizija dnevnih, blelih, pun je sada svet;
Nestajte, Utvare! Natrag u svoj vilin svlak,
U oblake, bez nade za povratke nove!

Teo Lejn reče: "Kvar na AI? Mislio sam da tvoj brod nosi jednu od najjstančanijih inteligencija izvan Srži."

"I nosi", reče Konzul. "Nije u kvaru. Izvršio sam punu kognitivnu i funkcionalnu proveru. Sve je u redu. Ali daje mi... ovo! On pokaza na očitavanje zabeleški u komlogu."

Martin Silenus pogleda Bron Lamiju, pažljivo osmotri njen osmeh, a onda se ponovo okrenu ka Konzulu. "Pa, čini se da ti se brod opismenio. Ne brini za to. Praviće ti društvo tokom dugog putovanja donde i natrag."

U nastaloj pauzi, Bron podiže glomazni paket. "Poklon za odlazak", reče ona.

Konzul ga odvi, najpre sporo, a onda kidajući i cepajući omot kako se presavijena, izbledela i otrcana prostirka pomaljalo. On pređe rukama po njoj, podiže pogled i progovori glasom punim osećanja. "Gde... kako si..."

Bron se osmehnu. "Jedna lokalna izbeglica pronašla ju je ispod Prevodnice Karla. Pokušavala je da je proda na pijaci u Džektaunu kada sam ja slučajno naišla. Niko nije bio zainteresovan da je kupi."

Konzul duboko udahnu i pređe rukom preko šara na hoking-prostirci koja je odnela njegovog dedu Merina na sudbonosni sastanak sa njegovom bakom Siri.

"Plašim se da više ne leti", reče Bron.

"Vlakna za letenje moraju se ponovo napuniti", reče Konzul. "Ne znam kako da ti zahvalim..."

"I nemojte", reče Bron. "To je za sreću na putovanju."

Konzul odmahnu glavom, zagrli Bron, rukova se sa ostalima i pope se liftom u brod. Bron i ostali vratiliše se do terminala.

Na Hiperionovom nebu boje lapis-lazulija nije bilo oblaka. Sunce je obojilo daleke visove Masiva Uzde dubokim tonovima i obećalo toplinu danu koji se rađao.

Bron se osvrnu prema Gradu Pesnika i dolini iza njega. Vrhovi viših Vremenskih Grobnica jedva su se videli. Jedno krilo Sfinge uhvati svetlost.

Uz malo buke i samo naznaku vreline, Konzulov brod boje abonosa vinu se na čistom plavom plamenu i uzlete ka nebu.

Bron pokušava da se seti pesama koje je upravo pročitala i poslednjih stihova najdužeg i najboljeg nedovršenog dela njene ljubavi:

Anon jurnu kraj jarkog Hiperiona;
Dok mu je odežda plamtela, vijorila za petama,
Pa riknu, kao u zemaljskoj vatri,
Te preplaši krotke eterične Sate,
Zatrese im bela, golubija krila. On nastavi da bukti...

Bron oseti topao vetar u kosi. Okrenu lice ka nebu i mahnu, ne pokušavajući da sakrije ili obriše suze, pa zamaha žestoko dok se divni brod naginjao i uspinjao ka nebesima na svom žestokom plavom plamenu da bi - poput dalekog uzvika - iznenada probio zvučni zid; prasak se prolomio pustinjom i stao da odjekuje kod dalekih vrhova.

Bron dopusti sebi da plače i ponovo mahnu, nastavi da maše, Konzulu koji je odlazio, nebu i prijateljima koje nikada više neće videti, delu svoje prošlosti i brodu koji se gore uzdizao kao savršena strela od abonosa ispaljena iz luka nekog boga.

On nastavi da bukti...

Sadržaj

Prvi deo

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

Drugi deo

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22.

23.

24.

25.

26.

27.

28.

29.

30.

Treći deo

31.

32.

33.

34.

35.

36.

37.

38.

39.

40.

41.

42.

43.

44.

45.

EPILOG